

Виходить в Чернівцях
щодорож, п'ятницю і неділю.

Редакція, адміністрація і експедиція:
улиця Петровача ч. 2.

Рухомі листи за даним на попередній
застереження. — Рекламні оголошення
випливають від пошти.

БУКОВИНА

Передплата на „Буковину“

на цілий рік	20 Кор.	—	сост.
на пів року	10	—	—
на чверть року	5	—	—
на місяць	1	—	10

Продовження числа листів 16 сот.

Передплата і наложити на ісплату
плати в Чернівцях.

Христос воскрес!

Страсти, смерті і Воскресення Господа нашого, Ісуса Христа, се величавий докид що святая правда не вмере, не загине, хоч би її познали як переслідувано і пригнічувано, хоча би її погребано і найтишшим каменем неправди-ложі привалено; правда не пропаде, а встане, воскресне, бо вона побідити мусить.

І нашу правду, руску справу, права руского народу угнітали тай гнетуть ще й доси могутні вороги, що докладали й докладають усіх сил, аби її убити й погребсти на все, на ніки...

І був час, недавній час, що здавалося наша правда дійсно вже мертва, погребана, особливо у нас на Буковині, де про Русинів тільки й мови було, що про політичних мерців, що то по їх трупах ступали чужі до влади і сили.

Але правда не вмере, і наша не вмерла. Вона піднялася тяжким каменем, яким її привалила ворожа рука, встала, воскресла і живе, хоча ще слабеньким життям, що лише ще назад повернуло. Сьвітлим об'язком кожного, що поклався на одній святій правді є проте докласти всіх своїх сил, щоба вона віджила повним життям, щоба руска справа стала в повній силі, щоба права руского народу прийшла до повного значіння.

А щоб дійти до сеї високої цілі, треба багато праці, багато рук, треба, щоб і руска інтелігенція на провінції встала до діла, до систематичної позитивної праці.

Котра доси, винивши кілька одиниць, спочиває головно на черновецькій громаді, що не в силі підняти чим раз то зростаючим і ширіючим потребам цілого краю. Конечна проте організація робучих сил в повітах, про що поговоримо иншим разом докладніше, а поки що кличемо всіх, що то їм дорога наша руска правда, до діла, до праці, сеї одинокої запоруки сьвітлого воскресення руского народу.

Христос воскрес!

Перегляд політичний.

Бюро Райтера доносить з Капштаду: В часі свого побуту в Оранії Бота ствердив, що умислові влади Девета єсть ослаблені, а чело его прихильників постійно зменшає ся. Супротив того, а не менше з огляду на се, що Боту не мож робити одиничним за всі поступки Девета, дальше ведене війни зависиме виключно від Боти. Він рішив наново розпочати переговори, котрі як раз тепер ведуть ся.

Англіїські дзєвники твердять, що війна вже на укінченню, бо Плумер занив Пітерсбург в провінції Цупансберг, котра мала бути посліднім прибіжищем армії бурів. В горах сеї провінції мають бути нагромаджені величезні засоби оружжя і амуниць, там бури приготували ся до остаточного опору против англійської армії. Чи заните Пітерсбурга має яке небудь стратегічне значіння, того з денеш англійського штабу не можемо довідати ся, але досить, що лондонські дзєвники тріюмфують.

Мимо всіх тих, для бурів не корисних вістей, в окруженню Крігера не тратять надії, що справа скінчиться ся добре. Morning Post подає довну розмову з Крігером, котрий висказав ся, що тепер зачнуть ся тяжкі дні для англійської армії. Деякі зі сконцентрованими силами вже ізолював Англіїця в тій частині краю, в котрій в теперішній порі року найбільше панує малярія, дисентерія і тиф. Окрім того в тій порі року виступає муха Теетсе, котрої жало є абсолют-но убієче для всіх звірат, з винятком ослів і кіз. Перериване західних війн вже нині унеможливило запровадженню англійської армії. Крігер взагалі переконаний, що Англіїці не так легко надобудуть ся з теперішнього думя тяжкого положення.

Говорять що австрійське правительство першого дня парламентарних нарад предложити проект будови нових локальних залізниць і водних доріг.

Лаговського, котрий виконав атентат на Победоносцева, засуджено на утрату всіх прав і на шість днів тяжких примусових робіт.

Прийшла вість, що цар видав міністрови Ванновському наказ, аби справу студентів розглядав в душі широкій амністії. Студентів відданих до війська або злочинних в часі демонстрацій на улицах, унів'ерситетів і в часті пустити безкарно; лише часті їх буде вигнана із шкіл. Арендовані за опір поліції будуть загально покарані. Цар висказав волю аби вишні

школи в найкоротшій часі функціонували.

Бюро Вольфа доносить з Петербурга в приватній кореспонденції, що розширена в Лондоні вість о атентаті царя, виконанім офіцером гвардії, є цілком видумана. Взагалі всі вісті, які в послідних часах появили ся в заграничних дзєвниках о атентатах на царя або на инші висшні личности в Росії, треба приймати дуже осторожно.

Проговорились!

Наші національні змагання, нині „Діло“, чим раз більше розширене руско-української ідеї серед широких мас нашого народу, наша організація, література, просвітна та політична діяльність, ба навіть заходи над економічним підняттям нашого народу — все те по твердженню наших москвофілів, спеціально-їх органів „Галичанин“ і „Русского Слова“ (і „Прав. Буківини“) — мазелістство, „польская интрига“, ширене „агитационной ідеї“ і т. д. Москвофільські наміники, що при своїм інтуїтивному старанні ся все з найбільшою дбальстю приполюбатимуть пануючим у нас сьєрам, що прямо цинічно накликають своїх „читателей“ не посылати дітей в рускі школи, не приймати руского письма для того тільки, що воно „фонетичне“ валять ся рівночасно з мідним чолом обидати наших патріотів грязью лайок та клевет чортити їх і їх роботу або вплив польської интриги.

Безличність тих геростратів тим більша, що вони роблять свою роботу та кидють лайками і клеветами з найвищою свідомістю сповненою собою лоні та з переконанням як-раз про щось цілком протилежне. Дуже добре бачать вони, що в галицько-русских (і бують) школах — прапущені навіть єхністі „общерусскую“ — неможливо вникати вчити, як по малоруски; вони дуже добре розуміють, що

Г. ЯВЛОЧКОВ.

Сільська учителька.

Переклад

Анрієт Криволінійський.

(Конець)

Так я не знаю що робити і мовлю до лікаря: — Не знаю, чи можна лечи. Дим каже, що лечи — дим, і не лечи — дим.

Лікар встает і мовить: — Се дуже добре. В такім разі можна лечи!

Боре мене за руку веде до ліжка, поймає мене легомко і в лежу.

Коло мене лягає сьєчас млада учителька а на краю ліжка сідает дим. І мовить: „Ну, будемо лежати! Всео дим!“

Я успокоюю ся, лежу, бачу що там справді є пиліди і добре, забуваю про лікаря, починаю розмовляти з учителькою і димом, коли нараз чую голос.

Димлю ся. На криці коло ліжка сидить лікар і мовить:

Знаєте пані, я їдав двадцять вербів, продоріг трохи. Валили ся чаю. Може би я не валили ся, що?

Я мовлю. Він їде хвиляну, а потім знон:

Може би казати наставити самовар? Я чогось не спокійна...

— Не знаю...

— Лише не турбуйте ся.

Скажіть кому казати? Я віжду сам. Я не спокійна щораз більше...

— Не знаю...

А він на се спокійно:

— Так хтож знає?...

Я думаю собі:

— Справді, хтож у такім разі знає? може — учителька? — і мовлю „запитати ся учительку“

Звертаю до неї голову і кажу:

— Учителько, можна наставити самовар? — Вона замислюється са такою і мовить: „Незнаю поспитав ся диму“.

І питає ся „Диме, чи можна наставити самовар?“ А дим відповідає: „На-ставити — се дим, не наставити — се дим! Всео дим!“

Успокоюю ся і звертаю ся до лікаря:

— Дим мовить, що всео є димом.

Лікар сьміється ся.

— Менше про те, що дим мовить, важливіше, що ви пані мовите

Я не розумію.

Думаю собі: „Пані?... Яка пані? Не знаю такої“...

Знов змислюю ся, пам'ятаю ся пригадати собі і на раз бачу врадування, що коло мене з друго-го боку на ліжку вирастает млада „Пані“.

Успокоюю ся і мовлю:

— Сьєчас запитав „пані“. Питаю ся: „Пані чи можна наставити самовар?“

„Пані“ лежить і відповідає: Не знаю — залежить від того, що „ми“ скаже-мо. Дивно мені — що се за „ми“, коли нараз бачу, що за „пані“ ближше до стіни лежить млада „ми“.

Я врадувала ся, звертаю до неї голову і мовлю:

— „Ми“, чи можна наставити са-

мовар? — А „ми“ відповідає: Не знаю, най „воми“ можуть. лягає коло

„ми“ — і вже мені цілком добре.

Питаю ся того „воми“, а „воми“ каже, що не знає, — най повість дим.

І так розростаємо ся що раз біль-ше, а нає на ліжку ціла громада: Я

учителька, дим, пані, ми, воми, вилазять ся що якесь „воми“ і лягає коло тих.

Мені що раз динше. Чую що я не сама, що маю при собі багатьох приятелів, яких можна порадити ся у всім.

Лікар вмовляє мене: „Дуже добре зробила би вам пані Милка чаю!“

Я відповідаю, що спитав ся учи-тельку, і питаю ся: „Учителько, чи казати би ся чаю?“

Учителька відпові-дає, що не знає і питає ся „пані“.

„Пані“ питає ся „ми“, „ми“ питає ся „воми“, „воми“, питає ся „диму“

а дим сидить у моїх ніг відповідає: „Панити ся — дим, не панити ся — дим, всео дим!“ — а бідний лікар їде...

Нестало йому нахилити терпіння і видно ся піном старати ся про чай.

Якось не вертає.

Я забула про цього цілком. С нає щораз більше, вилазять ся якесь маленьке „а“, що сідает собі на подушці зараз коло мого дим. Летимо, розмовляємо з собою, парадкуємо ся, жартуємо, сьмі-ємо ся і так розуміємо ся, так любимо ся що всео робимо разом.

Я чую са так дуже щасливою як ніколи досі — на-раз бачу, наді мною нахилить ся якесь бородате лице і голос мовить:

— Прощу питати!

Я кричу: „А се хто?“, потім стям-люю ся, пізнаю лікаря.

Роззираю ся — на столі лежить самовар, стоїть чайник, пухоринця, хліб

— лікар подає мені щось у склянці.

— А се що? — питаю.

— Випийте, прошу! — мовить. — Се ай.

Не розумію. Лягаю ся. Димлю ся в право, в ліво, бачу, що всі вистраше-ні — відвертаю голову і кричу: „Не хочу!“

А лікар у тій самій хвилі сідает на ліжку. Сідает просто на учительку. Я

кричу називаю: „Ви здусите її!“ — А він відповідає: „Здусю, як ви не будете пити!“

Я туманію. Учителька динить ся на мене молячим зором. Я

хочу порадити ся, поспитати ся... Але неї розглядають ся, адають ся тікати...

Мною заволодіа остаточний жах. Лікар підсуває мені склянку щораз ближше і в ній сама не знаю як, що. Один літ.

Він каже мені пити більше. На-репті я розлюкчена, бачаючи собі лише, аби він забрав ся швидше, зникаю

всю. — І отсе лікар сидить уже при столі, мішає в склянці цукор і від часу до часу сьєзирає на мене.

Я лежу, успокоюю ся поводи, але

чую, що щось десь ся...

Всі лежать і ще коло мене, але

говорити з ними я якось не можу вже.

Вони відбігають, від мене, віддають ся, нате розпинаю ся, замирають...

Мною заповнує якесь страшне перочуття, якийсь глухий сум — їду...

І нараз, димлю ся: Отсе з головою

Весняні річи найновіші вже прийшли в гандлю Б. БАЛЬТІНЕСТРА молод. Чернівці, ул. Головна ч. 3.

Напелюхи для панів і хлопців відпояні; чорні і в найрозумніших модних красках; з найбезпечніших н. к. фабрик І. Генріха Іта у Відні, Осни Шіллер і сини у Граву як також з фабрик Борсалайо, Гіувенне, Фрателло и Александри.
Мужески напелюхи від 3— н. до 12— н.
Хлопців . . . 1— . . . 3— .

Краватки викручно найновіші дечені в найбільшій виборі.

Рукавички французького фабрикуату (Glace) швейцарські і до прани усе під гваранцією; дальше також Серп-Фальор і шовкові рукавички.

Бронзові і всілякі річи зі срібла як: найновішого загальноного фабрикуату годинники канделябри, карабел, гарнітури до писаня і куреня, великі свічки і т. п.

Товари обувні, лиш добрі фабрики для панів, дам, дівчат і дітей. Головний склад французької фабрики обуви А. Сапек і Howlett & White, в Англії найліпшої сорти:
Мужески черевниці від 8— н. до 20— н.
Дамські . . . 7— . . . 24— .
Для дівчат і дітей . . . 2-50 . . . 8— .
Домашні черевниці в найбільшій виборі.

Кальози найбільший склад з найбільшою петербурської фабрики.

Парасолі від дощу і сонця в найбільшій виборі і найбільшій виборі.

Мужески сорочки під гаранцією, нічні і денні, кофори, манжети, хустки до носа, мужески шкарпетки, джоски і для дітей напелюхи в найбільшій виборі.

Гарнітури до писаня, стоячі сигарки, рази до фотографії і т. п.

Принадбне купно: бурштинові сигарини від 1-25 ар. до 10 ар. разом з футерацією.

Склад ц. к. привілейної фабрики товарів з альпакки і хінського срібла В. Бахмана і Сп. у Відні.

МАГАЗИН

фірми

М. ЯКУБОВСКИЙ

перодитим Якубовский і Ярра

Чернівці, Ринок ч. 5 під „Чорним Орлом“

поручає свої виробы із хінського срібла іменно:

вироби люкеусові, підставки, ліхтарі, канделябри, етажери, жірандіери, тютюнарки, папіросниця, пукорниця, маслівинці, самовари, зеркала, тачи, сервіси на одет і оливу, імбрички, чайники і т. п.

Цілковиті урядження для гостинниць, каварнів і цукорнів.

Спеціально поручає свій склад знарядів церковних.

Виножичає також сервіси на балі, весіля і т. п.

Порошок до чищення виробів золотих, срібних і плантированих.

Пониже згадані товари продає ся

по дуже уміркованим цінах.

Гварантує за добрий товар.

Замовлення з провінції висилає ся відворотною поштою.

З поважанем

М. Якубовский

Для селян! САМОДІЛАЮЧА СИКАВКА

до

підливання всяких рослин

до пошеви для менших потреб.

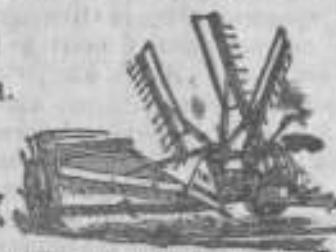

МАШИНИ до

кошеня і громадженя сіна, трави і збіжжя.

Найліпші

Машички до сїяння

суть Пр. Манфарт і Сп. найновішої конструкції

„АГРІКОЛЯ“

(Система Шубрада)

Вжити нею можна воляне зерно розмінюючи кожен під гору і долину. Хід має найменший і найбільший тривалість і дістати ту машину можна за найменшою ціною.

При ужиттю тої машини можна зискати на часі, роботі і грошах.

Праса ручна до сїна і соломи, молоцарні, машини до чищення збіжжя, плуги, борони і т. п.

вироблені і відстанені з особливим інтересом, під гаранцією в найновішій і найліпшій конструкції фабрики

PH. MAYFARTH & CO.

kaiserl. künigl. ausschl. priv. Fabriken landwirtschaftlicher Maschinen
WIEN. II. Taborstrasse Nr. 71.

Фабрика нагороджена більш як 450 срібними — бронзовими медалями.
Каталоги і цінники на машини висилає ся безкоштовно.
Заступники і розпродавачі тих машин пошукують ся.

Г. Файлес

у сувач нагніток

улиці

Чернівці, Руська ч. 8.

Яко дамська фризирна „Secession“

як також спеціаліст у всіх парикмахерських операціях поручає ся пані

АННА ВАЙС,

Чернівці, Tempelgasse 6,
(сальон фризирський Леона Вайса),

котра у Відні за зламаним стилем у стилі „Secession“ і за фризирську техніку була подвійно відзначена медалями.

Ціни приступні.

Друкарня „Рускої Ради“ в Чернівцях

отворено в неділю і святі від 9 до 11 години рано.

Видат товариство „Руска Рада“ в Чернівцях.

З друкарні товариства „Рускої Ради“ в Чернівцях під зарядом Володимира Северного.

За редакцію відповідає Іван Созанський.

МАРІЯ СЛОБОДІВНА.

Хтож вона була...

Була вперем, дивним створінням. Таке дрібне жовте з оксамитовими — сукня, Гоголя малювала, вирити немов жовтим волоссям, лише маю з собі цюж про людське йшлося. Очі невеликі, білі, погляд жовтий, уста дрібні, гарні, губи як на пшурочку. Показала спокійна... Задумана... сумна...

Чому її бліде лице не ясніє щастям, чому в її задуманих очей визирає смуток, чому вона тікає від людей, ховатиметься перед своїми найліпшими прикрасами?

Вона сама не вміла би на питання сі відповісти. Знає, чує, що щось діється в ній, але вона того не розуміє. Нераз чує, що вона дуже нещасна, самотня, не знаходить ніради і в праці та просто не може забрати ся до неї. Зневіряється у свої сили, у свій малювальний талант. — Засихають фарби, полотно припало порошком, а її усе те бай-дуже. Вона чує порожню до-кода себе, порожню нічим не заповнену.

Вийде в світ, розірветься! Не працюючи сі із нічим поїхала над море. Подорож добре поділяла на неї. Вона перестала сумувати, нудувати і тішила ся незмірно своєю зміною у своїм настрою. Але як приїхали вже на місце, душу її опанувала така туга за чимсь, чого сама не знала, туга така страшна, така роспучна тут!

— Я хора — подумала, кидаючи ся на вигідну лежанку, що стояла на веранді оброслій густо-ніпом.

Лежала так довго, довго... Думками відлетіла в недавню а таку вже забуту свою мину-шину. Побачила себе малюм дівчатком, у якого голові було стільки мрій-думок... Далі пригадали ся їй ті часи, коли вона скінчила школу і перта жандою знала довільно горячково кожду книжку, яка лише попала їй у руки і читала, читала, учила ся. І знов тодішні думи-мрії ста-нули їй перед очима. Як вони були неясні, неозначені. Стати лише славною, занеїти між ти-ми звичайними буденними дів-чатками-жінками.

Слава, слава мала стати всім для неї! Поза славю не бачила — не хотіла знати нічого.

А нині має ту славу, має таку велику славу, про яку й не мріяла навіть. Чогож їй ще тепер потреба? Чого? чого?

— Не знаю — прошептала слабо, склонивши безсильно го-лову на груди і знов задумала ся.

Залетіла думкою далеко у гори. Там над бистрою ріку, що плила широким руслом серед скал укритих де не де високою травою і таємними, дивними цві-тами, що купали ся на скелях у жарі сонця — де мешкала вона! Залетіла думкою далеко... У той чудовий, у той чарівний, дивний краєвид...

Скази. У їх стін ріка... Великі бовгани піни, перті око-ло філії, розлученої опором спал, підносять ся в гору, в гору, врешті розсипають ся в дрібні білі шматочки вкривають скалу, тра-

ву, цвітять... А сонце осьвічує золотими проміннями і піну і скалу і немі чисті філії води... А там на горі над рікою над скалами сягає майже хмар і сонця бір темний... поважний... Шумом своїм адаєть ся гаму-вати савантість ріки. Заслухана в його мону-розмову, спиняєть ся вона на коротку хвилину, а там уже далі летить, грімить, сатаніє...

Згадала як тоді у перше про-диза ся в ній артистична життя. Згадала як то вона сиділа ці-лими годинами в тих чарівних місцях переносила на папір ріж-ні нариси, перші свої нарисы... Як потім розгоріла ся в ній жажда до маларетна, які пере-пони мусіла поборювати, як пра-цювати мусіла заки пібила ся на новій дорозі...

Поволи думки її почали роз-сипати ся. Відвдлена десь у без-вісті попала в глибоку задуму.

Перед її очима пересунула ся ось яка картина.

Вона скінчила місяцятій рік. Було се кілька місяців по-тім як післала першу свою пра-цю на виставу. В її душі було стільки надії!... Одного дня, по полудни, коли сиділа в своїй комнаті занята дуже, родичі по-кликали її до себе.

Не додумуючи ся нічого пі-шла. Застала їх у сальоні, але не самих... І молодого дуже гар-ного мушину застала — в това-риєтні одного із її знайомих... Оба вони сиділи в дуже поваж-нім настрою.

Її серце забило ся. Не вже?... Так. Відгадала. Сей молодий чо-ловік, котрого бачила перший раз у своїм житю, прийшов про-сити про її руку... Відмовала. Не піде заміж, сказала прямо. Вона не сотворена на жінку і матір, її ідеї троха інші. І ви-прямивши ся вибігла гордо з кімнати.

Бачила як той молодий му-шину поблід страшно, сум такий вкрив його лице, а в очах такий біль... такий жалі... Він був ду-же гарний... Пам'ятає ще й те-пер його лице і ті очі... ті очі...

В рік пізніше, коли малю-вала двоє закоханих, хлопця намалювала з його лицем, а дівчина була так дуже до неї подібна...

...і багато разів, коли лише малювала лице мушину, в під її кисти мимохіть викиляло ся його лице. Але він не знав про се. Вийхав кудись — далеко, ка-зали, вийхав, аби не бачити її...

По двоє роках знов із'явив ся. Знов поновив свою просьбу. І знов відійшов із нічим. І зно-більше не бачила його. Рік не була в краю. Вернула вже сла-вою. Її слава росла з кожним майже днем, з кождою новою працею. А за славю посилали ся ціла ватага конкурентів ріж-ного віку, стану і характеру. Всім вона однаково відповідала. Не піде заміж. Має штуку — досить із неї.

Та чи справді було їй досить сего? Чи вистарчала їй штука і слава? Нічого більше не дома-гало ся її серце? — Ні, ні і ні! Але вона не розуміла його.

Глянула на море. Як тут чу-дово, гарно, як мило!... А її ду-

ші як чогось сумно, тужно, пу-сто!...

Що їй жите варт? Вона слава. Світ обожав її, бе перед нею поклони... А більше? Біль-ше нічого! На тім кінчить ся дум неї всею...

Ох! ох! ох! — зойкнула. А слюзи, ті рідкі гості в її очах, поплили по її гарнім лицю...

Не тимила як довго плакала. Так таки й уснула...

Сон мала прегарний. Снилось їй, що була жінкою його, то-го що перший просив про її руку.

Маленька, біленька хатина — докола гряди з цвітами — тінистий садок, в садку на ла-вочці вона з мушом своїм, якого любить пристрасно... А двоє гар-них як ангелиць діток у ній її. В сні чуєть ся вона безмірно щасливою. Він, муш її з такою любов'ю глядіть у її очі... Під поглядом сив вона мліла від рос-кони. Клонить голову на його груди і тулить ся мов маленька дитина. Він нахиляєть ся до її лиця і цілує уста її...

Прокинулася ся. Простягнула руку немов би хотіла когось притягнути до себе. Отворила очі... піднесла голову і легонько „ах!“ вирвало ся із її грудий. Сонні мрії присли. Але вона за-жмурила знов очі і притулила голову до подушки немов хотіла лишити ся ще хвилину під вражінням сну.

Дарма! дарма...

Погорджала таким житєм, називала його негідним невід-повідним для себе... А тепер мучить ся і тужить за ним, а воно глузує сьмієть ся із неї. І сні ще такі для досади на-водять!

І в сій хвилині вона знена-виділа свою штуку і славу, зне-навиділа з такою силою як пе-редше любила її!

Другого зараз дня знали у важнім місті Н. всі мешканці, що славна артистка маларка го-стить у їх місті. І вибрали ся най-достойніші з цілого міста і пі-шли привітати її, пішли висла-вати її подяку за славу і честь, яку вона зробила цілому містоу і всім поодиноким його мешка-нцям, що можуть гостити її. І багато, багато подібної балака-нини мусіла вона слухати. Але се доводило її... до роспуки... Мусіла замкнути ся і не випускати ні-кого, аби мати хоч крихітку спокою.

Слава, слава і нічно слава, повторила роздражена ходити по замкненій на ключ хаті. — Чому не поспитавьт її чи вона щаслива, чи досить уже їй тої їх слави, того їх крику!

Третього дня вже її не було.

Вийхала. І не працювала ся з ніким, не говорила про се нікому.

До рідного міста приїхала вночі. Не повідомила про свій приїзд навіть родичів. Хотіла сховати ся від людей, сховати ся, як казала, від тої нечистої слави. Кілька днів крім ро-дичів не знав ніхто, що вона вернула. Цілий день замикала ся дома. Читала троха, решту дня пересиджувала, згорнувши руки на колінах, задивляюа у простір... А як стемніло ся, ви-йшла на прохід. І тоді дала

собі волю. Казала гонити нічми що сили і розперши ся на по-душках, любила ся шумом лі-тру, що по при її уха розби-вав ся... І забувала про світ... Перші її неваче терили, замлі-вали...

Та коли по двоє трох годи-нах шаленої їзди вернула домі, давши тут і скука знов заволо-діла нею. А вже по кількох днях проїздка ся зовсім не займала її. Вона відказала ся і сеї дин-ної приємності.

Кинула ся у вир світа. Хо-дила на всі сходи концерти вечери, балі... Запрошувала до себе молодих людей — і ша-ліла... бавила ся ними.

Для неї устроїли маскову за-баву. Вона вложила на себе ціл-ком звичайний костюм ночі. Мабуть знала як ся проста тем-на туалета підносять її незви-чайну красу! Із сумним усмі-хом приглядала ся собі. Знала, що в кождім найвизимішнім сер-ці заворушиться ся на її вид якесь чує. Та про те її се не тішило.

Його не буде... Він не поба-читьт її. Почала гладити своє золоте волосє, що при чорній красці її туалети ще більше від-бивало і мінло ся щирим зо-лотом.

Не в добрім настрою увій-шла на саль. Не пізнали її. Не пізнали її ті, що ждали вже від години на неї нетерпеливо.

Вона була із сего думе здо-волена. Сіла в кутину та цікаво приглядала ся забаві. Зразу забави займала її. Вона прислу-хувала ся розговором, сьміла ся з дотенів нераз не дуже му-дрих та нарешті і се знудило її.

До неї ніхто не наближав ся і вона постановила відїхати не давши ся пізнати. Ах, тож посьмієть ся із них завтра!... Уже піднесла ся з пріска... на-раз, стрепенула ся... Її адавало ся, що чує звійомий голос. Оглянула ся. Попри неї перей-шов мушину в чорнім доміні, таким як і вона. Такий дуже подібний до когось знайомого їй!... Задумала ся. Хто міг би се бути?... Почала слідити його очима. Бачила його. Перейшов по при одну, другу, третю гарну маску, але не зацікав їх.

Бачить його, бачить іще... врешті збіга товпа лань і па-нів закрила його.

Хто се може бути? Хто? Хто?

Сіла. Підпорла рукою чоло. Задумала ся.

Зааранжовано менуєта. Тан-цюючі пари виступили на се-редину, решта масок перейшла до других кімнат. Остали лише ті, що хотіли пригланути ся танцюючим. Вона лишила ся на давнім місці, кинула оком по саль, переглянула танцюючих — того, що так заінтригував її собою, між ними не було.

Не вже пішов уже? — по-думала забираючи ся й собі до відходу. Поступила кілька кро-ків. На лавочці серед штучно уложеного кружка заграничних цвітів сидів мушину в чорнім доміні. Через листе цвітів гля-дів на неї. Її очі зустріли ся з блискучим поглядом чорних його очей, що мов два огнища жеврічи притемнені тьмими га-

лузьями цвітів. Вона задержала ся. Хвилю стояла дивлячи ся на нього — і знов „хто се?“ спитала пів голосом. Він почув її слова. Наблизив ся до неї і з чинним уклоном промовив:

— Я красна Маско! Не пізнаєш мене? Коли не танцюєш то, прошу, займи місце при мені. Будемо приглядати ся разом танцюючим.

Пізнала його. Се був він, про якого так часто і так богато мріяла.

Та чи не сон се, не обманяка? — думала спираючи ся справді як сонна на рамя незнайомого. Він запровадив її до лавочки, на якій перед хвилиною сам сидів. Посідали.

Мовчали.

Вона все ще приглядала ся йому, а він був ніби зовсім байдужний. Дивив ся так, як би справді лише танець займав його.

Її ставало чим раз горічійше. Розвинула своє доміно, рушила раменами і легонький шок зісунув ся на лавочку. Хотіла втігнути його знов на рамена, але вже було за піано. Її незнайомий товариш обернув ся і побачив її у цілій красі.

Його очі ще більше заискрились ся.

Отже я не помилив ся? Серце мов підгадало, відчуло.

— Що? Кого?

— Вас, вас пані! Чи ж ви не пізнали мене?

Одним рухом скинув маску і вона побачила лице яке малювала з пам'яті так часто! Ні в однім рисі не помилила ся й на волосочок — бачила се тепер, бо ніколи не гляділа що так довго в його лице як у свій хвили.

— Се ви Константине? Ви справді?

Її голос дрозжав, лице вкрило ся багрою.

— Отже се ви, ви? Се не сон? Ах!!

— Що вам пані? Ви дрожите... Чи я перелякав вас... Успокойте ся.

Він не розумів її зворушення. Два рази прогнала його агірно, чия міг подумати, що тепер утішилась так ним!..

Здивований глядів на неї. Її дрозжачі руки держав у своїх долонях, не відгадуючи причини їх дрозжання.

Вона стямила ся, прийшла до себе. Засоромилась дуже. Хотіла конче покрити своє зворушення. Вириваючи свої руки з його долонь засміялась голосно. Надигла скоренько доміно, засунула маску більше на лице і тепер вже майже певним голосом промовила до Константина:

— Смішна історія, правда пане? Але не зрадіть мене.

— Якто не зрадіть?..

— Ах правда, ви певно не знаєте. Сю завану устроєно для мене; вони всі думають, що я не прийшла. А я сиджу ось тут уже годину і сьмію ся з них у душі. Вони бігають мов шалені, один другого питає: „нема, нема?“ — „Нема!“

— Як то не пізнав вас ніхто?

— Ні!

— І по голосі?

— Ніхто не промовив іще до мене ані словечка!

— Тож я перший?

— Так ви перші пізнали мене і то в хвили, коли я хотіла іти вже зідси.

— І підете пані?

— Ні, лишу ся. Але прошу вас не кажіть нікому, що я тут. Завтра посьмію ся із них!

— Хотите пані кривдити так сих бідаків... О...

— Бачу, думаете зрадити мене? В такім разі не пущу Вас від себе — а преці не будете клясти голосно: „ходіть тут є ся, котрої шукаєте!“

— Чому... можу і так зробити!

— Але не зробіть!?

— Ні пані!!

— Дивіть ся. Вже скінчили танцювати! А! знаєте що? Ходім, перейдемо ся по салі. Розповісте мені децю про себе. Тут могли би звернути на нас увагу і пізнати мене. Ходім.

Сперта на його рамя поступала по при него. Її серце било ся. Зворушення знов заволодило нею. Чи ж перед годиною ще могла вона думати, що в так короткім часі мрії її здійснять ся?

Ходили мовчки пересували ся по між сотки народа яскраво убраного, веселого розбавленого, мов ті два чорні духи... По хвили звернено на них увагу. Заченні питання сипали ся з усіх сторін. Вони чи не чули їх, чи не хотіли відповідати — мовчали все!

— Тут дуже гарячо — промовила вона — ходім із відси.

Перейшли до другої кімнати. Милій холод обнів їх на вступі. Посідали.

— Знаєте пані, я не можу повірити, що я справді сиджу при вас. Се сон хіба, сон, із котрого я не хотів би будити ся!

— І мені се видало ся сном!

— Для вас сей сон може й не милий, але для мене!..

— І для мене...

— Пані! що говорите... не вже-ж се правда?

— Ви сумніваєте ся?..

— Чи ж я можу повірити? Ви що стільки разів, прогнали мене, що не хотіли заговорити до мене ніколи...

— Не згадуйте про те мов дитинство та й не дивуйте ся... Я була занята виключно одними гадками. Не лише з вами, але взагалі з ніким, хто не був професором чи артистом, а не хотіла говорити... Тепер гарячка проминула. Я перебуваю радо з людьми і говорю з ними. От і ви, передовсім простіть мені все лихе, яке я коли заподіляла вам... Розповідajte мені, що порабаєте, як живете... Богато, багато говоріть про себе.

— Як мене се тішить, що ви пані змінили ся, що ласкавим кинули оком на мене! Се для мене честь велика, бо ж ви — славна, улюблена стільки людьми.

— Прошу вас зробіть мені ласку, не говоріть про ту мою славу. Се болять мене. Нехай вам здаєть ся, що перед вами сидить звичайна жінка, з якою говоріть ся без усіляких вимушених честиностей...

— І се ви, ви так говорите?..

— Ха! Ха! Ха! Які ви смішні з тим своїм здивуванням... Кажу-ж вам що дитинні літа мої давно минули. Перед собою бачите жінку, що пізнала вже добре світ.

— Ха! Ха! Ха! Які ви смішні з тим своїм здивуванням...

— Ну, ну, преці ви рішили ся відідати мене. Я гадала що забули — говорила зовсім संबідою звичайним певним голосом.

— Е... пані! я... я давно хотів та... — почав стогнати, дрозжачи.

— А! знаю, знаю, певно не хотіла вас служба пустити.

— Так карти не хотіли взя-

ти, заанонсувати мене. — „Пані не приймають, тай по всьому!“

— Простіть їм, а в першій мірі мені, бо се я їм так приказала. Бачите ті люди хочуть замучити мене своїми частими відвідинами. Я просто невільниця тої артистичної голої.

Коли хочу працювати, мушу замикати ся, удавати хору!

— А мене ви пані привали...

— Ну, ви що иньшого. Зрештою моя праця вже готова! Хочете оглянути може... Так прошу...

Сумно виглядала робітня її, хоч були тут чудові річи... Але всьо припало порохом.

Сюди не дозволяла вона нікому входити. Сама тут при- талала, сама стирала порох.

Та не буда тут уже дуже, дуже давно; вже й сама не пам'ятає, коли останній раз мала кнест у руці.

Душа її спала. За надто вже була змучена... Ні один образ не відбивав ся у ній...

А тепер нараз душа прокинулася і вона, не гаячи ся, висунула штальогу до світла, розпростерла полотно, владилась фарби і забрала ся до праці. Решта всьо стояло опорошене. Вона не дозволяла нічого рушати, а сама спінювала ся, лякала ся, аби образ, що зродив ся в її душі не затер ся скорше, чим вона перенесе його на полотно!

— Покажу вам працю, пане Константине, не зовсім іще нікінчену... Але щож за тих кілька днів від бтля... Годі було...

Звільна чорне покривало, яким було прикрите полотно і усунула ся на бік.

Константин остовнів.

Побачив себе в чорнім доміні з маскою в руці, а перед ним стояла вона у костюмі ночі — гарна таємничка як справжня ніч мавва...

Сі дві постаті були уміщені на першій пляні. Далі видні були замасковані пари, що танцювали менуета — кілька осіб стояли поодинокі, або сиділи і придивлялись танцюючим. Дивлячи ся на своє лице він відчував на ново все те, що відчував, коли побачив у перше, що се вона була. Всі гадки, вся душа його, була так вірно віддана! Настрій хвили був славно підхоплений! І себе представляла не гірше. Для більшого ефекту намалювала себе без маски. В її очах він читав пристрасну любов — і радість і щастє.

Очі своїх не був у силі відорвати від образу. Переносив їх від неї на себе і знов на неї, то на цілість — і так без кінця...

Припав до ніг її, цілував край її сукні... а говорити не був у силі!

— Чи се справді таке гарне? — спитала підносячи його.

— Не знаю, не знаю... може й не гарне... Але хто вмів відгадати й підхопити так мою душу, той... той...

— Той любить тебе безмірно, над жите, над світ, над усьо на світі...

— Царице моя...

(Далі буде).

Ох, тим гірше для мене, коли се правда...

— Як то? Не розумію вас?

— Чому не побачив я вас такою перед кількома місяцями... Тепер уже за пізно.

— За пізно?!

— За пізно... за пізно...

Вона догадувала ся чогось, від чого жите в ній замирало. Та повірити все бояла ся.

— Щож вам лучило ся, кажіть...

— Я оженив ся — а радше мене оженили...

— Що?..

Вона зблідла. Вся кров збігла ся до серця і розширала його. Рвала на кусні... Вона учувала страшний біль у грудях, у голові, в усім тілі... Що дієть ся із нею — не знає. Її здаєть ся, що вона летить у пропасть у безодню... Ніч темна вкрила світ — вона нічого не бачить лише страшно їй, дуже страшно... Руками ловить ся чогось, а руки її розбивають лише повітря... Паде, паде чим раз далі, далі глибше... Що се? Бачить себе в його обіймах... Її голова сперта на його груди, він тупить її до себе... Вона чує його солодкий голос, чує віддих гарячий, чує дотик його тіла. Її пригадав ся сон, що снів ся їй тоді над морем... Примикає очі, гадає, що й тепер снить — так чудово снить... Але ні, се не сон! — Преці чує виразно дотик його гарячих уст. Так, він цілує її очі — одно... друге... — чоло... уста... цілує довго... довго... Віддиху їй брак. Підносять голову, відсуваю його від себе, протирає очі...

На землі при ногах її лежить чорне доміно, побіч него маска. Вона, як богиня ночі, стоїть зворушена ватривожена.

Глядять на себе. В його очах жемріє безмірна любов уста зложені до усміху здають ся благати прощення. Вона хоче щось сказати та не знає що. І вони стоять мовчки мов дві чудові статуї. А тимчасом гамір змагаєть ся наближаєть ся чим раз ближше, блисше... Вже, вже має впасти до сеї тихої кімнати ціла та філя розбавленого народа... Він стимив ся перший, підняв маску, заложив на її лице і неспритомно вивів другими дверми на коритар.

— Що се було?

— Потім вам розповім. А тепер хочете вернути на салю, чи відвести вас домів?

— Вертаймо домів.

За хвилю сиділи в повозі. Вона всунула ся у кутин і мовчала. Він глядів на неї мов у світлі і не мав відваги відозвати ся. Так і заїхали перед її дім, не сказавши до себе ні слова.

Поніз затримав ся. Вона не ждала аж він допоможе їй. Вискочила сама з повоза, мовчки подала йому руку і щезла у брамі.

— Ну, ну, преці ви рішили ся відідати мене. Я гадала що забули — говорила зовсім संबідою звичайним певним голосом.

— Е... пані! я... я давно хотів та... — почав стогнати, дрозжачи.

— А! знаю, знаю, певно не хотіла вас служба пустити.

— Так карти не хотіли взя-

Виходить в Чернівцях
що сороди, п'ятниці і неділі.

Редакція, адміністрація і випуск:
улиця Петровська ч. 2.

Розкошує коштує на ліній на попередній
кварталі. — Рекламні місця платять
місяць від початку.

БУКОВИНА

Передплата на „Буквину“

на цілий рік	20 Кор.	— сот.
на пів року	10	—
на чверть року	5	—
на місяць	1	70

Поводження членів нашіх 16 сот.

Передплата і наживність на ілюстрації
платять в Чернівцях.

Народні школи а рускі діти на Буковині.

До справознавці про стан народних шкіл на Буковині в р. 1899/1900 видала краєва рада шкільна й додаток, що містить списки всіх шкіл, число системізованих і отворених класів, мову викладання і ті, яких вчать як предмету, далі число дітей об'єднаних і записаних після народності, число дітей, що не ходять до школи із законних причин і без таких причин, відтак імена всіх учительських сил, їх службового характеру, кваліфікації взагалі і що до мов, рік, коли хто з них родився і коли став дефінітивним в уч. службі; отже докладний шематизм народного шкільництва, якого, оскільки знаємо, не видає жадна рада шкільна.

Сей додаток містить цінні і цікаві дані, з котрих уймаємо ті, що нас Русинів більше обходять і які вказують, чого нам не достає, отже й чого би нашим послам жадати.

Число дітей руских виповнило:

в повіті:	об'єднаних	записаних	без законної причини не ходять	всього
Чернівецький (міський)	1699	1410	42 або 3%	
Чернівецький (сільський)	8779	5578	2751	51
Гуцулсько-Буковинський	165	141	43	26
Кишинівський	786	411	273	34
Кішинівський	12478	9907	1508	14
Радомисльський	1255	999	628	50
Серецький	3917	1572	1254	41
Сторожинецький	4031	2963	1260	36
Сучавський	823	690	286	34
Вінницький	6745	3705	2365	39
Разом	40357	26786	10949 або 20%	

МАРІЯ СЛОВОДІВНА.

І хтож вона була...

(Далі).

Вони замішкали в малій містечку. Подібна маленька хатина, в кількох невеличких кімнатках, в ганочком оброслим диким вином — в грядках цвітів перед вікнами і в густим садком... як колись у свої бачила вона, — була їх гніздом, гніздом правдивого щастя й любові.

Місяці минали їм дуже скоро. Вона приучувалася до роботи, якої досі не вміла. Кожного дня ввечері здавала іспит перед своїм чоловіком з того що вона вже вміє, чого навчилася за сей день і обов'язки свої, тішилися при тім як діти.

Минув рік. Молодий лікар мусів виїждати часто, а жінка лишалася не раз днями цілими сама. Богато годин денно пересиджувала із заложеними рука-

ми. Із сеї таблиці виходить, що ще 30%, отже майже третина з об'єднаних до науки дітей руских остає без законної причини без науки. Се безперечно ще надто великий недостаток, якому кінче заповідає. Найгірше стоїть в тім відношенні, коли поминемо гірські обставини повіту радомисльського, найменший повіт серецький, а найбільше із сільських повітів як раз найбільший себто кішинівський; з чого виходить, що як дбаємо, так і маємо, а не повіт. рада шкільна і її голова а особливо інспектор шкільний, такі й добути! Таке воно і в сучаснім, а почасті і в гуцулсько-буковинському повіті. Лише стоїть справа у всіх гірських повітах, де треба фізичних шкіл, не раз по кілька в одній громаді, до чого би також вже час взяти ся, бо школи, що є в селі то майже лише для жидів, що виперла християн у верхи.

Ще яскравіше представить ся нам річ, коли прагнемо ся їй близьше, бо тут виходить ясно заведене поодиноких громад. І так не ходило без законної причини до школи, не уявляючи багато громад, де таких дітей в по кількох: в Рогіні, Ширівцях, горішніх, Шубранцях, Василівцях, Жучині старій і новій черновецького повіту, в Руській Молдовині, Кішині, в Юрківцях, Кучуроні м., Ошихівцях, Погоришівцях, Веревчанці, Кішині, в Балківцях, Черепківцях, Негостині, Шербівцях і Воронівцях серецького повіту, в Борівцях, Драчівцях і Станівцях дох. сторож. повіту, в Бергометі, Донгополі, Іспасі, Яблониці, Киселинцях, Маринівцях, Мірні, Міхені, Плесні, Розто-

ми не маючи що робити... Усі ці жіночі робітки змудили ся їй скоро.

Часто дуже попадала в задуму, пригадувала собі давніше життя, повне праці і заняття... Давніше не мала мужа, не займала ся кухнею, господарством жадним, а прецінь день за днем сходив скоро, години не воліли ся так як ось тепер...

Змаріла, поблідла, коло уст аложених до гіркого усміху зарисувала ся морищина. Вона ставала з кожним днем більше сумною, повурюю так що вікниці і муж її завважав се.

— Що тобі дитинко, ти чогось сумна невесела. Не тішиш ся мною як давніше? Чи ти перестала мене любити?

— А! що я нову?...

— А щож із тобою?

— Нічого, коханий. От сиджу дома сама, не бачу нікого, тай сум находити!

Се був малий докір. Він не відповів нічого. Зітхнув лише тихо.

Від того дня старав ся усіма силами пересиджувати частіше дома. Працював над тим,

каж який, пов. отже в 30 громадах до 100 і понад сто дітей; а в громадах Михалчу і Ревні черн. пов., в Вабині і Кадобинцях кім. пов., в Шиноті радом. пов., в Ванилові дох. сторож. пов., в Гатині суч. пов. в Ванилові руським, Лукавці, Сергіях і Вилавчу виж. пов., себто в 11 громадах по 200—300 дітей; ба в Раранчу і Топорівцях черн. пов., в Селетині радом. пов., в Глібоні і Каменці сер. пов., в Жадоні стор. пов., в Карачені виж. пов. значить в 7 громадах 300 до 400 дітей, а в Кучуроні черн. пов. навіть 525 дітей руских.

Коли-ж дочислити до того ще 14 руских громад, де ще нема ніякої школи, але є нині разом до 10.000 душ або до 2.000 дітей, об'єднаних до науки; то вийде, що до 13.000 руских дітей або ціла третина оставала без ніякої науки. А се страшний процент, се голосне шемето шогі для руского народу на Буковині, яке повинно дзвеніти неустало в ухах усіх просвічених Русинів, усіх щирих патріотів, а головне руских послів-заступників, що повинні всіма силами подбати о як найскоріше усунення сего небезпечества, яке грозить нам загрозою, бо коли і де, то в сім разі „bis dat, qui cito dat“, скоро поміч тут не то подійма, а єдина поміч, єдине спасення; бо коли потребає сей сумний стан ще довго, тоді буде всяка поміч запізно, бо буде за пізно. Тільки політик короткозорий або що полюбляє фальшиву популярність може проте виступати проти переведення примусу шкільного, а за лагідним трактуванням сей справи, що рівняє ся рів-

нодушності і байдужності в справах шкільних, в справах народної освіти і так у нас дуже занедбаній. Ми також жадимо польові для народу, за чим заступали ся наші оба послы в сеймі, дотично датків громадських на шкільні будови і других видатків на сю ціль, і ми жадимо засновани нових шкіл, щоб дітем, особливо в горах, було до них близьше, жадимо, аби бідну дітвору спомогали із громадських а ще більше із краєвих, ба й державних фондів; словом жадимо всього можливого уlepsення просвіти народної; але не можемо згодити ся на те, щоб і одна дитина оставала без науки. Такі похитники, що не шукають, яким би способом уможливити освіту всеюдню, а годять ся, ба навіть жадують уніфікації дітей від науки, такі послы то не заступники, а вороги народу. Прийняте і подяка належить ся протє нашим послам Стоцькому і Шугулякові, що доси пильнували освіти народної, як ока в голові. Ми певні, що вони й на далі звертати муть на неї пильну увагу і займуть ся і хитами ось тут піднесеними.

3 політичної ниви.

Після дотеперішних вістай вийде цісар в четвер, дня 18. с. м. на підписаний побут до Будапешту. Дня 25. с. м. відбуде ся там вручення кардинальських біретів ки. архієпископам з Праги Сирбенському і ки. єпископам з Кракова Пузін. На то торжество вийдуть до Будапешту президент міністрів др. Кербер і міністер просвіти др. Гартель. З кінцем мал поверне цісар до

— Я не вірю, аби ти без причини така буда. Тобі долягає щось. Ти не хочеш сказати...

— Не будь-же дитиною! Чому-ж би я не мала сказати тобі як би мені що було.

— Так поясни мені свій настрій, бо я ей Богу не можу зрозуміти!

— Цілком природна річ... Вести життя таке однострійне, таке монотонне, можна преці попасти у такий настрій.

— Якого-ж життя ти хотіла виходити за муж? Я працюю скільки лише сил мені стає, аби ти мала всього подостатком і...

— Так, так, тож я не кажу, що мені не достає у тебе того чи сего... маю все, чого лише забажаю!

— Чи може я недобрый для тебе?

— Боже заступи!

— Чи не люблю не поважав тебе?

— І любиш і поважав!

— То може ти мене не любиш і життя при мені стаєть ся тобі мукою?

Відня. На день 18. мая сего проєктоване прийняте делегаций в палату імперській. З кінцем мая, імовірно дня 30. поїде імпер до Праги.

Від нашої рана перебуває в гостині у нашого імператора німецький імператорський престола у Відні. В его честь відбувають ся різні торжества і представлення. Оної вечором відбув ся в палаті імперській галерей обід, а пізніше бал у німецького амбасадора гр. Айзенбурга. — Відомості часописи містять статі присвячені приязні двох імперських родин і підносять сердечніости приязні достойного гостя.

Союз балканських держав стану тепер, попри відновлення тридержавного союзу, на дивний порядок дискусій європейської преси. Перед кількадесяти літами балканський півострів був виключеною власністю Туреччини. Тепер вже на ім німа незалежних, християнських держав. Кожда з них слаба і незначна, але разом з'єднані становили би силу, яка успішно могла би працювати на до загального, європейського миру, як і забезпечити власної незалежності союзників. Що такий союз ще до тепер не виключив ся, винною тому македонська справа, що є квіткою негодни між Румунією а Болгарією, Болгарією а Сербією. Також і Греція має свої претензії до Македонії і з сєї причини несподівано Болгар так, що навіть на церковнім полі прийшло до роз'ясненя і грецький патріархат признав болгарську церкву єретичною та вірвав з нею всяку зв'язь. Сю квітці негодни могли би усунути лише європейські держави, коли би рішав, що а Македонії належить утворити окреме, незалежне князівство. Такий проєкт піддала Чорногора, а російські дипломати залюбив обговорюють его дуже швидко. Петербургські "Новості" пишуть між иншим: "Позаяк між Росією а Австрією існує вже від року 1897 подібна угода що до удержання мира на Балканах, тому обоєм сии державам в першій раді прислугує право рішати про уложеня відносно на виході. Оно могло би впливати ся в формі спільного протекторату над союзом балканських держав."

Як доносять з Петербурга, поручив новий міністер просвіти ген. Ваннаєвський викинути з Петербурзьких навичиц 200 студентів і 183 студенток, арештованих на участь в заворушеннях. Єсть то лиш мала частина з загального числа арештованих в Петербурзі і інших містах Росії. Виклади на університетах мають розпочати ся в цвітні. Також і ієрархія будуть відбувати ся в звичайних роки.

Із з'їзду хірургів.

На останніх засіданнях конгресу хірургів у Берліні пригадувало ся нах хірургією кистей і сугубіше, а іменіше над способом, як би можна при помочи операції цілком спаралізовані сугубіше уадоронити і привернути ім рух. Се річ дуже трудна, бо при сего рода операціях поєднують нові комбінації, а болісні по причині великих болю переставали рушати членами. Проє. Вольф із Берліна дістав згідно корисні висліді через те, що кінчини кистей тільки відрізи, ранн зашивав назово, а болісні рухи удекивав при помочи гіпсового бандажу. Коли у того рода пацієнтів ходять про се, щоб зрешті сугубіше знов унізити, то нераз трапляється се, що треба незлучені кисті кистей залучити і постарати ся, щоб вони зросли ся.

Проє. Вольф сам повело ся в однім випадку уадоронити ногу і зробити її прилятною до ужитку через полученя кистей при помочи відновленої шруби.

Потім проє. Нілзе Свєбріг з Лявду зложив справозданє зі своїх досвідів над способом жити і роковою рана і представив конгресови відновлені препарати. Се се творя подібні дуже до знамих творів, що викликають себру.

При самім кінці обран конгресу прийшло на дивний порядок запланованої кіншки, при чім збирали голоси представителів обох напрямів, які потворили ся тепер у медичній що до застосування операцій при сій хворобі. До тих, що на великий випадок домагались ся операції зараз по розпізнаню хвороби, належить кількох німецьких професорів. Вони оперували ся а одної сторони на тім, що ся хвороба належить до найнебезпечніших так, що навіть початкові прояви врожать тяжкий пробіг і смерть пацієнта, а з другого боку на тім, що операція є дуже трудна і не все має вигляди на подуканє.

По протинній стороні стоить проєсори, що відкидають безглядно операцію.

На тім закінчено конгрес. Предсідателем сїдуючого з'їзду вибрано проє. Кохера а Берліна.

НОВИНКИ.

Календар. Субота, 7./IV. (20./IV.) н. м. Каліонія, Руїна, Алія; Р.: Суліція. — Неділя, 8./IV. (21./IV.) Ж. 2. по Воскр., Тамм, с. ап. Ірадіона; Р.: Ангеліа.

— Константине, гріх маєш думаючи так!

— Так що-ж?... Чого-ж?... Знов іздагнула раменами.

— Слухай! кожда жінка на твоім місці чула би себе безмірно щасливою, а ти?

— Я хіба не така, як кожда жінка!

Він замовк. Щож міг відповісти їй? І він сам думав що вона не така, як усі жінки. Він для того полюбив її, для того оженив ся із нею, що вона була иньша від усіх жінок.

Ніч цілу не міг заснути.

Думав над тим, чого такий иньший жіноці потрібно до щастя, коли маючи все те, що кожду звичайну жінку упаснивило, вона ще чуєть ся нещасною — а бодай далекою від щастя...

— Чи не хорий ти мужу?... Я чула, ти не спав сєї ночі. Перекидав ся...

— Я думав над тим, чого тобі треба до щастя.

— І...

— І не придумав нічого!...

Його візвано на село до хворого. Вона лишила ся знов сама.

Почала нервово прохажувати ся по кімнаті. Ходила так довго доки не змучила ся. Сіла. Глянула у вікно залите дощем.

Осінь. Вітер свище, вие... галузе дерев згинає до долу...

Її почало дусити тежле повітря кімнати.

Одягла ся вийшла із хати.

Зимний вітер подув... зморзив пров її у жиллах, але вона не завернула у хату. Увійшла на вулицю.

Болото сягає кісток. Вона взяла сукню у руку, йде не зважаючи, що обтріскують ся болотом, йде чим раз далі і далі... Маленькі хати із солом'яними стріхами вивають, що місто давно скінчило ся... Болото вітер, дощ... а вона не зважаючи на все те йде далі і далі.

Перед її очима розкрило ся чисте поле. Ось там на малім горбочку стоить хрест. На нм розпятий Христос із чорної бляхи, з похиленою головою, споглядає сумно на світ, укри-

Народний руський театр під управлінням дра. Івана Гриневецького приїждить до Чернівців у сні дні. Перше представлення буде дня 23. цвітня. Гостина цього театру в Чернівцях повинна бути дуже милою для кожного черновецького Русина як також і для провінцій, тим більше що в репертуар театру дуже відносно узагальний і дружина театральна дібрана дуже гарно. Дирекція театру записала нісім представлень, які відіграють ся між 23/4 а 13/5 а імені: 1) Квітє серце Тобізінич, 2) Поверот батька і 3) Любови, 3) Не ходи Гринцю на печерини, 4) Снапаний світ — Оркана, 5) Шелавило, 6) Підгірний і Прозлог до опери: Іваалі, 7) Жидина вихрестка — Тогобочного, 8) Запорожець а Дунаєм і Вечерини. (порядок представлень ураї із списком виступаючих осіб подавати мемо перед кожним представленням). Як бачимо репертуар дуже добірний, крім "вільно нових" напис, неуступаючих зі сцени "Не ходи Гринцю" і "Запорожець а Дунаєм", самі нові штуки, грані руським театром у Львові і Кракові з дуже великим повоженням. Досить згадати, що др. Гриневецький мусів виставляти у Львові, Снапаний Світ" німа разів раз по раз, бо сати була все випродава. "Жидина вихрестка" виставлена перший раз на руській сцені в Галичині перед двома тинними у Стрию мала колосально повоження! Комедія "Заводо" і "Шелавило" мають лише ту хибу що дехто міг би розхорувати ся за сної грони зі сміху. Стільки в них щирого сердечного комізму а вже не вони відіграні!.. А "Не ходи Гринцю" "Запорожець" і инші нові драми зі смішаними низикували в Кракові такий ентузіазм, таке одушевлення що театр мусів повторити їх раз по раз! Тай сили цього театру які вони дібрани! П-т Овсінковича, молодий, який може як раз у сні типі "сильної молодий" не хорівнає ніхто! п-а Марія Слободіна драматична артистка, що вибила ся на перший план, друга драм. арт. п-а Гембіна, драм. соцістична п-а Вучаїніна і п-а Рубчикова, з инших артисток, ин. Шереметова, Костєва, Кравчуїніна, а з артистів: др. Гембіцький, Рубчан, Ніжиківський Шеремєга, оба Костєви, Стадник, Янович, Твардинич, Сєнін і инші. Сподіємо ся, що як кождим разом так і тепер наш театр дізнаєть щирого повертє у нашій публіці. Дирекція театру, як кождим разом, так і тепер дає а бонаменти на 8 представлень. І так: Львож, що контує по 5 зр., а бонаменти в Києві по 4 зр. (на 8 пр. 32 зр.) першорядні зотелі по 1 зр. а бонам. по 80 пр. II рядні по 50 пр. а бонам. по 60 пр. III-рядні по 70 пр. а бонам. по 50 пр. Абонаментні карти можна брати уже тепер в кімнатах "Руської Бесіди."

тий мравкою... Віля хреста дві молоді берези стогнуть, плачуть, просять пощади... А лютий вихор так і гне-нагинає їх дрібні галузки аж до долу... А Христос сумний мовчить і лише з виразу лица Його немов начитавши: "Я терпів і всі ви терпіти мусите за зло першого чоловіка... але кріпите ся, вашим терпінням прийде кінець."

Вона задержала ся. Глянула на хрест — дві сльози записли на її повіках. Припала до хреста обняла його руками і довго лежала так на розмоклій землі.

Піднесла ся. Оглянула ся докола... Яка дивна незвичайна картина...

Сей світ понурий мрачний... осінній зимний вихор... дрібний дощ у чистім полі... хрест із розп'ятєм... А під хрестом вона із заплаканим лицем...

Далі буде.

З черновецької людської нужи. В Г. черновецькій Людській нужи родано и мирно с. р. 4208 порний по 3 страни 703 палок дуни і 6552 порний хліба. Втім місяці з'ужитковано 357 кіл, миса.

Тов. "Руска міщанська Читальня" в Чернівцях заплановане отрим. Ви. Публіку на торжественне "Посвячене прапора товариства", що відбуде ся в неділю дня 21. н. ст. цвітня 1901 в такім порядку: 1. Рано в годині 10-й торжественне богослуження в церкві рге. пат., по богослуженню посвячене прапора. 2. Похід з церкви до "Народного Дому" патріотична промова і півняне цмалків членами основателями стига. 3. Полудня о годині 4 відіграють аматори "русского міщанського хору", в сали "Народного Дому" ул. Петровицка ч. 2. "Зимчаний Юрко", комедія в 2 актах Івана Науко-нича. Ціна місць: Крісло 80 сот., партер 20 сот. Вечором в годині 8 відбуде ся в сали товариства гімнастичного (ул. Поева) силами товариства "Руський міщанський Хор" концерт вокально-декламаторський. Програма: 1. Привіт гостям наш Гнат Васильєв. 2. "Ой ішли наші" (хор міщанський). 3. "Історія читальні". 4. "Було не рубати" (хор міщанський). 5. Декламация, "Перший Великий день по знесеню панщини" панна Теодора Савчук. 6. "На прощ", (хор мужський). 7. Декламация: "Сонні мари" пан Антін Робачев. 8. "Глубокий сном", (хор міщанський). — По концерт відбудуть ся танці. — Вступ на концерт і танці вносить 1 пр. 20 сот. від особи, для родини 3 прони. — За виїзд: Гнат Васильєв, голова. Іосиф Дудич, підпаний.

Аматорське представлення драматичного кружка тов. руських ремісників "Зорі". Аматори виставили три штуки: Тато на заручинах, Цеглинського, Погож: Ляхий день і Запольської; У Гриничій Дуброві. Що до гри мусімо признати аматорам що подолали нас під кожним зглядом. Головно жіночі ролі: п-а Голубович, що виступала у всіх трох штуках відіграла зі знамен три типи: панні-ляхтань, гіричичі і жидівки. А вже у сій останній ролі чарувала прямо своєю природною грою. Не менше п-а Уля і Джурило, з панів виваляли ся найкраще зі своїх ролей ин. Захарко в ролі арендара Мошкі, і капітана російського, ин. Вихай і Калжик в ролі богатих господарів, ин. Крушинський і Войнаровський в ролі наймитів, н. Солянський в ролі Гемби і н. Качор в ролі Солонини. Виконаня поодиноких ролей було справді зовсім удачно, не так в аналізю, котрий рази часто немиланні плазавали в розмовах поодиноких лиць, — видно дехто з аматорів не вичив ся докладно ролі. Се-ж найперше уеліне живої гри особливо в аматорськй театрі, де нема тої вправи говорити за сценою, як у артистів заводових. А на поспаднім представленю "Зорі" лучило ся й таке, що штигар в "Гриничій Дуброві" грав у вікні з ролею в руках тай він один поспував пражіне впрочім знаменитой гри всіх прочих дієвих осіб сєї штуки. Ми радим-б проте "Зорі" не спінити ся з виставами а пригтовувати їх докладно, бо через одного, що не вичив докладно ролі, терпять ціла вистава, а від нею і слава а даєть їй миса. Се наша шпра рада; бо ото і тик Зоріни вже третій раз мають дефіцит і хто знає як буде з дальшими представленнями. Сей брак учасників можна приписати хіба сьвітлм і заповідженю приїздом "Народного театру", що вже 23. с. н. дасть перше представлення в Чернівцях. Але сподіємо ся, що по відїзді театру наша публіка згорить ся і знов коло драматичного кружка "Зорі" уможливать йому історване і красивый розвиток.

Дирекція залізниць державних у Чернівцях оповіщує, що від 24—23 цвітня 1901 будуть піддавати на буконик-ських станциях поворотні парті (Rück-fahrtkarten) до Чернівців і Фольксгарте-ну по відносно злижених цінах. Цілею сих поворотних карт є зменшене на-товпу при особових касах у Чернівцях, яке счинять ся по причині більшого числа пасажирів із нагоди ювілейного сьвіта.

Кранівське товариство взаїмних обезпечень знизило премію від буди-ків і дижимостий у місті Чернівцях о 20 прони. так від нових обезпечень, як і від річних уже давніше обезпечень, а то ввиду того, що черновецькі водо-

проводя дають занорукку, що в разі потреби застаріють відповідної силісності води. Так репрезентатива країнського товариства взаємних обезпечень як і нова її агенція, яку веде фірма Ф. Ц. Лінгсган, дістали від головної дирекції товариства уповноваження оповістити про сі потреби. Можна надіятися, що се знижене премії паливе торгово на обезпечуване димнимості, яке не розповсюджене у нас у тім мірі, що в азійських провінціях, де різко трапляється, аби хто не обезпечував своїх димнимості проти пожеги. Тим більше можна надіятися се сего тепер, коли премія, яку треба заплачувати, не грає найменшої ролі в порівнянні з небезпечністю, яка несесть над кожним необезпеченим.

Аматорсько представлення на добродійні цілі. Дня 3 мая відіграють аматори в місцевім театрі комедію Фр. Г. Фріша „Die Nixe“ в трьох актах, чистий дохід призначений на зодолу кухню дитий народних шкіл без різниці народності і віросповідань. Представлення буде повторено есенціальне для 5-ма. Продаж білетів перенала торгівля музичної Ем. Розиницка. Ціни місць ось які: Льожа для 4 осіб 24 кор. льожа партерона 8 кор. для 6 осіб 32 кор. фотель 1-4 ряди 6 кор. фотель (5-7 р.) 4 кор. дальші місця 2 кор. етотці місця на партері, сидіння на балкони і галерія по 1 кор. Добровільні датки приймає ся з подякою.

Стация залізнична долішній Викив на лінії Гадіс-Альва-Бродина припорчена на ново дня 16 с. м. для загального руху.

Великодні стріляння. При стріляннях моздрів, пістолетів і т. п. від час великодних свят пораз призначили ся нещастя. Тому в деяких місцевостях поліція заборонила сего зичаю. Для тих, що доси не починали стріляти в великодні свята, подано ту як остерогу подію, про яку пишуть ния в Герезаніці возиної: В неділю пополудня 13-літній хлопчик Степан Бугера набив порохом пістолет і почав стріляти. Однак при першій вистрілі розірвало пістолет і порох набив стріляння цілком одно оно а друге нарушні і понаряв лице. Місцевий лікар ухвалив нещасному першої помічи, але не за налі, аби хлопчик не лічив ся з каліцтва.

Залізничне нещасте. На станції в Хрипіві коло Станіславова переїхав олоді поїзд ученика VI кл. гімназії, Бамаша, селянського сина. Також попораненого в голову із відбитою лівою рукою молодий підвезено до шпиталю в Станіславові.

Столітні. В Джірхеві, на Сичі, помер сими днями якийсь бідний чоловічок, Антоніо Чіріно, переживши 105 літ. Той більше як столітній старець заробляв майже до останньої хвилини життя на хліб насущний тим, що робив мітки та шпильки комі. Він лишив єдин, котрим по вісімдесят і кілка літ, та плуїв, що мають більше як сорок літ. В Райбас в Каринтії жме мати вісеного там провідника по горах, Бам-Гарена, котра як раз нині обзодить свої соті роковини уродни.

МАЛІЙ ФЕЙЛЕТОН.

А. Кульницький.

Змарновані.

Перед столом заложеним різної величини ніжками, сидів чоловік з довгою, сивою бородою і читав.

Повало смеркати. Старий літхув важко, встав і облизавши ся повільною ходою до вікна, відговорила його. Свіжана від чистого, весняного повітря вилла ся до кімнати. Він став при вікні і задумавши очима водив по світлові бо-жому.

Сонце вже зайшло. Край неба червоїв ся, немаче-б хто на тім місці розстелив широкі, пунірове суїно. Баранчати, рожеві змарновані плавли в горі і відляла по спокійному, нечирному бла-киті. Далеко на небозводі свігли Каринті. Легкий подув вечірнього вітру гоїдав ворхівками дерев в садочку, що розстилав ся біля домітства.

Очі старика впилились в білу березу, що стояла особно під прочих дерев і якась сумовитість, якась глибока жалість прозидала в чертах лица його.

Є звіді в життю чоловіка, що і найменший забутий предмет, знайдений неспрочно а походивий з дитини літ, викликає в найній душі много агадок, що нажуть ся до него.

Так і в старого душі біла береза збудила цілий рій сумних думок і емоцій.

І нядять він себе в своїх мріях павшим молодцем з любовію в грудях до неого знаменого, гарного з горичим ба-жанням праццювати над тим білим, при-жестоним усенним азидним народом, щоба его віднести з занепаду мораль-ного і матеріального. Однак жителі невагодини азидили ту силу, той гарно розвиваючий ся пльіт і не злинали ні-чого більше по собі, як тяжку, неспілку-му жалість.

Так, жалість! А до кого? До лю-диль, чи до Бога?!

Господи! — прошептала старець, — як то вже далеко віддось, а однак все живо стоїть перед моїми очима.

Так, він добре все пам'ятає. Домог в садку, а за садком точить свої срібні енді маленька річка. Водови неї татнуть ся безмежні, зелені луги.

Тихо підтверили ся двері хатини. Вийшло двоє малодет. Він струнний, смуглявий брудет з чорними як та ніч очима, а в неї ніжко, блеєньке личко з золотим волоссям і з голубими як той блакит вечірнього неба, оченцями.

На дворі вечеріло. Небо темійнало чим раз більше. Безхмарні, ясні, а тихі віри мріли на ньому. А срібний мі-сцяц плив поміж ними, немаче той ко-рабелі по безмежнім морю.

Залюбленим серед милої розмови, присог, горичих пошлугів скоро час пль-не і не стамили ся вони, коли встала ніч, та темла, тиха, дітна ніч, на котрої спомини переходили чоловіка дроні рос-моні. Він її добре тамти.

Люба ніч! Всподи так спокійно, так жарно, так солодко... Ін адалось, що вони лиш одні на світі. Обнялись і приголубились до себе.

А місяць дивив ся з гори на двоє залюблених і его повно, кругле лице всміхалось ласкаво.

На блакиті небеснім тремтячим ас-ними зорами простягавсь довга, молочна дорога.

— — — — —

Від того часу минув рік.

Був весняний, ясний ранок. Сонце пльало повагом по звіді небеснім і огрі-вало своїми промінцями землю, що про-будила ся з довгого, зимового сну. Кула оком глянувши, всюди зелені. Перанні роси на траві і асінках в гаєві соняш-нім світлялись як діаманти.

З поблизкої вежі церковної розла-гав ся голос дзвонів. Понакиний, мета-левий їх звук пльав широким елєєм в чистім, веснянім повітрі.

А в хатині з садочком пльа і р-дьяне. Там, на підвисокиню в зеленях рамах олендрів, лежить тіло молодого дитини, дожить так тихо немаче в сні.

На тім лиш гарнім і спокійнім а таким ангельсько загіднім змарновал усьмішка — та усьмішка неваних душ. Безмис-серпа смерті, спосила той пльіт, сей гарно розвиваючий ся пупінок розі в самій асені життя.

І він там стоїть сумний, прибитий, опущений.

То цасте людське так гарно а так коротке, ниніе скоро, як той луч сонця що блеєне рантом з на чорної хляри своїм промінєм і знов за неї приєсть ся.

І в тім серцю його, котрим перед-ше так горячо любив, не остало ся ні-чого, бо струня тої ніжної любови пу-зла і не злинула нічого по собі крім останніх, судоричних алукив про утра-чений рай.

Там на кладовищі, близько перши стоїть зелена могила. Над нею розлу-стала свої буйні віти молада береза, котра тихими вечерами і ранками влече срібними сльозами над перед часом змар-нованою красою.

Богато минуло літ від того часу. Нові роки, нові люди, а він лишив ся все один і той сам. Замкнув ся між чотирма стінами своєї кімнати. Загреб ся поміж своїми книжками і віддас ся на-уці, уніваючи людий немаче то й хі-ський учений що „все знає, а нігде не був і нічого не бачив“.

Коломня 9/IV. 1901.

22)

ПЕДАГОГІЧНИЙ ФЕЙЛЕТОН.

б) Виховавчі заведення для глухонімих.

Власним каліцтвом глухонімих є глухота, буд-то вже в роду, буд-то замоноду набути. Німота є тіл-ни наслідком глухоти, а то з тої причини, що глухі діти не чути людської мови, не можуть її навчити ся.

В старину і в середнім віці думали, що глухоні-мих годі освітлювати, — аж в новітніх часах свідче-ник де Г'Ерсе в Парижі й Самуель Гейніке в Липську прийняли на думку освітлювати глухонімих систе-матично.

Француза пльала виправити мову головно мігмами, а німцями шкільна учила мови в подученю з наукою пи-сани і читани. Один і другий спосіб має на меті уле-кшити глухонімих порозумівати ся із повномисловими людьми і між собою.

Нині майже усеоди прийнято політнеку систему німцєку.

З дітьми глухонімих поступав ся ось як. Дитина приходить до закладу з першою виправою в бесідомані на мігги. Сеї виправи спершу унівають на помічне середство й перша наука відбуває ся мимією.

Рівночасно починає ся наука мови. Глухонімі діти учать ся відкидати ся в склад мовних прикладів (рота) бесідуючої особи і наслідуючи его видать вже самі дивні звуки; є то немаче рід відкитувана бесіди з уст бесідуючого. Згодом і поступенно вичувають ся они ви-давати різні голоси людської мови і формувати вирази, прозвучіли очинидно лиш особи, одареній слухом. Сам глухонімі свої мови не чує, однак розуміє її, зна-ючи, як має свої мовні приклади укладати, щоба відо-бути якийсь вираз. Коли глухоніма дитина учить ся виголосувати звуки і вирази, то учить ся заравом сі звуки й вирази також писати й читати. З кожним днем і з кожним роком розширює ся об'єм мови глухонімого до того степені, що скінчивши систематичний курс на-ук, зуміє він свої думки написати а ті, що їх розуміє, виголосити.

Поруч з наукою мови, читани і писани відбуває ся й освітлюванє усіх умінь здібностей дітей глухонімих: освітлюванє умінь, розсудку, розуму, почувань і волі, а все те примує до тої самої мети, що і при вихованю дитий повномислових, іменко-ж до розвитку релігійно-морального характеру. Вихованє глухонімих дуже мо-жеться, але неж так приспороє воно людиності хо-сєній одиниці. Діти глухонімі, що не виховують ся в спеціальних закладах, обов'язані ходити до шкіль-радом із дітьми повномисловими.

в) Виховавчі заведення для дитий духово упосліджених.

Крім дитий, що духово достатно випковані, стрі-чаємо діти упосліджені, тупоумні, придурковаті та ідіотичні. Мимом прерікні форми й степені ідіо-тизму. Тупі й ідіотичні діти вимагають освітлюванє від-мінного від дитий нормальних. Їх освітлюванє в шкіль-або вогсім неможливе, або дуже трудне; тим то й за-водять в новітніх часах для дитий тупих і недоутих окремі виховавчі заклади.

Придурковаті діти й тупоумні можна звичайно вже по вигляданю пізнати: їх лице не має ніякого ви-

разу, або придурковатого усьміхненє, тіло отиїле, кінч непевний, необоротний, краса хороблива, (воли най-частіше сиропулічні), мимова утруднена (безжотать), вид голови невичайний.

Душевні проци дурковатих і слабоумних дитий також неправильні, їх чутивість слаба, свідомість упо-свіджена, а в наслідок того нестает їм адорного роз-судку; діти такі не спосібні уніти собі поняти вида-вати алуки осуди і робити правильні виводи, а тим менше підняти ся до висоти ідеалів і розуму.

Прояви чувств у тупих і дурковатих дитий є чу-дацій, вони часто азоселні, а та азоселність і нияні хибя умові є аничайно наслідком одідишеного або набу-того хоробливого стану, однак часто викликані хибним поступованям оточені.

Найгірше представляють ся жадоби дитий тупих і дурковатих, вони слаба, нерозвинена, а починком їх ді-лани є що найчастіше похони, котрим підчиняють ся інстинктивно.

Ідіотичні діти, що зовсім нездібні до умового розвитку, належать ідевати дома або в приютах. Однє діти тупоумні годило-б ся освітлювати в окремих за-кладах, бо їх ум вимагає цілком відрубного посту-поваці.

Власний науку таких дитий, що мусять відбувати ся дуже звільна, малопи датками і в відповіднім степе-нованю, попереджує наука приготування: дітотчі гри, показуванє предметів з найблизшого оточення, виправи руки, ілєкати, дбала харність, відповідно перепітанє навить й випочинок. Се розвиває приспаній ум, будить перші почування й приготуванє до систематичної науки.

Виховавчі повинні перенати ся любовію і сердеч-ною вицільністю до тих бідних і нещасливих, бо тільки працю нією пльну добре обдуманого можна їх див-гнати з низького їх стану умового, та бодай почасті приспосібити до товариського життя й піднести до гід-ності людської.

г) Виховавчі заклади для дитий занедбаних.]

В наслідок надбалоого виховані і пагубних впливів дучають ся пераз вже амальку припадки явного пісуги. Брєхливість, злоба, воношнєтєво, злодійство, необычайні вибрики і т. п., ось пероки, які треба з молодого ума за всепу ціну усунути, наколи хочемо спасти одиницю для суспільности й оберекти єї від цілковитого алуби моральної. Для таких аісєованих або занедбаних дитий є окремі виховавчі заведення, одержувані гуманітарним товариствами або приватними особами, що ають ся шоді домами попрали. Першу гадку домів попрали для аісєованих дитий піддав Сайманн.

Виховавчими чинниками в таких закладах є: ро-дина, праця, наука. Сі заведення устроють на зад родного дому. Ручною роботою в робітних, в огороді й на полях, впливом моральним вихователів, відповідною наукою старають ся они направити звикшений молоде-чий ум і справити его на добру дорогу. Попри те впли-ває ся на серця вихованця релігійними прантєвами, торжєствами, обличайним розвиванєм, проходами і т. п. В тім виховавчій праці бере ся агляд на особисту уда-чу кожної дитини і припороває ся до неї поступованє педагогічне.

(Далше буде)

Весняні річи найновіші вже прийшли в гандлю Б. БАЛЬТІНЕСТРА молод. Чернівці, ул. Головна ч. 3.

Капелюхи для панів і хлопців фільмові; чорні і в найрозмаїтших модних градах; з найбезпечніших н. к. фабрик І. Генрика Іта у Відні, Осни Піхлер і сини у Грацу як також з фабрик Борзально, Пузенно, Фрателло в Аленсандрії.
Мужески капелюхи від 3— н. до 12— н. Хлопців " 1— " 3— "

Краватки надучно найновіші десні в найбільшій виборі.

Рукавички французького фабрику (Glacé) швеня і до прана усе під гавандією; даліше також Серв. Фальор і повелі рукавички.

Бронзові і золоті річи зі старого срібла як: найновішого заграничного фабрику годинників канделябрів, парабол, гарнітури до писаня і куреня, всілякі фігури і т. п.

Товари обувні, лиш добрі фабрикати для панів, дам, дівчат і дітей. Головний склад французької фабрики обуви А. Сирек і Howlett & White, в Англії найліпшої сорти:

Мужески черенки від 8— н. до 20— н.
Дамські " 7— " 24— "
Для дівчат і дітей " 2-50 " 8— "
Домашні черенки в найліпшій гатунку і найбільшій виборі.

Кальюші найбільший склад в найбільшій петербурської фабрики.

Парасолі від дощу і сонця в найліпшій гатунку і найбільшій виборі.

Мужески сорочки під гаранцією, нічні і денні, ковпирі, манжети, хустки до носа, мужески шарфити, дамські і для дітей панчохи в найбільшій розмірі.

Гарнітури до писаня, столичні загарни, рамки до фотографій і т. п.

Принагідне купно: бурштинові паярничі від 1-25 ар. до 10 ар. разом з футераліком.

Склад ц. н. привілейної фабрики товарів з альпани і хінського срібла В. Бахмана і Сп. у Відні.

МАГАЗИН

фірми

М. ЯКУБОВСКИЙ

передтим Якубовский і Ябра

Чернівці, Ринок ч. 5 під „Чорним Орлом“

поручає свої виробы із хінського срібла іменно:

вироби люкеусові, підставки, ліхтарі, канделябри, етажери, жірандіери, тютюнарки, напіросниці, цукорниці, маслівниці, самовари, зеркала, таці, сервіси на оцет і оливу, імбрички, чайники і т. п.

Цілковиті урядження для гостинниць, каварнів і цукорнів.

Спеціально поручає свій склад знарядів церковних.

Виножицає також сервіси на балі, весіля і т. п.

Порошок до чищення виробів золотих, срібних і плянтированих.

Пониже згадані товари продає ся по дуже уміркованих цінах.

Гарантує за добрий товар.

Замовлення з провінції висилає ся відвратною поштою.

З поважанням

М. Якубовский.

В-7

Т. Файлес

усувач нагніток

Чернівці, Руска ч. 6.

Яко дамська фризьерна „Secession“

як також спеціалістна у всіх парикмахерських фризюрах поручає ся пані

АННА ВАЙС,

Чернівці, Tempelgasse 6, (салон фризьерский Леона Вайса),

котра у Відні за знаменитою смак у стилі „Secession“ і за фризьерону техніку була подвійно відзначена медалями.

Ціни приступні.

Друкарня „Рускої Ради“ в Чернівцях

отворено в неділю і святю під 9 до 11 години рано.

Видає товариство „Руска Рада“ в Чернівцях.

З друкарні товариства „Рускої Ради“ в Чернівцях під зарядом Володислава Северського.

Для селян! САМОДІЛАЮЧА СИКАВКА

до

підливання всяких рослин

до пошепи для менших потреб.

МАШИНИ до

кошеня і громадженя сіна, трави і збіна.

Найліпші

Машины до сїяня

суть Пр. Манфарт і Сп. найновішої конструктори

„АГРИКОЛА“

(Систем Шубрада)

сїяти нем можна золоті зерна незмінюючи колеса під гору і долину. Хід має найменший і найбільшу тривалість і дістати тую машину можна за як за найменшу ціну.

При ужитю тої машини можна зискати на часі, роботі і грошах.

Праса ручна до сїна і соломи, молоцарні, машини до чищення збіна, плуги, борони і т. п.

вироблені і підставлені як спеціалістна під гаранцією в найновішій і найліпшій конструкторській фабриці

PH. MANFARTH & CO.

kaiserl. k. u. k. privil. Fabrikanten landwirtschaftlicher Maschinen

WIEN, P. Taborstrasse Nr. 71.

Фабрика нагороджена більше як 450 срібними і бронзовими медалями.

Каталоги і ціни на видані вислає франко.

Заступники і розпродавачі тих машин пошукує ся.

Найліпші

МАШИНИ ДО ШИТЯ

е так звані обручкові (Ringschiffchen).

Сі машини йдуть дуже легко і надзвичайно скоро (2000 штихів на хвилину).

Сі машини мають прилад до гнотвання і прилад до острей голки та ножниц. Окрім сих маю ще найновішій машини для шення, кравців, римарів і такі, що шують для потреби в перед і назад.

За кождо машину гарантую 5 літ.

Продаю за готові гроші і на кредит дешевше як всюди, хто невірять най переконає ся.

В. Данилевич

в бровари Штайнера ул. Двірцева ч. 21 в Чернівцях.

Відсутні сторінки

нальнійшої санітарії заведена". — Чи-м би таких педагогів було там більше?

Клопіт шлюбної жінки. В одній німецькій селі мисливий пастор, вічаючи одну пару, виводив до молодої формулу, яку вона мала повторити, а іменно, що кудя чоловік піде, тудя і вона за ним. Але молода не повторила того, а розпачливо сказала до пастора: „Ну, сего а не можу полюбувати, бо мій муж є лютим і розносить цілий день люті, хто-ж би парив Істн і провадив господарство, коли-б я з ним ходила?“

Студентські розрухи в Росії ширяться по сільцях з новою силою. Студенти богословської семінарії в Рязані видали протест против експозиції гр. Толстого. Семінарію замкнуто. В Петербурзі мусіли також повторити ся розрухи, бо пареса родина відіхала потайно до Царського Села.

Новографія. Німецький етенограф Генріх Мазетті винайшов новий спосіб етенографіювати у всіх мовах. Нова етенографія полягає на легкій передаванню найпростіших слів і на легкій підчитуванню написаного. Новографією пише ся мови чотирма літерами, а ученик по одній годній науки вже може її уживати.

Почтові карти з видами, появились ся перший раз в 1870 р. і вийшли накладою Шварца, видавця часопису „Volk-leben“. Найбільше розкошало ся тоді гумористичні карти. З кожним роком росло число і обіг карток з видами і дійшов в остатніх часах до величезних розмірів. В 1890 р. надано на почти 2,306 мільйонів карток з видами. З того припадає на Європу 1,400 мільйонів, на Америку 526 мільйонів, на Азію 374 мільйонів, на Австралію 43 мільйонів а на Аеріку 10 мільйонів.

Підміняна дитина. Незвичайна і дуже загадочна справа примінялась займає тепер власті поліційні в Будапешті і Монахоні. Розхвалити ся о випадке особі, котра перед п'яти роками підміняла і забрала з собою по своїй імовірності немлюбну дитину одної графині з Німеччини. Історія тої дитини така: Перед десяти роками в п'яності 1891 появил ся в одній з будапештських газет інсерт, в котрім сказано було, що впаде самостійна знитного роду дама хотіла би дати дитину на мамин. Зголо-сила ся навіть пані Домініка Горват, вдовиця по директорі шкільнім. Може в дві неділі по тім зайшла перед хату Горватової ескаваторна парта а з неї висів дуже красива і милоді дитина. Зроблено угоду. За всім дитв описані дістала пані Горват лист з Ангсбурга, в котрім її завілявано, щоб она званим а собою дитину мамку приїхала до Монахона і зайшла там до готелю „від чотирьох порами року“ домовити під ч. 15 в листі сні було ще 8 200 марок. В Монахоні пані Горватова тота сама молода дама, що була у неї в Будапешті і дала їй дитину в неспілкух та сказала, що то хлопець, котрому на імя Фридрих. Молода дама, котра вступала яко мати тої дитини дала Горватовій 500 марок і обіцяла ще посилати по місяці по 300 марок та казала, що від часу до часу буде сама навідувати ся до дитини. І дійсно Горватова дістала тощо що місяця обіщані гроші а крім того, що й багаті дарунки для себе і для мамки. Минали місяці, аж одного разу приїхала матір дитини, побула у Горватової пів години і поїхала мову. Так минули три роки. Тих 300 марок приходили тощо що місяця, але матери Горватова вже більше не наділа. Інше було її здивоване, коли она одного разу вийшовши на прохід і вбачивши малого Фридриха за ручку побачила ту саму знакому їй незнакому а чотирьохлітню дівчинку і якійсь 18 або 19-літнім паннем. Коли незнакома побачила лані Горват, змішала он дуже, але й нараз отямилась ся та ішла спокійно далі. Пані Горват довідалась ся, що тота молода дама називає ся Марія Дольм і єсть гувернанткою в одній графині домі. де її при-ймали на припорушення якоїсь прускої графині, жени плешного офіцера від мари-нарки. Свідуючої весні з'явилась ся Марія Гольм у некатедрі маленького тепер вже ниталітного Фридриха. Она була так змішана, що пані Горват по її по-милуїтнім і постарілим лані ледки що могла підняти ланку елегантну даму. Марія Гольм мала йя руці дівчинку в неспілкух, котру кликала Людвигею. Она сказала Горватовій, що вже возмє

хлони, а зинить їй дівчинку. Тих 300 марок приходили все ще тощо. Тай дарунки приносили, але на диво лані так як для хлопця, шаблі, цинове військо і т. п., а все то приходило з Ангсбурга. Пані Горват зачала здогадувати ся, що то щось мусіло стати ся незвичайного. Она пішла до палати того маїната, де Гольм була лан гувернанткою, але тут сказав їй шортер, що гувернанткою, мусіла вже перед кількома місяцями покину-ти нагло службу. Минули чотири роки. Наконеч з початком лютого сего року мала ся загадочна справа бодай трохи прояснити ся. Пані Горват дістала з Монахона лист з завіляванем, щоби ин перед десяти роками приїхала знову до Монахона, і тут в тім самім готелю під числом 15 віддала назад дитину. Коли прийшла до готелю, побачила там перед собою якусь незнаому даму. — Я при-везла назад Людвигею! — сказала она до тої дами, котра лані відповіла: Я гадала що то хлопець. — та взяла чоти-рохлітню Людвигею за руку і повела до другої комнати. За хвилину вибігла з тої комнати якась едвгантна чорно убрана дама і з плачем та голосом новим роз-пуки сивтала: То Ви, пані Горват а Будапешту? Де Ви палили того хлопця, котрого Вам віддано тут перед десяти роками? — Горватова, перенуджена, роз-повіла, що стало ся, і що то Гольм за-брала хлопця а зинила у неї Людвигею. Мати Фридриха, німецька графиня, пору-шила зараз свої пружини, щоби инцужа-ського сина і жарно Гольм. Досі можна було лані тільки довідати ся, що Гольм, коли розійшла ся поспішним раз з Гор-ватовою, мешкала через три місяці при улиці Сін, ч. 16, в Будапешті, в бідишній комнати, і удержувала ся з того, що давала лекції на еортенній. Малого Фридриха держала при собі десять днів, а відтін він досі щез. Від тої нори за-хлопцем і сідх пропав. За кілька місяців і Гольм досі без сідху щезла. В справі сій арендовано повитуху Болом, а роду Оліг, котра помагала Марії Гольм при народі.

МАЛИЙ ФЕЙЛЕТОН.

Іларій Карбуліційний.

Також щасливий.

Був студентський вечір. Улиці, котрими безпроривно ішли люди сивілими, були покриті білим снігом. Цілим містом га-лагували свінки, сідх узявували ся від сакатричного свінгала, а з лінійкою поти-гав дуже студентський інтер. Голосними ву-лицями було так асно, що ідти мав збо-рай, лише гет за містом в одній улиці було цілком темно. Тою улицею ішов молодий студент, років може по 17.

Він ішов спорим кроком домі, мав на собі легоньку сурдунину, а на голові обшарпану отару кучму.

Обличчя його було бліде, очі запали ся і наче-б так валили, що сей хлопець переносить багату, багату гори. Майже в двох скульблених під прикрого зимна, ніс під лівом нахоло шару шнуром, а під сурдунтом з правого боку „комісника“.

Він ішов з години, що уділював сн-новим якогось „дрібного“ панка. Батько його ученика дав йому власне 4 риньскі за труд, а мам Василь не забув поот-пунти до касарні до свого „знакового“ і купити за 7 крейцарів комісника а в скелі инторгувати за 3 крейцарі кізла-ніцїтї бараболі. Так поспішав він до дому, де з нестерпністю очікував його молодий братчик Степан, а по дорозі розкладав собі різні пакети, щоби то почати з тими 4-ма риньскими.

З такими думками вступив він до свого „дому“.

Хатина невелика. Помешканє на-вичне з одним кімнатом. Одною стіною покрив домі баготи, що були добрим доказом великої мислості. Підлоги не було взагалі, а в ніс був непримний запах студентщини. З правого боку під двері була маленька грубка, а там за-раз коло грубки стояло ліжко обох братів.

Тут мешкали обидва брати Василь і Степан. Сю нуждену станичку най-мали з одного столу за 2 риньскі лі-сичної плати.

Коли увійшов Василь до хати, сідх його маленький братчик коло груби

инпросивши в пана доматора троха гнзівон і кілька полінень дров, розклав собі гарненький вогник і обігрівая свої ноги коло полум'я.

Коли побачив маленький Степанко свого старшого брата, прискочив зараз до него і став витягати бараболі а ки-шенів, бо заціпенілі Василеві руки не здужали.

Малий Степан глянув з веселим об-личчям на свого брата і запитав:

— Васильку, а ти відки маєш грош?

— Дістав за годину — відповів Василь.

Зараз вали ся до роботи.

Степан присів коло груби і став згортати на одну куну грані, аби спекти на ній бараболі, але там не міг витри-мати і вусив закладно кусник комісника. Тимчасом етагнув Василь свої дра-гитні черевини, сунув коло горячої груби морі плати, що обвивав ними ноги і придивляв ся, з якою то охотою обер-тав його голодий Степанко бараболі і роздмухував грані.

По якийсь пів години сніг Степан бараболі і поклав їх на дубок якоїсь старої книжки. Василь кроім дві грині комісника і так почала ся вечери обох братів.

— Васильку, — промовив Степан, — а ч'їм би так троха бридїлі а бара-больною; ану дай кілька крейцарів, а я піду і куплю бридїлі.

— Ні, Степанку, за сї гроші знаєш що мало купити? Мало купити тобі лишнь тепленький сурдунтик, а собі на индивісний уліт черевини, бо вже бігме заморзало.

— Ну, то добре, братчику, — від-повів Степан, — а вже не хочу бридїлі. Купи, купи мені сурдунтик, бо я так сьогодні був змерз, що аж слюзи в очах плавали.

— Отже бачиш. Іж, сараку, бара-болі і латиний комісник. Напий ся во-дичі і лягай спати.

— Ти, Васильку, пам'ятаєш, як то ще лизли тато й мама? — проговорив по хвилі хлопчина.

— Таке пам'ятаю, чому ні? Чого ти мене лизав питаєш, чи я пам'ятаю?

— Е, бо мені так став жалі, як я собі нагадаю, що ще тогді робили ми Святий вечір а мамою, а передтогді і з татом, а сего року... ні з татом, ні з мамою.

І Степанови ажуртили ся дріб-ненькі слюзи.

— Гей, — відповів Василь, котрому дуже жалю стало малого Степанка, — іж тихо бараболою і не ггадуї мені тата і матір, дай собі в Богом спочивають.

— Е, коли все так став жалі, як я собі нагадаю, що ще тогді робили ми Святий вечір а мамою, а передтогді і з татом, а сего року... ні з татом, ні з мамою.

— Таке також жалі. — Відповів Василь.

— О, з моєї кавси, — жалувал ся далі Степанко, — поїхали всі батьські хлопці до дому, а я ні. Вони досі їли дома кнші та шпешіло, а що їли ми?

І тажко зітхнуло дитина і дунуло далше своїми маленькими пальчиками печену бараболою.

От і повечеріли. Степан постелив ліжко і пригрівая подунику до теплої груби. Коли й Василь наспин ся до-сить адоролім комісником, утворили ся двері і в хату вступив Василь шкіль-ний товариш Сидір, син сільського сля-щенника.

— Добрий вечір! Василю — позд-оровий Сидір.

— Добрий вечір, товаришу — від-повів Василь.

Сидір прийсв із собою пакуночок завітний а якийсь часописом і обтрінуючи а черевини і штани сніг, сказав:

— Як же-ж ти маєш ся Васильку? Як сивіткував? Ось я приніс тобі го-стинцю з дому. На Степанку, розіпакуй.

— Дякую тобі товаришу за твою ширість, що ти на мене не забуваєш, — відповів Василь, — сивіткувало ся ду-же кншено. Можеш собі представити.

— От біді, товаришу, усею біді — додав Сидір.

Тимчасом розпакував Степан паку-ночок і вивав з него гарний навалок ко-лота, положивши наліво „блбн“, наліво не малий навалок, ще инших різних заїтїтї. Степан не знав з радости як до того всего брати ся, бо деж, мовляв, на печену бараболою і комісник, хорошу бабу а корбасю.

Так, поспішав він на ліжко, спо-живави а „апетитом“ Сидорів дарунком.

Малий Степан, поївши такі гар-ненькі, ланг скоро спати і захропів в ко-

ротї твердим немивним сном, а оба товариші розмовляли про різні шкільні справи, а Сидір уповідав йому, як весе-ло перебув він сьвята.

— От бідую, братчику, і то дуже бідую — промовив Василь. — Подумай брате! підводи померла мам мати, від тої а самий мушу отримувати ся і на-пїтї маму маленькому братови мушу бути батьком. А щож думаєш? хто би его взяв? Ет тини би ся повід чужі плоти, а злі люди мала би ким поштур-кувати ся. Бідую, як можу. Пять ринь-ских тої мізерної степендїїни, одні го-дина за 3, друга за 4 риньских є мое ціле майно. З того залати й помешканє, одержинку справ, їж, книжки і реквізїти куні і ще багату до чого, а все то за 14 риньских.

От подерли ся мені тепер черевини так, що й латати вже нема що, бо лат-ка на латї а на латї дїрка. Порадного зимового сурдута нема, Істн нема що, от і жий! Але при тім а все так кншо живу. Знаєш, товаришу, як я гірко бі-дую, а при тім все так кншо учу ся добре. Ян би то а учив ся, козіб не мав а щоденно думати о хлїб насущний... Коли побачу такого ученика, що має всего недостатком, а не хоче учити ся, то з'ївби так такого дайдака. Але що ро-бити, бідувати треба тай годі. Ще ли-ше потїшав мене та гадка, що багату знатних людей також так гірко напак-ли, як я ось тепер напакую. От так сам Шевченко або такі й Франко, як они бідували а пречїні, принесли для нашого народу багату добра, бо бідували самі і потім звали, як то гірко й другим бі-дувати. Нероз, коли затинаю того ко-місника, стає мені ціле жите обридливє і хотїло-би ся зараз вмерти, але я зараз нагадаю собі дорозі слова Шілера: „Wer nicht sein Brot mit Thränen ass...“, і кншо лекшає. І тої брат маленький, що дивить ся на мене, як на Бога, підтрі-мує мене і крїпить до дальшого видер-кани собі моєї гіркої долі.

Так розповідав Василь Сидоренк своє горе. Василеві слова тронули моло-дого товариша так глибоко а серце, що він вже не міг їх більше слухати, взяв свою шапку, подав Васильови руку і пі-шов домі.

Василь розібрав ся і ланг коло сво-го братчика спати. Він бачив, як Сте-панко усмихав ся приль просяне і коли поклав ся Василь до ліжка, поцілував його Степанко, пригортаючи ся тісно до него, горнич в голову і прошептав:

— Васильку, а такий щасливий....

Посмертна + оповістка.

Іван Терлецький, надучитель в Оши-хлбах уякогось ся на сам великдень по довгій тяжкій недугі, проживши ледво 37 літ. Похорони відбули ся у велико-дний вісторок при численній участі то-варинів і народу. Кінцанецка сїлія „Ру-ської Школи“ і уч. збір в Ошихлбах аложили гарні вінці на домовину покій-ника, що був щирим Русиним, ревним учителем і любим товаришем. Пером сну вемля і вічна пам'ять!

Хто купить, не помалує!

ПАРЦЕЛІ

під будову, а дуже красиві місця, майже осередок Чернівців, — під користними усяким і дуже дешево

суть на продаж.

Важливі інформації уділяє Н. Граб-чук, ул. Вальна ч. 13 (Balschgasse) в Чернівцях.

Книги для кас райфайзенських як також відповідні друки

можна дістати лиш в друкарні тов. „Рускої Ради“ в Чернівцях.

назнійшої сананії заведена*. — Чи-ж би таких недагоїв було там більше?

Клопіт шлюбної жінки. В одній німецькій селі місцевий пастор, починаючи одну пару, виводив до молодої формулу, яку она мала повторити, а іменно, що кудя чоловік піде, туда і вона за ним. Але молода не повторила того, а розпачавшись сказала до пастора: «Ві, сего я не можу підобувати, бо мій муж є легово-ом і розносить цілий день лести, хто-ж би парня їсти і провадав господарство, коли-б я з ним ходила?»

Студентські розрухи в Росії ширяться по сьвітатх з новою силою. Студенти богословської семінарії в Рязані видали протест проти ексцесивних гр. Толстого. Семінарію замирили. В Петербурзі мусіли також повторити ся розрухи, бо парса родина від'їхала потайно до Царського Села.

Новографія. Німецький етенограф Генрих Мазетті винайшов новий спосіб етенографування у всіх мовах. Нова етенографія позначає на легким передняванню найвищих слів і на легким підчитуванню написаного. Новографією пише ся межі чотирма літими, а ученик по одній годині науки вже може її уживати.

Почтові картки з видами, появились ся перший раз в 1870 р. і вийшли на складі Шварца, видавця часопису „Volksleben“. Найбільше розходило ся тоді гумористичні картки. З кожним роком росло число і об'єкт картки з видами і дійшов в остатніх часах до величезних розмірів. В 1890 р. надано на почти 2,806 мільйонів картки з видами. З того принале на Європу 1,400 мільйонів, на Америку 526 мільйонів, на Азію 374 мільйонів, на Австралію 43 мільйонів а на Африку 10 мільйонів.

Підміняна дитина. Незвичайна і дуже загадочна справа кримінальна займає тепер увагу поліції в Будапешті і Монахоні. Розходять ся о невідомі особи, котра перод п'яти роками підміняла і забрала в собою по своїй імовірності несплобну дитину одної графині в Німеччині. Історія тої дитини така: Перед десяти роками в надолісті 1891 позавив ся в одній з будапештських газет інсерт, в котрім сказано було, що якийсь самостійний знятого роду дама хотіла би дати дитину на маму. Згодом ся ся впасть пані Домініка Горват, адвокат по директорі шкільнім. Може в дні нехліб по тім зайшла перед хату Горватової елегантна парита а в неї пішла дуже красива і молода дама. Зроблено угоду. За п'ять днів описан дістала пані Горват лист з Ангсбурга, в котрім єї записано, щоби она взявши з собою здорову мамку приїхала до Монахона і залиша там до готелю під чотирма порами року* дозволити під ч. 15 в листі єї було ще в 200 марок. В Монахоні попитала Горватову тога сама молода дама, що була у неї в Будапешті і дала їй дитину в поземках та оказала, що то хлопчик, котрому на ім'я Фридрих. Молода дама, котра виступала яко мати тої дитини дала Горватовій 500 марок і обіцяла ще посилати ще місяця по 300 марок та казала, що від часу до часу буде сама навідувати ся до дитини. І дійсно Горватова дістала точно що місяці обіцяні гроші а при тім, що її богати дарунки для себе і для мамки. Минали місяці, аж одного разу приїхала матір дитини, побула у Горватовій ніч години і поїхала знову. Так минули три роки. Тих 300 марок приходили точно що місяця, але матери Горватова вже більше не виділа. Якеж було єї здивування, коли она одного разу вийшовши на прохід і ведучи малого Фридриха за ручку побачила ту саму знайому їй незнайому а чотирьогну дівчинкою і жимє 18 або 19-літнім паничем. Коли незнайома побачила ланю Горват, змішала ся дуже, але й нараз стямилась та йшла спокійно далі. Пані Горват довідала ся, що тога молода дама називає ся Марія Дольм і єсть губернаторкою в одній граєській домі. де єї приймали на припоручення якоїсь пручної графині, жени писного офіцера від маринирки. Слідуючі п'ять днів ся Марія Дольм у п'ятьох разів маленького тепер вже п'ятилітнього Фридриха. Она була так змінена, що пані Горват по єї помирлім і постарілим лані делла ще могла пізнати давню елегантну даму. Марія Дольм мала на руці дівчинку в поземках, котру кликала Людасею. Она сказала Горватовій, що вже позме

хлопця, а зинить їй дівчинку. Тих 300 марок приходили все ще точно. Тай дарунки присилали, але на диво лиш так як для хлопця, шоблі, цинове поєво і т. п. а все то приходило з Ангсбурга. Пані Горват зачала здогадувати ся, що то щось мусіло стати ся незвичайного. Она пішла до палати того магната, де Гольм була за губернаторку, але тут сказав їй портір, що губернаторку, мусіла вже перед кількома місяцями покинути нагло службу. Минули чотири роки. Накінець з початком лютого сего року мала ся загадочна справа бодай трохи прояснити ся. Пані Горват дістала з Монахона лист з записаним, щоби як перед десяти роками приїхала знову до Монахона, і тут в тім самім готелю під чотирма 15 віддала назад дитину. Коли прийшла до готелю, побачила там перед собою якусь незнайому даму. — Я приїздила назад Людасею! — сказала она до тої дами, котра лиш відповіла: Я гадала що то хлопчик. — та взяла чотирьогну Людасею за руку і повела до другої кімнати. За хвилину вибігла з тої кімнати якась елегантна чорно убрана дама і з плачем та голосом повини розуки сказала: То Ви, пані Горват з Будапешту? Де Ви поділи того хлопця, котрого Вам віддано тут перед десяти роками? — Горватова, перенуджена, розповіла, що стало ся, і що то Гольм забрала хлопця а лишила у неї Людасею. Мати Фридриха, німецька графиня, порушила зараз всі пружини, щоби винукати свого сина і марку Гольм. Досяг мейна було лиш тільки довідати ся, що Гольм, коли розійшла ся поспішним раз з Горватовою, мешкала через три місяці при улиці Сін, ч. 16, в Будапешті, в бідненькій кімнаті, і удержувала ся з того, що давала лешти на ертенний. Малого Фридриха держала при собі десять днів, а відтак він десь іде. Від тої пори за хлопцем і слід пропав. За кілька місяців і Гольм десь без сліду зшла. В останній єї арештовано поштуху Воксі, в роду Олар, котра помагала Марії Гольм при переді.

МАЛИЙ ФЕЙЛЕТОН.

Іларій Карбулічний.

Також щасливий.

Був студентський вечір. Улиці, котрими безпроривно йшли люди саними, були поприрі білім снігом. Цілий містом галасунали зиний, сніг уліскував ся від електричного світла, а з лінійної потагав дуже студентський мітер. Голосивим вулицини було так ясно, що хоч як зб'ярай, лише гет за містом в одній уличі було цілком темно. Тою уличкою ішов молодий студент, ровів може до 17.

Він ішов спорин кроком домів, нав на собі легоньку сурдутину, а на голові обшарпану стару кучму.

Обличчя його було бліде, очі заплакали ся і наче-б так казали, що сего хлопця перенесли з багато, богато гори. Майже в двоє окульблений від прикрого змива, ніс під лівою пахою пару книжок, а під сурдутком з правого боку „комісника“.

Він ішов в годину, що уділював сноту якогось „дрібног“ пани. Батько його ученика дав йому власне 4 ринські за труд, а наш Василь не забув поштувати до каварні до свого „знайомого“ і купити за 7 рейдирів комісника а в складі виторгувати за 3 рейдирів кільканих бараболь. Так поспішав він до дому, де з інтересністю очікував його молодий братчик Степан, а по дорозі розказав собі різні ілани, щоби то почати з тими 4-ма ринськими.

З такими думками вступив він до свого „покою“.

Хатчина новелка. Помешкане паничине з одним ніжинем. Одного стіною порізи довгі батогги, що були добрим доказом великої монострости. Підлога не було взагалі, а в ніс був несприятливий запах стухаєжливий. З правого боку від дверей була маленька грубка, а там зараз коло грубки стояло ліжко обох братів.

Тут мешкали обидва брати Василь і Степан. Сю пуждену стампайку паничани в одного столаря за 2 ринські місячної платні.

Коли увійшов Василь до хати, сідів його маленький братчик коло груби

і випросивши в пани доматора троха гнблїнок і кілька позинь дров, розіграв собі гарненький вогник і обігрівав свої ноги коло полум'ї.

Коли побачив маленький Степанко свого старшого брата, прискочив зараз до него і став витягати бараболі з кишень, бо заціпенілі Васильєві руки не алужали.

Малий Степан глинув з веселим обличчям на свого брата і зинтив:

— Васильку, а ти відиш маєш грош?

— Дістав за годину — відповів Василь.

Зараз взяли ся до роботи.

Степан приїв коло груби і став агортати на одну куну грані, аби спокти на свій бараболі, але такі не міг витримати і вступив захланно кусини комісника. Тимчасом отягував Василь свої драгтивні черевник, сунув коло горничі груби мокрі платки, що обвивав ними ноги і придивив ся, з якою то охотою обертав його голодний Степанко бараболі і роадмухував грані.

По якийсь пів годині сніг Степан бараболі і позав їх на дубок якоїсь старої книжки. Василь приїв дві грині комісника і так почала ся вечора обох братів.

— Васильку, — промовив Степан, — а з'їв би так троха бридїї з бараболіною; ану дай кілька преїпарів, а я піду і куплю бридїї.

— Ні, Степанку, за єї грині зинив що маю кунити? Маю кунити тобі якийсь тепленький сурдутин, а собі на жидівській уличі черевник, бо вже бігме замерзав.

— Ну, то добре, братчику, — відповів Степан, — а вже не хочу бридїї. Куні, куні мені сурдутин, бо я так сьогодні був змерз, що аж слюзи в очі плавали.

— Отже бачиш. Іж, сзразу, бараболі і затинай комісника. Наний ся волий і лгай снати.

— Ти, Васильку, памитаєш, як то ще жили тато й мама? — проговорив по хвилі хлопчина.

— Таке памитаю, чому ні? Чого ти мене зашнє нитаєш, чи я памитаю?

— Е, бо мені так стве жалі, як я собі нагадаю, що ще тогді робили ми Святій вечір з мамою, а передтогді і з татом, а сего року... ні з татом, ні з мамою.

І Степанови анурутизи ся дрібненькі слюзи.

— Гей, — відповів Василь, котрому дуже жално стало малого Степанка, — Іж тихо бараболі і не нагадуй мені тата і матір, най собі з Богом снотивають.

— Е, коли все такі щось так жалі, а тобі ні, Васильку?

— Таке також жалі. — Відповів Василь.

— О, з моєї власи, — жалувал ся далі Степанко, — поїхали всі сльські хлопці до дому, а я ні. Вони десь їд дома кини та пшеницю, а що їм ми?

І також вігнуло дитини і дупило дальше своїми маленькими пальчиками печену бараболі.

От і посечеряли. Степан постелив ліжко і пригрівав подушку до теплої груби. Коли й Василь пасивин ся до сноті здоровим комісником, утворили ся двері і в хату вступив Васильєв шкільний товариш Сидір, син сльського сльщенника.

— Добрий вечір! Васильку — поздоровив Сидір.

— Добрий вечір, товаришу — відповів Василь.

Сидір приїв із собою науночон завятий в якийсь часопис і обтрїбуючи з черевик і штанив сніг, сказав:

— Як же-ж ти млеєш ся Васильку? Як святкував? Ось я приїв до татостинцю з дому. На Степанку, робакуй.

— Дякую тобі товаришу за твою ширість, що ти на мене не забував, — відповів Василь, — святкувало ся дуже кичево. Можем собі представити.

— От бід, товаришу, усюда бід — додав Сидір.

Тимчасом розпачував Степан пакуноч і зинив з него гарний кавазок волача, подовину ланїкої „баби“, колбаси не малий кавазок, ще якийсь різний халїтїк. Степан не знав з радости як до того всего брати ся, бо довж, мовляв, на печену бараболі і комісника, хорошу бабу а колбасою.

Так, посидівши всі на ліжко, споживали з „злетитон“ Сидерів дарунков.

Малий Степан, попоївши таки гарненько, лат споро снати і захропів в ко-

ротїй твердим несинним слом, а оба товариші розмовляли про різні шкільні справи, а Сидір уповідав йому, як весело перебув він сьвітла.

— От бідую, братчику, і то дуже бідую — промовив Василь. — Подумай брате! відколи померла мам мати, від тоді а самий мушу отримувати ся і наїти мену маленькому братови мушу бути батьком. А щож' думаєш? хто би его впа? Їт тини би ся поїв чуні плати, а зї люди мали би ним поштукувати ся. Бідую, як можу. Пять ринських тої мізерної стечендїйки, одна година за 5, друга за 4 ринських є мое ціле майно. З того заплаці й помешкане, одожикину сирас, їж, шинїж і реківати куні і ще богато до чого, а все те за 14 ринських.

От подерли ся мені тепер черевник так, що й латати вже нема що, бо латка на латї а на латї дїрка. Порядного зимового сурдута нема, їсти нема що, от і жив! Але при тім а все такі явсь живу. Зинив, товаришу, як я гірко бідую, а при тім все таки учу ся добре. Як би то а учив ся, колиб не мав а щоденно думати о хлїб пасушиний... Коли побачу такого ученика, що має всего подостатком, а не хоче учити ся, то з'ївби таки такого дайдала. Але що робити, бідувати треба тай годі. Ще лиш потїмпа мене та гада, що богато знатних людей також так гірко наїжжїли, як і ось тепер янїжжї. От такі самі Шевченко або такі й Франко, як они бідували а преївї принесли для нашого народу богато добра, бо бідували самі і потім знали, як то гірко й другим бідувати. Нераз, коли затинаю того комісника, стає мені ціле жите обрідливє і хотїло-би ся зараз вмерти, але я зараз нагадую собі дорогі слова Шілера: „Wer nicht sein Brot mit Thränen ass...“, і явсь зешнє. І той брат маленький, що динить ся на мене, як на Бога, підтримує мене і прїпнїть до дальшого видержання сїї мої гіркої долі.

Так розповідав Василь Сидереві своє горе. Васильєві слова тронули молодого товариша так глибоко в серце, що він вже не міг їх більше саудати, він свою шанку, подав Васильєви руку і пішов домів.

Василь розібрав ся і лат коло свого братчика снати. Він бачив, як Степанко усмїхав ся приїв просоне і коли позвав ся Василь до ліжка, поцілював його Степанко, пригортаючи ся тісно до него, горіло в голову і прошептан:

— Васильку, а такий щасливий....

Посмертна + оповістка.

Іван Терлецький, надучитель в Ошнхїбах уночови ся на сам великдень по донїй тяжкій недугі, промивши ледю 37 літ. Похороми відбули ся у величній містотро при численній участі товаришів і народу. Кінманецька сльїа „Рускої Школи“ і уч. збір в Ошнхїбах вложив гарні вінці на домовину псїїника, що був ширим Русиним, ревним учителем і любим товаришем. Пером еку земля і вічна пам'ять!

Хто купить, не помалює!

ПАРЦЕЛІ

під бухову, в дуже красиві місци, майже осередок Чернівців, — під користним усьїмним і дуже дешево

— суть на продаж. —

Влизиних інформацій уділяє Н. Грабчун, ул. Вальна ч. 13 (Balschgasse) в Чернівцях.

Книги для кас райфайзенських як також

відповідні друки

можна дістати лиш в друкарїї тов. „Рускої Ради“ в Чернівцях.

Весняні річи найновіші вже прийшли в гандлю Б. БАЛЬТІНЕСТРА молод. Чернівці, ул. Головна ч. 3.

Капелюхи для панів і хлопців віш-
поші; чорні і з найрозумніших модних кра-
сок; з найкращих п. н. фабрик І. Ген-
рика Іга у Відні, Оска Шхлер і сини у
Грану як також з фабрик Борзатіно, Пузен-
не, Фрателло в Александрии.

Мужески капелюхи від 3'— п. до 12'— п.
Хлопців " 1'— " 3'— "

Краватки виключно найновіші де-
сепі в найбільшій виборі.

Рукавички французького виробу (Glace) швейцар і до прана усе під гна-
ванцією; даліше також Брен- Фальор і
швейцарські рукавички.

**Бронзові і срібні річи зі ста-
рого срібла** як: найновішого загра-
ничного виробу годинників, нагелібрів,
нарабон, гарнітури до писаня і курени, ве-
дучі фігури і т. п.

Товари обувні, лиш добрі фа-
брикати для панів, дам, дівчат і дітей. Го-
ловний склад французької фабрики обуви А.
Сарек і Howlett & White, в Англії найліп-
шої сорти:

Мужески черевни від 8'— п. до 20'— п.
Дамські " 7'— " 24'— "
Для дівчат і дітей " 2-50 " 8'— "

Домашні черевни в найбільшій виборі
у і найбільшій виборі.

Кальоші найбільшій склад з най-
більшої петербурської фабрики.

Парасолі під дощу і сонця в най-
ліпшій гатунку і найбільшій виборі.

Мужески сорочки під гуаран-
цією, нічні і денні, кофти, манжети, ху-
стики до носів, мужески шкарпетки, дамські
і для дітей панчохи в найбільшій розмірі.

Гарнітури до писаня, стоячі шкар-
петки, рамки до фотографій і т. п.

Принагідне купно: бурштинові
цигарниці від 1-25 ар. до 10 ар. разом з
футераліком.

Склад ц. н. привілейної фабрики товарів з альпа- ки і хіньського срібла В. Бахмана і Сп. у Відні.

МАГАЗИН

фірми

М. ЯКУБОВСКИЙ

передтим Якубовский і Ярра

Чернівці, Ринок ч. 5 під „Чорним Орлом“

поручає свої широби із хіньського срібла іменно:

вироби люкеусові, підставки, ліхтарі, канделябри,
етажери, жірандіери, тютюнарки, папіросниця, цу-
корниця, маслівниця, самовари, зеркала, таці, сервіси
на оцет і оливу, імбрички, чайники і т. п.

Цілковиті урядження для гостинниць, каварнів і цукорнів.

Спеціально поручає свій склад знарядів церковних.

Викончає також сервіси на базі, весіля і т. п.

Порошок до чищення виробів золотих, срібних і п'янтированих.

Повише згадані товари продає ся

по дуже уміркованих цінах.

Гварантує за добрий товар.

Замовлення з провінції висилає ся відвратною поштою.

З поважанем

М. Якубовский.

8-7

Для селян! САМОДІЛАЮЧА СИКАВКА

до

підливання всяких рослин

до носення для менших потреб.

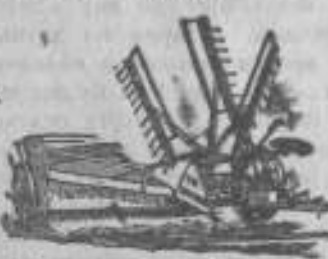

МАШИНИ до

кошеня і громадженя сіна, трави і збіжжя.

Найліпші

Машины до сїяня

суть Пр. Манфарт і Сп. найновішої конструції

„АГРИКОЛА“

(Систем Шубрада)

сїяня нею можна всїяно зерно незмінюючи колеса
під гору і долину. Хід має найлегший і найбільшу
тривалість і дістати тото машину можна за яку
найташшу ціну.

При ужиттю тої машини можна ви-
скати на часі, роботі і грошах.

Праса ручна до сїна і соломи, молоцарні, машини до
чищення збіжжя, плуги, борони і т. п.

вироблені і підставлені як спеціальність під гваранцією в найновішій
і найліпшій конструції фабрики

PH. MAYFARTH & CO.

kaiserl. künigl. ausschl. priv. Fabriken landwirtschaftlicher Maschinen
WIEN, P. Taborstrasse Nr. 71.

Фабрика нагороджена більше як 450 срібними, бронзовими медаллями,
Нагальогі і цінними на іжданє високим єрарно.
Заступника і розпродавача тих машин пошукує ся.

Найліпші

МАШИНИ ДО ШИТЯ

є так звані обручкові (Ringschiffchen).

Сї машини йдуть дуже легко і надзвичайно скоро (2000 штихів на мінуту).
Сї машини мають прилад до гафтованя і прилад до острена
голок та ножиць. Окрім сїх маю ще найновіші машини для
шевиць, крапін, римарів і такі, що шиють для потреби в
перед і назад.

За кожду машину гварантую 5 літ.

Продаю за готові гроші і на виплат дешевше як всюди, хто невірять
най переконає ся.

В. Данилевич

машиніст

в бровари Штайнера ул. Двірцева ч. 21 в Чернівцях.

Г. Файлес

услужач нагійток

Чернівці, Руска ч. 8.

Яко дамська фризьерна

„Secession“

як також спеціалітетка у всіх пар-
сних дамських фризюрах поручає ся
пані

АННА ВАЙС,

Чернівці, Tempelgasse 6,
(салон фризьерский Леона Вайса),

котра у Відні за знаменитої сїмх
у стилу „Secession“ і за фризьер-
ську техніку була подвійно відна-
чена медаллями.

Ціни приступні.

Друкарня „Рускої Ради“ в Чернівцях

отворено в неділю і свято від 9 до 11 години рано.

Видас товариство „Руска Рада“ в Чернівцях.

З друкарні товариства „Рускої Ради“ в Чернівцях під надзором Володимира Северського.

За редакцію відповідає Іван Созанський.

Весняні річи найновіші вже прийшли

в гандлю **Б. БАЛЬТІНЕСТРА** молод. Чернівці, ул. Головна ч. 3.

Капелюхи для панів і хлопців сільськи; чорні і в найрозмаїтніших модних краєсах; в найкращих п. н. фабрик І. Генріка Іта у Відні, Осип Піхлер і сини у Грацу як також в фабрик Боралліно, Кузепе, Фрателло в Александрии. Мужески капелюхи під 3— п. до 12— п. Хлопців " 1— " 3— "

Краватки надруковано найновішіх десен в найбільшій виборі.

Рукавички французького фабрику (Glas) швейцарські і до прана усе під гаранцією; далі також Ерен-Фльор і швейцарські рукавички.

Бронзові і всілякі річи зі срібного срібла як: найновішого загальногосподарського годинників канделябрів, карабків, гарнітури до писань і куреня, всілякі фігури і т. п.

Товари обувні, яких добрі фабрики для панів, дам, дівчат і дітей. Головний склад французької фабрики обуви A. Capet і Howlett & White, в Англії найкращої сорти: Мужески черевники під 8— п. до 20— п. Дамські " 7— " 24— " Для дівчат і дітей " 2-50 " 8— " Домашні черевники в найбільшій виборі і найбільшій виборі.

Кальози найбільший склад з найбільшою петербурської фабрики.

Парасолі від дощу і сонця в найбільшій виборі і найбільшій виборі.

Мужески сорочки під шпираним, білі і денні, ковтери, майшети, хустки до носа, мужески шкарпетки, дамські і для дітей панчохи в найбільшій виборі.

Гарнітури до писань, столові заставки, рамки до фотографій і т. п.

Принадбне купно: бурштинові підфарби під 1-25 ар. до 10 ар. разом з еутералізом.

Склад ц. н. привілейної фабрики товарів з альпакки і хінського срібла В. Бахмана і Сп. у Відні.

МАГАЗИН

фірми

М. ЯКУБОВСКИЙ

передтим Якубовский і Ярра

Чернівці, Ринок ч. 5 під „Чорним Орлом“

поручає свої виробні із хінського срібла іменом:

вироби люкеусові, підставки, ліхтарі, канделябри, етажери, жірандіери, тютюнарки, напіросиці, цукорниці, маслівиці, самовари, зеркала, таці, сервіси на оцет і оливу, імбрички, чайники і т. п.

Щількові урядження для гостинниць, каварнів і цукорнів.

Спеціально поручає свій склад знарядів церковних.

Випожидає також сервіси на бали, весілля і т. п.

Порошок до чищення виробів золотих, срібних і плятированих.

Повніше агадані товари продає ся

по дуже уміркованим цінам.

Гарантує за добрий товар.

Замовлення з провінції висилає ся відвратною поштою.

З поважанем

М. Якубовский.

3-7

Г. Файлес

у сувач нагиток

Чернівці, Руска ч. 6.

Яко дамська фризирна „Secession“

як також спеціалітетна у всіх парикмахерських фризюрах поручає ся пані

АННА ВАЙС,

Чернівці, Tempelgasse 6, (салон фризирский Леона Вайса),

котра у Відні за знаменитой смак у стилу „Secession“ і за ерцгерцогську тезілку була подійно відзначена медаллями.

Ціни приступні.

Друкарня „Рускої Ради“ в Чернівцях

отворено в неділю і сьнято від 9 до 11 години рано.

Видає товариство „Руска Рада“ в Чернівцях.

З друкарні товариства „Рускої Ради“ в Чернівцях під заходом Володимира Семерського.

Для селян! САМОДІЛАЮЧА СИКАВКА

до

підливання всяких рослин

до пошеня для менших потреб.

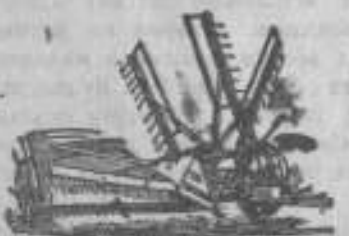

МАШИНИ до

кошеня і громадженя сіна, трави і збіна.

Найліпші

Машины до сїяня

суть Пр. Манфарт і Сп. найновішої конструктори

„АГРИКОЛА“

(См. в. Шубраді)

сіяти нем можна всілякі зерна незмінюючи колеса під гору і долину. Хід має найвищий і найбільшу тривалість і дістати тую машину можна за як найменшу ціну.

При ужитю тої машини можна зискати на часі, роботі і грошах.

Праса ручна до сіна і соломи, молоцарні, машини до чищення збіна, плуги, борони і т. п.

вироблені і підставлені яко спеціальнісіть під гаранцією и найновіших і найліпших конструкторів фабрика

PH. MAYFARTH & CO.

kaiserl. kbnigl. ausschl. priv. Fabriken landwirtschaftlicher Maschinen

WIEN, II. Taborstrasse Nr. 71.

Фабрика нагороджена більше як 450 срібними — бронзовими медаллями.

Каталоги і ціники на жадане вислає ерсько.

Заступники і розпродавачі тих машин пошукує ся.

Найліпші

МАШИНИ ДО ШИТЯ

е так звані обручкові (Ringschiffchen).

Сі машини йдуть дуже легко і надивичайно скоро (2000 шитків на мінуту).

Сі машини мають приряд до гафтованя і приряд до остреня голос та ножиць. Окрім сих маю ще найновіші машини для шевців, крапців, римарів і такі, що шиють для потреби в порох і взад.

За кожду машину гарантую 5 літ.

Продаю як готові гроші і на виплат дешевіше як всюди, хто невірять най перекоцає ся.

В. Данилевич

машинист

в бровари Штайнера ул. Дайцева ч. 21 в Чернівцях.

За редакцію відповідає Іван Созанський.

Виходить в Чернівцях
щодорожній, щоденний і недільний.

Редакція, адміністрація і експедиція:
улиця Пирогова ч. 2.

Розширення ширини на одній сторінці
випусканих. — Рекламні оголошення
визначені від початку.

БУКОВИНА

Передплата на „Буковину“

на цілий рік	20 Кор.	— сот.
на пів року	10	—
на чверть року	5	—
на місяць	1	70

Продання чисел коштує 10 сот.

Передплата і відплата за вартість
власної в Чернівцях.

Международний конгрес проти п'янства.

(Далі).

І у нас вже перед 50 роками, зараз по знесенню палацини, зачали наші євангелісти проповідувати тверезість і закладали братства тверезости, а особливо широко і ревно займаєся тою справою пок. митрополит Йосиф Сембратович. Той треба признати, що настала у нас з того часу значна поправа; а була би вона ценно далеко більша, коли би не перешкоди із сторони тих, що варять горілку і з неї добувають для себе чи не найбільші доходи і зиски. В інших краях, де нема права пропівання, поправа оказуєся більша. Є держави, де не вільно отворити шинків і неділі і святя. В деяких державах північної Америки зовсім не вільно ані продавати, ані вирабляти, ані привозити горілки, пива, вина і т. п. У Швеції перед 50 роками не вільно отворити шинків в неділі і святя. В деяких державах північної Америки зовсім не вільно ані продавати, ані вирабляти, ані привозити горілки, пива, вина і т. п. У Швеції перед 50 роками принадало в цілім краю по 30 літрів горічячих напінків на голову; а тепер принадає вже тільки по два літри на голову.

В останніх часах уладжують товариства тверезости всіх країв так наші міжнародні конгреси чи то в'їзди по великих містах. З'їздились прихильники тверезости з усіх країв, лікарі, учні, а навіть заступники правительств, розказують про свої досвіди і наукові до-

свіди, оповідають, що де зроблено для ширення тверезости, та радять, що би робити далі; а їх бесіди ідуть в газети і тим причиняють ся також багато до поучення народів і до ширення тверезости та мають не раз важний вплив навіть на правительств. Отсей останній з'їзд, що відбувся в тамтого тижня у Відні, був з черги осьмий; на рік умовили ся з'їхатись у Брем.

Тепер станемо розповідати, що на тім з'їзді у Відні говорено і раджено.

Першого дня, у вівторок, виказували лікарі дуже широко і докладно шкідливий вплив горічячих напінків на здоров'я і ум чоловіка. Алякоголь — значить, той дух чи то спирт, що є в горішці, пиві, вині і інших горічячих напінках — заморочує чоловікові голову чи то мозок поволи чим раз більше аж до повної знемоги і безпам'яті. Та се не повинна такому, хто колинебудь хотів би раз в житті пив горілку. Але от що цікаве: Навіть така дрібка алякоголю, яка є в малій склянці пива, вже так заморочує голову, що чоловік не може вже так скоро додати чиста, як цілком по тверезому; а чим більше пива, тим слабше і помаліше буде числится, бо мусить довше при численню надумувати ся. Коли пива дві або й три літри пива, то ще через цілу добу потім не відістане звичайної собі справи в додаванню чисел. Так само вже від дрібки напінку ослабає у чоловіка пам'ять, так, що пр. вчити ся чогось на пам'ять легше чоловік може цілком по тверезому ніж коли пиве чогоньбудь хотів би тільки дрібку. Але найважливіше при тім те, що чоловікові цілком

інакше здає ся; хотів у него пам'ять ослабає від горішки, а ему здає ся, що він так само добро тямить, як і по тверезому.

Від алякоголю повстають в жолудку хворобливі зміни, серце ослабає, так само печінка, дуже часто також і нирки. В мозку витворюють ся такі зміни, що чоловік з часом тратить розум і божеволіє.

В середу виказував один лікар, що алякоголь шкодить особливо дітям. Не треба, щоб діти аж записували ся; вже мала дрібка горішки, пива, вина, коняку, дуже шкодить дітям. Буває часто, що родичі слабкими, хирлявими дітям дають в найліпший вірі пити по дрібчці, гадаючи, що від того дитина буде ліпше їсти, ліпше тратити і сильніше та здоровіше росте. Отже неправда: такі діти слабше ростуть і слабше розвивають ся. Можна навіть не раз перекопати ся о тім, що діти, як пють що диня по дрібці горішки чи вина, тратять згодом охоту до їдженя; а коли перестануть пити, то зараз починають ліпше їсти. Декому здає ся, що горішка причиняє ся до ліпшого травлення; дитини пють горілку перед їдженем або як коли в собі болить. Оже й се неправда; бізь в собі притихає лише від того, що горішка его заморочує, але не щоб горішка помагала травленню. Так само хибна є гадка, мов би алякоголь скріпиль душевні сили; діти, котрі уживають алякоголю хотів би лише по троха, менше є спосібні до науки, ніж ті, що зовсім нічого не пють. Також і на горічку алякоголь мало помагає. Дятого дітям ані хорим, ані здоровим в ніякім

разі не треба давати горічячих напінків.

Повідає дехто, що алякоголь убиває в тілі бактерії, — ті заразники, від котрих походять заразливі хвороби, як тиф, віспа, червінка, сухоти, холера, чума і инь. Отже ніякий лікар на з'їзді виказував, що й се неправда. Роблено досвіди на звірятах. Давано їм багато алякоголю, і показало ся, що таких звірят зараза далеко легше чіпає ся і тиждень переходить, ніж у звірат, котрим не давано алякоголю. Вже відпирітійші на заразу оказували ся такі звірята, котрим давано менше алякоголю; але найвідпирітійші таки бували ті, котрим алякоголю зовсім не давано. Отже з сего треба вгадувати, що і у людей так само буває. Та й справді досвідить, що всякі заразливі хвороби далеко легше чіпають ся п'яків, ніж людей тверезих.

Інший знов лікар говорив за ті нещастя, які через п'янство приходять для чоловіків і жінок з того, коли чоловік по паному аласить ся чи на свою жінку, чи може — іще гірше — на чужу. Які то з того приходять не раз страшні хвороби і наслідства на ціле житє!

Із Росії.

Новий міністр просвіти, генерал Ванновский, оголосив ось що:

Повіданий царською владою на особливо визначне становище міністра просвіти, доложу всіх своїх сил, аби оправдати велике довіре монарха і здійснити припоручені мені прикази.

У найважнішій рескрипті із 25. марца н. ст. начернено коротко програму ді-

рої жінок, похиливши голову і стояв непорушно мов камінь.

Стояв так довго, дуже довго. Рівний віддих жінки сказав йому, що вона спить. Вдивляв ся у бліде стягнене покровило її лице, пригадував собі її колишню красу, пригадував собі перші дні щасливого життя із нею... І деж вони тепер ті хвили щасливі, деж ті мрії, надії?... Де вони? де вони? Присли... розвіяли ся... Та чому вони тривали так коротко, чому щезали, чому замінили ся в дії скуки, нудьги, смутку і болу?

Вони обое живуть так як і жили годі, не змінили ся... Не змінили ся, так — бодай їм не змінив ся. А вона?... Та й вона стільки разів запевняла, що любить його як даний йому... А чому-ж чому-ж, чому-ж... Хто се знає — хто скаже йому? Хто верне давнє щастє?

Глянув знов у її лице. Стрепенув ся. Воно видало ся йому тепер багато краще як перед хвилиною, оживлене і навіть краса блідо-жовта щезла із нього. Уста були адожені до усміху. Неначе причарований

МАРІЯ СЛОБОДІВНА.

І хтож вона була...

(Конець).

— Що я чую? Що бачу!... Кохана моя! Пречий ти пригадала собі про свою штуку, затулила за нею...

— Ти, ти... не гніваєш ся?

— Я гнівати ся на тебе за се? Як не раз хотів питати ся тебе, чому ти не малюєш нічого?

— А я гадала що ти...

— Що? я не кохаю тактвого артизму, твоєї слави як і тебе...

Холод від серця розійшов ся по цілім тілі, кров на мить перестала в ній кружити — вона захитала ся.

— Що тобі? що такого?... Ах, ти ж горіш! Руки мов огонь, лице... Ти хора, хора... хора...

Минали дні. Горічка уступила, але вона все ще лежала.

Задивлена в простір думала про свого мужа, про те, що він не лише її любить, але любить її артизм, її славу. Що без тих речей вона менше йому дорога. А слава її вже погасає. І артизм — і він здаєть ся покинув її... І сконлюєть ся з ліжка і біжить до роботи.

І так день і другий і тиждень...

Праця її значно поступає. Підклад вже готовий... контури пустого поля з хрестом на горбку вже зарисували ся. Але на тім і стануло. Уся поезія, яку вона бачила колись у тім сумнім полі, в хресті з розпінгетом, щезла. Картина ся видала ся їй тепер такою звичайною, такою без глибокої думки... І вона сердилась на себе за те, що колись думала інакше.

Горічка не опукала її — одного дня меншала, другого більшала, а вона, коли лиш Константин виїшов із хати вирадала ся прямо в ліжка і бігла до образу. Та не брала фарб, ні пенсти у руки. Глиділа в замазані риси тла і шукала в собі тих думок, які мала годі,

коли бачила сей хрест там у полі серед дощу, вітру...

Ні! думки ті не вертали. Сьмішними видали ся вони їй тепер, сьмішним і те, що вона хотіла й себе примістити у стій хреста...

І знов тиждень проминув. Вона все однаково була хора. Константин бачучи, що сам не зможе усунути сеї дивної хвороби, спроваджував старших лікарів, що день і ніч сиділи при її ліжку. Горічка все травилася її. Нікі средства, не помагали.

— Константине, по-що ти спрощуєш до нас тих чорних вруків? Чого вони посідали наді мною?

— Успокой ся дитинко, се-ж лікарі, мої приятелі, що раді помочти мені, ратувати тебе...

— Вони тобі не допоможуть, не вернуть мені здоров'я...

— Справді, справді, ми тут зовсім не потрібні. Слабкість твоєї жінки, Константине, се слабкість душі, а не тіла... Не нам же лічити душу...

За хвилину — вже кроків їх і чути не було... А Константин оперши ся о поруче ліжка хо-

дор до убійства: арешту а Параска злилася з тої нужди. Вирозуміла і згода буде, негода рублює. — Книжочка прикрашена в красну вінітку, друку великий і виразний, папір білий і міцний.

В місткім театрі в Чернівцях

Руский народний театр

від дирекцією

Др-а ПАНА ГРИНЕВЦЬКОГО

В середу дня 24. квітня 1901 р.

КЛАТЕ СЕРЦЕ

Образ народний зі співками і танцями в 5 діях І. Товбленича.

Особа:

Іван, вислужений москаль	п. Гембіш
Софія, его донька	п-на Слободина
Галина, вдова	п-ні Олександрівна
Гнат, її син	п. Стадник
Варвара	п-на Гембіш
Параска	п-на Бучманівна
Фосія	п-ні Костева
Одарна	п-на Леванець
Омелько	п. Петрович
Деман	п. Рубчик
Степан	п. Янович
Яндоха, хозяйка на вечоринках	п-ні Степанівна
Староста перший	п. Шеремета
Староста другий	п. Нікандрович

В акті І. „Козак“ укладу А. Ніжанковського.

Режисер п. А. Стадник.

Ціни місць: Льожа 5 ар. — Фотель, перший 1 ар. — Фотель, другий 80 ар. — Треторядне крісло 60 ар. — Партер і сидний балькон 35 ар. — Галерія 20 ар.

Початок о пів до 8-ої.

ПОДЯКА.

Тутешній парох, вшесчесний отець Дмитро Бурак дарував кілька разів при різних нагодах гроші на закупку книг і приборів до писаня для тутешньої молодіжної шкільної.

Піднесений чусь мило сповуванням ему в імені шкільної молодіжної як і таке в своїм власнім сердечко подякувати.

Юрків, 20. квітня 1901.

Петро Войновский,
научитель.

Хто купить, не помалує!

ПАРЦЕЛІ

під будову, в дуже краснім місті, майже осередок Чернівців, — під користанням усаїваним і дуже дешево

— **суть на продаж.** —

Більших інформацій уділа Н. Грабчук, ул. Вальсана ч. 13 (Balschgasse) в Чернівцях.

ШУКАЮ

кілька або кільканайцять ●

● ● ● моргів ґрунту

близько д'єса, в гарнім, здоровім положенні на Буковині, в полуднево-східній Галичині або в горах. Зрошено під: Українець, Львів, poste restante.

22)

ПЕДАГОГІЧНИЙ ФЕЙЛЕТОН.

Х. Родина, школа й церква як чинники виховання.

З посеред численних чинників виховання ділають наймогутніше на розвиток дитини родина, школа і церква.

В родиннім домі полугає дитина перші вражіння зі світу шийного, тут дізнає она перших приємних і неприємних чуттів, відчувает горе й радість, тут дають їй родичи й рідні перші науки про Госиода Бога, про світ і людей, тут привичає она до певного ладу, порядку, послуху. Моральна атмосфера, що панує в ній родині, має рішачий вплив на умовий напрям дитини. Домашня обичайність зростає ся з его душею й витискає на ній своє ядро, яке ніякі інші вражіння не так легко витирають. Навіть у дитині, що зарані опустили до родини, відзначає ся нізніше часто відгомін домашніх впливів.

В школі розпочинає ся систематична наука дитини се-б-то наука ріжних предметів і зручностей, наука про добро і зло, про засади життя, про порядок суспільний і т. п. Уся наука має діяти виховачо, тим то й наука шкільна має добрий вплив виховачий, наколи її провадять як слід, а впливає шкідливо, наколи не має приємності, які має повинна.

Крім того впливає школа також своїм зовнішнім і внутрішнім устроєм, порядком, каришністю, приміром учителів і шкільних товаришів на виховане молодіж, а подекуди має й перевагу в вихованні.

В кінці ділає церква вже від першої хвилі на ум дитини, і то зразу посередно через родину, опісля-ж безпосередно через своїх учителів і їх науку, через свої приписи, обряди й ціле внутрішнє життя, бо церква уділає християнський устрій родині, що то в її лоні розвивають ся перші зародки морального й релігійного життя дитини. Нізніше остає церква через своїх свідченців, через релігійні торжества й обряди, а неастаній звязи з родинним домом і зі школою; звідси впливає церква основні віри, любови й чесноти на поміч науці релігії в школі через катихетів а в шкільній через проповідників.

Сі три чинники є в безпастаній і конечній звязі і впливають разом на розвиток духовний молодіж. Коли-ж так виховане як і наука вимагають одноцільності, то треба строго перестерігати, щоб ті так різні чинники згідно впливали на молодіж, не дил у вихованню але і в науці. З особня-ж треба встерігати ся, щоб церква, дім і школа не були ніколи в суперечности дотично засад, які проповідують.

Так само конечна згода і взаємне пошановане між родичами, учителями і духовенством. Коли молодіж замітять, що того взаємного пошанованя між ними нема, то тратять довірєність або до родичів, або до школи, або до церкви, а в такім невладнім випадку мусять спиток виховання бути непевний. Школа, дім і церква повинні себе взаємно спомогати, спирати і взаємно владнувати собі пошановане у молодіж.

Якже-ж можна найпевніше осигнути ся повадому згоди між домом, школою і церквою? Найважнішим средством до того є передусім, щоб родичи, учителі і духовенство як найчастіше зносили ся із собою.

Школа і дім повинні як найчастіше порозумівати ся і нараджувати ся над ставом здоровля і питоменности духа і успособітвом дитворі, над завданням виховання домового і шкільного, над средствами вихованнями, над прицело дитворі і т. д. До того послужать безпосередні зносини родичів з учителями, шкільні поміждленя і взагалі кореспонденція між домом і школою, шкільні торжества, порушувани ся справи в публичних писемних, відчиті та дбальсть учителів і про дім родинний.

Згідне поступоване школи і церкви та їх одноцільний вплив на молодіж залежить від взаємних зносин і впливів гадок між учительством і духовенством, від поперет завданя школи через науку церкву (на проповідях) і на відворот через впоюване в молодіж засад релігійних підчас науки світської, через науку релігії в школі, через участь школи в празниках церковних, а церкви в торжествах шкільних, та коли духовенство займає ся справами шкільними і молодіжкою. Згідне поступоване дому, школи і церкви міцне вихованню і науці хороши успіхи, а навпаки негода тих чинників спроваджує лиш сумні наслідки.

XI. Народний учитель як вихователь.

В народній школі належить відратний або невідрадний вплив науки й виховання майже виключно від учителя. Який учитель, така й школа. Він є її душею, він надає тон цілій школі, він вказує на границі каришности і обичайности, упрямляє увагу, слідить за поступами молодіж, хвалить або ганить науку і поступки дитин, він кермує розвитком її духа, гадками, чутствами і ділами, а все те разом складає ся на устрій

характеру. В захованню й уложенню, в способі бесід і відповідий молодіж відбиває ся неначе в зеркалі майже завжди спосіб поступованя учителя.

Із тих то причин є задача учителя безмірно важна, а сповнене сеї задачі зависить від прикмет і питоменности, які учитель посідає, а також від того, чи перені ся він своєю задачею, і від совісного спонуканя обов'язків.

Ізза того застанемо ся над тим, які прикмети повинні учителі вирапати й які обов'язки накладають на него его сумління, его задача і обов'язуючий в народних школах „Порядок шкільний і науковий“.

Які прикмети повинні вирапати учителя? Зваживши, що учитель є перед усім вихователем молодіж та що виховане є головним его завданням, а наука тільки средством виховання, можна на повисше питане відповісти одним реченням:

Учитель повинен бути у всім взірцем для молодіж.

1) Отже учитель повинен по перше мати характер релігійно-моральний, бо виховане молодіж стремить до виробленя релігійно-морального характеру. За прикладом учителя піде і молодіж, перейме его засади буде наслідувати его праві й благородні діла.

2) Релігійно-моральний характер обіймає цілий ряд християнських чеснот, що повинні вирапати кождого учителя се-б-то: любов божаного, правдомовність, милосердя, діяльність, лагідність, смиренність, працьовитість, сумління і т. д.

3) Учителський стан вимагає, щоб люди, що ему послячують ся, мали здоровий організм і здорові амиси. Тілесна уломність і органічні хвиби пр. зла вимога, утрудняють або инді й цілком унеможливають приналежність до того стану. Слабий зір або слух утрудняють уділюванє науки й удержуванє каришности, викликають похибки й несправильности, а через те підкопують і повагу учителя.

4) Певна меткість ума, добра пам'ять, жива але здорова ува, лагідний і цілий суд є конечними прикметами учителя.

Хайбо думати, який то домі темперамент не надавали ся до учителського стану. Чоловік живого успосібення може бути різно добрим учителем, як і слабшій. Кождий темперамент має свої добрі і лихі сторони, над котрими треба запам'ятати. Все те повинні від себе відкидати, відкидати в уживанню средств і свійської сили й воли в їх прихоронюванню.

5) Рівно конечним є для учителя певний засіб систематичного і основного знаня, а також легкість у викиснованню того знаня, потім добра метода в науці і в удержуванню каришности. Побіч загального образованя потребує учитель ще й образованя станового, котре его приспособить до учителського стану. Се образоване станове побирають учителі народні в учительських семінариях, а опісля дальшим становим образованем. Особливо наука і знанє психології є для учителя, що має бути вихователем, важні й потрібні, бо ціла духовна вихованя повинна спирати ся на психології.

Ошибають ся ті, що думают, мен би то для учителя народного вистарчить який засіб знаня, і жалуют ся учителі „перевчених“. Пріє є „мелодухи“. Чим глибокше й основніше знанє учителя, тим шкільній буде его вплив в тім, що ученикам має подивити і як він на них впливати. Окремо повисше знанє відбирає учительский найважнійшу підставу виховачої діяльности, се-б-то повагу. Але знанє учителя повинно бути заокруглене і одноцільне, а не розірване і неоповне.

6) Точність, ревність, сумління і строгість у викиснованню обов'язків є конечними прикметами учителя. Якже-ж мусіла би така школа виглядати, що її учитель спізнає ся на години, гайнує час у школі або трагую науку лиш похандом? Школа з таким учителем представляла би відстрашуючий образ неладу, безкаришности і знеухати.

7) Замилуванє до стану, одушевленє для его високого завданя, любов до дитворі, лагідність і терпелівість в зносинах з нею, спосібність запам'ятати над собою, прихильність, получивши із статочностию і повагою, бесторонність в тязю прикметами, без яких годі собі уявити доброго учителя. Учитель без замилуваня до свого знаня був-би тільки нездаром-зарібіткою, без терпелівости тираном, без поваги номедантом.

8) На остаток релігійність, любов до вітчизни, пошана для законів і старини є прикметами, яким кождий учитель молодіж просвічувати повинен.

(Дальше буде)

Весняні річи найновіші вже прийшли

В гандлю Б. БАЛЬТІНЕСТРА молод. Чернівці, ул. Головна ч. 3.

Капелюхи для панів і хлопців вітчизні; чорні і з найрозкішніших модних крапок; з найславніших н. к. фабрик І. Генрика Іта у Відні, Осни Шіллер і сини у Грана як також з фабрик Боргаліно, Гізаєне, Фрітелло в Александрии.
Мужески капелюхи від 3—к. до 12—к.
Хлопців " 1— " " 3— "

Краватки виключно найновіші десени в найбільшій виборі.

Рукавички французького фабрику (Glacé) швейцарські до врані усе під глянцю; даліше також бреш-Фльор і новітні рукавички.

Бронзові і срібні річи зі старого срібла як: найновішого заграничного фабрику годинників панадальбів, карабок, гарнітури до писаня і куреня, весільні фігури і т. п.

Товари обувні, лиш добрі фабрику для панів, дам, дівчат і дітей. Головні склад французької фабрики обуви А. Сапек і Howlett & White, в Англії найкращої сорти:
Мужески черевниці від 8—к. до 20—к.
Дамски " 7— " " 24— "
Для дівчат і дітей " 2-50 " " 8— "
Домашні черевниці в найкращій гатунку і найбільшій виборі.

Кальони найбільшій склад з найбільшою петербурської фабрики.

Парасолі від дощу і сонця в найкращій гатунку і найбільшій виборі.

Мужески сорочки під гаранцією, вічні і делі, пов'язки, манжети, хустки до носа, мужески шпирити, дамски і для дітей панчохи в найбільшій розмірі.

Гарнітури до писаня, столичні шпирки, рамки до фотографії і т. п.

Принагідне купко: бурштинові цигарини від 1-25 зр. до 10 зр. разом з футераліком.

Склад ц. н. привілейної фабрики товарів з альпани і хіньского срібла В. Бахмана і Сп. у Відні.

МАГАЗИН

врані

М. ЯКУБОВСКИЙ

передтим Якубовский і Ярра

Чернівці, Ринок ч. 5 під „Чорним Орлом“

поручає свої виробні із хіньского срібла іменно:

вироби люкеусові, підставки, ліхтарі, канделябри, етажери, жірандієри, тютюнарки, папіросниці, цукорниці, маслівиниці, самовари, зеркала, таці, сервіси на оцет і оливу, імбрички, чайники і т. п.

Цілковиті урядження для гостинниць, каварнів і цукорнів.

Спеціально поручає свій склад знарядів церковних.

Випожидає також сервіси на бали, весіля і т. п.

Порошок до чищення виробів золотих, срібних і плянтірованих.

Повише згадані товари продає ся

по дуже уміркованих цінах.

Гарантує за добрий товар.

Замовлення з провінції висилає ся відворотною поштою.

З поважанням

М. Якубовский.

8-7

Для селян!

САМОДІЛАЮЧА СИКАВКА

до

підливання всяких рослин

до пошеня для менших потреб.

МАШИНИ

до

кошеня і громадження сіна, трави і збіжжя.

Найліпші

Мащини до сїяня

суть Пр. Майфарта і Сп. найкращішої конструції

„АГРИКОЛА“

(Систем Шубрада)

Сїяти нею можна всіляке зерно незмінюючи колера від гору і долину. Хід має найменший і найбільшу тривалість і дістати ту машину можна за найменшою ціною.

При ужиттю тої машини можна зекономити на часі, роботі і грошах.

Праса ручна до сїна і соломи, молоцарні, машини до чищення збіжжя, плуги, борони і т. п.

Вироблені і підтанені лімою спеціальною під гаранцією в найкращій конструції фабрики

РН. MAYFARTH & CO.

kaiserl. königl. ausschl. priv. Fabriken landwirtschaftlicher Maschinen

WIEN, II. Taborstrasse Nr. 71.

Фабрика наградишена більше як 450 срібними і бронзовими медаллями.

Каталоги і ціни на жадане вислає франко.

Заступника і розпродавця тих машин пошукте ся.

Найліпші

МАШИНИ ДО ШИТЯ

є так звані обручкові (Ringschiffehen).

Сі машини йдуть дуже легко і надзвичайно скоро (2000 шитків на мінуту). Сі машини мають прилад до гафтованя і прилад до остреня голок та ножиць. Окрім сих маю ще найновітні машини для шевців, крапців, римарів і такі, що шиють для потреби в перед і назад.

За кожду машину гарантую 5 літ.

Продаю за готові гроші і на викилат дешевше як всюди, хто повірить найперевірає ся.

В. Данилевич

машиніст

в бровари Штайнера ул. Двірцева ч. 21 в Чернівцях.

Г. Файлес

усуваюч нагніток

улиці

Чернівці, Руска ч. 8.

Яко дамська фризирка „Secession“

як також спеціалістка у всіх парикмахерських дамських фризюрах поручає ся пані

АННА ВАЙС,

Чернівці, Tempelgasse 6.

(сальон фризирський Леона Вайса), котра у Відні за знаменитой емак у стилі „Secession“ і за фризирську техніку була подвійно відзначена медаллями.

Ціни приступні.

Друкарня „Рускої Ради“ в Чернівцях

отворено в неділю і святно від 9 до 11 години рано.

Видає товариство „Руска Рада“ в Чернівцях.

В друкарні товариства „Рускої Ради“ в Чернівцях під зарядом Володислава Сеперського.

За редакцію відповідає Іван Созанський.

Виходить в Чернівцях
що середи, п'ятниці і неділі.

Редакція, адміністрація і експедиція:
улиця Петрівська ч. 2.

Рукописи звертає на листи на поштові
вистережки. — Рекламіст не очікує
ліній від преси.

БУКОВИНА

Передплата на „Буковину“

на цілий рік	20 Кор.	— сот.
на пів року	10	—
на чверть року	5	—
на місяць	1	79

Поводячись число копійки 16 сот.

Передплата і наложити в Інтерата
платні в Чернівцях.

200-літній ювілей 41. полку піхоти в Чернівцях.

Чернівці, 25. цвітня.

Нині розпочалися торжества ювілейні богослуженнями у всіх церквах, костелах і божницях чернівців в присутності військових і цивільних властей.

Сьогодні вечером прибуло сам властитель полку Его ім. і в. Високість Архипівський Ежен, щоби своєю присутністю збільшити так рідке торжество.

Завтра рано розпрощаєся 41. полк зі своєю старою фаною, під котрою в р. 1849, 1859, 1866 і 1878 дав докази своєї вірності і преданності до Монарха і Вітчизни, проливаючи свою кров в боротьбі з ворогами. Від завтра нова хоругва повішати на чолі полку, але вірність і бодрість его осталися та сама, що були й досі і жити не все в грудях буковинських синів без рішучості мови і віри.

Намистини, до якого положити член пануючого Дому імператорського завтра угольний камінь, пригадувати не с'ї чесноти грядучим поколінням на віки і віки.

Дай-же Боже, мови бурі, які потрясають ще основами нашої Вітчизни, минули як скоро, як перейшла буря, що бушувала до нині над нашим містом а тепер уступила в саму хвилю, коли почалося торжество 200-літньої вірної служби нашого прекрасного полку Цареві і Вітчизні!

Се щиро бажає мира і добра для нашої дорогої Вітчизни наповнити не грудь усіх вірних участ-

ників торжества при звуках гімну-молитви:

Боже буди покровитель
Царю й Его краям!

Буков. крайній Видіх надіслав на руки полковника і команданта 41 полку н. Державна суму 1900 кор. на угощені військової залози в ювілейних днях.

З тої самої нагоди жертвував метрополіт Архипівський Чуперкович 100 кор. в користь фонду для адовоць і сиріт бун. І. в. ветеранів військових.

Ювілейне свято почалося як ні в суботу серенадою в честь н. президентської бар. Бургінової заступниці куми полкового прапора. Серенаду виконала військова музика о год 7-30 рано відгравши кілька гарних творів. О 8 год. вечером відбула у президента граю бар. Бургінова і н. Бургінової причає всіх офіцерів 41 полку і їх жінок.

В суботу відбулося також під проводом президента міста бар. Кохановського зібрання відпочинку тутешніх товариств, на всім було заступлено 136 товариств. Вибрано денатцію, що під проводом президента міста піде до архієпископа Євгена. Визначено депутатів уряди: пані: Ольга Казушанка, Агнієва Онуфорова, Олена Попович, Євгенія Поніо і Міла Рот і панове: Дмитро Бежма, бар. Фірт, Ем. Розенцвайг, др. А. Стендліш і др. Смак-Стоцький.

Архипівський Євген залігав в двірці залізничного до готелю під Чернін орлом. Перестерігала морду горожанська сторожа підійшла на 8 секунд, кожда під своїм начальником.

Дня 26. відбулося о год. 9 рано посвяченню полкового прапора на площі Австрії а о 11 положено угольного пам'ятника під пам'ятник борців.

Дня 27. відбулося в салі муз. товариства о год. 5 по полудні концерт музичний.

3 політичної ниви.

Вчера пополудні зібралася на засіданні залізнична комісія. На денним порядку була будова другого залізничного подучення з Триєстом. Міністер залізниць Вітек повідомив, що правительством в ході слідуючого тижня пропонується закон про будову водних доріг. В зв'язі з сими пропозиціями правдоподібно в слідуючій тижні пропонується проект закону дотично забезпечення тих залізниць нижньої категорії, що до яких вступили переговори вже поступили так далеко, що можна буде що-до них пропонується конкретні внесення в палату. Вчера відбулася також кабінетова нарада, яка тривала зовні три години. Обговорено там в остаточній редакції закон про водні дороги та уложено програму праці парламенту.

Після дат, поданих безіменним автором, очевидно якимсь б. висшим офіцером російської армії, в творі під пафосом заголовком, написаним в польським язичі, Росія розпоряджає в часі війни ось якими військовими силами:

В Європі чотири армії, на які складаються разом 23 корпуси з 78 дивізій піхоти (48 лінійних і 30 резервних), далі два корпуси кінноти, разом з 26 дивізій кавалерії, шість бригад стрільців і дві бригади технічних. На Кавказі одну армію, на яку складаються три корпуси з 10 дивізій піхоти (4 лінійних і 6 резервних) далі корпус кінноти 37 дивізій і вранці три бригади стрільців. Загальна чисельна сила цих військ вносить

51.940 офіцерів 2.632.000 рядових і 677.000 коней. Ці числа не обнимають краю оборони, пограничної сторожі, місцевої піхоти, ані підділ на твердинях, кавказкої міліції і т. д.

Росія має достаточне число вправлених людей для утворення повисених інформацій в часі війни, бо загальний матеріал в людях, який можна ужити також в Азії і на повній флоту, вносить, вже по відтягненню 15% на всякого рода страти, ще коло 3.150.000 голів. Не так корисно представляються офіцерські резерви. Кождий полк піхоти чинної армії належав би в часі війни доповнити приваємше о 17, кождий полк резерви першої категорії бодай о 35, а кождий полк резерви другої категорії бодай о 57, офіцерів. Автор сумніває, чи Росія має стільки резервних офіцерів і тому припускає, що резерви піхоти другої категорії повинні би службу лише як залоги, або на етапах.

З Трансвалю доходить сумні вісти про бурів. Тішев доносить з Преторії, що межі бурами у східній частині краю панує рознука; вони желают собі як найскоршого покінчення війни. Головна кватіра генерала Френха переносить ся зі сходу назад до Йоганесбурга. Кітшенер доносить з Преторії під д. 20. с. м. генерал Блюмбергсон, полковник Пльмер, Кітшенер і Бенсон взяли дня 16. нвтіня 101 бурів до неволі і забрали 100.000 фунтів амуниць та оружжя.

З Пекіна доносить гр. Вальдерзе: Туло генерала Шварцгофа найдено і в суботу провізорично поховано. Удало ся обмежити огонь

ЕНГЕНІЯ ЯРОШИНСЬКА.

Конець.

Відмінувши авіальні двори, увійшла в тиху хату в кімнату моєї хорої приятельки. Вона лежала на подушках і дивилася за рухами своєї матері, що влізло підгадала заслону в гору, розставляючи при тім ніжки, щоби дати вхід теплому сонячному промінню. Побачивши мене, хора усміхнулася як сонно і кинула, щоби в присутності бавило до неї. Я схилилася над її ліжком, вона обіймала мою шию своєю холодною, худю рукою, та тримаючи ся мене, підіймала ся вгору на подушки; в чула, як її рука напіла від горчички. Онутивши безсилені руки на покривало, дивилася як пішла зняла перед собою, потім ситала слабим голосом:

— Де моя мати?

— Вона сидить коло твого ліжка, Тосю.

— Я тут думачко, — обізнала ся мати, вставши із стільця і приступила бавило до неї, — може тобі що подати?

— Ні.

— Не хочеш трохи вина?

Хора заперечила рухом голови.

— Де моя сестра Галя?

— Вона також тут коло тебе, — відповіла мати.

Хора замкнула очі.

Мати не могла в утоми на ногах стояти, вона впадала на крісло, закривши лице руками.

Я приперлася до стіни, схлинула руки на груди і гляділа в велике вікно, через котре доходить мене запах лісового листя, та цвіркани воробії.

Тосю лежала лицем до вікна.

Вона отворила очі, підіймала руку і показала мені в сад.

— От вже дерева... голі... вже листе... опало... Де ти неї чиниш... поділяєш?.. Листе сонце світить ще... ясно... так ясно!.. Так... так... ато ухвалю... се вже останні, гарні дні... Може вже таки поспішай... Така милода!

— Тосю, що ти говориш?

Вона видивилася на мене своїми великими, погаслими очима, в котрих вже не було життя.

— Вона за багато говорить, се може добре, — сказала мати.

Хора впадала мені в руку.

— Он там на столі... стоять нові Федьковича... Я вже давно їх читала... Возьми... прочитай мені: „Сонні мари...“ Я се дуже люблю... читай... я люблю тай голос слухати...

Я взяла книжку в руки, в неї впадала синя лентя, на котрій було виготовлено:

„Тут спічено!“

Тосю впадала лентю в руки і дивилася на напис сумним поглядом, повторючи в тиху: „спічено... спічено...“

Я розгорнула книжку і почала читати:

„У сиве море сонце вже потало,
І всюди мирно, всюди тихо стало,
Лиш з дому Марка знони в складних струнах

„Пустили голос срібний по Лазунах.
І так сердочно до молитви просить,
Що аж рибки ся з глибини підносять.
„Пречистий Діві „Радуй ся“ сказати,
Пішла і рибка під каміне спати,
І тихо стало.

Поник моря краю

„Зачав ся місяць в туманах бжукати,
А не далеко в ципрасовім гаю
Десь солоніе стало щебетати,
І так то шире, шире заводило,
Як сиротятко, що не має роду,
Хто знає відки бідне заблудило
„До сего краю на солону воду.
Умовило бачу, вже го не чувати.
„Домами стало світло погасати,
В Лазунах тихо, — часом десь гітара
Поначе тріти, часом мильні пара
В залитій барді стало гоготіти, —
„Пропали тили в срібній ночі стіти,
І ніч нічого більше вже не чути,
А люди? — мали десь давно заснути,
„Струдились біди; — милого спочинку.

А я до сядюю голів на годинку.
Де я до завтра буду спочивати?
Чи треба й бідим міся ще шукати, —
От напад дожи в сивого мармуру,
Я тут ся сядюю тихо коло муру,
Тай буду спати, спати до раненька.
У сего слуха, дрімаю го обгулю
Як свого брата, хібно ще як брата,
Чи-ж не оба ми біди, сиротита?..

О як тут добре, палта холодиенька,
До неї груди тріпотіти притулю,
Чей перестане серденько бавити...
Опівніч знони, Аве Божа мати, —
Приклоню голову, буду трохи спати,
Бо сон маю лонити. —

Тут я перестала читати, бо мені адивало ся, що Тосю до мене говорить. Я схлинула книжку і подивилася на хору. Вона лежала в замкнених очима і говорила без звички.

— Куди несе мене? — Куди? — Таку молоду? — Ах, як гарно! — Тут ципрасовий гай! — Дивись! Вони летять — ціле стадо солов'їв. Сонце світить! — Як гарно! Видиш море? Вона все прибуває — хоче ватонити мене! Мушу я? Мушу я йти? Мамо! — Мамо!

Мати сидить з затисненими устами і дивить ся апатично перед себе.

Галя нахилилася над її ліжком, з її очей показалися слези на лице хорої.

Я увійшов апар, я ввійшла в кімнату.

А на дворі заходило сонце. В горлі все зівало, все пономало!

На грядках стоять засохлі, сториглі, на пів зогнілі біла астор та халій, а в саду, лежать по землі куни жовто-червоного листя — всюди видно, все вище — конець.

А я сяду на лавку, дивлю ся на голі дерева і думаю, думаю.

Десь далеко чую гук, шум, потім все утихає, а перед моїми очима стоїть все той страшний, невідминний конець.

на шість великих будинків замової цесарської палати і на дім асбестовий, з якого цілком нічого не дає уратувати. В ратунку брали живу участь війська французькі, а помагали також Англії, Японії і Італії. Здається, що не було алобного наміру підложити огни. Головна команда союзних військ буде і далі містити ся в зимовій палаті. — Лондонські часописи доносять з Пекіну, що члени дипломатичного тіла і висні офіцери відвідали гр. Вальдерзего і висказали йому жалю з причини смерті генерала Шварцгофа і з причини нещастя, яке навідало гр. Вальдерзего. Шкоди від пожеари обчислюють на 12 мільйонів корон. Слідство виказало, що причиною пожеари не було підпалення. Огонь повстав в одній з кухонь палати і розширив ся з надзвичайною шкорою.

Международний конгрес проти пиянства.

(Далі).

Незвичайно важкий і цікавий був потому відит про родинні хороби з пиянства. Одея лікар розпитував про діти придурковаті. Показало ся, що на тисяч таких дітей було 471 по вітні-пінку, 84 по матери-пінку, а 65 по обох родичах-пінках. Особливо часто нападають діти пінків на падачку чи то — як декуди звуть — на велику або чорну хоробу. Також незвичайно часто діти пінків виходять на злочинстві.

Коротко отже кажучи, діти пінків звичайно бувають слабкі, хирлі, часто придурковаті, а те переходить опісля і на дальших по томків, на внуки і правнуки. Вже те одне годно нам пояснити сю появу, що коли отець чи мати чи такі може обоє затроюють ся ал-

Тепер чує, як ринув двері. — Се відійшов лікар. Він мусить по при мене йти. Я питаю з тиха: — Що-ж мене доктор? — Гм... агонія... Сет ночи... Гм... Пульс перестав бити, а се вже конець. — Кожен?

Сго, вдово, здернував мій дромачий голос, мой спляс, бо він відійшов, не кажучи нічого більше.

Я вхожу назад до кімнати. Тоса мовчить, лиш її голова не лежить тихо на подушках, а все перевертає з боку на бік.

Мати все ще дивить ся перед себе, но тепер світити ся в її очах дика розпука.

Гали впадала на довілку: її зміг сон, вона опить, дихаючи поривисто, біла дитина, вже вісім діб не родилася, сидючи коло хорої сестри.

На середній кімнаті висить режера люба, її світло наповнює кімнату, в котрій пилує гробова тишина, переривана від часу до часу тихим диханням хорої.

Я сідую на маленькій стільчику коло ліжка.

По довгий хвили починає умирати страшно хрипів.

Мені робить ся слабо. Я не можу сего слухати... Я знаю, що се вже конець...

Плечу відхалю ся.

На другий день рано принесла мені слуга парточку, на котрій було написано:

— Привіт! Тоси о і годні в почи спичила.

коголем, то і їх діти не можуть бути здорові і сильні. А зважити ще до того, що пиянство звичайно спроваджує нужду, так що мати не може жити ся добре і здорово, а тим самим і дитини своєї чи то ще в утробі чи опісля при груді не може годувати так, як треба.

Ще инший лікар висказував на підставі своїх досвідів, що найбільше тупоумних дітей плодять ся в тім часі, коли люди найбільше пють, як пр. в місяці, а найменше в тім часі, коли люди найменше пють, як н. пр. в часі жниви і иньних тяжких робіт. До того додає хтось із гостей, що від учителя народного з Долишньої Австрії чув таке: „Я кожного року — каже той учитель — цілком на певно пізнаю по моїх школярах з першої класи, який перед шесті роками (значить тоді, коли ті школярі родили ся) був рік на вино. Як між школярами є багато тупих, то знає, що перед шесті роками добре зародило ся вино і люди багато пили; протинно, як є в першій класі мало тупих дітей, то знає, що тоді, коли вони приходили на світ, мало було вина і їх родичі мало пили“.

Цікаве те, що говорила п. Софія Даминська-Голубська про пиянство і тверезість в Галичині. В Галичині — сказала вона — не пють більше, як в иньних краях австрійських. В р. 1893 впадало близько 10 літрів горінки на голову, а в р. 1899 вже тільки троха більше над 9 літрів, за те пива минуло ся в р. 1893 майже 14 літрів на голову, а в р. 1899 майже 18 літрів. Справа тверезості в Галичині трудна, бо з пиробу горінку і пива мають діти великий дохід, а її міські громади найбільший дохід мають з пропінання і з шинків. До того і право пропінання бодай ще через десять літ буде на перешкоді ширенню тверезості. До зросту пиянства причиняють ся: недостаточна одностайна і неадорова пожива, гадка, що горінка буває часом ліком, дальше торги і ярмарки, бражки рекрута, инборчі агітації, ходжене людий на далекі роботи і т. н. За те старають ся ширити тверезість духовні місія, брацтва тверезості, різничі кружки, народні учителі, врені розні огородинства і молочарства.

Опісля промовляв бувний посол до державної ради др. Яросевич. Правом пропінання управління — казав він — в Галичині пропінання комісія; до неї належить також намістники. Виходить з того, що намістник, котрий є разом начальником поліції здоровля, є також найстаршим шинкарем і мусить дбати о те, щобі люди як найбільше пили, щобі край не мав страти на пропінання праві. Давний президент міністерів гр. Бадені є арендатором пропінання права в кількох повітах. А за аренду пропінання права платять варіх своїм здоровлям. Кажуть, що самбірського старосту, коли остро виконував закон против пиянства, покликано до Львова до намістництва і там ему порадио вибито з голови его ревність. Але надіти ся, що в р. 1910 право пропінання вже раз скінчить ся.

(Далі буде).

Д о п и с ь.

„Православна Буківина“ здає ся є на дорож пошрами, бо написала раз і правду, і то, що багато православних християн сповідало ся і причащало ся в гр. сат. перші в той причини, що православні священники не закладають собі сили, приназати до себе своїх парохин. І то вираді так є.

Де-ж лежить причина того? 1.) Православні священники не руских парохин то не більший части румунізатори, що не мають серця до руского народу; 2.) Над священниками нема жадного надзору, бо протоєрейства є лиш на папери. Протоєрей аляє ся в своїх підпастних парохинх лиш раз на рік, і то заповідає десь і годину візитації двома або трома тижнями наперед, так що кожний священник аляє, коли протоєрей приїде. До того протоєрей не може своїх обовязків як парох точно сповняти, бо він є звичайно піом найстарший священник в деканаті і має найбільшу парохню. Тому було би пожадано, щоб протоєрей не мав парохі, но провадив би лиш протоєрейство, так що мій би своїх підпастних священників і несподівано надирати, так як приміром в учительській стій повітовий іншляний инспектор; 3.) Православні священники не дістають по заслугі парохі і відплати. Є випадки, що недостойні священники мають добрі парохі і відзначені червоними полами, є протоєреями і т. д. а ревні священники мусять задовольняти ся слабенькими парохини без жадних відплат. Не заслуужив собі прибрам такий ревіний священник як о. Галин з Брідка або о. Д. Козаринку з Орнішів уже давно на червоній поше? Або чому не вістат такий достойний священник як о. Федорич з Ревної протоєрем Кішманьського деканату? але о. Валігорський з Ошкитів, о котрім зводять его парохиней, що через цілий час его пасторства т. є. поперх 30 літ не чули від него проповіді? Або чому такий ревіний священник як о. Казимир з Тострів вічним сотрудником? — Консисторія відзначає звичайно червоними полами тих священників, у котрих парохинх збудує ся церква. Чи то така велика заслуга священника? Прей там, де вже палять ся церкви, або де она для числа парохинх вже невідповідна, там мусить будувати ся.

Чим то будувати сам священник з своєї кишені? Він має лиш захопити парохиню до будівлі церкви, на то він є пастором церкви. Є і такі случаи, що почин будовання церкви походить від самих парохинх, а священник не підписує то діла. Приміром в однім селі загалом парохини будувати церкву, бо стара вже палить ся, і запросили свого душпаствра на нараду, а сей підписав їм: „п'ам с'ам“ (не маю коли). Тож за то „п'ам с'ам“ дістане він аляє ся по окінченю будівлі церкви червоною поше. Той же священник, що має парохню, де є нова церква, аби не мав ніколи вигадки на відзначення, хотий він є і найревіншим священником?

Православні на Буківині буде аж тоді проповідати, як всі є і инші надужити будуть усунені і тогди не будуть наші вороти горіати, що парохини хотять запровадити уній, бо як вадно їм сего, то самі православні священники є винною, що їх парохини від них відвертають ся, бо не додають собі сили, приназати їх до себе, як каже „Правосл. Буківина“. Як може тагнути правосл. Русинів до православної церкви, коли вони там почують волюску відправу без жадної наради і проповіді? В декотрих парохинх, де парохини не призначені до чисто рускої відправи і до проповіді кожної неділі і святя, а відтак почують її, гадають, що той священник зробив нереступ від гр. сат. о. браду на православіє, бо лише в унійській церкві чули чисто-руську відправу і що неділі і святя проповіді: Так приміром говорять парохини о. Малайчука в Лукаві і з сусідних сел, що він мусів бути колись унітом, бо то не може бути, щобі правосл. священник відправляв службу Богу лиш по руски і з найбільшою парадю і проповідуючи що неділі і святя.

Тож до діла, православні священники, працюйте над бідним народом, будьте ему приятелами, і він тогди не

буде відвертати ся від нас і не ме наклонити ся до уній, бо тогди найдет своє спасеніє в православної порні.

Православний.

Н О В И Н К И.

Населендар. Субота, 14./IV. (27./IV.) с. о. Мартини, с. м. Архалтона; Р.: Анастасія. — Неділя, 15./IV. (28./IV.) Ж. 8. по Воскр., Мироносиць; Р.: Віталія.

Ректор тутешнього університету пр. др. Гауке має бути покликаний на прощальний університет.

3 кругів судових. Повітовий суди в Солиці, радник кривого суду А. Гірман захорував недивно і перебуває тепер в ліжничім закладі у Львові. Управу суду в Солиці обійав тепер судовий секретар І. Семанка. — В найближній часі систематизуватимуть при двох судах на Буківині 5 посад радників вишого суду кривого, іменне 4 посади при крив. суді в Чернівцях і одна при обводовім суді в Сучаві.

В Луках не відбуло ся огнюренє читанні сїї неділі (28. с. м.), як доносила „Руска Рада“, але аж на сїдуючу неділю, бо др. Стопний, що обійав приїхати, важними справами перешкоджений на сю неділю.

Епископунка гр. Льва Толстого. 3 Петербурга доносять, що гр. Л. Толстого засуджено на прогнанє з Росії. Без просьби, одержав він паспорт за границю — як то звичайно в Росії водить ся — і мусить з него пористати. Прикметі Толстого старають ся уїляти його під перегнаня, але їх старання мабуть остануть без успіху. Родина Толстого задумує обісти в Парижі.

Портрет гр. Льва Толстого. 3 Петербурга доносять, що міністерство внутрішніх справ наказало усунути портрет гр. Толстого, висгавлений славним малрем професором Рішним на виставі російських малірів, з той причини, що відпідуюча виставу публіка украшувала портрет Толстого цвітими, Давнилами заборонено вгадувати о яких-небудь знаках симпатії для Толстого.

Смертельність в більших містах Галичини Буківини і Шавеса випосудили в 1900. р. на 1000 осіб населення:

містом	не висгавлені чужиз
Станіславів	19.2 16.0
Вільськ	20.2 7.4
Коломия	20.7 18.7
Ярослав	21.2 21.1
Перемішль	26.1 21.5
Тарнів	26.6 22.1
Чернішів	27.3 23.4
Стрий	28.0 28.0
Броди	28.2 24.2
Тернопіль	28.3 24.2
Самбір	29.8 29.8
Дрогобич	31.5 22.9
Львів	31.7 27.5
Мор. Острів	33.3 26.0
Браїлів	32.4 20.8
Тішин	40.1 23.1

На чахотку умирає з цілої Австрії найбільше у Львові (на 10,000 мешканців 103.3 случая), в Тішині (100.6 случая) і в Кракові (79 случая).

Процес Гільзера. 3 Відня доносять: Касаційна розправа в процесі Леопольда Гільзера розпочала ся онді. Як звісно, дня 14. лютого на м. р. трибунал в Піску засудив Гільзера на кару смерті через пошпінє. Оборонсь Гільзера, др. Андрейчак, відс зажадале неважності мотивуючи его тим, що трибунал в Піску відкинув був внесенє обороні в справі засагнення оній медичного факультета, чи головний сьвідок Пенши мів так далеко бачити, як він знавав. Крім сего мотиву др. Андрейчак навів в відкину ще кілька нікнях і домагає ся, аби місце, де Кайміану замордовано, оглянули присяжні суди та домагає ся внесення першого широк, виданого в Піску. — При касаційній розправі промовив др. Андрейчак, а по ній заступник генерального прокуратора, радник двору Льоренц і домагає ся, аби відкинено зажадале неважності, бо в мотивах заведених у відкину він не видить порушення закона. По короткій репліці обороні закінчено засіданє. — І оголошено засуд: трибунал відкинув

замалене неважності і затвердін широк
смерті.

Неудалый замах. „Кієвлянин“ до-
носить, що в Бронштадт 9. с. м. на пені
Івана Кронштадського, який са перед
першою жінкою, мушкетер. Стало ся саме
тоді, як Кронштадський на богослужінні
підійшов до дому. Недалеко стоячий брат
перевинив візтругив панасити, але од-
ержав кілька тяжких ран і повалив ся
на землю. Кронштадський сів тимчасом
до возу, а коли панасити винув ся в
друге на него, привертні спіймали его і
визнали. Незадовго вразив ся в цер-
кву, що він називав ся Іван Понамчук
і походить з Австрії.

НАУКА, ШТУКА, ЛІТЕРАТУРА.

Із театру.

„Кляте серце“, драма з народного
життя в 5. діях Івана Тобілевича. —
Двоє людей: Гнат, син вдови Ганки і
Варка, сирота, присягли собі щирю лю-
бові і додержують довгий час тої при-
сяги. Одначе лзі люди відшентали та
різкими патаками дають причину Гна-
тові до відхорони, що Варка любить
нишнього. Так він на злість її залишає
се до другої жінки, Софії, коли Варка
ниш „на злість“ Гнатом присягає ся
вийти за першого диншого, щоб лишень
не остати диншою на ціле життя та вій-
ти виходить за наймита Степана, Гнат
женив ся із Софією. Перш дий ушли-
вають щасливо у новій сім'ї. Порозуміли
Софія чує ся щасливою за Гнатом та
внесити рівнодушно всім дотори з боку
своїх свекрухи. Здавалось би, що і Гнат
щасливий, що давни любов до Варки
щезла на все у його серці. Одначе так
воно не є; він лиш пригадує серед бу-
дущини на даху свою любов. Коли-ж
Варкиного чоловіка забрали в москалі,
Варка лишає ся дома, та часто від-
відає Софію, пробуджує ся прислана
любов у Гната. Від тогоч починає ся
примало неспокій в дім Гната. Він сам
відкинув ся від хати, бо тинго його до
Варки. Софія добачила ті неспокійні
відносини, стала додумуватися, чи не
Варка є їх причиною, коли-ж її подруга
удостовірила її у тім домісці, вона она-
має їа болю. На се надходить Гнат, що
побачивши Софію на землі, для пере-
свідчити ся своїй мамі, що вона спить
із диншою, підіймає її та сварить. Під
впливом тої сварки Софія вибухає у
синаматичний сміх, якого не може
внести Гнат. І присутні зловти хнає
на дружок та вбиває слово жінку. — Ось
короткий зміст драми із сімейного життя.
Гра артистів вилала під кожним оглядом
замісний, не менше вдала ся хорі та
солові партії. Із хорів найбільше по-
добалась „Вулиця“ Колесен, співана у
другій акті. Із граючих визначала ся
п. Бучманіна в ролі Софії, що грала
в заступстві п. н. Сабеліної, яка за-
хорувала несподівано. Заслугу вона на
примаме тим більше тому, що до-
перва у останній хвилі дістала ту
ролю. Ії гра вдовольна публіку так
дуже, що годі було замінити хоч би у
чим найкращішим ту переміну ролі. А
гогоєв артистка — чужо мало він зна-
ний нашій публіці?.. Добре, як заведем,
грала і п. Гембіна у ролі Варки, як
також п. Стадник у ролі Гната. Вітніна
душевного болю, іронії і сарказму у тих
двох артистів були спільно визначені.
Незрівняною у своїй ролі, молодшечо-
носотукою була п. Оєнровічича, що по-
ривала публіку реальним відданем зма-
лованого тини а сипла сварії за бурю
була право мови живим перенесення із
села. Появу п. Гембіного на сцені у
ролі старого вонка примамала публіка
тринкини оплесками, а за се п. Гембі-
ний обдарував сї чудовою грою. Зна-
менитими були теж в ролях сватів п.
Ніжмановський і п. Шеремета. Неменше
вправді зробили на публіку гармоніза-
цій шенний класикаліста театру п.
Коссака і козан укладу п. Ніжманов-
ського.

В. Ш.

Книги для кас райфайзенських
ак також

відповідні друки

можна дістати лиш в друкарні тов.
„Рускої Ради“ в Чернівцях.

В міській театрі в Чернівцях

Руский народний театр

під дирекцією

Др-а ІВАНА ГРИНЕВЕЦЬКОГО

В суботу дня 27. квітня 1901 р.

Запорожець за Дунаєм

Народна опера в 3 діях Ар-
тистовського.

Особи:

Іван Карась . . .	п. Рубчак
Одарка, його жінка . .	п. н. Бучманіна
Оксана, сирота, їх ви- хованка . . .	п. н. Бранчушина
Андрій, молодий запо- рожець . . .	п. Костев
Султан турецький . .	п. Янович
Абдул . . .	п. Шеремета
Турок . . .	п. Твардович

Залишати:

ВЕЧЕРНИЦІ

музичний твір в 1 акті Нунієвського.

Режисер п. І. Стадник.

Ціни місць: Льожа 5 кр. — Фо-
тель першого ряду 1 кр. — Фотель дру-
гого ряду 50 кр. — Третюрядне крісло
60 кр. — Партер і садчий балкон
85 кр. — Галерія 20 кр.

Початок о пів до 8-ої.

Телеграми „Буковини“.

Відень, 23. квітня. На вийти-
ній засіданні ради державної по-
станови посол Шенерер і тов. впе-
сенс о відокремленні Гали-
чини і Буковини, прилу-
чене Далматії до Угорщини і за-
ведено в провінціях німецької мови
яко урядової. В другім впенсенс до-
магає ся Шенерер і тов. заборони
імміграції жидів до Австрії.

Шкільна рада краєна постано-
вила в справі покарання учи-
теля Зайца, посла до держав-
ної ради шкільної на усунення Зай-
ца з учительської служби.

Відень, 24. квітня. На вче-
рашнім засіданні прийшло до бур-
ливої сцени між послами Вольма-
ером і Фельклом. Фелькль після
Вольмаєрови секундантів, а він за-
явив, що він дасть відповідь.

Будапешт, 24. квітня. При-
були сюди нунцій Таліані і ново-
іменовані кардинали: іраєський архи-
єпископ Сирбенський і краківський
єпископ Пузіна, щоб доповнити
торжественного акту вложення кар-
динальських біретів.

Хто купить, не пожалує!

ПАРЦЕЛІ

під будову, в дуже краснім місці, майже
осередок Чернівців, — під пористими
усявами і дуже дешево

— **суть на продаж.** —

Близких інформацій у діляні Н. Граб-
чук, ул. Балаша ч. 18 (Balschigasse) в
Чернівцях.

ШУКАЮ

кільна або кільканайцять ●

● ● ● моргів ґрунту

близько ліса, в гарнім, здоровім по-
ложенію на Буковині, в полудієно-
східній Галичині або в горах. Зго-
лошення під: Українець, Львів, poste-
restante.

Не забувайте

НА

НАРОДНИЙ ДІМ
в Чернівцях.

23)

ПЕДАГОГІЧНИЙ ФЕЙЛЕТОН.

XI. Хибі, які найчастіше в вихованні луциють ся.

Виховане після засад, висше начертаних, є пра-
вильним. Однак мало є осіб, що навіть при найліп-
шій знанні засад правильного виховання, зможуть зовсім
правильно поведати виховання, чи-то своїх дітей,
чи-то вихованців позірених їх опіки. Найчастіше бра-
нує їм в більшій або меншій мірі тої рівноваги, тої
породи і суцільності ума, тої одностайності в посто-
панні — якої педагогіка так дуже домагає ся, що ви-
хователі без тих примет поручає радше уступити із їх
становища. Оскільки-ж неможливішою предетавляє ся
вихованню діяльність тих осіб, що не поодіаючи при-
мет потрібних вихователів, зовсім не знають засад
правильного виховання. Кілько то блудів поповняють опі
в вихованні дітей, ба з невідомости навіть поповняти му-
сять! Сї хибі вихованці метять ся в неможливі спосіб
в півніжній життю вихованців. Задля перестороги наве-
демо тут хибі, які луциють ся найчастіше.

Хибне виховання має подвійне жерело: або в хибнім
напрямі, чи-то одностороннім, чи надто розширенім,
але надто вихованню, виходить із фальшивих основ, або
також в позначенні інших і признаних засад вихованців.
Найважливіші хибні напрями виховання є ось які: 1) Лі-
бералізм, коли вихователі не приписує вихова-
нню чинності і середства великого впливу й позитивне
виховання без строгого нагляду й опіки. 2) Педаго-
гічний педантизм, що бачить ціле спасення в уна-
вненню і в подрібненні критиків на уей чинності, уєні
обли виховання. Такий педантизм обмежує уєнку сво-
боду й індивідуальність виховання. 3) Споріднений з лі-
бералізмом є натуралізм Rousseau'a, котрий ду-
має, що в вихованню знаходять ся лиш з роду зародки
совершенного й випишеного фізичного й умовного роз-
витку чоловіка, що сї зародки розвивають ся правильно
й самостійно, аби лиш уєнути уєні шкідливі впливи
(виховане негативне). 4) Споріднений з педантизмом
напрям виховання є позитивізм, що зовсім не узгадляє
продженіх питомостей духа а приписує добуток
розвитку чоловіка виключно зовнішнім впливам, і за-
датого поручає унавати в вихованню додатних по-
зитивних середств.

6 що численні відтінки одностороннього на-
прям виховання, позначають на тм, що вихователі
приписує певному середству вихованцю, певній засаді
або методі переважний вплив і уєні виховання. 5) Отже
блудний є такий напрям виховання, коли вихователі за-
бувають про природний розвиток чоловіка в різних до-
бах життя, і навіть дослідаючи вже молодіж хоче водити
на мотузку, пеначе малих дітей, вигорюючи їм тим
дорогу до самодільності. Сїй напрям може мати або
примету зніження, або також безоглядної суворости,
ригорізму. 6) Одностороннім є також інтелекту-
алізм, се-б-то такий напрям виховання, що вважає ко-
печним лиш образоване душі.

Сї тай інші хибні напрями виховання, що вихо-
дять з хибних засад або будують вихованцю працю на

хибних основах, зуть ся взагалі педагогічними
варіантами.

О много численніші та різніродні є хибі, що то
їх поповняють в вихованні чи-то з незнанні педагогічних
засад чи-то через помилки змієних вше засад. Змієні
засади поминають родиті й вихователі найчастіше із
недостатку консенсуальності в своїм постоуванні і задля
слабої волі, що не годя побороти хвилені душевні
афекти (снїгу, зворушення і т. п.) або й похопів та при-
страстий. Змієно що в гніві готові родиті і вихователі
дітей пераз навіть сирядити, а в інших випадках
віддають ся поблажливості й тим піддержують лиш
безглузді забагани дітей, ба навіть стапляють ся
часто-суето а ними на рівні і перчать ся з ними, за-
мість щоб рішуче протаволонати, відмовити, поручати,
наказувати і т. п.

Порейдемо по чераї деякі проступки супроти засад
здорової педагогіки, визначуючи заразом їх пугубні
наслідки.

Фізичне виховання майже загально за-
не-
дбане. Що крок, то проступок родитів супроти при-
писів гігієни і дієтетики, та їх легковажене. Відживлю-
ване неправильно в наслідок лихого вибору страв. Не-
мовлять годують пишми, мучними приладами, мясними
екстрактами і т. п., замість щоб їм кормити молоком.
Молодіж подають страви, заправлені корінням, і взагалі
примамляють, що дають піднебіє, місто харчу простого,
як хліба, набілу, миса, арини і садоний. Спільність
страв буває шоді за велика, іншій недостаточна, а від
того або слабують органи травлення або спиноє ся роз-
виток організму. — Загалом не дбають про чистий по-
адух в мешканнях, кімнатах шкільних, не провітрюючи
їх як слід. Молодіж зазаво буває на свіжій воздузі й
має замало правильного руху (гімнастики), ізачого й
організм не розвиває ся, як слід. Нерви й змієні лі-
ставлені на всім потрясенні через невідповідні їх обра-
зованні. Наслідки невідповідного фізичного виховання
дуже сумні. Організм, нерозвинений доволі або зинді-
лий не може бути осередком здорового духа, ясноє
ума та неспроможний перевести тяжкі неважності життя,
а шиді предчасно. Хороблива „червоновість“ ині-
шньої суєспільності має головно своє жерело в заведбан-
нім вихованні фізичнім. (Професор Kraft Ebing показав
се докладно в своїй книжці „Нам першій вік“).

Неменьше невідповідне буває й душевне виховання
молодіж. Образоване думанні, розсудку й розуму тра-
тять. Фізіологічно передчасно заміє дітей працю умо-
вою, неприміною до етупії душевного розвитку, че-
рез науку надто трудну, через надмірну засичку нау-
кових предметів і взагалі через помилки дидактичних
і методичних засад наукових. (Справа перетавлення мо-
лодіж). Учителі уєтережє ся від закиду неправильного
образованні молодечого ума, наколи набуде пильною на-
укою психології, дидактики і методики, властивого, на
педагогіч опитного способу учини, та коли на підставі
добуток із тих наук поєрмує раціонально наукою
в шкільній. Належнє унагаджене науки є новичним уєні-
м правильного розвитку душі.

(Конець буди).

Весняні річи найновіші вже прийшли

В гандлю Б. БАЛЬТІНЕСТРА молод. Чернівці, ул. Головна ч. 3.

Капелюхи для панів і хлопців фізичні, чорні і з найромантичних модних прасок; а найславніших п. н. фабрик І. Генріха Іта у Відні, Осни Піхлер і сини у Крапу як також з фабрик Борзатіно, Пузенно, Фрателло в Александрии. Мужески капелюхи від 3— п. до 12— п. Хлопців " " 1— " " 3— "

Краватки виключно найновіші десени в найбільшій виборі.

Рукавички французького фабрику (Glacé) швейцарські і до праша усе від гваганцією; даліше також Єрси-Фальор і шовкові рукавички.

Бронзові і срібляні річи зі старого срібла як: найновішого заграничного фабрику годинників канделябрів, карабок, гарнітури до писанні і курони, великі фігури і т. п.

Товари обувні, лише добрі фабрику для панів, дам, дівчат і дітей. Головний склад французької фабрики обуви А. Сапек і Howlett & White, в Англії найліпшої сорти: Мужески черевниці від 8— п. до 20— п. Дамські " " 7— " " 24— " Для дівчат і дітей " " 250 " " 8— " Домашні черевниці в найліпшій гатунку і найбільшій виборі.

Кальози найбільший склад з найбільшою петербурської фабрики.

Парасолі від дощу і сонця в найліпшій гатунку і найбільшій виборі.

Мужески сорочки під гаранцією, вічні і денні, ковфери, манжети, хустки до носа, мужески шкарпетки, дамські і для дітей панчохи в найбільшій розмірі.

Гарнітури до писанні, столові сигарки, рамки до фотографій і т. п.

Принадне купно: бурштинові цигарники від 1-25 ар. до 10 ар. разом з еутерадіком.

Склад ц. н. привілейної фабрики товарів з альпакки і хінського срібла В. Бахмана і Сп. у Відні.

МАГАЗИН М. ЯКУБОВСКИЙ

передтим Якубовский і Ярра
Чернівці, Ринок ч. 5 під „Чорним Орлом“

поручає свої виробы із хінського срібла іменно: виробы люкеусові, підставки, ліхтарі, канделябри, етажери, жірандіери, тютюнарки, напіросниці, цукорниці, маслівниці, самовари, зеркала, тачи, сервіси на оцет і оливу, імбрічки, чайники і т. п.

Цілковиті урядження для гостиниць, каварнів і цукорнів. Спеціально поручає свій склад знарядів церковних.

Випожичає також сервіси на балі, весіля і т. п.

Порошок до чищення виробів золотих, срібних і плянтированих.

Понише згадані товари продає ся по дуже уміркованих цінах.

Гварантує за добрий товар.

Замовлення з провінції висилає ся відвотною поштою.

З поважанем
М. Якубовский.

Для селян! САМОДІЛАЮЧА СИКАВКА

до підливання всяких рослин до пошеня для менших потреб.

МАШИНИ до кошеня і громадженя сіна, трави і збіна. Найліпші

Машины до сїяня

суть Пр. Манфарта і Сп. найновішої конструувані „АГРІКОЛЯ“

(Сметен Шубрада) сїяти нею можна всім зерном незмінлими колесами під гору і долину. Хід має найменший і найбільшу тривалість і дістати ту машину можна за дуже невисокою ціною.

При ужиттю тої машини можна зискати на часі, роботі і грошах.

Праса ручна до сїна і соломи, молоцарні, машини до чищення збіна, плуги, борони і т. п.

вироблені і підтанені дуже спеціальною від гаранцією в найновіших і найліпших конструуваніх фабриках

РН. MAYFARTH & CO.

kaiserl. königl. ausschl. priv. Fabriken landwirtschaftlicher Maschinen
WIEN, H. Taborstrasse Nr. 71.

Фабрика нагороджена більш як 450 срібними — бронзовими медаллями. Католюги і цінники на надані машини франко. Заступника і розпродавача тих машин пошукують ся.

Найліпші МАШИНИ ДО ШИТЯ

є так звані обручкові (Ringschiffchen). Ст машини йдуть дуже легко і надвичайно скоро (2000 штихів на мінуту). Ст машини мають прилад до гафтованя і прилад до острени голзок та ножиць. Окрім сих маю ще найновіші машини для шевців, кравців, римарів і такі, що шиють для потреби в перед і взад.

За кождо машину гарантую 5 літ.

Продаю за готові гроші і на викиат дешевою як люди, хто невірять найпереносиле ся.

В. Данилевич

машинист в бровари Штайнера ул. Двірцева ч. 21 в Чернівцях.

Г. Файлес

урувач нагнйтоц

Чернівці, Руска ч. 6.

Яко дамська фризьерна „Secession“

як також спеціалістна у всіх париских дамських фризюрах поручає ся пані

АННА ВАЙС,

Чернівці, Tempelgasse 6.

(салон фризьерский Леона Вайса), котра у Відні за знаменитой смак у стилу „Secession“ і за фризьерску техніку була подвійно відзначена медаллями.

Ціни приступні.

Друкарня „Рускої Ради“ в Чернівцях

отворено в неділю і свято від 9 до 11 години рано.

Видає товариство „Руска Рада“ в Чернівцях.

З друкарні товариства „Рускої Ради“ в Чернівцях під зарядом Володимира Селерського.

За редакцією відповідає Іван Созанський.

Виходить в Чернівцях
щодорож, п'ятниці і неділі.

Редакція, адміністрація і типографія:
вулиця Петровська ч. 2.

Рухоме червоно-біле ліно на попередній
загороді, — Рекламні кооперативні
випливи під порти.

БУКОВИНА

Передплата на „Буковину“

на цілий рік	20 Кор. — сот.
на пів року	10 „ — „
на чверть року	5 „ — „
на місяць	1 „ 70 „

Повищення ціни коштує 16 сот.

Передплата і наложити на імпортні
златні в Чернівцях.

3 ради державної.

Вівторок переговорював міністер-президент з представниками німецьких сторони (се в наглядним доказом занесеності правителівства від лівиці), указуючи на потребу внесення бюджетової провізії, позаяк за так короткий час, який рада державна має ще до розпорядності, годі буде погодити бюджет. При тім висловив надію, що лівиця, протипа засадничо уживанню § 14, буде пообіяти провізії управлінню державного бюджету до 31. грудня конституційною дорогою.

Председателі лівиці заявили, що бажають погодити всієї програми робочої, а по спроможності навіть закона про локальні залізничі, який обіцяв внести міністер залізниць. Міністер-президент згодився і на се бажане і з свого боку прирік підтримувати поскорюване парламентарної роботи, але висловив також бажане, щоби відступлено від першого читання деяких проєктів. Заступники лівиці не могли на се згодитися, позаяк після регулярну кожний посол може повстати проти сему, але обіцяли поспирати парламентарну поладу бюджетової провізії, бо треба винимати приміюванню § 14-го. Міністер-президент обіцяв неминучо в п'ятницю предложити закон про водні дороги.

Перед засіданням посольської палати в середу мала відбутися нарада міністра-президента з усіма представниками парламент. сторони, що до робочої програми.

З причини конференції провідників клубів вчорашнє засідання розпочалося о 12. в полудне. Між відчитаними внесеними знаходиться се внесення пос. Штайна і тов. в справі закау оо. Сауштам побуту в Австрії, а пос. Пернерсторфер вніс іменем соціалістів нагале внесення в справі внесення § 64 карного закона про обиду членів цісарського дому. По відчитанню інтерпелляцій президент запитався, хто підпирає нагальність внесення Пернерсторфера, а що заявило ся за ним зниз 20 послів, тож приступлено зараз до наради над сям внесенням. Пос. Пернерсторфер для підтвердження свого внесення став говорити про клярицизм в Австрії, який творить великі шкоди в Австрії, а на якого чолі станув тепер архикапел Франц Фердинанд. В борбі з клярицизмом не можна не критикувати особи архикапа — тому потрібне в проєктоване внеском внесення § 64. Підчас сего бесіди прийшло до живої ниміні слів між Пернерсторфером а Люгером і Бергером, по їх стороні прилучили ся сторонники соціалістів, антисеміти і шенереріанці і счинили ся такий невольний крик, що президент мусів перервати засідання.

По п'яти мінутах президент отворив засідання наново і Пернерсторфер говорив далі.

Займає голос президент міністрів др. Кербер і заявив ся проти внесення Пернерсторфера, бо § 64 звернений лише проти особи, тої критики членів цісарського дому. Се становиско є необхідне в кожній монархічній державі, а його не порушує ся тим, коли річево критикує ся чи то заряд, на яко-

го чолі стоїть член цісарського дому, чи хочби такий факт, як обиди архикапом протекторату над Schulverein-ом. В тім згляді правителівство не давало жадних особливих інструкцій поліційним органам.

Пос. Вобітх Дідушицький промовляв против внесення Пернерсторфера.

Генеральний бесідник про, пос. Малін, підносить, що католицький Schulverein є яро поліційним товариством. Поліційна діяльність є збережена кождому чинному офіційови, отже так само і архикапу, який остає в чинній службі. Впрочім всякий горожанин має право жадати від наслідника престолу, щоби був поліційно обективним.

Пос. Моресей промовляв contra.

Наступає ряд фактичних спростовань. Між иншими пос. Менгер полемізує з др. Кербером і ждає перекладання внесення Пернерсторфера комісії. Пос. Кльофач промовляв по чески, а пос. Шнайдер відчитував серед загальної веселости уступки з талмуда.

При голосуванні внесення Пернерсторфера відкинуто знятною більшістю, а само внесення перекладано вранній комісії.

З днявнього порядку приступила палата до дискусії над § 3 закона про належності.

Слухували підтак відповіді на інтерпелляції.

Перед закриттям засідання кілька послів звернуло ся з запитом до президента палати. Між иншими пос. Бергер жалює ся, що антисеміти зобидили його з причини зовсім не обидливого его відливу. Се викликає велику бучу між антисе-

мітами. Бернер заявляє, що коли президент не вплине на пос. Люгера, щоби він не обиджав членів его партії, то они зроблять ужиток з права пистука. Серед загальної замішання і крику закрито засідання, назначаючи сідуюче на п'ятницю.

Ювілейні торжества.

З нагоди 200-літнього існування 41. полку піхоти розпочали ся в четвер о 9 годині служби божими і проповіданнями у церкві усього віроісповідань в Чернівцях. Всі церкви були урешені на фронтах хоругвами, та иншими декораціями. Над вечером представляли музичні міста гарний вид. Яких німа тисочів студий рушало в сторону мейнінського двірця, що чудово освітлений та удокорований перший мав видіти Его Величності, архикапа Евгена. Тут вібрали ся представники усіх властей. І так на ліній бою стояла команда капітана Гальсера у парадній ад'ютантській підпалі і військова музика. На переді можна було бачити команданта корпусу Фідлера, дивізіонера Піно де Фріденталля, бригадiera генералмайора Мата, команданта режіменту Дворжана і команданта батальйон майора Шуберта, на праїм крилі стояли генералмайори: Робертгер, Деллер і командант крайової жандармерії Катаржі.

Кілька кроків далі очікували архикапа Его величності, праєн, маршалок Лупу, метрполіта Чуперкович, бурмістр бр. Кохановський, до яких долучились представники усіх урядів, творачи величний шпальр.

Коли заїхав поїзд, заїтонувала режіментова музика народний гимн, а опісля президент праю бр. Бургіштон, що виїхав напроти архикапа аж до границі Буквини, до Нечолоківців — представив йому метрполіта, маршала і бурмістра.

МИХАЙЛО ЛОЗИНСЬКИЙ.

Товариш.

Оповідана.

Присвята Юліанові Олександровичу.

I.

Давніше жили вони — на славу в приязні — але бодай у згоді. Були від себе досить далекі. Стрічали ся лиш чотири рази на тиждень: на науці руської мови в реалії. Власні були два віддани: отже на инших предметах кожний був у вишнім відділі, задля чого в не дуже себе потребували. Так дійшли до шестого класу гімназійної.

Оба були селянськими синами. Удержували ся з того, що слабшим в науці гімназістам убожували деякий дома.

Один називав ся Іван Мельників, другий Михайло Лобода. Сей останній достав у шестій класі за харті і номінований лекцією в одній польовій інтелігентній родині. Тут запернула ся йому голова. Півлітній паносі знача, ингоди, набравши трохи товариської оглади, почав і сам удавати на вча. Ходив на танці, на сонгану, бував у різних панських домах на забавах: словом, змінив ся доволі.

В шестій класі вже був лиш один відділ. Мельників пізнав тепер Лободу ближше. І сего йому досить не подобав ся. Мельників мав знов иншу натуру. Що в третій класі почав він межи стар-

ших товаришів, що займали ся серйозними справами: вчили ся своїм літературі, старали ся пізнати свій наріч, його звичай і обичаї, його світогляд, його примети й хаби, — щоби тоді знати працювати для його матеріального й морального добра. Мельниківу се занепокоїло дуже до вчодоби. Він віддав ся йому із всім жаром своєї молодечої душі.

І тому власне не подобалося йому у Лободу те, що сей забувши, з якої сьмії вийшов, — мовляв: „забув бичок, як талантом був!“ — дер ся занепокоїти в гору, бачив ся в класі, сьміяв ся з тих товаришів, що їм більше на серці лежала наука рідної мови, літератури та історії, доки бідного селянина, як танці та забави.

Лобода був доволі неспокійний хлопчик. У класі сьміяв неспокійно, задирав ся нічно з професорами. Таких, як він, було більше в класі, а за се мусів не терпіти, бо на конвенції все відносили, що шеста класе дуже неспокійна.

Раз учитель руської мови, дуже добрий чоловік, почав на своїй годині, на котрій були самі Русини, нагадувати, щоби ученики мали вже раз трохи розуму і не стягали на себе своїм злим поведінням в класі вапіння і жар.

— Але між нами, — казав він, — віддай нема таких неспокійних духів.

— Та ні, — відказав ся Лобода, — лише кількох Польків робить вічно не спокій.

На се пригадав йому Мельників, що

й він не такий то дуже спокійний, отже не повинен про других говорити.

У класі всі почали сьміятися ся. Лобода почервоонів ві встиду. І учитель сказав йому, що час би вже набити собі дурини з голови і заховувати ся прилично.

Лобода за се дуже розсердив ся і про відданих зі школи погрози Мельниківу: „Чемий, чемий, я тобі віддамусь!“

І так уривався між ними і та приязнь, яка була досі. А німита сама піла Лободу в руки. І він покористував ся догідною хвилиною.

II.

Мельників мав лекцію в одного високого урядника-Полька, в котрого бував часом і Лобода із своїм учеником. Тут враз ішла мова про те, що Мельників заїхав Русин, „Москаль“, й що його радо нагнали би а лекції, а звідси його Полька, лише нема причини до сего, бо він учить дуже добре.

Лобода знав, що як би Мельників страпив ся лекцією, то се було би для него, його „ворота“, велика нара. Тому постановив він Мельниківу очертити перед ним його ученика. Сю чьому гадку піддав Лобода його ученика, що такий був злий на Мельниківу „а патріотичних причин“.

Другого дня по сьмії в гімназії нішов Лобода до пильства, до Мельників мав лекцію. Його стріла палі доми.

— Що там чувати, Мельку? — сьміявся.

— Але, прошу пані! Хотіть мене й вапного сина вигнати з гімназії! — відповів Лобода з обесним усміхом.

— Що ти кажеш? — спитала адінована пані. — За що?

— Та я лише жартую. Але Мельників напав перед учителем руської мови, що ваш син і я найбільше допадуем у класі, що харті б нас вигнали, і багато инших дурниць. Та я сего не бою ся! Як би що було, то я лиш пошлю, що він на Польків вигорює неспокійні річі, і його гнеть виженуть з усіх гімназій!

— Що?! — закричала, дивлячи в собі зізлість, пані. — І сего простого сьмія так говорити! Та я що ині наведу його з лекції і піду до директора, щоби його за очернене мого сина строго понарав! А може ти — додала загідливо — нечл би мого сина?

— Як пані такі лекції, — відповів утихо Лобода, — то я з охотою го-джу ся.

Поговорили ще про се та те, і Лобода вийшов.

Десь за пів години прийшов Мельників на лекцію. Хотів поклаути паню в руку, але вона відступила ся і зі злостю почала говорити:

— Слухай, Мельників, (перед тим знизла вона його „Яслом“), як ти сьмієш такі безлітні брехні говорити на мого сина?! То ти, простану, так віддачуєш ся за те, що ми тобі даємо такий заребок, що наш син так обходиться ся з тобою як з рівним собі?! То напави ми собі гадку! Та хоч би мій син і про-

Маршалок краю п. Лупул винив у своїй промові радість вірного населення в нагоді приходу Его Високости і щирим „Витай нам“ привітав так дорогого гостя на межі Австрії.

Опісля відбулася відача году в імені міста бурмістром бр. Козановичем — а потім іншайром перейшов архимандрит до повою. Похід русинів. Зі всіх боків витали Его Високости радісні голоси, із грудий одушевленого народу, якому припала честь подруге витати в краю архимандрита.

Перед першою сьм. Парасени, а ній безперестанно дивилися лавони, повітано архимандритом численне духовенство під проводом пароха перши. І перед лавонським костелом витав прадак Шмід Его високости, а імені усіх трьох католицьких обрядів, що вібрали ся перед костелом з цілою процесією і представниками.

В супроводі духовенства при акулах лавонів та арматних вистріліх задержав ся похід на ринку, якого позолучило правого боку заставили жовіри під проводом командуючих офіцерів. Опісля відбув ся на честь архимандрита торжественний комерс офіцерів 41 пп. у готелі під чорним орлом.

В п'ятницю були тисячі людей свідками торжественного посвячення прапора 41 пп. на площі Австрії, яке відбуло ся справді дуже величаво та настроявало публіку до повального настрою.

О дванадцятій годині давав архимандрит завітання представителю властей і товариств. В імені русинів товариства ходили на завітання пров. др. Стоцький і п. Калужинський.

По позудні о годині другій завітала цілий ринок молодіж усіх пілх місцевих під проводом своїх професорів, щоб повітати Его Високости, о годині п'ятій прохуковалися усі налі, що заселяють Буковину на площі Австрії своїми талпами.

Торжества закінчили ся торжественною вечерею в честь архимандрита у Его Екс. президента краю бр. Бургінсона.

Вчора перед полуднем Его ісперсия Високости вийшов до військової стріляниці, по полудне о 5 бу на концерті муз. тов., а ввечерю окупити наше місто без офіційного працяни.

Международний конгрес проти піяньства.

(Далі).

Третого дня нарад, говорено о тім, що піяньством укорочує собі чоловік ніку. Один бесідник показував, що навіть ті люди, котрі мало пють, живуть коротше від тих, котрі нічого не пють. Цікаво знати, як сего можна дійти. Отже річ має ся так:

Так, як купець, ремісник, го-сподар мусить мати якийсь рахунок, щоб, продаючи товар, чи свою роботу, чи збіжжя або худобу, не стратити на продажі але заробити:

близько того, то ти повинен говорити, що то неправда! Я-ж тобі плачу! Чи ти знаєш, що як би я хотів, то тебе прогнав би з усіх гімназій і пішов би ти тоді на село безрегі плати! Ти думаєш, що я не знаю, що ти за біда, як і як всі Русини: москвофіли, радикали, безбожники?! Більше лідції в мене не буде мати! Я не думаю підносити таку гадюку, що кусає мою дитину, замість боронити її! Геть мій з мого дому! Пам'ятай: зараз іду до директора, щоб тебе остро покарав за отерпіння мого сина!

Мельників із адлюном вислухав той довго „проповіді“, а потім запитав, у чім він так провинив ся.

— То ти бий не знаєш? — крикнула пані, а лице її прибрало вираз лиси спараної бубляниці. Бач, який сьвятий та Божий! А що було вчора на руській? Не бій ся! Міні Лобода волю розповів! Знають і твої товариші, що ти за біда, як ти гарно їх на руській обмалював!

Мельників тепер усе зрозумів. Пробував боронити ся, але пані не дала йому прийти до слова. Він убрал ся в плаш, уклавив ся мончи і вийшов...

так і товариства асекураційні мусять мати такий рахунок, щоб не мати більше виплат, ніж доходу з премій. Отже по перше: чим більша мартіть обезпеченої хати і чим легше хата може згоріти, тим більшу від неї треба платити премію. Для того більша випаде премія від хати, соломою критої, ніж від такої самої під бляхою; більша премія від хати, що стоїть густо серед інших будинків, ніж від такої, що стоїть окремо подальше від інших; більша кажуть собі платити по таких селах, де люди знають з неосторожності, ніж там, де люди обережні і через те рідко бувають огні. По друге: рахунки за довгі літа показують, кілька де в якому краю або і в якому селі чи місті буває що року шкоди від огню. З тих рахунків асекураційне товариство обчислює собі вже наперед, кілька буде мати більше-менше в с'м році шкід до виплати. Подібно буває і з асекурацією на жите. Кожного, хто хоче обезпечити ся на жите, оглядає лікар і таке, кілька він варта, — як довго він може пожити. Крім того рахунки за довгі літа показують, кілька людей умирає що року на примір в 50-ім році життя, а кілька в 60-ім і т. д., а навіть, кілька сел, а кілька сьвященників, кілька лікарів, кілька урядників, кілька ризників і т. д. умирає в 50-ім році життя, кілька в 60-тій і т. д. З того всего асекураційне товариство кожного року наперед вгадує і обчислює собі, кілька обезпечених людей умре того року і кілька випаде виплатити їх дітям чи жінкам чи кому там.

Отже говорено на конгресі таке: Одно англійське товариство асекураційне асекувало на жите окремо таких, що нічого не пють, а окремо таких, що ведуть тверезе жите, але такі часом щось випють. І з рахунків за роки 1866 до 1898 показало ся, що на кождо сотку тих, котрі нічого не пили, умирало о 30 менше, ніж товариство надіяло ся, а з тих, котрі пили петроха, умирало на кождо сотку лише 14 менше, ніж рахувало собі товариство.

Таких прикладів подавав бетідник більше, а з усіх виходило, що довше живуть ті, котрі зовсім нічого не пють, а навіть мірне жите укорочує віку.

Опісля якийсь бесідник виказував на підставі судових карних актів, кілька то людей через пія-

ство дістає ся до криміналу. Особливо в неділі і святі дуже часто допускають ся люди по п'яному всіляких провин і злочинів, за що потому мусять покутувати і самі і їх родини. В самім Відні за час одного року дістали піяки 294 літ в'язниці, — значить, коли зрахувати разом всі кари, на які позасуджувано тих, що по п'яному подопускали ся провин і злочинів.

Потому ціле пополудне говорено о тім, як то піяки дуже часто весь свій вік проживають то у в'язниці то в шпиталіх, і виказувало, що доконче треба закладати для піяків окремі шпиталі, де би їх можна не тільки лічити з тих хоріб, котрі походять з піяньства, але й раз на все відзвичаювати від п'яна.

В п'ятницю дня 12. с. м. розказували учасники конгресу, що в заграничних ьраях зроблено доси для вгамованя піяньства. Отже у Франції є розпоряджене, що у військових кантинах не тільки продавати горівки, а військові лікарі улажують для воїска відчити про шкідливість нап'яток. В Росії заведено горівчаний монопол, — значить, що горівку може продавати тільки уряд, так само як у нас тютюн.

(Конець буде).

Міщанське свята в Чернівцях.

У провідну неділю дня 21-го н. ст. відбулася у нас у Чернівцях торжественна посвячення прапора рускої міщанської читальні. Сьвято се заняло цілий день. Все руске міщанство з'організовано в двох товариствах „Міщанська читальня“ і „Міщанський хор“ доклали всіх старань, щоб ново вивала не найкраще. Вже рано о 10 годині зібрався повна сотня членів в льонах свого товариства і під проводом голови, з піднесеним прапором пішла парам до церкви, де відбулось торжественне богослуження з діаконіями. Проводів виголощено Ва. о. Стівичем і заступована до нагоди в красивих словах представила відношення між церквою та народністю, виказала велике значіння і усугну, яку піддала церква нації народності даянніше і необхідність озброїти підпора і на дальше. По проповіді підступили куми, що держали прапор при посвяченню. Бачились там Ва. Добр. Калужиницу, панну Дрогомирську, Костецьку і панну Дулич, з Ва. панів Сосенницького, Влада, Милека та Бобчука. По посвяченню цілий похід удався через ринок і вулицю Паньську до „Руского Народного Дому“. На переді русинів міщанський хор отирав похід та маршовими піснями додавав цілому поході торжественності. З хором пішов у воздух висувався, міщанський прапор, малований паном М. Івасюком дорогий, красивий, а на нім золотий лев, символізував до сонця. Дальше ступав голова міщанської читальні пан Гнат Власюк а за ним пераось до два тисячі народу. Похід прийшов до „Народного Дому“ где Ва. пров. др. Стоцький мав до вібрах промову, в якій вказав значіння прапора для міщан та загалом для Русинів, та пояснив усім, що мають означати вишльовані на прапори символічні образи. Опісля агадав у коротких словах про нашу славу минувану і нинішню, що має робити руска суспільність, а головню міщанство та селянство, щоб відзначити те, що стратило ся через власні хибі. Вслід одушевля усіх присутних у великим емоціям. А бесідник нагороджено тисячними орденами та орденами „Слави“. Опісля відбувалося вбиване пам'яткових цвяхів з написами основателями прапора. Перше Товариство академічне „Молода Україна“, за ним ремісниче „Зоря“ а далі голова і поодинокі члени. На с'м свінчалась перша части торжества о годині 1½, а позудні.

Позудні о годині 4-ій представили, як се було заповіджене, аматори „руского міщанського хору“ штуку з народно-

го жити „змішаний Юрко“. Гра вивала під пождим виглядом дуже добре і треба признати аматорам, що справді завдали собі праці докладним вивченням ролі, як також і Ва. пров. Галдичюк за его заходи і старання, котрим завдяки штука вивала так добре чим акд. тов. „Союз“, прислужило ся міщанству. Сьвобода рухів і вистудоване ролі зовсім не давали пізнати, що се аматори а до того перший раз на сцені. Сага була битком заповнена майже виключно міщанами та не один із них відійшов дуже много сформітаним, що по загальнім заінтересованню було видно. Ввечері о годині 7½, розпочав ся повально-декламаторський вечірочок прип'ятим гостей Ва. паном Гнатом Власюком. За с'м відбували сьвіти хор міщанського і мужеского під управою п. Гундича. Годить ся піднести заслуги сего добродіа, що справді допровадив своєю неутомимою працею до того, що навіть найкращі музиканти „на про“ і т. н. відсвізано зовсім поправно. Також і докладний дуже відповідно дібрані „Великдень“ вийшов з „Пальєсних мартів“ Івана Франка, виголощений панною Теодорою Савчук, та „Сонні мари“ Осипа Федьковича панном Антоном Робачком загалом всім сподобали ся. Яю троті тьма концерту була історія міщанської читальні відчитана паном Володимиром Воймаровським В тій старавої президент, перейшовши коротко історію, виказати дуже повільний ноступ в просьвіті у наших міщан та напівнував їх до послання дітей до школи. По с'й части поважний розпочалась забавка з танцями, що весело, але і примірно продовжалась до білої днини до години 5-ой.

Володимир Воймаровський.

НОВИНКИ.

Календар. Понеділок, 16. IV. (29. IV.) Ірині, Афанії, Теодори, Хіонії; Р.: Петра, — Второк, 17. IV. (30. IV.) с. м. Симеона Перс., Адріана; Р.: Єваторини. — Середа, 18. IV. (1. V.) п. о. Йована, с. м. Сави Гот.; Р.: І. мла.

Відзначене ц. н. президента краю почесним горожанством. Дня 28. с. м. явила ся у Его Ексценденції ц. президента краю барона Бургінсона депутати ради міста Сучави під проводом начальника міста Франца Де-Альон і мерода Его Ексценденції диплом почесного горожанства міста Сучави, при чім начальник міста виголосив промову. Президент підкупав за с'й доказ признани тешими словами.

На великодні свята обдаровано всіх назнів тутешньої ваянції сьвяченим айдею і пською на копт єпископа і мотропозіа Архидіа Чуперковича.

З Вижниці. Ввечері із співами і танцями, який устроїв вижницька єліа „Рускої Школи“ в п'ятницю, дня 19. с. м., громадяни майже всю руску і прочу українську місцеву і дохрестну до веселої й невимуженої забави, яка особливо панючням буде довгий час приємною споминою. Вечір розпочав ся рядом хороших пісень, що під умілою управою інспектора Никоронича показали ся в цонній красі рускої пісні, за що одушевлена публіка нагороджувала співників гучними оплесками. А іменю співалося: 1. „Чом красна Буковина“, 2. „Рене та стогно“, 3. „З оурушків“, 4. „Ах віди, віди зоре ясненька“ (сольо), відсвілав надуч. Цурканович в супроводі учительського оркестра і Б. „Галади“. В другій часті вечора, т. е. до танців пригравала глянницька музика. Було також багато інтелегентів других народностей, та на тім вечірочок не тратив свого руского характеру, і всі бачили ся добре, а заслуга в тім вижницьких Русинів-учителів і других товаришів, що брали чинну участь. Особливо подика за с'й товаришів сходили і їх усішній лідх належить ся ініціаторови п. інсп. Никороничеві. Іа. О.

Звичайні збори вижницької єліа „Руска Школа“ відбудуть ся після рішених відділу в неділю 6. мая с. р. перед Юрієм п. Дунавця н. С. Порадом дивний, який був відділом для с'х зборів призначений, змінено, позали поставлені питання обговорено докладно на відбувший ся конвенті конференції в Вижниці. Замість того порядку ставити ся ось який:

1. Відчит голови товариства п. Никоревича про науку рускої граматики в загальній та особливій дещо в народних школах. Сей відчит призначений лише для самих членів-учасників і підтримується на зборах в приміщенні нар. школи о пів до 11-ої перед полуднем. 2. Відчит проєкту про плезили овечених дерев. Сей відчит, що призначений для членів Дунавецьких читальни і інших тамешних товариств та й загалом для господарів, підтримується в приміщенні "Читальни Рускої Бесіди" в Дунаї о пів до 3-ої пополудни. О сьм повідомляє ся всіх членів, як також і Дунавецьких господарів з проєктом, аби на зборах численно явили ся. — Від Виходу від "Руска Школа". Вижинця, 25. квітня 1901. Никоревич, голова. Рубіж, писар.

Канал Сан-Дієго через Львів. Домогана галицьких послів, аби канал Сан-Дієго переходив через Львів, правителством ухвалено в своїм проєкті, який шлює на засідання ради державної в п'ятницю, і Львів назначило яко етатую при каналі. В Акті, долученій до проєкту, наведено мотиви, задовольняючи не має ся поминути Львова при будові сего каналу.

Іматрикуляція цїсаревича. Як звісно, німецький наслідник престолоа записав ся на університет в Бонн. Окоди приїхав до Бонна цїсар Вілгелм, аби бути присутнім на іматрикуляції свого сина; потім відбув ся великий номер студентів при участі цїсара, якому роблено величаві овації.

Посол Барвіньський на історичному засіданні посольської палати дві інтерв'ю, а іменно одну велику інтерв'ю до міністра судівництва в справі виласку солан-Гуцулів в Галичині і Буковині певного рода диктаторами і обманниками, в котрій покористував ся богатим матеріалом, достарченим о. 1. Понемом з Довгоноза в цілій серії статей печатаних в "Руслані". Другу інтерв'ю до міністра-президента яко управителя міністерства внутрішніх справ в справі еміграційних агентів і еміграції осели в Галичині і Буковині до Босни.

Студентські розрухи в Росії не остали без ніякого вислідку. В правительствених кругах настало розчарування в наслідок писемна царя Миколи II. до міністра просвіти Ванновського, аби він лагідним способом довів до усмирення студентів. В наслідок царського писемна вибрано комісію з начальників вищих шкіл і она порішила: 1. розпочати виклади в шкільній, 2. уможливити складання іспитів в сьм курей, 3. а хто не міг би докласти іспиту задля короткого часу, принахити ему складати іспит в останніх роцях.

НАУКА, ШТУКА, ЛІТЕРАТУРА.

Наказом "Українсько-руської Видавничої Спільноти" в серії "Літературно-Науковий бібліотечний" вийшли отсі книжечки:

Ч. 10. Євіль Золя: Напад на млин. (Оповідання з п'ятни 1870 року). Переклад Івана Франка. Стр. 59, мал. 8. Ціна 20 сот.

Ч. 12. Григорій Кніга Островського: Маруся. Поезія. Стр. 100, мал. 8. Ціна 50 сот.

Ч. 13. Микола Левитський: Спільнота умова для хліборобських спілок. Стр. 49, мал. 8. Ціна 20 сот.

Ч. 14. П. Куліш: Орієнт. Ідилія. Стр. 17, мал. 8. Ціна 6 сот.

Ч. 15. М. Філіппов: Іван Гус, переклад М. Костяковського. Стр. 51, мал. 8. Ціна 20 сот.

Ч. 16. Олександр Стороженко: Оповідання. 1. Не в добрий час. 2. Вулиця. Ст. 44, мал. 8. Ціна 20 сот.

Книжки для кас райфайзенських як також

відповідні друки

можна дістати лиш в друкарні тов. "Рускої Ради" в Чернівцях.

ШУКАЮ нілька або кільканайцять моргів ґрунту

близько ліса, в гарнім, адоровім положенні на Буковині, в полуднево-східній Галичині або в горах. Зголошення під: Українець, Львів, post-estante.

В містїк театрі в Чернівцях

Руский народний театр

під деревцями

Д-р ІВАН ГРИВЕЦЕЦЬКОГО

В неділю дни 28. квітня 1901 р.

Ой не ходи Грицю та на вечерниці

Образ на історичнім тлі із сльївами і танцями в 5 актах д-ра Олександра І. М. Старика.

Особа:

Максим Шурай — п. Гембіцький
Катерина его жінка — п-ні Осиповичева

24)

ПЕДАГОГІЧНИЙ ФЕЙЛЕТОН.

Чувства образують хибно родичі й вихователі, що причиняють ся до розвитку хоробливої чутливості й пересадної вразливості у молодіжні тим, що нестять дитині знадто й виваляють що хвилі свого супроти них неміч. Така хороблива чутливість знесить чоловіка й робить его неспосібним до діла там, де являється не треба біднати ся, але енергично ділати. Безчужественність, байдужість на все були би ще більшими хибними вихованнями, однак лучає ся часто, що родичі, емпіриючи дитині в еґоїзмі, причиняють ся тим самим до виховання тих хиб в їхній адачі.

Зanedбуване виховання естетичних чутств штурмує у вихованні жорстокість в обходженні, недбалість і протаканість, які впроді годі вважати за добрі прикмети, они також утруднюють моральне виховання. Переняти ся моральними ідеями й прищеплювати ся до сьих ідей в своїх бачаннях і ділах, се рішає про моральну цінність чоловіка. А всеж таки бачимо, як часто самі родичі, забуваючи на се, вігрішають свої діти тим, що являють вихованням ся згідд прищипу моральних ідей, поводуючи ся будьякого виглядом на яку власну користь будь то тим, що заховають поір перед світлом. А як часто лучає ся, що родичі й вихователі не намагають ся в присутності своїх дитині й вихованців говорити непрямо, осуджувати других, ба навіть і тих, кого їх діти повинні шанувати або кому они самі винні дяку, припадати при тім нинішніх і т. п., сьм не тільки обидвають моральні ідеї, але й дають особливий молодіжні.

В уявляючому бачанні і емоційній молодіжні роблять родичі часто й ту хибу, що потуряють усіляким забаганкам, з яких повстає все те, що звемо одним словом неуміренистю. Догаджуючи забаганкам дитини, будять в них нерест і незадоволення, що то їх пізніша ніякі веселощі і спокоєння успішних бачань не заспокоюють. Розвиток фалшивої амбіції (честилюбивості) у молодіжні має пагубні наслідки й допроваджує її часто до діл просто неморальних, коли лише задовольнити амбіцію.

Хитрість характеру, яку родичі й вихователі так чисто розвивають невідповідним постоуванням супроти молодіжні, робить чоловіка шарилом забачів людий азобних і спроваджує мимо добрих засад на лиху дорогу.

Обида релігійних чутств яким небудь способом, легкомудрі розмови старших про релігію в присутності молодіжні, можуть єї захитати в вірі, спровадити на манівці і зробити нещасливим на ціле життя. Чи-ж можемо спавати, що молодіжні не виставлена так неморальному впливові зі сторони старших?

Великою хобою в вихованні є також неагода між впливами домашніми а вихованчою діяльністю школи. Школа має справді як виховачче заведення тільки виручати родинний дім в певнім обмеженні круці, однак вона потребує тим більше в своїй діяльності підпори й помочі зі сторони родичів і опікунів молодіжні шкільної. Але не дають ся заперечити, що нині головна домашня вплив часте-густе без ніякої важкої причини протинні змаганям учителів, що ослаблює вихованчий вплив там дому як і школи. Часті зносини обох чинників конечні.

Вибір і спосіб уживання средств виховання булає не раз хибний. І так насамперед не знають родичі й вихователі часто задержати відповідної міри дотично дозволів і відмов, наказів і завазів, заваз і преторучень, шмиру нагород і кар, а постоувають нерозважно, під впливом хвалених зворушень і спроваджують тим самим некорисні наслідки для виховання адачі і характеру молодіжні. Відмовляючи дитині понеч-

Маруся їх донька — п-на Свободівна
Галина Шевцова — п-на Бучманівна
Хома старший парубок — п. Штанновський
Грицько чумак — п. Яношич
Ларина его сестра — п-на Гембіцна
Потан парубок — п. Рублак
Дмитро підпарубочий — п. Стадник
Одарка — п-а Кравчуковна
Феся — п-а Малевичівна
Горпина — п-а Левицка
Калина — п-а Сірко
Хазяїн на вечерниці — п-ні Сточинська

(Де ся на Україні в другій половині 16 віку.)

Режисер п. І. Стадник.

Ціни місця: Льожа 5 ар. — Фотель першорядний 1 ар. — Фотель другорядний 80 ар. — Треторядне крісло 60 ар. — Партер і сидичий балькон 35 ар. — Галерія 20 ар.

Початок о пів до 8-ої.

На продаж! На продаж!

РЕАЛЬНІСТЬ

в дуже краснім положенні, майже осередок міста, до того великий кавадок ґрунту котрий можна попарцелювати під будову або ужити на огорож.

Услівя найкористнійші.

Близьких інформацій уділіть Н. Грабчук, уліця Вальша ч. 13 (Balschgasse) Чернівці.

Не забувайте

НА

НАРОДНИЙ ДІМ
в Чернівцях.

них, узасаднених потреб фізичних або душевних, будять родичі й вихователі нехиті до себе самих. Навказ і заваз, видані уривочно, без обмірковування, що тичать ся також дійсних потреб виховання, викликають неохоту, омір, лотайні переступства розказів й лицемірство. Випір незаслужених кар, без дійсної провини, упокорення, брехливість, поневірювання дитини або молодіжні, наполюють его серце горестю, жалем, закамепісттю, а значаючи не раз нестерті сліди в характері на ціле життя.

Лихий примір виховуючих осіб в яким небудь напрямі деморалізує виховання й робить дальшу працю виховаччу значаю безхосенною. Хто має перед молодіжнію стати добрим приміром, а гіршим єї, той допущає ся злочину. Найчастіше грішать родичі й вихователі повзаністю, жорстокістю, неточним словозв'язком, обманом, а жадають від молодіжні лагідності, діявності і ентузіазму. Молодіжні пізнає сьм суперечність сьчас; отже й не диво, що відказує таким родичам і вихователям постоуку, коли вони домагають ся від неї того, чого самі не сповняють. Одним із важливіших жерел ширшого впливу є безперечно зва лектура. Між молодіжнію кружать потайком усілякі книжки, що зачасом затроють ідию впливу молодіжні серця. Можна сміливо спавати, що нині родичі загально не звертають на литуру молодіжні ніякої уваги, ба навіть самі часто достарчують ріжних книжок, що для молодіжного віку невідповідні. Школа докладає нині доста литуру шкільної молодіжні, однак сьм доірі не може обіймати й домашньої литури, якою повинні родичі хоча б заінтересувати ся і єї наглядати.

І засади виховання мають чинити хиб. Найчастіше не числять ся родичі й вихователі в індивідуальності дитині й трактують їх шаблонно. Тамчасом є під тим зглядом між дитини ріжніцї великі значчі: одна дитина жива, иньша похильна, одна має ум меткий, иньша тупий, сьє є вразлива, та байдужа, одна потребує, аби єї добре підглядати, для иньшої вистарчає лагідна погука, одна смирна, а злов иньша зухвала і т. д. На всі ті літменності повинні вихованці мати вигляд і приміновати до них спосіб постоування.

Хибним є виховання, що удержує вихованця виключно в сферах ідеалів а забуває про життя дійсне. Скоро так вихований молодець увійде в дійсне життя, діанає на кождім кроці розчарування, бо-ж те життя незгідне з уявленими ідеалами. В життя повинні завжди ідеали просвічувати так, як сонце світить нам що дни, однак єї про шоденне життя годі нам забувати. Виховання, що не припадає ся до буденного життя, є головною причиною тих ріжнородних суспільних і політичних мрій, що мутять молоді ум і нівечать їх раз на все.

Новішими часами стрічаємо й таких родичів, що старають ся виховати своїх дитин на позмополітів і безісповіданців. Таке виховання безглузде, й може зробити з чоловіка хибя тільки неадекватна. — На остаток лучають ся і в методі виховання усілякі надорочності. Браж дозору провадить дитину легко на дорогу вісупи. Поминення педагогічного правління викликає безкарність і буйність; похилиючи молодіжні без заняття, вправляємо лінивість, ледачість, що є жерлом неморальності.

Щобя мету виховання осягнути, мусить конче родичі й вихователі уживати супроти вихованців у відповідній спосіб воїх метод виховання, отже методи надзору, методи педагогічного правління, плеканя, заняття, зносини, вирази й примани, методи постоу, науки, проводу і виховання характеру. — Аж відповідна злука воїх сьих метод виховання може у вихованця виробити моральний характер, що є остаточною цілю, а заразом короною виховання.

(Конец).

Весняні річі найновіші вже прийшли в гандлю Б. БАЛТІНЕСТРА молод. Чернівці, ул. Головна ч. 3.

Капелюхи для панів і хлопців філанові; чорні і з найрозмаїтших модних красок; з найкращих п. н. фабрик І. Генрика Іта у Відні, Осені Пізлер і сини у Грацу як також з фабрик Борзаліно, Пузенпо, Фрателло в Александрии.

Мужески капелюхи від 3—к. до 12—к. Хлопців „ 1— „ „ 3— „

Краватки виключно найновіші десени в найбільшій виборі.

Рукавички французького виробництва (Glacé) пишані і до праця усе під гваранцією; також також Ерен-Фльор і толкові рукавички.

Бронзові і воїнні річі зі срібного срібла як: найновішого загальноного виробництва годинники канделябри, карабок, гарнітури до писаня і курена, всілякі фігури і т. п.

Товари обувні, лише добрі виробники для панів, дам, дівчат і дітей. Головний склад французької фабрики обуви А. Сапек і Howlett & White, в Англії найкращої сорти:

Мужески черевни від 8—к. до 20—к. Дамски „ 7— „ „ 24— „ Для дівчат і дітей „ 2-50 „ „ 8— „

Домашні черевни в найбільшій гатунку і найбільшій виборі.

Кальози найбільший склад з найбільшою цотербурскою фабрикою.

Парасолі від дощу і сонця в найкращій гатунку і найбільшій виборі.

Мужески сорочки під гаранцією, вічні і довгі, новітні, майшети, хустки до носа, мужески шпиритки, дамски і для дітей панчохи в найбільшій розмірі.

Гарнітури до писаня, столці сигарни, рами до фотографії і т. п.

Принадне купно: бурштинові цигарини від 1-25 ар. до 10 ар. разом з футераліком.

Склад ц. к. привілейної фабрики товарів з альпакки і хінського срібла В. Бахмана і Сп. у Відні.

МАГАЗИН

фірми

М. ЯКУБОВСКИЙ

передним Якубовский і Ярра

Чернівці, Ринок ч. 5 під „Чорним Орлом“

поручає свої виробы із хінського срібла іменно:

вироби люксові, підставки, ліхтарі, канделябри, етажери, жірандіери, тютюнарки, папіросниця, цукорниця, маслівниця, самовари, зеркала, таци, сервієн на оцет і оливу, імбрички, чайники і т. п.

Цілковиті урядження для гостинниць, каварнів і цукорнів.

Спеціально поручає свій склад зварядів церковних.

Випожичає також сервієн на балі, весіли і т. п.

Порошок до чищення виробів золотих, срібних і плятированих.

Повинне згадані товари продає ся

по дуже уміркованих цінах.

Гварантує за добрий товар.

Замовлення з провінції висилає ся відвотною поштою.

З поважанем

М. Якубовский

8-7

Для селян! САМОДІЛАЮЧА СИКАВКА

до

підливання всяких рослин

до ношеня для менших потреб.

МАШИНИ до

кошеня і громадженя сіна, трави і збіжа.

Найліпші

Машины до сїяня

суть Пр. Манфарт і Сп. найновішої конструкції

„АГРИКОЛА“

(Светек Шубрада)

сїяти нею можна всіляке зерно незмінюючи колеса під гору і долину. Хід має найлегший і найбільшу тривалість і дістати тету машину можна за дуже найменшу ціну.

При ужиттю тої машини можна зискати на часі, роботі і грошах.

Праса ручна до сїна і соломи, молоцарні, машини до чищення збіжа, плуги, борони і т. п.

вироблені і відпущені лише спеціальною під гваранцією в найновішій і найкращій конструкції фабрики

PH. MAYFARTH & CO.

Kaiserl. k. u. n. o. n. i. g. l. priv. Fabriken landwirtschaftlicher Maschinen

WIEN, II. Taborstrasse Nr. 71.

Фабрика нагороджена більш як 450 срібними і бронзовими медалями.

Каталоги і цінники на жадає виконає вранно.

Заступники і репродукації тих машин пошукують ся.

Найліпші

МАШИНИ ДО ШИТЯ

є так звані обручкові (Ringschiffchen).

Сї машина йдуть дуже легко і надвичайно скоро (2000 штихів на мінуту). Сї машини мають прилад до гафтованя і прилад до острєня голок та ножиць. Окрім сїх маю ще найновіші машини для шевців, країнців, римарів і такі, що шиють для потреби в перед і взад.

За кожду машину гварантую 5 літ.

Продає ся готові гроші і на вилат дешевше як всюди, хто невірять най переконає ся.

В. Данилевич

Машинист

в бровари Штайнера ул. Двірцева ч. 21 в Чернівцях.

Г. Файлес

усувач погнітот

Чернівці, Руска ч. 8.

Яко дамська фризирка „Secession“

як також спеціаліст у всіх парикмахерських фризюрах поручає ся пані

АННА ВАЙС,

Чернівці, Tempelgasse 6, (сальон фризирерки Леона Вайса),

потра у Відні за знаменитой смак у стваю „Secession“ і за фризирерску техніку була подвійно відзначена медалями.

Ціни приступні.

Друкарня „Рускої Ради“ в Чернівцях

отворено в неділю і свята від 9 до 11 години рано.

Видає товариство „Руска Рада“ в Чернівцях.

З друкарні товариства „Рускої Ради“ в Чернівцях під зарядом Володимира Саварського.

За редакцією відповідає Іван Созанський.

Виходить в Чернівцях
що середа, п'ятниця і неділя.

Редакція, адміністрація і експедиція:
вулиця Петровська № 2.

Реклама в газеті ся лише на попередню
постереження. — Рекламувати неоплаченої
виплати від початку.

БУКОВИНА

Передплата на „Буківину“

на цілий рік	20 Кор.	—	ост.
на пів року	10	—	—
на чверть року	5	—	—
на місяць	2	—	70

Повинне число копій 16 коп.

Передплата і підписка до газети
виплати в Чернівцях.

Caveant consules!

При читанні справознавч. з державної ради або статій наших часописів про жите на Русі, мабуть неодному Русинови приходить на думку, як то введи в Австрії маловажати нас. Коли в Галичині нема якого польського повстання, або коли не заносить ся на війну з Росією, як н. пр. се було 1887 року, тоді віденське правительство або зовсім не знає Русинів, або коли й нагадає собі їх поневолю, то махне рукою і їде до слушного часу, поки розбитого і ослабленого Русина приїде ся знов колись поставити проти ворога держави.

Були в 19-тій столітній хвилі в житті Австрії, коли правительством почало розуміти психологію маси руского народу і користало із сего розуміння. Так було 1848 року. Витворене протягом сорок літ недовольство Русинів з польського панованні визначало Австрію на свій бік і тоді навіть дала деякі уступки Русинам. Коли різні інші народи поривали ся до воли, на Русина впало підозріння, що він рад, що не доріє до висоти Поляка або Мадира. Але він у своїм серці не був рабом; тільки довголітня неволя его у Польщі і під польськими панамі в Австрії до 1898 р. і беззглядність на всяку іншу опіку виробила у нього пересвідчення, що помочи треба ему глядати в австрійській цісарі. І коли теперішній „підпори Австрії“, Поляки, 1848 р. 1863 р. зовсім не мали наміру підпирати Австрію, тоді Русини співали:

Ой волю я, пане брате,
цісарю служити,
ніж яля в праху Ляхам
панщину робити.

Революційна пропаганда не мала успіху у Русинів, бо 300 літ їх історії, їх віками наболілі серця мали надію найти собі полегшу і поміч у підпорі австрійського цісарства. Істинний руского народу з елементарною силою звернувся в свій бік; був се сильний народний настрій, якого не маловажить ніяке розумне монархічне правительство.

Чи сей настрій проявив ся підтак байдужністю до революцій, чи хочби таким називним обавом, як сей, що наші селяни ходили пішки до Відня до цісари, щоб він погоджував їм процес, — чи сей настрій проявив ся і таким способом, що навіть руска інтелігенція по різних політичних невдачах висилала депутатів до цісари, — все те був незвичайно важний, глибоко вкорінений в народі психічний момент, користний для австрійського цісарства. Се не дешевий патріотизм, а многоважна черта у психології нашого народу, — черта, на котру зложили ся всі віки життя.

Не сгаючи у далеку давнину, нагадаємо, що і запад по проголошенню зведеної „нової ери“ в Галичині не був би обняв таких широких кругів, коли би у душі народу не було до того підстави. Австрійське правительство немов знову почало числити ся з психологією маси руского народу, — почало числити ся і покинуло для наших хвилювань політичних комбінацій. Тоді запад Русинів остиг; маловаженням великої депутатії 1897 р. завдано ему тяжку рану; далшим маловаженням підкріплено лише відомий в історії нашого народу перший его обав недовольства зі свого побуту: еміграцію. Нарід тратить віру у справедливості і перестав любить свою батьківщину, де зріє. Наша історія дає нам багато доказів на те, що іменно тим самим способом усе залляв себе протест народу.

Ціле наше жите в Австрії у спокійних часах складає ся звичайно так, що політичні чинники не числить ся психологією нашого народу. Не хочуть єї підняти а, коли й хочуть часом дещо довідати ся про неї, то не а уст Русинів. Се був історичний факт, що австрійські Русини в другій половині 19. століття вірили в справедливості з гори. Ся віра є в них ще й тепер, але вона вже дуже захитана і то зовсім не а в ній Русинів. Хто має очі, той нехай дивить ся, чи наше спостереження не вірне, чи загаль Русинів у глибині своєї душі не переживає кризи. Ми уважаємо своїм обов'язком звернути тепер на се увагу австрійського правительства; зане усуненням тяжких обставин в державі австрійське правительством зовсім не тямить, що почати з Русинами, і маловажить жагання Русинів. Воно опам'ятає ся знову аж тоді, коли ему в оєній сфері (так як се було перед новою ерою) звернуть увагу на Русинів. Але-ж тимчасом Русини вже пережили багато нових розчарувань, втратили вже багато віри, — так чи не небезпечно така гра із ними? Чи не вода се на млія московських наймитів і різних радикальних елементів, що затирають руки ізна востаючого між Русинами недовольства?

Наші учені, як Антонович, Драгоманів, Костомарів і інші, показали докладно у своїх працях, куди і як і через що звертала ся душа руского народу зі своїми симпатіями і антипатіями проти сорок літ. Наш нарід і доси ще не затратив своїх давніх прикмет і свого почуття справедливості, — і з сим треба доконче числити ся на всякий випадок. Коли б так наше правительством знало докладно історію нашого народу і наше теперішнє положення, то може й воно не уважало би пустою фразою гадку, що історія се учителька життя. Історія нашого життя дала нам справді гірку науку; коли-б вона

навчила дещого і наше правительств, то се певно не пошкодило би не лише Русинам, але і Австрії.

Spectator.

Международний конгрес проти піяньства.

(Контра.)

Як у нас є трафіки тютюну, так там є окремі склади на горілку; шинки позамикаю, а в тих складах продають горілку лише в позатиданних, менших і більших пляшках, але пити в скляні не вільно. Хто не соромить ся, той куляє горілку не на дворі, а вніші несуть її до дому. Через те зменшує ся піяньство. Також є в Росії урядове товариство для ширення тверезості. По містах улажує воно в підлі і сьвітля народні забави. Звичайно має те товариство в місті великий огорог, де в підлі і сьвітля грає музика або й театр; там танцюють при музиці, гойдають ся на весільних гойданках, показують штуки і т. н. Напитків не продають там ніяких, тільки содову воду та квас. Уряд дає на ті забави 7 мільонів рублів; а й за вступ на ті забави платять ся щось не багато, то й той дохід обертає ся на ширення тверезості.

Але говорено на конгресі і таке, що російський уряд має з горілкового монополію 350 мільонів рублів річного доходу, так що на голову припадає 2 і пів рублі. З того виходило би, що нарід такий здоровий, коли за горілку платять в монополіях — в тих трафіках горілочаних — і що дає урядови по 2 і пів рубля від голови річного зиску на тій горілці. А се погана — важуть — річ, щоб уряд добував такі зиски з народу та ще й з такого поганого налогу, з такого нещастя народу. Пані Дашинська в Кракова звертала увагу на те, що треба би в Росії більше дбати за просвіту народу, бо мало хто з простих людей знає читати і писати; а відома річ, що у темного народу і піяньство тоді викоринити. А студент медицини Григорич — мабуть чи не Русин з Буковини — указував на те, як то в Росії того самого г. Толстого, котрий в своїх гарних писаннях відвертає народ від піяньства, проганяють на село, а навіть висилляють з церкви; як молодих студентів, котрі між народ несуть просвіту, засаджують по тюрмах та віддають до війська. А ті книжочки, що то російський уряд видає ніби то для народу для поучення о шкідливості піяньства, — до кого вони адали ся, коли нарід не уміє їх читати? Темний народ що року гине з голоду, а уряд не дбає про его просвіту. От в такій Буковині люди приходять до пізнання і зарікають ся горілки. В однім селі з великою парадом при участі ду-

ховенства закопали бочілку горілки і поставили на ній хрест на пам'ятку, що весь народ зарік ся горілки; а в Росії уряд апостолів тверезості і просвіти замикає та віддає до війська!

Говорено потому за інші краї, Швайцарію, Німеччину, Швецію. Особливо Швеція має чим хвалити ся, бо перед стома реками ухвалив шведський народ за піянький, а тепер має славу одного з найтверезіших на сьвіті; а разом з тим отверезівем їде в парі велика можливість і просвіта.

Наконець в суботу говорено за краї австрійські. Показує ся з того, що в Чехах пють так добре; в р. 1898 припадало на голову 145 літрів пива. В Крайні піяньство не то не зменшує ся, але збільшує ся.

Дуже цікава була під сам конієць наради промова одного провідника австрійських соціалістів. Він говорив між иньшим: Говорено тутки, що войско буде ширити тверезість. Войско, котре в колонії утримує ся з податків від горілки? Коли ви, мої панове, будете так заходити ся, що люди стануть менше пити і менше податку платити від горілки, то звідки тоді возьмуть ся гроші на войско? Президент міністрів сказав тутки, що піяньство то нещасте; але за кілька днів міністер скарбу жадає в державній раді підв'язати податку від горілки о 21 мільонів корон. Се значить, що з одної сторони зведе піяньство нещастем, а з другої таки злинемо ся при ній. А треба ще тямити, що з нового податку від горілки і краї мають дістати частину; значить, що тим краєм буде залежати на тім, щоб та частина випала як найбільша, отже також, щоб люди як найбільше пили. І се зве ся ширенням тверезості! Знаємо, що піяньство є нещастем і але люди перестануть пити горілку, пиво, вино, то й не буде на що управляти тільки бульб, жита, ячменю, хмелю, винограду, а з того зараз мусить піти переверот в господарстві. Або й таке: кілька то таких злидарів, що тільки на те їде до корчми, щоб за кілька крейцарів могли там посидіти, бо аж гідко їм їти до своєї нужденної хати. Отже борба з піяньством — то заразом борба з нищом, з лихвою, з гнетом!

Оскільки уряджено, щоб наріз відбув ся такий самий конгрес в Бремі, і на тім закінчено наради.

Дописи з краю.

Додаток до „Кацапські агітації між дітьми“.

„Нарославська“ помістила в ч. 10, з дн. 14. цвітня с. р. знов статію „Еще обь учителях у відповідь на статію „Собана сказав й на вітер“ (Бук. ч. 36). Хотай п. Цурганович, автор статі „Еще обь учителях“ залляв, що з „Нарослав-

зави вознику перевагу над репрезентацією народу, а знов радикальна конституція з 1888 р. надала вже пазла короза, розширивши над міру прерогативи абсолютній. Тенерішні конституції має основувати ся на думці рівномірного співвідношення обох чинників. По тій королівській прокламації підчитано акт конституції.

Після цієї конституції загальна влада спочиває в руках вже не одної особи, але в руках двох палат: палати півнів і палати сенаторів.

Після цієї конституції виконувати спочиває в руках короля. Король мусить виконувати гр.-православну віру і походити прямо з ліній пануючої тинер Оброновичів.

Що до горожанських свобод і прав — заводять ся свобода віри і науки, свобода праси і слова, свобода стоваришеня, зборів, свобода особи. Нікого арештувати не можна без суду, військових судів і кар військових не допускається, кара смерті існує лише за злочин державної зради, і заговору на жите короля і його родини.

НОВИНКИ.

Календар. Четвер, 19/IV. (2/V.) н. о. Понча, Георгія, с. о. Трифона; Р.: Анастасія. — Пятниця, 20/IV. (3/V.) н. о. Теодора, Анастасія, с. м. Вар.; Р.: Обр. ч. Хр.

Надзвичайні загальні збори руско-українського майд. тов. „Союз“ відбулись в п'ятницю, т. є. 8. мая с. р. о. годині 2-й по полудні в присутності 1/2 всіх членів, о. годині 5-й в присутності абсолютної більшості а в кінці о. год. 6-й ввечері при кожній чверті часині. Порядок денний такий: 1. Прочитане і опрацьоване протоколу попередніх загальних зборів. 2. Вибір нового видлу. 3. Вітальні вітання і запитання.

За видл:

О. Кобляківський, Е. Ярошківський, голова, писар.

3 Ради шкільної красної. На засіданні було. Ради шк. красної дня 22. с. м. призначено додатки службові: IV-ий учитель Лаврич Васильович в Бонініках, III-ий учитель Ілі Міронів в Замості і учитель Осипов Захаров в Молоді — Дерезів. II-ий старшому учителю Лаврич Захарову в Буденівцях і старшому учителю Олександр Кучинський в гор. Станіслав. I-ий учит. Лаврич Федорук в Вороніж і уч. Натані Бемерови в Садибурі. Далі іменовано: Старшими учителями при школі в Кешіві тимчасовий учитель М. Бумбу і при школі в Берівцях там уч. Д. Влад і доцентів учителів: в Ізяславцях — В. Якович в Гурагунорі — В. Сергеев, в Кашіві К. Влад в Бонініках — Б. Цуцук в Кімполоні — М. Цуркан, в Ботушані — В. Бучур.

Руский народний театр відхав на час від 28/4 до 7/5 до Кімполоні на нать представлень. Відіграли там іменне: „Не ходи Грицю на вечеринку“, „Ямарі“, „Дон Цезар“, „Жидівка пхрестка“, „Вітальні вітання“. Потім вертає на дальші представлення до Чернівців і дасть дня 8. мая Шеланило комедію в 5 актах Гайнського.

Читальня Рускої Бесіди в Товтрах відбула свої загальні збори в неділю 28. квітня с. р. о. 2. годині по полудні в наступуючому порядку: 1. Справозданне голови читальні з діяльності Видлової старшини за минулий рік 2. Справозданне класера і бібліотекара. 3. Перочитання протоколу з загального збору 1900. 4. Вибір Видлу. 5. Вітальні вітання 6. Ухвалення членських вкладок на рік 1901. — Товтра 22. квітня 1901. — Григорій Василь, голова. Бойчук Теодор писар.

На дохід будови церкви „Проевіта“ в Сياتині устроє в неділю, дня 5. мая 1901 читальня „Проевіта“ в Сياتині в сазі „Союза“ представлення аматорське. Відіграє ся: „Смерть“, комедія в 3 актах Льва Лопатинського. В антрактах відіграв мужеский хор аматорів салдуючі пісні. 1. „Ви двочисні очі“, муз. Воробієвич. 2. „Діловецько, хаврієват Сі рісєнє“, музика Швидішського. 3. „Нев душман види“, пісня сербско-муз. Іонка. 4. „Влажен муж“,

концерт XXVIII. н. Бортнянського, а хармішаний читальня „Проевіта“ відіграв в супроводі оркестри: „Хор Бесарів“. Ми в дуг підім неї в косами і „Хор селян“. Хто за нами, ми за ним, а мелодрами: „Підгірине“.

Дикий наречений. В Книгинині коло Станіславова музарский помічник Андрусевиць полюби дочку дорожжара Гавчука і заручив ся з нею. Завезений о наречену, явив ся оноді в пожемі в руках і обізвав майже шалом праву груди дівчини, почім зголосив ся сам в суді.

3 нагоди послідних дефодацій у вірменським банну. Кутjer lwowaki астанаває ся над причиною той сумної прозви, що тагипа сусільність находить ся динно вже в стані невиплатності, і він доходить до того вива, що не зміємо господарити. Робити довги — отее единево господарка тиєчів родина та у Львові як і деінде в краю. Не є господаря кредитова, продуктивна, бо гроші вичить ся на те, щоб їх зараз пустити на жите і приємності. Таким чином довги ростуть без надії і спроможності, щоб їх коли можна сплатити; роблять они в жита нешто, підбирають спокій, долають характер і честність та вкінці ведуть... до криміналу. Странне жите, без надії, без уваги на завтра, що гадать забути хіба в снідах, в димі шинковім, в нічних орбіях. Странне тинє жите, що поправи домі тяздає війни в злотері, в грі, в копальнях пачи та в спекуляціях. А таки чим раз більше людей жинє тинєм аллом, чим раз менше находить дорогу виходу, і від часу до часу якесь більша фігура зачудовує світ тим, що їде до криміналу. Одні без власної вини попадають в нещасті; малій довг на сонечні потреби росте оісая і доходить до згуби. Інші за багато вимагають від жита, а що не можуть задовоїти своїх бажань — то вкінці пускають ся на злочини. Але найбільша часта динно прикладово, через брак мізної волі паде у прощасті. Не знати відки, вая ся звичай „спідан“, що пераз цілі родини зводит на пужду. Бо хто правдиво динє в день видле над гуздева на спідан в сніпє, той певно з вітцем місани не зведе кінця до куня і мусить пожити на докопечні потреби. Або ті роки? Прийде ші в сего ші з того чозові легководний і просить чименіє о підіє на велику. Не підняти то загубив ся; а підняти, то в десати раз все можна мімазати бути певним, що треба буде платити. І що-ж має в такий раз дити урядник, коли ему прийде „но привали“ платити триста або чотириста зр., як ему і без того не сходить ся кінці? Бувають і такі, що підписавши кілька таких веледів, оісая не мали ніякого виходу, як сьмієчати самоубійством. Далше знов карти і жини. В карти зграпають ся найповалюбніші люди, батьки родин; а жини, звісна річ, годоває заведи ко. Мардіросевича до криміналу. Отже той брак гроша, так гонить за грошем веде потому до махінацій, суперечних і карним законом; а щоб ратувати ся, щоб виправдати ся перед власною совістю, зиннає ся злотерія, або, що на одно видде, копальні пачи і т. п. Жите і конеш ко. Мардіросевича є яким доклом, що але дє ся, а то переважно в кругах, котрі приписують собі право до проводу в народі, до якоїсь висшої шлі, до потрої не дє їм права ані характер, а вже зовсім ні — бездоганність і совістість. Жите над стан виправляє в нинішніх часах орбі чим раз гірші, а сусільність попадає чим раз висте в стан невиплатності.

Із театру.

В суботу відіграно в театрі: „Запорожєц за Дунаєм“ і „Вечеринка“ Ніщинського, а в неділю „Не ходи Грицю на вечеринку“. Обі ці штуки вібрали дуже численну публіку. За кожним разом, де не гостить театр обі ці штуки мусять поияти ся на його репертуарі. І вічно нові вони, вічно подобають ся одинаково. У Запорожжє Іван Карась — все той сам знакий н. Рубчан. Одарка н-а Бучманівна відігравла рівнож усім вимогам штуки. В ролі Осєпач бачили ми н-ну Кравчуківну, а в ролі Андрія н. Костєва. І молоді ці артисти тримали ся добре. Го-

лоси їх мизі, зині. Галина хіба технічна сторона співу н-и Кравчуківної, се однак така дрібниця, яку при добрій волі можна буде небавом усунути.

„Не ходи Грицю на вечеринку“ заступлене було найвишачішими силами. П. Гембішкий в ролі Маршала Шурава, н-і Осєпачєва в ролі його жини, н-а Слободіна Маруса, Дарина н-а Гембішка, Грицько н. Якович, Хома н. Ніжаниковський, Галина н-а Бучманівна. Всі вони грали справді артистично, кожного диссонансу, жадної дисгармонії у гражчих осіб... П-ч Осєпачєва в сцені паної молодини була майже неспівана. П-а Слободіна у ліричних сценах слава, а в драматичних місцях така сильно, така природна... Нена в неї того пстучного чуті, тих брехливих сльоз, того сьміху вимушеного. Усє природа, жиня природа. П. Якович, артист зі справжнім талантом роліу Грицька віддає по своїх силах зовсім добро. Неменише н-а Бучманівна і н-а Гембішка. Ся остатія артистка вироблює ся на очех. Сильний у неї драматичний закрій, однак повному видосоналенню стоази все на нервничоді дрібниці технічної натурі. Остатіми часами вже лише по причині голосу можна було зробити замед н-ч Гембішкій. Нині в сєй замед стаєть ся неоправданим. Носові ауки, що разили давніше у сєй артистє, виходять тенер зовсім мизі. Роліу Дарина відіграла н-а Гембішка дуже добре. Жиняєть ся Хома н. Ніжаниковський. Принам ся, що в номіг ніколи заховувати ся спокійно згадом сего чорного тану. Він мерить мене. Коли однак говорити про гру, то н. Ніжаниковський місими слашний! А цілість його ролі така виконана, так систематично переведена від початку до самого кінця.

Можна сказати, що „Не ходи Грицю на вечеринку“ зинило по собі в неділішній представленню дуже мизе вражєня. Цілість таке удачна, така гармонійна, так уміло переведена.

А. Крушельницький.

МАЛІЙ ФЕЙЛЕТОН.

У хвилах зисєвіри, у хвилах роснуки Я сердце замкну, І там улі боді і стогони й муки На дні приданню.

Про хвиля такі отупіна гірного Не знати ме нішто, Лиш ти, що в палатах-краях серця мого Царюєш в одно!

23/3 901. Сиб.

Переклади Марка Черемшини.

Шолїон.

(I. G. Senne).

„Овои розблизє.“ — сазав один з гурту мужів, — „кром тиралів ластє ся, наше рами то сталє, наша відвага то сєкла. Ми не будемо ідолами поклоняєть ся. Тут хочемо вибудовати свободі святищу і сєкладати оєіри, при єй віттарі стон“.

„Хочемо, хочемо“, — відгукнув ся гурт.

Тут виступив пераз гурт синий дідуган, що довкола його голови гіднієть проміння святила: „Мужі, брати мої, дїти!“ — сазав він — „я девятдесять рік основно читав книгу людєности. Лиш там, де Астрєа можєє, там гулає єї оєстра свобода. Стигніть єї з неба, а вона запровадїть і єною сєстру до сьвітї; навіть дола не впромоні їх обоїх розлучити.“

Мужі сьпознали, посумніли й роздужували, як би то Астрєї вибудовати віттар. Але ту думку прогнала буря роз'ярєня, ворожєбна.

„Відї! Заведенї!“ — стогнав єтарець і відсунув ся на остєрїє. Свобода не мала ані в Римі, ані в Греції своєї

святини, а віттар, що його там брались будувати, був для неї глухом.

Бєз загальної справедливости свобода є наругою.

П.

Авторітет.

(Музальтупого).

„Скажіть мені, батєньку, чому сонце не паде на землю?“

Батько засоронив ся, бо не знав, чому сонце не паде на землю, і скартає своєю дитину тому, що його до сорому привєла. Дитина бояла ся від тепер гїнув батька і вже ніколи більше не питала ся його ні то, чому сонце не паде на землю, ні то про нинішні рєчі, що про їх вона так дуже бажала-б аняти.

Отєя дитина не змужїла ніколи, хотє жила шість тисяч лїт... ні, що довше жила.

Вона осталаєсь безглуздою і тупою по нинішній день.

III.

3 образів Івана Шляфа (Joannes Schlaf).

1.

Дикі гуси.

Серед нічної тиші стоази ми на балїоні над огородем.

Небо умережанє зьвіздами кувало ся в єрібному сьєзі мієня. — Гвишати розливали по грідях свої нахощі, а цвітєчї пунїни горіли у єрібному зарєні.

Вяраз побачили ми кабзукєвату писмєжку, що гойдалась над нами в горі у чистій вишнї.

То були дикі гуси, що летіли на північ.

Із далекої облачної країни мієня доходило до нас їх несєєзє ієганя.

То була із полудня вість про новє житє.

Як чудово зашуміли огорєді!..

2.

Пан регістратор.

Но, вже і старий пан регістратор сєннує свій зимовий плац. Кожного ранку стрічає його на тому самому місци під отин великим тамариском.

Як весело й охоче тупоче він біли мене в своєму чорному сурдути, з імпальєскою палицею, в чорноєм праїкоєм на шї!

Червоне його лице взирає з під білого носєса та єсно-чорного шкєїдра. Перед грідями тудинанє адїмаєє він його, а зиниєєть ся простоволєсїй і динить ся на різноматї цвітї, що піднимають ся на просторїй зєвалї.

Відтак виймає він єною шовєкову хустєчку, обтираєть ся, усмїхаєть ся, говорить щєсь сам до себе, киває головою і дрібонить дальше...

ШУКАЮ

кілька або кільканадцять ●

● ● ● моргів ґрунту

блиньєко лїса, в гарнім, здоронім положєню на Буковині, в полуднєно-східній Галичині або в горах. Зголошена під: Українєць, Львів, poste restante.

На продаж! На продаж!

РЕАЛЬНІСТЬ

в дуже краснім положєню, майже осєредєк мієста, до того великий кавалєк ґрунту котрий можна попарцєлювати під будову або ужити на огорєд.

Услїєя найнористїйші.

Влизших інформаций удїлять Н. Грабчук, улиєя Вальєа ч. 13 (Balschgasse) Чернівці.

Справоздане касове „Рускої Ради“

за місяць март 1901 року.

А) Приходи.

На початку місяця		в протязу місяця прибуло		3 кінцем місяця		
кор.	к.		кор.	к.	кор.	к.
12	—	1. На фонд резерв. загальний	8	—	20	—
—	—	2. На фонд резерв. товар.	—	—	—	—
437	50	3. Вложено паїв	150	—	587	50
4196	13	4. Вложено вкладок щадн.	2670	40	6866	53
3811	48	5. Звернено позичок на скрипти	2543	68	6355	16
1669	71	6. Звернено позичок на векселі	1740	—	3409	71
1120	22	7. Побрано відсотків	507	25	1627	47
156	52	8. На адміністрацію побрано	101	82	258	34
28	83	9. Побрано коштів спору	6	—	34	83
11432	39		7727	15	19159	54
5099	79	10. Готівка	4917	95	5099	79
16532	18		12645	10	24259	33

Б) Розходи.

На початку місяця		в протязі місяця убуло		3 кінцем місяця	
кор.	с.			кор.	с.
4	—	1. Вложено на фонд рез. загал.	—	—	4
5	—	2. Вложено на фонд рез. тов.	—	—	5
459	08	3. Виплачено паїв	78	40	537
3606	09	4. Виплачено вкладок щадн.	3929	87	7535
3470	—	5. Дано позичок на скрипти	1740	—	5210
3560	—	6. Дано позичок на векселі	932	—	4492
83	76	7. Виплачено відсотків	135	89	219
100	33	8. Виплачено коштів адміністрації	65	10	165
—	—	9. Виплачено оплат скарбових	—	—	—
—	—	10. Розділ чистого зиску	—	—	—
299	97	11. Виплачено коштів спору	6	—	305
26	—	12. Видано на інвентар	—	—	26
11614	23		6887	26	18501
4917	95	13. Готівка (Сальдо)	5757	89	5757
16532	18		12645	10	24259

В місяці лютім вступило 8 нових членів з паями декларованими на суму 320 корон, і дійсно виплатили 150 корон. Виступило 4 членів з паями на суму 76 корон.

Дирекція:

Ат. Руснак
виступив розрах.

Антін Клім
член старший.

Друкарня „Рускої Ради“

в Чернівцях, уліці Петровича ч. 2.

має на складі отсі виданя:

Bestrebungen der Rumänen др. Смалъ-Стоцкого	1-50 кр.
Буковинська-Русь др. Смалъ-Стоцкого	1-20 "
Твори Юрія Федьковича	1-— "
Бесіди про часи козацьки	75 "
Листи з пекла Осипа Шпінтка	20 "
Людина Ольги Кобилянської	40 "
Природа	20 "
Покора	70 "
Чума горілчана Омеліана Поповича	20 "
25 повісток	10 "
Хлопці-садівники	20 "
Цісар Франц-Йосиф І. Омеліана Поповича	10 "
3 села Богдана Ленкого	20 "
Гадки про потреби України	15 "
Сина книжочка Василя Стефаника	70 "
Громада др. Смалъ-Стоцкого	10 "
Пропасть Івана Багданьського	10 "
Домашній писар др. Теодота Галіна	80 "
Верховинські згадки Євотни Пігулика	50 "
Студії богословські о. Євграфа Будильця	3-— "
Образки з природи Івана Синюха І. і П. том по	5 "
Приказки книжочка для веселих людей Івана Данилевича	8 "

На поштову пересилку треба долучити 5 кр.

Найтаньші друки для шкіл народних

можна получить лиш в

друкарні „Рускої Ради“

в Чернівцях, ул. Петровича ч. 2.

Classen-Buch	аркуш 4 кр.
Wochen-Buch	" 4 "
Auszug aus der Schulbesuchs Tabelle	" 3 "
Lehrerkataster	" 1 1/2 "
Schulkataster	" 2 "
Jahresausweis	" 1 1/2 "
Inspektionsbericht (два аркуші)	" 4 "
Schulversammlungsanweis	" 2 "
Quartal-Anweis	" 2 "
Свідчення відходів нім. і рускі	" 2 "
Gestionsprotokoll	" 3 "
Квіти німецькі і рускі	" 2 "
Свідчення унів'ерситету німецькі і рускі	" 2 "
Фреквентативні рускі і німецькі	" 2 "
Schulmatrik	" 2 "
Inventar	" 2 "
Katalog der Schüler Bibliothek	" 2 "
Competenten-Tabelle	" 2 "
Qualifications-Tabelle	" 2 "
Aufforderung zum Schulbesuche	" 2 "
Zaniznane	" 2 "
Повідомлення шкільні рускі і німецькі	" 2 "
Armut-Zeugnis	" 2 "

Рік заснована 1892.

Товариство взаємних обезпечень

„ДЖІСТЕР“

Львів, Ринок ч. 10. (дім „Просвіти“)

перше і одинок руске Товариство аскураційне, обезпечення будинки, і всі предмети движимі проти шкід огневих.

„Джістер“ припоручили Присован, Ординарїти Вєч. Духовенству і вірним всім трєх Епархїй.

Фонди гваранційні „Джістра“ а днем 31-го грудня 1900

Фонд резервовий	311.540 кор. 11 сот.	разом 520.406 к. 65 с.
Резерв премїй	171.942 " — "	
Фонд смертальний	30.924 " 54 "	

Тарифи „Джістра“ дуже умірковані. Надвїзка річна розділяє ся між членів в формі зворотів. За рік 1900 дістають члени 8% звороту з премїй.

„Джістер“ виплатив до 31. грудня 1900 відшкодовань 2.120.834 кор. Шкоди ліквідують ся безпозовочно в присутности Дєлєгатів і 2 членів.

Полїси „Джістра“ приймають при позичках гіпотечних: Банк краєвий і Каса ощадности у Львові, Коломиї, Самборі, Дєлїні, Сянтній, Геродєні, Терєбовлї, Залїцїях, Городнї, Ярославі і Богородчанях.

На житє треба обезпечатись тїлько через „Джістер“ в Товаристві взаїм. обезпечєнь в Кракові; а таких обезпечєнь через „Джістер“ їде часть провінції на рускі публичні добродїїли; полїси і квоти шкід Краївєне Товариство рускі.

„Джістер“ пошукує спосібних агєнтів, особливо сєлян господарів в окрєстностях, де єще нема блїзько агєнцій „Джістра“. — Агєнти зарєбили вже 274.964 кор. провінції. — Зголосєня о агєнції треба вносити до Дирєкції у Львові.

Сєляни обїгають ся тїлько о агєнції „Джістра“.

Друкарня „Рускої Ради“ в Чернівцях

отворєно в недїлю і свѣжто від 9 до 11 години рано.

Виходить в Чернівцях
щодорож, п'ятниця і неділя.

Редакція, адміністрація і експедиція:
вулиця Петрівська ч. 2.

Рукописи повертає на ліній на попереднє
вистереження. — Рекламісти неоплачені
злізати від порта.

БУКОВИНА

Передплата на „Буковину“

на цілий рік . . .	30 Кор.	— сот.
на пів року . . .	10	—
на чверть року . . .	5	—
на місяць . . .	1	70

Початковий число виступу 16 сот.

Передплата і відплата за ілюстрації
платити в Чернівцях.

3 ради державної.

Зміна виборчих округів до державної Ради на Буковині. Президент міністрів др. Кербер пропонує на засіданні палати послів у державній Раді сідуючий устав зміни порядку, виборчих округів на Буковині:

За згодою обох палат державної Ради я уважаю відповідним заридити:

§ 1. Уступ про виборчий порядок до державної Ради що до виборчих округів на Буковині d.) Сільські громади ч. 3. в законі з 22. січня 1897. В.з. д. N. 21. звучати ме від тепер ось як:

3) Радичів, Селетин, з місцем вибору Радичів, Гурагумора, Солки з місцем виб. Гурагумора, Сучава з місцем виб. Сучава, Кімполонг, Дорна з місц. виб. Кімполонг.

§ 2. Сей закон входить у жите з днем оголошення.

В мотивованню правительства сей зміни сказаво:

На підставі найвищого рішення 5. липня 1892 відлучено розпорядженням міністерства внутрішніх справ з дня 12. серпня 1892 В.з. д. ч. 134 повіти судові Гурагуморський і Солку від політичних округів Сучавського, згідно радощенного і прилучено до округу у Гурагумові.

Рівнож прилучено судові округи Гурагумора і Солку після їх першої політично адміністративної прилученості до округу виборчого Сучави.

Досвід показав, що прилучення виборчого округу повіту гурагуморського до повітів Сучавського і

Радощенного, які належать до інших адміністративних повітів є получено із великими труднощами і невгодами. Поручає ся установити для виборчого округу Гурагуморського власне місце вибору тому, бо населене того округу також із господарських взглядів більше тяжить до Гурагумора ніж до Сучави або Радичів. Цією сего правительственного предложения є утворити для обох округів судових Гурагумора і Солки містечко Гурагумору як нове місце вибору, незмінюючи обему відповідного округу виборчого.

Закон про водні дороги, який предложено правительством палат послів, викликав в найширших кругах населення правдиве здолжене. Оноді відбуло ся моральне віче, в справі водних доріг, при численній участі заступників міністерства, міст, торговельних палат і сіль. Председатель віча Просковец, висказав подіку імператору і правительству за внесення каналового предложения, супротив котрого всі народи Австрії стають побіч себе як братя. Бесідник сказав би, аби безпробовочно розпочато роботи. Своєю бесідою закінчив Просковец окликом в честь імператора. Менгер підніс ріннож в тій справі заслуги президента міністрів і міністра торговлі. Ту часть бесіди прийняли зібрані гримками оплесками. Кількох бесідників обговорювало економічне значінє тих частий каналів, котрі мають вести через Мораву. Остаточне віче прийняло резолюцію, в котрій висказує своє здолжене, що насамперед намірено будувати канал Дунай-Морави-Одра. Даліше домагає ся, аби по як найскорішій погодженню технічних

справ, приступлено ссичас до будови і безпробовочно получено канал Дунай-Одра з Прерова на Оломунець з одної сторони з Ласою, з другої з Вислою. Вікінки віче вислало телеграму до імператора з подякою за предложение.

3. Про руско-опозиційний клуб пише з Відня Нрд. до „Дьла“: Русский клуб приготував делні внесення і інтерпеляції в важнійших справах, котрі імовірно в послідуючій тижні будуть поставлені. Окрім своїх тіснийших нарад він має також спільні наради з польськими людськими і стояловцями над спільними галицькими або взагалі важнійшими справами. В справі податку горівчаного постановив клуб, по довній нараді, голосувати за тим податком (згідно зі становищем незалежних руских і людських польських послів в галицькій соймі); однак звільнив д-ра Коса від солідарності в тій справі. В імені клубу має промовити др. Король.

Англія і Німеччина.

По смерті королеви Вікторії, а властиво від часу проголошення англо-німецького договору в справі Бата, здавало ся, що поміж Англією і Німеччиною настане час нової любови, може не дуже широкі, але о стільки трішній, о скільки в підставі о спільні інтереси політичні і спільний антагонізм проти Росії. Випадки Англічане не обманювали себе що до почувань німецького народу до себе, але англійська преса старала ся вивести в своїх читачів, що в Німеччині парі не значить нічого, що все залежить від імператора, отже Англічане можуть кинти собі в Німеччину, де імператор Англії. Тому то також англійська

преса старала ся також дуже віддавати великі почести імператору Вільгельмові в часі його побуту в Англії підчас хороби, смерті і похоронів королеви Вікторії.

Від якогось одначе часу видно в англійській пресі зміну і в сїм напрямі.

В одній на пр. статі пише автор „Ignorant“ що Німеччина є тепер одним крайом в Європі, з яким Англія не може прийти до порозуміння, яке здолжене би обі сторони. А се порозуміння унеможливають не стільки народні антипатії, скільки господарної протинності. Пізнав же се Бісмарк і не щадив змагань аби підплати торговлю Англічан і англійське панованє на морі. А працю сего веде далі з більшим ще майстерством теперішній імператор німецький. Перед сими махінаціями з Англією може забезпечити на далі лише порозумінє з Росією.

В другій знов статі автор Кальєс приходить до висновку „що Німеччина прийде небавом до морального і матеріального упадку і проматне за злукою Англії і Росії в цілі прискорення сего упадку.

Інтересне, що отсі статі пішли ся із вістною про намірену подорож обох царств до Англії, аглядаю до Шкоці в часі літніх місяців.

Допись.

Загальний збір

членів філії „Руска Школа“ в черновецькій повіті, що відбув ся у неділю, 7. й у середу 17. квітня с. р. в салі тов. „Народний Дім“ в Чернівцях.

Всіх присутних було 20 осіб, споміж них заступники черновецької рускої інтелігенції, а ви. пи. Іван Токарюк і Рахмистрюк, прибули яко гості з Кімполонгського повіту. Голова філії сконстатувавши відповідне число присутних членів, отворив збір правдивою промовою,

вона так тихо, спокійно, без найменшого опору прийняла все, немов би згодила ся з його волею.

Вонаж мала право жадати, домагати ся випускени.

Він лишений у супокію, бо від довшого часу вона вже й не писала до нього, забуде про неї, забуде, думаючи, що й вона забула... Забуде!... Забуде!... Він забуде?... Ні! Ні! Ні!... Вона не дозволить на се! Вона пригадаєть ся йому, і буде пригадувати ся часто! Застроїть йому жите доворами, відбере спокій, буде мотити ся!

Листи висилати?... Ні, ні!.. того за мало. Вона мусить сама стати перед його очима так, як тепер виглядає. Слаба, змарніла, зломана...

І коли раз зродила ся в її голові ся гадка, вона учіпила ся її всіма силами. Успокоїла ся думаючи над способом, в який би було їй найлегше перевести сей шалений замір.

„Поїду, поїду, мушу поїхати! Побачу його, почую його голос, погляну в його очі. Спитаю для чого покинув мене?

МАРІЯ СЛОВОДІВНА.

ПРАЦАННЄ.

У її жите, перед кількома місяцями відіграла ся драма. Звичайна драма, що так часто повторять ся в житю молодих дівчат. Вона була два роки заручена. Судженого свого любила дуже. Просто обожнала його! Вірила в його незмінну любов, в надією в серці мріяла і тишила ся своїм будучим щастєм. Поволи минали її дні в розлуці з милим. Вона тузила за ним — страх як тузила... З радістю повторяла кожного вечера: „Вже один день менше, вже я блиснє свого щастя“.

Але як до того дня, в котрім вони мали побратися, було вже дуже близько, як вона не числила днів, лише години, що відділювали її від хвилі, коли мала уійти повною грудю у те щастє, коли мали здійснити ся всі її мрії-надії, — тоді він, несподівано, без найменшої причини покинув її.

Грім з погідного, ясного неба був би менше потряс нею як се!

Терпіня її були страшні.

Хвилями здавало ся їй, що божевудіє. Але не вибухала вона голосним спазматичним плачем, не скаржила ся, не нарікала навіть перед матірю. Віль сей, замкнула в своїм серці, в глибокій душі. Несчислені рази день вона ставала мов би із сну обуджена і питала саму себе: „— він мене покинув? Покинув?... Він? Чи-ж можливе се, щоб він вирік ся мене?“ — „Так, так, се правда, се не сон!“ — відповідала собі притискаючи рукою серце, що боліло, било ся, мов би хотіло з грудий вискочити.

Але чому? для чого? Через що?...

На се не находила в своїй голові відповіди. На пусто перетрисала може сотиний раз усі найменшій подробиці свого життя шукаючи поводу-причини. На дурно висилала листи до нього з запитаннями, з горячою просьбою, щоб він розвідав їй сю загадку, та бодай

дав спокій волі зломив жите, забрав щастє...

... Минали місяці. Їй не ставало легше. Вона жила нервово, махінально. Заняте не позналяло їй віддати ся роспуці. Коли-ж на хвилю відорвала очі від роботи, глянула в простір, привадумала ся... він ставав перед її очима, а тим самим гірша теперішність пригадувала ся. Кров бурила ся в її жилах, туманів мозок. Вона забувала про цілий світ. Зойки, стони добували ся із її грудий. Сльози душили ся в горлі. Всіх сил своїх добувала, аби бодай у часті успокоїти себе. А се повторяло ся дуже часто. І не дивно, що в короткім часі ся душевна борба поглотила її сили, забрала здоров'є. В недовзі вона занемогла, так, що вже й не пробувала піддержувати розбурханих нервів. Позвляла серцю бити ся, розривати ся в кусні, душі стогнати, а слезам плисти без упину.

Але і сей настрій не трівав у неї довго. В слід за ним почала опановувати її злість, лютє на саму себе за те, що

почім уділив писареві слово до відчитання протоколу з попереднього загального збору; всі присутні згодились на те, щоб читання протоколу задля браку часу покласти, позаяк той протокол був напечатаний у часописі „Буковина“ (ч. 132, з дня 17. листопада м. р.). За сьм. п. Інокіт Влад постановив відізнати запитання, чому то деякі члени фізичного відділу не явилися на відділові засідання так довго, доки не запрошено їх у часописі „Буковина“. На сь відповів голова фіз., що деякі члени оправдали свою невиправданість на засіданнях тим, що саме тою порою, коли були призначені засідання, була зла погода, що унеможливила деяким членам їзду. Про сь справу говорив також і проф. Антін Кави.

Відчитано касове сироводство, причім повідомлено присутніх, що в фізичний касі повіталось всього 51 кор. 92 сот. По довший нараді ухвалено, щоб ті гроші дано зложити на проценти до „Рускої Каси“.

П. Інокіт Влад звернув увагу присутніх на мало число присутніх членів і вказав на несприятливість, що це пропонує між нашим руским учительством, а та несприятливість не причиняється до підвищення учительського стану, й через те учителі не можуть мати ту силу, що їм могла б помагати світова, коли б були з'організовані відповідно.

Голова фіз. обговорював хибні учбові книжки народних шкіл. В своїй бесіді зробив пропозицію, щоб „читанка й граматика“, що призначена для науки в 1. й 2. шкільному році, була розділена на дві частини, а то: на особливий буквар, що його вживалось лише до науки в 1. шкільному році, й особну читанку для 2. шкільного року. В другій читанці що призначена для 3. й 4. шк. року, треба в 1. відділі збільшити число уступів, а то: поезій, казок, новітєв і т. п., бо дотеперішнє число тих уступів не вистарчає до науки на два шкільні роки. Бесідуку звернув увагу також і на рахункові книжки, що не відповідають для наших народних шкіл. Сказав також децю й про уступні реалії у наших читанках. — П. Микола Гавришук вправився, що такі уступи для природописної історії, де б мавлявано поході з життя природних предметів, мав б давати більшу вагу в науці, ніж ті, що зовсім систематично навчає які учбові книжки для шкіл середніх подають лише чистий опис самого предмету або лише чистий опис поході его життя. П. Кави думає, що добре було б, коли б у читанках були уступи для природописства

Чому вирік сь? Чи забув про пень? —

І серце її стискало сь від радості і болю заразом. Непевність, яким його побачить, як він привітає її, чи не відвернеть сь побачивши її на вулиці, відбирала їй відвагу. І може... може була б і не поїхала, покинула б може сь замір, якби не припадок.

У досить важкій родинній справі поїхала до В..., а з відтам так близько до К..., як же ж не користати з нагоди!

Одного гарного липневого пополудня найшла сь вона на вулиці міста К.

В очі жаріли дивним блеском. Блукали по знайомих місцях. Несвідомо свого поступку перебігала вона вулицями, пристанала, оглядала сь доколя себе, усміхалась сь — то сумно потрясала головою і йшла скоро далі.

Скільки радісних споминів овало сь в її душі на вид сьх місць.

Ось туди, вони так часто проходили сь. Тут, у тім місці працювали сь зивайно. Він відходив, а вона слідила його кроки, доки не щез у брамі помішкани свого...

Далі буде.

з ілюстраціями. Микола Гавришук каже, що читання з ілюстраціями було б докорисні, а з самих ілюстрацій мала користі, бо малюнки образочні можуть представити хибні лише одну хвилю з життя природних предметів, а все инше що обговорено в уступі не можливо побачити на малюнку образочному.

Інспектор Омелан Попович висказав, що учбові „читанка й граматика“ для 1. й 2. шк. року годі дати, бо потім кожда відособлена частина стала б дорожшою й треба для всіх категорій руских шкіл народних і для кожного шкільного року призначити особну читанку. Бесідуку призначив також і те, що в часописі „Буковина“ був відізнаний до нашого учительства з проханням, щоб, хто заприймає, які недостачі або які инші хибні в учбових книжках, звернув увагу на те. Що до уступів реалій сказав, що при уложенні читанок мусіло сь знайти й на те, щоб були такі уступи, що відзначають сь особливим проханням й чистоту рускої мови: (бо читання каже и П., мають передусім служити науці мови. Число уступів моральних в П. частині рускої читанки невелике, але такі уступи, головні байки, сь й між уступами природописними, далі належить і всі инші уступи читання вживати при науці мови, а на остаток залежить воно від способу перероблення уступів і використання читанки взагалі, чи число уступів достаточне, чи ні. Отже при догляді й многостороннім обробленні уступів читанням вистає й те, що сь в 2. читанці, а при побіжнім трактуванні буде за мало й того, що сь в обшарпаний П. читанці, на як пр. для однокласових шкіл надто обмелі, але має служити й для 6-класових. — Редом.) В кінці зробив пропозицію, щоб критику учбових наших народних шкіл передано комусь із членів до виготовлення записки до слідуючого загального збору.

Позаяк вечір зближав сь а майже всі присутні члени мали роз'їжджати сь домі, голова закінчив збори й за згодою присутніх відложено продовження збору на середу, 17. півдня с. р. —

В середу, 17. півдня с. р. відбуло сь продовження загального збору. П. Сергій Кави підчитав свій відчит, де вказав на шкідливу, яку заподіяно учительському стану й нашому народові. — (Ред.) тим, що допускає сь несприятливіх осіб до учительства при народних школах. По відчитанні відчиту завелась дуже жива дискусія. Дуже горіло й займалося промовляв довший час п. Іван Йоршиский; замітно те, що бесідуку які крихітки не згоджують сь, з промовою п. Сергія Кави. Далше промовляли оті ині: Іван Савішій, Омелан Іванішій, Інокіт Влад, Кови, Іван Іван, Гавришук і Іларій Карбушій. В кінці ухвалено оті до відчиту прилучені внесення: Головиний відділ тов. „Руска Школа“ має постарати сь: 1) щоб неопитованих осіб не допускало до учительства при народних школах; 2) щоб місця учительські не обсаджували при руских народних школах тільки рускими учителями, що не мають іспитів з рускої шкільної мови; 3) щоб учителям відповісти їм прийдешню платню і 4) щоб школу й шкільні вчителі відособити й зробити їх самостійними ть, щоб не були залежні від дотичних властей.

Голова від триразово многоразово на честь ібсари, подякував присутнім членам за участь у нараді і закінчив збір. —

Від фіз. тов. „Руска Школа“ червоногородського повіту, 17. півдня 1901.

Дарій Пігуляк Микола Гавришук,
голова фіз. писар.

* На жаль не заповіджено его в „Буковині“, а то цікава дебата була б напевно надала внаслідок. — (Редом.)

НОВИНКИ.

Календар. Субота, 21. IV. (4. V.) с. с. Януарія, Деандерія, с. м. Анолі: Р.: Микола. — Неждія, 22. IV. (5. V.) Ж. 4. по Воскр., розсаба, п. о. Теод.: Р.: Ша V.

78 уродини обходив Провеса. Митрополит Чупернович 27. півдня с. р.

С. В. Архипов Евангеліст подарував з нагоди свого побуту в Чернівцях позолочений Дворяковим дорожній почесну шаблю, далі 1000 корон на бідних червоногородських, по 200 для громад Неподобів і Лужан, а по 100 корон для тов. ветеранів і сторожів огнивої і др.

Посол Пігуляк, пробувши кілька днів у Чернівцях, виїхав сьх недовіду назад до Відні.

З красового правительств. Перенесено: комісія санітарного краю, правительств. в Чернівцях др. Станіслава Клячкова до Гурегумери, джара повітового др. Евгена Мандибурга з Гурегумери до Серета і асистента санітарного при старості в Сереті др. Коринського до Чернівців.

Зі сфер лікарських. Лікарем повітовим з санітарного округу Дорна Іммануїла в Дорні заміняє його лікар др. Юрій Стокун.

Олександр Кобилянський, окінчений правник, бутий член тов. „Союз“, імпровізований нончестевим практикантом при сьх пр. правительстві.

Лесь Українка, славна українська письменниця гостить від кількох днів в Чернівцях, де пробує якийсь час в домі нашої письменниці Ольги Кобилянської. Витямо сердечною дорогою землячку на зеленій Буковині!

Красна рада культурна для Буковини має вже президію, а то президентом виступав міністерство Волоха Тодора Фальцера, дідича з Рогожент а мініспрезидентом Вірменія, дідича Лукасевича. Русини, що становлять більшість населення, не удостоїли сь місця до президії.

В справі еміграції була сего понеділка знов нарада в пр. правительстві.

Акад. тов. „Союз“ в Чернівцях має честь запросити П. Т. русо-українську громаду тугейшу і доохрестну на сьх одних товаришів, які відбудуть сь заходом товариства в суботу, дня 4. п. ст. мал о пів до 9. год. вечером в коминатах „Народного Дому“ в честь славної збітної української письменниці Лесі Українки, що на короткий час загостила до нашого міста. Ми сподіємо сь, що кожний щирай Українськ скористає з сьх нагоди, щоб побачити славу нашу письменницю і прибуде в суботу на нашу сходищу. — Ветун вілний.

За підля:

М. Грушевський, Е. Йоршиский,
з. голова, писар.

До красової конференції учительської, що збере сь в другій позолоченій сесії с. р. вибрано а викликового повіту інсп. Іпполитича і надуч. Маєра, а вірменського науч. Шорша і уч. Прокоповича, Сидора Теморуга, а з червоногородського надуч. Прокоповича, Пігуляка і Ступницького. В самих Чернівцях відповіли учителями, що сь в більшості, на добру, наведену деякими учителями проти учителя, вибором двох учителів Тимощеві і Тельманові та уч. Федоронича, що мав реферат проти них. В шкільноуказі вибрано уч. Грігоронича. З радоченського джр. Ісаконича і надуч. Браїлина і Маджора. Просимо п. п. учителів о справовданні про важкіші точні сегорішних пов. конференцій.

З пов. учит. конференцій. В Камполиці промовляв учт. Киселювич, що заснував газету „Freie Lehrerzeitung“ против напастей на учителя помічників які стали тепер на дивний нарядку уч. зборів. Так проці й один з „радикальних“ учителів признав несправедливості сьх напастей. Тільки его внесення в сьх справі, хоч і прийняті односторонно, зовсім безглузді. Він жадає, щоб помічникам складали перед інспектором і управителем школи ескіз, який найкращий виступ, то успіхи їх у школі, а крім того сь й взаємодіяльність комісії. Далі жадає п. К., щоб на далі помічників не прийняти, а різночасно жадає розширення курсу для учительськ ручних робіт на два роки й абн ті, що з него виплудуть, вчили лише робит, рисувати, писати, співати і гімнастику. За те пр. рада шкільна старає сь о знесення сего курсу а отворення всіх 4 років жіночої уч. семінарії. Вилно, що радикали й між учителями не знають, чого хочуть.

У Вовчинцях віттує він-румунізатор безперестанно, щоб рускі діти заповнювали его порожню школу волоху. Ото

на великдень роздавав одіж між дітьми, щоб й таким чином їх привабити. Тому ходять і рускі діти до румунізаторської фабрики, а п. Грібовський помімо наказів з гори на все мовчить, бо ж і він пийшов з руского роду на Волоха.

О руский язык. Інститут Ставропільський вислав був до червоногородського університету писмо в язичі руским, а університет не прийняв, засножуючи сь тим, що его язиком урядовим єсть язик німецький і в иншій мові він писем не приймає. На жалобу Інститута Ставропільського видав трибунал адміністративний в суботу рішення, що університет червоногородський маруши §. 19 конституції, бо він обов'язаний приймати і понагодувати подання у всіх язиках рівноуправлених на Буковині.

Безробіття у Львові. У вівторок рано коло год. 8. вібрала сь у Львові більша, як звичайно товпа робітників перед ратушом. Наве весна настала знов, а вигляду на роботу жадного. В товпі чути було нарікання, погрози, перелон рухи, метушню. Підійс сь оклик: Праці або хліба! сьх страшний оклик має, доведених до розпуки, сьх тементо для можних, для сьх, для вдовозених фізістрів, для безжурних легкодухів, „Праці або хліба“ пореложено на прозудильний язик значить: „або дай, або видру!“ Або займіть сь годуючим меншим братом, подайте ему спосіб до прожиття, або він кине сь на нас гірше диного звіра, голодом приваженного до крайности. В товпі під ратушом найшли сь розсудливіші умн і они порадили вислати депутатство до президента міста, щоб ему предложити бажане робітництво. Президент Малаховський прийняв депутатство і прирік дати відповіді о 12 годній, коли порозуміє сь з управителем департаментів де і окільки робітництво можна би дати зайняти. Депутатство прийняло сь до відомости і оповістило резолюцію робітництвом. Коло полудня писано вдруге депутатство до президента. Начальник міста зазнав, що робітничє бюро може дати зайняти 400 робітникам і нехай охочі до праці заступит там свої імена а решта нехай іде до н. намісництва і красового відділу, так они може зарадити їх біди. Робітники рушави до намісництва, а до них прилучили сь вешній, хто лише не мав нічо лішого до роботи, юрба пресла до товничої товпи. І, може би була ціла маніфестация панда инший оборот, але при кінці Рускої уллиці кордон подійнятих заступини дорогу напалювачій як фізі ріни товпі. По коротких перосправах, що робітники ідуть в мирнім намірі а депутатство до намісництва, товпа завернула в Сербську уллицю і з окликами: „Ганьба!“ „не хочуть нас вислухати!“ „бити шибі!“ — почали діло вищоня. Хто що мав, кидав в живітські вікна. Нагоду вибиззави шиб підхонили радісно всім підхості та волюючи: що скоро до вешної уллиці „шони“. Склали зминили сь споро, а товпа йшла пораз далше несучи в собою пострах. Піді місто пребрало вид, як підчас якого нападу. Вей вистави і склали позаміжано, хвіба малюном отворили анукало в двері. Каварій носуспалих велані стори у великих вікнах, а в середині засьнічено глз для гостей. Публика рожи стояла по тротуарах, по балконах і вікнах зі сьчудованим і замішаним приглядом загодичним для себе подіям. Поліції мовби не було — нігде не було її видно. Даверя по означенім поході набирави шиб і зивали сь поліційні патролі помісари поліційні і кілька компаній військ, яким признав вже розв насявних артефів на спокійних пасантів.

Тимчасом знатна частина правдивих робітників, трансуючи серіозно справу безробіття, обійшла допійний кордон Валором уллицю і вібрала сь перед палатою намісництва. Також президент міста прибув до намісництва, а сьх зазнав ему, що вже сам інтервентував в правительстві і у президента міністрів др. Кербера о приспінення будови нового джирів зазначит, сьчасового розпочати демолажні призначених на розвалене 180 джирів та будови університетської бібліотеки. Надто намісник спинав на инні конференції жидачівського, жовніського, городського і джирівського старостів що до енергічного ведення правительствених робіт.

Весняні річи найновіші вже прийшли

В гандлю Б. БАЛЬТІНЕСТРА молод. Чернівці, ул. Головна ч. 3.

Капелюхи для панів і хлопців ебелі: чорні і в найрозумніших модних красах; з найкращих ц. п. фабрик І. Генріка Іта у Відні, Осип Піхлер і сини у Граву як також з фабрик Бораліно, Гіузеніо, Фрателло в Аленсандрі.
Мужески капелюхи від 3— к. до 12— к.
Хлопців " 1— " 3— "

Краватки швидко найновіші досі в найбільшій виборі.

Рукавички французького фабрику (Glacé) швидко і до прани усе під гваранцією; також також Брен-Фелор і шовкові рукавички.

Бронзові і всілякі річи зі старого срібла як: найновішого заграничного фабрику годинників канделябрів, парабол, гарнітури до писаня і куреня, всілякі фігури і т. п.

Товари обувні, злих добрих фабрику для панів, дам, дівчат і дітей. Головний склад французької фабрики обуви А. Сзрек і Howlett & White, в Англії найкращої сорти:
Мужески черевники від 8— к. до 20— к.
Дамски " 7— " 24— "
Для дівчат і дітей " 2-50 " 8— "
Домашні черевники в найбільшій виборі.

Кальози найбільшій склад з найбільшою петербурської фабрики.

Парасолі від дощу і сонця в найбільшій виборі і найбільшій виборі.

Мужески сорочки під гваранцією, нічні і денні, конітри, маншети, хустки до носа, мужески сигаритки, дамски і для дітей панчохи в найбільшій розмірі.

Гарнітури до писаня, стовпні сигарки, рамки до фотографій і т. п.

Принагідне купно: бурштинові сигаритки від 1-25 ар. до 10 ар. разом з еутераліном.

Склад ц. к. привілейної фабрики товарів з альпакки і хінського срібла В. Бахмана і Сп. у Відні.

Важне для кожного! Випродаж!

По дивно дешевій ціні, лише за 2 зр. 95 кр- прекрасний гарнітур, зхожений з 14 цінних предметів, а іменно.

- 1 годинник пікаловий, ансер ремонтар (на жадане посріблений) з гарно гравірованими окладинами, докладно зрегульований, з три літню гваранцією і етуї.
- 1 гарний ланцюшок з голядини або нікелю з кутасом. Париска система.
- 1 шпилька до краватки, з голядини з іміт. бриланти.
- 1 пара позолочених епівок до маншетів, марка „garantie“.
- 1 гарнітур (5 штук) епівок з голядини до повніриб і сорочок.
- 1 пара контів з ірладивного срібла, значеного урадом.
- 1 перстень з голядини з гарним каменем.
- 1 вишенневе зеркаладо і етуї.

Сих 14 гарних і цінних предметів разом з годинником (ансер-ремонтоар) розсидлає за 2 зр. 95 кр. (післядатою або писемною наперед гроший) фірма:

Brüder HURVIZ,

Exporthaus, Krakau Stradom Nr. 17. (Oest.)

Кали ес кому не сподобає ся, може до 8 днів звернути і дістати гроші назад, отже нема ризику.

Хто замовить, дістане альбум з 15 карток з видами Кракова за дармо.

6—10

Друкарня „Рускої Ради“

в Чернівцях, улица Петровича ч. 2.

має на складі отсі видання:

Bestrebungen der Rumänen	др. Смал-Стоцького	1-50 кр.
Буковинська-Русь	др. Смал-Стоцького	1-20 "
Твори Юрія Федьковича		1- "
Бесіди про часи козацьки		75 "
Листи з пекла Осипа Шпитка		20 "
Людина Ольги Кобилянської		40 "
Природа		20 "
Покора		70 "
Чума горілчана	Омелья Поповича	20 "
25 повісток		10 "
Хлопці-садівники		20 "
Цісар Франц-Йосиф І.	Омелья Поповича	10 "
З села Богдана Ленкого		20 "
Гадки про потреби Українців		15 "
Сина книжочка	Василя Стефаніка	70 "
Громада	др. Смал-Стоцького	10 "
Пропасть	Івана Бажацького	10 "
Домашній писар	др. Теодота Галіпа	80 "
Верховинські згадки	Євотил Пугулика	50 "
Студії богословські	о. Євстафа Будизця	3- "
Образки з природи	Івана Синюка І. і П. том по	5 "
Приказки книжочка для веселих людей	Івана Данилевича	8 "

На поштову пересилку треба долучити 5 кр.

Найкращі

МАШИНИ ДО ШИТЯ

є так звані обручкові (Ringschiffchen).

Сі машини йдуть дуже легко і надзвичайно скоро (2000 шитків на мінуту). Сі машини мають прилад до гафтованя і прилад до остреня голок та ножиць. Окрім сих маю ще найновіші машини для шевців, кравців, римарів і такі, що шиють для потреби в перед і назад.

За кожду машину гварантую 5 літ.

Продаю за готові гроші і на викидат дешевше як всюди, хто невірять, най переконає ся.

В. Данилевич

в бровари Штайнера ул. Двірцева ч. 21 в Чернівцях.

Друкарня „Рускої Ради“ в Чернівцях
отворено в неділю і свята від 9 до 11 години рано.

Г. Файлес

у сувач нагітток
улиці
Чернівці, Руска ч. 6.

Яко дамська фризирна „Secession“

як також еспеціалітет у всіх париских дамських еризурках поручає ся пані

АННА ВАЙС,

Чернівці, Tempelgasse 6.
(салон фризирський Леона Вайса),

котра у Відні за знаменитой смак у стилі „Secession“ і за еризирську техніку була подвійно відзначена медаліями.

Ціни приступні.

Виходять в Чернівцях
що середа, п'ятниця і неділя.

Родакція, адміністрація і редакція:
улиця Петровача ч. 2.

Рукописи заставляють на попередній
настанові. — Редакційні повідомлення
міжні від порта.

БУКОВИНА

Передплата на „Буковину“

на цілий рік	20 Коп.	—	ост.
на пів року	10	—	—
на чверть року	5	—	—
на місяць	1	—	70

Повідомлення число копійок 16 ост.

Передплата і наложити на іскорати
платні в Чернівцях.

Уряди для народу.

Що уряди є для народу, отже урядники повинні володіти вповні мовою народу, між яким урядують, се так лесе, що аж соромно стає, аби нині, в двадцятім столітті єю справу ще підносити треба. Однак на жалі наша Буковина то одини-ний на всю державу, ба на всю Європу край, де ще є елементар-на засада не увійшла в житє, де особливо руському народови про-повідують слово Боже по чужому, де по судах і у всіх прочих урядах списують протоколи, від яких зави-сять майже, честь ба й житє руських людей, в чужій, Русинам незрозумілій мові на підставі слідства яке провадять урядники, що зовсім не розуміють мови людю або тільки третє через десяте. Додаймо до того ще й чужу викладову мову у всіх а всіх середних, фахових і вищих школах, а виїде аномалія, якої на цілім світі немає, якої ніхто з чужанин, хто про неї почує, не хоче йти віри, не може наді-увати ся, що є ще люди, що та-кий стан терплять, мовчки переносить. І дійсно єсть і сором для цілої Буковини, а головнє, для нас Русинів, що таке нїде нечуване дї-во у нас і доси остає, що ми хочби на хвилину мовчимо про єю вопію-чу кривду й допускаємо навіть що нова все а все поноплює ся не-устанно.

Кілько то священників іменува-ла доси не тільки ворожа конси-сторія, але й нїби то прихильний

нам уряд для руських парохій, що не вміють не то проповідувати але й заговорити по руски! Кілько то урядників напливає в край, що не розуміють і одного руського слова, а день в день мають заносити ся з руським народом!

Ото недавно тому іменовано старостою для сторожиського пові-ту Німця, що доти й не чув ру-ського слова. Оновді іменовано пові-товим комісарем талого-ж німця і глухого для бук. народу чоловіка. А сими діями іменовано заступни-ками в прокуратурі двох Волахів до тих двох, що вже там є, проти Русинів, бо він бачить з Галичини, а на Буковину беруть урядників з Відня, з Дальмації і Бог знає відки, що не вміють ні по руски та ні по польски, тільки з Галичи-ни не дай Боже, бо Галичанини уміє хоч по руски, але мабуть за сла-бо по німцям, щоб ухитити ся Німця, яких тут декому ще за ма-ло по всіх а всіх урядах. Навіть наші буковинські послы мали ви-ступити проти Галичанини, не заперечивши ся, хто прийде за-мість него. Ну, й прийшов Волох, що ледво чи розмовити ся вміє по руски. І такий урядник має пензувати русі часописи, має нераз рішати над значієм і вагою одного-одніського слова, від чого зависить найбільше добро людю, бо єго честь і воля.

Для зверхних властей вистар-чає що-до знання руської мови замі-тка самого убігателя, що він уміє по руски. Доказів, свідощів на те не треба, се-ж розходить ся тільки о руску мову, о мову тої

безгранично терпеливої черни, за якою навіть єго правні заступники не вміють ся, яку ведуть „яко язичи на закованіє“ нераз тільки ізза того, що годований єго потом ур-ядник не знає, як слїх, єго мови.

Годї, панове послы, нам далї терпіти єю кривду. Руський парїд запливає нас нашими устами ви-ступити зі всею рішучістю, аби вже раз настав кінець сїй безправ-ности.

Доки наш край має бути скла-дом усього вивозу інтелїгентної гі-перпродукції чужини, наколи ту-краєний люд гине в темноті і в нужді, бо задля того, щоб чужин-ий находили тут пристановище, за-минають німцями колодами пе-ред нами всю писну освіту, через що дійшли ми до того, що не ма-ємо своїх священників, учителів, у-рядників, єлоном: не маємо інтелї-гентів, що би не то розуміли наш біл, але й не розуміє нашого рід-ного руського слова.

Отворіть, панове послы, нашим дітям приступ до євангелїєв анетої науки ключем рідної мови, а поки-що жадайте, щоб єв духовні і євангелїє урядники, що мають по-няти службу між руським народом, виказували ся в законний спосіб, що знають докладно руску мову, а який се іменно повинен бути до-каз, се приписує виразно міністе-риальне писмо з дня 27. грудня 1849, ч. 8432, що жадєє на те свідощтво університетського, а де нема університету, то гімназійно-го. Білш як пів столїти обов'язує сєй розпорядок, а ніхто про него не питає; нас дурять якимись кур-

сами краєвих мов для урядників, до яких майже ніхто не записує ся, ба з яких урядники собі попресту килить; бо кождий „Einschub“ до-казує, що не так страшно, як на-писано, що на Буковині можна про-жити весь свій вік і стати навіть гофратом а не спримогти ся на те, аби переказати кілька слів до руського мужика, як се стало ся вноді перед самим Архїєпископом Євгенем, що знідував ся, чи є на Буковині руська гімназія.

Се най буде вам, панове послы, шешенто, взяти ся зі всею форсою за упорядкованє справи руської мо-ви на Буковині!

3 політичної ниви.

Болгарське правительство приготувало меморіал під адресою дер-жав, в яким подає докази, що турецькі єуніонарі в Македонї допускають єя частих насильств. В новїтї Гессей ові-щює і підєєніри нимували єізнаня тортурами. Консулї в Салонїкї мають також на се докази. Положенє Болгарїї єупроти македонської агітації єтало би дуже трудним, коли би правительства держав не внісали на Портї строгого покарання винуватків. З Білгорода доно-єть, що в салї Пелївожїца в Македонїї прийшло до ярвоної між Сербами а Ар-наутами. 30 Арнаутів напало на дїм євангелїєв і хотїло увести його до-шку. В залїтї борбі згинуло 30 людей. Населєнє єхоронїло єя на єербську тер-иторїю. Єербське правительство приго-товлює з єєї причини енергїчну реклімацію до В. Порты.

З Пекїна телеграфують, що на відбутїй вчора конференції генералів у-хвалєно повідомити послів, що перєго.

МАРІЯ СЛОВОДІВНА.

ПРАЦАННЄ.

Далї.

Там, на розї сєї вулицї так гарно говорив їй про свою лю-бов... Присигав... Там, знов, раз перечили ся про якусь дрібни-цю... Як же-ж по тім він пере-прошував її...

Бїжить далї і далї... Звертає на лїво, на право і знов при-ходить на те саме місце. У її го-лові поміняло ся від тих ду-мові споминів... Забула за чим, по що приїхала. А коли змуче-на пристала, аби отерти піт із чола, побачила зострахом, що вже темніє. Ах! вона мусить вертати динї, а його ще не ба-чила.

— Яка-ж я шалєна — ска-зала в голос і почала знов хо-дити по вулицях. Але сам ра-зом придивляла ся щільно про-ховним, думаючи, що побачить між ними його.

Довга година проминула. Не побачила його, не здибалась.

Що робити?... — Незадовго відходить поїзд. Вона мусить

вертати. Чи має відїхати не побачивши ся з ним. Ні! ні!

Сїла на лавцї в міськїм го-родї. Написала кілька слів до него і шїслала поїзцем. Він певно дома — а коли ні, то скажуть коли верне. Поїзєнець вернув сам. Його нема. Не зна-ти, куди вийшов. Коли верне, також не відомо...

Доки не стемїєть ся зовсім, буду ждати тут. Поїду слїду-чим поїздом — подумала вона. А за годину посилає знов із листом до него.

І знов нема. „Не ждїть на-пусто, лист лишїть. Пан верне може дуже пізно, а раненько відїздить“ — поясняє дуже вніч-ливо служниця його євоєвї.

Не питана, говорить таке, неначеб догадувала ся, що а її паном мусить бачити ся нинї, а найпізнійше завтра рано.

У тім щось криєть ся, — гадає вона і рішаєть ся ждати під домом його, хочби і до пів-ночі. І на пусто жде годину — другу — третю.

Нїч уже зовсім темна. Її страшно... Якби так ще хто знайомий побачив її ось тут о-тїй порї... саму!...

Але що там! Марниця все.

Вона хоче дізнати ся правди і готова на все відважити ся.

Втиснена у найтемнійший куток при парканї єусїдного го-роду, вдивляєть ся щільно то в слабо освіченї вікна його по-мешканя, то в браму, котрею він мусить вхити...

Години минають. Лямпа в його єомнатї все прикручена, а в брамі не видно нікого.

Єумні думи обїєли її змуче-ну голову. Проганяє вона їх, але вони все вертають і насу-вають перед її сонні очі ріжні образи.

І вона бачить його у весе-лїм товариєстві пань і панночок. Він жартує, ємієть ся, кепкує із неї, насміхаєть ся... А то, зда-єть ся їй, що він стоїть при нїй, тулить її до себе, розгріває її єкостєнілі руки. Бож вона в легонїй лїтній єуконцї а нїч хмарна, зима...

І вона дрожить, тулить ся до його груди і — вдарєє голо-вою до дощок паркану. Євїдо-мієть її вертає. Вона чує, як мороз переходить її кости. Кроп застигає в жилах, єили її опу-скають, ноги трясуть ся. Ледви мож устояти на них. Голова опадає, очі заминають ся... І

була би усунула ся на ємлю, тут напроти його мешканя. Але єсмїх і криклива розмова нїль-кох прохожих, що минали її, і майже дїткнули ся її одежи, протверєзли її. І де не єродить ся думка: „може між ними є й він?“ І думка єя додала їй на стїльки сил, що вона не га-єчи ся пішла за ними.

Вони ішли скоро — і не ду-мали розходити ся до євоїх до-мів, а її знов почали єили опу-снати. Вона чула що не зможе йти довго за ними.

Заклимати його?... Ні! Що погадають єобї про неї і про-неєго тї... А може його між ни-ми нема. — Так... вона поба-чить ся з ним завтра...

Пристала. Відїтхнула. Хвил-ку подумала і добувши останка сил, почала йти скоро, бїчи майже назад.

Ночувала у знаєомї мїщан-ин. Привали її там щиро. Не єдинували єя, що так пізно прийшла. Не питали: по що? як? дїл чого?

Вона сказала, що приїхала тепер і мусить ждати до ран-нього поїзду. Не хотїла йти до заїзду — прийшла до неї. Не слїдили її, єкїльки правди було

вора що-до ліпшої війни є монетні, коли вони зможуть надати загальну суму відшкодування, яку Китай має заплатити і коли зможуть дати гарантію, що Китай дійсно припинить заплатити цю суму. Однак на це не згодні, бо зарозуміло доносити зі столиці Китаю, що правительством китайське військо під команду генерала Лю тільки про оне людське уступило в під Гуайлю і що тепер займає інші позиції. Команданти сподіваних військ домагаються, щоб китайським повномочним, або китайське військо швидко уступило. Вночі з 26 на 27 шість тисяч повелися в Пекін на розгук у військ і навіть називаючи всіх патріотичних китайців, аби дні 15. мал збувалися і виграли всіх чужинців. Було вояка доносили, що в дні 23 і 24, навіть відбуло ся кілька битв між китайським військом генерала Лю з чотирма німецькими відділами Котелера. По закінченні опору відійшли Китайці до Куану. Німці втратили 4 офіцерів ранених, 3 повів убитих і 32 ранених. — Одні з шанхайських джентльменів оголошують подробиці о доходах і розходах Китаю, з чого виходить, що річні доходи Китаю становлять 88 мільонів тьєн, а видатки 101 мільонів. Доходи отже вносять 13 мільонів тьєн річно. (Один тьєн має 12 корон). Отже вони можуть бути використані на відшкодування зі сторони китайського правительством. До Ушингтоу надійшли телеграми американського посольства в Пекін, що імператор знову передає справи, котрі досі сама провадила одному з генералів. В Ушингтоу уважали, що за даних, що імператор резидує зі своєї дотеперішньої абсолютної влади.

З полудневої Аерии доноситься, що німці закликали до Капсіндів мирових делегатів, мирова конференція розбилася. Провідник союзу Американирів не признав повномочия делегатів, а голландський міністр не хотів вчинити жадних кроків, доки не буде загарантована незалежність обох республік. Також і президент Трансваля Крігер, приймаючи в Амстердамі делегацію етоварників підпирального інтересу Бури, заявив, що тонор нема бачити о яких небудь мирових переговорах з Англією і що не погодиться о посередництві най Боти сучасно сплатити. Також доноситься, що жінка Боти не бачить ся з ніяке посередництв.

В її словах, не гнівали ся, що розбудила їх. Погостили, нагодували. Добрі люди!

Заснути не могла. Чула біть у цілім тілі. Перекидала ся нетерпеливо викидаючи дні. Над раном задрімала. Сходяче сонце збудило її.

Може вже за пізно, може вже від'їхав? — подумала приймаючи ся. У мить була убрана. За десять хвилю перебігла великий кусень дороги до двірця.

Не спінула ся! Слава Богу!... Відітхнула.

Служба желіничка починає розбуджувати ся. Що хвилю переходить попри неї двох, трох чоловіків. Кождий обзирає її дивним поглядом.

З подорожних нема що нікого.

Змерзла. Увійшла до ждальні, глянула у зеркала. Боже! як же вона виглядає! Біліда мов крейда. Очи червоні, запухлі, окружені сильними обрубками. Уста спалені горіччю.

Зрозуміла дивний погляд, яким обзирали її.

Поправила волосся. Насунула капелюх на очі і почала ходити скоро, аби змученем вишукати рум'янець на лице.

Се удало ся їй. За хвилю при штучно зложенім усміху виглядала цілком инакше.

тво і по своїм повертї від чоловіка навіть не вступила до Кічепера. — „Тайме“ доноситься, що Англії заклали місцевість Рос-Сенегаль, де до недавня пробував Шальє-Бурґер з трансваальським правительством. Кічепер доноситься з Преторії, що від його послідньої телеграми поховано 103 Бури, 10 Бури піддалися добровільно, забрали 138 карабінів, 98 коней, 1 дванадцять-пушоту армату і 15 патронів малого калібру; убито 12 Бури. Коли Гельветі забрав Бурам знищену армату Насіма і досить велике число возів і худоби. По стороні Англії один повів убитий, 1 офіцер і 7 повів легко ранені. — З приватних джерел доноситься, що пошесть на коні забрала Англіїм вже 75% коней і найбільше синіє операції Англії. Далі доноситься, що Бури повернули і знищили кілька повів, та на засідках змусили білім англіїм відійти до капітуляції, а відібравши їм оружжя, за словом честі, що не будуть більше брати участі у війні, пустили їх на волю. З Роснед телеграфується, що правдоподібно головною кватирою Бури є ще завісиди Реностерберґ, бо відомо часто приходить там і відходять малі відділи Бури.

Втеча братчиків-хрестителів з Росії.

Як свого часу чисто російська секта духоборів, люди дуже побожних, чесних і робитишних, мусіла відійти перед генералом російського уряду і православного духовенства, так знов члени нової секти, яка під впливом німецьких полоністів утворилася на Україні, а до котрої належать не лишні люди, Русини з України, але й деякі коронні Росіяни та Польня, мусіли перед генералом російського уряду і православного духовенства відійти до нашої держави. Громада тих нещасливих людей, що терпіли за свою побожність і з глибокого переконання не хотіли відступити від своїх переконань і свого способу життя, перейшла через кордон і дійшла аж до Львова. Ось яку інформацію одержав „Діло“ про тих втікачів:

Перед кількома днями приватними листами знад російського кордону доносилось деякому з львівських Русинів, що тамонними силами переходила громада українських бантистів, або — як вони

До відходу першого поїзду, ще лише десять хвилю. Подорожних дуже мало. Вона бігав горічково, заглядав скрізь, шукав його...

Нема!

Один поїзд від'їхав. Він ним не поїхав. Знає певно.

І другий і третій від'їхав, а його нема.

Отже служниця говорила неправду! Для чого?

Але ще один поїзд липив ся може він сям поїде.

Перешукала всі вагони, всі ждальні. Нема!

Вибрала собі місце, з котрого могла найліпше видіти на всі сторони і ждала неспокоїно. І сей останній поїзд від'їхав, а його не було. Так се рішучо неправда, що він мав від'їхати! Служниця підмовлена збрехала. Але хто її підмовив?

Хто? Хто?

Задумана вертала до міста.

Не поїхала до дому, наразила ся на великі неприязності, щоб бодай побачила його.

Побачила —

(Конець буде).

самі себе зауть — „Братчиків-хрестителів“, котрі відійшли із околиць Львова перед переслідуваннями російського уряду та ідуть до нинішнього Цесаря просити ратунку від тяжких мук. Отже вчора по полудні явився ся у Львові 12 людей бантистів: мужики, жінки, дічат та хлопці, що по даним через пограничних наших людей адресам допитали ся до деяких львівських Русинів, про яких їм говорено, що радо стануть їм з порадою та поміччю. Зморожені дорогою, збіджені та порохом приналі люди стали оповідати, що пригнало їх тільки свит на піхотини.

„С наших братів у васьківській уряді, ківської губернії яких 600 душ яких, о потайним ліку не знаємо. Та нам заважають тяжкі мук: саджають в замок, накладають „штрафи“ по 50, 100 і більше рублів, б'ють нас і мордують, жінки та дічат нам ганьбять, голодом нас морять, морозом нас занепаляють, тяжко нас за наше бже слово та та бже правду переслідують. Ліпше вже в свит та за очима, ніж такі мук припинити. От нас і забрали ся 24 людей великого віку пола, і стану — мужики, жінки і підростки, холості (нежонаті), дічат та жонаті — і тільки ми в „цесарину“, може нам ту буде нудно“.

На запит, як дістали ся они з над Дніпра аж до границі, та через границю, відказують:

„Пішки піду дорогою. Підем уже шесту неділю та ніг не чуємо, такі нуморені. Люде добрі нас спонігають. Бог їх за те нагородить. Пішли ми мандрівками та дісами до границі, а потім потайним лісом та мочарами сі перебували, блукали та а путі збилися, мало на російську варту не наскочили. Та Бог нас нас стеріг, бо Він нас веде. У багнях ми ніч переносували, а над зараном добули ся до першого нашого села в збарсенім новітї, де добрі люди нас прийняли. Там спрашено нас до села Тарасівки, до молодого Остапчука, а він дав нам листи до нас до Львова. Тепер хочемо йти до самого Відня, до Вашого Цесаря, потайнім за нами уїме ся та попросити, аби нашим братям лекше стало. Бог нас провадить і Бог нам допоможе!“

З сумними лицами прислухують ся оповідання свого провідника громади „братів і сестричок“, потакує, часом дає слово допити або зітхне. Жаль серце тисне дивити ся на той гурток гарних, зацікавних та сумирних і видко незвичайно інтелігентних та своєю справою одушевляють людей, як они розказують свої терпіння.

Деякі з них полишали дома жінки або чоловіків та дрібних дітей, полишали хати та землі — „бо годі було! вийшли тїкати!“ Хто не хотів йти, того лишили. „Ім Бог допоможе, бо Він Всемогучий і Милосердний, все держить“ — казуть вони, і їх лица розсвітлюють ся сумним, лагідним усміхом, не то жалю, не то свідомості власної невинності.

Вони майже всі Українці, хоч є й Польня і Вєлїкороси. Говорять до „судитови“ вразу мішаючи білїше або менше московську мову з українською, коли-ж розговорять ся або між собою бесідуєть, то по українськи.

Та тих 12, що прийшли до Львова, се не всі. П'ятьох задержали жандарми коло Курорівки, в перемишлянській повіті, а сімох, що закла змучених приїхали в приватний ліс, арештувала львівська поліційна патруля. Між ними єсть й головний провідир їх Іван Лисенко. Він був вже з „прошеними“ у губернатора і ходив два рази пішки до самого царя у Петербург, та его не допустили.

Кількох людей з львівської громади взяло ся дозволу білоруських втікачів, аби дати їм на разі притулок та хліб. Білоруси з них люди з ремеслом в руках, а відомо, що бантисти люди наскрізь сометні, скірні та трудні а при тім тверезі — не пють, не курять, не зають ся. Щоби подати їм першу поміч, львівська руска громада зарадила між собою грошеву складку.

НОВИНКИ.

Календар. Панєдїлок, 23.IV (6/V.) с. п. м. Георгія (Юрія), с. м. Валерія; Р.: Йосиф. — Второк, 24.IV (7/V.) с. м. Сави Страт., Валентія, Леонтія; Р.: Станіслава, — Середа, 25.IV (8/V.) с. св. Марія, п. св. Макод; Р.: Михайла.

Театральне оповіщення. В міській театрі в Чернівцях „Руский народний театр“ розпочне ряд дальших п'ять заповіджених представлень. У віторок дня 7. май відіграє комедію Гайнського п. а. „Шеланго“.

Ц. к. ремісничка школа виробів із дерева в Кімполонзі. Дня 5. май с. р. відбудеть ся вистава робіт усіх учеників школи виробів із дерева в Кімполонзі. Як кожного року так і сеголі можна надіятися, що виставу ся відбудувати муть дуже численно.

В Панці відбудуть ся дня 12. май с. р. значайні головні збори весняні „Каса позичкової і шадитової“ для громади Панна із таким порядком денним: 1. Обрахунок річний за рік 1900. 2. Вибір двох членів старшини замість уступачих. 3. Вибір 6 членів до ради надзорчої. 4. Вибір каснера. 5. Вільні внесення. Збори відбудуть ся в домі читальні своєї власної ч. 360.

Похорон бл. п. Архієпископа Ісаківича відбув ся 2. май в полудне з катедрі вірменської на Личаківське кладовище при величезнім зібранні народу. В похороні взяли участь між иншими С. Е. п. Міністер для Галичини др. Пентак, С. Е. п. Намістник гр. Лев Пінський, С. Е. п. Маршалок правий гр. Стан. Бадені, багато инших достойників, рада міста Львова з президентом д-ром Малаховеним, представителі всіх властей державних і автономічних та численні депутати і представителі військових товариств.

Саломонський суд. О президенті трансваальської республіки, Пааві Крігері, розповідають таку історію. Одного разу два его подальші своєї вибрани собі его за мирового судию. Они хотіли поділити ся маїстністю, на котрій досі спільно жили, але не могли погодити ся в тім, котра найма котрому має припасти, отже в сій справі прийшли до Крігера. Крігер сидів на підсїдї своєї хати і курив джольку та сачкан, що они ему розповідали. Оба вже почали були переречати ся і злестити ся та хто знає, чи не прийшло би було й до бійки, як би не Крігер, котрий нараз відозвав ся до одного з них, до того, що найбільше жалувал ся на другого: „Ти розділиш ґрунт на дві частини нісая твоєї гадки“. — А до другого: „А ти візьмеш собі з обох тих частин тїту, котра тобі найліпше сподобася“. — І старий Саломон не міг би був ліпше розсудити. Перший із спорачих не міг знати, котру частину ґрунту тамтой другий вибере, отже ділив так, щоби обі частини о спільно можна були одіаюти. В той спосіб не допустив Крігер своїм мудрим мировим до незгоди в родині, котра в протинім случая могла би була переходити з покоління на покоління.

Купив собі „дідьна“ за 170 зр. В червопечім суді відбула ся сеголі розправа, котрої предметом була справа кушна і продажі дорослого дідьна. Річ була така: В року 1898 якраз хтось малприва Хачинському дні пивни. Він чув від того, що ворожка Мідаль уміє ворожити з карт, замалити і все підгадувати. Отже Хачинський пішов до ворожки, щоби она ему сказала, хто вправ ему пивни. Мідаль не сказала ему, хто вправ, але за те порадила ему, щоби купив собі у неї — „дідьна“. Хачинський пішов хотів вже давно пробити знакомство з наним „дідьном“, бо ему предложение ворожки дуже сподобало ся і розходило ся ще дин о цїну купна. Остаточно добили торгу і Хачинський хоч не мав самого дідьна, предмет свого купна, обіцяв ся заплатити за него 170 зр. але, ратимі а ворожка Мідаль обіцяла ся доставити ему дорослого дідьна. Хачинський дійсно заплатив ратимі умовлену суму, але ворожка не доставила умовленого дідьна, аж Хачинський не могучи дочекати ся любича, котрого

так дорого собі купив, завізав! Міда-зему до суду. Розирава ще не снічила ся, бо треба було пересухувати сьві-ків. Пана „дідка“ не послихує на сьвідка, але Хандицький вже тепер може бути певний що купив собі діда на другому дідкові ухав 170 зр. в зуби.

Живцем згоріла. Перед нічю на дніми ввухнув бун огонь в Чортівці, повіта городенького і розширав ся ще на два сусідні обійсти. Мимо того, що ратунок був скорий, згоріла всь три обійсти зі всіми запасами збіжжя і пані для худоби. Загальна шкода, котра не була обмежена, вноситься 2.240 л. Най-сумнішче то, що в огні тім згоріла дво-дітна дочка одного з погорільців, Анна Костяк.

Смажені борсуки. В громаді Лю-бешча, як доносили з Вібріна до „Кур. Lwowsk-ого“, про сьлідуєчу нечувану похлю, має гр. Казиміровський кусясь м'яса (насовишено), до паска ся худоба тамеш-ного шинкаря. Нараз з'явив ся борсук і кинув ся на корову, укусив її, покусав підтан кізку та кинув ся на вола, ко-трого вихили на віздрі, а він відкусив борсучином узо. То ділао ся побія пуб-личної дороги, отже на крик хлопця, що пас худобу та на рев худоби прибіг кілька селянин і збили борсука. В та-копних м'ясах єсть багато борсучих нор, і єсть обая, що сказало ся і більше борсуків.

Незвичайне з'явлення. Давня пригода пригодила ся англійському кораблю „Тестоні“, що плив на широким морі під 45 степенем ширини а 40 стев. дов-готи, в дорозі до Нью-Йорку. Підчас зовсім погідного неба і спокійного воз-духа, з'явилася ся нараз величезна овда, і то в такою силую, що бухнула як би явивсь подоснад на поклад корабля і повстало его шаленство. Двох пасажирів, що були під ту нору на покладі, кинула вода в такою силую на другу сторону судна, що один зломив собі нозу, а другий так покалічив ся, що треба ему було ногу відняти. Описав зачало шось кораблем страшно підняти і трасти ним так, що здавало ся, як би він ма-вже затонути. Накопел ще раз вода залезла судно а підтан все притихло. Море успокоїло ся, небо було як перел-тим вене і погідно, полудн спокійний, лиш зруйноване на покладах корабля і бран двох морів, що сиділи на жам-тах в полах, були доказом перебутої катастрофи. Капітан корабля каже, що то був вулканічний вибух під морем.

Подяка. Дирекція руского народ-ного театру уважає себе в німлім обо-в'язку подякувати Ви. нн. др. Вовніці, антипарови Окуневському, о. Майков-ському, директорам Шорноні і профе-сорам Прокопичеві за їх щирий при-ют театральної дружини в Кіцмані за їх щирі труди і заходи і протенцію сеї народної інституції. Рівно-ж дякує місцевій і дохресній публіці за при-хильно напорте народного театру. Особ-ливо висказує зарад театру своєю по-дяку панови Боровичеві за безкористне відступлене діловою на поміщене театру. Нарешті відповімо на нехлібо останнє представлене: оперетку „Бідне Дівча“. — (Примітка редакції: Нахлімо ся, що не-місцєва і дохресна публіка зять ся греміально на се праймально представ-лене у Кіцмані).

Із театру.

В четвер, дня 2. мая с. р. відігра-ла наша театральна труппа в Кіцмані п'єсу „Жидина вихростка“, драма зі сьвітськими в 5 діях Тогобочного. Корот-кий зміст оєї драми ось який: Сурка, донька заможного жиди Лейби, запо-внена в сьвітськім Доу Джоу-ї Стевані. Коли старий Лейба робить яко приго-товля до весілля Сурки з заможним Пошем, Сурка йтілає в ночи з Стеваном до пона, вихрещує і одружує з Сте-ваном. Старий Лейба проклинає свою дочку і з роснуки божество: сьвітська красавиця Прієка, котру Стеван ко-хав так горячо кохан, задумує нікстити на Стевана. І дієно їй се пдає ся: Сте-ваном обридла его жидина-вихростка і він знова залюблюєсь в Прієку; Сурка з роснуки вилілає. Не хочемо розводитись

тут над самою п'єсою (се зробимо пі-нїшче — прим. Ред.) а хочемо сказати кілька слів про саму гру акторів.

Найважливіші ролі Сурки (п-а Гем-бічка), Лейба (п. Гембічка), Стеван (п. Стадник), і Прієка (п-а Слободіна) спо-чинували в добрих руках. П-а Гембічка, мимо сего, що грала сю п'єсу перший раз, віддала свою ролу як найкраще. Її велике прокуміне штуки і оправданне чуте кинує на її драматичний талант. Не менше і п. Стадник відіграв ролу Стевана з розумінням. Одна з найтруд-ніших ролі старого збожевільного Лей-би попала в руки п. Гембічки. І дієно він потрапив зворушити до глу-бини душі і викликати на одну сльозу.

Дуже привабливо і концентровано від-дала п-а Слободіна ролу Прієки. Ролу Прієки, се мабуть одна з найкращих ролі п-и Слободіної. Не менше гарно ви-пали ролі Куліни, старшої баби (п-и Осиповичева) і Юрши (п-и Бучманіна). Особливо сьліп п-и Бучманіної в 1. акті сподобав ся дуже добро. Вистапа ли-шила ся п'єсу як найкраще привабли-во. Шкода тільки, що вже так скоро опу-стят руский театр наше містечко.

Кіцманський.

МАЛИЙ ФЕЙЛЕТОН.

(Не тільки передрукуються).

Марно Черемшина

Карбн.

(Далі).

Художество, замарене, ділове лише пенсло під сьвітм той вишневий шийт похосен, а його веселість перелігала і на-линя усьх гоотий. Вуйин розбешетупа-лись і підсвідували довгими, кривими го-лосами, а вуйин підтупували поганю. Та коли дашівини відтанцювали своє, дід заводи такій жалібно, що усьх гоотів на долну голову опускали, як ітати до-щен віпрані, а баба глибоко зітхала. Петрик писав на вид поворочені і за-сумованої старині і як ніг крадьки над-слухував, бо хотів дізнати ся, хто тому винен. Але не міг дослухати ся свого, бо старини надвезла ся та нарікала на такий ролі, а дід згадував віпрані дав-ні, діпні часи, та кридував ся на те-першній так, як кождого вечера перед бабою кридуєть ся. Руки собі заломлю-вав і казав, що усьх Гунулі на старині переходять. Аж як прийшла бесіда про дідового дяті і дашку та про їх діто-чок, вхопив Петрика туск за серце і на-тиснув на верх сльози, як росу на го-лубих чічках.

Не багато хвибувало до того, щоби на голос бун не розлигав ся, але баба по-грожуєла йому, що відведе назад до дьді і що там дадуть йому чинюлені⁹. Істн. Тай тим діточий плач загатава, туск у серце потановила⁷. А гооті са-зали йому соромити ся за таке хитче діточо серце.

— Поки'с у діда, то не плач, не-бажа, те тог час не прийшов на тебе! На Велидені баба убрала Петрика як пана і провадила з дідом до дьді у гооті. По дорозі писани з назуки най-мала, людським дітям на простибі⁸ роз-давала.

— А як ми, Петрику, загинемо, то ти будеш за дідову тай бабину душу давати, будемо менше карбн мати.

Петрик нерв уже бачив у оєлі по-хороши, чув голоси, жалібні плачі а в куці з ними й бесіду про карбн, котрих навіть старші люди казали ся і на яких вгадує сумно зітхали, як через чорно-ю, зловіною тучю або чумою жалили ся. У його хлопчий умі виступали ті кар-би темними, неясними, страшними во-рогами його старині, куйні і ітот і усьо-го великого села.

— Не бійте ся, дідику тай бабо, як куните мені стрілку, то я тоті кар-би вистрілюю що до лаби!

II.

Стало ся так, що дід не дїдав ся помічч із свого плука. Як лишень Пе-

⁹ кістки на руках.

⁷ потрутила в долину.

⁸ щоби Бог умершим простив гріхи.

три виходив свої роки до школи, по-хонав діда, а дьда вибрав сьма від баби і передав у чужі руки, у місто до школи.

— Коли'с не гарен⁹ робити, то галло не будеш, писма берн-си!

От-так як би бура зірвала ся і з рісного, зеленого саду піднімала моло-дєнчу галузочку у вірі тай у кляку ма-жи лоза загнала.

Як би на тому місці велика, перва-на рана лишилась і переділювала одно-жиге і одно тіло на дві нерівні часті.

Намагає ся той біл переболати, то-ту рану заготи.

Гула ся до долу як лоза від вітру, мончан як маленький гріб, а очима крадьки палоротиного плука шукав.

Воло не переболіть, рани не заготі.

Тринає ся як ітат у клітці і що душе кається ся. Обезсильний падав і динив ся на відгате жиге, на молодість, аспокризу тай як зложі до свого села перекадав ся.

Бачив лежачу могилу укриту, чер-воною луною забарену; чув жаліє стони карбованих кистей голіх, півнавав їх і плакав.

Здрігав ся і прокидав ся зі збоже-лим, карбованим серцем.

Сам себе не півнавав у панським плахтє і люди його не півнавали.

Соромив ся кождого крону і утівав від людей. А на сєраї прилігав Петрик до долу.

Баба з радощів у долоні сплеску-вала, до неї говорила:

— Ти у Бога писави, що таку ди-тину маєш. Аді який нищий, панцю-лине має!

А як Петрик у нехлібо стои у церк-ві коло диньського прилоса, то баба його сьма пвала та усьм кумам у ба-бинні за него шепотом розповідала.

— То на сьвітї пошла дитина, у вохити школах учив ся, мене у руку цулує. Так писма бере-ся, що пинчив учить і старині грейшр послав. То пе-лину голову має!

А як куми звели до того бесіду, що він головою не вдав ся ані у свого дьдію, ані у нею, лиш таєм свою бабу, то вона не могла з радощів говорити, і хлиба птакувала головою тай обома си-вобровими очима мірала Петрикову го-лову.

Глази обегунали Петрика і виниту-вали ся його про пенчину, а баба зарав дєс а бону ставала і помагала винуки відповідати на задаві питання.

— Тото любети, не наша голова до такого розуму, ай-де!... тото очима траба-би йти.

Бадик хотів у приверти, аби тє хлони не пережалювала, але баба сї-нала Петрика за рука і кликала до долу, а бадіам не давала ся перего-ворити.

— Нас готь би у тіме хто гунав, то нічо не вигунає, ой не вигунає, лю-бети!

На танці загін брали Петрика межн себе, називали стриженим уралоуником і прєсали, аби танцював польки. — Дя-чєта підсвідкували ся, адвгали пле-чина, із стрижалом танцювати сором-ишєсь.

— А де твої, Петрику, пани?

— Де топорєнь карбований?

— Де твоє стрілиба, Петрику?

Аж баба не терпіла, гальбити їх муєла.

— Ніби ви на нас дивит ся, ніби ви протів него? Ше таку привєде бі-лєчку пана, то будете є і руку цу-дувати. Іної нужди ширите ся?

Дячєта ще дужко сьміяли ся, бабині слова на-тин брали. Лиш чорнобрива Ба-линя Несторєва не піднівала ся, жалєм серце обєстували, сумом твар залпину-вали.

Очі¹⁰ нагадували собі, як з Петри-ком зінїл пєла, сьміялися сьмізала, про-пикли йому винишала, на сьветвєчєр оріхам чистували.

Очі лонили тоті слова, котрих кождє Петрикова баба до неї лебєділа, своєє немісткою плавала. Наме за мер-цем, за Петриком бланувала.

По сьвітлицім тємнї баба верітєю напівнала ся, із плуком у дє гроби зби-рати вибравла ся.

Вродили травами обоє по колїна заросєні. Галили черєч оїні у камеру і бачили гроби, як густу росаду. Пере-стували і збєрали.

⁹ не годєн.

¹⁰ немєчє.

Надійшов заїсний. Розкрити ся на-бєбу, відобрав пошлє і вхонив за ве-рітку. Баба сьпірала і відірошувала ся як дитина. Заїсний труги у тан, що вона увала. Петрикови лотє бесіду від-бєрала, стоєв як сьвітєчє. Заїсний гля-нув на плєго і, кидючи пошлє тай верітку, уєлєхнув ся: „Вєтєдє єє пан-єє старєв хлєнок глєбє збєрає“, пан-гїназєста!“

І пішов далі.

Баба приходила до себе й радувала ся верітї тай пошлєви, начє-б дістала їх в дарунку від заїсного, а рївночасно била ся у груди і воякала ся та нарі-кала сьма на себе, що один карб більше заробила.

А Петрик чув, як в його серце по-ний карб врізував ся.

(Конець буде.)

Посмертні + оповістки.

Радник шкільний Ісепескул, посод до ради державної і пр. упокоїв ся дня 1. мая с. р. у Відні. В. с. п.!

Николай Одовічук, загально пона-жаний господар в Балішчах упокоїв ся в суботу, дня 27. цвітня с. р., про-живши чєсно й примірно 69 літ. Пош-ний був просьвітєним і побожним чо-лоуком. Довиний час служив ревнє перш-ією найстаршій єпітроп (брат першо-ний) і яко такий трудив ся майже до ськону для возведєння храма божого. Вєсь лад, як і порємонїл церковний анів знаменїтє. Похороши відбули ся в понаїлок при величїм адвїні народу дуже сьвятєчно; на могилі проєквали о. Гермєлє з Серєту дуже сєрє торжєви-мє озорани і яє одну сльозу витиснув з очей присутнїх. Пошївїна оплакуєть: сєнруга, недружєві доньки і сьни, межн ними Алєксєндєр, учїтєл в Серєті. — В. с. п.!

Руский народний театр

В Кіцмані

під дирекцією

Др-а ІВАНА ГРИНЕВЕЦКОГО

В неділю 5. мая 1891

Бідне Дівча

оперетка в 6 відслєвах Куна.

В міскім театрі в Чернівцях

У вівторок дня 7. мая 1891 р.

Новість! Новість!

ШАЛАВИЛО

Знаменїта шутка в 5 відслєвах Глїньского, перєклєв І. Стадник. Грана 30 раз з ряду у варшав-скім театрі.

Особи:

Густєв, влєстїт. дїбр п. Стадник	п-а Слободїна
Зосє, єго жїнка	п. Грївєшєвський
Пєсє, єго прїятєл	п-и Осїповїчєва
Клєра, жїнка Пєсє	п-а Гембічка
Алєхїна, оперєра сьпї-вачка	п-на Гембічка
Ян Гальонїньскїй, дїдєко Густєва	п. Ніжєнїковскїй
Кєсє, сьлужк. Густєва	п-на Бучманїна
1-ий) гість до карт	п. Тєрдєнїч
2-ий)	п. Дєлєв
3-ий)	п. Шєрємєтє
Пєлєчєкє	п-на Сїрєє
Лєрдє, сьлужк. Алєхїн	п-на Лєвїнєц
Служащїй в гостїнїцї	п. Юрєчє

Рїч дє ся у Варшаві.

Рєжїсєр п. І. Стадник.

Цїни мїсць: Лєжа 5 зр. — Фо-тєлє першоряднїй 1 зр. — Фотєлє дру-горяднїй 80 кр. — Трєторєднє прїсєдє 60 кр. — Партер і сїдчїй бєлєнок 35 кр. — Галєрїя 20 кр.

Початок о пів до 8-ої.

Весняні річи найновіші вже прийшли

В гандлю Б. БАЛЬТІНЕСТРА молод. Чернівці, ул. Головна ч. 3.

Капелюхи для панів і хлопців оздоблені; чорні і з найрозмаїтніших медних крапок; з найкращих н. к. фабрик І. Генріха Іта у Відні, Осип Піхлер і сини у Грацу як також з фабрик Борсально, Піузенно, Фрателло і Александрі.

Мужескі капелюхи від 3— н. до 12— н.
Хлопські " " 1— " " 3— "

Краватки виключно найновіші десени і найбільшим виборі.

Рукавички французького фабрику (Glacé) шведки і до прана усе під глянціною; далі також Ерен-Флор і шовкові рукавички.

Бронзові і срібляні річи зі старого срібла як: найновішого заграничного фабрику годинників канделябрів, карбон, гарнітури до писань і куреня, воякині фігури і т. п.

Товари обувні, дин добрі фабрики для панів, дам, дівчат і дітей. Головні склад французької фабрики обуви А. Саре і Howlett & White, в Англії найкращої сорти:

Мужескі черевани від 8— н. до 20— н.
Дамські " " 7— " " 24— "

Для дівчат і дітей " " 2-50 " " 8— "

Домашні черевани в найбільшій гатунку і найбільшим виборі.

Кальоші найбільший склад з найбільшої петербурської фабрики.

Парасолі від дощу і сонця в найбільшій гатунку і найбільшим виборі.

Мужескі сорочки під гаранцією, нічні і денні, ковдри, манжети, хустки до носа, мужескі шарніжки, дамські і для дітей панчохи в найбільшій розмірі.

Гарнітури до писань, стоячі з'ягари, рами до фотографій і т. п.

Принагідне купно: бурштинові цигарини від 1-25 ар. до 10 ар. разом з футералом.

Склад ц. к. привілейної фабрики товарів з альпакки і хінського срібла В. Бахмана і Сп. у Відні.

Важне для кожного!

Випродаж!

По дивно дешевій ціні, лише за 2 зр. 95 кр. — прекрасний гарнітур, зложений з 14 цінних предметів, а іменно.

- 1 годинник швейцарський, анкер ремонтвар (на жадане посріблений) з гарно гарнірованими окладинами, докладно регульований, з три літньою гарантією і етуї.
- 1 гарний ланцюжок з годинни або нікелю з кутасом. Париска система.
- 1 шпилька до краватки, з годинни з іміт. брилянт.
- 1 шара позолочених спиною до манжетів, марна „garantie“.
- 1 гарнітур (5 штук) спиною з годинни до коніриків і сорочок.
- 1 шара коніриків з правдивого срібла, значеного урядом.
- 1 перстень з годинни з гарним каменем.
- 1 кишеньове зеркалаце і етуї.

Сих 14 гарних і цінних предметів разом з годинником (анкер-ремонтвар) розкладає за 2 зр. 95 кр. (посланим або висилкою наперед грошей) фірма:

Brüder HURVIZ,

Exporthaus, Krakau Stradom Nr. 17. (Oest.)

Кожі со кому не сподобає ся, може до 8 днів звернути і дістати гроші назад, отже нема ризику.

Хто замовить, дістане альбом з 15 карток з видами Кракова за дармо.

6-19

Друкарня „Рускої Ради“

в Чернівцях, уліця Петровича ч. 2.

має на складі отсі видання:

Bestrebungen der Rumänen	др. Смалъ-Стоцького	1-50 кр.
Буковинська-Русь	др. Смалъ-Стоцького	1-20 "
Твори Юрія Федьковича		1— "
Бесіди про часи козацьки		75 "
Листи з пекла Осипа Шпигла		20 "
Людина Ольги Кобилянської		40 "
Природа	"	20 "
Покора	"	70 "
Чума горічана Омеляна Поповича		20 "
25 повісток	"	10 "
Хлопці-садівники	"	20 "
Цісар Франц-Йосиф І. Омеляна Поповича		10 "
3 села Богдана Лепкого		20 "
Гадки про потреби Українців		15 "
Сина книжочка Василя Стефаника		70 "
Громада др. Смалъ-Стоцького		10 "
Пропасть Івана Ваганьського		10 "
Домашній писар др. Теодота Галіпа		80 "
Верховинські загадки Євотія Пігулика		50 "
Студії богословські о. Євграфа Вудильця		3— "
Образки з природи Івана Сняжко І. і ІІ. том по		5 "
Приказки книжочка для веселих людей Івана		
Данилевича		8 "

На поштову пересилку треба долучити 5 кр.

Найліпші МАШИНИ ДО ШИТЯ

е так звані обручкові (Ringschiffchen).

Сі машини йдуть дуже легко і надзвичайно скоро (2000 шитків на мінуту). Сі машини мають прилад до гафтованя і прилад до остреня голки та ножиць. Окрім сих маю ще найновіші машини для шенців, крапців, римарів і такі, що шують для потреби в перед і взад.

За кожду машину гарантую 5 літ.

Продаю за готові гроші і на викид дешево як всюди, хто невірять най переконає ся.

В. Данилевич

а бровари Штайнера ул. Двірцова ч. 21 в Чернівцях.

Друкарня „Рускої Ради“ в Чернівцях
отворено в неділю і святю від 9 до 11 години рано.

Г. Файлес

у сувач нагіток

Чернівці, Руска ч. 8.

Яко дамська фризирна „Secession“

як також спеціальність у всіх парикмахерських операціях поручає ся пані

АННА ВАЙС,

Чернівці, Tempelgasse 6, (салон фризирський Леона Вайса),

котра у Відні за знаменитой смак у стилі „Secession“ і за фризирську тодішню була подвійно відзначена медалями.

Ціни приступні.

Виходить в Чернівцях
що середа, п'ятниця і неділя.
Редакція, адміністрація і експедиція:
вулиця Петровська ч. 2.
Реклама і портретні зображення на попередній
випуску. — Рекламувати кооперативні
випуски від порта.

БУКОВИНА

Передплата на „Буковину“
на пів рік . . . 30 Кор. — сот.
на рік . . . 60 „ „ „ „
на чверть року . . . 15 „ „ „ „
на місяць . . . 5 „ „ „ „
Поодинокі числа коштують 16 сот.
Передплата і відомості за історією
платні в Чернівцях.

3 політичної ниви.

В кругах добре поінформованих переповідають рішучу вістку подану часописом „Times“ про миниме заключене військової конвенції між Росією а Сербією і думають, що вістка ся є вислана з палця, і пушена в світ, аби заколотити мирні відносини між Росією а Австрією.

В Болгарії прийшло до непорозуміння між президентом міністрів Каравеловом а міністром війни Паприковом що до висоти бюджету міністерства війни. Паприков жадає рішучо, аби звичайний бюджет на військові цілі виносив 22,600,000 фр. в порівнянню з 20 міліонами, призначеними торік. Непорозуміння є віддай таке острє, що грозить пересиледем кабінетовим.

Комісія адміністративна Собралія прийняла наесеня правительств, аби в цілі заведення ошадностий зменшити адміністративний апарат. На будуче Болгарія буде ділити ся лише на 10 департаментів. Похитям буде відібрана від адміністративної і перестроєна в окремих відділах жандармерія, що не підлягав би впливам пануючого в даній хвилі політ. стороництва.

Політичні круги Німеччини ждуть з великим напруженем на розв'язане кризи в міродатних пруских кругах. Оноді в палаті канцлера під проводом Більова відбула ся довірочна нарада пруских міністрів. Предметом сеї тайної кабінетової

наради було розв'язане пруского союму з причини справи каналів. Дневники висказують гадку, що на тій нараді порішено також судбу кількох міністрів, а іменю міністра фінансів Мікеля, міністра торгівлі Бредельда, земліниць Тілена і різництв Гамерштайна. Ті міністри мусять в найближній часі подати ся до димісії. Дневники сумнівають ся, чи гр. Більов в теперішній хвилі буде мати підвагу розв'язати пруский сойм, бо нові вибори могли би дати для каналового предложення ще гірший результат. Оноді говорено, що Мікель вже подав ся до димісії. Інші кажуть, що соймом буде предложене цісарське розпорядження о заміненю сенсі, а підтак міністри поладуть ся до димісії. Voss. Ztg. заперечує всі ті вісти і запевняє, що Мікель лишиться на становищі і що Більов скорше уступить, як Мікель.

НОВИНКИ.

Календар. Четвер, 26. IV. (8. V.) с. м. Василево, Ізюри, Юсти; Р.: Григорій. — П'ятниця, 27. IV. (10. V.) с. м. Симеона орох Гого, Аристарха; Р.: Антонія.

З краєвого правительства. Ново іменовані управительствених радників др. П. Лятарнер обирає уже провід IV відділу (справа громадські).

Іменоване. Аліюстом будови жителів державних іменовано інженера Сам. Дайча.

Перенесення. Міністер судніцтва переніс судових ад'юнктів: Юліана Зедельмера з Вишнів до Кимнолонта, а Гуга Вайса до Вишнів.

Вільні посади. Краєве правительствє розписало нинішнє в цілі обсядження посади лікаря повітового і системі-організаційних поборами IX. кл. ранги, есентуально посади конспієнта санітарного і сент. поб. X. кл. р. есентуально посади асистента санітарного з річним ад'ютом 1200 кор. Кандидати мають внести подана засемотрені доказани знання мор до 25. с. м. до краєвого правительства в Чернівцях.

Похорон радника Ісепескула відбув ся в неділю, 5. с. м. о 3. годній пополуночі в головному двірї при участі шкільної молодіжї всіх чернівецьких шкіл середніх і учительства шкіл народних жіночих і чоловічих та урядників, між якими був і С. Е. президент краю. Похорон проводив архим. Калінеску епісально зі 7 священниками а співом хор інтимний уч. семінарії. В церкві патедральній мав проповідь катехет уч. семінарії о. Бендас а над гробом о. Калінеску, Тут попрощав покійного і проч. Вота до вімення. Так спочив визначний діяч нашої буч. шкільництва в 62. році свого життя по 35-літній діяльності учительській, а аніж 30 років як директор уч. семінарії і часів буч. краєвої ради шкільної. За часів інспекторату дра. Виселужила мав радник Ісепескул великий вплив в шкільних справах, якого вплив пера і против Русинів, протегуючи наших ревератів. Мимо того належить признати, що зорганізував уч. семінарію на основах новочасної педагогіки, з чого виїшла користь і для руского шкільництва.

Інспектором волосних шкіл на місце рад. Ісепескула настановлений проф. реальної школи Симонівич.

До краєвої уч. конференції, що відбув ся в другій половині серпня с. р., обрані відпоручниками учительства а помітїв: радощевського: др. Ісакевич, надуч. Браїлін і Мад'єр, із сучасного надуч. Василевич і Цуркан, із середнього уч. Одоличук і Бемер, а із стороженського надуч. Олександр Барбір, Стад, Сорочан і Іорій Брага.

Із „Союза“. Маємо честь повідомити, що на надзвичайних загальних збо-

рах а дня 3. мая, с. р. вибрано ось який відділ: голова т. Грушневич Максим студ. прав., заст. голова: т. Вашильовський Іван студ. прав., писар: т. Сабат Андрій студ. вілоз., скарбник: т. Йосипицький Іван студ. прав., бібліотечар: т. Йворський Осип студ. прав., контролер: т. Артимович Агенор студ. вілоз., господар: т. Артимович Азріан студ. вілоз., заастан. відділ: т. Гашкевич Іван студ. прав., т. Кобилянський Володимир студ. прав., т. Ших Ілько студ. прав.

За відділ акад. тов. „Союз“ в Чернівцях: Максим Грушневич, Андрій Сабат, голова, писар.

Репертуар руского народного театру в Чернівцях. Середа, 8. мая: „Власть тьми“, сенсацийна славновісна драма в 6 відділах гр. Льва Толстого. Четвер, 9. мая: „Поворот батька“, опера в 3 актах Ірещенського, розічне „Він не задрісний“, комедія в 1 акті а закінчить: „3 любови“, весела шутка в 1 відділі. П'ятниця, 10. мая: „Відно дівча“, оперетта в 5 актах Куна. Субота, 11. мая: „Жидівка вихрестка“, народний образ в 5 актах Тогоботного.

Заведення для божевільних в Чернівцях. Цісар санкціонував ухвалу сойму буковинського о заложеню в Чернівцях краєвого заведення для божевільних.

Зміни в руско-народнім театрі. Др. Грушневич, мимі представляє відділ „Рускої Бесіди“, зразитиував з дальшого ведення театру і нинішній конкурс. Відділ „Рускої Бесіди“ і розписав конкурс на директора театру на тит самих успіхах, які обов'язували теперішнього директора а терміном до 30. червня с. р.

Погода в маю. Фальб зановів, що від 1. до 6. будуть дощі а бурями, головю в Австрії і Німеччині. Дня 1. і 2. мая буде тепло, а 3. холодно. Третій май є днем критичним і тоді припадає затьміне місяця (згідно у нас о 8^{1/2} год. вечором). Від 7 до 12 дощі, бурі, але воздух теплий. Від 12 до 17 дощі, а дощик ошодних бурі і сніг(и). Температура значно опада. Від 18 до 25 дощі, опершу рідші, пілітійше зливи при ш-

МАРІЯ СЛОБОДІВНА.

ПРАЦАННЄ.

(Конець)

— За десять хвиць від'їд. Прощу всідати, — розлягаєть ся хрипливий голос кондуктора.

— Сідай, бо не найдем пізнійше вигідного місця! Ось, сей поїзд!

— Вже? Ох!...

Запровадив її до переділу пань. Сам станув при віні спокійний, байдужний.

— Отже, розлучаємо ся на все? — промовила голосом адавленим сльозами. — На все?... Не жаль тобі мене? Не жаль нічого?...

— Ти будеш іще щаслива!

— Щаслива, без тебе? Ха! Ха! Ха!

— Я щастя тобі дати не можу. Ми мусимо розійти ся!

— Чому? для чого? Через що?

— Не питай про те!

— Як то не питати? Чи ти

гадаєш, що мені так легко розійти ся з тобою? Що я зможу погодити ся з тою думкою, що ти вирік ся мене, лишив мене?... Ні, ні! Ти мусиш мені сказати, для чого? чому?...

— Я... я сам не знаю!

— Не знаєш, ти не знаєш?... І ти думаєш, що я повірю в се?

Слухай, я прошу тебе, закликаю тебе на всьо сьняте для тебе, на давню нашу любов, скажи мені: а винна?... а?... мое постуноване?

По хвилі нервово:

— А може ти перестав мене любити — любиш иньшу?

— Ольго!...

— Ну, що? що? кажи!...

— Я! Я сам визнаю! Я негідний, а підлий! Ти через мене будеш нещаслива... О знаю, що за се відпокутую тяжко!

— Бога бій ся! Не говори так загадочно, а тебе не розумію! Мені в голові мішаєть ся чому не скажеш відразу всеї правди?...

Поїзд захитав ся.

— Ну, бувай здорова! спокійна!...

— І не скажеш мені?

— Бачиш нема часу...

— Я не від'їду. Хай дієть ся що хоче.

— Ольго, не будь дитиною! Кажу тобі, так для нас обоїх ліпше.

— Алеж я нічого не хочу, лише знати чому і для чого так? Я жити без того не можу, не буду жити...

— Не говори так, жий для мене, жий для мого спокою! Я прошу тебе Ольго про те, дуже, дуже прошу! Правда, ти будеш жити? Бо знай, що з хвилею, коли довідаю ся про твою смерть, я жити перестану...

— Колиб се була правда?...

— Ти не віриш мені?... Так! Так! Ти не можеш мені вірити.

Я не сьмію надати, аби ти вірила мені...

У його голосі звучав безмежний жаль. Очима повними сльоз глїдів на неї і німо благав про ласку. Повірила йому. Б якась тайна, котрої він не може відирити.

— Вірю тобі, бо я люблю тебе, так як давнійше і... Слухай... коли хочеш, щоб я жила для твого спокою, зроби се, про-

що попрошу тебе для мого спокою.

— Що? що?

— Пий до мене від часу до часу пару бодай слів. Мені легше буде жити у тій самоті з пересвідченем, що ти таки хоч часом думаєш про мене.

— Ні, ні, Ольго, того не зроблю! Пощо дурити себе?

— Але я так дуже прошу тебе про се.

— Ні, ні!

— І ти хочеш, аби я жила для твого спокою! Не погадав, яке те жите мєе буде... Подумай собі, що я не підду так як ти у веселім товаристві на гулятку, не утоплю горя в сльозах. Я на тій пустині тяжкими нерас не заговорю до чужого чоловіка, лишена сама собі збожеволіти можу із своїми гадками — з сими теперішніми моїми гадками...

Чиж можу я бути здорова? Можу дбати про своє здоров'є? Для кого? Для кого? Для самої себе? Колиж я вже й тепер сама собі обридла, сама себе зненавиділа... Чи піддержать мене думка, що

6 к. Волод. Михайлівський 12 к., Волод. Ісидорівський 6 к., Сергій Шойнарівський 6 к., о. Сидор Воробієвич 1 к., Антін Клим 6 к., Др. Степ. Смаль-Огоцький 6 к., Се. Пугач 8 к., др. К. Клим 4 к., др. Ст. Гордінський 4 к., В. Григорівич вібрив 6 к., Андрій Зибачинський відріже 50 к., Разом в рій бичучим зложили дх. 458 кор. 92 сот.

Членські вигоди на „На-родний Дім“ в Чернівцях зложили дх. 1 к. Миколай Іван 2 к., Іван Кошак 1 к., Прокія Лягушин 20 к., Іза Байчук 10 к., Пилип Андрійович 10 к., Георгій Мазурян 6 к., Паротеній Данчук 20 к., Корнелій Козак 10 к., Іван Олександрівський 12 к., Олександр Попович 5 к., Ольга Радик 8 к., Вісвалд Радомський 10 к., Андрей Дугаєвич 4 к. Дотенер разом в бичучим рій 234 корони.

МАЛИЙ ФЕЙЛЕТОН.

Вже нива-пята склинка перед мною, і пятий раз я згадую тебе. І пятий раз тобою очі мої, і пятий раз червоніє в душі гребі.

Ще склинка, дві... Кольок ще візьма вище. Потім злігаю спати... Хоч і ти до серця тудиш ся проклята доле, не чую болю, не тямлю бди.

А як тверезий ляжу собі спати і ти до серця могого злетіши, нестись ся станеш, тудиш ся, стискати — жаром мій мозок і душу ситиш....

С-ий.

(Не візьма передруковувати).

Марко Черемшина.

Карби.

(Конець.)

III.

Ще листочко з дерев не попадаю, ще богачина барабана у кущинах не дійшла, що конопа у мочулах¹¹⁾ не вимочились, як Петрикова баба забавляла ундрати.

Смерзало.

Крихті, темні тіни на стінах сідали і мов озальські гробарі над гробом ждали.

А світло їх у закутих загнали.

— Буду гинути, Петрику!

Немає світла в руці придріжувала і сизаканими очима потакувала, що ба-ба буде гинути.

— Що нас бозить, бабо?

— Усе тіло болить, небоже, бабо.

— А немож-би лікарів привести?

— Е-а-де, небоже! Прийшов час, тай нема куди. Богачі кличуть, та що з того? Або ми маємо віден?

— Чема дитина! — шепотіла ба-ба і намагала ся віднести руку, аби погладити внука.

Дрібні сльози розлилися ся по її на-бренному, восковому лиці і потакали в німому, як пранці роси на перегорілому павуці сніг.

— То баба хочут, синку, аби з ними на смерть попрощав-ся, — відгадувала неси бабину волю.

Петрик зловив бабину руку, цілував і плакав.

— Просидай мене, Петрику!

— Най Біг простить, бабо.

— І другий раз!

— Най Біг простить.

— І третій раз!

— Най Біг простить.

Тама пролетіла через хату сльоза-ми обити.

Баба по стелині надиканками очима водила, руки підіймала і як-би рій мух від себе обганяла.

— Карби! карби! — простогнала тяжко, мов-би через горло пажу, пажу-ку воздоху перетручувала.

— Тото небоже, бабі карби уже привилиють-ся.

Петрик мимоліт глянув на сте-лину, але крім закуринок, дхних св-лозів не бачив нічого.

¹¹⁾ ставок до мочени конопель.

Баба приминала очі і перетягувала в долуну голову тай гей-би хопалась перед падухою з гори сизадою.

— Любо-бабо, не бійте ся ніяких карбів, ви ще подумайте.

Баба була-би пнувова перетягла, але не могла, а замість неї неї говорила:

— Тото, синку, перед смертю ко-ждому карби показують-ся, на душу ці-кають. Тобі дав Біг таку долю, що учи-ня-ся у школах тай будеш великий ро-зум мати, будеш тим паном. То ти мені мібаувати¹²⁾, що гріх, а то ні, а-що карбує-ся карби. А ми, синку, нечлани, не знаємо. А хочь знаємо, то у білі не памітасмо, що робимо, а то все йде на душу. Шо гріх, то все карб на палиці у пана-Бога тай на душі карб. Як ду-ша на тот світ приходить, то є карби уже пороховані, уже муш теріти має. Видиш, небоже, що коло нас бідо діе-ся, тай вже є, вже тото у Бога карбо-вано. А на кождий карб треба кару приймати. Коби-то ми бідували, коби-оми сохотили-ся.

— Карби! карби! — стоїчала баба й руки випручала.

— Нобійте-ся, несько, Біг з вами! Ше дитий лишамте, ше за нас моли-ся будут тай пан Біг умалит нам кар-би, — як могла, потішала донька бабу.

— А може Господь дасть, що мій Петрик на пана вивчить-ся, то буде за нас служби правити, будут вам карби даровані.

— Будут вам, бабо, карби даро-вані!

Бабині очі останній раз подивили ся припано і лаславо на Петрика, як на одного ратівника і немаленьким ледом намерзали.

А бабині карби вірвали ся і роси за душею гнали, а хити висідали.

Навирту дім глухо шуміли, трави тремтіли, до землі стезились.

Бабина душа вибігала на верхоніи дерев, перескакувала з листка на листок, стругувала росу і тріпотіла голими, по-рубаними крильцями.

Бовда ся з карбами ще даліше д' горі летіли, але вітер займав її сизо-миць.

За нею розбігли ся жабіні плачі і тужливий голос трембіти тай сизакані дзвоні, але не могли єї зловити.

Вертали ся назад голими ногами і випроувати у Петриковім серці карби, котрі ніколи не загонть ся і не заре-стуть панським сизом.

¹²⁾ міркувати, знати.

НАУКА, ШТУКА, ЛІТЕРАТУРА.

X-Strahlen, тижневика, вида-ваного у Відні нашим земляком Романом Сембратовичем, пийшов випуск 5-ий і містить слідуєчі між-ничим статі: Deutsche Vermittlungs-ergache von R. S. (де говорить ся і про урядову мову в Галичині); Eine Interpellation (д-ра Коса і то-варизів в справі конфіскації 4-го числа X-Strahlen за статейку про виступ престолонаслідника); Ein geheimer Bunderlass (про польську га-кату) von R. S.; Iwan Franko, ein literarisches Charakterbild von Ro-man Sembratowycz. Із змісту сего числа і всіх попередніх видко, що п. Р. Сембратович редагуєчи свою часопись для Німців старає ся по-нимомлювати їх з положенем на-шого народу та загально галицьким і бун. відносинами. Тим способом X-Strahlen можуть вважати ся по-части руским органом на німецькій мові і заслугоють на повну підпору з боку наших земляків, а то тим більше, що для нашої дубинки чи-малій інтерес повинні мати гарно оброблені статі про загальні справи, писані півкаво та зі справдішним публіцистичним виробленем. Пред-плата: річно 10 корон, піврічно 5 корон, чвертьрічно 2 корон 50 с. — Адреса редакції і адміністра-ції: Wien XVIII/1, Währinger Gürtel 111.

Телеграми „Буковини“.

Відень 6 мая. Сербське посольство в писемі до К. fr. Presse категорично заперечує подану „Таймсом“ вість о ре-сінсько-сербській конвенції. — Всі австрій-ські архидиїні мали одержати за посеред-ництвом цісарского дому обіжники, котрий їм пригадує постанови цісарского дому, що кождий член сего дому повинен пе-ред обнятем якого-небудь протекторату одержати дозвіл цісари. — На підставі цісарского вистема з дня 28 чвітня, скли-кано сінські делегації на день 20 с. м. Делегації будуть радити у Відні рішче-часно з парламентом.

Софія 7 мая. Князь Фердинанд ви-голосив промову, в котрій постане з 1876 року назвав героїзмом Болгарія і висказав бажанє, аби діло освободження Болгарії ведено даліше. Відповідаючи на єю промову командант Філіппопо-лі підписав описи в честь князя, яко будучого царя Македонії і сполученої Болгарії.

Льондон 6 мая. десьничі доносили, що головним предметом переговорів Дель-касого з російським правительством бу-ли Хіни і Мароко з російським міністром фінансів мали обертати ся коло фінан-сового положеня Росії. Аби ратувати загражену ситуацію французьких капіта-лістів заангажованих в російських під-приємствах, Делькасо має ухвалити Ро-сії затягнені позички у Франції в ви-соті 500 мільонів франків.

Руский народний театр

під дирекцією

Др-а ІВАНА ГРИНЕВЕЦКОГО

В міській театрі в Чернівцях

В середу дня 8. мая 1901 р.

ВЛАСТЬ ТЬМИ

Славновісна сенсацийна драма в 5 актах а 6 підслонках Льва гр. Толстого.

Особи:

Петро Ігнатієвич, бо-гатий мужик — п. Юрчак
Айфін, єго П. жінка — п-на Бучманівна
Акуайна, єго дочка — п-на Гембішн
Анюта, друга дочка — п-на Малевичіна
Минита, парубок, слу-жить у Петра — п. Стадник
Яким, єго братко — п. Твардишчак
Матрена, єго жінка — п-на Осаповичева
Марина, сирота — п-на Слободіна
Митрич, впекужений солдат — п. Гембішн
Кума — — — п-на Степанівна
Сусіла — — — п-на Стріпна
Снат — — — п. Диків
Муж Марини — — п. Шкандовський
1-ша дівчина — — п-на Ледичен
2-га дівчина — — п-на Крайчунівна
Урядник — — — п. Янович
Візаня — — — п. Кмита
Дружба — — — п. Давьчак
Сваха — — — п-на Стріпна
Війт — — — п. Захарчук
Марта, сестра Петра — п-на Леванець
Люди, гості весілля. — Де ся в Росії.

Режисер п. І. Стадник.

Ціни місць: Льова 5 гр. — Фо-тель первердний 1 гр. — Фотель дру-гордний 80 гр. — Треторядне прісео 60 гр. — Партер і сидчий балкон 35 гр. — Галерія 20 гр.

Початок о пів до 8-ой.

В четвер дня 9. мая:

Розікше

ВІН НЕ ЗАЗДРІСНИЙ

комедия в однім акті з німецького.

Особи:

Август, лікар — п. Стадник
Цейна, єго жінка — п-на Слободіна

Наступить:

ПОВОРОТ БАТЬКА

Опера в 3 актах Г. Ярецького. Лібретто після баллади А. Міц-кевича.

Особи:

Купець — — — п. Костів
Інає — — — п-на Бучманівна
Маруся — — — п-на Малевичіна
Спанко — — — єго діти п-на Ледичен
Катруся — — — п-на Крайчунівна
Ганди — — — п-на Шереметова
Ватажко окупиніа — п. Рубчак
Фадь — — — п. Захарчук
Іван — — — п. Петрович
Стенан — — — п. Шкандовський
Дмитро — — — п. Юрчак

Окупиніа, Гуцулзи, прислуга купця. — Річ діє ся біля Ворохти за часів Ста-рости Краттера.

Закінчить:

3 ЛЮБОВИ

Комедия в 1 акті Мороза, переклад І. Стадника.

Особи:

Василий Бомба — — п. Гембішн
Руза єго сестриня — п-на Слободіна
Адолф Нарванський — п. Стадник
Питали — — — п. Шеремета
Марія, служка — — п-на Ледичен

Річ діє ся на проміцці.

Книги для кас райфайзенських не танож

відповідні друки

можна дістати лиш в друкарні тов. „Рускої Ради“ в Чернівцях.

На продаж! На продаж!

РЕАЛЬНІСТЬ

в дуже краснім положен-ню, майже осередок мі-ста, до того великий ка-валок ґрунту котрий можна попарцелювати під будову або ужити на огород.

Услівя найкористнійші.

Визначні інформації уділять Н. Грабчук, улица Бальна ч. 13 (Balachgasse) Чернівці.

ШУКАЮ

нільна або нільнанайцять ●

● ● ● моргів ґрунту

близько діса, в гарнім, ахоронім по-ложеню на Буковині, в полуднево-східній Галичині або в горах. Зго-лотеня під: Українець, Львів, poste-stante.

Не забувайте

НА

НАРОДНИЙ ДІМ
в Чернівцях.

Весняні річи найновіші вже прийшли

В гандлю **Б. БАЛЬТІНЕСТРА** молод. Чернівці, ул. Головна ч. 3.

Капелюхи для панів і хлопців фільцові; чорні і з найрозумніших модних красок; з найславішійших н. н. фабрик І. Генриха Іта у Відні, Осип Піхлер і сини у Гриву як також з фабрик Борзззіно, Пузенне, Фрателло в Александрии.
Мужески капелюхи від 3—к. до 12—к.
Хлопські " " 1—к. " 3—к.

Краватки виключно найновіші десени в найбільшій виборі.

Рукавички французького фабрику (Glacé) швейцарські і до прани усе під гваранцією; дальше також Брен-Флор і шовкові рукавички.

Бронзові і всілякі річи зі старого срібла як: найновішого заграничного фабрику годинників канделабрів, карабок, гарнітури до писаня і куреня, всілякі фігури і т. п.

Товари обувні, лише добрі фабрику для панів, дам, дівчат і дітей. Голошний склад французької фабрики обуви А. Саре і Howlett & White, в Англії найкращої сорти:

Мужески черевини від 8—к. до 20—к.
Дамські " " 7—к. " 24—к.
Для дівчат і дітей " 2-50 " " 8—к.
Домашні черевини в найкращій гатунок і найбільшій виборі.

Кальоші найбільший склад з найбільшої петербурської фабрики.

Парасолі від дощу і сонця в найкращій гатунок і найбільшій виборі.

Мужески сорочки під гаранцією, нічні і денні, новітні, манжети, хустки до носа, мужески шкарпетки, дамські і для дітей панчохи в найбільшій розмірі.

Гарнітури до писаня, стоячі ангарки, рамки до фотографій і т. п.

Принагідне купно: бурштинові цигаринки від 1-25 гр. до 10 гр. разом з еутераліком.

Склад ц. к. привілейної фабрики товарів з альпакки і хіньського срібла В. Бахмана і Сп. у Відні.

Важне для кожного! Випродаж!

По дивно дешевій ціні, **лише за 2 зр. 95 кр.** прекрасний гарнітур, асортимент з **14 цінних предметів**, а іменно:

- 1 годинник швейцарський, анкер ремонтар (на жадане посріблений) з гарно гравірованими окладинами, докладно арегульований, з три літньою гарантією і етуї.
- 1 гарний ланцюжок з голядини або нікелю з кутасом. Париска система.
- 1 шпилька до краватки, з голядини з іміт. бризент.
- 1 пара позолочених сніжок до манжетів, марка „garantie“.
- 1 гарнітур (5 штук) сніжок з голядини до конітриції і сорочок.
- 1 пара новітніх з правдиного срібла, значеного урадом.
- 1 перстень з голядини з гарним каменем.
- 1 шпилькове зеркальце і етуї.

Сих 14 гарних і цінних предметів разом з годинником (анкер-ремонтар) розсидне за 2 зр. 95 кр. (підплатаю або висилкою наперед грошій) фірма:

Brüder HURVIZ,

Exporthaus, Krakau Stradom Nr. 17. (Oest.)

Коли се кому не сподобає ся, може до 8 днів звернути і дістати гроші назад, отже нема ризика.

Хто вимовить, дістане альбум з 15 карток з видами Кракова за дармо.

4-10

Друкарня „Рускої Ради“

в Чернівцях, уліця Петровича ч. 2.

має на складі отсі видання:

Bestrebungen der Rumänen	др. Смал-Стоцького	1-50 кр.
Буковинська-Русь	др. Смал-Стоцького	1-20 "
Твори Юрія Федьковича		1— "
Бесіди про часи козацьки		75 "
Листи з пенала Осипа Шпигла		20 "
Людина Ольги Кобилянської		40 "
Природа		20 "
Покора		70 "
Чума горілчана Омеліана Поповича		20 "
25 повісток		10 "
Хлопці-садівники		20 "
Цісар Франц-Йосиф І. Омеліана Поповича		10 "
З села Богдана Лепкого		20 "
Гадки про потреби Українців		15 "
Сина книжочка Василя Стефаника		70 "
Громада др. Смал-Стоцького		10 "
Пропасть Івана Бажацького		10 "
Домашній писар др. Теодота Галіна		80 "
Верховинські згадки Євотія Пігуляна		50 "
Студії богословські о. Євграфа Будильня		3— "
Образки з природи Івана Сивюка І. і П. том по		5 "
Приказки книжочка для веселих людей Івана		8 "
Данилевича		

На поштову пересилку треба долучити 5 кр.

Найліпші

МАШИНИ ДО ШИТЯ

є так звані обручкові (Ringschiffehen).

Сі машини йдуть дуже легко і надзвичайно швидко (2000 шитків на хвилину). Сі машини мають прилад до гафтованя і прилад до остреня голок та ножиць. Окрім сих маю ще найновіші машини для шевців, крапців, римарів і такі, що шиють для потреби в перед і назад.

За кожду машину гарантую 5 літ.

Продаю за готові гроші і на викидат дешевше як всюди, хто невірять най переконає ся.

В. Данилевич

машинист

в бровари Штайнера ул. Двірцева ч. 21 в Чернівцях.

Друкарня „Рускої Ради“ в Чернівцях
отворено в неділю і святю від 9 до 11 години рано.

Г. Файлес

у суваць нагнїток

улиці
Чернівці, руска ч. 6.

Яно дамська фризирка
„Secession“

як також спеціалістка у всіх парикмахерських дамських фризюрах поручає ся пані

АННА ВАЙС,

Чернівці, Tempelgasse 6,
(сальон фризирський Леона Вайса),

котра у Відні за знаменитой смак у стилі „Secession“ і за фризирську техніку була подвійно відзначена медалями.

Ціни приступні.

БУКОВИНА

Передплата і належність за інерсами
платні в Чернівцях.

² ЧАСТЪ.

deutsche Alg. Ztg., що в обсяг жаланого звороту страт входить лише мита направи висликані заворушення в Китаю. Багато за постійні урядження в Китаю будуть уважені лише процентно. Німецький парламент признав на Чинг-Тау квоту 4,770,000 марок, а інші квоти лише 3 мільйони почислено Китаю. З вилатів на кабель, що висіли 3-7 мільйонів марок, жадає Німеччина від Китаю лише амортизаційної квоти 145,000.

Про причини і наслідки подорожі Делькассого до Петербурга доносять в Парижа до англійської часописки Sunday Special таке: В добре поінформованих звичайно кругах вважають, що головним предметом переговорів і конференцій французького міністра закордонних справ були Хіна і Марокко. А знов нарада Делькассого з міністром скарбу Віттем мали відносити ся до фінансового положення Росії. Вітте отверто заявив, що найуспішнішим средством ухвалення руйні, яка грозить французьким капіталом, уміщенням в промислових підприємствах в Росії, було би затягнене Росією позички у Франції в мінімальній висоті 500 мільйонів франків. Тож Делькассе зарав по своїх повороті старав ся настроїти париских фінансистів прихильно для сеї позички і як зачувати, ему удало ся вже вийти в порозуміння з кількома першорядними банківними домами.

З Пекіна доносять, що майже всі посли держав виїхали звідтам на літній побут в гористі західні околиці. Для поладження біжучих справ будуть доїжджати до Пекіну. Місіонарі доносять, що в хінській державі панує велике недоволення, а ненависть проти чужинців стала більшою, чим коли небудь. Тож уступлене міжнародних воєн було би лише знаком до вирізаня місцевих християн. — "Русский Вислід" доносить про останні операції російських військ в Маньчжурії. Росіяни звели загальною втратою 20 битв, мали 27 убитих і 68 ранених та розігнали дві великі натаги, які намагали ся викликати заворушення в Маньчжурії, а за третю натагою гонять тепер.

Від початку мал концентрують ся бурі в числі 4000—5000 людей під про-

водом Деларей недалеко Гербетсфонтен. Завали воли тале сильне становище, що англійські під проводом Бабінгтона не вистають проти них, наслідком чого нисамо підмогу під проводом Метуана і Раблсона. О скільки здасть ся, бурі, при перевазі англійських сил не зможуть утримати ся в своїх позиціях, а то тим менше, що не мають артилерії. Рішуче приходить вісти, що Деларей поборов Англічан під Гербетсфонтен.

НОВИНКИ.

Календар. Субота, 28./IV. (11./V.) с. ан. Ясона, Сосипатра, Онісифора; Р.: Адальтборта. — Неділя, 29./IV. (12./V.) Ж. 5. по Воскр., самарян.; Р.: Панкратія.

Вильосоване судив присяжних. Під проводом віцепрезидента суду красього, Артемюнич, в присутності радників суду кр. Заверкелю і Калитовського, прокуратора Міхальського і адвоката др. Кельмана відбуло ся минулого тижня вильосоване судив присяжних на осерічню другу палатину судів присяжних, що має розпочати ся 20. маю с. р. Вильосовані головними присяжними ш. Ос. Вілль, реставратор, Серет; Ант. бр. Кохановський мол., власитель білизної пошлости, Станчани; Воход. Борозанський, власитель дому, Чернівці; Янів Бухбіндер, власитель дому, Чернівці; Фр. Бучковський, огородин, Чернівці; Янів Савіковський, власт. дому, Чудин; Іван Арибрістер, господар, Галбона; др. Маер Міхель, адвокат, Садагура; Франц Богуслав, броварник, Чернівці; Янів Вагнер, господар, Ром; Франц Штрюммер, власитель реалій, Серет; Іван Вальмешескул, власитель білизної пошлости, Комарівці; Іван Панет, будівничий, Чернівці; Юрій Гривнік, господар, Ром; М. Лютіггер, професор, Камінь; Стефан Лукасевич, власитель білизної пошлости, Кадобівці; Петро Мах, власитель дому, Чернівці; Антій Пан, антикар, Чернівці; Ад. Аверсхендер, власитель земельної пошлости, Шубранець; Ариольд Амстер, комісіонер, Чернівці; Олександр Вурла, господар, Чиреш; Алекс. Грігорча, власитель земельної пошлости, Молд. Банілів; Тит Чорбіт, господар, Галицькозаль; Герман Банович, полотниш, Чернівці; др. Осип Зелармаер, лікар, Вижини; Бернард Зайденштайн, агент, Чернівці; Михайло Бобач, власитель дому, Чернівці; Станіслав Доннерсбергер, управитель парового тартаку, Межиброди; др. Іван Фальсдор, власитель білизної пошлости, Сторожинець; Осип Нестман, господар, Калючка; др. Л. Галлес, адвокат, Садагура; Абр. Корнфельд, власитель дому, Чер-

нівці; Едвард Найнтафелль, помінар, Чернівці. — Заступники: Еероім Шнаер, шинкар; др. Осип Алерганд, адвокат; Герман Галес, агент; Кароль Бориславський, торгівельник і власитель реалійности; др. Янів Кеслер, адвокат; др. Теофіл Бендешевський, адвокат; Август Чернишківський, власитель пралій; Франц Келл. Кінель, таніцер; Іги. Ерайтлау, власитель дому; всі в Чернівцях.

3 і. буквинського товариства для годівлі дробу в Чернівцях. Вахті сего товариства подля до публічної відомости, що ніх 15. маю находити муть ся в канарні l'Europe в Чернівцях часописці "Bukowinaer landwirtschaftliche Blätter" і вахоче писмо "Erster öster.-ung. Geflügelzuchtverein in Wien".

Помежа церкви. В селі Колодичин, стрийського повіта, згоріла в церкві вся обстановка вартости 10,000 корон. Огонь вибухнув від неогашеної свічки.

Жидівська халчівість. Вчора о 12½ годані в полудне підбула ся анекдотична розправа против богатиря Лейзора Рогатина, батька золотівського рабінського мільонера. Лейзор Рогатин відкинув ся від вироку III сенату, на основі якого засуджено его на 4 дні арешту за несправне присвоєння собі найделові платити з двома коронами 8 сот. — Розправі проводив радник Соютишиний, яко воганті засідали радники Франко і Вержібський. Іменем прокураторії виступав п. Кевалдовський, а неприсутного Рогатина заступива др. Аппенгауз. Оборонець старав ся доказати, що обжалований допустив ся сего проступку з дурноти, бо вже від довгого часу в нервово хорій, терпів на dementia incipiens, а на кози знайти ся, лям богачем з обжалованим, то не можна навіть підозрівати его, аби "законив ся" на так дрібну квоту. Вініши др. Аппенгауз предложив трибуналові сльдонтиве літареє на доказ нервової недуги у обжалованого і сльдонтиво з палату, підписане двома рабіними, що Рогатин є "чесним чоловіком". На основі тих сльдонти оборонець просив о уміщенє обжалованого під парі, або о заміну парі арешту на гривну, бо арешт був би убийством для "недужого на нерви Рогатина. Трибунал по нараді затвердив в шлості перший вирок суду, і Лейзор Рогатин піде на 4 дні до "Іваної хати" на 2 н. 8 сот.

Безробітє у Львові. Що літньому по роботі? — знали до неї не припин. Для тих шибобийників, що грозьбою домагали ся "праці або хліба", виявлено роботу при дорогах в околиці Львова коло Басівки і Скнилова і платено їм денно по 60 крейцарів. Однак робота не тривала довго; вже третього дня робітники зливали надзоруєму їм інженерови Шкільови, що жадать по 4 корон денної платні і опісля в "Скегвон-ам standarg-om" на устах помішеровани до-

міста. Там дійшли аж до ул. Сантосової, де розігнали їх поліціянти. Си подія не є першим акт поєдним доказом, що на сесту "голодних" 1/12 є возозігати, потрі раше будуть прасти, рабувати і бити шибі, як чесно заробити на щоденно удоржана.

Населене міста Кракова: Після сего річного спису населеня жило в Краківі з кінцем 1900 р. цивільних осіб 85,274 а військових 6049 — разом 91,323 душ. З того було: римокатоликів 64,209, греко-кат. 727, вірмено-кат. 12, старокат. 2, православних 37, вірмено-оріент. 1, євангелістів 633, малавітів 22, англіканців 3, жидів 25,670, безвіроєно-відних 7. Після товариського лиска було: Позаків 78,558, Німців 6576, Чехів 1082, Русинів 249 (між тим 106 військових).

Потопільники. Як пишуть в Станіславові, дня 2. с. м. найдено в селі Загайдю в Содоуницькій Бистриці тіла п'ятеро людей, мабуть з Пашковца, що потопили ся переходячи через ріку. Се не рідкі тут случаи. Бистриця робить ще несли великі шкоди прижезним господарям, забираючи їм землю, людей і худобу. Дохати треба, що на ній нема для пашківських, загнідаєх і рибальських селів не те моста, але навіть кладки, і они в часі повені мусять їти відька раз довгою дорогою на шістчинський міст.

Із театру.

Шалавино, комедія Гітінського. Шалавино (п. Стадник) пригадує собі підчас своєїго побуту у Варшаві давню знайому, оперову співачку Адезину (п.у Гембіцу) і задля неї хоче зраджувати свою жінку Зоєю (п.у Слободіну). За порадою дяла (п.а Вілмановського) Зоєя підставляє ся за Адезину, шалавино, її муж, ідає її заміє Адезину, але її дурниш і гроші заміє Адезину. При тім дяло каже йому підозрівати жінку і т. н. Шалавино розпалює ся новою любов'ю до жінки тим страшишою, що Зоєя вже не його, вже зрадила його. Виходить на арену, що мушкетер, з ним вона мужа мбів то зраджувала не був хто инший, як її дяло. Кінчить ся все помиреном, при чім Зоєя унокорює свого мужа, показуючи йому хорогоїности, які він дав їй і Зоєя.

Шутка сама собою написана дуже живо, вишачеть ся ще й тим, що вона в ній незвичайних ситуацій, нема разачого похвалити на сензацію ... Ось і вся її примета.

Та як славно вона випала у відограні наших артистів!

П. Стадник, шалавино, який він був природний, як поривав мислями слоєм грою. Мусимо йому признати, що в такій

Корова стала ще-раз то ближше підходити до нього, нарешті приблизилася ся до його, витягнула шию, притулила до його руки гейби обніжувала, а опісля взяла ся лизати його руки, лице, колоса.

Юрі вчинило ся ще солодше як тоді, коли його небіжка непа проти сонці обіцяла. То перший раз по неспійній смерті знаєє він таку солодощу, такого тепла. Сватою зустрічав ся він тільки з ходою та гудом. От уже третій день не має нічого у роті; зами-б іще стільки, то передна шійка на череві припинило до поперек. З влчності став він гадати корону по її коронному чохі і приговорювати: "Мішка моя, запелка моя!" Відтак переліз через воріт, умилав лезеню траву і подав короні. Корова їла. Він ливив ся, як вона їсть і тут йому пригадав ся його годок, пригадало ся Кречунове тоді, що так смачно сьало своєю маму і знов пригадав ся усе солодощі, що їх зважав за дядь та неві. І він забув, де він, прислав короні до нього, пригорнув дівку до своїх заохалх уст і сьав один за другим, сьав без тям. А корова етоті тай рум'яє. Вона рада, що у свій час молоко збудеть ся і нима поленіє.

Але стара Фенчучка не забуває раду в гадівстві, бо вона вже двадцять рік і один гадинею. Вона бере в одну руку вишочку паші а в другу дівчину, тай їде на царину іх діду. Іде тай родхує, чи лишити сегодіншє молоко на сметанку, чи понести до Берихи тай сире продати, аби вилити грошків на сльнчу іх Богородиці. Вона ж першона

сестриця. Приходить іх короні, сьав, дивить ся, дивить тай своїм очам не вірить. І пашу і дівчину пустила в руки, так розлотила ся.

— Сьав бие пров, та бие сьав! — крикнула вона насамперед так само, як кричить на бича-дасійка, як сьав без її призову добереть ся до маминих діток. Сльдом за тим прискочила до Юри, що княчів і сьав без пам'яті, вхоніла на волоса тай перевернула горілиць назад.

— То ти котого? То ти сьав мені молоко меш красти? Злодїю! Ти до корони вже береш ся, рабувати мене хочеш, рабувати, рабувати? — зойкала вона на все горло тай гукала Юру, куди зиділа: по тварі, по ногах, по череві. Відтак ушла за кучу, віднесла у новітре тай темнуху ним назад до землі. Корова тимчасом уступила ся із давнього місця, підійшла до полизневої лизки паші тай сьаківне собі заїдала. Фенчучка се додавало ще більше злости. Вона взяла ударю Юру за чупер тай знов піднесла. Юра тепер каже-б ві сну пробудив ся. Доси він не тямив, що з ним дієть ся. Фенчучка його гукала, а він ні підіймав ся, ні ворухнув ся. Тепер підняв він заслину тварі Фенчучки, підняв і став плакати й випрошувати ся так само, як-би відпрошував ся, коли-б його хто натореном без причини став обіздатити штовханнями.

— Нічого, не буду, зуйночю, не буду, золота зуйночю, люблю зуйночю, не бу-у-у-ду.

Фенчучка не слухала його; вона

лишила й корону й дівчину і вела за чупер Юру і хаті та все кляла:

— Помішенику хдичий, ти мене рабуєш, рабуєш, мой злодїю, рабуєш!

Старий Фенчук зачун в хаті жіночий крик, вибіг іх воротам і гукає:

— Мой Насте, мо', а що там таке?

— Таке аді ми в хаті, а це злодїю нас на них обрадає! — відповідала верескливо Фенчучка.

— Ей, деж би? Та деє го найшла?

— Таке аді прислав ся до корони як княч тай гет вислав молоко.

На се жіноче повеселе циннує Фенчук у долоні, відтворив скоро лісу, побіг як хлопець, напротив жіночі, ханув за руку Юру тай по лиця: похл, то відсь, то відті. І Юра по ханінні голодніше загодоє і похрипніше став випрошуватись:

— Любичу, лущку, не буду, ніколи не буду, поки живи буду!

— Мо-о-о-ой! І злодїю уміє вчити!

— грозив старий подучи його за вухо наперед хати.

А Фенчучка не переставала зойкувати:

— Гей люди добрі, люди добрі, серед білот ливин краде, знеред очей краде!

То так гогоєно вона кричала, що всі сусіди стали збігати ся, як на який дивотал.

Фенчук ще раз потрес Юрою, за-сиреговав зубами і ще раз погрози:

— Мой! Я тебе раз навчу! Насте! а яди-ко принеси помпні в хаті.

Насте ще розповідала уривками су-

бїдам, як вона вимла "зодїя", а відтак аж пішла по ножик і все кляла, зойкувала.

— Обстричи злодїя, обстричи! — кричали сусіди, що догадали ся, на що Фенчук сказала жінці винести ножик.

Юрі подлимає сльози сором; він заминає не своїм голодом. Він знає, що головних злодїїв стрикуть у селі, знає, що то великий сором і тому не етмив ся від плачу.

Але Фенчучка винесла ножик і подала старому. Сусіди в мить ухонили його за руки і ніщо тримали, а Фенчук стриг Юру гичу при самім тілі ще коротше, як стриже ся вінні на весні.

То такий зойк зів ся, як його стригли, гейби в горшну пражило ся. Ті, що його тримають, кленуть уйма клятьбами, якими звичайно кленуть ся злодїї; Насте ще гогоєніше клене, Юра лише час до часу йойкає затриманим, силаним голосом. А ті, що не мали ніякої роботи, ходять по вулиці і пошівують на допити в верхів бадіям пілу подїю. Вони клядуть коло рота обі дозонт і кричать:

— Злодїя вили-сми.

— Юру Приймаєного!

— Ага, того вишпрієного!

розах він є незрівняний в теперішній персонал руского театру. Сей і тому подібні тини дожити у його характері. Не менше добрим він був у ролях підпарубоченого в „Не ходи Грину“, а тут прямо вибли сь на перше місце. Його прудка (часом, правда, навіть за стара) бесіда, його нервові, судорожні міхрухи ціла його міміка — все промовляє у п. Стадника за ролями сего тина. Тин шалавала — се патетичний тин п. Стадника. І козіб п. Стадник мав змогу працювати виключно над ролями сего тина, він був би необхідним артистом, виконавцем роль легонького рода. При тім усім мусимо ще піднести його темперамент, його неперотності.

Роль мімік шалавала Зосі принала в участі п-ні Марії Слободіній. Артистка мала поле до попису. Легонький драматичний закрій, а дазі міміка зірчів. Ладіний голос артистки, проворні, граційні її рухи, при тім відносна інтонація робили її милою у сій ролі. Не менше добрі були вибухи мімічної радості чи сміху.

Дидьком був п. Ніжманковський. Шарий, сердечний, добродушний дидько. Ось і все, що можемо сказати про відтворення сего тину п. Ніжманковським. А сміхали тут сказано. Гармонія у грі сего артиста, свобода рухів, сміливо відчута, вистудіована і введена індивідуальність такого добродушного, личливого старика. А при тім дохлятий, м'який тон цілої постаті. Ось таким був п. Ніжманковський і причинив ся у великій мірі до піднесення прекрасного враження із вчорашнього вечера.

А дазі п-на Гембіцка в ролі співачки Аделіни. Роль вже менше визначна, але доволі смішна. Артистка віддала її дуже добре. Гармонія були спени, у яких вона старається ся прикувати до себе шалавала, виведені були вповні удачно.

Менше визначні роль лежали в руках п-ні Осиповиченої, що була знаменитою, і п. Гриневецького.

Не можна поминути короткої, але дуже уміло схопленої і добре заанкетованої ролі служниці, яку підіграли п-на Бучманіна. Артистка ся дала перал докази, що помімо короткого часу, який живається ся їй на вистудіованні якоїсь ролі, вона виявляє ся із своєї заданої вповні добре. Так було і тут. Ся остання роль п-ни Бучманіної подобала ся загальною.

Цілість, введена удачно, лишала мило вражіння декого артистичної пошани.

А. Крушельницький.

„Власть тьми“, сенсацийна драма в 5 актах а 8 підсценах Льва Гр. Толстого. — Никита, наймит, захищає ся до гадий Ануєй відступуючи введеною собою Маринку. Перестороги батька не доводять ні до чого, бо він чує за собою силу матері. Мати хитра жінка, дає а ґрунту, помагає йому, приносини Ануєй порошки для мунд, якими вона його описане потроє. Ось і починають ся — Никита а Ануєєм. Та ба її тепер Никиті наливается ся під руку донька Ануєй — Акуліна. Він і зводить її, а дитину спіймає — її і свою заколює в пліч.

Се рішучий момент у його життю. Докори сумління, які родять ся в ній від сєї хвилі, патроюють йому жите. Він хоче зробити собі смерть, але рішає ся остаточно інакше. Клять ся перед цілим миром, бере всі гріхи на себе.

Толстого: жити по божому, чвелити ся з тим, що Бог бачить усе і все осудить, — язати ся перед Богом і людьми — сего провідна нитка сєї драми.

Акція драми розвиває ся на тлі нуждиного життя, того чорного життя російського мужика! Драма ся потрясає іза реалістичного свого змалювання сміливо червами, хвилями може за смішно. Та все-ж така найстрашніша сцена не виходить неестетичними. Майстерська рука Толстого обвела їх таким кольоритом життя і правди, що годі робити закиди драмі із сєї сторони.

Та ось що — вистала сєї драми, гра артистів — се дуже небезпечна гра. Відступити на волосок від життя, підбрати ся троха від ролі — і вже ціле вражіння страчене.

П. Стадник — Никита підчує свою роль, зрозумів її, а задалавши собі труду в цілі поборавля продженні собі

перепон до відданя ролі сего рода, відграв свою роль добре. П-на Бучманіна — в ролі Ануєй, а п-на Слободіна в ролі Маринки заслужують на повне признание. Добраю Ануєєм була п-на Малевичіна. Далі п-ні Осиповичева в ролі матері Никити не могла вирали позбутися сї своєї добродушності і відтворити вповні тин лихої, злогої жінки — але не звисно спеціальність сєї артистки є тин цокотухи, а при тім добродушної української молодий. З дальших роль вибли ся на перші місця роль мужа Ануєй п. Юрчан, роль батька Никити — п. Твардівнич і роль наймита-саджата п. Гембіцкий. Вей три роли були дуже добрі, а сї останній прямо незрівняний. Виклад його про блані сцена моралізована Никити були прямо незрівняні! П. Юрчан віддав дуже удачно роль хорого мужика, жертви своєї жінки, а п. Твардівнич в ролі Толстого моралізатора, старика, який живе вірою, що Бог бачить усе і за все осудить людий, мав дуже красні красні місця...

Цілість винала гарно, гармонійно... Псували її лише вибухи сміху публіки в найбільше трагічних місцях. Місцями були вони майже нестерпимі. Троха більше прозвучала для драми, а все було би добре!

В. Сімоніч.

МАЛИЙ ФЕЙЛЕТОН.

Літний спомин.

Надійшло св. Іллі.

Сонечко вже клонило ся до заходу і дивило ся сумно на пенілу землицю, начеб казало:

— Бувай здоровя!

Стенан йшов через село. Він ступав нілним проном, а деє в далекі добував ся до його нуха тоненький голос скрипки та безсвітлї мужицьких цимбалі. Стенан йшов далі. Коло поршми на просторі, заведи сімліні парубки та-ноці. Він глумив на те вохо, що крутило ся ба в правий, ба в лівий біг тий подумав: — Ось тільки й їх утіх.

Тимчасом клонило ся сонце чим раз глибше і кидало свої остатні лучі на „добра ніч“.

Стенан мунув село і вийшов на малу толічку. Край толічки розлягав ся великий зелений ліс. Затигли вперше того свіжого повітря у свою груди, здригнув Стенан. Він глумив круг себе. — Розійш, — подумав він собі і пустих ся нукною доріжкою даліше у ліс.

— Ах, рая мій, світлу мій веселій! — скрикнув Стенан — як-жеж тут хороше!

І справді хороше. Та свій перехо-дила єго жінка. Груді хвилюють, а рота не може заперти, бо все хочить ся дихати-дихати. Нічо тебе не пересиджає. Пдем собі вільною ходою і думачи що нема більшого пана на над тебе. Хрущини перелітають по при твої очі, начеб хотіли витати ся з тобою. Тільки ті нещасні комарі дозволяють собі колись-неколись колючи тебе своїм поганим ризацом.

Тим часом зайшло сонечко цілком за небосхил, а навіть той сонячий блиск помандрував вже собі за своїм батьком сонцем і покривав лише небо яєно-червоною барвою.

Настан вже і вечер. Глухий суню-кій покривав ліс, а Стенан чує ся в тій тишині цілком-цілком.

Нахлюбовавшись досить такою гарною природою вертав Стенан домі. Край лісу мимохіть зупинив ся він коло невеличкої могили і присків на хвилю біля неї... Ось тільки то думок роїть ся зараз в твоїй голові, коли подумавш на слово могила.

Зараз став перед Стенановими очима Сагайдачний із своїми позадними подками. Мимохіть подумав він і на Хмельницького, а глумивши округ себе, здивало ся йому, що то Україна, пеніла наша бесталанна. В його голову залізли зараз і думи Тарасові і живих дрібненьких перлами закус козачої бандури. Він бачив яче в сїй могилу на Україні, що бережить в собі вості козацького хороброго, заважного брата — Запорожця... А все те зробила лише маленька могила-

на, що вискала її перед літми якийсь сезанин.

Стенанови серце цілком обентежи-лось, в своїй глибокій задумі не бачив він навіть, як тин по над його головою, ухитав ся живий лезли.

Нараз збудив його з того просоня обдертий чоловік, що зберав цілу дитину пичирів в лісі. Утомлений старушок вертав тевер домі, і мимохіть не при нього глумив добрий вечер нам, паночку:

Стенан стрепенув ся. Стоявшис на рівні ноги, і обглядаючись, де він, нагадав ся: Край лісу на могили!

І знов паде йому могила в голову, але сїй раз він вже стримав ся і не думав більше нічого о могили.

Тепер обернув ся Стенан ливком до села і гадів... чи надіє сїя світла ніч; світла не бачив. На те постарав ся білошій, що вирнув із за ліса і освітавав прихорошо цілу околицю. Тому то й сезани коростують ся такою наго-дою, ошаджуючи собі каганця.

Що за хороший вид. Місяць сві-тив вою, а світла роса улюкувала ся на зеленій травині, гей міліарди ді-ментів.

Ціле село положено в невеличкій долині, над Прутом, біленькі мужденні хатки виривали з невеличких садків а біло ливий падає на них і на ріку свою біліє світло.

І знов думки, і знов різні гадки снували ся в Стенановій голові. Він бачив перед собою Україну. Він бачив перед собою українське село з вишневими садками, положено над дідутаном Дніпром. Він бачив перед собою все те, чого не бачив в своїм житті. Він лише порівнював те, що лежало перед ним з тим що описують різні українські поети та писателі, малюючи свої описи різнобарвними красками... І його фантази ситала чим раз даліше. Стенан бачив перед собою Українця, над котрим зупиняють ся московські уряди... Він бачив всю недолу українського народу. Він побачив далешній грубою вер-ствою світу покритий Сибір, а деє такі близько причував ся йому глухий брав-ніт кайдани. Перед його очима появи-ся Петербург, збудований козацькими ру-ками, та великі кріпости, що нидіє в них багато безлічних людий.

Страшний сум обгорнув Стенана, коли подумав він на колизину вілїстї України, коли герцувались воєнні коза-ки, воєнними беззаконі степенями. Та-кий жаль обива його, коли прищипув він собі нашу поезію народну та рідеу цією.

Стенан знов глумив на те село, на ті солодкі хатки, що спочивали в них люди від кількадесяти тяжкої праці.

І знов обгорнув його думи. Якесь свіщуче відчував він до того нужде-ного народу. Але за різла хлиль лив в нього той настрій душі, бо його фантази ситала аж до коршми, де пла-ють ся нині сезани під жидівськими не-хлюйками лавами. Нараз обурило Сте-нана таке жите, таке новоджене нашого мужика. Він пригадав собі різні лікі учинки заких ниніш. Нагадав собі сезан, що пропивають свої маєтки, а їх діти жебрають та вальють ся по під чужими плотами... А все те робить го-річка, нияство, що нищить наш нарід матеріально і духовно.

(Коонець буде.)

рова: І. Батьківщина, П. На за-рінку. — Запропашений над-звичайний поїзд, оповіданє А. Конен Дойха. — Із драми „Тор-квемала“ Віктора Гюго. — Нові матеріали до біографії Т. І. Шевченка, Л. Яковлева, — Маруся Богуславка в українській літературі. Історично-літературний нарис С. Томашівського. — Чому Олек-са Стороженко покинув писати по українськи, А. Кримського. — Українські опо-віданя Ол. Стороженка. — „Іван Бойко, племянник Т. Шевченка“ Сергія Шелухина. — Хроніка і біографія.

Руский народний театр

під дирекцією

Др-а ІВАНА ГРИНЕВЕЦЬКОГО

В міській театрі в Чернівцях

В суботу дня 11. мая 1901 р.

ЖИДІВКА ВИХРЕСТКА

Народна драма зі співками в 5-ох діях Тогобочного.

Особи:

Лейба, старий жид	п. Гембіцкий
Сарра, (потім Марія)	п-на Гембіцка
єго донька	п-ні Осиповичева
Куліна, стара баба	п. Стадник
Стенан є єя	п-на Слободіна
Пріска, молода дівч.	п. Твардівнич
Павло, старий, богач	п-на Бучманіна
Орвиш, Лейбова най-мичка	п-ні Шеремета
Федосейка	п-на Лесиниц
Марина	п. Шеремета
Тарас	п. Ніжманковський
Мусей	п. Давид
1-ий	п. Захарчук
2-ий	п. Даньчак
3-ий	п-ні Стечинська
1-а	п-на Стріпна
1-а) баби	п-на Малевичіна
3-а)	п. Петрович
Павло, парубок	п. Петрович

Дружки, бояри, парубки, дівчата, народ. Діє ся в Київщині біля містечка. Між другою а третьою дією проходить рік.

Режисер п. І. Стадник.

Ціни місць: Лежа 5 зр. — Фотель першорядний 1 зр. — Фотель дру-горядний 80 зр. — Треторядне крісло 60 зр. — Партер і сидячий балюкон 35 зр. — Галерія 20 зр.

В п'ятницю дня 10. мая:

ВИХОВАНЕЦЬ

Образ а життя народного зі співками і танцями в 8 актах.

ШУКАЮ

кілька або кільканайцять ●

● ● ● моргів ґрунту

близько ліса, в гарнім, здоровім по-ложеню на Буковині, в похидисво-східній Галичині або в горах. Зго-лошеня під: Українець, Львів, poste-stante.

Не забувайте

НА

НАРОДНИЙ ДІМ

в Чернівцях.

НАУКА, ШТУКА, ЛІТЕРАТУРА.

Літературно-наук. Вістник, книж. V. за май 1901 р. Зміст: Наш альбом: Із поезій Миколи Чер-нишевського, І—ХІ. Із поезій Улани Кравченко, І—ІІ. Із поезій Івана Степенка, І—V. — Із недру-кованих оповідань О. Я. Кониського. І. Бугай. — Із оповідань Алекс. Катрен-ка: І Із записок українського на-родолюбця. — Останній бій, оповіданє М. Дерлиш. — Міня-тюри: ХVІІ. Москаль, Я. Жарка, ХVІІІ. Яблуко, Ів. Франчука. — З помертих оповідань Монасала: І. Перший світ, ІІ. Мораль ХVІІ. ніка, ІІІ. Фермер. — Із оповідань Петра Тодо-

Весняні річи найновіші вже прийшли

В гандлю **Б. БАЛЬТІНЕСТРА** молод. Чернівці, ул. Головна ч. 3.

Капелюхи для панів і хлопців від-
повіді: чорні і в найрозумніших модних кра-
сках; з найславніших н. к. фабрик І. Ген-
ріха Іта у Відні, Осип Шхлер і сини у
Грану як також з фабрик Борлааіно, Гуген-
не, Фрателло в Алевандрії.
Мужесні капелюхи від 8—к. до 12—к.
Хлопців " 1— " " 3— "

Краватки визучно найновіші до-
свід в найбільшій виборі.

Рукавички французького фабрику
(Glacé) швейцар і до прани усе від гна-
ванцією; дальше також Брек-Флор і
швейцарські рукавички.

**Бронзові і воїлкі річи зі ста-
рого срібла як:** найновішого агра-
ничного фабрику годинників канделябрів,
карабів, гарнітури до писаня і куреня, ве-
лікі фігури і т. п.

Товари обувні, лиш добрі фа-
брику для панів, дам, дівчат і дітей. Го-
ловний склад французької фабрики обуви А.
Сарек і Howlett & White, в Англії найви-
щої сорти:
Мужесні черевники від 8—к. до 20—к.
Дамські " 7— " " 24— "
Для дівчат і дітей " 2-50 " " 8— "
Домашні черевники в найбільшій гату-
нці і найбільшій виборі.

Кальози найбільшій склад з най-
більшої петербурської фабрики.

Парасолі від дощу і сонця в най-
ліпшій гатунці і найбільшій виборі.

Мужесні сорочки від гаран-
цією, нічні і денні, новіри, майшети, ху-
стелі до носа, мужесні шкарпетки, дамські
і для дітей панчохи в найбільшій розмірі.

Гарнітури до писаня, стоячі зигар-
ки, рамки до естографів і т. п.

Принагідне купно: бурштинові
цигарники від 1-25 ар. до 10 ар. разом з
футераліком.

Склад ц. к. привілейної фабрики товарів з альпа- ни і хіньського срібла В. Бахмана і Сп. у Відні.

Важне для кожного!

Випродаж!

По дивно дешевій ціні, **лише за 2 зр.**
95 кр. прекрасний гарнітур, зложений з
14 цінних предметів, а іменно.

- 1 годинник нічний, анкер ремонтар (на жадане поєріблений) з гар-
но гравірованими окладинами, докладно зрегульований, з три літ-
ною гарантією і етуї.
- 1 гарний ланцюжок з годинни або нікелю з кутасом. Париска система.
- 1 шпилька до краватки, з годинни з іміт. бризант.
- 1 пара позолочених сніжок до майшети, марка „garantie“.
- 1 гарнітур (5 штук) сніжок з годинни до коніриць і сорочок.
- 1 пара мотиль з правдивого срібла, значеного урядом.
- 1 перстень з годинни з гарним камнем.
- 1 кишеньове дзеркальце і етуї.

Сих 14 гарних і цінних предметів разом з годинником (анкер-
ремонтар) розсизне за 2 зр. 95 кр. (посланим або висилкою на-
перед грошей) еірми:

Brüder HURVIZ,

Exporthaus, Krakau Stradom Nr. 17. (Oest.)

Кохн се кому не сподобася, може до 8 днів звернути і дістати
гроші назад, отже нема ризика.

Хто замовить, дістане альбум з 16 карток з видами Кракова за дармо.

6-10

Друкарня „Рускої Ради“

в Чернівцях, уліця Петровича ч. 2.

має на складі отсі видання:

Bestrebungen der Rumänen др. Смал-Стоцького	1-50 кр.
Буковинська-Русь др. Смал-Стоцького	1-20 "
Твори Юрія Федьковича	1— "
Бесіди про часи козацькі	75 "
Листи з пекла Осипа Шпитка	20 "
Людина Ольги Кобилянської	40 "
Природа	20 "
Покора	70 "
Чума горічана Омеляна Поповича	20 "
25 повісток	10 "
Хлопці-садівники	20 "
Цісар Франц-Йосиф І. Омеляна Поповича	10 "
З села Богдана Лепкого	20 "
Гадки про потреби Українців	15 "
Сина книжочка Василя Стефаниша	70 "
Громада др. Смал-Стоцького	10 "
Пропасть Івана Бакайського	10 "
Домашній писар др. Теодота Галіпа	80 "
Верховинські згадки Євотия Пігулика	50 "
Студії богословські о. Євстафія Будильця	3— "
Образки з природи Івана Сімока І і П. том по	5 "
Приказки книжочка для веселих людей Івана	8 "
Данилевича	

На поштову пересилку треба долучити 5 кр.

Найліпші

МАШИНИ ДО ШИТЯ

є так звані обручкові (Ringschiffehen).

Сі машини йдуть дуже легко і надзвичайно скоро (2000 штиків на хвилину).
Сі машини мають прилад до гафтованя і прилад до острени
голок та ножиць. Окрім сих маю ще найновіші машини для
шевців, кравців, римарів і такі, що шийють для потреби в
перед і назад.

За кожду машину гарантую 5 літ.

Продаю за готові гроші і на викид дешевше як коєди, хто повірять
най переконане ся.

В. Данилевич

в бровари Штайнера ул. Двірцева ч. 21 в Чернівцях.

Г. Файлес

услужач погніток

Чернівці, Руска ч. 3.

Яно дамсна фризирна
„Secession“

ли також спеціялетка у всіх парі-
ських дамських фризюрах поручає ся
пані

АННА ВАЙС,

Чернівці, Tempelgasse 6,
(салон фризирний Леона Вайса),

котра у Відні за знаменитой сма-
у етилю „Secession“ і за фризир-
ську техніку була похвалено підпа-
чена медалью.

Ціни приступні.

Друкарня „Рускої Ради“ в Чернівцях
отворено в неділю і свята від 9 до 11 години рано.

Виходить в Чернівцях
що сареди, лятниці і неділі.

Редакція, адміністрація і експедиція:
вулиця Петровська ч. 2.

Рубрикається згідно з лінійним тарифом
на виставці, — Рубрикається неоплаченою
власні від пошти.

БУКОВИНА

Передплата на „Буковину“

на півріччя	50 Кор.	—	сот.
на рік	100	—	—
на чверть року	25	—	—
на місяць	8	—	—

Подорожні членів виступає 16 ост.

Передплата і відписка на виставці
власні в Чернівцях.

До Німців на Буковині.

В однім із попередніх чисел „Буковини“ записали ми рішення державного суду, що черновецький університет обопалний зажагдуювати дописи півлітній і урядів не тільки німцям але й ті, що нанисані в інших краєвих мовах, отже й рускі. Це рішення дуже не подобалося німцям з Bukowiner Nachrichten, вони добачають в ній „загрожене изикового і національного сполозу в краю; бо тепер, пишуть Buk. Nachrichten, схотять і Волохи писати до університету по польськи, а тим захитана одностайність мови в найвищій школі краю. Пощо було — питають Buk. Nachrichten — викликати таке рішення? Та-ж Русини заявляли пераз, що радочать ся в німецькому університеті, а посол Василько заявив у раді державній, що німецький університет то щастя для Русинів і Русини проти него не мають нічого. Німці з Buk. Nachrichten заявляють далі, що їм не можна закінчити ворогівства проти Русинів, але будуть боронити німецької школи, а Русинам радить не викликати повна з ліса, бо для Русинів німецька мова була й є більшим забором проти румунізації, як всі рускі часописи і „Бесіди“. Зрештою потішають ся Buk. Nachrichten тим, що університет не обов'язаний відповісти на писма приватних інститутів, а влади й уряди не мати муть інтересу боронити ся проти германізації, а на устні запитанні, кінчить насмішком ліберальний орган німецький, буде ректор університету мати ще час навчити ся рускої відповіди.

Ось зміст статті органу Німців, що їм то не ворожі русинам! На таку купу чимностей годі нам мовчати і ми відповісти „Староніці“ не тільки, що доходила права рускої мови до послідньої інстанції і тим дала належну відповідь германізаторській буті, що помітує нашою мовою. Ми відповісти Buk. Nachrichten що виговорили ся, як то деякі Німці, що на жалі стоять нині на півдні місці, а голонно займають посади при австрійській університеті на Буковині, люблять нас і нашу мову, що замість бути свідочами високої й широкій науки, показали ся вузькоглядними і нетерпимими шовіністами, що ізза одного приватного запитання в рускій мові, на яке надто могли відповісти по німецьки, піднімають борбу язикову і національну. А Buk. Nachrichten сьміють ще посуджувати Русинів, що ось то вони викликали сю борбу; се вже проста ваність, се й доказ, що сам панам несправедливо кожне не-німецьке слово, дещобудь воно озве ся. А се-го вже й нам до крайности терпеливим Русинам за багато, отже й годі нам сего мовчки поминути, а кінче сказати і своє слово бо стаття Buk. Nachrichten є просто зухвалою провокацією. Ще не затерли ся у нас сліди рішення міської ради шкільної в Чернівцях в справі виключення рускої мови з конкурсу вже оголошеного та ухвали міської ради громадської ниміреної й проти руских дітей шкільних позамісцевих, а тут ось і нова стаття зухвала, обурююча.

Послухайте проте панове, що вам скажемо!

Свідомі буковинські Русини не

уважали і не уважають тай ніколи не будуть уважати німцям і школи на щастя для Русинів, а протинно домагали ся, жадають і будуть требувати для себе шкільних руских тай не зречуть ся сего права бо чужі школи утрудняють, ба й унеможливають Русинам витворити рідну і до народу ширшу інтелігенцію, а піддержують навіть несприродний і зовсім непропорційний віст чужої інтелігенції, між котрою є чимало ворогів не тільки рускої мови, але й руского народу в моральнім і матеріальнім огляді. Отже хоч би не то оден руский посол, але й усі посланці заявляли ся за німецькими школами, то загальні свідомі Русинів, що бачить матеріальний і моральний занепад руского народу ізза пануючої чужої і між тим богато навіть і ворожої ему інтелігенції буде, бо мусить, домагати ся як раз протинного, коли хоче спасти свій рідний наріч від неминучої згуби.

Говорити, що німецька мова хоронить Русинів від румунізації більш як всі рускі часописи і читальні, то просто безличність; бо в таку теорію певно і редактори Buk. Nachrichten не вірять, коли не зсунули ся з глуздя; бо навіть бібліотека читальня руска для освіти руского люду більше зробить, як німецька гімназія що заповнена чужиною видає рік-річно не одного освіченого ворога темного народу, а одиниці руских є учеників стають буршами-ренегатами або на теології волохскими перекінчиками, що відтак „гірше Лиха матір розпинають“; бо, переселяючись на ґрунті чужої школи чужими соками, відсувають ся від

свого питомого, рідного, не мають серця до народу, з котрого пішли, а тільки й дбають про себе самих і готові до всего, аби тільки вгодити самому самолюбству.

Отсе причини, чому ми жадаємо для Русинів руских шкіл. Але при тім всім ми не були й не є ворогами німецької мови, а протинно бажали і хочемо, щоб й рускі діти не тільки вчили ся німецької мови як найдокладніше, але щоб єй й знали, як слід, задля великих користей для загальної освіти Русинів та ізза практичного хісна, який із того виходить. Однак хоч як ми шануємо німецьку мову, не можемо зречи ся прав, які сам закон приписує рускій мові, а тим менше ізза ваги, яку кожда мова має для освіти, культури ба й для життя-буття для екзистенції кожного народу. Се чейже й Німці повинні би зрозуміти і признати, що що більшого є вчити ся якої небудь мови, а що більшого образовати ся на чужій мові. Не вже-ж буковинські Німці заперечать кардинальний, загально признаний і як раз німецькими педагогами поставлений засад, що всяке образоване, всяка наука і все виховане повинні відбувати ся в рідній мові? Не вже-ж єя засада тільки для вас природна, копечна і нетикальна, а ми виняті апід неї? Даруйте-ж, що й ми розуміємо єй для себе на підставі людського права і державних законів, і хочемо, жадасмо, щоб і ви єй признавали нам так, як ви єй жадаете для себе, в чім ми вам ніколи не стояли на заваді. До чого буковинські Русини довчили ся на німецькій мові, про се свідчить страшний стан культурний і мате-

Антін Крушельницький.

Семчишники.

Особи:

Михайло Семчишин, судовий виконавець.

Олена Семчишинова, його жінка.

Іван Дрозд, міщанин.

Хлоп.

Гершио.

Мужики I—V.

Міщани I—IV.

Діти є в сучасності в провінціо-нальній містечку на галицькій Україні.

I.

Попів із трона зсунув. Цікаві і діти ведуть до дальших кімнат. Середі на ганок і до городня.

Вечірня пора.

Семчишин стоїть у дворі, що ведуть на ганок. Гарно на дворі... Чудовий май... Сідає при відчиненні дверей і починає крутити паріроку. Закурив її. Роззираєть ся доккола. Усміхаєть ся від часу до часу щасливо. Із його грудий вилітає маршів глибокий стон. Олена, що поспішає ся як раз годі в двері, зачуває сей стон, підходить до мужа і мовить йому під бороду.

Олена. Чого тобі, Михайле, так тужи?

Семчишин. ?..

Олена. Ти зітнув так глибоко...

Семчишин. Думаєш, мамо, що мені так тужи? Я зітнув зі щастя. Гей, гей, гей!

Олена. Я знала, що ти щастя. Знала, тату. Але так хотіло ся почути се із твоїх уст, що ти щасливий, що ти пдоволенний. Цілу дою є чоло. Дочу жовто туга в міммі. Вони дивлять ся обоє на городя. А далі загляють їм очі на талон, що простягає ся перед входом, блукають по дахах домі міста на тою головою і сиплюють ся нарішті на стіні, що, пароси бороди, є поміж ними ліжком, відоймаєть ся високо до юри пово містом. Перша Олена відриває свій вір від тат діла і вертаєть його на лице мужа. Він почуває вір Олени на собі, звертає очі на жінку, цілує її своїм довгим поглядом. Парася приростає її до себе і всисаєть ся долам, долам цілує у її уста.

Семчишин. Мамо, ми вже у цілі!

Олена. Як швидко! Як несподівано! Я не гадала, не гадала, що воно так скоро буде. Не мріяла навіть про се. „Вже, вже“, — які се прасні слова, які низі! Ціле життя досі працювали, трудили ся, аби сказати собі нарішті: „вже“.

Семчишин. Відпочати по трудах. Залити того щастя, до якого стреміло ся цілий час. Знаєш мамо, ми щасливі, ми дуже щасливі. Подумай собі, сніжали то людей трудять ся, працює, летить до тат ціли. А ціли та недалеко. Він отирає рамена, хоче вийти в її обійми, а ціли ся розсипаєть ся, щезає. І замість у її обійми він паде на землю.

Олена. Розбиваєть ся, низіє.

Семчишин. А часом встає поторощений, зинчений, мало не змаритий. Останками сил підіймаєть ся, горить ся до життя, рветь ся до дальшої боротьби. Зразу темно доккола. Ідем потемні, аби йти. Не знаєш куди, ані пощо. У темряві розбиваєш собі голову, падаєш і знов підіймаєш ся. І йдеш і йдеш далі. Аж дось далеко, далеко починає прояснювати ся. Бачають, морехтять малі світлячки. То всійняють, то змеркають. Наближають ся, то щезають у далечі. А ти йдеш, йдеш, летиш до них. Здаєть ся тобі, що вони встигли для тебе, що в них вийшов житє, ціли свою, рятують. А вони ростуть, кришають, збивають ся у купу, тріскають як одно величчє світляка. Шалена яєність бе від него, обєєняє цілого тебе, обєєняє своїм промінням, поплалами свого жару. Се ціли, ціли твої. Ти вийшов із зноя, і знов летиш до неї, гониш, гониш... А вона ланить тебе, татасе до себе, приковує... Ще, ще, ще...

Олена. Але ми не впадаємо, тату. Ми допили до неї щасливо. Маємо

весь, весь — лише коби здоровля Бог дав...

Семчишин. Упасти другий раз так страшно... Потім уже трудно, дуже трудно піднести ся знов.

Олена. Не говори так, Мисю. Не думай про се. Нам так добре тепер. Пощо журити ся безпотрібно. Ми вже у цілі.

Семчишин. У цілі?... У цілі — і не зовсім... Ще діти. Отсе наша головна ціли. Довесть діти до людий. Діти наша вся надія. Через них і для них ми живемо.

Олена. Так, тату, так. Правда. Але-ж ми дбаємо про них. Прей не для себе ми стараємо, лише для них. Коби вони хоч зрозуміли те, коби хотіли учити ся.

Семчишин. Пзнати, що вони не для нас роблять те, що вчать ся, лише для себе. Ми не будемо мати зі сього ніякої користі. Хиба що морально пдоволене.

Олена. Се вже багато, дуже багато, тату. Бачити як діти вчать ся, як вони опінують труд родичів, як вони адячі їм... Але наші діти відлячуть нам, правда тату? Вони такі добрі. Ми виховали їх як слід.

Семчишин. Ой, коби, коби... Бо то, знаєш, дивити ся як людські діти відлячують поганю своїм родичам, як вони гризуть їх за їх тяжку працю...

риальний руского народу на Буковині, проте й не дивуйтеся, що ми видичи ліпшу долю, до якої добилися усі інші, навіть т. зв. менше варті народи на підставі науки в рідній мові, хочемо, бо мусимо піти їх слідом. При тім не забудемо ми, що чим більше мов хто знає, тим ліпше для нього, і тому всім слід хочемо і будемо чити ся нескілко нам потрібної, а особливо німецької мови. І з той-ж причини радимо й бук. Нимчим у їх власним інтересі учити ся краєвих мов, отже й рускої, не кшати собі з них, як се вчинили „Buk. Nachrichten“ у статті, про яку говоримо, а вчитися би чим скорше, аби не було за пізно, пемимо того, що „Buk. Nachrichten“ думають насмішливо, що ректор Гавке має ще час навчитися по руски.

Інтерпеліяція посла Василька

до міністра справедливости в справі іменованя в Чернівцях заступником прокуратора чоловіка необачного з рускою мовою.

Знаю річ, що на Буковині уважається ся красивими мовами, мову руску, польську і німецьку. Тож розправа судові повинна ся перенести у матірній мові даної сторони, а в наслідок того повинні хоча два функціонари ц. к. прокураторії державної в Чернівцях, два хоча функціонари, яких круг діла не досягаєть ся головню на часті краю заселено Русинами знати руску мову.

Задля найновішого іменованя двох Волохів на субститути прокураторії не має сей уряд крім самого прокуратора — що знає усі три краєві мови — ні одного функціонера що знає би руску мову, бож усі чотири субститути володіють лиш польською і німецькою бесідою.

Підписані добачають в тім не лиш непонятно пониженя прав прижитої краєвої мови, що є матірною мовою майже двох третин буковинського населеня, але й поважну небезпечну що до справедливости та руководження приписаної цензури преси в тім краю і ставляють проте до Їго ексцеленції п. міністра справедливости ось які інтерпеліяції:

Олена. Але наші не такі будуть. Вони зрозуміють, що ми зробили для них справно багато.

Семчичин. Богато?.. Вільше не багато! Я й не гадав, що ми зможемо стільки зробити. Подумай собі, від чого ми почали?

Олена. Татуно, ти пам'ятаєш той день, як ти прийшов із бора і сказав: „Травлять ся кунити грунт“. Пам'ятаєш?..

Семчичин. Чому-ж би не пам'ятати! А думав, що я припускав тоді, аби ми могли його кунити? Приходять Дрозд, каже: кунити нема! — Чому-ж би не кунити? Але як, за що? Я в першій хвилині й не подумав. Я бачив себе паном двох морів полів, хати, а роздавши собі вже в голові, що ось тут буде се, там те... Вже й поля наймив русини і товариш накупив... А все се уложало ся так досі красю в голові. Я був такий ополончений. Не подумав навіть про те, що грошей нема, що може... По правді я й досі не знаю, яким чином склало ся так, що я кунити той грунт...

Олена. Подякуємо вам дуже. Бог дасть, помір.

Семчичин. І Бог і люди. А вже найбільше ми самі причинили ся до нашого шастя.

1. Чому залишено при найновіших іменованях двох субститути прокураторії даній піві, щоб принайменше двох функціонари прокураторії знало руску мову?

2. Що думає Їго ексцеленції зробити, щоб як найскорше підхизити ту велику небезпечність, що грозять руському населенню на Буковині та у великій мірі ображає чуття буковинського Русина.

3 політичної ниви.

Народний Комітет галицького народного сторониства у Львові вперше до Клябу руских послів в Раді державній на руської голови п. Юліана Ромличука писав, в котрім представив свої погляди і заміти що-до теперішньої політики, та наслідом тих замітів поставив оті просяби і домагання:

1) щоб Русий Кляб, згідно поези сторониства відносив в парламенті дорогою внесення і промов основні постулати нашого народу, як подля Галичини і ведучи до того етапів: подля ради шкільної краєвої і намісництва, далше загального уладження справ зикомної в напрямі рівноправности нашої мови в урядах і школах, заснованих руского університету, заведення загального рівного голосованя, реформи податкової та зикому більшої ясности, так як є постулати є внаслідок і в народній програмі. З особна що-до жалю в користі нашого єдинства, то Русий Кляб повинен доповідати ся півнової акції при номіну кредити державного задля зикому більшої ясности і сплати довгів гіпотечних, як також строгого виконання вже тепер існуючих охоронних законів, а се прим. законів о ліхві та законів о виключеню предметів конечних до жити і удержаня промислу з під екакцій, котрий то послідний закон — особливо в справах податкових — досі не розсентує ся;

2) щоб Русий Кляб, згідно поези сторониства виступав як найчастіше в способі рішучий і демонстраційний в парламенті, та дорогою внесення і промов старав ся звернути увагу на положення і кривду руского народу, та на анархічні змагання перхолодчої і Галичині шкільно-польської піві;

3) щоб Русий Кляб, згідно поези народного сторониства вів ексцеленту та рішучу опозицію супроти правительства, голосуючи з опозиційними елементами, а в случию потреби з відповідним освітленем і енуціаліями, та щоб голосували також против тих півічних конечностей державних.

Вра і з новішими домаганнями до Руского Клябу рішив Народний Комітет стати на можливості помічим Руському Клябону в его роботі і в тій піві відзивав ся до своїх організаторів по-

Олена. Права, тату?

Семчичин. Правда, правда. Як би не ти, як би не Галичина моя...

Олена. А ти все робив меншаниди? Ти коби, каже, сісти за книжку, заложити руки — ото би ти знала! Але господарити!..

Семчичин. Не скажу так, не скажу ніколи, мамо. Вільше господарної жини я не найшов би на цілім світі.

Олена. Та лише глумити на мої палачі...

Семчичин бере її за руки. Черні, черні, понукані, послиди... Але не бійся, мамо. Колись, колись — вони побідять, кинуться. Чекай, що не одна з тих мільйонів дам зашлюбляти не їх тобі!

(Далі буде).

півіччя і організаторів-помічників як і загал до всіх патріотів на провінції, щоб збирав матеріали про всі надужити півіччя і матеріали єт переписали як найскорше Народному Комітету. Народний Комітет по переписанню а в случию потреби доповненню і обробленню першач їх „Руському Клябону“ до парламентарного ужитку.

НОВИНКИ.

Календар. Поведілок. 30./IV. (13./V.) с. м. Янова Завад, с. о. Довжата; Р.: Серванія. — Второк. 1./V. (14./V.) Р.: Сремій, п. Ісидора, с. м. Евтимія; Р.: Бонівація. — Середа. 2./V. (15./V.) Перен. мовів с. Атанасія Вел.; Р.: Софій.

Судовими ад'юнктами на Буковині іменовані: Нос Лазарус для Вижини, Інок Лютван для Становиць, Венюмен Ебнер для Гуратумори і Шмуд Центнер для Дорної. От і знав нам урядники, що мають судити нарід, не розуміючи его мови!

Запалав бородатий він-румунізатор Боднареску із Вилавча зі всіма півіччями приятелами-товаришами за надучителем Кейваном, а півіччюнарий Мордо, поділяючи їх горе, аж обтер сльози в жидівско-румунізаторський шматок, що знає ся „Buk. Post“. Але-ж бо й кривда стала ся не аби-яка; бо ото краса рада шкільна перенесла Кейвана, що вчинивши та жидівські діти на коніт мужичних, які безкарно собі гуляли в худобу на толоці. Не стало у Вилавчу, ба навіть у цілім вижницькій повіті годного махера у веселих політичних справах. Чи-ж не кривда то, та чи не напакати, не напакати Боднареску і похрещеним приятелям народу? Чому-ж не півіччати, не брехати їм на того півіччюнарий Ісидора Поповича, що побавив громаду від такого „пресвітителя“, що то за повний 17 літ не навчив і 17 мужичів або й шкільників „Елімаліна-у“, найстрашнішого порога усіх півіччюнарий? Що винен їм бідний Кейван? Та-ж Кейван побирав до того року „Вуговину“, збирав на „Народний Дім“, отворив українську читальню „Рускої Бесіди“, агітував за Шкільном, аж „Галичанин“ его згаднув, словом зробив на політичному полі більше, як інші читали і був би зробив ще більше. Так як Поповичови „Елімаліна“ та другі дрібниці, що прочитав є лиш для жидів а не для гоїв, півіччяні. Попович признав так само, як і Туркович і Никоревич, Кейвана за недоброго учителя, Боднареску заденував, з'їхав Тумайж і не найшов Кейвана навіть у півіччя, і все то нічо не помогло, Кейван, що жив з усім громадиним начальством у найліпшій згоді, пішов до Чумова, а відти приходять надучителі, що готов не тримати з „громадою“, готов записувати всіх гоїв до школи, а записувати до кари, як сід, готов дбати про науку гоїв і т. д. і т. д. Чи-ж нема чого казати Боднареску, Мордо і всім прочим приятелям народу за Кейваном, що з него усім проложено так були задоволені, що перенесли его за кару до Вилавча, зробили девітичним аж до шкільницьких роках, відмовили шкільній і півіччюнарий плати, помню того, що він держав все з громадою своїх приятелів, дбав про неї, лиш не про школу, бував на виборах, крамах, нарадах і пописках заборав і т. п., грав з панамі в карти, хоч має аж шестеро дітей. Чи-ж не чарити Боднареску за таку кривду Ісид. Поповича, він же-ж на те він-румунізатор у руській селі!

Письменний іспит зрілости в красній середній школі рішучий зачнет ся в Чернівцях дня 29. с. м.

3 магістрату. В півіччя надана 2 степендія для спрїт по 100 кор., введених у жинте з нагоди засадованя архієпископії Марії Валерії на підставі рішеня ради громадської міста Чернівців з дня 3. червня 1890 року. До побираних сїх степендіє є управові сироти без батька і матери по призначеннях до Чернівців мешканців без ріжничіх пірїсповіданя і народности, до 14 р. жинти. Подана треба вносити до червнечного магістрату найпізніше до 15. червня 1901.

Еміграція до Канади. Минулого тижня емігрувало до Канади 58 родин з громад Потгорайнів і Бончук.

3 дирекції домен і лісів. Контрольор лісів Альфред Міхалович в Реніт дістав двомісячну відпустку, його агенди обійав асистент лісовий Юрій Сергун.

Товариство „Руска Бесіда“ в Станіславові повідомляє, що торжество отворення нового школи відбуде ся в четвер 16. с. м. ма 1901 в приміщеннях етаніславівських народних товариств, ул. Собієвської ч. 28 і в привілейній позній селі (давню кляцію військову). Початок части концертної о 8 год. початок танців о 9 год. — Вступ за запрошенем всіх особи 2 кор.

Найближші клязурові і устні іспити на учителів середніх шкіл відбудуть ся у Чернівцях дня 17. червня с. р. і ввідуючих днях. Зголошеня до них треба полагоджувати устно або писмено в дирекції найпізніше до 13. червня.

Надзираюча Рада товариства взаїмних обезпечень і взаїмного кредиту „Дістер“ відбула 9. ма на загальних зборах зичинче засіданя під проводом сеп. Кузьми і в присутности помісари правительственного радника двора Адольфа Гута. По закінченню справ адміністративних вибрала Рада членом Дирекції нововибрано д-ра Даміана Савчака а его заступником сеп. Антона Дольницького, котрий мандати скінчили ся були. Відтак принала Рада до відомости справозданя Дирекції за час від 1. січня до 30. квітня с. р. а збільшости і розвою товариства, як також інші справи з діловодства товариства.

Потрійне убийство, намірене убийство і самоубийство. В Марієндорі, коло Берліна, допустив ся оногоді 49-літній продавець цигарам Івана Боббе, чоловік, що вже за півна і кривд вивів 20 літ в криміналі, страшного злощину. Він застрілив насамперед свою господарню Гемліну і двоє своїх дітей, від якої. Штегер, з котрою жив на віру, а труни схован під підлогу. Коли чоловік его господарні Гемліні перув доми, запросив его Боббе на каву, а відтак стрілив до него три рази з револьвера, і зранив его тяжко. Убийця вибіг відтак з дому, і вкочив до возу лінійного трамвая. В тій хвилині прикочив до него жандарм, але жини не міг его ловити за руки. Боббе стрілив в себе, і збив ся на місці. При ревілі в помещення знайдено коло задньої нечи на підлозі бачку, що дивав ся отворити на завісах як двері, і замкнула отвір до ями під підлогою, на відстор метра глукости і широкій а на два метри довгої. В тій ямі лежали три труни; розібрали тіло Гемлінгової а коло неї є одіж і труни обох хлопців, убитих так, як перували в школі. На тілі Гемлінгової було кілька ран від кулі, а кожда з них була смертельна. Крім того знайшов ся в тілі злощинний ніж. Тоді пригадали собі, що Боббе вже перед осьми роками лагодив побідну „закну на люди“. Він тоді в своїй країні, де продав цигари зробив був укриту яму, подібно до домовини, котра за потисненем пружини мала отворити ся, а в котру жертва его мала западати ся. Тоді не міг Боббе широбити споді заши, бо его засуджено на вісім літ криміналу. Ту галку викопав він тепер. Що було причиною до того убийства годі знати. Гадають, що Боббе, котрий від Гемлінгових хотів купити дім а не міг на те роздобути грошей, задумав за допомогою убийства стати власителем дому. Гемлінгова стала ся перша жертвою; може не раз від ту пору надійшли хлопці зі школи та побачили що стало ся, а Боббе напудив ся, що они его зрадять, отже й їх убив. Гемлінга не удало ся ему убити і він тоді мусів втікати. Арештовано Штегеру, коханку Боббего, а матір убитих дітей, бо єсть підозріння, що Боббе ділав у нерозумінню з нею.

Толстийський анакізм. Канадського правительствого має не малій клоніт з російськими духоборями, які не вінієно, в Росії перетерпіли великі пересадованя, головне через те, що не хотіли підляти ся військовій службі. За сеп непо-судх заслали духоборів у Сибір, аж кінців російське правительствого позвали до ім емігрувати з Росії. При помочи американських ескрів духоборів емігрували на Кипр, але коли там задля

горячого підсону почали дуже мерти, переселено їх до Канади до провінції Манітоба і Ассінібоа. Канадійське правління прийняло духоборців дуже прихильно, умішало їх — так само як і менонітів — під військової служби, яку ті секти унікають гріхом проти п'ятої заповіді Божої, але тут пастор для духоборців новий закон. Заграничні часописи доносили, що они сиротинились, або правительством мішалося в їх приватне життя, і так нехотіли они, щоб на їхній землі занепокоєно на кожного з них окремо, бо они стоять за „общиною земаєвцями“, т. е. що вся земля є спільна власність громади: далі не сиротинилися, а тільки метрику, позначуючи, на те, що „Бог покарає твоя Данила, коли ти почнеш синсувати народ ізраїльський“; на сонці они нагадали не хотіли піддатися канадійському законодавству про шлюб, уродили, смерть і т. п. В наду того канадійське правління постановило духоборцям альтернативу: або піддати ся красним законам, або забрати ся з краю. Прийшли до них мабуть шукати нової вітчизни, але де примістити їх з тими анархістичними засадами в нашій війні парграфів, емісії і статистик? Мабуть нема такого місця на цій земській кулі.

Навіть візитового білету не вільно в Росії друкувати по українськи! То не жарг, а справдішній факт, який став ся в Камініні Подільській, описаний в „Л. Н. Віснику“. Один Українець, опрацюючи своє весілля, надрукував запрошення по українськи. Коли власті довідали ся в тім, почали чинити дурниці, а хоч ніби не могли собі сирати „відвести під парадом“, то таки губернатор велів написати дурниці, щоб на будуче постоував обережніше та добре розвинувся за про те, що можна, а що ні. Навіть під візитового білету грозить розсаджено „вільний, вільний Росії!“

МАЛИЙ ФЕЙЛЕТОН.

Літний спомин.

(Ковчак.)

Але в ту мить подумав він о селянській трішці засканинці: він ніби хотів простити селянинові ті всі проступки, бо він той гадив, що те все робить селянин лише з нужди, з темноти і з невідомости до самого свого життя. Передумавши хвилю, занята ся Степан свого себе:

— Хтож тут винен? Хтож мав би тільки сили поділити мужицьку долю матеріально і духовно? Чисно зладити є направити наш нарід на добру дорогу? Чий є то обов'язок витягти сего наш нарід із темноти, відтяти його від ворони та видирати його з острих пазурів безвідданих ляхів, панів? — Котріж люди, — питає ся він себе далі, — мають заступати сей наш нарід перед чужими нападами? не Татар та Турків а такі тихих наших, християн і нехристиян, єдинців, ба навіть і рідних братів, що лише спростували своєму рідному народови. Хтож міг би завадити їм грішми? не своїми власними а такі мужицькими грішми, лише дати їм позайти, як з тими грішми обходити ся, як помагати одні одному. Чия то є повинність, — питає ся Степан далі, — виступати до народу з горькими, щирими словами та з ласкавими батьківськими порадами?

І по короткій наміселю нагадав він собі багато тих спосібів, що могли би поділити долю поодиноких родин, громад, ба навіть долю цілого народу. Нагадав їх, та що з того? Він рідко подбав таї громади, в котрих значні для селян люди працюють щиро з сподіваними силами. Він нагадував ся на тих, що працюють з маючих своїх великих противників, лише сказати, ворогів. Мимохіть нагадавав ся Степан на тих, що могли би сего нарід направити на добру дорогу, котрі мали би старати ся ріжними заходами поділити його долю, є його дурноти, євресизм, обманство, а не щирими покровителями.

І знову, дуже жалко стало Степанови того народу, що підлягає кождому, хто й не хоче над ним зупинити ся...

Він узяв, що такі вже зробила ся добра ніч, рішав пертатити домі.

Зійшовши з малого горбика в село, не бачив нікого. Всюда тихо, лише де-небудь черевивав глуху тишину гавіт півні.

Мало помазу доходить він до селянської хати. Мимохіть не при неї побачив він на перелазі, з одного боку платівку а з другого боку парубка. Вони сперли ся обоє до плота, а парубок тримав своєю лівою рукою П праву. Они гуторили щось між собою по тихому, а коли побачили Степана, замахали цілком, а она пішла, з сорому, випала своєю рукою із его.

Степан, сказавши їм „добрий вечір“ понав знов у думки. Він побачив перед собою позана-заворожених, тільки не в параварах та з шаблями і не з якоюсь там Оксаною або Дзюбою. Степан обзирнув ся ще раз до той плазної пари і навіть в його маленькій серденьку відбилася ся правдоподібна заздрість.

Він і те забув, бо його думки перервав звук сопілки нікого, майстра-сопілника, що напевно не дав би заветидати ся й на „самім“ танці.

Зупинившись біля дої хатини, відшав давати чути ся мизий звук сопілки, побачив Степан на присні хатини з сопілкою, а коло него лежав одороний ланцюховий пец.

Хороша сцена.

Нішов даліше. Ось дійшов він до цвинтаря і тут обгорнув його страх: Степан подумав, що й він, за якийсь йому несвідомий, час, тут спочивати не; тут, де нібито ся всяка біда, всяке горе нашого людського роду. Мимохіть, дійшов він кавелюх перед великим хрестом і перехрестившись, пішов даліше.

От, от вже й дм його не далеко. Степан поскорив кроком, а наперед нього прийшло з жорними вісьмих піднятих парубків. Они похилились за ним і актигли медлякодічним тоном звісню буюниську пісню:

Ой позово-ли поцьо
Кернцку повати,
Тай ми приїде моя мила
І подивись на брати.

Всі дівчата ходят
Водичи чарують,
Липень мою мизеньку
З дому й не пускають і т. д.

Чим раз слабше і слабше добили ся звуки до його вуха.

„Липень мою мизеньку
З дому не пускають“.

Почув він далеко слабо-слабо.

Тенер став він думати про різні-родні речі. В глибокій задумі поминув навіть ворота свого батьківського об'єкта і був би пішов може й даліше, коли не був збудив його черевний партовий, закривавний:

— Бердо-о-о-о, — а то „о“ начеб не мало ніки.

Обзірнувши ся позад себе, помітив Степан, що вже давно поминув свою хату.

Він завернув ся назад, а коли отинрав ворота, поздоровав его, з великою радістю, його вірний Тарасик.

Лаурій Карбулякний.

Із театру.

„Поворот батька“, опера Ярецького. — Основана ся опера на базиді Мішечача „Powrót taty“. Музика її визначається „романтичністю“, білихх однак партій неписаних у ній нема. Випають ся троха партії кунци і патажки опришків. Партію кунци співав н. Костів. Співав П. Костів хоч, як сказано вже раз, від кількох лише місяців є на сцені, а в сій ролі виступив перший раз, тримав ся добре. Нагад бачились кілька виступів н. Костева, жодного йому, аби правдиво даї над своїм голосом, бо матеріал голосовий у него дуже красивий. Партію патажки опришків відіграв н. Рубчак. Голос сего артиста знавший уже нашій публіці. Вистарчить сказати, що в сій ролі н. Рубчак збирав одлесні признани. З хорів треба піднести молодшу дівку кунци, яку відігравали нн. Бучманіна, Малевичина, Левинен і Кравчукіна. Нн. Бучманіна і Кравчукіна мали що

кілька сольоних партій, які вивали у дачно. Далі хор опришків. І сей неолодишав нічого до багання. Нагад хор руського театру визначить ся своєю голосу і виравою.

„Ніч і ніч“, комедия Габалевича. — Молодий лінар (н. Стадник) і вдова (н-а Гембіца) пробують свою любов. Про гражчик можемо сказати, що були знамениті.

Неменьше і в комедії „З дзюбон“ бачили дуже добре своєю грою публіку н. Гембіцний, н-а Слободіна, н. Стадник і н. Шеремета.

А. Крушельницький.

Вихованець, комедия в 3 діях І. Янчука. Стара Катерина (н. Осиповичова), мати двоїх дітей, виховала на своїм хлібі Омеляка (н. Стадник) та віддала його у місто до учительської семінарії. Нинішом вона залюблена у нн, але літа та й до того страх перед обмором людий какуть їй про те мовчати. За се хоче вона злучити подружжям солюмом із Омеляком свою вихованцю Олесю (н. Бучманіна) що любить ся щиро із „гизням“ Семеном (н. Рубчак). Колиж і Омеляк, що по свінченю семінарії, вернув ся до своєї рідного села учителювати замивав сам зі своєю до любові до старої Катерини, вона гадить ся на подружжя із Семеном, бо сама має стати нн вінець зі своїм улюбленим вихованцем.

І знов приходить ся нам сказати про гру артистів те що все кажемо. П-у Осиповичова була в своїй ролі. Грою своєю одушевляла нас. П. Стадник до-брий Омеляк. Далі — н. Гембіцний збирав за гру свою гучні оплески. Семен і Олеся — н. Рубчак і н-а Бучманіна мали самі свінні партії і виваляли ся з них красно. Перший раз бачили ми в більшій ролі н. Шеремету. Характеристичний сей комік мав дуже красиві мисця. Вчорашнім своїм виступом з'єднав собі симпатію публіки.

В. Сімонович.

Руский народний театр

під дирекцією

Др-а ІВАНА ГРИНЕВЦЬКОГО

В міській театрі в Чернівцях

В неділю дни 12. мая 1901 р.

ХАТА за СЕЛОМ

Драма з циганського життя із сьпівами і танцями в 5 актах уложена підля повісти О. І. Крашевського „Хата за Селом“. — Музика Нооковського.

Особи:

Лешко, гоєпалар	—	н. Гембіцний
Мамин	—	н. Петрович
Палин	—	н. Рубчак
Палин	—	н-а Слободіна
Мотрупа	—	н. Твардівнич
Скоробогатий	—	н. Юрчак
Ходилень	—	н. Давіа
Ванько	—	н. Шеремета
Янко	—	н-н Степанівська
Геринна	—	н. Костів
Федько	—	н. Захарчук
Іван	—	н. Даничак
Грицько	—	н-а Кравчукіна
Гандя	—	н-н Шеремета
Маруся	—	н-а Малевичина
Майриця	—	н-а Сіркина
Маланка	—	
Андрій, патажок	—	н. Ніжничовський
Тумрій, молодий патажок	—	н. Стадник
Янча	—	н. Рубчак
Пуза	—	н. Костів
Витява	—	н. Юрчак
Діа	—	н. Твардівнич
Аза	—	н-а Бучманіна
Сонра	—	н-н Осиповичова
Яга	—	н-н Костова
Груля	—	

Цигани, дівчата, парубки, нарід. — Річ дє ся на Подію.

Режисер н. І. Стадник.

— Капельмістр н. Коссаж. —

ПОСЛІДНЕ ПРЕДСТАВЛЕНЕ.

У Вікторок дня 14. мая 1901

На дохід Антоніу Осипович

Над пропастію

Образ з міського життя із сьпівами і танцями в 5 підслонках Г. Мілера, музика Рота.

Особи:

Ернест Вольмут, чед-ляний танцювальний. Стадник
Федько, малюк покоїт. н. Янович
Марія модильна — н-а Гембіца
Ейла рукавичника — н-н Осиповичова
Зельман — н. Шеремета
Шюрнер — н. Захарчук
Ворієман, ниничний н. Юрчак
Габіт — н. Гембіцний
Німаер, столяр — н. Рубчак
Іспектор поліції — н. Ніжничовський
Ляета, покоїла — н-а Левинен
Аманда — н-н Степанівська
Лавра — арфістичка н-н Костова
Нориз — н-а Бучманіна
Габсбрехт — н. Петрович

Гості, нарід.

Капельмістр н. Коссаж.

Режисер н. Стадник.

Ціни місць: Льоша 5 пр. — Фотель першого ряди 1 пр. — Фотель другого ряди 80 пр. — Треторядиє крісло 60 пр. — Партер і сидачий бачок 35 пр. — Галерія 20 пр.

Початок о пів до 8-ої.

У першій серії „Безестричній Бібліотеці“ вийшли: 1. Стефан Ковалів. Дев'ять і інші оповідання нр. 1-60. — Іван Франко. Поеми. н. 1-60. — 3 Олесь Ковбальський. Покора і інші опов. н. 1-40. — 4. Іо де Монасти. Дина пів і інші оповідання н. 1-30. — 5. Іван Франко. Подушка і інші бориславські оповідання. н. 1-40. — 6. Наталія Ковбальська. Дух часу і інші оповід. н. 1-60. — 7. Еміль Гашеу. Голод, роман. н. 2-20. — 8. Леся Українка. Думи і мрії. Поеми. н. 1-60. — 9. Стефан Ковалів. Громадські промисловці. н. 1-60. — 10. Уляма Шекспір. Гамлет, принц данський н. 1-80. — 11. Генрик Покотковідан. Із Хат. Оповідання. н. 1-40. — 12. Бондан Лепкий. 3 життя. Оповідання. н. 1-20. — 13. Герард Гауцман. Візник Гемпель. н. 1-60. — 14. Михайло Ковбальський. В путях шайтана. Оповідання. н. 1-60. — 15. Уляма Шекспір. Приборканиа гоструха. н. 1-40. — 16. Павел Мариний. Ліх люди. н. 1-40. — 17. В Королівстві. Судний день. н. 1-20. — 18. У. Шекспір. Макбет. н. 1-60. — 19. К. Гучков. Уривок Агаста. н. 1-40. — 20. У. Шекспір. Коріолан. н. 1-80. — 21. Михайло Якіс. В паретні сатани. н. 1-60. — 22. Павел Мариний. Морозенко. н. 0-90. — 23. Лесь Мартович. Нечитайлик. н. 1-60. — 24. Михайло Ковбальський. По людському. н. 2-00. — 25. В. Орман. Світанний сьвіт. н. 1-60. — 26. Василь Стефанчик. Дорога. н. 1-60. — 27. У. Шекспір. Юлія Цезар. н. 1-60. — 28. Л. Толстой. Відроджене. (3 томи). н. 3-60. — 29. К. Галлчак. Боровак. Вибір поезій. н. 1-60. — Ціни подані за справні примірники. Брошурованих не продають ся.

На продаж! На продаж!

РЕАЛЬНІСТЬ

в дуже краснім положенню, майже осередок міста, до того великий каналок ґрунту котрий можна попарцелювати під будову або узяти на огоро.

Услівя найкористнійші.

Влизшах інформацій уділять Н. Грабчук, улица Бальша ч. 13 (Balschgasse) Чернівці.

Весняні річи найновіші вже прийшли

в гандлю Б. БАЛЬТІНЕСТРА молод. Чернівці, ул. Головна ч. 3.

Капелюхи для панів і хлопців різновидні: чорні і в найрозмаїтших модних красках; а найважливіших п. н. фабрик І. Генріха Іта у Відні, Осипа Піклер і сини у Грацу як також з фабрик Боразіно, Пузенне, Фрателло в Ассенандри.

Мужески капелюхи від 3—к. до 12—к. Хлопські " 1— " 3— "

Краватки виключно найновіші десени в найбільшій виборі.

Рукавички французького виробу (Glasé) швейцарські і до прани усе під глянцевістю; даліше також Ерон-Флор і шовкові рукавички.

Бронзові і всілякі річи зі старого срібла як: найціннішого загравничного виробу годинників-надезаврів, карабок, гарнітури до писаня і куреня, всілякі фігури і т. п.

Товари обувні, лиш добрі виробу для панів, дам, дівчат і дітей. Головні склад французької фабрики обуви А. Сарек і Howlett & White, в Англії найціннішої сорти:

Мужески черевки від 8—к. до 20—к.
Дамські " 7— " 24— "
Для дівчат і дітей " 250 " 8— "

Домашні черевки в найціннішій гатунку і найбільшій виборі.

Нальові найбільший склад в найбільшій петербурської фабрики.

Парасолі від дощу і сонця в найціннішій гатунку і найбільшій виборі.

Мужески сорочки від гарантією, нічні і денні, вовняні, манжети, хустки до носа, мужески шкарпетки, дамські і для дітей панчохи в найбільшій розмірі.

Гарнітури до писаня, столці шкарпетки, рамки до фотографій і т. п.

Принадне купно: бурштинові шкарпетки від 1-25 ар. до 10 ар. разом з футераліком.

Склад ц. н. привілейної фабрики товарів з альпакки і хінського срібла В. Бахмана і Сп. у Відні.

Важне для кожного!

Випродан!

По дивно дешевій ціні, лише за 2 зр. 95 кр- прекрасний гарнітур, зложений з 14 цінних предметів, а іменно.

- 1 годинник нікельовий, анкер ремонтар (на жадане поєріблений) з гарно гравірованими окладами, докладно зрегульований, а три літню гарантією і етуї.
- 1 гарний записунок з годинни або нікелю з кутасом. Париска система.
- 1 шпилька до краватки, з годинни а іміт. брильянт.
- 1 пара позолочених сніжок до манжетів, марка „garantie“.
- 1 гарнітур (5 штук) сніжок з годинни до кавіри і сорочок.
- 1 пара лотви з правдивого срібла, значеного урядом.
- 1 порстень з годинни а гарним каменем.
- 1 кишеньове зеркальце і етуї.

Сих 14 гарних і цінних предметів разом з годинником (анкер-ремонтар) розсидан за 2 зр. 95 кр. (висплатою або висплатою наперед грошми) фірма:

Brüder HURVIZ,

Exporthaus, Krakau Stradom Nr. 17. (Oest.)

Коли се кому не сподобає ся, може до 8 днів звернути і дістати гроші назад, отже нема ризику.

Хто замовить, дістане альбум з 15 карток з видами Кракова за дармо.

6—10

Друкарня „Рускої Ради“

в Чернівцях, улица Петровича ч. 2.

має на складі отсі видання:

Bestrebungen der Rumänen др. Смалъ-Стоцкого	1-50 кр.
Буковинська-Русь др. Смалъ-Стоцкого	1-20 "
Твори Юрія Федьковича	1— "
Бесіди про часи козацьки	75 "
Листи з пекла Осипа Шпитка	20 "
Людина Ольги Кобилянської	40 "
Природа	20 "
Покора	70 "
Чума горілка Омелья Поповича	20 "
25 повісток	10 "
Хлопці-садівники	20 "
Цар Франц-Йосиф І. Омелья Поповича	10 "
З села Богдана Лепкого	20 "
Гадки про потреби Українців	15 "
Сина книжочка Василя Стефаніка	70 "
Громада др. Смалъ-Стоцкого	10 "
Пропасть Івана Ваканського	10 "
Домашній писар др. Теодота Галіпа	80 "
Верховинські згадки Євотія Шугуляка	50 "
Студії богословські о. Євграфа Будильця	3— "
Образки з природи Івана Сипюка І. і П. том по Данилевича	5 "
Приказки книжочка для веселих людей Івана	8 "

На поштову пересилку треба долучити 5 кр.

Найліпші

МАШИНИ ДО ШИТЯ

е так звані обручкові (Ringschiffchen).

Сі машини йдуть дуже легко і надзвичайно скоро (2000 шитків на мінуту). Сі машини мають прилад до гнотованя і прилад до остреня голзок та ножиць. Окрім сих маю ще найновіші машини для менців, крапців, римарів і такі, що шитють для потреби в перед і назад.

За кожду машину гарантую 5 літ.

Продаю за готові гроші і на викилат дешевше як везодь, хто невірять найпереконане ся.

В. Данилевич

машинист
в бровари Штайнера ул. Девіцева ч. 21 в Чернівцях.

Г. Файлес

у сувач нагніток

Чернівці, Руска ч. 6.

Яко дамська фризьерна „Secession“

ли також спеціалістна у всіх париских дамських фризюрах поручає ся пані

АННА ВАЙС,

Чернівці, Tempelgasse 6,
(салон фризьерский Леона Вайса),

котра у Відні за знаменитой смак у стилю „Secession“ і за фризьерску техніку була подвійно відзначена медалью.

Ціни приєтупні.

Друкарня „Рускої Ради“ в Чернівцях
отворено в неділю і святю від 9 до 11 години рано.

Видає товариство „Руска Рада“ в Чернівцях.

З друкарні товариства „Рускої Ради“ в Чернівцях під зарадом Володимира Сеперного.

За редакцію відповідає Іван Созанський.

Виходить в Чернівцях
щодорож, п'ятницю і неділю.

Редакція, адміністрація і експедиція:
улиця Петровська ч. 2.

Рукописи повертає ся лише на попередню
вистережену. — Редакція не несе відповідальності
за зміст підписаних.

БУКОВИНА

Передплата на „Буковину“

на цілий рік	20 Коп.	—	сост.
на шість років	10	—	—
на чверть року	5	—	—
на місяць	1	—	70

Повсякденне читання коштує 15 коп.

Передплата і належність на ілюстрації
платити в Чернівцях.

3 ради державної.

Засідання палати посівів в п'ятницю виконувало дискусію над податком від горівки. На початку засідання зголошувало інтервенції і внесення. Інтервенції п. Дашинського займає ся діяльністю галицької ради нікільної краю і закликає тій разі тенденції ворожі просвіті. Брайтер інтервенує в справі зневаги якогось студента офіцером 90. полку піхоти в Ярославі.

Яко генеральний бесідник проти пропозиції о підвищенні податку від горівки, виступив др. Кос і говорив три години. Зазначивши, що через увільнене краєвих інституцій кредитових від рентного податку зробило ся дарунок багатим, а тепер вони має бути наложений податок на бідніші класи населення. Державний скарб хоче прийти в поміч краєвим фінансам, рабуючи голодних. Бесідник вказує на великий зріст посередніх податків в останніх літах і виступає проти тенденції обтяжування бідних класів населення що раз новими податками. Замість обговорюваного закону, бесідник волів би мати підвищення податку особисто-доходного. Був би се найліпший спосіб уздоровлення краєвих фінансів, коли би при тій податку дозволено стягати краєві додатки. В пропозиції є лиш одна похвальна річ, імено се, що при податку від горівки внесено краєві додатки. Краєві додатки стягують ся в Галичині так, що половина лишає ся в руках приватних осіб. Галицькі про-

пінатори завели в господарстві систему адиретва. Чистої горівки в Галичині взагалі не діставали; хто хоче мати чисту горівку, мусить її спроваджувати з Відня, з Чехії або навіть з Франції. Пропінацію в Галичині бере шляхта за низьку ціну і відтак відарендовує її жидам. Пани шляхта суть співниками жидів; польські князі церкви, каноніки, великі пани суть приятелями шубравих жидів (Вольф: Косаїну віт!) Жиди на провінції мають обов'язок віддавати ся шляхті при виборах. Бесідник зазначає, що так із загального становища, як і спеціально галицького буде голосувати проти пропозиції. Тимчасово се, що італійські посли також будуть голосувати проти закону, хоч вони мають вигоду, пиво і т. д. Галичина засуджена виключно на горівку, бо інші пацятки дорогі. В Галичині і на Буковині горівка не повинна бути оподаткована, бо она є коначним консумційним артикулом найбідніших класів населення. Галицький провінційний фонд лише шкоду приносить краєві, він служить виключно шляхті. Як би я мав таку силу, я би знищив цілу, пануючу в Галичині партію. П. Давид Абрагамович боронить провінційний фонд і на доказ раціональної господарки в тій фонд наводить, що фонд сей має вже десять мільонів. (П. Дашинський: „Там панує протекційна господарка“) Через протекцію цілі родини шляхти дістають цілі округи в аренду. Приміром князь Чарторийський арендує в своїм окрузі всі провінційні і знає, що річно до сего докладає 2000 зр.

Внесено др-а Коса, аби над пропозицією перейти до порядку денного, відкинено і ухвалено перейти до спеціальної дискусії.

До § 1. забирає голос др. Король. Промовляє проти, хоч узагалі коначність скріплена краєвих фінансів, а навіть нежиточність податку від горівки, бо він причинить ся до зменшення консумції. Русини в Галичині займають найгірше становище в Австрії. Ні один нарід не має так мало конституційних прав як Русини. Бесідник обговорював відтак справу відарендовування провінційної шляхтою жидам, найліпшим приятелям шляхти. Жидує ся на упадок моральності з причини піяністива. Вибори в Галичині переводять по найбільшій частині при помочи горівки або грошей. Богато посівів не сиділо би в сій палаті, колиб не було горівки. Власть в Галичині а спеціально старости піднімають шляхту в її змиганнях, аби як найбільше горівки консумовано. Ті старости навіть не соромлять ся звертатись до руських священників з проханням і проханнями, що не є корисною річчю ані навіть патрістичною — поучувати хлопів о лихих наслідках алькоголізму. Імена тих п. к. апостолів алькоголізму були наведені в руських часописах, а ті старости не заперечили сего отже видно, що се правда. Однак мимо всіх тих перепон руські священники будуть далі поучувати нарід о згубних наслідках алькоголізму. По відношенні Абрагамовича дискусію перервано.

Перегляд політичний.

В державній раді генеральна дискусія над горівчаним законом вже покінчила ся. Ухвалено вже навіть § 1 після спеціальної дискусії. Се вказує, що вигляди на компроміс в справі водних доріг є добрі. Горівчаний закон став немов пробним каменем спосібності палати, хотий з другої сторони потреба теперішньої дискусії над ним стає доказом хибної тактики вузькоглядних політиків. Як відомо, правительством предложено було свого часу проект горівчаного податку краєвим соймам до ухвалення. Всі сойми прийняли сей проект, бо він мав на цілі санацію краєвих фінансів, лишень дальматинський сойм відкинув его. А відкинувши сей проект не з річених, лиш з посторонніх мотивів. Дальматинський посол Борчіч похвалявав ся на останнім засіданні державної ради, що то він похвалив сей проект в дальматинському соймі задля умови австрійського і угорського кабінету що до боєнадних залізниць та задля звісною клявузі, яка призводить на великий імпорт італійських вин. Але тим зложним поступком дальматинський сойм не поміг собі, хоть зашкодив другим: санація краєвих фінансів вправді опізнана ся, але закон стане ухваленим в державній раді, як се спершу хотіли центральні.

Німецький парламент ухвалив діяти для членів німецької палати посівів. Питання тепер, чи сю ухвалу затвердить звязкова ра-

Антін Крушельницький.

Семчишки.

(Далі).

Олена. Ой але! Бодай, як се правда! Вже мені хіба у могилі відросте нова шкура!

Семчишин. Фе, Гезю! Хто-ж бачив... Ти сказала се з таким жалем, із таким довером. Гезю, дивя ся на мої руки. Від пера вони хіба не посиділи ся також так. Із мене зміюють ся в бюрі. Але я знаю, як їм відповісти. Я лише подивлюсь сею чорною рукою по лінійці і хоч у мій часом ледяні кістки сити блукає — ті люди завидують мені.

Олена. Або-ж і нема чого? Наша хата костою в горі сидить на одному.

Семчишин. Не лише „не одному“ — неім, усім. А які то пера зловіти зажити! Бє шеста. Виходимо з бюрі. Підем на горівочку? — питає один. „Підем та не вєт“ — відказує другий. „Семчишини уже думками в полі! Що його так тягне у те поле! Іно з бюра тай у поле, тай у поле. І деє все найде собі роботу“. „Ходіть, ходіть — пажу — і ви; заставляю вас носити, або платити сенок! Побачите, чи нема в полі роботи. А ви що? Захтєте собі платити тай хлісто!“

Олена. Теж то вони добрі на тебе!

Семчишин. А мене що се обходять! Ге, ге! Від коли я поклав сю хату — отож то вони не можуть страшити її! Але нам се не шкодить. Ми жнемо для себе, а люди... що нам до людей. Десяті як ми будемо вдоволені собою, як наші діти будуть щасливі. Зрештою не крадемо, не розбиваємо... а що я замісь прозивати свою нерваницю, вказую її в хату, в господарку — за се будуть мені діти вдячні.

Олена. Не так як там батькам, що дбаючи про своє горло порозганали діти на чотири вітри! Контрольор відніз свого аж на Буковину до поклади, Гришак узяв свого до суду. Ну і що буде з него? Писар? Ну, а най і канцелярством стане так як його тато! Абож се щастє?

Семчишин. Ба, та то татє: Хлоп хотів би бачити свого сина поном а попірськи дитина утанє онде по місті зі шкурком за псами. Не пажу жже як хто не може, або як чий діти не хочуть ані раз учити ся, але як хто не образує дітий тому лише, що воно їде за його горлом. Та зрештою! що нам до людей! Або ми варати мемо ся за їх діти?...

Олена. Та, щож робити!... Люди розуміють свої обов'язки інакше — ми інакше!

Семчишин по жваві мовчав.

Тай, тай... Ми інакше... вєтає, Іванше... бо нас біда навчила розуміти їх так. Небідних татуньо як виправляли мене до війська, дали мені сорочини і надути: „Вільше не дам, бо не можу. Працюй, сядай старших, не роби того, що їм не подобаєт ся, а може вийдеш на людей. Нині вже двацять років із нахвалом, як вони се казали, а я тямлю ще їх слова!... Небідних вже п'ять діт у гробі, але вони деє чують там мою ндату за ту науку. Як би не се, а був би змарнував ся, як і вони по навесних дворах. А так сяду, та знаю бодай, що шеврени. Приїде перший, дістану свою платню... тай не нарікаю, не гніваю Бога.

Олена. Маємо що маємо, тай за се Богу дякувати. При оціднім житю можна ще й зложити дещо.

Семчишин обурений. Та най мені хто каже, що не можна! Та чому не можна! ударю аястукот у сглі. Ва! Але хто прозивав похвалу дарма першого, а за решту мусить платити цілий місяць і приїдедє ся ще дониз робити!... Най би кождий так як ми: за третину платити жити, або а за четвертину, а решту складати... А хіба-ж я врав чи що, що поклав сю хату! Та-ж я зі сотою зачав. Сотка! сотка!... Прещі знаєш!

Олена насьміло. Ну, та щось тай мої родичі дали три сотні.

Семчишин. А чому дали? Чому

нишим дітям не дали? Але бо вони бачили, кому дають! Приїхав тато, видить, що ми кинули ґрунт, що кладає хату і чому-ж не дав дати! Прещі не на гузлю, не на піднику нам дав, по жваві своїм. Зрештою до повного й доживати не жаль, а як бачиш, що щось діврає, драгнине, що хоч як не зліз, воно все буде порожнє, — хіба-ж хочеть ся тобі заходити позо твого начина? Ну так, чи ні? тай?...

Олена. Та так... Знаєш прещі.

Семчишин. А пригадай собі, як тебе тато заставив! Не поєд ти з наймичкою чебер сїмь коровам? Що, може брешу? А я не різав кучурудачку на сїчу для худоби, бо то було якось змозю, що?

Олена мовчить і тріпотує лише плечима.

Семчишин. Ну, бачиш! А перейди мені тепер усі ті панські явні доми — най тобі апа паві бере чебер а поминиш та несе коровам! Най тобі апа паві їде сама полоти гради! Або най лише сама зварить обід, а наймичку вишде в поле! Тьєу на татє панство, що то лише виляжеть ся до похули, а з похули поїхав, чи далося ще до вечера! Діти каліварийські! Сяду а голими дітьми, то бодай знаю, обірав собі їх при роботі і знаю, що жінка моя за роботою і не має часом кози полатати, але бо то драгнє сьвітять дітьми, що їх поводити в шинках за столом,

ність товариства „Прогресистів“, а праці не приняті будуть звернені авторам.

Займім ся нашими краніями!
Недавно підійс пош. донесувачем, а Гусевиничини нагачу потребу гуртових складів для сільських краній, бо „доси наші кранії є тільки додатком до життєвих торговельних“. Сей правдивий висказ нехай з'являється такий змішаний трохи, коли не сумний примір. В містечку З. підгачного повіта від довшого часу удержує ся кранія при читальні та дуже цікаво заохотує ся в потрібні товари. Ова по-просту відкуповує їх від життєвого, трохи більшого від неї, а на кілька кроків віддаленого експерименту і підтак те продає. Прому собі передставляє, ніколи така кранія може заробити, коли в конкурентній галасі не може жадати вистави ціни, як їх бере жид від купуючих; а далі: чим она може мужиків від жидів стигнути до себе, по калужі вже, або жидови ще роботи конкуренцію і его „викурити“ з села. А таких славних краній в Галичині нема не треба ні сільською шукати. Тому краще треба кобати ради: або нехай Народна Торгова підприємств при своїх „сільських“ складах спеціально для краній, отже з товарів гіршого сорту а дешевіших (як се впрочім і на загальних зборах свого часу піднесено), або зорганізують добре чи політоті чи один правий Союз краніарів, або видумаймо ще якийсь инший проект, але лиш не сиди з задовженими руками, бо справа не терпить проволочи.

МАЛІЙ ФЕЙЛЕТОН.

На відео переохочувати

Марко Черемшина.

Д і д.

Свара так закінчила ся, що старий Чорей відкривав ся від дити і від сьогоднішнього дня спить на дворі, а дити в хаті. То вони до него нічого не мають, а він до них нічого, хотів най зараз хата назвати ся.

І дити спорили ся під колішнією на явній морі, аби спати, але очі не замиряють ся, у голові варить ся:

— Абиете см тоді доробити, коли вода горі піде, абиете см на своїх дитях тамого діджати! Так а нам ніякую, що-сми вам деди, що-сми вам гріх записав.

— Але як ми їм висті, то най-би було, бо то чужа дитина, то за того що-сми на гріх прийняли, що ми розум відобразо.

— То за цю паринку, мавш дід, поламуй, а на несе бурдей мехи ребра, — каже.

— Таки так, май ми ніхв, май ми ніхв, тожочит, то ані ніху, бо то мій розум.

— Я нечї не доспівав, їсти не до-їдав, аби лишень д' хатї шо приєнорити. Тепер шо робити, то не твоє, не маєш права.

— За новочочу мавш діду межі-очі, аби-с знав, як праду проповідати.

— Новч межі-очі, нех! Мовчи старий, то тебе твій зет так годув.

— Таку мавш файну оборону, таку дитину файну:

— Бий, каже, маритрану¹⁾, куди надив, бий, — а через него сорочичи не маю!

А бодай-бих ті був малюв на лави-пу поклав, бодай-бих ті був не ситодив.

— Я тебе трошею? ²⁾ Своєю праду трошею.

— Ану-по встань. Наєто з гробу та ходиш ся, як твоя донька дедю шинує!

— Бий, каже, бий айніше!

Дід обертає ся на другий бік. Його голова розлітала ся, усі старі віточки трісали і розскакували ся як спорохнявілі тріски, усі жиди рвали ся, усі стара сукроничи у землю шиткали. Так йому аданало ся. Очі хотіли злісно на хату подивити ся, та не могли; тільки очі застудили. Хочби усі хати в селі горіли, хочби його дити у них несли ся, він не кинує-би пальцем. То не його хата. Піт став на чолі виступати.

— Але ти старий відкинь своє, то мавш і з твої хати, не відридай унукам

трінку від губи! Рух старий з хати, аді ноги зачипають ти ганти; своїм веной мавш ждати?

— Таже-с уже діджас-ся, на мавш! Аді курмей на шию тай анує³⁾, тай май буде окаяніе на все село.

— Оце село хотї най озером стане!

— Як село споганило ся, то най пропаде. Торбам на-шо села?

— Твої ровесники шибали, а ти чого дїгеш заважней? Аді Микитюкї нема, Геленчикї нема, Красія убили, ні-кого нема. Тоді було інак, а тепер інак.

— А бери-п старий Чорей курмей на шию, най молода Чоретина паживає см!

— Таже ти думаря не маєш, ти см в нічї не пишеш.

— Твій зет пишє см, а ти ні, бо-с такий мав розум.

— Ех! Шо нажнї-сє см, шо напав-бувай-сє см! Тепер на нею матір.

— Най повішення ховає, най зюди це місце обнимають.

— Такі грешні мавш дити!

— Але, але, грешні, най повішення відтигають, най радують ся.

— Ей несега, несега, кобих так дужий!

— Мой, байте дїд, як тамана! На-то — байте! Лише байте!

Дід відвів малю, як грудочка суквої землі, аби його дити били. Лише мавш ся, гей-би розмизало ся, а усі руки моцували курмей. Увесь дід задрожив дознаки так як старий підрубаний дуб, що має світити ся стрінгозом у про-пасти, аби там шитити.

Він закинув курмой на шию і на-цер ся вставити, але ноги не пуєкали. Пили ся руками землі і злетогнали по своїм головам і підвів ся, і напад уназ, підтак занер в собі дух, весь напружив ся і анов підвів ся і ще раз уназ і за-раз підвів ся і пошуктурган під асичку. Під ту саму лисичку, що в був сам засадив і що перед вікнами розросла ся, але лігма, бо на пів його покійничка арварію сунула.

Ніч придиала землю, аби не кор-нила ся. Усе село паривалося гей мочу-ло. Тама усе позакричало: і мизли, гу-пуцькі хати і високу перку і голо-дних голівки і маржанку і... тїло старого Чорей перед його хатою. Але лише до рана.

Горі поїдишвали свої великі голови і лизали каменем, гей-би бо-ились ноці, аби їх не залушили. Тамі мизри, не хмари, так поупрівали. Але їх ніхто не порунтає, бо важкі, бо на то їх земля споділа, аби мир годували. Усі роти мають кожного дни погодувати, усе годувачу наситити. Лиш дід Чорей не розважати до них більше рота, бо... такий мав розум!

Із театру.

Жидівка вихрестка, драма в 5 актах Тогобочного.

Любов у різних видах: любов батька, любов доньки, любов віри, любов-похання, а далі града і миста іраджен-ної — ось і апарат, ним, що ірада дуже уміло і зручно оперує д. Тогобоч-ний у своїй драмі.

Молодий парубок Степан залицяєт ся до кількох дівчат, а похощаєт ся із ними, каже їх, а звертаєт ся не до вищої. Похощаєт він наперстї Приселу і обіцяє женити ся із нею. Та ось серце його зміниче зайняло ся, загоріло любовю до жидівки Сарі. І вже і Приселу покидає, а живить ся із Сарою, яка, по-винувши батька, вихрестуєт ся. Батько Сарі, Лейба, божевільне. А в додатку цього молодих не тріває довго. Рів у-сього. Вже Марі, козица Сарі, а дитину колише, коли являєт ся у селі Приселу і відвертає серце Степана від жидівки. Занемає у його серці таку стра-шину, таку шалену любов, що він і жи-ну видає і дитину вбити хоче і на ма-тір підносить руку. А всею для Приселу, а всею, аби здобути її, аби мати її лю-бов, аби живити ся тою шаленою, тою диною любовю, аби вона була його, аби до него, виключно до него належала!... А Приселу лише помстити хочеть ся, помстити ся за зраду, хоче довести Сте-

пана до крайнього шалу, а потім відсу-нути його, відшукати від себе, як він відкинув її похис. Вихрестка Марія покидає чоловіка, вертаєт ся у хату збожевільного свого батька, та коли трапляє мимолітї на сходинах свого мужа із Приселою, замишуєт ся. Степан стамляєт ся, та замірає. Він „п живе, п любить — Марію...“ А слова його і плач його супроводить чортівський сміх-регет Приселу.

Ось і вся драма. А як вона вилала у виконанні наших артистів!... Головні ролі лежали в руках найліпших см дружини нашого театру. Лейба, п. Гем-бічний, Сара, п-а Гембічка, Степан, п. Стадник а Приселу, п-а Слободівна.

Красна була ролі п. Гембічного, а у виконанні сего артиста вилала вона дуже гарно. Спокійний, шалений жид... Стільки й жури у нього, аби відати доньку. Та ось Поселу має п сватати. А коли він потім дізнаєт ся, що Сара втікла від него, покинула його, він кле-не її, проклинає. Та батьківське серце ворунить ся опісля. Він їде під цорлон, а вона виходить має від слобу. І по-бачивши її, кадеєт ся до неї. Хочє приторкнути до батьківської груди свою доньку. Та не Сара вона вже! Вона Ма-рія! І він піднімає її і каєно її і сам кажеєт ся своїх проклятих. А там у кориді мужики грають. Се на веселю його Сарі грають музики. На веселю Сарі а Поселу. Тут він уже не при умі. Від сєї хитї він тратить розум. Сю сцену переходу у божевільне мусимо під-черкнути. Яке було красиво її виконан-ня! А потім бачимо його ще божевільним. Бачимо як він вертає із шпитала у се-ло, як заходить до хати своєї доньки, не пізнає її. А на її вмовлявєє, що вона його Сарі, його донька, він пона-дає у шал, дїстає страшного нападу. І ся сцена потрясає анов нервами. Вона теж сильна, гра артиста, така звору-шуча... І бачимо його ще раз. Бачимо по смерті Сарі. Аж тепер вона вернула до него, вернула його Сарі, він віднай-шов її.

Сара, пізніше Марія — п-а Гем-бічка. І ся ролі визначаєт ся сильною душевною боротьбою. Власне частє і частє батька... Учасивити старика — мусить зробити себе нещасливою, а для свого шаста, мусить впречи ся ба-тьківської віри. І знає, що се не в її ба-тька і тому вона так страшно борєт ся до собою, що робити. І вже рішила ся, вихрестка ся і стала жидівкою Степана, а шаста вона вийти не може. Божевільне старого батька затроєно п жите! А далі сумніви що-до любови Степана. Далі терниї а нагоди його зради. Розмова її із Приселою і білі матерії, коли Приселу називає її дитину рудим жиди-натом... А з усього того вилала ся п-а Гембічка дуже добре. Заапентувала сильно усі ті моменти душевної бороть-би свого божа. Бо бодем ціле її жите, бодем, невинністю і страхом...

Ролі Степана лежала в руках п. Стадника. Ролі доволі визначна. Душев-на боротьба, перення стану душі. А п. Стадник оманувал її добре. Захоплений нечаяно Приселою, чому він підкупавєт ся від неї, він шить собі із неї. Бо сер-це його вже при Сарі. А в рік уже по-пінчаню розбуджувєт ся у його душі давна любов. Сцена у якій він хоче за-тримати Приселу, хоче привернути її серце, підтримана була артистом дуже удачно. А далі сцена, як він повертає плний до хати, хоче бити жидівку, вбити дитину, на матір кадеєт ся з пожею!...

Доповненням ролі п. Стадника була ролі п-и Слободівної. Сцена, у якій Приселу кадеєт свої сїти на Степана падеєт до найкрасніших см у драмі. Обє співграючі вилали стільки жите — п. Стадник вилала шаленої диної пристрасти, а п-а Слободівна стільки живочного еспиту стільки раєнерії і по-кететії!... Ролі п-и Слободівної дали ар-тистичні багатє вола до поше. Зраджені дївчина розлучає за кохання. А побачивши, що він покинув її для Сарі, по-падає у шал. Роспука відводити її від розуму. Викликає Лейбу, шле його ра-тувати доньку, а при тім ратувати її власне серце. Ся матушня, ся розмалла роспука Приселу і Лейби є безперечно найгарнішою сценою. Роспука дївчини у хвилі воли п коханий веде до хреста а під вінець шитку... Гра п-и Слободів-ної у сїй сцені нагороджена бурєю о-плесків далі поше признає артистї... Та в душі Приселу заходить зміна. Ко-ханий покинув її, тож вона мусить пом-

стити ся. І ось під темер ми бачимо її веселою, дивно веселою. Своєю весело-стю драгує вона Марію, драгує Степа-на, відводити його від розуму. І скільки артизму вилала тут п-а Слободівна! Слободівна, байдужна, кози Степан шале... До веселю його доведе, бо жите з ним без пона, без нерви, жите на віру не хочє. Ролі сама собою дуже гарна, але й тин трудяшина, шо аби запанувати нею, аби обхотити її а поплї і перевер-ти консеквентно треба на се сиранино-го артизму. Переходи із розболілого ста-ну душі, із роспуки у шугучу веселість, у злобу жадну мисти, ладонатїєт і запламенїєт отєс годонї раси ролі Приселу. А ролі ся є найкрасною а ре-пертурі п-и Слободівної!...

П-і Осиповичева а ролі матери Сте-пана була в своїй ролі. Ладїна над мі-ру, ладїна бабуня.

В п-а Бучманівна в ролі найкрас-ней Лейби мала красні місця. Головно на поше признає заслугу за чудове під-сїєване дуже трудної композиції Лисє-на до сїлі Шенченка: „Садон випивавий коло хати“. Узяне зі сторони публіки вилала артистї сїлі оплєси, якими нагороджено її сїлі.

Цїлієт вилала дуже удачно. Цїла сценерія, костюми, характеризація не анивали нічого до багана. Можна ска-зати, що „Жидівка вихрестка“ лишила у Чернівцях найліпшє вражєне по собі. Грапа третїй раз на рускій сцені (перший у Стрию, другий у Кіцмані, а третїй раз тут) затримувєт ся, адаєт ся, дуже довго на нашій сцені. Зачува-ємо, що дирекція театру має шо й ви-шї драми Тогобочного, так вона лише не в кауї. А шкєд, що не доведєт ся наїм бачити їх у Чернівцях.

А. Крушельницький.

„Хата за селом“, драма із ци-ганського жита в 5 відділах. — Турій, молодий циган (п. Стадник) понадеєт циганське товариство а з ним і молоду циганку Аду (п-а Гембічка), що любить его циганським жаром, та женить ся з Мотруною (п-а Слободівна), дочкою му-жика (п. Гембічний), що сам походить із циганського роду, але тепер, як по-модий переннячєт канзат невиндїтї сїлі покинутий рід. Він силує дочку вийти замїж за придуркуватого парубка, а ко-ли вона опираєт ся, підпалює пошбу її кохання і вмирає маже, проклинаючи свою дочку, що виходить за циганчука і вивинута із батьківського дому і села, живе в хаті за селом в крайній нужді, щаслива одною любовію Турія. Та Ада вертає із циганською ватагою опятї у село. Циганська натура Турія від-знає ся, він пасорєє любовію до Ади, але, таки загасє ся відкати з нею і з ватагою, бо він отав батьком. В сїй ду-шевної боротьбі між любовію до Ади і обовязком супроти жїтїї і дитини, що то є в немилосердний спєсїб стєпенуєт парубок Янє (п. Шеремєта), що лю-бить і жаєє Мотруну, відбирає собі Турій жите й покутує так за зраду свого роду.

Отє змієт гарної драми, що є не-мов наидантом до „Жидівки-вихрестки“. Представленє було в цїлієт анименит, особливо гра наших найкрасніших ар-тистичних см: Гембічний (батька і донь-ки), та Осиповичєвої і Стадника у нєїх подробних а кожного боцу викінченє, не ліше навіть тоді. Сего разу навіть наповнена галєрія, що поводєт ся одним праїєнем на єї природне чутє, не заа-ламутила і одної траїчїчної хвилі, а зно-волена була сїлою гри сїлїтї мовчїи за ходом вистави від початку аж до са-мого кінця. Се добутоє неабивний. Можна собі протє уявити, як потрясала ся гра, а найкрасе нашой дїни, п-и Гем-бічної, душу образованих слухачів! Аж серце болить, коли згадаєш, якою то величавою сїлїєтїєю шуги була-б наша руска сцена а такими артистїєт і про-чїми надївними сїлїєтїєт, коли-б приїрі матеріальні стосунки не робили з неї „хату за селом“, де злидїї і надмірний труд вїбивають душу і тіло. Пора, крайна пора пригадувати ся і подбати рускій суєспїєтїєтїєт, як би зарадити тому аду, поаїєтїтї долю отєєї важкої культур-ної інстїтуції.

О. П.

¹⁾ мариотратника.

²⁾ витрачує.

³⁾ смерті.

Весняні річі найновіші вже прийшли в гандлю Б. БАЛЬТІНЕСТРА молод. Чернівці, ул. Головна ч. 3.

Напелюхи для панів і хлопців європейські: чорні і в найромантичніших модних яскравих; з найславніших н. п. фабрик І. Генріха Іта у Відні, Осип Шіхлер і сини у Грацу як також з фабрик Ворматіно, Гіузенпе, Фрателло в Александрии. Мужчини напелюхи від 3— н. до 12— н. Хлопці " 1— " 3— "

Краватки виключно найновіші десени в найбільшій виборі.

Рукавички французького фабрику (Glacé) шведи і до прани усе під глянціною; даліше також Ерен-Фелер і швейцарські рукавички.

Бронзові і срібні річі зі старого срібла як: найновішого заграницного фабрику годинників канделябрів, карабів, гарнітури до писаня і куреня, весільні фігури і т. п.

Товари обувні, лиш добрі фабрики для панів, дам, дівчат і дітей. Головний склад французької фабрики обуви А. Сапек і Howlett & White, в Англії найліпшої сорти: Мужчини черевниці від 8— н. до 20— н. Дамські " 7— " 24— " Для дівчат і дітей " 2-50 " 8— " Домашні черевниці в найбільшій гатунку і найбільшій виборі.

Кальози найбільшій склад з найбільшою петербурської фабрики.

Парасолі від дощу і сонця в найбільшій гатунку і найбільшій виборі.

Мужески сорочки під гаранцією, вічні і денні, вовняні, манжети, хустки до носа, мужески шкарпетки, дамські і для дітей панчохи в найбільшій розмірі.

Гарнітури до писаня, стоячі анґарни, рамки до фотографій і т. п.

Принагідне купно: бурштинові цигарини від 1-25 зр. до 10 зр. разом з еутерзіном.

Склад ц. н. привілейної фабрики товарів з альпани і хіньського срібла В. Бахмана і Сп. у Відні.

Важне для кожного! Випродаж!

По дивно дешевій ціні, лише за 2 зр. 95 кр. прекрасний гарнітур, зложений з 14 цінних предметів, а іменю.

- 1 годинник швейцарський, анкер ремонтар (на жадане посріблений) з гарно графікованими складниками, доважно згубований, з три літньою гарантією і етуї.
- 1 гарний запущок з годинни або шило з кутасом. Париса система.
- 1 шпилька до краватки, з годинни з іміт. бриланти.
- 1 пара позолочених епінгон до манжетів, марка „garantie“.
- 1 гарнітур (5 штук) епінгон з годинни до повнірців і сорочок.
- 1 пара ковчів з правдивого срібла, значеного урядом.
- 1 перстень з годинни з гарним каменем.
- 1 шпилька зоряльце і етуї.

Сих 14 гарних і цінних предметів разом з годинником (анкер-ремонтар) розсилає за 2 зр. 95 кр. (включаятою або писальною наперед грошей) вірна:

Brüder HURVIZ,

Exporthaus, Krakau Stradom Nr. 17. (Oest.)

Кали се кому не сподобає ся, може до 8 днів звернути і дістати гроші назад, отже нема ризику.

Хто замовить, дістане альбум з 18 карток з видами Кракова за дармо.

с-10

Друкарня „Рускої Ради“

в Чернівцях, улица Петровича ч. 2.

має на складі осьі видання:

Bestrebungen der Rumänen	др. Смал-Стоцького	1-50 кр.
Буковинська-Русь	др. Смал-Стоцького	1-20 "
Твори Юрія Федьковича		1— "
Бесіди про часи козацьки		75 "
Листи з пекла Осипа Шантга		20 "
Людина Ольги Кобилянської		40 "
Природа		20 "
Покора		70 "
Чума горічана Омелина Поповича		20 "
25 повісток		10 "
Хлопці-садівники		20 "
Цісар Франц-Йосиф І. Омелина Поповича		10 "
З села Богдана Лепкого		20 "
Гадки про потреби Українців		15 "
Сина книжочка Василя Стефаника		70 "
Громада др. Смал-Стоцького		10 "
Пропасть Івана Бажацького		10 "
Домашній писар др. Теодота Галіпа		80 "
Верховинські згадки Євотия Шугуляка		50 "
Студії богословські о. Євстафа Будилья		3— "
Образи з природи Івана Ситюка І і II том по		5 "
Приказки книжочка для веселих людей Івана		8 "
Данилевича		

На поштову пересилку треба долучити 5 кр.

Найліпші МАШИНИ ДО ШИТЯ

є так звані обручкові (Ringschiffchen).

Сі машини йдуть дуже легко і надзвичайно скоро (2000 шиттів на мінуту). Сі машини мають прилад до гафтованя і прилад до остреня голок та ножиць. Окрім сих маю ще найновіші машини для шевців, кравців, римарів і такі, що шиють для потреби и перед і назад.

За кожду машину гарантую 5 літ.

Продаю за готові гроші і на вишлат дешевіше як возоди, хто невірить, най перешоче ся.

В. Данилевич

машинист

в бровари Штайнера ул. Двірцева ч. 21 в Чернівцях.

Друкарня „Рускої Ради“ в Чернівцях
отворено в неділю і святю від 9 до 11 години рано.

Т. Файлес

у сувач пагітот
улиці
Чернівці, Руска ч. 8.

Яко дамсна фризирна „Secession“

як також спеціаліста у всіх париских дамських фризюрах поручає ся пани

АННА ВАЙС,

Чернівці, Tempelgasse 6, (сальон фризирський Леона Вайса),

котра у Відні за знаменитой еману у стилю „Secession“ і за фризирську техніку була подійно підзначена медаллями.

Ціни приступні.

в язику колійників компострова-
ли білетів собі то витискали дати
на білетах.

Які мотиви руководили міні-
стерством желізниць при видаванню
сеого розпорядження, годї відгадати.
Тяжко припустити, аби се стало ся
іза невірї в совісність функціона-
рів желізничних і подорожних.

Не пригадуючи ся над сим,
чи така невіра була би на місци
чи ні, мусимо зазначити, що се ви-
мкове розпорядження для Галичини
і Буковини виставляє і так уже
шестигодичним поділом праці пере-
тяжених желізничних урядників на
безустанні кари, а подорожних на
утрудження і неприємності, а навіть
грошові кари.

Після згаданого розпорядження
білети мати муть тепер на собі
крім досї витисканої дати також
пору дня (Tagesscheinzeit) в якій їх
продано. Наслідком того будуть
важкі не на 24 години як
досї, але на 4 години собі то
на 1 стрейфу (пору) дня. День
поділено на 6 стрейф чотирогодинних,
нік витискати муть ся на білетах
числами 1—6 за числом, що озна-
чає рік.

Білет проданий між 12—4 в по-
ноч означений буде числом 1, між
4—8 ч. 2, між 8—12 ч. 3, між
12—4 пополудни ч. 4, між 4—8
вечір ч. 5, між 8—12 в поноч ч. 6.

Білет куплений н. пр. в 3-ій
стрейфі дня в разї спізнення поїзду,
який відходить в 4-ій стрейфі дня є
неважний, і подорожний, що
іде того самого дня, лише троха
позіймає мусить просити
урядника руху о потвер-
джене важності.

Подїя дня на 6 стрейф з огляду
на трудність орієнтовання подорож-
ного, в якій стрейфі він купує бі-
тет є дуже непрактичний, а коли
знають ся, що на випадок можли-
вої похибки стрейфової на білеті,

яка походити ме так добре з нині
самого подорожного іза спізнення
поїзду і браку потвердження важно-
сти як і з вини непереставленя чи-
сла касиром желізничним, подорож-
ного уважати муть за такого, що
іде без важного білету, і як такий
він буде мусити заплатити 6 корон
кари, то се розпорядження, видане
спеціально для Галичини і Буко-
вини в порівнянню з іншими про-
вінціями, що не мають такого роз-
порядження, є дуже болюче. Платю-
чи за подорож так само як у ін-
ших провінціях монархії а маючи,
в тій подорожї менше вигід ніж
де-інде, дістаємо ще виїм-
кові права і розпорядже-
ня!

Обов'язком наших послів буде
запротестувати сильно проти тако-
го пиймкового трактованя галицьких
і буковинських подорожних.

Торговля Бразилії в світлі чисел.

Недавно появилася в Ріо де Янейро
брошура, що обіймає урядові статистич-
ні дані, зібрані за минулий рік, що від-
носять ся до вивозової торгівлі Бразилії.
Брошура ся укладає на жаль
лише два порти: Ріо де Янейро і Сан-
тос, отже не дає зрозуміти цілості ви-
возової торгівлі, яку веде Бразилія з
іншими державами. Будь-що-будь однак
зібрані там числа, о світлих вони прав-
дині, кидають цікаве світло на торго-
вельні відносини в Бразилії. Розглянемо
нам перед усім, що найважливішим рин-
ком на бразилійські артикули, вивозом
з порту Ріо і Сантос є Сполучені Держави
північної Америки а потім Німеч-
чина, а найважливішим артикулом вивозу
кава а потім напчук.

Загальна вартість вивозу з Ріо ви-
носила в 1900 р. 171.912.812 міляр., із
Сантос — 301.873.391 міляр. — разом
із обох портів — 473.786.219 міляр. (в
тій числі експорт самої кави виносив
443.636.815 міляр.)

Мінерали вивезено за 18.214.940
міляр., в тій числі золота за 12.217.063

міляр. (майже виключно до Англії). Арти-
кулів, яких доставляють звірята виве-
зено за 3.940.033 міляр. Були се го-
ловно шкури вивезені виключно майже
до Франції.

Вивозова торгівля Бразилії з порту
Ріо і Сантос обіймала в 1900 р. сліду-
ючі краї: Сполучені Держави півн. Аме-
рики — 212.315.527 міляр., Німеччина —
94.876.233 міляр.; Голландія —
40.069.144 м.; Франція — 32.053.349
міляр.; Австро-Угорщина — 27.971.988
міляр.; Англія — 19.202.802 міляр.; Бель-
гія 15.739.599 міляр.; Італія — 7.003.945
міляр.; Туреччина 1.507.030 міляр.; Да-
нія — 5.705.164 міляр.; Іспанія —
316.362 міляр.; Росія — 629.664 м.;
Португалія — 119.248 міляр., інші
краї європейські 1.334.253 міляр., Ар-
гентина — 3.913.988 міляр.; Чилі —
209.172 міляр.; Уругвай 1.395.63 міляр.;
Китай — 42.299 міляр., інші краї
азійські 1.281.953 міляр.; Африка пів-
нічна 1907.160 міляр., Африка полу-
дня 6.048.692 міляр.

З артикулів вивезених до Німеччини
найважливіше число представляє кава
(89.343.642 міляр.), далі напчук (1060.568
міляр.) і шкури (772.088 міляр.); крім
того вивезено там багато інших арти-
кулів. Вивозова торгівля Бразилії з Ав-
стрією обмежує ся виключно на каві
(37.916.621 міляр.) і шкурах (55.174
міляр.)

НОВИНКИ.

Календар. Субота, 5/V. (18/V.)
с. м. Іран, с. м. Неванта, Гаї; Р.:
Венедія. — Неділя, 6/V. (19/V.) Ж.
6. до Воскр., о саїнород. Р.: Петра.

З красового правительства. Прези-
дент краю іменован умічених учеників
реальної школи Мих. Кучака і Ос. Дми-
трука як також студента прав Ферд.
Немечен практикантами в рахунковім
відділі бун. правительств красового. —
Перенесено концентрованих практикантів
кр. правительств: Антона Досеопича
з Чернівців до Гурагумори, а Фр. Нед-
веди з Гурагумори до Чернівців.

Іспити приватистів за другий пі-
рік 6. р. шк. відбудуть ся в 1. тун. Гім-
назії дня 22. червня (письменні) а 23.
червня (устні). До іспиту треба зголо-

сити ся в канцелярії директора дня 21.
с. м. при тій треба виписати ся закла-
ченням чесного і зложити таксу іспитову
24 корон.

Рік шкільний 1900/901 в школі пре-
мисловій в Чернівцях розпочає 20.
вересня м. р. скінчив ся 12. мая с. р.
роздачею свідоцтва. Після рідної мови
було записаних 210 Німців, 31 Польків,
26 Русинів і 15 Румунів.

Акад. тов. „Молода Україна“ в Чер-
нівцях уряджує в понеділок латинськи
засідання свят дня 27. с. м. прогуляку
получену з танцями і забавами, на Го-
рничу, на яку запрошують сею дорогою Ва-
нісцеву і замісцеву публіку. В разї не-
погоди відбуде ся прогуляка у саїдуючу
неділю. Вступ від особи 1 корона.

За нидіа:

Н. Харжевський,
писар.

В. Сімонович,
голова.

З Ради шкільної. Висідали дня 13.
мая 1901: Председатель посвятив кілька
темих сів помершому довголітньому
членови Ради шкільної Директорови Д.
Існескулову. Ухвалено: Розширити 4 клас-
ову народну школу в дол. Виної на
5 класову і устроїти самостійну 1. клас-
ову народну школу у сїдній частині
сеї місцевості, розширити 3 клас. нар-
шкolu в Пути на 4 класову, розширити
3 клас. нар. шк. в Дорнакондрії на
3 класову і розширити шкільні експози-
тури в Полян Негрі і Демлю Фелеріор
на самостійні однокласові нар. школи.
— Службові додатки призначено: четвер-
тий окр. інспекторови нар. шкіль. І. Я-
рієви Стратичукові і Кірману
і надучителі Адоньєїні Страти-
чука в Кірману, перший учительови в
Врїтї Василеву Каретіанову
і учительови в Старих Фратіях рум.
Іванову Коалбабі. — Предложено
міністерству віросповідань і про-
світї проект обсади багатого учитель-
ських місць при середніх школах. —
Іменовано: Надучителем у Гатї таєм-
ного шкільного управителя Івана На-
заревича; шк. управителем в Устї Пу-
тишові сталого учителя в Кадобініх
Теоріа Гайдога, а сталим під-учителем
ехтра штатом провізоричного під-учителя
Герша Мерляба при мужескій школі
в Сучаві. — На красову учительську по-
сеоріацію в 1901 р. призначено дні 21.
серпня і саїдуючі. — Усталено ось які
терміни для устних іспитів зрізості
в біжучім шкільнім році: 1) Для держ.

Хвиль мовчав.

Дрозд немов припадає собі щось.
Звертає ся лицем до дверей і показує
на городище. А ви мали, бачу, гостей?

Семчишин?...

Дрозд. А той хлопчина...

Семчишин. Ага!.. Бодай його з
танцями гістьми! Що се за хлопець?

Дрозд. А Бог його святий знає.

Семчишин. Та прець... Ви ба-
чили його позн?

Дрозд. От бачив, що бачив. Хо-
дять по людях, тай стільки й бачив
його.

Семчишин. А не знаєте, що він
за один?

Дрозд. Та питають: „Чий ти?“,
а він: „Божий, а погодуйте тай ваш
буду!“ — Хто його знає, чий він, тай
відли він. А порозити нам, як справжній
порожбит! Якось то, кажу вам, жінки
геть понизали ся, як зачав їм порозити.
Та тай нам красно говорити? Та де!..
часом і не розбереш його боєди!..

Семчишин. Давно, відли він
узяв ся?

Дрозд. Кажуть люди, що підстав
від циганів. От як переїздили он тими
селами. А то кажуть не цигани, ні раз
не похобає на цигана. Лише його мали
десь уграсти — а тепер мучили, мучи-
ли, тай йому мусіло надістися тако
жизі.

Семчишин. Тай утік.

Дрозд. Ба-я. От сирота, без тата,
без мамі! Не дурно то каже: Божий...

Хвиль мовчав.

Дрозд. Що-ж, пав пооброблявали
ся вже в поля?

Семчишин. Та вже з добільшого.

Дрозд. А поля тримає багато
сего року?

Семчишин. Буде щось дванцять
наті моргів.

Дрозд. Ну, ну! красно! То за
саму державу мусите платити за три
сотні.

Семчишин. Поверх чотирох.

Дрозд. Ая, ая... Та то коштує.
По чому морг?

Семчишин. По чому?... Є а по
вісімнадцять, є а по дванцять шість... Як
до моргів.

Дрозд. І все на сітку?

Семчишин. Кукурудза за шуклою.

Дрозд. Третий?

Семчишин. На пустині і за по-
ловину. А збіже то там сам і бульбу
тавож...

Дрозд. Ну, і означаєть ся вам?

Семчишин. Бачите, як допав.
На добрий рік — то за кукурудзу возму
на них стільки, що заплачу поле, а
бульба є і собі й для худоби. І хліб
маю свій... Тай із товару ванне децьо.
Найбільше з зерні.

Дрозд. Але-ж бо ви й знаєте із
годувати! Та то позатори чи не сто
дванцять взяли за весра?

Семчишин. Але-ж бо й черво-
тигло ся за ним.

Дрозд. Отсе раз був кабан! Як

траєть ся таке гідє, то й не жаль
тримати при хаті. А торік я не зачував,
аби ви продали — а зрештою не знаю.

Семчишин. Та чим було торік
годувати! Води випали рай — забрали
все. Моє поле вело на долинах. Що-ж,
ори в друге! Пої як не... та що вам
пазати! Ви бачили й самі, як в ораз
чотиріа кіньми. Та то не дай Боже о-
рати в намулі. А як вам не стріпінть
збіже в гору! А тут мамі в дїті знов
вода. І пішла вся моя праця на нуєто.

Дрозд. Або то лише вапа? Та
всі ви стріпали ся! Та ви бодай ту
платню свою возьмете, тай у живі
лосице вам азичити ся. А ти чоловіче
гидь, а за державу заплати. А з поля
мали на сміх рину...

Семчишин. А сего року, як га-
даєте?

Дрозд. Або я знаю... Але прець
Бог лаєна, не схоче нашої загибелі. Бо
то, як би не дай Боже, що й сего року
потопа, тай ти чоловіче ший горбину
тай їди за променем хлібом! Ая...

Семчишин. Ей, акось то буде!
Бог милостивий не допустить уже біль-
ше такого нещастя...

Дрозд. Та хто то може знати, що
в божій волі.

Хвиль мовчав.

Семчишин виймає гутюж. Заку-
рїть собі, павє Дрозд.

Дрозд бере гутюж і курить напі-
роску. Та дивувати павови. По селі,
А чуди пав, що то плевуть по місці?

Семчишин?...

Дрозд. Не знаєте нічого?

Семчишин. Ні, що-ж такого?

Дрозд. А от підставали нині ці-
цани піпани на позавтра до суду. І
ніпла чутка... Павови не казав їде ніхто?

Семчишин. Яка чутка... Ні, я не
знаю ні про що.

Дрозд. Та то не знаю, хто на-
пів. То видно, хтось ві азости!.. Який
то нїби нині народ!..

Семчишин. А прець?... На мене
може?...

Дрозд. Та шкучь нїби, що вер-
тати муть у суді ті гроші, які пав мали
постигати в небішном начальником на
комісії.

Семчишин відповівши. Я не знаю
ні про що. То мусить бути щось инь-
шого!..

Дрозд. А врешті я не знаю. Але
кажуть, що геть за сїя поселиували
також людей.

Семчишин жесловийний. То му-
сить щось бути в тім. Але яким чи-
ном! Прець все записане. Е, то дурно!
То може хтось не зрозумів.

Дрозд. Та дай Боже. Бо я вже
побоявся ся. А то як зачав говорити,
що вїде знає комісія зі Львова, що
павови відберуть службу...

Семчишин. Комісія?... Гауло. Не-
яко-ж дисциплінарна? Неяко-ж які не-
правильності?... Але ні, се не можливе.
Прець кождий грейнар записаний у книж-
ках. Та про мене, пав і таїти і комі-
сія! Я не бою ся. Я чистий. Я не зро-
бив нічого понад те, що мені призна-
вали... Зодумуєть ся хвильку. А зрештою...
або я знаю.

Гімназії в Радівцях від 24—28 червня. 2) для 1. держ. гімназії в Чернівцях від 3—15 липня. 3) для гр. ор. вищої гімназії в Сучаві від 17—22 липня. 4) для гр. ор. вищої реальної школи в Чернівцях від 8—16 липня. 5) в семінарії учительській в Чернівцях від 8—15 липня. — Нарешті призначено багатим учительським сім'ям грошові підмоги.

Заминення рахунків пам'ятника Тешуцу (промушених Русина). До дня 17. жовтня 1897, себ то до дня піднесення пам'ятника виникло 12.197 к. 80 сот., процента 70 к. 68 сот., додатковий даток червоноцкої громади Раді в 1900 р. 400 к. — разом 12.688 к. 48 сот. Видатки: 12.526 к. 28 сот., лишиє ся надвизка 142 к. 20 сот. Сю суму призначено на фонд основний студентського будинку в Чернівцях.

Конкурс на місце надчителя при трикласній школі в Ошкелібах (міщанського повіту) з рускою виладною мовою розписаний до 28. с. м.

Рік шкільний 1900! 1 жовтня після розпорядка міністерства починати ся 13. липня.

Права консисторія в Чернівцях розпорядилася, що на селах має служба Божа розпочинати ся в часі від 1. північ до 1. надоліста о 8. х в часі від 1. надоліста до півня марта о 3. годній рані. Се унорядковане було дуже пожадане не тільки для шкільної молодіжи але й для народу: бо в неодній пераві було нає з ранку по відрані а християне тим довше просиджували у церкві. Коли-б то консисторія подбала о правильні північні і катихизації в неділі і свята, то причинила би ся ще більше до откровення і уморядження людю, як се бачимо у католиках.

Руский народний театр виїхав до Серету де дасть шість представлень: „Запорожець за Дунаєм“ і „Вечерний“; — „Неходи Грицю на вечериний“; — „Жидівка христієнка“; — „Ямари“; — „Малка Шарпенкопе“; „Бідо дича“ і „Дні Цезар“ або „Варон Циганський“. Потім переїде до Радівця і повторить сих шість представлень з деякими може змінами. Далі не буде занеурати ся на Буковину, хіба що вступив би з поворотом до Вишини. О сільсьм зачуванню дальшій пили гостини театру в Галичині обіймати не міста: Синтин, Городенка, Заліщики, Борці, Русини. В кож-

дні разісе літо перебуде наш театр унолу-днево-східній Галичині.

Імноване кореспондентом. Центральна комісія для пам'ятників штуки і історії у Відні іменує Др. Володимира Мізюковича проф. як етнологічним надлі червоноцкої університету своїм кореспондентом.

Сільський драмат. Господар сільський в Ерцберг в долині Австрії, Леопольд Кілер, хотів онотди перед полуднем на поан убити свою власну жінку, і вже пробив єї був кілька разів небезпечно, коли враз надійшли люди і відогнали его, а нещасливу жінку, тижко покалічену, занесли до єї хати. Коли незадовго она описала явиє єї єдинецьки, щоб єї висповідати на смерті, побачив що хата горить, покалічену жінку виратонано, а під агарищами найдено тіло Кілера, спалене майже на вуголь. По шмурку на шій можна було пізнати і адограти єя, що Кілер насамперед підпалив хату а підтас під горючим димом повів єя.

Пічальничо-огородничо Товариство в Коломиї, як свідчить справозданє за минулий рік, дуже гарно розвиває ся. Найбільше старань і заслуг оволо его розвитку треба признати і Петропскову, секретарю товариства, який є его душею. В шкіль під его доглядом є тепер 42.049 деревець, він устроїв дводневний курс для селян і довільний курс для старшій молодіжи місцевих народних шкіл. Під его проводом відбували ся також курси для колонійського гарнізону, але відповісти з незвісних причин заборонили покласти уважати на науку. На загальних зборах товариства, які відбули ся м. м., було оволо 100 селян, де кожний з них одержав щепу і коробку огородничого смаролу.

Міжнародна вистава пожежничих приладів буде отворена в Берліні в другій половині мая с. р., а в дні 6, 7, і 8. червня с. р. відбуде ся там міжнародний конгрес пожежників. „Красний Союз охотничих пожежних сторожій“ вислав на ту виставу і на конгрес свого делегата. Хто з членів пожежних сторожій, так охотничих як і фазових хотів би з тим делегатом відбуту подорож до Берліна, нехай зголосят ся перед 15. мая до Краєвого Союзу охотничих сторожій.

Циркова шутка перед судом. Минулого тижня поіссували ся в цирку в Тернополі два клоуни — один з зава-

ганими очима відгадував те, що другий єму підказав. Нараз один з клоунів скомичив жеки публіку, взяв за руку стару жидівку і зашпигав: „wer ist das“. „Eine alte Schachtel“ відповів перший серед гримих сміхів публіки. Жертва сміху обжаловала клоунів за обиду чести, але перед сажом розправою обі сторони погодили ся. Обиджена Птла Вассерман одержала 5 дарових білетів вступу до цирку і відступила від обжалованя.

НАУКА, ШТУКА, ЛІТЕРАТУРА.

Дальші випуски безастритичної серії „Видзвичної Спілки“: ч. 30 Федір Заревич: „Ханська дитина“ — повість. Є се перший том збірного видання творів Заревича, яке приготував „Вид. Спілка“. (Ціна 1.80 сот.).

Ч. 31. Іван Франко: Конах Василь, поема. Ось що пише про її генезу автор: „Темою поєми послужила сирава жия арабська казка видана разом з французьким перекладом адаеть ся 1892 р. в Лейдені. В скороченню єя казка була надрукована ще в XVIII в. в збірці „Mille et un jour“ і разом із тою збіркою перекладена на німецьке Фолькер Тагенем. Із того самого тона той збірник вийшов також вставлений в XI. пісній повелюк про побитого султана (пісня Бассіма). Завважу, що з той самої збірки вийв и, також тему до поєми: „Абу Клеменієвний“...“ (Ціна 1.80 сот.).

Ч. 32. Уїлліам Шекспір: Антоній і Клеопатра. Переклад П. А. Кудина піданий із передмовою і поясненнями др. Ів. Франка. Зауважимо що се вже шостий том творів Шекспіра виданий „Вид. Спілкою“. Досі вийшли отсі драми Шекспіра: Гамлет 1.80 сот., Приборкана гоструха 1.40 сот., Макбет 1.60 сот., Коріолан 1.80 с., Юлій Цезар 1.60 сот., Антоній і Клеопатра 1.80 сот. Не бавом повпаять ся і вийти драми Шекспіра у дуже гарній перекладі Кудина і поясненні науково-дром Ів. Франком.

Телетрами „Буковини“.

Прага, 15. мая. На вчерашнім засіданню міської ради бурмістр повідомив, що після урядового доне-

сеня, цісар приїде до Праги дня 17. червня. Монарх перебуде там кілька днів і буде присутній на освяченню нового моста на Велтан. Опісля бурмістр постановив ріж вивести що-до торжественного приїзду цісари та зажадав на ту ціль необмеженого кредиту. — Внесення ухвалено одностайно.

Мадрид 15. мая. З Севілії доносять, що тамошні огородинки застрейкували і старали ся намовити до стрейку всіх робітників. В єспрану вмінала ся жандармерія, якою наставала борба, причім ранено багато осіб, а 70 арештовано. Стрейк ширить ся в цілій провінції.

Берлін, 15. мая. З Петербурга доносять, що в останніх часах увязнено там около 400 робітників з різних фабрик. Арештовано також всіх співробітників часопису „Жизнь“. „Імустру“ і „Востій мир“. Крім того увязнено також писателів Максима Горького і Венгерова, сестрою. У багато студентів арештовано нічні трусениці, аби винищити тайну революційну друкарню. Проф. Туягачев Барановського і кількатижневий в'язини вивезено на Сибір.

Пошукує ся **молодця** в віці до 32 літ з відповідним обрешком, котрий помагав би при єсподарстві на більшій фольварку в Буковині. — По практиці і прекрасна будучність. — Близша домість через Адмініст. „Буковини“.

Книги для нас райфайзенських или також

відповідні друки

можна дістати лиш в друкарні т. „Рускої Ради“ в Чернівцях.

II.

Велика площа. На ліво судовий будинок, до якого входить ся широкою брамою. На площі браму мисто. Повали починають сходити ся селами, пілийми мілинами, протіть починають виспівати єя жиди. Нахонець пороходить євдеа судовою і зупиняєть у брамі. Мужики в мілинах то входить на коритар судовий, то вноє нахадять на площу.

На площі минають ся два мужики. Вони прихадять перші.

Перший мужик. Ади Андрію, Сонце он як високо, а тут і пса не видно.

Другий мужик. Добре, що ми прийшли, а панам не квапять ся.

Перший мужик. А матери твоїй триста, га! Така робуча динна, а ти змарнуєш її на терині. Прихадить знов мілий мужик.

Третій мужик. Слава Богу.

Перший і другий разом. На щий слава Богу!

Третій мужик. Як бачу ми перші.

Перший мужик. Та перші, А ви відки?

Третій мужик. З Курізова. А ви?

Перший мужик. Ми з Долива. На терині. За того, бодай його, як він... Семчинина, тай за небіжчина начальника.

Третій мужик. Акурат як і ми. Пованчера прийшло візани. Чого? по що?... Питаємо поного, а він каже: Будуть нам вертати гроші, ті, що їх похизав із нас Семчинина із небіжчиком старим...

Перший мужик одорє руками

об волю. А я не казав! Таке й нам таке казали. Я, знаєте, прихаджу до селян, кажу так і так. А вони: „Смій єя, кажут, протіть вони не брали того, що непадежить єя, лишє казали платити собі те, що треба“. Ну, гадаю! Тепер то вже не знати, чого кажут до суду... А нам так само казали?

Третій мужик. Та так, як і нам розпові.

Перший мужик. Ну бач, то вже хіба приїда. На площі входить кілий мужик селян і мілий. Вони пристають до шурти, то знов відходять. Але най мені хто каже таке, де нині правда на євній.

Перший мішанин. В мене, тай у Бога троха!

Перший мужик. Та хіба, що таке.

Третій мужик. А ви гадали як? Та то не вір нині нікому, аби тобі не вляти як божин єя та казє єя, лишє двини в руки, чи євнєт. А-а! Вігме Боже, що так.

Перший мужик. Але хто би то гдав. Та-ж то не було чоловіка як наш пан... І паратує в біді, і перадить... Ну, бачите, а він та в свою книжечку.

Другий мужик. Йой Миколо! Не гини Бога! А я тобі все кажу, що се напеласи. Деж ти бачив, аби наш пан...

Перший мужик. Говори! Та чия я кажу що! Але люде!... Протіть вони знають стілки, що я ми. А кажут...

Другий мужик. А я тобі кажу, що се така правда як пес бреше. Люди добрі! Слухайте, нема ще року, як пан виратував отсего заисердака з вічного криміналу...

Перший мужик. Йой, виратував!... А хіба за дурно?

Другий мужик. Та же ти ані заважено ситина не заплатив йому. Та то знаєте мали його зашпигувати за Бани, а пан суди, туди, покрутив, похолод — тай не позволив тобі сплатити ратами довг?

Перший мужик. А хібаж се велика річ. Та жєй зробив би се перший ліній адвокат.

Другий мужик. А чому не йшов до адвоката. Тай ходив. І заплатив дурно гроші.

Перший мужик. А я Семчинину також не казирив у пальці. Не влип щось кілка левів на штемпілі, чи на яку коробу! Або я знаю, куди вони діли єя ті гроші?

Другий мужик. А вже по тавім слові я не хочу тебе знати, га! Та ти плавав перед ним, та ти по руках його цілував, а ти нині таке виговориєш на него! А най тебе кара бже поштинє, га! Таке то тавий пан, що але! Се євнєчою шпигати тавого. Нахадить нові шурти мужики і мішани.

Четвертий мужик. Уже що правда, то не гріх. Ая, ая... Вже то тавий пан усе був для нас як батько. Правда ваша. Вже то тавий другий тавого не найдем.

Пятий мужик. А то правда, що кажут? За якіє гроші?

Другий мужик. Брешуть собі, а ви вірите їм?

Пятий мужик. Та бачі у нас говорили щось, що він ніби мав з небіжчиком... Та воне правда, що приїдали до нашого села оба, тай євнєвали арлушени, та я сам заплатив два леві...

Перший мужик. А я не запам'ятовує? Але я гадав: на штемпілі.

Четвертий мужик. Та то знаєте як було? То вноє, уже чованчери ходив до нотаря за тавим арлушником, та не заплатив досетку за р-бу? А то потім небіжчик наш начальник, що люди тратять єя на нотаря, тай обідав сам із Семчининою з села.

Ріжні голоси. Ая, ая... Тай вноє був... Тай у нас...

Четвертий мужик. Тай запам'ятовує? Небіжчик, парстево йому небесам, мав хіло тратити єя на нотаря і дини, аби вляти собі — то я зроблю тобі те саме за дурно.

Ріжні голоси. Ая, ая... Добре, був небіжчик.

Четвертий мужик. І тавий брав нічого. Лише на штемпілі.

Другий мужик. Та на штемпілі чи тут, чи там, усяди одиано треба заплатити. А то що, було, як траєнт на б-гача то возмо лєва на комєсью — і обирає так чотирі, п'ять лєвів. А що не наробить ся за те бідним тавим дурно!

Перший мужик. Е!... Вже євнєт, що кажить, а я євнєт знає. Як би то було так за дурно, то не казали би нас нині із усіх євнєт! Ади, та тут народа!

(Далі буде...)

Весняні річі найновіші вже прийшли в гандлю Б. БАЛЬТІНЕСТРА молод. Чернівці, ул. Головна ч. 3.

Капелюхи для панів і хлопців європейські, чорні і з найрозмаїтших модних красок; з найсильніших п. н. фабрик І. Генріха Іта у Відні, Осни Шхлер і сини у Гранау як також з фабрик Борзачіно, Гугенле, Фрателло в Александрії.
Мужескі капелюхи від 8— п. до 12— п.
Хлопські " 1— " 3— "

Краватки вишукано найновіші десьні в найбільшій виборі.

Рукавички французького фабрику (Glacé) писані і до прана усе під глянцією; дашко також Брен-Флор і повсюди рукавички.

Бронзові і поліані річі зі старого срібла пк: найновішого заграничного фабрику годинників канделябрів, парабол, гарнітури до писаня і куреня, великі фігури і т. п.

Товари обувні, лиш добрі фабрику для панів, дам, дівчат і дітей. Головний склад французької фабрики обуви А. Сапек і Howlett & White, в Англії найліпшої сорти:
Мужескі черевники від 8— п. до 20— п.
Дамські " 7— " 24— "
Для дівчат і дітей " 2-50 " 8— "
Домашні черевники в найліпшій татунку і найбільшій виборі.

Кальози найбільший склад з найбільшої петербурської фабрики.

Парасолі від дощу і сонця в найліпшій татунку і найбільшій виборі.

Мужескі сорочки під гаранцією, нічні і денні, ковирі, манжети, хустки до носа, мужескі шарварки, дамські і для дітей панчохи в найбільшій розмірі.

Гарнітури до писаня, столичні сигарки, рамки до фотографій і т. п.

Принадіне купно: бурштинові сигарки від 1-25 зр. до 10 зр. разом з футералком.

Склад ц. к. привілейної фабрики товарів з альпакки і хінського срібла В. Бахмана і Сп. у Відні.

Маю честь повідомити Вл. П. Т. Публику, що під кількох літ провадку

риставрацію, трактиєрню і каварню

в Дорна-Ватрі

(Місце купедеве на Буковині).

Яко фаховий реставратор і трактиєрник, маючи довголітню практику у веденю писане згаданих підприємств, як передше так і тепер буду старати ся аби Вл. П. Т. Публику в цілій повній так під зглядом якості харчу і напиків, скорої ретельної обслузи і на дальше приеднати собі загальну симпатію Гостий.

За харч, чи то поодинокій особи чи цілих родин, можна платити з горні або з долини, на жадане посилає ся їду до домів.

Поручаючи ся з засклавним виглядом пишу ся

з глибоким поважанем

Василь Коцко
реставратор.

Друкарня „Рускої Ради“

в Чернівцях, улица Петровича ч. 2.

має на складі отсі виданя:

Bestrebungen der Rumänen др. Смалъ-Стоцького	1-50 кр.
Буковинська-Русь др. Смалъ-Стоцького	1-20 "
Твори Юрія Федьковича	1— "
Бесіди про часи козацьки	75 "
Листи з пекла Осипа Шпитка	20 "
Людина Ольги Кобилянської	40 "
Природа "	20 "
Покора "	70 "
Чума горіччана Омеляна Поповича	20 "
25 повісток	10 "
Хлопці-садівники	20 "
Цісар Франц-Йосиф І. Омеляна Поповича	10 "
З села Богдана Лепкого	20 "
Гадки про потреби Українців	15 "
Сина книжочка Василя Стефанюка	70 "
Громада др. Смалъ-Стоцького	10 "
Пропасть Івана Вацарського	10 "
Домашній писар др. Теодота Галіна	80 "
Верховинські згадки Євотія Пігуляка	50 "
Студій богословскі о. Євграфа Будильця	3— "
Образки з природи Івана Синюка І і П. том по	5 "
Приказки книжочка для веселих людей Івана	8 "
Данилевича	

На поштову пересилку треба долучити 5 кр.

МАГАЗИН

єірни

М. ЯКУБОВСКИЙ

передтим Якубовский і Ярра

Чернівці, Ринок ч. 5 під „Чорним Орлом“

поручає свої виробі із хінського срібла іменно:

вироби люкеусові, підставки, ліхтарі, канделябри, етажери, жірандієри, тютюнарки, папіросниці, цукорниці, маслівиниці, самовари, зеркала, таци, сервіси на оцет і оливу, імбрички, чайники і т. п.

Цілковиті урядження для гостинниць, каварнів і цукорнів.

Спеціально поручає свій склад знарядів церковних.

Випожидає також сервіси на балі, весіллі і т. п.

Порошок до чищення виробів золотих, срібних і плянтированих.

Повише агадані товари продає ся

по дуже уміркованим цінам.

Гарантує за добрий товар.

Замовлення з провінції висилає ся відворотною поштою.

З поважанем

М. Якубовский.

Г. Файлес

услугач нагійток

Чернівці, Руска ч. 6.

Яко дамська фризьєрна „Seccession“

як також спеціалістна у всіх париских дамських фризюрах поручає ся пані

АННА ВАЙС,

Чернівці, Tempelgasse 6, (сальон фризьєрскій Леона Вайса).

вотра у Відні за знаменитой смак у стилі „Seccession“ і за фризьєрську техніку була поодібно відзначена медаллями.

Ціни приступні.

Виходить в Чернівцях
щодорож, п'ятниці і неділі.

Редакція, адміністрація і експедиція:
вулиця Петровська ч. 2.

Рубрикатори: за кожну лінійку на поштовій
заставці. — Рубрикатори: за кожну лінійку на поштовій
заставці.

БУКОВИНА

Передплата на „Буквину“

на цілий рік	30 Коп. — ост.
на пів року	15 „ — „
на чверть року	8 „ — „
на місяць	1 „ 70 „

Подорожні чеків поштою 15 коп.

Передплата і відносини за історією
платити в Чернівцях.

Справи парламентарні.

Рускі послі піднімають ся от-
сим публично до всіх привидених
або знайомих о кривдах і надужи-
тах, щоби чим скорше подавали
певні, вірні і точні факти з подрі-
бним та поіменним показанням: ко-
му, коли, від кого і в який спосіб
кривда стала ся, по можності та-
лож з показуванням на свідків
або приложенням документів. Осо-
бливо просять вони о се політичні
(також і не політичні) товариства і
організації.

Засідане палати послів з дня
14. с. м. було цікаве тим, що п.
Косови президент відібрав голос за
критику шліхотської господарки в
Галичині. Нагоду до такої критики
дала Косови дальша дискусія над
податком від горівки.

В дискусії над § 2. предложе-
ня забрав голос референт Абрага-
мович і полемізував з виводами п.
Короля. Всі твердження, що старо-
сти сприяють руским сьвітцям
в їх борбі з піанством, то — ка-
же Абрагамович — небезпечні
розширювані рускими дворянами.
— По тій промові і мабій пере-
паді бесідника з Дашинським при-
нято § 2. з додатком п. Турнера,
аби від нового податку були вільні
малі сільські господарі, що переро-
блюють власні продукти.

§§ 3. і 4. прийнято без зміни.

До § 5 забрав голос др. Кос,
аби умотивувати зголошене в комі-
сії своє висновок меншості. Бесід-
ник доказує, що галицькій шліхті
не варто давати грошей до рук, бо
они легкоступні і збанкрутовані, при-

тім бесідник порівнює галицьку шліх-
ту з ляхим і легкоступним сином,
котрого отець удержує і платить
за него довги, не даючи ему гро-
шей до рук. Навіть галицькому на-
містничові і урядникам не можна
давати грошей, бо в Галичині пра-
вительство є безсилне. В Галичині
кождий шліхтич має більше значін-
ня, як цісарський урядник, і кождий
збанкрутований шліхтич може не-
любного старосту нагнати. (К. Ду-
шницький: Се не належить до річі!)
Ви не розумієте ся на тім. Ви
скінчили може тільки клас народної
школи і дістали там алі сьвідомства.
Я ще ліпше поясню махерства сьї
розбійничої шліхотської касті.

Др. Кос обговорює спеціально
галицькі відносини, о скільки они
отонуть в зв'язи з предположенем а
іменно який вплив на краєві финан-
си буде мати підвищення податку
від горівки. Галицька шліхта підпи-
рає кожне правительство, коли оно
полишає їй свободу рабовані Гали-
чини. Політика в борбі Німців з Че-
хами перекидала ся з одної сторо-
ни на другу. Они домагались ся,
аби їм полишено Галичину до ра-
бовані, а потому поможуть вам у
вашій національній борбі. Німці і
Чехи можуть порозуміти ся без
Поліції, не потребуєть їх цемо-
ральної помочи до того. (П. Пана-
к: Не потребуємо ваших рад! — П.
Брзорах: Ідуть до своїх приятелів
Шенерерянів, бо они оплескують
ваші слова!) Може маєте нечисту
сонієть.

Президент визнає бесідника, аби
свою промову обмежити на справу,
над котрою тепер отворена дискусія.
— П. Кос: Не можете слу-
хати правди? — П. Шалык: Кос

має рацію! — П. Дик: Держіть
ся горівки. — П. Кос: Коли Мо-
лодочехи побідили Рігера, ми пита-
ли в них представителів свободи,
але коли потому розпочали з шліх-
тичми і за Баденського безумовно
йшли з ними, стратили Молодочехи
богато в публичній оцінці. — П.
Горжіца: Не покликуйте небіжчи-
ків до жити, бо скажемо вам, що в
сїй палаті Русини все лучили ся
з найбільшими нашими ворогами,
аби нас адавати. Дивіть ся ліпше,
в який спосіб зроблено нашу кон-
ституцію. — П. Кос: Не говоріть
о Русинах, ви нам нічого не пома-
гали. — П. Горжіца: Ми нас не
провокували, але се, що ви тут
доказуєте, переходить всякі грани-
ці і ще раз раджу вам, не будіть
небіжчиків! Що робили Русини за
міністерства Баха?

Президент знов уминає бесід-
ника, аби обмежити ся на дискусії
над податком від горівки. П. Шу-
маер: Преймус Кос говорить до рі-
чі! — Кос: Я все говорю до рі-
чі. Мусу преймус висловити вам,
панове, яким людям хочете ухва-
тити нові гроші. Нехай п. Душниць-
кий покаже рахунки з грошей на
елементарні нещастя, кілька з них
ужив на закупню голосів. Молодо-
чехів не обиджаю, хочу лише ска-
зати, що ті, котрі лущать ся з Ко-
лом польським, вже там самим за-
ражують ся. Коло польське є по-
ширено для кожного сторонництва.
— П. Дик (званий воріг Русинів):
Ви мусіли вже багато горівки ви-
пити. — Кос: Я-ж говорю цілком
до річі! — П. Галин: Він гово-
рить о чесько-польській фузії. —
Кос: На сю тему міг би я гово-
рити дванадцять годин, однак хочу

навести лиш кілька фактів, аби ви
знали, як виглядають ті панове, ко-
трим хочете дати гроші. Бесідник
наводить дальше ряд фактів, що
урядників, котрих засуджено з при-
чини надужити влади, прийнято на-
сад до того самого уряду. Обгово-
рюючи півлічні відносини, бесідник
цитуює слова кн. Юрія Чарториско-
го, котрий на зборі педагогічного
товариства сказав, що просвіта не
веде людей до щастя. Півлічні від-
носини під Вобинським були мо-
жливо найгірші в Галичині. В тих
часах було в Галичині 60 до 80%
анальфаветів. Доходи з підвищення
податку від горівки, шліхта не
даєть на цілі, на які они призна-
чені. Ті фонди підуть на покриті
старих дефіцитів. Спеціально бу-
дуть покриті дефіцити з минушого
року, а для нових культурних ці-
лей буде після моїх обчислень ви-
даних лиш 600 корон.

Др. Кос зійшовши на д-ра Би-
ка, сказав, що не може повити, як
Бик міг тут виступити яко оборо-
нець шліхтичів. Бик — жид, а
належить до Коло польського тому,
що кождий шліхтич мусить мати
жида. Жиди — люди розумні і
працьовиті. (Вольф: Ого! Ого!) Яко
купці они працюють дуже багато.
(П. Штайн: На яким полі купецтва?)
Чи може на полі банкрутства?)
Так є. Для жидів не існує лише
рівноправність, для них она існує
лише на папері і тому они пома-
гають собі обманствами і ріжними
обманчними средствами. (Утіха у
Шенерерянів. Вольф: Се расона
властивість жидів!) Не можу зро-
зуміти Бика, котрий тут фірмував
ся яко польський патріот. Жид не
має ніякого інтересу бути польським

Антін Крушельницький.

Земчужини.

(Далі).

Третій мужик. А! Небіжчик
уже в гробі. Йому там однаково. Але
Семчинину то таки вночі ся.

Другий мужик. А Бог би нам
не намотав сего! А чого ж ви хочете
від него? Таке то пам'ятай пан, що
але!

Ріжні голоси кричуть, А! А!
я, правда, правда! Інші перешу-
ють. Е, е, е! Вже то воно не без того! О-го-го!

Другий мужик. А Бог мені сьві-
док, як раз сьміяли ся з одної жінки
в наших селі. Мило, брешу?

Перший мужик. Пристає 10-
ловою.

Другий мужик. З Галич Озе-
кисної?.. Не винуват П'ява із куркою?
А біме винуват! Люди сьміються цілого.
Щось там баба потрібувала в табулі.
Тай куди їй було знати, що то такий
пан. Наші люди прийняли вже означу-
вати ся. І відтоди курку, і косяковану
курку і дяков і писарови — тай вона
сарака гадає, що й у суді так. Тай при-
носить йому курку. А пан як побачив,
тай курку, тай бабу, тай за парку і за
двері. Як жінка не залупить ся. Ого!

Пронало! А приходять вже відтак без
курки, а він сьмієть ся — і гадаете не
зробив їй того, що потрібувала? Тай
не поради, аби продали курку на торі.

Четвертий мужик. А! А!
То було прайде до села на комісію —
тай що вам люди не дочуть надавати
ся йому вечини, бо такі правда, що
його дуже люблять усюди. А він аби
вам за макове зерно взяв чого! Ні, бі-
ме, ні! Яблоко возьми для дити тай гру-
шок троха.

Другий мужик. О-то-то-то-то!
Так, так і в нас! Акурат так! Яблоком,
каже для дити, то це! А гадаете що й
за яблоко не заплатити? Все дасть шіст-
ку-дві. Тай ніби за дурно, тай такі за
гроші. Перегородить оди судюк. Мужики
кажуть ся. По жиді. Отсей, що пі-
шов, — го, го! Він знає дупати шірку!

Гершко. Кажете, що знає? Мужик
жовтує ся. А я кажу вам, що отой,
про котрого ви так гарно говорили, ду-
пнуть вас більше, як сей.

Другий мужик. А ти чого хо-
чеш, жиде?

Гершко. Чого я хочу? Ну, а ні-
чого не хочу. Я лише хочу, аби ти...

Другий мужик. А йди-ж ти сво-
єю дорогою, га!

Гершко. Тут моя дорога. Я так
само прийшов сюди, як і ви, по гроші.

Другий мужик. А по які-ж ти
гроші? Ха, ха, ха!

Гершко. Вже я знаю, по які. Вже
я на цусто не дістав пізнана. Ну, ну!
Заплати я йому за свою кривду! Той
пан! Сичить. Той дід, що захотів стати
паном людською приадою, той, най не
пажу!.. А ви плачете за ним. Ви ка-
жете добрий. А шляк на його голову,
як він добрий.

Перший мужик. А я не кажу,
акий він добрий?!

Гершко. Він такий добрий, що ви
и процесував ся, то він причинив ся
мені, що я стратив п'ятдесятку! Я мало
на жebra не пішов з його ласки. А на-
шого бурмістра не скинули через него?

Дрозд. Жидівського — тай і ски-
нули!

Гершко. Ну, ну, пане Дрозд!
Аби ви не були такий пан! Жидівсь-
кого, жидівського! Який був, такий був,
а все таки не комісар.

Дрозд. Був такий, що ви робили,
що хотіли! А тепер урало ся вам —
ось вам і припада возина!

Гершко. Пой пане Дрозд, пой
пане Дрозд! А хіба-ж то ви не знаєте,
що ви робили! А таки громада не пла-
тила по п'яті денно комісареві. Пой
пане Дрозд, хоч не кажіть.

Перший міщанин. Ади, Дрозд
був би й забув, як називаєть ся, як би
не Гершко. Йей пане Дрозд! Пой пане
Дрозд! Дехто сьмієть ся.

Дрозд кричить. А!.. Але підки
вам Гершко прийшла охота балакати
таке багато!

Гершко. Та бо чую: Наш пан і
наш пан! А той „наш пан“... як би не
він, стояв би и тут нині? Таж у мене
інтерес жиде. Преймус кажує. А що парт
ній інтерес без гадки? Я трачу цілий
день, бо „наш пан“.

Дрозд і я трачу і нічого не кажу.

Гершко. А хто-ж вам навив, що
ви любите тратити? Ви вже на то про-
дали ся, аби тратити. Ви мало вже
стратили?

Дрозд. Мовчи жиде! Що я тако
стратив?

Гершко. Ну, вже мовчу. Нічого,
як нічого не стратив...

Дрозд. А преймус — що-ж я стратив?

Гершко. Не знає. Конче хочете
знати?.. Все, що ви мали, ви страти-
ли. Ваш прадед поклав хату, ви знаєте?
Ваш дід мешкав у ній і тато ваш там
сидів, а ви її стратили! А чому ви її
стратили? Бо той „наш пан“ умів вас
підійти, умів вас піддурити. Той „наш

Ліжнута або з Абдари, бо „вопроси“ ваші надто дурні.

В вас, капанам, той що має читати в перші „Анонси“, той є в „полном емісії“ учений, тому хотіли-б ви, щоб може стали дасками учителями на народних школах, щоб було кому ширити знанси- ідеї. І хотіли би ви як сидівали си, нічого не дієте, яничество ширить свої сили вже давно осігнуло, а тепер унаде, а з часом агітче як роса на сонці.

А вам всім капанам таке: Кричіть монно, нинішні до „Нарославної“, а вое лиш таке, в полном емісії“ дурне, се найліпша для учителя реклама, ваша злість найліпший доказ, що учительство вам ворогам народа, на заваді.

Учитель

НОВИНКИ.

Календар. Понеділок, 7/V. (20/V.) Знам. ч. Хресн. с. м. Анані, Козрата; Р.: Франциска. — Второк, 8/V. (21/V.) с. ан. св. Іоана, н. о. Арсенія Вел.; Р.: Фелікса. — Середа, 9/V. (22/V.) пр. Ісая, с. м. Христовора; Р.: Юлії.

Митрополітові Аркадієві Чуперко-ничові в Чернівцях надав ідеар почесн. тайного радника.

В честь Во. Пані Лесі Українки, нашої славної поетеси, устроюють чернівецькі рускі товариства в середу, дні 22. с. м. о 9. годині вечором товаришескі сходили в салі „Народного Дому“, на що запрошують самі пані. Пані Іванів із Чернівців із провінції. Чаєни „Бонна“ зовуть явити ся в повнім числі.

У. бук. краса конференція учительська, що розпоче ся 21. серпня с. р. радити ме над сідуючими справами: 1) Чи порибна зміна науки, науки, учеників, читанов і наукових приборів, які приносять досі для бук. шкіл народних? — 2) Як перенести сучасні розвій шкільництва на Буковині і як би їх уоукати? — 3) Як би можна тренувати усталити і розширити знане тих, що омічили народну школу а не ходять до шкільних шкіл? — 4) Оган шкільного виховання на Буковині і способи до его віднесення? — 5) О свіаьно можна би осві-

нути дальше обривання учительства в другій краєвій зоні? — 6) Краса конференція складала ся з 25 делегатів учительства, всіх шкільних інспекторів і директорів учительської семінарії.

З дирекції почт і телеграфів. При почтовім уряді у Веренчаній (окр. Кішманський) отворено з нинішнім днем телеграфічну станцію.

Найдений кістяк. Позавчера найдено на Рошу недалеко негодній Осни Томи людський кістяк. Місний лікар др. Фелінер експертував, що кістяк сей має коло сто років і зариди нерозв'язаного на кладовище.

З Чункова пишуть нам: Дня 15. на 16. мая с. р. вночі помер сн на своїм огороді, як вблони в Чунконі господар Іван Стрілецький. Причиною смерти була домашня гризота.

Найдений труп. Вчора найдено на дорозі до Михайла трупа коло 20-літньої жінчини. На ладі трупа можна добачити кілька ран. Досі не експертано що хто се є.

Загальне віче учителів народних шкіл відбуде ся сего року в Перемишлях, дні 17. липня.

Новий консулат у Львові. „Gazeta handlowo-geograficzna“ доносить, що правительство Сполучених держав шкільної Америки має намір утворити у Львові консулат.

Карне заведеме буде поревошене в незалежнім часі зі Львова до Дрогобича, а в старім будинку знайдіть у Львові буде поміщений суд.

Подвоили ся! Одну жончину з аристократичного дому в Петербурзі переохудувано недавно в суді в роли свідка. Коли судня запитав її, кілько має літ, свідок не відповів прямо, лише через опісане: „Коли я виходила замуж, мені було 17 літ, а мому чоловіку 25 літ, тепер мому чоловіку 50 літ, с. є. два рази більше, отже і мені літга подвоили ся, с. є. маю 34 літ“.

Населене Відня після сегорічного спису представило ся так: Всього 1,674,957 душ. Після народностей: Німців було 1,885,955, Чехів 102,972, Польвів 4,346, Італійців 1,868, Словінців 1,329, Мадарів 160 про Русинів нема згадки: до їх вчисленю, не знати. Після віросповіданя: католиків було 1,461,891, протестантів 54,364, жидів 146,926 старо-католиків 976, без-

віросповіданих 2,772. Читати і писати уміє 1,423,492, лише читати 10,858. ані читати ані писати не уміє 240,607.

Проч з гривою і математикою! Страйк і бойкот се модерні а часто дуже успішні средства до здійсненя людських домагань та поправи інтересів. В робітничім святій середстві сі викробовані аж нахто і проймають грозою невагого рода напівталітетів-дурів. Поволи зачинають ставити они універсальним діком на кришки та монети і в нинішнім часі людства. Ось і студенти постановили з него спористати. Від дання заповідана реформа шкіль підкалялася з року на рік та й нинішні на її переведення дуже немоні. А тут жите свого не дарує. У всіх его проявах лише строго вирахована, практична. Годі вже довше терати дорогий час на неспотрібні галузі науки, що не ведуть до витиченої цілі. Гресу вже давно годилося зачинити в історично-археологічних музеях, нехай шкільні можі мурочать собі нею музюгладні лоби. Висна математика також неови на чоботи. Логаритми та тригонетри не помагав в робленю фортун. Отже проч з гривою і математикою! А нї нї, то не ходити більше до таких шкіль. І дійсно ереспіснені ученики унаде несподівано низко, в гімназіях остали лише професори з своїми сухими предметами. — Все те десь тепер в шкіль Англії, де як звісно, почитує практичності розвинене найвище, а багатство народа не має в світлі приміру.

По американськи. Слава співачка Йосифа Давіс мала співати на концерті в Буварію дві нові пісні, які замовила в китарни в Чикаго. Однак надійшов вже день концерту, а нот що нема. Співачка порадилась собі в сім прикрім положеню в тайній спосіб: Подлучила свій телефонний апарат з телефоном китарни в Чикаго і казала до обох апаратів прислухати фортелан. В Чикаго відспівано при акомпаніменті фортелану обі пісні а н-ї Давіс досі неохудувала ся в звуку пісень, нові їх не нивчила ся на паміть. За уживане телефону через 2 1/2 години на віддалені 500 англійських миль співачка заплатила 125 доларів.

Нова руска церква в Америці. На посвяченє угольного камня під нову руску гр. кат. церкву в Джерсі Сіті, котра має відбутися ся в неділю, 19. с. м., запрошує тамошня „Церковна рада“ оповіщенням в американській „Свободі“ всіх рускі братства і прочих американ-

ских Русинів Сесе церквою праз зі школою буде мурована, з пиятьма куподами, і — як визнає млин — буде однією з найкрасших руских храмів в Америці.

Людоїди в Європі. Про вечувану звірості, таку що аж не хоче ся вірити, доносить „Марбургська газета“, виходяча в Старті: В Паслорей в долині Стариї, сунруги Братуша, зарібники, що робили в тамошніх виноградниках, зарізали власну дитину, спекли в печі а підтак її їли.

Кілько бурів згинуло в війні? Нинішні Француз обчислив з днівникарских телеграмів, як міг, найточійше число бурів, які у війні згинули, були ранені або заповідані. Числа брав Француз в англійських часописей і дійшов до тако-го вислідку. Всього бурів згинуло 3,405,000, ранених було 1,375,035, а в полон дістало ся 862,000. Крім того Англії забрали 426 тарнат, 53,000 карабінів, 13 мільонів набойів і 46,000 позів. З того виходить, що бури стратили около 5 мільонів мужа, коли тикчасом ціле бурське населенє числить ледки один мільон душ.

Телеграми „Буковини“.

Білгород, 16. мая. Тутешні днівники доносять сензацийну вість, що між королем Александром а Драгінею мало прийти до острого конфлікту. Причиною сего має бути, що заповіджені офіційально на конець цвітіння злогі Драгіні не наступили до сєї пори. Отже Драгіна прямо підступом вимогла на королі своє подружжя.

Пошукує ся молодця в віці до 32 літ з відповідним обриванем, котрий помагав би при господарстві на більшім фольварку в Буковині. — По практиці і пробі краса будучності. — Влізна відомість через Адмініст. „Буковини“.

Гершко. Ну і що, що жиди тримали. Моги і на тримати. Воно не вилло високо.

Дрозд. Пой, мудрагедю ти мій, мудрагедю! Як пішов мурк понад цитанять, тай усе міщани повідомували. А тоді як один з другим понахизає по зловов, по два, тай позахондують вайлішше поже! А нині бач урвало ся їм! Найшов ся хтось, що переплатив нас. А бодай як пустить, то вже добре високо. Тай ти почіхави ся, а за три роки відлекуши ся. Ого нам не в смак! Ти!...

Четвертий міщанин. Таки правду Дрозд каже!

Третій міщанин. Ой але! А най тут сваті з неба прийдуть і кажут, що Дрозд каже правду, то а таки спосе знаю. Той зайда, той заволода внади ся тут поміж нас тай нищить нас, і таки завлаз ся знищити геть до кривти.

Дрозд. Та вас не знищить, бо ви вічного не маєте. Так вам із ним, як і без него!

Третій міщанин. А бодай вам лиш усех таки на тім слові, як а не пішов через него на марне.

Дрозд. Ну, ну! Знаємо, що вам діляло! Як би ваша жінка гадани як у людей, як би ваші діти як діти.

Третій міщанин. А зась тобі до моєї жінки і до моїх дітей, та!

Дрозд. Пой, маеш за ним потюжувати ся. Лийи прокляті — пилекують ся до полудня. На роботу не піде, а будок дітми забагаєть ся, а мого мусить бути мало що не другий день. А для ти до мене, чи їм а коли має, га! Як

на Рідко та на Велидені. А для би і дітми бужу! Ну, ну!...

Третій міщанин. Ну, най мені хто скаже, чого той хоче від мене! Не був а гадда? Не має а коні як зма? Ти забув, як а тримав дві пари коний?

Дрозд. А чому ж тепер не тримаєш!

Третій міщанин. Ти ще можеш казати? Ти маеш ще лице говорити таке? А хибаж ти не знаєш, через що а звів ся на жebraка? А а тримав коні, тай моїми кіньми все було гадить на комісню, а як нема коміснї, то а свої коні до шутру, а другою парю вічно возив шутер. А нині? На якого діда мені нині коний, як ситой зайда захопни усеї коміснї. Прей нам а паном тримає. Він свої коні на комісню, він свої коні до шутру, та не було мені збуть ся худобни, як дурно стояла на стайні.

Гершко. Ну, ну, пане Юзичинський, приїде йому безголове як тому, тямить, пиять-мість років буде як забрав ся, ну, тому Саванькому? Тямить?

Третій міщанин. Ба, чому-ж би ні!

Гершко. Ану, що а він скрутить так само паря як тямить. А то й той забрав ся був господарити! А Бог дав раз воду, другий раз воду, а вилаз йому худобина тай не утїла, аж курило ся?

Третій міщанин. Е, та то був іще золото не чозоні. Але сей завадина, то берони Боже та заступні! Між присутними робив ся рух. Видиловозний та почав кликати людей. Всі хизають ся в браму крім Дрозда.

Дрозд виїмає люльку і закуряє її. От і народ запеклий! Ого раз люди!

Гершко виходить зі судових сімй, Приступає до Дрозда. Пане Дрозд, чого ти так завлази ся боронити того Семчанина? Що він нам таке? Брат, чи сват? Що вам приїде з того?

Дрозд. Гершку, відченіть ся від мене. Я знаю що роблю. Я не бороню його ані раз. Я лише роблю те, що мені наказує сумління.

Гершко. Що вам може принадувати сумління? Ваше сумління повинно принадувати вам приложити руку, аби знищити його. Він вас знищив, він пустив вас із торбами.

Дрозд. Брешете Гершку. У нім нема огіньки неправди. Я знаю його добре. Се чесний чоловік.

Гершко. Япай він чесний, коли він напосів ся на вас уоїх! Ви-ж бачите, як він скочив вам голову на свій насни. А нинішні терміни? То також він чесний?

Дрозд. За нинішній термін а не знаю. Але вірте мені покажить ся, до ви і тут не пинє нічого. А за голову! Кошала нинішні, конав і він! Зрештою магистрат позволив йому брати землю на насни. Виходять самі міщани і жиди.

Другий міщанин. А грім би тебе побив, га! за мою динну. А не міг а поїхати в поле нині?

Дрозд. А що?

Третій міщанин. Ви, кажут міщани, ви можете підокдати до пролудня, або й затра прийти. А нині треба переслухати замислових.

Гершко. Не будуть але нині переслухувати? Та правді! Стільки народа! Коли то вони переслухувати уїх!

А бодай їх!... Я стратив собі через них талож динну.

Другий міщанин. Що вам Гершку! Ви маєте ось склен під ноом. Скочите тай торгуйте. А ми таки змарнували день.

Третій міщанин таскичю. А нині ми таки не змарнували?

Всі?...

Перший міщанин. Празникувати?...

Третій міщанин. Ей куди! Не-би так... Знаєте, той насни не може відіти мені з голови! Та голова порита, що й за десять років не заросте!

Другий міщанин. А наконіте ви на се! Аби тому, що пориц її, поорала ся так голова.

Третій міщанин. А а таки не дарую йому того насну!

Перший міщанин. Або а, гадете, дарую! Моя хата ось що лише не розсиплеть ся через него. А як приїде вода то що? Гадаете вдержити ще одну воду? Пой, мой, таке він!... Ну... Але, але а не дарую йому.

Дрозд. Саухайте Михайлу тай на Юзичинський, аби ви не жадували. Унажайте...

Третій міщанин. Аби а не жадував? Тай ти, ти се кажеш! Тай ти тримаєш із ним! Саухайте люди! Хто спраажий міщанин, хто знає боронити свого права — за мною!

(Далі буде).

Весняні річи найновіші вже прийшли в гандлю Б. БАЛЬТІНЕСТРА молод. Чернівці, ул. Головна ч. 3.

Напелюхи для панів і хлопців від-
повіді: чорні і з найрозумніших модних вра-
сон; з найкращіших п. к. фабрик І. Ген-
рика Іта у Відні, Осни Піклер і сини у
Грау ні також з фабрик Боралліно, Гіузен-
но, Фрателло в Александрии.
Мужески напелюхи від 3—к. до 12—к.
Хлопців . . . 1— . . . 3— .

Краватки чудово найновіші де-
сені в найбільшій виборі.

Рукавички французского фабрику
(Glacé) шведки і до прани усе під гва-
ранцією; дальше також Ерен- Фльор і
швейські рукавички.

**Бронзові і срібні річи зі ста-
рого срібла** як: найновішого загра-
ничного фабрику годинників канделібрів,
карабок, гарнітури до писаня і куреня, ве-
дани фігури і т. п.

Товари обувні, лиш добрі фа-
брику для панів, дам, дівчат і дітей. Го-
ловний склад французской фабрики обуви А.
Сарек і Howlett & White, в Англі найви-
щої сорти:
Мужески черевни від 8—к. до 20—к.
Дамски . . . 7— . . . 24— .
Для дівчат і дітей . . . 2-50 . . . 8— .
Домашні черевни в найбільшій гату-
ку і найбільшій виборі.

Кальози найбільшій склад з най-
більшою петербургской фабрици.

Парасолі від дощу і сонця в най-
ліпшій гатуку і найбільшій виборі.

Мужески сорочки від гваран-
цією, нічні і денні, корити, манжети, ху-
стики до носа, мужески шкарпетки, дамски
і для дітей панчохи в найбільшій розмірі.

Гарнітури до писаня, стоячі сигар-
ки, рамки до фотографій і т. п.

Принагідне купно: бурштинові
цигарки від 1-25 ар. до 10 ар. разом з
футераліком.

Склад ц. к. привілейної фабрики товарів з альпа- ни і хінського срібла В. Бахмана і Сп. у Відні.

Маю честь повідомити Вн. П. Т. Публику, що від
кількох літ проваджу

реставрацію, трактиєрню і каварню в Дорна-Ватрі (Місце купелеве на Буковині)

Яко фаховий реставратор і трактиєрник, маючи довго-
літню практику у веденю висше згаданих підприємств, як
передше так і тепер буду старати ся аби Вн. П. Т. Публику
в цілій повні так під зглядом якості харчу і напінків, скорої
ретельної обслуги і на дальше приєднати собі загальну сим-
патію Гостий.

За харч, чи то поодинокі особи чи цілих родин, можна
платити з гори або з долини, на жадане посилає ся їду до
домів.

Поручаючи ся з засканим взглядом пишу ся

з глибоким поважаннем

Василь Коцно
реставратор.

Друкарня „Рускої Ради“

в Чернівцях, улица Петровича ч. 2.

має на складі отой видання:

Bestrebungen der Rumänen др. Смалъ-Стоцкого	1-50 кр.
Буковинська-Русь др. Смалъ-Стоцкого	1-20 "
Твори Юрія Федьковича	1— "
Бесіди про часи козацьки	75 "
Листи з пекла Осипа Шпитка	20 "
Людина Ольги Кобилянської	40 "
Природа	20 "
Покора	70 "
Чума горічана Омеляна Поповича	20 "
25 повісток	10 "
Хлопці-садівники	20 "
Цісар Франц-Йосиф І. Омеляна Поповича	10 "
З села Богдана Ленкого	20 "
Гадки про потреби Українців	15 "
Сина книжочка Василя Стефаника	70 "
Громада др. Смалъ-Стоцкого	10 "
Пропасть Івана Бажацького	10 "
Домашній писар др. Теодота Галіпа	80 "
Верховинські згадки Євотил Шугуляка	50 "
Студії богословські о. Євстафа Будизьки	3— "
Образки з природи Івана Синюка І. і П. том по Приказки книжочка для веселих людей Івана Данилевича	5 8 "

На поштову пересилку треба долучити 5 кр.

МАГАЗИН

фірми

М. ЯКУБОВСКИЙ

передтим Якубовский і Ярра

Чернівці, Ринок ч. 5 під „Чорним Орлом“

поручає свої виробы із хінського срібла іменно:

вироби люксові, підставки, ліхтарі, канделябри,
етажері, жірандієри, тютюнарки, напіросниці, цу-
корниці, маслівниці, самовари, зеркала, таці, сервіси
на оцет і оливу, імбрички, чайники і т. п.

Цілковиті урядження для гостинниць, каварнів і цукорнів.

Спеціально поручає свій склад знарядів церковних.

Випожицає також сервіси на балі, весілі і т. п.

Порошок до чищення виробів золотих, срібних і плятированих.

Повніше згадані товари продає ся

по дуже уміркованим цінам.

Гварантує за добрий товар.

Замовлення з провінції висилає ся відворотною поштою.

З поважанем

М. Якубовский.

Г. Файлес

усувач нагіток

Чернівці, Руска ч. 6.

Яко дамсна фризьерна
„Secession“

як також спеціалістна у всіх пар-
ських дамських фризюрах поручає ся
пані

АННА ВАЙС,

Чернівці, Tempelgasse 6,
(сальон фризьерский Леона Вайса),

котра у Відні за знаменитой оман
у стилу „Secession“ і за фризьер-
ську техніку була подвійно відзна-
чена медалями.

Ціни приступні.

Виходить в Чернівцях
що середи, п'ятниці і неділі.

Редакція, адміністрація і експедиція:
улиця Петрівська ч. 2.

Рубрика накреслює не лише на попередню
восторожність, — Рубрика накреслює
міжні від порту.

БУКОВИНА

Передплата на „Буковину“

на цілий рік	20 Кор.	— сот.
на шість місяців	10	—
на чверть року	5	—
на місяць	1	70

Поодинокі числа виходять по 15 сот.

Передплата і наслідок за історією
класів в Чернівцях.

Русини у Львові.

„Діло“ в передоніччю з 3. мая нарікає, що Русинам дієть ся крийда у Львові зі сторони магістрату. Вулиці мають виключно польські написи, подання рускі магістрат ігнорує, відповідаючи на них по польськи, комісаріати роблять при руских поданнях труднощі, Русинів старають ся міські влади відсувати від міських урядів, іменем Шевченка названо найвузженішню вулицю, аби в разі, коли Русини зажадають названня одної із красивих улиць іменем сего поета, заслонити ся, що ось уже є вулиця ім. Шевченка. (Так стало ся дійсно, коли Науков. ім. Шевченка піднесло ся до магістрату, аби невеличку площу перед каменицею товариства названо площею ім. Шевченка.) Далі, коли число пам'яток польських королів, поетів і борців за волю росте, Русинам відмовлено поставити пам'ятник Шевченка на площі перед каменицею товариства імені сего поета.

Се все дуже красно, що воно так дієть ся, але чи-ж се вина? Чи Польські?.. Ні. По крайній мірі не можемо сего сказати. Звісна річ, що кождий пан господарює в своїй хаті, як йому подобаєть ся. А господарює так, аби у його книшеню лила користь. Маючи силу за собою Польки не чешуть ся з ніким і нічим, роблять так, якби пановане у Львові належало виключно до них. І по правді так воно й є. Господарка у Львові належить від ради громадської. А хтож засідає у сій раді? Самі По-

ляки і жиди польської народности. Ані одного Русина нема радного! І хоч урядова статистика вказує, що у Львові є 30 тисяч греко-католиків, а з того 16 тисяч таких, що признали ся нині до рускої народности, (стороні, слуги і робітничий персонал, записаний своїми хлібодавцями мусить признавати ся до такої народности, до якої записали його хлібодавець), а з тих 16 тисяч горожан велике число є управильне до голосованні при виборах до Ради громадської — ані один Русин не входить у склад її. „Русини відтягають ся від голосовання.“ Дуже красивий принцип відтягати ся коли не переважаєть ся до Ради громадської всіх, кого хотіло-б ся мати, але з другого боку відтягнути ся раз, відтягнути ся другий, а потім війде се в значай, що Русини не є міє засідати в раді громадській міста Львова! І не можемо тоді організаційна робота „Народного комітету“, а бодай не піде так легко!

В нашім уже на жалі прови, в наших костях лежить засада не робити ніякої організаційної роботи і запалювати ся аж тоді, як уже небезпека на карку, як уже прийшли вибори до Ради державної, до сейму, чи ради громадської. На хвилю спалахне вся Русь, запалить ся соломиним вогнем, спалахотить, наробить багато диму — і знов западає понемногу. А коли наш соломиний вогонь не принесе нам ніякої користі, ось і крик, що крида нам дієть ся, або відтягаємо ся від роботи. Най знають народи, що Русини відтягли ся від голосовання, позбули ся своїх

прав, бо зайді звязали їм руки і не дають їм того, що їм належить ся.

Та забуваємо сараки, що нам належить ся лише те, що здобудемо собі своєю керманцею. Той має право монити, що йому належить ся, хто працює і прадею своєю здобуде собі те, що хоче мати, що хоче, аби і йому належало ся. Нарікати, що мені належить ся, бо я Русин, бо се руска земля, бо я тут корінний мешканець, а найда, заволока не дає мені мого права, се плач дитини, який проворна курка видерла хліб із руки! Належить ся нині тому, хто має силу, хто силою своєю здобуде собі право!

Ось се тамти би львівським Русинам!

Належить ся далі тому, хто дбає про своє. А як дбають львівські Русини про свої права? Скільки є там власників камениць! А чи хоч один із них виніс на своїй хаті своїм коштом руску таблицю з назвою улиці при польській! Правда — вони воліть декорувати свої хати рускими винивками! Красно. Але таблиці з рускою написею вулиці не скинув би вам ніхто. А за одним пішли би й інші.

Вивіски ремісників, корінних Русинів, що живуть виключно з руских інституцій — чисто польські. Гарний до наслідування факт, що одно руске товариство зажадало від свого перепелетчика, аби при польській написі умістив і руску. Під тим зглядом Львів — се чисто польське місто. Ремісники мають по більшій частині з польськими сторонами до діла, тож і дають польські

писи, без нічийого жадання. А що Русинам се байдуже, аби заходили ся коло руских писинок, тож усе рускі написи у Львові починають ся на пальцях.

Та се все чисто формальні справи. Але ось яка річєва справа свідчить ясно про байдужність, ба навіть зраду народньої справи Русинів.

Польки мають чудовий театр. Нова цяця. А при тім іще й старий Скарбівський. І Русини прийшли вже давно до пересвідчення, що треба би нам мати свій театр у Львові. А коли вже зродила ся в їх голові ся думка, почали збирати на сю святийштуку гроші. Повали вони пили, бо й нікому не квапило ся будувати зараз театр. І таким чином малими датами зібрано ся вже тринадцять тисяч ар.

Прийняти із тим до будови театру було все не на часі, бо зрештою й не треба було! Руський театр як прийшов до Львова, мав усе до розпорядимости салю „Почтового Клубу“. Аж ось в останнім році салю сю розібрали і торік театр не мав де грати. Ані одної більшої салі нема! Салі Скарбівська не є до ужитку, бо новий директор польського театру д. Павліковський вимонив собі в контракті з магістратом, що в сій салі не візьмуть нікому грати. Зрештою й доплатити ся й не доплатив би ся наш театр! Отже мусів грати в малій салі „Gwiazd-n“, відки відкаси відходила половина гостей.

Стамили ся Русини, що треба нам власного театру. А як стамили ся та й зараз до грошей. Половина лежить у руках комітету

Антін Крушельницький.

Семчишкни.

(Далі).

Всі?...

Третій міщанин. За мною. По ризках, по доплати. Той насип, аби й сліду не стало із него!

Дрозд. Чи ти зуріє, га! Ловиш його. Там ти до криміналу дієш.

Третій міщанин вихриває ся і поде на шкере. А ти мой, нусти, як хочеш мати цілу голову.

Другий міщанин. А намоє, то там лише до криміналу ли дивити ся на таке.

Перший міщанин. Має мені хата завалити ся на голову, то най знаєть ся радше на мою голову кримінал. Помди панцю. Буде тобі насип.

Третій міщанин. Але та, аби до полудня й сліду не стало.

Гершко. Отсе раз мудро! Отсе раз мудро. Там роблять панове газди. Се розумію.

Дрозд бо Гершко є лице. А ти жиде чого хочеш? Тобі що належить ся?

Гершко. Що, ти мене в лице? Ти мене в лице! Я тобі голову! Ти поєй сину! Ти ді, ти жebraк, ти будеш брати ся бити! Й за кого? За того, що пустив тебе з торбами? Він уєх нао пустити із торбами. Він пожує твою хату. Він повинняє все поле громадське, а ти свого не маєш та й поздижаєть ся голоду.

Третій міщанин. Ой, Гершко! Ану побачимо! Ану хто буде тікати відси! Ану за ризками. До першого міщанина. Пдем?...

Перший міщанин. Йду.

Другий міщанин. Тай я йду. А мій ризкає широкий! Є чим захонити змій.

Різні голоси. Тай я, тай я...

Третій міщанин. Греблю зриваємо до землі, а насипа сліду не стане. А тоді най познає. Починають виходити.

Другий міщанин. А лигав дулю. Наша земля! Міщанська! Нам можна робити з нею, що лише зачочемо!

Дрозд є слід за ними. Люди, люди, що робите! Кримінал стигає собі на голову! Люди, люди...

У відповідь на його слова лускають ланки крики і смієти.

Дрозд сам. По землі. Жінка сама... що вона скаже... що вона подумав собі

Готові вбиті... Глянув перед себе і крикнув. Ви пали тут? Входить Олена Семчишкова.

Олена. А що чувати, пане Дрозд? Як там в суді?

Дрозд. Не знаю. Йдуть, йдуть домі.

Олена. Що вам, пане Дрозд?

Дрозд. Замінив ся в хаті. Не позавуєть ся. Аби робили не знати що, не виходить. Вони скажені злізрі — вбили би... Чуєте пані, йдуть...

Олена. Що вам стало ся? Хто? що?... Де мій муж? Там? Там? У суді?

Дрозд. Я скажу йому сам. Ви йдуть.

Семчишкни виходить до судової брами. Що тут, пане Дрозд?

Дрозд. Біда, пане. Розкинуть насип.

Семчишкни і Олена. Який насип?

Дрозд. Ваш. Помітили ся. Най, най, а те вбити готові!...

Семчишкни. Мій насип розкинуть? Хто?

Дрозд. Міщани. Сусіди.

Олена. Тату, хай. Проси. Та-ж то наша праця, наша керманця.

Семчишкни. Не можу, я мупу бути

тут. Тай воно не поможе нічого! Йди, йди мамо спокійно до хати. Як уже така вола бже, що-ж робити. Бог дав, Бог узав, і за се йому слава. Коли Олені ош заведуть сільки. Що-ж ти махну, плачем? Фе, дай спокій! Або то що поможе! Вокій воли не треба противити ся. Йди, йди спокійно. А як уже будуть при роботі, скажи їм: „Боже вам помагай! Може вам поставити моторич?“ Ну, йди, йди... йдуть пані Дрозд із нею. Олена і Дрозд відходять.

Семчишкни опираєть ся об стіну судової будівки і дивить ся доно перед себе.

Із судової сімий виходить кілька мужиків.

Семчишкни дивить ся доно на них, відповідає головою на їх привіт, А ли Максиме також?...

Мужик мовчить і мже шкере в руках.

Семчишкни. Ви дістали також визнані?

Мужик. Та не дістав, прощу ласки паня, але пішла чула по слезу, що пертати муть усе гроші...

Семчишкни. Тай ли прийшли? Герко. Ха, ха, ха! Ха, ха, ха!

Мужик. Та що я, прощу ласки паня, нинен, що така чула.

Семчишкни. Тай ви, котрому я

для збирання складок на руский театр, половина вложена в каменницю „Просвіти“, а решта в руках молодого „Товариства ім. Котляревського“.

Трицять кілька тисячів. Можна зачинати будувати. Але як будувати, то вже щось такого, аби засліщило очі цілої Русь-України!

Магістрат най дає площу. А магістрат зажадав площу. І даємо площу краківського театру.

Справа проволікається в дні на день, а тимчасом хтось проворнийшій вибудує велику салью і знов віднесе площу будованя руского театру в нескінченність.

Що справа будови театральної сальї є пекучою, се звісна річ. Руский театр міг би пересиджувати у Львові яких 3.—4 місяців. А потім ще день, бува би салья занята ріжними відчитами, концертами, аматорськими виставами, викладами людського університету, нарешті представленнями „Towarzystwa miłośników wspaniałości“, що грають правильно що нехліб. А як така салья рентується на найпридильнішіх львівських Русини сальї стрийського „Народного Дому“. Коли будували сю велику, імпонуючу салью, всі кричали, коли вона оплатити ся! І рішено, що вона має приносити річно 1200 зл. доходу. Та ось що стало ся. Салья отворена перед кількома лише місяцями, не була до тепер ані одного дня ніжня і доходи, які вона принесла за сих кілька місяців доходять до 2.000 зл. Ось як нам така салья рентується — і то в Стрию!

Але Львів має час подбати про таку салью. Най наперед „Tow. miłośników wspaniałości“ вибудує свою салью, а потім Русини мають час нарікати: „Кривда нам стала ся!“

І діждуть ся двісталичного ювілею відродження і ані на вулицях і внісках руских написий не мати муть, ані пам'ятника Шевченкови не виставлять, ані оного театру не вибудують!

Дарма, що Львів руське місто!...

3 парламентарної комісії.

Комісія бюджетова радила в су-боту в присутності президента мі-ністрів д-ра Кербера і міністра скарбу над бюджетовою провізори-єю. П. Странський іменем Чехів заявив, що нарід чеський не пере-болів ще наглого і несподіваного занесення лизикових розпоряджень. Тому послы его сторонництва не можуть мати до правительства до-віря і будуть голосувати против бюджетової провізориї. Німці заяви-ли ся за бюджетовою провізориєю, а Словинці против. Президент міні-стрів д-р Кербер виголосив відтак довшу промову і обговорював відносини Чехів до правительства та жалувал, що чеські заступники займають становище, котре спинить хіх всіх позиточних справ в дер-жаві. Однак мимо того, що ухва-лене бюджету вважає ся загально за потум доіря для правительства, то сям разом кабінет вважає при-знане бюджетової провізориї лише справою економічною, бо справи політичні задля ріжних обетавин, мусів полишити. Але вже в най-ближнім часі прийде хвиля, коли правительство виступить перед па-лату з предложеннями на полагожде-не питання національного. Відтак по короткій ще дискусії, в котрій між нимними пос. Барнінський заявив ся за бюджетом, а пос. Романчук против, замкнено дискусією, а на внесенне пос. Менгера комісія ухва-лила бюджетову провізорию.

НОВИНКИ.

Календар. Четвер, 10./V. (23./V.) Вознесєніє Господне, с. ап. Симеона 3; Р.: Девідерія. — П'ятниця, 11./V. (24./V.) с. м. Моїси, с. м. Діоскура, Ар-гіра; Р.: Полян.

Іменования. П. н. президент краю іменував канцелярста полїції Йосефа Ру-сатинського в Чернівцях офіціалом

при правительстві з сьветоміжонними поборами X. класу рангс. — Офіціала плогового уряду Евгєня Маліковича в Іршанях іменовано управителем уряду плогового в Синівцях, плогового контролєра Юрія Гнїдого в Синівцях пловим офіціалом в Чернівцях, плогового асистєнта Володислава Жибачинського в Новоселань пловим контролєром у Си-нівцях, а плогового ірантванта Володи-слава Фєлькєра пловим асистєнтом в Іршанях.

Пригадуємо що товариські Сходини які устроюють черновєнські русї товари-ства в честь нашого гостя письменника Лєвєя Угратини відбудуть ся в сере-ду 22. с. м. о год. 9. вєчером. Просить ся всіх місєвних і замєсєвних патріотів явити ся численно. Немєньше всіх чле-нів „Бояна“ просить ся явити ся в компанії.

Руска мова в почтові уряди на Буковині. В 30 числї нашого часопису з дня 11. (24.) марца помістив ми сльду-ючу новину: „До Дирєкції почт і те-леграфів у Чернівцях. Дня 19. с. м. по пошудни прийшов в надати гроші до знятого. Переказ адресований по ру-сєм. Урядники не уміє читати по русєм. Питав мене від кого і до кого. Кажу йо-му. Дістаю реєнсіє по німєцки. Не хочу його приймати. Урядники лєзуть ся, сь-ярит на мене, каже що він не уміє пи-сати по русєм. На мою заяву, що я не обовязаний уміти по німєцки, і що на якогось біса надрукований реєнсіє у трєх мовах, сєй пан ширивас менї реєнсіє із трайною алоєтєю. Я жду чєрєтї го-дини і — дістаю знов реєнсіє у німєц-кій мові (адєсть ся справин лише похлї-бу, яку мусів зробити на першім). Панє урядники! Чи ви думаєте імпонувати сторонам незнанєм кривєної мови? Чи сторона пані віхотї, яким ви можете по-мітати, яку можете бєнтити і які в-ажєте без причини вистоявати під своїм віконцєм? — Інтерєсований“. — На се дістали ми від Дирєкції почт і телеграфів у Чернівцях ось яке писмо: Чер-нівці 16. мая 1901 ч. 9064 ex. 1901. До зняльної редакції рускої часописи „Бу-ковина“ в Чернівцях. Відповідно до по-вини поміщеної в 30 числї часописи „Буковина“ з дня 24 марца 1901 під називою „До Дирєкції почт і телеграфів у Чернівцях“, подєсть ся хвальний ре-дакцій до відомости, що на підставі за-рядженнєх розєдлів дня 19. марца 1901 р. дієво одна сторона принесла пере-каз писаний по русєм до почтової каси поданчой в Чернівцях, не зявила однак в ніякий спосіб до тїчного урядників, в якім мові хоче мати виданий реєнсіє, і на підставі того урядники видав його у мові німєцкій, а сторона не протє-стувала.

Розписанє конкурсу. Розписуєт ся конкурс до стаїлої обєдани сльдуєчих учи-тельських посад! 1). одно місце учителя при однокласовій народній школі в Ка-мінцях з рускою мовою викладовою, а німєцкою як предметом 2. одно місце учи-теля і підчитателя при трикласовій шко-лі у Волчинин з румунською або рускою мовою викладовою а нім. як предметом 3). два місця підчитателів при нестикла-совій мужєській школі в Серєті з німєц-кою і рускою а зглядно румунською мо-вою викладовою. 4) По однім місця під-читателя зглядно підчитателів при дво-класових народних школах у Бєльмєнцях, Черєнівцях, Шєрбєнцях і при чєтиро-класовій нар. школі в Гайбодї з рускою мовою викладовою. — Стараючи ся в ті місця мають явити відповідно уло-жені і удокументовані подани в припи-саній службовій дорозї найпознішє до 10 черня 1901 до Ради шкільної окру-жєної в Серєті.

Зі Стрілецького Кута пишуть нам: Загальні Збори Рускої каси відбу-дуть ся в недєлю 26. мая о 8-їй годині в алоєцалє каси. На порєдку деннім сьєравозданє касовє старшини і инші важні біжучі справи. За зарєд каси: Пєтро Танук.

В лісах, повіта сьєтальського, погорі-ла, дня 12 мая с. р. до години аж 32 нумєрів з 70 будинками. З погорівших були прім чєтирох вєт асєкурованих, але на дуже малу сьуму, так що господар-ство нєтєстї н. пр. 1000 зр. було асє-курованє лише на 400 зр. На питанє, дєлятого так мало будинків асєкурованих, відповідали господарі: Бє у нас ніхтє не пам'ятає, щєбї був так великий огнь.

Градові шкоди в полі, коли град упадє ще вчасно в май, можна наїр-явити в той спосіб, що сє ся великий, дворядковий ячмін, горох, кукуруду на шульки або кукуруду на зелену пашу (кінський зуб); із сьєнових ростин мож-на садити бараболо, іменно же ранню бараболо, а в тензійних сторонах і до то корєстєво, цукрові бурєви, в пильних сторонах можна посадити брунку. Коли град буває в черєнї, то нєбєтє нєдє можна обєбїти малым ячмінєм, ранньою кукурудою або грєчною, нєвною або кінським зубом. В лїтїні сє ся пашу на зелену пашу, а до половини сєго місяця можна ще в тьотїю садити. Івановє жито, яке тепєр посєв ся, дєсть в осєкн добру зелену пашу; також можна по-сєбїти в нїм ікарієнату на пшєну зе-лену пашу в сльдуєчим роцї. Застї по градї може значно зменшити шкоду, але трєба борєзє брати ся до роботи, а го-ловна річ мати відповідно насїєнє від руков. Дєлятого в сторонах, де зичайно бувають чєсто градові тучі, повинєв господар мати в запасї відповіднє на-

був такий зичивий, ви, що цідували мене по руках, батьком своїм називали, що павів нас із біди. Ха, ха, ха! Ха, ха, ха!

III.

Повій у хаті Семчишина.

Семчишин і Олена вєдуть.

Семчишин. Що-ж маю, ви же тобї адєсть ся?...

Олена вєбужєє плачєм. Ми вже не в себе дома, не в себе...

Семчишин. Ого! пропало! Хє-лїну мовчєть обєс.

Олена. А знаєш тату, як я під-писувала контракт, менї так млієно зрє-біло ся, так мене адєвило коло сєрця... а мало не апала. Я не хотїла показати того по собі, але в так ослабла.

Семчишин. Уважай по ти, слухай, на себе. На нашу голову зявило ся вже стїльки, що ви би в тобї що стало ся.

Олена. Менї вже всє одно. Я приготєвана і на найгіршє. Що менї вже тепєр!

Семчишин. Ой не кажи Гєлю. Щє то не так богато! Бог ви пробує пераз чоловіка, то так до самого останку. Щє то наша біда не така страшна.

Олена з плачєм. Дисциплїнарє, тебє нєренєсєть, пропалав хату, зичивий

обробленє полє! І для кого і на чїю опїну...

Семчишин. На бєжу, маю! Бог нас пробує, Бог і нагородить нас! Я не протїплю ся ні раз його сьвятїй волї! Але людє!... Людє! невідєка болїть мене. Тї мїщани! З яким завязєтєм вони розєдали наш насїєн, тї мужики, ви вони не злєтїли ся із уєїх сїд, коли лише почувли, що вєртати муть їм гроші. А вони-ж знали нїщо в кому вони тї гроші складають! Се мене болїть, се мене страшно болїть.

Олена. Ми почали дєрєблєти ся, працювали, що правда, гірєно, але бачили, як наша праця не щєзєє марно. Ми бачили вже у своїх думках часинну єтарїєтї, шєбєзпечєні дїти. Вєбужєє плачєм. Ні, тату, тату, ми вже всєо стра-тили, ми не маємо вже нічєго. Сє вже не наша, не наша хата. І худїба не наша, конї не наші, коровинї. Сємамо, Бєжє, Бєжє, за які грїхи ти зєзлєзєш на нас таку кару! Чим ми тобї прови-нили ся так страшно!

Хєлїну тїло є кімєтєтї. Чутї лише раз тїлий, раз сьильнїйший плач Олєни.

Семчишин по шєлї. Як би до себе. Микола з Дєлїєва... ходи, проси, бляган: рєтуйтє, а то Ва-чї душу вїпрє з мене... Гірєно. Зєплатив менї! Дєв гроші, бо пан казали дєти, але нїщо, або він зичє... А другий, дєсятїй!... Хлїб-ж вони не знали пшєо дєють! Маю, чи є нїякі правда на сьвітї? Нєма! нєма! нєма!... Коли Максим зїг без пїзванї прийти по гроші, так нєма! А най менї тут сам Бог каже що є, так я кажу;

нєма! Нєма й нєма! Максим... Максим... той сьивий старик... та чєсна душа і він бив нєгами по своїх двє лєви, бо він зичув, що вєртати муть уєї гроші. По добрий зємєл. А в мїг би сє зробити? Ти могла би зробити сє, Гєлю?

Олена дїмєть ся на мєю малєжєтє. Могла би, могла би... Як вони могли, то й я могла би... Менї адєсть ся, що всєо можна зробити...

Семчишин єжєлєжєє ся. Тай я мїг би. Не віриш? Вєсє мїг би! Нєвїтє чоловіка убити мїг би! Менї бачитє ся, що нєма нічєго, нєрєд чим чоловік жєх-куп би ся! Вєсє зробити, уєсє!...

Олена. Коли я підписала нїяїш-ний контракт... Зєлєнєтє ся знов сльзє-ми. Ми продали, продали хату, і я під-писала контракт! І менї рука не від-пазєла, як я асєуджувала нєю на зєтрату своєю нїзкокаїтєю працєю! Я не зрадїла ся нєвїтє ні єдною сльзєвою, ні єдиним стєгоном... Лише тут, тут так страшно занєсєло, так зєбєлєло... Корчі зєвоили за сєрцє... І ми лишили ся знов без нічєго. Тих нїзкоких тєсєлєх розєзєтїтє ся... нєвїтє не оглїнемо сє, як лєжємо сє без нічєго. І пропадає уєсє, що ми з таїми трудєм, із таїми захєдом приєбїрували для дїтїй... Пропали наші нєдєсєнєні нєчї, пропали наша єнїдїєтє у їдї, у в єдєжє, в житїю...

Семчишин злюбєо. Тепєр ужєнємо собі за тє, маю, до нєсчєху! Будємо єпати, будємо їєти по шєсєлєм, будємо жєтї як пани! Гуляй думє! — ска-жємо собі...

Олена. А наші сїни тичєть муть ся по рєм'єсєнцях, а дошєки наші шєвє-лами вїтрачуєтє муть своє очї... Або євєний-тєний прєйдєсєлїт зєтєрєвати мє їм житє: Ва-чє голу-бєсу вєлє тєбє! Зич-дуєв ся над тєбєю. Вирєвє тєбє із нєждї!

Семчишин. Нє скажє, маю, нє бїй ся!

Олена. Нє сказєв ти менї сєгє, бє ти, або я зичєю... але ти не дєв менї ані раз відчутї, що пєзєв мєнє ви єтою. Ти був для мєнє таїкий добрий. Але хтє ти знає, на яних пєтєрєдєтїх наші дїчєтє! Чи не пєвєхєдєть за таїких, що й у тєруну вєладєтє із муть, тай їщє жєду-вати муть того бїлє, бо й то не тєвє, бє й того ти не принесла зо сєбєю.

Семчишин. Але що-ж бє ти го-лєриш! Прєцї всє лишитє ся нам щє-дєцє грошє. А хоч би й нї, то дє-ж ти найдєш їзнов таїкого чоловіка, аби вжє так дїлєв: сє мєє, а сє тєвє! Сє ти принесла зо сєбєю, а сє я справин тобї.

Олена гірєо. А хлїб-ж далєво шу-кєти! А той пан Грїпак не загнєв своєї першєї нєбїжєки до грєбу тїм, що не дав їй дїхєтє: А ти євєзє, а ти таєзє, а ти таїкого рєду! Твої рєдїчї прє тєбє не дєвали! Дєли тєбє менї тає, як тєбє мати на сьвітє привєзєла, тай щє на мєю пощєсєну голозу! А вона, бєло, слухєє, слухєє — не кажє нічєго. Він зєборє ся — аж тоді вона сєдє, нєплєчєє ся, пшє-пєчєє ся... І він зичєє нічєго не знає. Тай загнєз Нє так на ємєртє.

Семчишин. Ну тай уєлє собі

В Товаристві взаємних обезпечень „Дністер“

прибуло в місяці цвітня с. р. 8904 важких поліс на суму 10,233,371 кор. обезпеченої вартості з премією 93,318 кор. 3 сот. Разом від початку року до кінця цвітня надано 22,969 важких поліс на суму 26,209,901 кор. з премією 223,902 к. 42 сот.; попереднього року в той сам час було 20,108 важких поліс на суму 23,433,776 кор. з премією 193,685 кор. 60 сот., то єсть сего року о 2,861 поліс і 30,216 кор. 43 сот. премій більше.

Шкід в місяці цвітня с. р. було 73 случаї. Разом втрат від 1. січня по кінець цвітня с. р. 185 шкід з втрат 167 виплачено, 2 єще в ліквідації у Делегата, а виплату 18 відшкодовань (в сумі 5,789 кор.) на разі з причин правних відтерmano.

Сума всіх 156 шкід разом з коштами ліквідації вносять вразі 89,581 к. 18 с., з чого по потрученню часті реасекурованої зникає на власний рахунок 42,309 к. 38 сот. Попереднього року в той сам час було 141 шкід на суму 58,980 к. 55 с. (на власний рахунок 21,800), т. є о 30,600 кор. 83 сот. менше.

При відшкодуванню поліс по кінець цвітня зараховано членам титулом 8 проц. звороту квоту 15,095 кор. 93 сот.

Фонд резервовий з кінцем цвітня с. р. вносить 322,028 кор. 79 сот.

Рахунок Товариства взаїмного кредиту „Дністер“ у Львові, товаришества зареєстрованого з обмеж. порукою за місяць лютий 1900.

I. Стан довжний: Кор. сот.		II. Стан чинний: Кор. сот.	
1. Удїлї членів:	74972-80	1. Позички удїленї:	
2. Фонд резервовий	7257-46	а) стан на початку місяця цвітня	790120-85 с.
3. Спеціальна резерва	758-83	б) удїлено в цвітні	15350— "
4. Виплати		разом	805470-85 с.
а) Стан на початку цвітня 1901	861195-45 с.	в) сплачено в цвітні	18494-78 "
б) вложено в цвітні 90 сторін	27807-85 "	Стан з кінцем	786976-07 с.
в) винято в цвітні 50 сторін	15999— "		
позостає в кінцем	873004-30 с.	2. Готівка в касї з днем 30. цвітня 1901	8261-14
	873004-30	3. Цїнні панори фонду резер.	5929—
5. Сальдо проц. (побраних)	27695-49	4. Цїнні панери інші	74897—
6. Невідшита дивиденда за рік 1897, 1898 і 1899	2309-15	5. В цїданихї почтовий (оборот чеканий)	2540-07
7. Кошта спору	501-32	6. В інших товариствах і банках	84643-31
8. З рахунку ріжних сторін	332-51	7. Рахунок біжучий з топар. обез. „Дністер“	26000—
9. Резерва на оплачене податку за рік 1900	600—	8. Сальдо коштів адмінїст.	5167-31
10. Рахунок списку за р. 1900	6782-04		
Сума	994113-90	Сума	994113-90

Членів прибуло 20 убуло 18 оставало з кінцем цвітня 1901 р. всіх членів 1901 з 1998 декларованими удїлами в сумі 98,400 кор.

Стопа процентова від вкладок 4⁰/₀ від позичок удїлюваних з пропїзцією на пошта адмінїстрації 6¹/₂ проц.

Друкарня „Рускої Ради“ в Чернівцях
отворено в недїлю і свїято від 9 до 11 години рано.

Друкарня „Рускої Ради“

в Чернівцях, улица Петровича ч. 2.

має на складї отсі виданя:

Bestrebungen der Rumänen др. Смаль-Стоцкого	1-50 кр.
Буковинська-Русь др. Смаль-Стоцкого	1-20 "
Твори Юрія Федьковича	1— "
Бесїди про часи козацьки	75 "
Листи з пекла Осипа Шнитка	20 "
Людина Ольги Кобилянської	40 "
Природа	20 "
Покора	70 "
Чума горїлчана Омелїана Попонича	20 "
25 повісток	10 "
Хлопці-садівники	20 "
Цїсар Франц-Йосиф I. Омелїана Попонича	10 "
3 села Богдана Лещого	20 "
Гадки про потреби Українців	15 "
Сина книжочка Василя Стефаника	70 "
Громада др. Смаль-Стоцкого	10 "
Пропасть Івана Бажацького	10 "
Домашний писар др. Теодота Галїва	80 "
Верховинські згадки Євотїя Шугулика	50 "
Студії богословскї о Євграфі Будизьки	3— "
Образки з природи Івана Снїюка I і II. том по Данилєвича	5 "
Приказки книжочка для веселих людей Івана	8 "

На поchtову пересилку треба долучити 5 кр.

Г. Файлес

уєдуч нагїток
улиці
Чернівцї, Руска ч. 3.

Яко дамська фризїєрна „Secession“

ан також спеціалїзетя у всіх парїєрних дамських фризїюрах поручає ся панї

АННА ВАЙС,

Чернівцї, Tempelgasse 6,
(сальон фризїєрскї Леона Вайса),

котра у Відні на знаменитой смак у стилю „Secession“ і за фризїєрську техніку була подїбно відначена медалями.

Цїни приступні.

Весняні річи найновїйші вже прийшли
в гандлю Б. БАЛЬТІНЕСТРА молод. Чернівцї, ул. Головна ч. 3.

Капелюхи для панів і хлопців єльцовї; чернї і в найромантичнїх модних красок; з найсильнїйших ц. к. фабрик І. Геврїна Іта у Відні, Осип Шїллер і снїи у Грацу як також з фабрик Верраїно, Гїузенїо, Фрателло в Александрії.
Мужескї капелюхи від 8— к. до 12— к.
Хлопцї " 1— " 3— "

Краватки вичучно найновїйші десї в найбільшїм виборї.

Рукавички єранцузького єабрикату (Glace) шведскї і до права уєє під гїананцїєю; дальше також Єрєп-Флєр і шовковї рукавичкї.

Бронзовї і євїляні річи зі старого срібла як: найновїйшого загранїчного єабрикату годинникїв кандєлїбрїв, парабол, гарнїтури до писаня і курєня, євїляні єїгури і т. п.

Товари обуванї, дїш добрі єабрикатї для панів, дам, дївчат і дїтїй. Головний склад єранцузької єабрики обуваня A. Carek і Howlett & White, в Англії найвїсшїй сорти:
Мужескї черевани від 8— к. до 20— к.
Дамскї " 7— " 24— "
Для дївчат і дїтїй " 2-50 " 8— "
Домашнї черевани в найбільшїм гатунку і найбільшїм виборї.

Нальюші найбільшїй склад з найбільшїй єтербургської єабрики.

Парасолї від дощу і сонця в найбільшїм гатунку і найбільшїм виборї.

Мужескї сорочки під єгаранїєю, нїчні і деннї, єовїтри, маншети, хустки до носа, мужескї єнкарїнтї, дамскї і для дїтїй панчохи в найбільшїм розмірї.

Гарнїтури до писаня, єтоєчї єнгарїєк, рами до єфотографїї і т. п.

Принагїдне купно: бурштиновї єнгарїєнїї від 1-25 ар. до 10 ар. разом з єутєралїєм.

Склад ц. к. привїлейної фабрики товарів з альпакї і хїньского срібла В. Бахмана і Сп. у Відні.

Виходить в Чернівцях
що середи, п'ятниці і неділі.

Редакція, адміністрація і експедиція:
улиця Петрівська ч. 2.

Рухомий звороток се лист на попередню
загрозку. — Редакція і експедиція
взяли від себе.

БУКОВИНА

Передплата на „Буквину“

на п'ять рік	20 Кор.	—	вс.
на рік	10	—	—
на чверть року	5	—	—
на місяць	1	—	70

Підписки членів коштує 16 сот.

Передплата і належність за листами
випуск в Чернівцях.

Руська мова а поштові уряди на Буковині.

У попереднім числі помістили ми поштові під тою самою назвою, у якій передрукували ми оголошення нашої своєї часу писем „Інтересованого“ і відповіді Дирекції пошти і телеграфів.

Мусимо висказати своє признание Дирекції пошти і телеграфів за поштові її свого обов'язку, себто за те, що заняла сею справою, з другого однак боку мусимо заявити, що вона є на хибній дорозі, бо ось що пише нам у тій справі „Інтересований“.

Письмо се друкуємо так, як нам прислано його, думаючи, що воно не потребує ніяких коментарів. Ось і воно:

„Хвальна Редакція! В пересправі моїй із поштовим урядником при касі на головній пошті у Чернівцях дня 19. марца 1901 р. і в справі відповіді Дирекції пошти і телеграфів у Чернівцях на мою публичну жалобу в 30 ч. „Буквину“ прошу помістити се моє письмо:

Нераз трапило се мені, що я на руські письма діставав неруські підтвердження і — приймав їх. Приймав тому, що розумів як хтось справді може не кінче добре володіти чужою мовою. Але тут є кінче потрібне почути власної вини. Не знаєш добродію читати по руськи, то посипай сторону, перепросяй, що не пишеш реценсію по руськи і то перепросяй, аки його ще виставили. Пошануй таким чином руську мову. А я певний,

що сторона оправдає тебе і прийме не руський реценсію. А хочби й не прийняла, то ти не мислиш причини парікати. Вона тут у праві і ти панує мусиш стосувати се до її жаданя. Причини хіба звісні.

Але те, що мені трапило се 19. марца 1901 на головній пошті у Чернівцях, переходить границі можливої толеранції. Справа була точно так як я описав її в попередній „Буквині“ з 11. (24.) марца. Я прийшов з переказом адресованим по руськи — отже був певний, що дістану руський реценсію, тим більше, що і переказ і реценсію друковані у трьох мовах: руській, румунській і німецькій. Я не потребував жадати руського реценсію, бо обов'язком уряду є послугувати сею мовою такою, якою відпочити се до уряду оторова. Се і Дирекція пошти і телеграфів повинна знати і не оправдувати се в письмі до редакції, що бучим сторона не заявила, в якій мові хоче мати виставлений реценсію. Виходить на те, що власть протегує і покриває лихі поступки підвласних урядників, а клять собі зі сторони.

Але остаточно я її се стараюся оправдати, колиб воно справді було так. Тимчасом справа має се цілком інше.

Я певний, що дістану руський реценсію, жду спокійно під вікном. Дістаю реценсію — писаний по німецьки. Звертаю його урядникови і жадаю виразно руського реценсію. На се урядник серед висохів злости і обу-

рені заявляє мені, що він не умеє писати по руськи.

Тут уже дарує Хвальна Дирекція, але я не міг тепер прийняти сею реценсію. Вибух злости п. урядника і тон, яким він сказав, що „не умеє по руськи“ не позвали мені на се. Виходило би, що ось який дурний Руєни прийшов на пошту в Йоніу, зажадав руського реценсію, а урядник японський висварив його, висміяв і викинув за двері!

Я зажадав тепер рішучо руського реценсію і звернувши увагу урядничого добродію, що на якогось біса друкований реценсію у трьох мовах. Се помогло о стільки, що той пан лирвав мені реценсію із рук, як виривав розлучений магнат якусь річ своєму найнужденішому людинави. А я не кажу вже нічого. Най буде що хоче. Може справді тут таке право, що викинути тебе за двері, коли допминаєш се того, що тобі належить се. А може амало панське серце...

І справді він пішов до другого папа, щось там поговорили, потім вернувшись на своє місце, полагодував справу інших сторін а я все жду на руський реценсію. Вже далі чверть години минає, як той пан дає мені новий реценсію. Я дивлюся і очам не вірю. Новий реценсію написаний знов по — німецьки!.. А Хвальна Дирекція пошти і телеграфів у Чернівцях каже в своїм письмі до редакції „Буквини“, що я не заявив у якій мові хочу мати виставлений реценсію! Пожаль се Боже!..

Чи міг я на таке мовчати, коли той пан урядник обидив мене подейно: раз як Руєнина, а другий раз як чоловіка. Як поч-

товий урядник на Буковині, що має до діла зі сторонами, що володіють трьома крайніми мовами, він мусить знати всі три крайні мови. А тут він чванить се перед стороною, що руської мови він не знає. Значить він ігнорує її, ігнорує далі того, що послугує се руською мовою. Ігнорує своє право жадати під уряди того, що мені належить се — руської мови, обиджає мене як Руєнина. А грубе його поступоване зі мною, піднесений голос, злість, кидане, обурення, далі й те, що каже мені ждати на реценсію, а полагодує справи сторін, що прийшли пізніше, обиджує мене як чоловіка. Я признаю що хтось може попадати раз-два у злість, але не вільно забувати, що уряд є для сторони, що урядник мусить ушанувати сторону, услужити їй чемно, а не показувати їй своє обурення, грубоїти! Урядник повинен тямити, що він є на те, аби служив стороні, а не сторона на се, аби дати хліб урядникови і слухати ще від нього нечесності.

Нарешті мушу сказати що потім виправді при грошевих переказах діставав я руські реценсії, але ніколи не діставав їх при рекомендаційних листах і переказах. Та по тім, що приключило се мені при касі дня 19. марца, я й не хотів жадати вже ніколи руського реценсію. Признає хвальна Дирекція, що се не кінче приємно допминати се того, що мені належить се та що й слухати нечесності і грубоїти.

А писати се писати по руськи таж се така легка річ. Таж 6-літня дитина бере буквар і що дня читає нову букву. А дорослий чоловік зробить се хіба за годину що

Антін Крушельницький.

Семчишник.

(Конець.)

Семчишник. Чей, чей, що одно. Давай сюди... Бере який акти, нерозрешені німа картон і чиста. „Із зіллям свідків слідує, що що небудь зробив Семчишник неправдиного, робив се за відомістю, дозволом і прикладом начальника, що заважував сам, або Семчишнику казав заважувати довший скрипти і інші контракти, які заважував. Начальник побирав на се від Семчишника який квиток і нерозрешені заважувати адміністрація Олексі Голомача, що заважувати у різних намірах неправдиности. Ті неправдиности устали від тої хвилі, коли небишні конракти се за житем, а навальними дозволом того, що Семчишник не побирав від сторін неправдино віляних належностей є се обставина, що теперішній начальник виплатив після грошевої книги сторонам квиток 247 зл. 89 кр. зложено на пошта поміст, які мали відбутися се в цілі урегульовані стану табулярного зо станом посідака“.

Олена. Огі мавш! Признали тобі, що ти невиправданий. А чого-ж перенесли? Чого-ж кинули тебе на другий бікця краю?

Семчишник. Чого? Своємпримітований... А прештою... власти!.. Я їм не

дивуюся. Вони на те, аби слідити неправдиности. Мене се зні раз не болить, що проти мене заважили свідство дисциплінарне. Але мене що нинішого болить. Нинішній рік не для мене спокійно... Люди! люди!.. Ось що! Я-ж робив для них стільки добра, я посвятив для них безліч своєю праці, і за те найшов я гарну відплату. Показує на папір. Свідки — бачили?... Сила їх тут є! Переказує реєстр свідків. Що?... Ганчар?... Ах, так, правда! Зі страшиком жасом. А грим би його побив! Коби ти чула його зізнання!

Олена. Ганчар? Отсей Іван Ганчар? Сей, як потрим ти задив по адвокатах, як його обжазували о підвал? Ганчар свідчив проти тебе?

Семчишник. Ще й ні! А чому-ж би ні! Або він що, гірший, ніж інші?

Олена. Ні, тату? Не варт, не варт жити для людей, не варт робити для людей нічого доброго. Се мавш на учку на ціле життя. І дітям, своїм перенашем П, як прийду до розуму.

Семчишник. Та як було не робити! Та як було не помагати. Та то приїде до тебе вуждар, скажуть се, просять: ратуйте мене! Ціле життя буду вам вдячний. А я зміную се, холжу, бігаю, побиваю се, від рота собі відоймаю... Чей згадає колись добрим словом, чей подякує колись бодай думкою!..

Олена. Коли-ж бо ти не знав іще,

яна то дна. А то треба перейти школу життя. Треба навчитися, пізнати.

Семчишник. Ой тверда була та школа!

Хвиля мовчання. Середмілі дверми входить Дрозд.

Семчишник дивить се добру хвилю на мене. Прийшли подивитися на мене, Дрозд, на наше нещастя?

Дрозд. Ой паночку, най прочкає се!

Семчишник. Та одайте троха...

Дрозд. А то так усе на нуль! Сиди. Як би не та провалата справа, то хто знає, як би поно було! І мішани не були би так пивули се. Правда, між ними киніло вже давно, але було би що протягло се якийсь час. А потім те може й втихомарили би се.

Олена. Та що то вже говорити. Пішло як би з димом! Але що!.. Гірше як з димом! Бо з димом піде — пронаде. Нема сліду. А тут і хата стоїть і худібна є, Богу дякувати, і на полі зародило як рідко!.. А ти ший усе, а сам їди.

Дрозд. Коли-ж пан попидають нас?

Семчишник. Коли? Вже знеше чотири дні лишало се.

Дрозд. Так швидко. Боже, та-ж то нема ще місяця.

Семчишник. Три неділі як зачало се. А колисе тут прийшло перенесене. До вісім днів.

Дрозд. І так усе, все відразу кинути. Позбутися се всього. Та-ж то чиста руйнація.

Семчишник. А що мене вже може стрінути гіршого! Хату продаю, постою уся аренду за нею гроші. Ще той троха худоби...

Дрозд. І худобу пан продають?

Семчишник. А що-ж? Брати зо собою?

Олена. Берім тату, берім. До Дрозда. Що вже не напрошу се його, що вже не намагаю не продавай хоч коров. Най буде ложка молока при хаті. Ні, таї ні.

Семчишник. Яка-ж бо ти дитина Гелію! А чи-ж ти знаєш, яке там? Чи зможемо ми тримати там корови... Зрештою чи будуть вони там такі добрі на молоко, як тут? Вони привили до солодкої наші, а там? Хто знає, що буде з них, як підуть на нашу нашу!

Дрозд. Та то знаєте нашо, як добра товарина, то шкода забувати се.

Семчишник. Ні, пане Дрозд, вже я там не пошлю їх. Вже там ні. Я хочу тепер жити інакше. Не треба мені господарів, не треба мені клопотів, не

Весняні річи найновіші вже прийшли в гандлю Б. БАЛЬТІНЕСТРА молод. Чернівці, ул. Головна ч. 3.

Напелюхи для панів і хлопців фільцові; чорні і в найрозмаїтших можливих красі; а найславніший н. н. фабрик І. Генріха Іта у Відні, Осип Шхлер і сини у Грана як також з фабрик Борзалино, Гізаєне, Фрателло в Александрии.
Мужески напелюхи від 8— н. до 12— н.
Хлопців " 1— " 3— "

Краватки чудово найновіші десні в найбільшій виборі.

Рукавички французького фабрику (Glacé) швейки і до прана усе під гавандією; дальше також Серен-Фьор і шевкові рукавички.

Бронзові і всілякі річи зі старого срібла як: найновішого заграничного фабрику годинників ландлабріа, карабок, гарнітури до писани і курени, всілякі фігури і т. п.

Товари обувні, лиш добрі фабрику для панів, дам, дівчат і дітей. Головний склад французької фабрики обуви А. Саре і Howlett & White, в Англії найкращі сорти:

Мужески черевни від 8— н. до 20— н.
Дамські " 7— " 24— "
Для дівчат і дітей " 250 " 8— "
Домашні черевни в найкращій гатунку і найбільшій виборі.

Нальові найбільшій склад з найбільшою петербурської фабрики.

Парасолі від дощу і сонця в найбільшій гатунку і найбільшій виборі.

Мужескі сорочки під гарантією, нічні і денні, ковпирі, манжети, хустки до носа, мужески шкаринти, дамські і для дітей панчохи в найбільшій розмірі.

Гарнітури до писани, столці сигар, рами до фотографій і т. п.

Принагідне купно: бурштинові шкаринти від 1-25 ар. до 10 ар. разом з футералом.

Склад ц. н. привілейної фабрики товарів з альпаки і хінського срібла В. Бахмана і Сп. у Відні.

Друкарня „Рускої Ради“

в Чернівцях, улица Петровича ч. 2.

має на складі отсі виданя:

Bestrebungen der Rumänen др. Смалъ-Стоцького	1-50 кр.
Буковинська-Русь др. Смалъ-Стоцького	1-20 "
Твори Юрія Федьковича	1— "
Бесіди про часи козацьки	75 "
Листи з пекла Осипа Шпінтика	20 "
Людина Ольги Кобилянської	40 "
Природа "	20 "
Покора "	70 "
Чума горіччана Омеляна Поповича	20 "
25 повісток "	10 "
Хлопці-садівники "	20 "
Цісар Франц-Йосиф І. Омеляна Поповича	10 "
З села Богдана Лепкого	20 "
Гадки про потреби Українців	15 "
Сина книжочка Василя Стефаника	70 "
Громада др. Смалъ-Стоцького	10 "
Пропасть Івана Вагжанського	10 "
Домашній писар др. Теодота Гадіпа	80 "
Верховинські згадки Євотія Пігуляка	50 "
Студії богословські о Євграфа Будилья	3— "
Образи з природи Івана Смилюка І і II том по	5 "
Приказки книжочка для веселих людей Івана Данилевича	8 "

На поштову пересилку треба долучити 5 кр.

Рік засновання 1892.

Товариство взаємних забезпечень

„ДНІСТЕР“

Львів, Ринок ч. 10. (дім „Просвіти“)

перше і одиноке руске Товариство аскураційне, обезпечує будинки, і всі предмети движимі против шкідливого вогню.

„Дністер“ припоручає Приписаним. Ординаріати Вел. Духовенству і вірним всіх трех Єпархій.

Фонди гваранційні „Дністра“ з днем 31-го грудня 1900

Фонд резервовий	311.540 кор.	11 сот.	} разом 520.406 к. 65 с.
Резерва премій	171.942 "	— "	
Фонд емеритальний	30.924 "	54 "	

Тарифи „Дністра“ дуже умірновані. Надвижки річна розділяє ся між членами в формі зворотів. За рік 1900 дістають члени 8% звороту з премій.

„Дністер“ виплатив до 31. грудня 1900 відшкодовань 2.120.834 кор. Шкоди ліквідують ся безпременно в присутності Делегатів і 2 членів.

Поліси „Дністра“ приймають при позичках гіпотечних: Банк краєвий і Каса ощадності у Львові, Коломиї, Самборі, Дольні, Снятині, Городені, Терезові, Заліщиках, Городи. Ярославі і Богородчанях.

На житє треба обезпечити ся тільки через „Дністер“ в Товаристві взаім. обезпечень в Кракові; з таких обезпечень через „Дністер“ іде часті провізії на рускі публичні добродійні цілі; поліси і плати видає Краківське Товариство рускі.

„Дністер“ пошукує спосібних агентів, особливо селян господарів в окрестностях, де єще нема близько агентів „Дністра“. — Агенти заробили вже 274.964 кор. провізій. — Зголошення о агенції треба вносити до Дирекції у Львові.

Селяни обігають ся тільки о агенції „Дністра“.

Найліпші

МАШИНИ ДО ШИТЯ

е так звані обручкові (Ringschiffchen).

Сі машини йдуть дуже легко і надвичайно скоро (2000 штихів на мінуту). Сі машини мають прилад до гафтовання і прилад до острєня голів та ножиць. Окрім сих маю ще найновіші машини для шевців, кравців, Емарів і такі, що шиють для потреби в перед і взад.

За кожду машину гарантую 5 літ.

Продаю за готові гроші і на викид дешево як всюди, хто невірний най переконає ся.

В. Данилевич

машинист
в бровари Штайнера ул. Двірцева ч. 21 в Чернівцях.

Г. Файлес

у сувак нагніток
улиця
Чернівці, Руска ч. 6.

Яко дамська фризирна „Secession“

як також спеціалістна у всіх парикмахерських фризюрах поручає ся пані

АННА ВАЙС,

Чернівці, Tempelgasse 6,
(сальон фризирський Леона Вайса),

вотра у Відні за знаменитой смак у стилі „Secession“ і за фризирську техніку була подвійно відзначена медалями.

Ціни приступні.

Виходить в Чернівцях
щодорож, п'ятниці і неділі.

Редакція, адміністрація і експедиція:
улиця Петрівська ч. 2.

Рубрика зберігає як листи на попередній
випуск, — Редакція не відповідає
на листи з портів.

БУКОВИНА

Передплата на „Буковину“

на цілий рік	20 Кор. — сот.
на пів року	10 „ — „
на чверть року	5 „ — „
на місяць	1 „ 70 „

Одноразове число коштує 16 сот.

Передплата і належність на листівки
платити в Чернівцях.

Побут руського народного театру в Чернівцях.

За весь час побуту нашого театру в Чернівцях подавала „Буковина“ докладні справозданя так про грані п'єси як і про гру артистів. Та поргнати нас на питання сказати що кілька слів — насамперед цілком подати цей нашій дружній театральній за те, що всіма силами стараєшся, і своєю грою дійсно підтримала не лиш серед Русинів, але і у чужій публіці ту добру славу, яку здобув собі загальною нині театр в Чернівцях перед двома роками. З того виходить, що загальною нині справою народної подвійна користь: Русь росте в гору в своїх і в чужих очах, живе чуте національної гордості наповнені груди Русинів, а нерушні учатися шанувати і трактувати нас зовсім серйозно.

Хочь не дасться заперечити, що відчували ми добре те, що нема на нашій сцені таких артистів як Григоревич, Ольшанський і Полішук, котрі похитали не собі дуже добру пам'ять у нас, хочь не бачили ми тепер на сцені аж разу наш Рубчаків, то недостаток тих артистів доповнили в великій мірі нові або від того часу значно вироблені сили як панна Сабодівна, Бучманівна, п. Стадник, Шеремета і Юрчак. Особливо великий поступ бачимо у п. Стадника і у п-ни Бучманівної, котрі своєю грою пилили як так на верш, що стали дійсною окрасою нашої народної сцени і разом із славними артистами панною Гембіною, панною Осиповичевою і п. Гембіним становлять головну її підпору і славу. До них мусимо ще зазначити п. Рубчаків, що між музикантами є головною співучою силою і панну Сабодівну, котра в дещо меншій (от як в „Жидівці-виростка“) дуже гарно віддала свою роль. Роль Марусі в „Не ходи Грицю на вечірницю“, коли ся п'єса має робити глибоке вражіння на душу публіки, доповнено повинна грати п-на Гембіна, бо п-на Гембіна своїм ролю не грає а їх переживає, тим то заледнівши нам глибоке вражіння на зрітцях.

Хочь наш театр згадали вдоволює нас, то все таки годі замочити, що дуже відчували ми недостаток лінійного театру; годі і сего не сказати, що панні Крамчунівні не можна дати важкий ролі співучи, бо її голос ще не вишколений. Досить вказати на сей факт, що чудова мова в „Запорожці за Дунаєм“, котра відомана добре, прошибає на серці душу чоловіка, теж не зробила найменшого вражіння, а так само і гарний хуст вийшов немудро. Скажимо по правді: Рубчак і Бучманівна уратували славу „Запорожці за Дунаєм“.

Репертуар нашого театру відзначається так оригінальними як і перекладними п'єсами. „Кляте серце“, „Жидівка-виростка“ будуть держати ся на сцені, хочь не можна сказати, щоб вони були зовсім удачі. Особливо гримать несприятливою всім декламаціїю любовні в устах музиків. Впадає також мимоволі в очи нашею одностанність, майже монотонність репертуару, предмет п'єс — се на жаль єдине прикладне виробство в подружжю, в любові („Не ходи Грицю на вечірницю“, „Кляте серце“, „Жидівка-виростка“, „Хата са сегом“, „Шеленко“, „Власть тьма“). Вина в тім наших драматичних писателів, що вони не уміють, вадко, вивести, спостережати, відчувати інших мотивів діла в житті людським. Доки ми самі на вишні мотиви не спромогли ся, треба бодати в виборі перекладних п'єс знайти на те, щоб виводити на сцену життя людське як найбільше всебічно. Не дасться заперечити, що мейдрама як найбільше відповідає нашому смаку, а тут „Не ходи Грицю на вечірницю“ може служити взірцем. Се зовсім особливий рід драми, він наш рідний: серед незвичайно веселих обставин відгравав ся нібито немов мимоволою перед нашими очима велика трагедія. До того гарного взірця очевидячки приналежить дирекція і вишні драми, як „Кляте серце“, „Жидівка-виростка“, але не зовсім удачно. Попитано там сина, котрі доки не зовсім відповідають хвиловому настрою — вадко латини, а се не повинно бути („Палав, палав лебедонь“, „Вулиця“ в „Кляте серце“ і

т. п.) Вирішити з репертуару треба доповнено „Виховання“. Він держить ся на сцені лише знаменитою грою артистів, але се страшно несприятливо. Хибі органічні (беззлий телесень, глузман) є тут основою всего позіму, а се дуже прикро вражає. Навіть п'єсеньки там такі дуже нічезні, що знамениті сили Рубчак і Бучманівна не годні в них нічого віддати.

Народний театр — се дуже важкий чинний культурний, се школа етики, естетичної, убагородження і вчення чуття, а вже-ж для дорослої молодіжки інтелектуальної добрий театр є щось такого, чого нічим не можна заступити, тай без чого годі є обійти ся. Гарна п'єса відграна добре, нелише на дуже молодого чоловіка глибоке вражіння на ціле життя. Руська суспільність повинна проте всіма силами про се дбати, аби утримувати для народу добрий театр так з огляду на артистичні сили, як і на репертуар. Освітити се, прихилити ся нам з незвичайними труднощами, а найбільше з тої причини, що ми все наразі вкупі раді-б мати: і театр, котрий відповідал би потребам великих міст, ето-ли, а також паразом, і в одній і тій самій дружній театральній, такий театр, котрий має грати по містечках, або навіть і по селах. Очевидно річ, що такого широчинного задання нашому театру ставити годі, бо він его виконати не може, а й сам через те страшно терпить. Найбільше-ж лих доки нашого театру виходить від страшною поонеріи артистів, яка сполучена з безастанним вандраваном по малих закутках, а яку не кождий може витримати. Встані театральні по шонах, владних домах (стайнях) і т. п. — чи се не поонеріа? Тай як на таких сценах можуть розвивати ся артистичні сили? Чи можна на таких сценах вивести драматичний театр, як того треба? Чи можна мати з таких вистав на стільки доходу, щоб дати злину платню артистам і таким чином приваляти їх до руської сцени? — От тому то ми завжди бачимо, що ліпші сили покидають руську сцену, і дивувати ся тому нема що, як чоловік шукає ліпшого хліба, а подивити хіба мусимо тих артистів, що померли сити недовідо-

стий остають ся вірними руській сцені. Про се вже нераз говорено і писано у нас, а померло того все остає, не бувало на шовду загальної народної сцени. Як шийти з того зачарованого кружка — на се проціни повинні вийти ся спосіб, а ціла руська суспільність повинна дожити всіх сил і старань, аби як найшвидше мати таку народну сцену, котра цвоні доросла-б до свого великого і важного задання.

В тій справі позволю і я собі, як сказати свою думку.

(Комиць буде.)

Справи парламентарні.

На вторговім в засіданні палати послів ухвалено відіслати до податкової комісії без першого читання правительством предложене в справі заведення полатку від залізничних білетів. Президент міністрів відповів на інтерпеляцію п. Ольшанського в справі надужити старостів при видаванню нашіпортів.

З черги д-р. Кербер предложив проект закона о обезпеченню приватних урядників на старість і на случай неспосібности до праці.

Проект накладе на всіх людей, починаючи від 18 літ життя, вістаючих в приватній службі за місячною або річною платнею, вносячою що найменше 600 к. річно, обовязок обезпечення. Виплати сьї мужчини, що по 50. році а жєнщини, що по 40. році життя одержали посаду, а котрої виплате обовязок обезпечення.

Шкільна комісія відкинула внесення п. Зайня, аби позаслужбові, спеціально політичні поступки учителів були визнаї з під дисциплінарного поступованя. Принято 13 голосами против 12 додатково внесення Палера, аби позаслужбові поступки учителів підлягали оцінці дисциплінарної влади, а визнаїе було тільки їх поступоване в виконуванню політичних прав.

МАРІЯ СЛОБОДІВНА.

ХВИЛІ ТУГИ.

26. грудня.

По довгім, довгім отуманенню, я збудила ся сьогодні. По що? На що? Не знаю! Хіба може на те, аби терпіти і мучити ся. Ціле жите мов, то повіємо мук і терпіння...

А так добре було мені жити в тім якимсь динім сні! Я ходила, сповнювала свої обовязки, говорила з людьми — але що діяло ся зі мною в одній хвилі, не тямил я вже того в другій.

Думки не було в мене ніякої. І душі не було мабуть у мене цілий той час. А може вона зашмерла... а нині я збудила її...

Збудила твоїм образом... І нараз усі зашмерлі чи приспані чуття мої віджили і ворохоблять ся бунтують ся проти мене самої ще з більшою силою...

Як се? Ти відійшов від ме-

не, лишив мене саму? Поломив, розшнуров уся, що лучило нас зі собою? І сам остав спокійний, ба навіть щасливий... Ти оженив ся і сям відобраз мені всяку надію...

А я живу така спокійна, байдужна, мовби не стало ся мені нічого, мовби так мусіло стати ся. Тебе я лишила в супокію, покорилася твоїй волі... Чому? чому? Для чого?...

Ні! Ні! Се був сон, я спала... Во деж би ти, ти мій єдиний, ти щастє моє, залишив мене... Твої слова любови врпал ся так глибоко у мою душу, твоє присяга вірности ще тепер брєнить у моїх ухах... Ти не можеш залишити мене, не можеш, ні... ні... Скорше сьвіт провалить ся, сонце перестане сьвітити і землю грїти, чим ти лишиш, покинеш, забудеш мене... Так, так, коханий мій! я вірю в тебе, вірю як у самого Бога... Лише мені так чогось тяжко, так сумно, так безмежно сумно...

Дивлю ся на образ твій і сльози натискають ся до очей і дратують уста слова: „Він

не твій... не дури ся нещасна! — Ти не мій, не мій, не мій!

28. грудня.

Нині знаю вже рішучо, що се дійсність, що се не сон. А то два останні дні лудила ся іще... Ти оженив ся, ти кинув, залишив мене! Ох, колиб ти знав, як мені страшно на душі, як тяжко! В яких чорних краєках я бачу жите своє, свою будучність... Куди йти, де звернути ся мені тепер?

Не знаю, зовсім нічого не знаю!

Я така зломана фізично і морально, що на ногах устояти не можу. Пригадують ся над будучим своїм життям я не в силі! Кидая ся лицем по подушкях і плачу, плачу без кінця. Сльози плинуть струмками, немов би там було новичерпане жєрело їх... А преці я не затулю в них, не залють вони мене!...

Але ти не бачиш моїх сліз. Вони тобі байдужні... Ти щасливий переживаєш найкрасші дні життя „медові місяці“ із ко-

ханою жінкою... А я?... я мучу ся, я тужу, я конаю і даром молю смерть, аби вона скорше прийшла по мене.

1. сьчня

Ти сина ся мені три ночі з ряду! Значить ти думаєш про мене? Коханий, думаєш іще бо-дай!

Колиб ти знав у яким я знов настрою!... Справді я сама не розумію себе. Я плачу, бо сльози на моїм лиці не засихають ні в день ні в ночі — але ті нинішні мої сльози не подібні до вчєрашніх іще. Вчєрашні — сльози жалю, розпущи... Их витискав певольний біль... А нині я виливаю сльози з радости, бо ти думаєш про мене...

Ти не забув мене — ох! Бачиш така мала річ утєшшила мене вже! Я співала би, сьміяла ся, але уста мої не приникли до усьміху. Вони викривляють ся болем, із грудий добувають ся стогін, а з очей пливають сльози — сльози щастя!

Я бачила тебе, розмавляла

„Зорянам“ під розвагу.

Майже кожний освітлений Русин знає, що руське населення поділене на чотири класи: ремісники, міщани і селяни. Ті останні, для котрих просвіта і визволення з темряви руської інтелігенції майже життєво необхідні, є для головної підвалини руської суспільності. Значить найбільше їх. Але не о них тут мова. О сто процент, більше освічене міщанство. І о них не буду говорити. Наступають ремісники, о котрих власне предмет бесіди наших сіл.

Чи справді в Чернівцях є такі русини-ремісники? Сім питань послужить їм не лиш вищий народознавець але й патетичний Русин. Натура у русинів ремісників змінилася вже з хвилиною як кожний з них став визволенням з заводської пращини (себе то став челядином) почув себе незалежним і цілком. Будучи перед тим через кілька літ у майстерні не-Русина наслукавшись певного „найгіршого“ на Русинів, стратив почуття руського серця (хоч серце лишилося в собі) і хотів стати до Русинів, однак же звагомлюючи. Пошукав собі власної трудності? Ну, і мусіло так бути. Русинів-промисловців на літ а годі Русина, дати до Русина на науку. Треба їх розвинути і де інде бо чей мусіть чогось навчати ся. Вивчили ся у Польщі, Володзі, Німечці і живіт і т. д., затратили там своє почуття. Класа ся, переселившись своїм обрядом по робітних місцях з часом випродювала ся і тому лиш 10% прилипає до Русинів. Решта лиш обряди не відкидає ся а воює з ними всіма, лиш не Русинами.

Русини ремісники, працюючи у не-Русинів, для хліба були змушені не приналежати ся до свого і з часом — як сказано — перекабланили ся.

Однак же-ж або кому позитивні попері, або працювати для оборони своїх найсвятіших чуттів, на хосен свого народу, для свого милого брата і для себе самих, заложив ся наувислого року комітет, котрий за повернення наших патріотів, узислав статут п. н. прапирства і закликав тов. русинів-ремісників „Зорі“ яко осередок спільної праці.

Заложив се товариство на се, або Русини, як лиде не чує свого слова — тут его почує і загріє ся ним. Комітет дав у статуті, що і інші можуть тут належати, однак же національні спори в тов. не мають місця. Розходило ся тут о се, що о багаті Русини, котрі і слова по руську не уміють, отже або їх при-

власати, аж пізнають нас ближше і себе, розміркують ся, і такі се руські не пропаще ще серце забить ся, схватити ся тим ладом, що вони Русинами вже були, — лише чей другий раз стати Русинами Русинами, чим раз перепитують ся в иншу шкуру. Таки вони дає нас не пропашуть.

Але що? Ті знавці не довершували дїла, бо от між членами „Зорі“ суть непорозуміння, котрих не може тут навести, бо все-ж вони більше особисті чим товариські.

Члени „Зорі“ (не всі) не розуміють ідей товариства, або хотять самому надати иншу путь.

Товаришу „Зорянині!“ схватили ся. Так як будемо порозуміти один на другого, там третій на потїху четвертого корметати ме! Наш патріотизм не помагає на ненавдженню всего, що не руське. Але своє любити, а чуже шанувати; так пристало на чесного „Зорянина“. В „Зорі“ не сїмї стати ся кригада так Русинів, як і иншому. Се лежить в наших інтересах, як в свої спосіб немо поступати, ми ніколи не навернемо до себе на ніяк пропашки, випродювання Русинів. Они линуть ся на бої з недовіром до нас, і що ми відємо? Нас і так мало, отже мусимо з другими думати ся і шанувати їх, если хочемо, або і нас вони шанували. В свої спосіб не так щобиśmy дожидали очікуваної ціли, але протинно замість билимачи на силі, нашою безсиллі, без поміч инших, вироблюючи собі свідомство недовіра, придбуючи ще більше пороків для себе і ставимо посміхонцем у своїх на потїху ворогів. Не туди нам дорога!

Та дарма. Ми до всего неповажали, до всего байдужні, лиш до суверенної охоти. Мабуть родом вже курі чубаті.

Ми мусимо агітно, а куні працювати, а стремити до з'єднання, ширити освіту, май другі пізнають нашу стремліня, а з невідомістю зникає пошановання, зникає на партості, поступимо крок а перед, не будуть нас мати за ворогів. Русини придбаємо і повернемо заблудлих наших братів, а між иншими виробимо собі довіру і переконаємо їх, що ми нещадно знаємо і зносимо їх кривий на нас зір. Ми-ж ремісники! Працюємо всі разом між всіма і разом!

То-ж працюймо, любім ся, зносім ся, а дасть Бог, що „Зорі“ ремісничка справа заспає сном згоди, любові і певної надії до здійснення ціли дїяної долі на будуче.

Зорянин.

НОВИНКИ.

Календар. Понеділок, 14/V. (27/V.) с. м. Ісидора, Терапонта, Александра; Р.: Зорі. Понеділок — Второк, 15/V. (28/V.) с. м. Паломін Вел, Акізія, Варварі; Р.: Вілгеніма. — Середя, 16/V. (29/V.) с. м. Теодора Осія, с. о. Александра; Р.: Максиміа.

Відзначене. Проф. теології в Чернівцях, о. Євсєній Понич, одержав ордер єпископів корони 3. класу.

Вечерок в честь Лесі Українки вилася величаво. Велика зала Народного Дому була битком наповнена червоновою і замісценою інтелігенцією та міщанством. Др. Стоїцький привітав дорогого гостя, акад. Лушинський вголосив один з віршів Українки, а акад. Скович мав відчит про її поезію. Хор „Бонна“ а й міщан співали пісню. Аж не вичути розійшло ся товариство, працюючи сердешно незвичайну землічку, що так і чарувала всіх своєю високою освітою, горічим патріотизмом і рідною спроможністю.

О посольство з V. курії полудневої на Буковині старіє ся аж кілька канідацій. Найбільше вигадів має дідич Теодор Фельднер із Рогошент, справді умірований Волох, йому добро народу і краю дійсно лежить на серцю. Жорж Попович залігав в „Дештетарі“, що не канідає. Він женить ся в Румунії а дочкою дуже багатого професора й вносить ся з краю. Други вип!

Хто їде в понеділок на шляху залізничним Заліцим-Лужани і перше того самого дня, дістане на кожній станції дешевші карти їади.

Виділи вишничкої сілї „Рускої Школи“ подля такої справознаї із консерваци, що відбула ся 5. мая н. ст. 1901 в Лукавці. Через лихі дороги а причини непогоди не могло тільки членів прийхати 5. мая 1901 на значайній збори до Лукавці н. С., як сподівали ся перед тим. Деяотрі члени мусіли навіть з позички дороги вертати ся, бо їм потїк дорогу завер. Замітно я те, що деяотрі члени лиш 8 кілометрів і то битого го-стинця мали до Лукавці, а преді не вили ся. (Сумно і стидно!) З брагу часу, бо аж по обіді, і через мале число членів верієковано лиш протокол із значайних зборів, відтриманих в Вашніцях 27. січня 1901 і ухвалено скликати сідуючі значайні збори на 15. червня н. ст. 1901 до Вишніці, т. е. в сьвято Івана

Сучавського, що припадає на суботу. Щоби виділи указав дїяльний порядок сїх зборів, просить ся всіх членів, щоби до 5. червня прислали питання і внесення до виділу. — В читальні, де зібрано ся досить гарне число людей, прислухували ся всі з увагою нагаданому почуттю о плаканий оочевих дерев. Другого дня по обіді поїхав виділи сілї а кількох членами до Міговя, де відбуло ся в читальні торжественне посвячене раб-айтенської класи. Ще раз просить ся після ухвали зборів всіх членів сілї, щоби до 5. червня прислали питання і внесення виділу, які мають ставити ся на порядок дїяльний сідуючих значайних зборів. — Від виділу нижжї сілї сілї тов. „Руська Школа“.

Фонд бар. Гірша на живітєвї школи в Галичині і Буковині виносить доси 18 і пів міліонів корон. З відсоток сего каніталу удержувано в минулому році 50 шкіль, до котрих вчало 9934 хлопців. Ст школи мали 183 іспитованих учнів для звичайних, а 49 для серед-них предметів, що вже по 30 роках служби мають право на цілу пенсію. Відні ученики дістають не тільки книжки, але й одїж, ба й хари даром. По обіччю школи вчать ся хлопці ремісла. Тоді було 618 термінацій, а пих виповодено 167. Крім того були при тих школах 29 вечірних курсів, в котрих 1496 старших аналізобетів вивчили ся читати й писати. На Буковині є дві школи із фонду Гірша, а то в Садагурі і в Бонках.

Против рускої хлопської крові. Польський граф Красицький, нан на Лесу і кільканайцятьох міщанках, носом на собім красивий а сілєської курії, рефудує від двох літ свої посольство. Після та-буаї належить ся їр. Красицькому багату таких посольств, що фактично ніколи его власністю не були і не є, бо нарід уживав їх усе від невідомих частів і доси уживає. В 1899 р. була „революція“ о дїє в Гужелих, а тепер в Манастирці. Позавчара (20 с. м.) сьвя-ве з Манастирці, не хотїли зїгнати своєї худоби а насовнєк, до насїх їх прахї дїди вїдї і они сїмі аж до тепер, так-ко се оцятїли. Їр. Красицькому прийшла в поміч жандармерія. В очей п. н. старости і маршалка ради повітової — жандарми двох селїх застріляли на місці а кількох тяжко або легше ранили. З тяжко раниених один по страшних мукх помер. Отже доси три труни. Між народом страшно розворушене, а щоби сьвяте з сьвїдїх сїх непомсти-ли ся за смерть трох Манастирчан, то зареєстровано відсеї із Синає. На вчєрашній 22. мая засіданню налати посоль-

з тобою, а хоч і тепер ти лишив мене, я радію, радію мов шалена!

2. сьвята.

Сей ночі я спала дуже погано. Майже неспала. Я гадала що ти присниш ся мені, як попередних ночей. Та за думками сими заснути було годі! Я думала про тебе на яві. Спомини пережитих із тобою хвиль, обіли мене мов ті чорні круки, що крачуть над теплим іще тілом мерця в пустині... А один із них той найбільший, найчорніший крук кравав так голо-сно, заголомшував усі инші голоси... Голос отсей усею кров у жилах моїх стинав... А голос сей — дійсність, те, що є і те, що буде без тебе, коханий.

Ні, я не можу, не в силі погодити ся з тою думкою, що ти не мій, що ти пропав, умер для мене! Я не можу дарувати собі сего, що я досі мовчу, що мучу ся сама, що під розуму відходжу згадавши про те, що ти оженив ся з другою, а мене лишив! Я чую що збожеволію і то небавом уже і жду того дня, як дня визволення з тяжкої неволі...

Ах! стратити пам'ять... не

відчувати нічого!... Коханий! Чому ти не пожалів мене?! Чи мало я кохала тебе? Я була би кров свою до останньої краплі віддала для тебе! А ти проміняв мене на ляльку мальовану, без душі, без серця, сам упав так низько, що удавши любов для неї, клонив ся перед майном...

Ах! кров у мені бурить ся... Я видерла би серце із своїх грудий, із твоїх і кинула неам на пожину... Твоє лукаве не варт нічого ліпшого — мов дурне, що так нерозумно вибрало.

Ох, бо я любила тебе як чоловіка скінчено досконалого... Ти мій вимріяний ідеал — я горда була твоєю любов'ю. Знаєш сам, що я на другого мушину і дивити ся не хотїла, бо в моїх очах вони всі негідні були в слід твій вступити!

Нараз із того неба мого ти, ти сам кинув мене в пропасть, в безодню повну всякого бруду гідоти. І я душу ся заразливим повітрям і або згину-ско-наю, або піднесу ся ще, але повна бруду, якого дотикаю ся тілом своїм, із ганьбою на чолі, бо вості мої перейдуть нею... І се твоя буде заслуга, ти будеш чванити ся сим перед тїмою до тебе подібною...

Але глян, я не впала! На сїм страшнім спаді найшла ся мала перепона: Се гордість жіноча, якої й твій поступок не забив у мені досі. Я заціпила ся о сю перепону, борю ся із нею і досі слабї мої сили не в змоаї були побороти її.

Ся гордість може й згубила мене, бо лише люди чесні розуміють її...

А ти, ти, котрому я з таким довірем віддала серце своє, душу, всі думки... Ти чесний?... Чи я можу бодай се сказати на твою оборону, а на підлогу своїйому серцю?

Ні! Ні! Того не вільно мені сказати! Ти зрадник, ти зрадив мене для марних кількатисяч! І ти щасливий! І жнеш спокійно і сумління навіть не гризе тебе... Ох, сумління ти зовсім не маєш!

Але чому я при всім тїм люблю тебе! Чому тужу за тобою? Чому жите своє віддала би, коли би ти вернув до мене? Чому? чому? чому?

3. сьвята.

Сьвятий вечір. Чи він не нагадає тобі нічого?

За хвилину сидете із своєю жіночкою до вечері. Се перші

сьвята, які обходите разом на своїм господарстві...

Ти береш сьвяту проскурку в руки, ломивши її перший як пан дому, бажаючи усякого добра своїй жінці, чувши її сердечні желани щастя, гаразду і довгих літ щасливого життя у купі...

Чи не стане перед твоїми очима хтось третій, чи не витягне руки по проскурку?...

Ся рука висохла, тонка, радше до руки небіщника подібна...

Чи ти не бачиш сумних очей залитих слезами, не чуєш ридання, не чуєш як стогне вона?...

Ні! ні! Ти щасливий, веселий, підходиш із усьміхом до стола і приглядаєш ся з цікавістю всьому тому, що жінка наготовила...

І у нас готове все до сьвятої вечері. І у нас зібрани ся всі вже, але всі ходять, крутять ся по кімнатах... А лиця їх за-тигли ся імлою суму... Їм лич-но чогось.

Мама підходить до стола і вертають ся... Нині день взаїм-них желань. Усі споглядають на мене — і всі, як і я віді-тають споминами в недавню а однак же таку неподібну мину-шину...

Весняні річи найновіші вже прийшли

В гандлю Б. БАЛЬТІНЕСТРА молод. Чернівці, ул. Головна ч. 3.

Капелюхи для панів і хлопців величезні; чорні і з найрозумніших модних красок; з найкращих шовку. н. н. фабрик І. Герца, Іта у Відня, Осені Піллер і сини у Грана як також з фабрик Борзаліно, Гізенне, Фрателло в Аленсандри.
Мужески капелюхи від 3—к. до 12—к.
Хлопців . . . 1—к. . . 3—к.

Кравати надзвичайно найновіші десени в найбільшій виборі.

Рукавички французького фабрику (Glacé) шовку і до прани усе під гваранцією; також також Брен-Фальор і шовкові рукавички.

Бронзові і срібні річи зі старого срібла як: найновішого заграничного фабрику годинників канделабрів, карбон, гарнітури до писань і куреня, настільні фігури і т. н.

Товари обувні, лише добрі фабрики для панів, дам, хлопців і дітей. Головний склад французької фабрики обуви А. Сапек і Howlett & White, в Англії найкращої сорти:

Мужески черевники від 8—к. до 20—к.
Дамські . . . 7—к. . . 24—к.
Для хлопців і дітей . . . 2-50 . . . 8—к.
Домашні черевники в найбільшій виборі і найбільшій виборі.

Кальози найбільшій склад з найбільшій петербурської фабрики.

Парасолі від дощу і сонця в найбільшій виборі і найбільшій виборі.

Мужески сорочки під гваранцією, нічні і денні, ковтери, манжети, хустки до носа, мужески шкарпетки, дамські і для дітей панчохи в найбільшій виборі.

Гарнітури до писань, столичні загарни, рами до фотографій і т. н.

Принагідне купно: бурштинові писарівки від 1-25 ар. до 10 ар. разом з футералом.

Склад ц. н. привілейної фабрики товарів з альпаки і хіньського срібла В. Бахмана і Сп. у Відні.

Друкарня „Рускої Ради“

в Чернівцях, улица Петровича ч. 2.

має на складі стої виданя:

Bestrebungen der Rumänen др. Смал-Стоцкого	1-50 кр.
Буковинська-Русь др. Смал-Стоцкого	1-20 "
Твори Юрія Федьковича	1— "
Бесіди про часи козацьки	75 "
Листи з пенала Осипа Шпитка	20 "
Людина Ольги Кобилянської	40 "
Природа	20 "
Покора	70 "
Чума горічана Омелія Поповича	20 "
25 повісток	10 "
Хлопці-садівники	20 "
Цісар Франц-Йосиф І. Омелія Поповича	10 "
З села Богдана Лепкого	20 "
Гадки про потреби Українців	15 "
Сина книжочка Василя Стефаника	70 "
Громада др. Смал-Стоцкого	10 "
Пропасть Івана Ваганацького	10 "
Домашній писар др. Теодота Галіпа	80 "
Верховинські згадки Євотія Шугуляка	50 "
Студії богословські о. Євстафія Будильця	3— "
Образки з природи Івана Сняжана І. і П. том по	5 "
Приказки книжочка для веселих людей Івана Данилевича	8 "

На поштову пересилку треба долучити 5 кр.

Рік заснована 1892.

Товариство взаємних обезпечень

„ДНІСТЕР“

Львів, Ринок ч. 10. (дім „Просвіти“)

перше і одинок руске Товариство асекураційне, обезпечая будинки, і всі предмети движимі против шкідливого вогню.

„Дністер“ припоруочили Присваїц. Ординаріати Веч. Духовенству і вірним всіх трех Єпархій.

Фонди гваранційні „Дністра“ з днем 31-го грудня 1900

Фонд резервний	311,540 кр.	11 сот.	} разом 520,406 к. 65 с.
Резерва премій	171,942	—	
Фонд емеритальний	6,000	—	
Фонд емеритальний	30,924	54	

Тарифи „Дністра“ дуже умірновані. Надлишки річна розділяю ся між членами в формі зворотів. За рік 1900 дістають члени 8% звороту з премій.

„Дністер“ виплатив до 31. грудня 1900 відшкодувань 2,120,834 кр. Шкоди ліквідують ся безпосередньо в присутності Депютата і 2 члени.

Позіси „Дністра“ приймають при позичках гіпотечних: Банк краєвий і Каса ощадності у Львові, Коломиї, Самборі, Долині, Сянтині, Городені, Терембові, Заліщиках, Городку, Ярославі і Богородчані.

На житє треба обезпечити ся тільки через „Дністер“ в Товаристві взаєм. обезпечень в Краєві; в таких обезпечень через „Дністер“ іде часті провізії на рускі публичні добродійні цілі; позіси і квоти впадає Крайове Товариство рускі.

„Дністер“ пошукує спосібних агентів, особливо селян господарів в окрестностях, де еще нема близько агентів „Дністра“. — Агенти заробляють вже 274,964 кр. провізій. — Зголошеня о агенції треба вносити до Дирекції у Львові.

Селяни обігають ся тільки о агенції „Дністра“.

Найліпші

МАШИНИ ДО ШИТЯ

е так звані обручкові (Ringschiffchen).

Сі машини йдуть дуже легко і надзвичайно швидко (2000 штихів на хвилину). Сі машини мають прилад до гафтованя і прилад до острени голок та ножиць. Окрім сих маю ще найновіші машини для шевців, крапців, марин і такі, що шиють для потреби в перед і взад.

За кожду машину гварантую 5 літ.

Продаю за готові гроші і на викид дешевше як всюди, хто невірять найпереконанє ся.

В. Данилевич

машинист
в бровари Штайнера ул. Дайцева ч. 21 в Чернівцях.

Г. Файлес

услугач нагнитоць
улиця
Чернівці, Руська ч. 8.

Яко дамська фризирка „Secession“

як також спеціалістка у всіх парикмахерських дамських фризюрах поручає ся пані

АННА ВАЙС,

Чернівці, Tempelgasse 6,
(салон фризирерский Леона Вайса),

котра у Відні за знаменитою смаку у стилю „Secession“ і за фризирерську техніку була подвійно відзначена медалями.

Ціни приступні.

Виходить в Чернівцях
щодороги, п'ятниці і неділі.

Редакція, адміністрація і експедиція:
вулиця Петрівська ч. 2.

Рукописи вносять ся лише на попередній
зазвезджений. — Редукція неоплачується
відміт від порту.

БУКОВИНА

Передплата на „Буквину“

на цілий рік	20	Кор.	—	ср.
на пів року	10	—	—	—
на чверть року	5	—	—	—
на місяць	1	—	70	—

Поводинне число випуску 16 сот.

Передплата і підписка на тижневик
випускається в Чернівцях.

ВІДОЗНА.

„Руска Рада“, політичне товариство в Чернівцях скликає сим всіх щирих буковинських Русинів на загальні збори, що відбудуть ся в зелений понеділок, дня 3. н. ст. червня с. р. о 2 годині по полудні в залі „Народного Дому“ в Чернівцях. Предмет нарад дуже важливий, себто політична організація і інші життєві справи Русинів на Буковині. Членами товариства можуть бути, отже і в зборах учувати всі повнолітні Русини: селяне, міщани, учителі, професори, урядники, священники і члени інших станів. Вкладати 1 корона на рік.

Види „Рускої Ради“ просить всіх просвічених Русинів, щоб заохотили наряд до громадської участі в цих важких зборах з тим, що збори відбудуть ся як щорічні піча в зелений понеділок, а не, як хибно назначено було в „Рускій Раді“ у вівторок.

До ситуації.

3 Віхи минуть нам: На засіданні з 13. 5. (понеділок) мали далі обговорити а може й закінчити торішній закон та наступила велика перерва з нагоди всуєного предложення о запомогах. Се поспішно предложене дало Дашинському (польський соціаліст) нагоду, поставити польську шляху в дуже невпорядкованій, заплутаній однім та другим по імені правде, адекватів і обманства.

Відповіді польського кола не в силі були відпорти закони Дашинського. Се забрало майже ціле засіданне.

На засіданні з вівторка закінчено дебату над торішним законом і прийнято закон з малими змінами в другім і третім читанні. Так само закінчено внесення заступників полудневих країв про дукуючих, щоб на будуче (за два роки) правительство при уложенні торговельних відносин між Австрією а Італією наложило на італійські вина ввесь цю як до тепер, бо впроваджене італійських дешевих продукційних вин вбиває продукцію вина Австрії. Внесення видлу виноградиного про віднесення цю на 20 ар. від гентейтра прийнято. Лиш чи правительство зможе того держати ся, се инше питанне.

Від середи до третьої години по полудню в понеділок 20. мая наступила перерва засідань у повній палаті, а то для того, щоб дати нагоду і можливість радити в комісійних годинах: бюджетній, желізничній і водній, що мають на слідуючі засідання парламенту привагодити правительством внесення дотично інвестицій, видних доріг і регуляції рік та бюджетової провізії.

Інвестицій і водні справи мали би зайняти парламент від 20. мая тижнем а по тім мало би наступити друге читанне бюджетової провізії.

Комісія желізнична починила вже свої наради над інвестиційним внеском і в понеділок 20. мая розпочала палата дебату над тим внеском. Після того внесення на Буковину не припадає майже нічого, або дуже мало. Все забрало для себе ті краї, котрі мають багато своїх заступників в парламенті, як Німці і Чехи а слабшими країми і народами заступають ся, як звичайно єгиптяни.

В понеділок 20. мая були буковинські посли Луну, Пігула, Рента, Розенцвайг і Луну у президента міністра домагаються від него такі якогось углядання і Буковини при тих інвестиціях. Іменно промовляв провізії Ексцеленція Луну за регуляцією Прута від Новоселиці до Чернівців для плавання пароводами, за розширенням і будовою станцій желізничної в Чернівцях за самостійним парламентом видних доріг на Бу-

ковині і за окремих високим судом краєвим або хоті тимчасовою сесією високим суду. Президент міністра обіцяв тим справам зайняти ся і по можливості сивинити бажана був, носіи.

В понеділок, вівторок і середу водуть ся дебати над інвестиціями а крім того на вечірних засіданнях іде дебата над внеском, щоб зменшити працю робітників в углевих копальнях на 9 вглядно на 8 годин. Внесення комісії є на 9 годин а меншість вносить на 8 годин. Твердять одні, що знижене праці на 8 годин унеможливить много підприємств, бо піднесе базирно кошта продукції, а зразом потягне за собою на других полях ручної праці цілі перетворити. Особливо потерять також різництво, бо відатне робітників тудя, де лишній заробок і коротка праця.

Обі справи будуть завтра в п'ятницю (25. мая) закінчені. Завтра буде засіданне коротко тривати, бо в 3 год. по полудні засіданні делегатів.

По тім наступала чотирьохгодинна перерва задля зелених свят. В середу 23. мая прийде справа водних доріг на днешній нарадоч а рівночасно буде вечірними засіданнями вести ся нарада над другим читаннем бюджетової провізії. Праця йде дуже інтензивно. Ранішні засідання тривають в повній палаті звичайно від 10 год. рано до 5 по полудні а від сьомої вечером до першої в ночі. Крім того є ще засідання комісій і клубів.

Щоб прискорити роботу і виконати уложону програму праці на сей літній термін парламенту, задумують не допустити нікого крім голів парламентських клубів до дебати над бюджетовою провізією.

Між клубом славянського центра а хорватско-словінським наступило зближене і допровадять імовірно до цілковитої злуки, що було би дуже пожадане, бо в парламенті лиш ті народи і етронікції мають значіння і вгляд на угляданне, що розширяють великим числом голосів, себто членів; меншість не мають рації бити. Іх ніхто не слухає, хоті би вони як кричали, і хоті би їх крики і бажання до неба плавали.

ла з одних уст якесь слово пожалованя, чи співчуття, а она-ліла би вже тоді. Волю грати далі комедію, волю пошматувати на кусні свої нерви...

Всі вони тут знають, що я любила свого судженого дуже, що на жадного із тутешніх мушці і дивити ся не хотіла... Після них я жила споминами про коханого і мріями про будуче щасте із ним і не уділяла ся тому віде, тікала просто від людей. І після них жаль мій теперішній і розпука повинні бути велитні надмірні... Були й такі, що лянали ся, аби я почувши таку страшну вість, не забила ся, инші знов думали, що сей твій поступок зломить мене і похвие на дорогу сорому, — а я в нічим не змінила ся. В душу мою заглянути вони не можуть не знають, що я думаю, бо про се я нікому ніколи не говорю.

Новий рік — годить ся пожелати руського добра знакомим.

Іду з церкви. Приступає одна знайома, друга, третя... і так багато їх, тих зичливих...

Побут руського народного театру в Чернівцях.

(Конець.)

Котрій частині руської суспільности потрібний доконечний театр, і котра годна вие его, Богу дякувати, утримати? Відповіді на се питанне вилже нам, о який театр ми перед усім повинні дбати, а відповіді може тут бути лиш та одна, що тою частиною руської суспільности є передусім інтелігенція по більших містах, де вона має вже свої більші осередки. Коли годі нам ще думати про етальний театр в однім місті, н. пр. у Львові, що відразу рішило-б ціле питанне, то може хоті в приближенню дати ся досягнути сей ідеал таким чином, як наш театр народний обмежить ся на кілька і то більших міст. По більших містах є звичайно кілька ліній, а що найважливіше, більша зала, де і артисти зможуть на сцені рухати ся, виробити ся, де і масові збори будуть конечно ліній, більш ніж по малих злучках. Оттак устане тога попередка артистів, найбільшій доходи дозволять на те, щоб артистам давати ліній платню, і репертуар поглибити ся, бо і він від сцени залежний. Таких міст, куди руський театр міг би в кожне з року правильно заїхати і міг би притім зичити на добрий усеїх, є у нас досить. І так Львів міг би втримати театр при відповідній сльйім репертуарі і добрих артистичних силах яких два або і три місяці по року. Разумний відтак на Перемішлі, Станіславлі, Коломию, Стрий, Тернопіль, Броди, Чернівці, по місяці до місяця поїхати, то є вже цілий рік добре заневожений; останають ся такі міста, як Золочів, Бережани, Дрогобич, до котрих також руському театрови можна-б з надією на успіх поїхати ся; міг би притім руський театр від часу до часу заглянути і до Кривога. Оттак можна-б, думаю, поостатити наш театр значно вище, так, що міг би адоволювати всім вимоги. Вия і тепер не маємо причини его зсидати ся, а можемо навіть ним поводити ся — коли-ж удало-б ся нам

МАРІЯ СЛОВОДІВНА.

ХВИЛІ ТУГИ.

9. січня.

Сідаю до обіду і бачу знов тебе при столі, але тепер не самого: при тобі сидить жінка твоя. І в ту мить я трачу охоту до їди... Відсуваю всьо, задумую ся... І не жалю, але злисть, стелість обхоплює мене, а роздерила би розшматовувала би в кусні себе, тебе, її прокляту...

І замкаю ся в своїй кімнаті і плачу над своєю долею, або тікаю із хати, біжу в ліс і товчу головою до дерева, доки не змучу ся... Уста мої мечуть тисячі проклятів на тебе, на цілий наряд людський...

А стимавши ся, я перепрошую тебе, молю Бога, аби не слухав моїх нерозважних слів і знов заливаю ся слізьми безкінця...

А ти, ти того не чуєш, того не бачиш, ти щасливий, спокійний...

10. січня.

І чим далі, то мені все страшнійше. Час не лічить мене зовсім і не дає забути, а маю почуте, як би я ждала якогось чуда... А тимчасом минають дні і тижні, і я жду на дармо...

Я числю довгі години мук і терпіння, а ти дні щастя, що то-бі десь так скоро минають... Що днини повтараю собі, що так бути не може, що я не повинна жити довше так як доси: А дні минають, а нічого не змінює ся.

І лише все одно на думці: що ти щасливий, спокійний і що про мої муки, про моє терпіння, не думаєш і не знаєш про те, що се вже через тебе, через тебе...

13. січня.

Про моє нещасте знають уже майже всі в місті. Лише я ввожду їх у блуд своїм на позір спокійним лицем. Можеш знати сльйі праці і нервів коштує мене та комедія, але здаєсь ся мені, що колиби я учу-

Ай, новий рік нині... А дай-же Боже щастя, здоровля, і многих літ... „Аби всі ваші желання сповнили ся, аби ми як найскорше танцювали на вашім весілі!“ „Спасибі, спасибі“ — відповідаю, а серце моє, моя душа, кричить, що я аж дивую ся чому люди ті не розійдуть ся, не повтінають від того зойку... Ні, вони далі мучать мене своїми желаннями... „Дай Боже, аби слідуючий рік не був подібний до минулого!“ — говорить хтось стискаючи мою руку...

Ох! минулий рік був для мене в порівнянню із тими всіма, які я буду переживати від тепер, дуже щасливий. Але що їм відповісти на се? Я смію ся. Говорю щось. Що — не знаю. Здаєть ся також складаю свої желання їм усім — а при тім смію ся все, жартую, удаю славний настрій.

„Ах який ви веселі! Аж любо дивити ся!“

„Мій Боже, якже не веселити ся? Молода, гарна, має такого гарного судженого, на таким становиску“...

перевести отсюди на думку, в такім разі отав би він нашою опресою і гордоцям.

Можна вже сміло сказати, що те-пер руска суцільність іде до театру не лиш далого, аби оновити свій патріотичний обов'язок, як се було давніше, але щоб заспокоїти культурні потреби свого духа, а що до того вже дійшло, в тім безперечною послуга також і на-шого народногo театру, котрий ті по-треби уміє вже в великій мірі засо-покоїти. Правда, сказати се можна лише про міську публіку і про інтелігенцію взагалі. Коли ж наш театр став би на висоті свого завдання, і визнавав се не лиш знаменитими силами, але і добрим репертуаром, то се публіка безперечно ще більше горнула б ся до театру, тим можна б і відновити привабливість до театру. Знаючи ж наперед — се треба б відно-відно до місцевих обставин і кожним місті заважало і на ролі установа, — коли загостить театр до якого міста, викидає б его з петербільності.

Окрім того треба б подбати також о ліпшу рекламу; звістка річ: без ре-клами в наших часах нічого не дає ся. Реклама ж мала б на меті, зацікавити також особливу неруку публіку для руского театру. До сего повинні оу-жити всі опометія в часописних місц-них руских і неруских, замітки про гра-ниці і про артистів — се повинна ди-рекція сама укладати і готувати такі спрощення до редакцій розсилати і тим мином утримувати публіку в без-пастійній зацікавленості для театру. Те-пер лиш руска, але і неруска публіка ходила б тільки до руского театру, і поминувши се, що наша мала б ся ліпше, вийшов би з сего ще і той хосен, що сусіди наші учили б ся через театр на-сцілювати і шанувати, а се мало б і для нашої справи народної взагалі дуже благодатні наслідки.

Аж тоді, коли по названих містях приведемо справу театральну успішно в добрий лад, можна було подумати на-м і про організацію театру по менших місцевостях, де містим може також троште більший інтерес для театру. По-ми що треба нам дбати про вистави ама-торські, котрі повинні там підготувати терен для театру. Такі аматорські пред-ставлення можуть тимчасом заспокоїти вивоні культури і духовні потреби місце-вої публіки на тім ниві. Наше завдан-ня було б постарати ся о більше відпові-дний репертуар для аматорських сцен. Думаю, що отсі мої замітки заслужуть на те, аби їх і теперішня опіунка руского народногo театру "Руска Несіда" у Львові, і товариство ім. Котляревського взяло під розвагу. Крайня пора рош-чати нам на тім ниві акцію на більшій розмір, аби не змарити і те, що ми вже досі досягли.

Ср.

Делегацийі.

У вівторок перед полуднем цесар прийняв о 12 годинах угорську делегацію. В імені делегації промовив президент Санаї. Бесіда між ними, що делегація буде поступати в дотеперішнім напрямі, і приналежності до конституції, котрої най-гораздівшим сторожем є король. Санаї замітив, що угорський тридержавний союз не поруку європейського миру і висказав бажання, аби Італія і Німеччина так сильно стояли при тридержавнім союзі, як стоїть Австро-Угорщина.

О 1 годинах цесар прийняв австрійську делегацію. Її президент висказав ра-дість делегації, що бачить цесаря в 70-році життя. Наша маршарка (моян-далаше), похвалила ся "новим словом". Горойскі ет діал" мають "велике знач-ення", бо стали ся в очі цілого цивілі-зованого світа. Австрія взяла участь в експедиції Хін і обмежила свою акцію так, як її обмежують наші інтереси. Мимо найрізнітніших політичних поглядів, в котрих народи Австрії розходять ся, злучити всіх одно чутство любови до ім-ператорського дому. Між делегаціями в пра-вительством були все як найліпші зно-сини і бесіди надб ся, що і тепер ці відносини будуть як найліпші.

На коніцці ераі Любоковина цесар відповів:

З правдивим одоволенням прийняв я з уст президента делегації вірнопідданчі заповіщення павлі і висказу нашім го-рарчу подяку. Смерть мого союзника іта-лійского короля і австрійскої королеви дуже мене пригнобила. Зі свеціальним одоволенням можу і сям разом піднести вамі позначайно сердечні записки з со-юзницьким державствам і на наші привізи нисовини з шильними державами і опира-ючи ся на тім висказати надб, що мир є заповнений. Торічні розрухи в Хінах викликали інтервенцію держав в цім оборони знаходичих ся там заступничих нашім держав і підданих і ація довела до уноріковани відносин. Наша світла апілія обертає ся в граничних зачарує-них наших становищем, на яке викли-кали малі розміри наших інтересів в Хінах. Мій вельний уряд обмежав свої павомоти до найостатнітійших границь. Про-би для утворення нового матеріалу армія трезавати даліше. Босна і Герцеговина покривають свою адміністрацію власни-ми доходами. В довірю до патріотичної вглядности, з якою приступаете до на-рад, бажав нам успішного поладження за-дичі, яка на вас іде.

Сказавши престольну річ, цесар роз-мазав з необхідними членами деле-гацийі.

Завертаючи до австрійських деле-гацийі, сказав цесар до х-ра Панака: "Ваше поступованє є дуже розумне і

патріотичне. Докладність великої річ; знаю, які Ви мали труднощі. Мину по-звалити Ваше поведенє і дуже Вам дя-кую". Др. Панака відповів: "Дякую Ва-шому Величеству за заслуге признач-ення до мого премовчати, що знесене накових розпоряджень, подлинило смутки в чесних серцях. Надбємо ся по спра-ведливості Вашого Величества, що і наші народні права будуть заспокоєні". На се відповів цесар, що на все приїде час. Др. Панака замітив іще, що Чехи тішати ся на приїзд цесаря. Цесар від-повів, що і він тішати ся.

П. Анол. Яворского попитав цесар, насадувати йому радість з его подукава. П. Св. Абрагамовичеві висказав одо-волення, що палата послів цільно тепер працює.

До п. Борнрайтера звернув ся цесар з подякою за его участь в урочкозеному парламенту та згадав також за его ді-яльність в комісії для будови водних доріг. Гр. Штіркович також дякував цесар за его участь в унорікованому парла-менту і сказав при тім, що лише при свільній акції всіх стороницати можна буде поладити всі важні справи.

В розмові з х-ром Крамаржом, ви-разивши одоволення з праці в парла-менті, сказав цесар: "Маєте тепер трудну за-дачу. Надбємо ся, що закон о будові водних доріг буде скоро поладжений". Потому довідував ся цесар о подробній компромісу між аграріяма і прихиль-никами будови каналів і сказав, що той компроміс є для обох сторін користний. Др. Странскі сказав цесар також, що тішати ся в праці парламенту. На те др. Странскі відповів: "Так, оно справді річ потішача; але бою ся, що скоро на порядком двохний прийдуть справи політичні, то знов станемо ти-ми були давнітні". Ми домагаємо ся лиш повної рівноправности". Цесар за-мітив на те, що треба поступати дуже оглядно, а надбати ся, що з часом і се дасть ся поладити.

До віцепрезидента палати послів Захєка сказав цесар: "Маєте часом тяжку за-дачу проводити бурливим на-родом; динна річ, що все іде в нізкох по-сіла, котрі систематично перешидають на-радам. Але Ви велете президію дуже ршучо; з приємністю читав я о тім. Треба тепер так надбати ся, що праця палати піде без перешкоди".

З п. Герольдом розмовляв цесар про свою намірену подорож до Праги і за-попів, що буде також в народній театрі чесним. Герольд відповів, що в театрі будуть виставлені визначні твори Врхлі-чского і Дворжана. Цесар сказав, що дуже его те тішати.

Про свою подорож до Праги роз-мовляв цесар іще з кількома иншими членами делегації, а з п. Вьотаном говорив про канцеляцію Молдавіи.

Др. Вайтлі запитував цесар про

адоравле кардинала Пузани і додав, що тепер всі єпископства в Галичині обса-джені молодими і знаменитими силами.

З п. Васильком говорив цесар про торжественно ювілей червоного подду і сказав, що "богито гарного чує о тім ювілей від архиви, Євгенія. П. Василько відповів, при той док дуже любезний в Чернівцях садка таємного поведення оцінчирів в цивільники.

З п. Барнінським розмовляв цесар про теперішні праці парламенту і про закон о водних дорогах; зійшовши на роботу делегацій, з приємністю при-няв до відомости, що п. Барнінський обия також один реферат (спільне ві-вістерство спарбу і найвизна образун-кова палата).

З італійським делегацієм розмовляв цесар по італійськи. На замітку цесаря, що незадолго Трієст буде мати друге полуценє в Віднем, відповів делегат Анка-ролі: "Се дуже важна для Трієсту спра-ва, але маємо ще друге бажання: заво-женє італійского університету в Трієсті". На се відповів цесар, що сеса справа нимає ще дуже докладних студій.

З др. Шустершином говорив цесар про виглади життя.

Делегата Вольє і Гро (швейцарини) не були на приїзті делегацій в цесар-ским замку.

НОВИНКИ.

Календар. Четвер, 17/V. (80/V.) о. ан. Андроника, Юній, по прих.: Р.; Феліція. — Пятниця, 18/V. (81/V.) с. м. Теодота, Християн, Евразія; Р.; Петровелі.

Буковинський сейм має бути скла-даний 18. червня с. р.

Для викидних погорілиць зібрано дотепер, як довідуємо ся з XX випалу складу крайного правительства, 65,381 к. 63 сот.

При гр. пр. реальній школі в Чер-нівцях іменований кандидат богословія Іларій Веренка суспендом румунським мови на місяць проє. Сіменовича, котрий іменований іменованом для шкіль народ-них з викладаюю мовою волокою.

Др. Евген Кобринський лікар, спе-ціаліст у жіночих і дитинячих недугах осів стави в Чернівцях і ординує при ульній головній Енценберга (Enzenberga Hauptstrasse) ч. 20 від год. 2-4 пополу-ди. Лікар сей перебував довгий час на студіях медичних у Празі, в Бреславі, Дрезні, Берліні і Відні. Як лікар тішати ся він великою симпатією своїх паці-єнтів так і з причини фахового своего образованія як і аза дуже лагідного своего характеру і поводженія з па-цієнтами.

Мовчанка.

Знати слухають, що я на се скажу.

А я сьмію ся. А сьміх той болить мене, так болить... Я чую що ще хвиля, а мов сер-це трісне і всі вони побачуть, що се комедія, всьо комедія.

Працюю ся і тікаю скоро до своєї кімнатки, до свого гро-бу, замкнув ся і аж тепер від-дыхаю. Трису ся ціла, але не плачу і кажу собі, що дуже до-бре я зробила засліпивши усіх тих вичливих людей...

Але на тім іще не кінець. Іще почта принесла мені щиро сердечні желанія від тих, що ждали лише хвилі, коли наші дороги розвидуть ся, що припо-відали мені се... При желанніх були і слова щирого співчуття з причини нещастя і смутку, що навістив мене!

Що? Слухай! Любо мені? Та?... Як ти думаєш? Ти так багато і таких щирих желань певно не чув.

І добре тобі із тим, бо тобі нічим не нагадали мене неща-сню. Ти не потребував дражни-ти своїх нервів споминами про

мене. Ти спокійний, щасливий, хоч я плачу, тужу за тобою...

17. марта.

Життя мое теперішнє, то ціль думав, згадок, спомина... Я дуже мало живу теперішніми хвилями... Стільки лише скіль-ки ті хвилі пригадують мені мої терпіння, терпіння покиненої... Але більше я гоню хвилі ми-нулі. Кожний день порівнюю із днем тим перед роком, двома, трема і далі, як далеко пам'ять моя сягає.

Чи можливе аби не прига-дав ся мені день 17. марта із перед року? Ти не тямив йо-го, бо ти чоловік хвилі. Пере-живаючи відчуваєш, тямив, а опісля байдуже тобі всьо. Але я пригадаю тобі його в кіль-кох словах. Поглянь сам на се-бе, заглянь у душу свою, а мо-же учуєш бодай крихту жалю в своїм серці... Може хоч на хвилю сумління відповість си я тобі...

Тямив?...

День був гарний, ясний — а на душі моїй темно, понуро,

сумно... Ось щось подібно як-ини. Тоді вже я чула перед-смак того, що нині переживаю, але тоді ще крихта надії бле-стала десь оподалі... А нині?... Ох, нині ні оден волосок її не тішати мене.

Тоді, не знаю чому — на-раз віра моя в тебе, в твою лю-бов до мене, в твою чесноту захитали ся. В серці моїм, най-шла ся ще якась струна, що не даючи супокую шентала ме-ні: "Тепер пора, розірви, поло-ми всьо, бо нині тебе не любить, у него не стане сил... Він вер-нет ся з дороги і лишити те-бе нещасливу... Тепер пора, спини ся, спини ся!"

З тобою розлучати ся, тебе залишити? Ох, жаль мені, жаль дуже...

Так спробуй бодай! Побачиш, пересвідчиви ся... Бо ж ліпше скоро покінчити все, розвіяти тугу і жаль серед широкого світа, до якого брами як раз тепер відчиняють ся. Иншим часом будуть зачинені... Він не любить, а коли і любить, навіть, то він за слабкий характером,

він не поборе всіх протинно-стих...

Він не любить, не любить, не любить! — повторила я со-бі і рішила ся сігнати цілу ту поведію.

Скажи, чи не було б ліпше, як би тоді вже скінчило ся всьо.

Ти знаєш уже, ти пригадав собі про що і про який я день говорю!? Ні, ти так гарно від-ограв тоді передо мною коме-дію, що я до решти засліпилася... Ах, якими бо словами ти не промовляв до мене, як не кляв ся, присягав, що любиш, любиш вірно, до кінця життя, що скорше вмиєш, чим забу-деш залишити мене. А нині?...

Нині?... Нині ти живеш із другою — і так само певно як мене тоді стискаєш, цілуєш і вірність присягаєш тій...

Чи не може серце пукнути на споми него? Чи не рветь ся душа з болю, не туманіє мозок?

26. марта.

Ні дня, ні години, ні хвили-ни спокійної через тебе!... У сні і на дні...

Прогулянка акад. тов. „Молода Україна“ в Чернівцях відбулася, як ви вже зазначили у вчорашній газеті, в суботу, 2. червня с. р. Ветун на прогулянку і кор. на особу. Початок о 10 год. 2 по обіді. Мислю збору: невеличкий ройок на Горічці. Комітет докладає всім старані, щоб за-бава випала як найкраще, так щоб на-йбільш багаті були відпочиті. Звернення вислано. Хто не одержав за-прошення, згодом згодосити є до комі-тету на адресу товариства ул. с.в. Тройки ч. 51.

Комітет:

В. Сімович, Мик. Лесницький,
В. Воймаронський, Г. Гарасимович.

В П. гімназії в Чернівцях відбу-ся іоніти записання приватистів за П. впрод. д. 28. червня від 2. пополу-дні (присемні), а 29. червня від 8. год. рано (устні). Внесені до 1. класу відбудуться в д. 12. і 13. липня, а в основній речини д. 2. вересня від 8—9. год. перед полуднем. Зголошення приймає-ся з лип. в тих 3 дні. Прийняти до від-писного відбуду 1. класу повсім обмежені. Кандидати, що учать ся руского язика або предмету обов'язкового будуть при-йняті безумовно, кандидати однак, що учать ся румунського або голландського предмету, не можуть бути прийняті до цього заведення. Нині кандидати будуть прийняті лише в дуже обмеженій кількості, до нема відповідного місця. До німецьких відбуду 2—5. класу нині повні; зголо-шення треба дати 1. вересня від 8—9. год. рано. Прийняти обмежено зип на гр. кат., гр. орієнт. руску народність, відбуду на учеників, що учать ся руско-го язика або обов'язкового предмету. Язика учеників, що тепер в сій гімназії записані, відбуду ся 1. і 2. вересня від 10. а 12. год. перед полуднем. Гр. орієнт. ученики румунської народності, і відбуду ті, що учать ся язика румунско-го або обов'язкового, мусять однак че-каати до першої гімназії будуть роком шкільним 1901/1902 заведені паралелки, до будуть прийняті всі, крім учеників гр. кат., гр. орієнт. рускої народності, які вчать ся язика руского, або обо-в'язкового.

Конкурс розписаний на підставі розпорядження п. к. кривого ради шкіль-ної з 31. січня 1899. ч. 223, до обсягнена ось-який посади учительських: 1. На посаду підучителя, загально підучителя при чотирокласовій шко-лі народній в Руській Банізові; 2. На посаду учителя (управителя) при однокласовій школі народній в Донго-вці. 3. На посаду підучителя, загально підучителя при трикласовій школі в Ісєвці (Гориний кут); 4. На посаду підучителя при однокласовій екскурсії в Каранчів над Черешком (Лазова); 5. На посаду підучителя, загально під-учителя при трикласовій школі народній

в Луківці над Серетом; 6. На посаду підучителя при однокласовій екскурсії в Луківці — Миколі. 7. На по-саду підучителя, загально підучителя при двокласовій народній школі в Миколі. 8. На посаду підучителя, загально під-учителя при двокласовій школі на-родній в Миколі; 9. На посаду учителя (управителя) при однокласовій школі народній в Мариничах; 10. На посаду учителя і підучителя при чотирокласовій школі мужеській в Вашишані над Череш-ком; 11. На дві посади підучителя при чотирокласовій школі жінської в Вашишані над Черешком; 12. На посаду підучителя, загально підучителя при двокласовій школі народній в Валанчу. 13. На дві підучительські посади при п'ятикласовій школі мужеській в Вашишані. 14. На посаду підучителя при шеста-класовій мужеській школі в Радівцях з викладавкою мовою німецькою від 9. і 13. а німецьким язиком викладавкою з від 18. також з руским і польським або предметом обов'язковим від 10. і 11. а німецьким руским і польським язиком викладавкою від 1—5, 7—9, і 12. з рускою мовою з німецькою або обов'язко-вий предмет. Для посад в Долгопіль і Мариничу треба також вказати єв-ські дозвільні для науки гр. пр. росій. Подана треба вносити до відповідей шкільних рад позитивних найкраще до 15. червня 1901-го р.

Отворене читальні „Рускої Бесіди“ в Кичері відбуду ся в неділю, 2. червня с. р. о 11. год. перед полуднем, а потім відбуду ся також весняні загальні збо-ри нині після сідуючого дашного по-рядку: 1. Записане рахунків і біланс за рік 1900. 2. Вибір трох членів стар-шини. 3. Візні внески. О 3. годині не позуля дасть тамшня молодіж: дра-матичне представлення зі сльвіами „Па-сочка“ в честь безсмертного Тараса Шевченка. На се незвичайне свято наші обіймає прибути єв. посол Ар. Стожкий і проф. Клим. Старшина єв. записані сям і всіх із багатьох і класів, що хотять почути слова правди і науки.

В. Турчик,
голова.

І. Ілюк,
камер.

Жіноче товариство „Руска охорон-ка“ у Львові зробило перший ступінь в своїй діяльності. Заходом шкіль-ного товариства та при щедрій допомозі відомого ветерана-патріота Ва. о. Куріла Сіле-вого з Жужеля, соціального повіта, за-сновано в прилучені до мужької шко-ли сест. Циблоні першу руску охоронку для селянських дітей. Матеріаль-ні основи до заложення охорони дав протектор і фундатор о. Сілепний, від-ступивши забудову на ту ціл простору хату з обширним огородам та за-дом записані охорони в управителя охорони повне удержане. Урану 6.

тороння обіймає іменована з рамени ви-дачу товариства з-а Зеновія Майнорена, котрий приїждив помічати з поміж сіль-ських дітей. В охороні знаходять нагляд діти від четвертого (маленькі) року життя, котрих родичі виходили в дому, приводять до охорони, а віддають під опіку наставителя. Рівнож-ж і діти в шкільній пілі, що мають шкільну науку, можуть відійти від шкільної науки нас-проводити в охороні. Там забавляють ся діти під оком наставителя і єв. помічати позитивними, приличними і до-ровними іграми і забавками, піснями і т. п. Наставитель учить їх перших мо-литов та початків катихизму, а при то-го цікавими поучаючими з ласки опо-віданнями та наглядним способом при по-мочі образів розширяє умови їх гори-зонт. Треба надіятися, що почин мо-лого а рухливого товариства упирає ся на випрашаних успіхах та що оно най-де ще не одного добродія, що за при-міром о. Сілепного прийде єму з шкільною в тяжких початках і дасть можливість записати в як найкращій часі неодну охоронку. — Адреса товариства: „Рус-ка Охоронка“ на руці Ва. М. Грушев-ського у Львові, ул. Дембровського ч. 6.

Огонь під землею. В Парижі мину-лого тижня около 10. год. вечером ви-бухнула пожежа в бараках для складу нафти, при шляху підземної залізничі. Душний дим наповнив тунель, а саме тоді надіхав поїзд. Машиніст старав ся вийти з диму, однак в тій хвилині дано-знак, аби задержати поїзд. Се було причи-ною величезного переполоху межи подо-рожніми: деякі повисокачили через вікна і уляли так нечасно, що позомали руки і ноги. Около 20 осіб потерпіли тяжкі рани.

Розрухи в Росії. З Одеси дово-єсть, що там застрайкували робітники і підпалили три фабрики і кілька жи-дівських ресторанів. Шпикари Розен-берга убив вийшли робітників колом, а его сина також потовчено. Жандармерія улянула около 100 осіб. — В Москві і Києві тривають далі арештованні осіб підозрілих о участь в політичних заговорах.

МАЛІЙ ФЕЙЛЕТОН.

Марко Черемшина.

Святий Николай у гарті.

— По-с-ет! уже іде!
— Кудя?
— До нас.
— До?
— По-с-ет! Ой, а як на Прива-ковім перелазі. Вася, скоріше на під.
— Чого?
— Найрай термітез одержу, при-важ наменем дошку!
— Уже приваля.
— То сніг кожущину, бо возме.
— Ні, а втечу.
— Нена сховала одинок?
— Сховала.
— А яка ск?
— Навесом притурсує, не за-драть.
— Де?
— Що?
— Дайте же свій напелзх мені.
— На, утій!
За вермили показала ся вігурка пов-на чорною одією, а на голові шапка з чорно-жовтою мотузкою на довгих кінцях і з круглястим гузіком на пере-ді. Чувся виходить понад рілля дво-шавня. Під лівою нахою подовгаста ки-га, в правій руці бус. За вігуркою йду-ть два люди. Один несе спору важку му-жичного шапки та оди, другий го-лоруч.
— Дома Куріло Сіучу?
— Тимш...
— Куріло Сіучу дома? — грим-іше приваля вігурка.
— Чи-му би не дома, проше ласки божої тай нашої! — відозвав ся з низької, майже безвищою тліти хриплим, придушеном голосом. Слідом за тм скринисли морні, закурені двері і вину-тили на двір чоловіка середнього рос-

ту. Його худе, поморщене лице, кучма нерозчесаного волосся, сухоробі гриз-ли, що їх не обіймає собою темна, латана сорочка, нитерті, червоні колосні і худощі, боє логі говорили самі за него, що він є. Він не потребував пред-ставляти ся. На його стан аложили ся білі нуджі і винитували на ньому гру-бими буксами: мужик.

— Я дома, проше ласки божої тай — повтаряв Куріло Сіучу, схиливши ся в низ.

— Чому не вітаєш ся, як тебе вичуть? — сердито спитала вігурка.

— Та ви-же ні? Я дома, проше ласки...

— Будемо тебе забирати за по-даток.

— Що-ж діяти, проше ласки наша тай залуктора.

— Худобу маєш?

— Маринича дасть Біг, проше ла-си! Вже давно не купила-сья скороти.

— Що маєш рухомого?

— Хоромі? Ей де! Хоромі не-ма, проше наша, чотири годі сій тай по весму. Біло си діє, нинішній тай го-диний та чимий напчик!

— Врешт! Присяжний! Ходім до середни.

— Або-ж я спираю ласкавого наша?

Пан екскуртор штовхнув наліццю в двері, що до половини вже були о-тверті. Двері заперті і відхилились аж до самої стіни. Екскуртор зігнув ся і нерестунами поріг, за ним увійшов при-сяжний, а відтак Сіучу. Другий при-сяжний ливши ся із своєю нашою на двір і прилагоджував посторонні на новий замок.

— Де-ж твої рідні? — питав недо-вольний екскуртор.

— Біло си діє, асний та добрий напчик, штири сій тай... Самі здорові, надите, Бог би вам дав навогане!

— Я нічого не піджу.

— Га! нічо-ж-бо в видіти напчикм очам: біла тай клопіт!

— То твоя жона?

— То, проше ласки наша, жінка.

Куріло Сіучу, що доси стояв невоворотно в чорній сорочці без ови-ли, поступила один ступінь банане і в чоловіком євому і глянула на сніг екс-куртора в очі.

— Нічо нема, асний та добрий напчик, без овиночки ходжу.

— Таки нема нічо, хоч нині — до-дав Сіучу.

— Де-ж ви спите?

— Шинуючи чесну голору напчику тай сьвітлі образи тай нас іршеніх³⁾, ми спимо на землі, а діти на лавці.

— На чім спите?

— Таки на землі.

— А подушки де?

— Га! Подушок дасть Біг, на ку-лаці спимо.

— Врешт!

— То, твоя очі надють, то-є-в-но спираю шувати.

(Конець буде).

¹⁾ Хоромі — сніг.

²⁾ Іршені — хрищені.

Здойми вже ран ті чари з мене!

Щож тобі із того, що я все люблю тебе, що все думаю про тебе і все тужу за тобою... Правда, нічого?...

Чому ж не вирнеш тої любови із серця мого, як вирвав шасте мого, сприйм...

Пятий місяць як ти живеш щастливо із жінкою і пятий місяць я мучу ся терплю одної хвилини не забула думати про тебе... Все ти і ти стоїш перед очима моїми!

Ні! Ні! Се не на пусто... Ми віждемо ся колись іще. Я хоч так часто поштарю собі, що ти вмер, що наші дороги розійшли ся, що між нами безодня, пропасть — не можу ніяк пересвідчити себе що се дій-сність, що диха будь-як розлу-чили нас, розлучила на віки!

Ні, повторю собі, се немо-жливе і не знати по що і для чого, вговорюю в себе, що ти вернеш до мене, що треба мені лише бути терпеливою, ждати спокійно... І гляди... я успокоюю ся і жду, жду, жду на тебе.

— Прийдеш до мене?...

А скоро, бо серце мове на скрізь переповнене жаром лю-бови до тебе, душа моя бажає тебе, уста дронять на вгадку поцілунків твоїх...

О верни, верни до мене.

27. марця.

І нині я знов очожджу речни-цю — річищу, якої я бодай була не дідкала. Нині рік, як ти відважив ся, ріши ся ска-зати мені: „Годі, розійдїм ся!“

Рік уже! Боже! Боже! Рік я мучу-ся, терплю і живу, і за-бути годі!

І так будуть минати роки за роками, а мені не пекше, лише тяжше буде в кождим днєм, із кождою годиною, хвилиною... І не найду спокою, хіба в хо-лодій могилі і то Бог знає, коли іще!...

І не жаль тобі мене? Не жаль?... Я справді така бай-душна тобі?...

Пошукує ся **МОЛОДЦЯ** в віні до 32 літ в відповідним обра-зованем, котрий помагав би при го-сподарстві на більшим фольварку в Буковині. — Но практиці і пробі красна будучність. — Влізати відомість через Адміністр. „Буковини“.

Др. ЕВГ. КОБРИНСКИЙ
лікар-спеціаліст
у жіночих і дитинячих
недугах
ординує при ул. Головної
Еншенберга ч. 20.
— від 2—4 попол.

³⁾ Де, скорочено замість дедю — тату.

Справоздане касове „Рускої Каси“

за місяць цвітень 1901 року.

А) Приходи.

На початку місяця		в протигу місяця прибуло		3 кінцем місяця	
кор.	с.			кор.	с.
20	—	1. На фонд резерв. загальний	4	—	24
—	—	2. На фонд резерв. товар.	—	—	—
587	50	3. Вложено паїв	140	—	727
6866	53	4. Вложено вкладок шали.	1509	40	8375
6355	16	5. Звернено позичок на скрипти	1141	85	7497
3399	71	6. Звернено позичок на векселі	385	65	3785
1627	39	7. Побрано відсотків	234	06	1861
258	54	8. На адміністрацію побрано	31	91	296
34	83	9. Побрано коштів спору	6	46	41
19149	46		3453	33	22602
5099	79	10. Готівка	5747	76	5099
24249	25		9201	09	27702

Б) Розходи.

На початку місяця		в протигу місяця убуло	3 кінцем місяця			
кор.	с.		кор.	с.	кор.	с.
4	—	1. Вложено на фонд рез. загаль.	—	—	4	—
5	—	2. Вложено на фонд рез. тов.	—	—	5	—
537	48	3. Виплачено пайів	455	40	992	88
7535	96	4. Виплачено вкладок щадн.	6590	6	14044	92
5210	—	5. Дано позичок на скрипти	1760	—	6970	—
4492	—	6. Дано позичок на векселі	—	—	4492	—
219	65	7. Виплачено відсотків	—	—	219	65
165	43	8. Виплачено коштів адміністрації	36	93	201	76
—	—	9. Виплачено оплат скарбових	18	79	18	79
—	—	10. Розділ чистого зиску	—	—	—	—
305	97	11. Виплачено коштів спору	—	—	305	97
26	—	12. Видано на інвентар	—	—	26	—
18501	49		8779	48	27280	97
5747	74	13. Готівка (Сальдо)	421	61	421	61
24249	25		9201	09	27702	58

В місяць цвітня вступило 4 нових членів з паями декларованими на суму 160 корон, і дійсно заплатили 140 корон. Виступило 4 членів з паями на суму 455 кор. 40 сот.

Дирекція:

Ат. Руснак
наступник голови.

Антін Елім
член старшини.

Друкарня „Рускої Ради“

в Чернівцях, уліця Петровича ч. 2.

має на складі отсі виданя:

Bestrebungen der Rumänen	др. Смал-Стоцького	1-50 кр.
Буковинська-Русь	др. Смал-Стоцького	1-20 „
Твори Юрія Федьковича		1-— „
Бесіди про часи козацьки		75 „
Листи з пекла Осипа Шпитка		20 „
Людина Ольги Кобилянської		40 „
Природа		20 „
Покора		70 „
Чума горічана Омеляна Поповича		20 „
25 повісток		10 „
Хлопці-садівники		20 „
Цісар Франц-Йосиф I. Омеляна Поповича		10 „
3 села Богдана Ленкого		20 „
Гадки про потреби Українців		15 „
Сина книжочка Василя Стефаника		70 „
Громада др. Смал-Стоцького		10 „
Пропасть Івана Бажацького		10 „
Домашній писар др. Теодота Галіна		80 „
Верховинські згадки Євотія Пігулика		50 „
Студий богословські о. Євстафія Будильця		3-— „
Образки з природи Івана Сивюка I. і II. том по		5 „
Приказки книжочка для веселих людей Івана		8 „
Данилевича		

На поштову пересилку треба долучити 5 кр.

Г. Файлес

уручач нагійток

Чернівці, Руска ч. 8.

Яко дамська фризирка „Secession“

як також естетичність у всіх париских дамських фризюрах поручає ся пані

АННА ВАЙС,

Чернівці, Tempelgasse 6.

(сальон фризирський Леона Вайса), потра у Відні за знаменитою смак у стилю „Secession“ і за фризирську техніку була похвалено відзначена медалью.

Ціни приступні.

Весняні річі найновіші вже прийшли

В гандлю Б. БАЛЬТІНЕСТРА молод. Чернівці, ул. Головна ч. 3.

Капелюхи для панів і хлопців сільшові; чорні і з найрозмаїтших модних красок; з найславніших п. к. фабрик І. Генріка Іта у Відні, Осипа Піхлер і сини у Гранах також з фабрик Бораззіно, Гіузенне, Фрателло в Александрії.
Мужески капелюхи від 3-— к. до 12-— к.
Хлопські „ 1-— „ 3-— „

Кравати вишукано найновіші дещо в найбільшій виборі.

Рукавички французького фабрику (Glacé) швейцарські і до прани усе під гваранцією; дальше також Ерем-Фальор і тонкові рукавички.

Бронзові і посіпні річі зі старого срібла як: найновішого заграницного фабрику годинників нандеабрів, парабов, гарнітури до писаня і курена, посіпні фігури і т. п.

Товари обувні, лиш добрі фабрики для панів, дам, дівчат і дітей. Головний склад французької фабрики обуви А. Сапек і Howlett & White, в Англії найкращої сорти:
Мужески черевники від 8-— к. до 20-— к.
Дамські „ 7-— „ 24-— „
Для дівчат і дітей „ 2-50 „ 8-— „
Домашні черевники в найбільшій виборі і найбільшій виборі.

Кальози найбільший склад з найбільшою петербурзької фабрики.

Парасолі під дощу і сонця в найбільшій виборі і найбільшій виборі.

Мужескі сорочки під гаранцією, вічні і довгі, ковирі, манжети, хустки до носа, мужески шкарпетки, дамські і для дітей панчохи в найбільшій виборі.

Гарнітури до писаня, столичні сигарки, рами до фотографій і т. п.

Принагідне купно: бурштинові писаринки від 1-25 ар. до 10 ар. разом з еутерадіом.

Склад ц. к. привілейної фабрики товарів з альпаки і хінського срібла В. Бахмана і Сп. у Відні.

Виходить в Чернівцях
що сороди, п'ятниці і неділі.

Редакція, адміністрація і господарство:
вулиця Петровська ч. 2.

Рубрикація вартості се лише на попередній
випуск. — Рубрикація неоплачена!
власні відкриття.

БУКОВИНА

Передплата на „Буквину“

на цілий рік	20	Кор.	—	ср.
на пів року	10	—	—	—
на чверть року	5	—	—	—
на місяць	1	—	—	75

Повинне число копій 15 коп.

Передплата і наслідки за інсерації
платні в Чернівцях.

3 політичної ниви.

З ради державної. Від послів „Руского Клубу“ постанови були в минулому тижні два внесені: п. Яворського о зниженні ціни соли, особливо призначеної для худоби, та о щедріше даванні безплатного побирання сировини і п. Романчука о поділ галицької Ради шкільної на польську і руску секцію. Внесені се умотивовані докладно а підписані нісима послами Руского Клубу (враз з п. Брайтером), п. Пігуляком, ліберальними і клерикальними Словінцями, чесними агриристами і радикалами, дальше Німцями з поступової партії і п.

Російська телеграфічна агенція доносить з Кутаїсу, в закавказькій губернії, про такі події: В театрі в Кутаїсі, в часі одного представлення, устроїла громада студентів крикливу демонстрацію. Коли всі лі напівня не принесли успіху, виведено студентів з салі театральної. Тоді зібрала ся перед театром толпа, зложена з яких 1000 осіб, і устроївши демонстрацію, вдерла ся до поблизького міського парку і обкинула сторожу поліційну камінем. Аж прикиданні відділи козаків привернули лад, а в часі того ранено каміннями 15 козаків і 13 поліційників. — Подібні розрухи проявляють ся під якогось часу по всіх більших російських містах.

Мароканське питання. Наколи вірити словам бувшого французького міністра війни Ді Барейль, що однак з досвіду останніх літ

все таки бузоб за сьміло вивинити, то теперішнє французьке правительстві змагає до війни з Мароком. Експериментер додає, що вважав би таку війну незвичайною, величезною похибою, позаяк ся війна в Африці нимагала би страшенно багато жертв в грошех і людях, а можна до его слів ще додати — і була би великою небезпечністю для загального світового мира.

І се справді була-б велика гроза. Мароко займає поміж державами північної Африки, т. е. на полудневім побережжю Середземного моря таку область, що із стратегічного боку є найважливіша. Як Египт на північній сході, так Мароко на північній заході Африки є неначе сторожем, яка пильує входу до Середземного моря. Англія, що заволоділа Египтом і не думає зовсім вже его знеруги, домагала ся була для обезпечення морської дороги до Індії і Великого Океану безуспішно також входу до Середземного моря на заході і була би взяла вже его в свої руки, якби в Гібральтарі не мала певної опори і не вдовольняла ся сею обставиною, що Іспанія і Мароко, хоч безсилні і для неї зовсім не гризні, але все таки є її безпосередніми сусідами в сьім критичнім місці. Інакше зовсім станула би справа, наколиб Франція захопила в свої руки Мароканський султанат, бо се нагрожувало би становищу Англії на дорозі з Гібральтару а тим самим її найважливішим інтересам. — Власне захля того в Англії сьвідчать вельми пильно за подіями в Мароку і не можуть спокійно приглядати ся сему, наколиб яка небудь європейська держава за-

думала посісти Мароко. До того ще її торговельний оборот Англії з Мароканським султаном є доволі значний і для Англії з тої причини незалежності Марока не є байдужна. Словом, Англія на случай війни Франції з Мароком станула би неперечно по стороні султанату і не допустила би до того, щоб Франція прилучила Мароканський султанат до своїх північно-африканських посідастий.

Мароканське питання однак висунуло ся у Франції тепер на перший план. По дорозі з Альгіру на полудне, в намірі, щоб французький Суддя злучити з посідастями на північній побережжю, французькі війська мраз вже попали в неприязні зачіпки з мароканськими поселенцями. Крім того мароканський султан протестував уже проти забору поодиноких областей на полудні Альгіру, до яких він сам підносив свої права, а на останку магометанський фанатизм Мароканців ще й нині є грозою для спокою в Альгірі. Французьке володіння в тім краю не є ще зовсім обезпечене, а імені в останніх часах і наслідком забору Туатських оаз проявила ся назово мароканська агітація. З мароканського султанату часто заходять Берберійці до французької колонії, щоб там починати ворохобню, як се недавно стало ся в селі Маргариті. Захля того Франція думає приперти султана Абду-Азі-са до муру. В XIX століттю вже двічі Франція виступала проти мароканського султанату війною і все з добрим успіхом, бодай хвили-м. До тривкого забору з ріжних і то вельми поважних причин не дійшло і мабуть і тепер Франція

не так легко рішить ся. Очевидно є се лише провокація в рішенні мароканського питання, котре, одного дня, подібно як китайське питання, стане з цілою силою на черзі, навіть коли в сьій хвилі міжнародною угодою або міжнародними зглядами его положили ad acta. В тім відношенні і проводіканню справ містить ся вся суть дипломатичної штуки і се є дуже вигідна система, але она справи не по-загоджує.

Політичне „Kolo polskie“ на Буквині.

В п'ятницю 24. с. м. відбули ся в Чернівцях збори товариства „Kolo polskie“. Зі справоздання секретаря сьліхує, що анділ виявив ся із повірною йому оцінці над Gazet-o polsk-oю збираючи субвенції на цілі видавництва і утримуючи зносини з редакцією сьї часописи так, що таким чином Gazeta polska була органом сего товариства. Сї підписники лишають ся й на далі. У відносинах з політичним стороництвом і народностями стояло „Kolo“ все на поодиначім становищі. Посли клубу нірменсько-польского в яким місьце бл. п. дра Стефановича займає п. Казимир Богданович, а якого провід лежить у руках п. Кр. Абрагамовича, належать до сьїмової більшости. В тій коаліції, до якої належать Русини, Німці і Жиди утримує їх охота широй праці для добра Буквини. Як здобуток підносять ся іменом не інспектора для шкільництва і науки польської мови в Гурегу-морі.

3 нарисів Івана Герасимовича.

I.

Нема її.

Без неї тісно і нудно мені дома на самоті, коли утчу від гамору сьлітового, тісно і нудно мені між людьми, коли піду шукати у них віради і поради, тісно і нудно мені всюди де її нема, а її, о Боже! не пайду вже тут більше на землі... не пайду її, хіба купку попелу на місці, де уложили її пани до похоронного, вічного сну.

А мої діти... — Хто споминає про діти, хто споминає про сьвітлі дрібненькі, про квітки мої півничі, та недоцвітають? Не згадуйте про них, люди добрі, не згадуйте про них ні словом, бо серце розпадає ся мені з жалю за голубитими моїми сьвітлицями, за їх доленкою, що улетіла від них враз з матір'ю і вже ніколи, ніколи до них не вернеть ся.

А щож то за чудні діточки ті дрібненькі, щож то за любов материня горить в їх очках! Ще малі, бо старшеніший іно що шесту лоску побачив своїм сьвітлим, шльірованим очима, а меншенському ледви що четвертий рочок усьміхає ся, а вже вібразив сиротинця разом, узали ся за рученням дрібненьким і хотіли йти в другий сьвіт матусеньки своєї глядіти, шукати.

Серце зацмівало, виворухило ся в мнї, коли я се побачив.

— Боже — гадаю собі — чиж ти не видиш цілих товп людей, що так просять, на колїнах благають розлуки з тим сьвітом, а ти пісзав ту злоту розлучницю під мою стріху почорнілу, аби їще душу і сьвіт і все, що в сьвіті є очорніти.

А до моїх маленючих, до моїх сиріток наму сьвітлицю сумно, невесело:

— Рожеві цвітати, чому не цвітете, Дрібненькі діти, деж від мене вьдете?

Та они мені, залузли мої маленюкі, криз сьвіт відлазують:

— Як би не мороз, цвітати би ми, А як би ми маму мали — не йшли би ми.

Як їх потїшало бідних, потїшаю як можу, промовляючи:

— Зачекайте діти, зачекайте тї, Я піду вам вившу маму приведу.

Але перенести мої відношдають мені жалїсенько:

— Та зотї як си тату жінку приведете, А вже-ж ми мам тату мамі не знайдемо

Тай ще додають прїз плач:

— А вже не буде тата як бул... Голубку чєсала, тай думала.

...

...

Мої дітчанки тепер у своїй тіточці. Частенко до неї вьлізую ся, привнесу сиріткам засосїв солодких, бубаних біденьких, поспешу ся з ними хизлю, сна-

му на відходім новій матїні: „Спасїбі“ і тілаю, бо не можу довго вьдїхати на однім місці.

Вийду на сьвіт, але він вже не то, що перше. Ще як чорні хмари окривють мене небо, як тижне, злоте горе давить груди неспотїшним, як сумні похоронні сьпани відбивають ся о мої уха, то якось ледше чоловікови, коли видать, що не сам горює, не сам зносить тяжку судьбу. Але як вибере ся весний, сьвітлий день, як загідне голубе небо усьміхає ся привітливо до нишної землі, квітотї цвітучими садками, зеленими галями, ро-сїнними лєвадами, як жайворонки, соловейки веселим щєбетанєм наповняють воздух, як з грудий марокої прасавинї шириваєт ся легка, безжурна пісня, коли вьзгаглі весь сьвіт сьміє ся, на мене налігає така туга, такий жал, що не можна його ні словами виневісти, ні в пісню указати.

Тоді тілаю там над ріку, де широкості верби пють воду з її русла, стану над її берегом, подивлю ся на чисте небо, на хрустальну водичку, на верби, що домагаєт ся в її легких хизлях, а пісня сама несьвідомо зичє з уст моїх:

— Висока верба, висока верба, Широкий лїст пуская, Велка журба, тяжка розлука Серденько уриває...

...

Люди наливвають мене віджодком, диким безумним, тай наливвають здероні, — а лиш чєкаю, очїдаю тої хизлі, коли

зможу знов із нею, з моїм ангелом побачити ся, — тоді вже можу — можу не розлучити ся з собою, тоді вже ніхто — ніхто не відойме її від мене. Коли се чим скорше насьїла, бо де її нема, нема жити для мене... А на землі вже її більше не побачу.

27. вересня 1898.

II.

Скошена цьвітка.

Весна, Сонце збудило ся скорше, як жителі міста К., і піднесло ся на видно-крузї. Оно розпочало вже свою дорогу. Що дня робить оно то саме, а люди так вже звикли до того, що всякий дуже дєлувал ся і ціле місто говорило би об тім, наколиб оно призабуло раз збудити ся піти в звичайну путь.

Але ніхто не звертав уваги, що в похилений, літати згорблений хатчинї при-улиці Пенарей не збудила ся ще до тепер Василиха, діткова вже вдовця. Не збудила ся она ще, але сї дошла Ан-ночча, осамїтїла дївчинка, дивно яко вєтала, умила ся, зачесала гарно буйно золотисте волосєчко, сьїла легонько в носу, помозила ся до Всевинного, тай сїла під віконце понтаряти залану до нїколи лєнїю. Она хотїла їще перед тим розпалити під кутнею і наставити воду на чай, але дрова вийшли і она рішила ся замлати, аж мама сї вєтано.

Мирове і поєднать станівців кола, утвердити без сумніву начальника краю в тім пересвідченню що Поляки стремлять до осягнення того, що їм правно належить ся, а що краєвим справам і гармонії народних сил не принесє шкоди.

Становища Поляків не змінять ала воля противників. Тому Gazeta polska відповідала рідко, а все тактовно на неузасаднені закиди, навіть коли вони появили ся в денниках сторонництва, яке належить спільно з Поляками до соймової більшості. Виразом злогобного дотримування союзу зі сторони Поляків було те, що вони підняли ся з Русинами найважливішою досї добічею: мандатом до Відшу краєвого.

Одинокий представитель сторонництва вірменсько-польського в Раді державній п. Захарій Богосеніч не приступав до „Кола польського“ у Відні стосуючи ся до бажань своїх виборців, які уважаючи парламентне коло польське перед усім за репрезентацію Галичини, не хотіли, аби посол більшої посілости буковинської, вибраний на підставі компромісу виборців різних народностей зазначив польську народність приступивши до віденського „Кола польського“. І в тім огляді Поляки поступили собі злогобніше ніж інші народности, котрих послали помімо того, що їх вибирали різні нації. Приступили до клубу найбільшого їх народности.

Збори прийняли до відомости се справоздане. Далі прийняли справоздане каснера. Нарешті вибрано через зклимацію председателем знов п. І. Віслонського радника двору, а до відшу увійшли: пп. Криштоф Абрагамович, власитель більшої посілости і посол до буковинського сойму, Кароль Вориславський, вл. реальності і радник міста Чернівців, Др. Альфред Гальбан, проф. університету, Вінцентій Коритинський, будівничий міський, Др. Станіслав Киятковський, лікар, о. Олександр Опольський проф. учительської семінарії, Др. Целестин Подлевський, заступник директора чер-

новецької репрезентації краківського товариства знаймих обезпечень, Др. Адольф Стинельбінський адвокат краєвий, Михайло Тинціньський, вл. римарського закладу, Адольф Веселовський, вл. більшої посілости і посол на сойм краєвий.

Спільні делегації.

На засіданні військової комісії австрійської делегації др. Герольд звернувся до військового заряду з лаявом, аби винирав все, що може викликати спір між цивільним населенням і армією. Спеціально жадувал ся бесіди на підносини в Чехії, де здає ся панувати певна анімоція против чеської народности. Др. Герольд обговорював даліше справу самоубійств в армії, а спеціально справу Жіліжжа, домагаючи ся переведення строгого саїства і подання результатів до публичної відомости.

Дел. Поповський жалув, що справа теплої нечереї ще доси не поладжена, і домагає ся увагання постулатів сільського населення в часі маневрів, обговорює конечність реформи військового закона карного, домагає ся зміни § 31 військового закона в тім дусі, аби кандидатам духовного стану, як довго они в семінаріях, уможливлено студії. Бесідинка висказав також бажане, аби в часі військових вправ більше шановано різні култури і аби воєки діставали урлопів в часі жнив а родини бідних резервістів запомогти. На закінчене домагає ся, аби армія покривала свої потреби прямо у продуцентів, і підносить спеціально постулати галицького промислу.

Дел. Баринський домагає ся видання нового закона і нової військової процедури карної. З відношенням зазначає, що управа військова в сегоріччїм бюджеті руководила ся більшою ощадністю, як звичайно. Даліше жалув ся на упослідженє гр.-кат. військових капеланів і на непошанованє руских сьвят

в армії, а їхніми предкладає денні бажаня різничого населення.

Дел. Кошовський домагає ся заострення кар за похибання зброї, за оскверненє військових против цивільних, за обиду народности і за малтретованє воєнків, підносити притім конечність, аби офіцерський корпус в інтересі власної своєї поваги шанував закони і повагу політичних властей. Бесідинка бажалє собі, аби знанє мисля полку стало ся загальнішим між офіцерами і аби в надотсних школах більшу вагу клали на науку латині. Даліше застерігає, аби службового звиса в армії не дучити зі справою державного звиса. Бесідинка звертає увагу на добру організацію військового провінціального відшу в Прусах, котрий при доставах для армії признає в порівнянню з Австрією для до три рази більше достає місячним продуцентам. При доставах повинні бути в значній мірі увагдані дрібні промисловці, спеціально галицькі швейні римарі і ткачі.

Дел. Герольд порушив ще раз важку справу. Німецькі звиса є лише звисом службовим і звисом команди; звисом полку є звис воєнків полку. Отже в звисах з воєнками треба послугувати ся звисом полку і тому нестерпно викликає справу „зде“.

Дел. Толінгер висказув бажанє різничого населення, спеціально що-до урлопів в часі жнив і шанована застїв на маневрах. Против малтретованя воєнків бесідинка поручає енергічне поступованє і улічненє негідної підвоєнїарї.

Міністер війни відповів: Важна аби з громадами військової власти кореспондували в їх звисі, не можна спонити з причини великого числа звисів в монархії. Случай малтретованя воєнків все єсть предметом острого слідства і винуватців строго карас ся. Винадгородженя за кватирунки і за підводу належать до компетенції сойма. Що-до факту наведеного Баринським, що в гр. кат. великодний паніхїдхн відбували ся у Львові вправи піхоти і артилерії, то міністер зарядив в тій справі слідство. Справа нових гарнат знаходиться ще в стадії проб, бо міністерство хоче завести найбільшій моделі. Нездолго буде можна правим фабрикам дати більше поручень фабрикант кул. Досвід зі складовими домами дали добрі результати. Ще через довгий час дрібні промисловці не буде можна давати більше, як 25 пром. достає. Справу закупки коней прямо під господаря міністерство пошрас по зможі. Бажанє, аби ті, що оскінали низшу середню школу, служили два роки, стрічає ся з таким самим бажанєм нижній категорій людей обовязаних до військової служби, що лише біднійші класи мусіли би довгати татар трилітній служби.

Позеві школи винадгороджує ся в спосіб як найбільшій. Проект реформи військової процедури карної одержали вже оба міністри краєвої оборони.

Військову ординацію прийнято разом з резолюцією. Помера, аби до року винісено дано вже приречений проект військової процедури карної. По ревераті Поповського прийнято також без дискусії військовою екстраординацію.

Слідуюче засіданє в четвер. На порядку денним сиропозданє а бюджету: Загальничого і воєнної маринарії, а окупаційних предетів, спільного міністерства фінансів, найвасшої рахункової палати і кінцевих рахунків.

Д о п и с ь.

Релігійно-моральне вихованє руского православного народу і єго пастирі духовні.

I.

„Православная Букенина“ помістила в ч. 12. з дня 21. цвітня (4. мая) 1901 передову статю під заголовком „Народное просвѣщеніе и воспитаніе нашихъ дѣтей“. У відповіді на те, най було німко нам учителям тожє заговорити і про задачу, яку мають спонити наші православні отці духовні околѣ вихованя релігійно-морального цілого народу православного а церкви, в школі і поза церквою.

Просьбіта, як вже сам п. С. каже, є основою цїасті цілого народу, а також цїасті держави. До сего не треба доводити аж п. дописувателя С., бо ми бачимо, нім він в своїм журналі почав нас навчати, як живе ся народам інших країв і держав, замешаних освіченими народами. На закиди против системи просвітної та против учительства, будьто перна неадада а учителя не старають ся, щоб молодіж шкільна навчила ся читати апостол і часослов, та сьмівати з дяком коло стани, можна би коротко замітити, що п. С. дучиє би пробив, як би о сьм діл не говорив, позаяк він до сего, як сам у своїй мазаній доказує, тільки розуміє ся, як питан на насі, і се переважне питання позістання людям фахоні і до сего позістання. Що до звиса дияконів, то нехай заанімає собі п. С. і славетна єго компанія, що школа народна перестала вже від давня пригортювати номінарі, підвичих і т. п. а замінила ся на сирвадичню школу народну, що по має з дияконією нічого спільного, а має дбати, щоб молодіж навчила ся воего того, чого кождому чоловікові потрібно у практичній житю. Хто хоче

Тимчасом на улиці почали показувати ся люди, з початку по одному, по два, підтан чмирав біліше і біліше. Почали отворити ся Greiserei, скрипіти фіри, сьністати, та викричати учиники, почали шиндїтись сторони безпеченьства, мазирувати жовїри нитрубюючи, та вибублюючи, сьлопом узипа почала оживлятись.

Гамір той збудив Василіху. — Анночко! — відозвала ся она по хвилі, убираючи вѣтаник — Анночко!... — А добрий дені мамі — підхопила донька, скочала і уцїтвала руку мамі. — Мама вже встають? А то нечомні жонїрииска! затарабанили під вікном тай збудили маму. Ну, ну...

Тай погрозила їм розжевом пазичком.

— Нащо-ж було, донцю, так рано вставати? — говорила мама — то нездорово. Подиви ся, як ти змієрїла... в очах сьніх мєні дитинко...

— Не кажіть так мамочко — перебила Анна. — Яноу-ж була би і донькою, як би я чєкала аж мама встануть, сїдланок знарить, та що може до зіжочка подадуть... ха, ха, ха, а вже хотїла воду настанити на чай, але що не було ані полїнци, то вєзла ся до шинки.

— Нащо тобі дождо турбувати ся лїд тевер дровами тай сїдланом. Доси мама жє, то не потребуєш собі тин годловни сушити, — будиш мати час як мене не стане...

І Василіхї закрутили ся сьїззи в очах на агаду, що було колись мусїла розставати ся зі своєю донькою.

Анночка, як би не чула тих слів, дьобїла даліше.

— Най мамуля дадуть три грейцари,

а зараз принесу дровєць, вже грамниці отворєна... О, як я живу ся на процесорку, то не будемо вже по три грейцари дров кувати, бо то великий захїд, але кунимо відрату цїду фіру. А на сїдланє не будемо пити чаю, тільки кару, як мамі поїть.

— Чи я лише того дочекаю дитинку — сказала влошпа.

— Чому-ж би не мамочко не мали дїждати? — потїпала донька; — а от мамі оуєди Грини і Гриниха дїждали. Марини вєзла вже їх до себе на посаду. Я нині в вечер поможу ся, щоб і ви того дочекали...

Василіха поцїлувала Анночку в чо-ло, обтираючи заласкою слєзи, що напрасно тиснули ся до очей. Були то слєзи радості.

— Учи ся, дитинко, учи! — відозвала ся зворушена і пригладжувала згорбленою рукою золотистє волосєчко своєї доньки. — Учи ся, а я піду до грамниці купити дровєць та чаю на сїдланє.

Анночка скрикнула свої рівні, коралєві губи.

— Я сама піду, мамо — сказала твердо — я вже волєна. А як аї, то не буду пити сїдланя.

Мати не перечила їй біліше, дала їй потрібні грейцарі і наказала, щоб вважала на фіри.

— Я в ярмарок їду, тай не бою ся фір — сказала утїшена, — або я дурна пхати ся під фіру... На, мамо, до побачєня... А як пїтчу а маминими гринками до Америки... Ха, ха, ха...

Зашнула за собою дьорі.

Тихо в хатї у Василіхї. Анна пішла до грамниці, а вдовина впала на колїна перед образами і в тихій, покірній молитві шипїла журбу свою перед престол Всевисшнього: Она перейшла вже вої молитви щодєнні, помолила ся на „сєбїнича“, тай стала горючо Господа багати о здоровє своєї любї дитини. Она не телефонїла вже безмисльно „Отче наш“, „Вірую“, але з глубини серця молила ся:

— О Господи мій, Спаситєлю! дай моїй Анночї здоровє, розум і охоту до науки, нехай роєте вєсєза, та здоровє, як риба в воді, як лєстївочка на воздухах... Прийми Матїно Божа молитву мою і занєси Синowi Твоєму, та попроє, нехай не карас Анночки за грїхи мої великі. — О Боже мій! згалинь ся на бїду сирїтку нещасливу. Ти видиш єї серце, єї думу, єї пїжнїєть, дєвіднїєть, доброту... О, не забирай єї від мене. Ти тільки маєш ангєлїв... тільки їх маєш, а она у мене одна, однієнька...

Криє, гамір сьнівив ся на дьорі. Він не дав Василіхї докінчити молитви. З сьніченєм серцем, без хустин на голоні вибігла вдовина на улицю. Люди збїгали ся до наладованого бочками воза, що єтоив на середній дьорі. Они товпили ся і зазирали оди через друтого.

— Пуєтїть мене, пуєтїть! — Роздав ся проралїний, нерєзлїний, дьрежачий гьлос Василіхї.

— Ой пуєтїть, пуєтїть!...

Люди мимоволї розступались, а она перла ся і перла ся до наладованого бочками воза.

Там порало ся мєлчик кїлькєро аудий. Дьох полїтїв робїло мїєє.

Василіха ганнула, а очє єї почєрнїло... Шєє бачила, але памєть стра-тила, не тїмїла, що дїєсь окурт нєї. Поза полєсьми поза лєжала бїда дїчинка з золотистим волосєм. Люди обєвєвали єї змїною водою. Она отворила на позісину свої лєні очі, хотїла віддїхнут, але лиш кровавє піна показалась на рївних дрібонїх уєтах. Одєн старєнїкий, сьпїий чьлєвік підїв єї, але дїчинка не могла вже сїдїти.

— Донцю моє, дучє моє, Анночко! Оа! — пригнула в пєтїні Василіха і припала до дитини. Она хотїла вхопити єї на руки, щоб виврати з обємія страшної, наблїжаючої ся смєрти, але єторожї безпечєньствє не позволило на те. Єї треба було завєзти до шїтєля. Надїхав ратунковий вїз. Там аєдали Анночку, там єїв полїцай, єїла і Василіха, а вїз покотив ся по гладїй дьорі.

З кладовища повертав сьвященник зворушений до глубини. Кїлькєро аудий, що були сьвідками сьмїного сєго акту отирали і собі рєсні слєзи, що тиснули ся напрасно до очей. — Се було не похоронї Анночки.

Молода будуча учителька дучє сво-ро сїнїчила свою карєру.

А єї мати...

Чи плаче, в слєзах розливає ся на гробї своєї дитини, чи ридє, розбавє ся сама одна в хатї, чи ходить від сьїдї до сьїдї шукаючи свої вїдради, забуть?

О ні! Єї гьрє занадто великє, щоб могла лишити ся на гробї своєї дитини, занадто великє, щоб могла вернутись

навчити си дівства, нехай поступить до освіченої народної школи до дяка-лі. Зрештою яка користь людям з того, коли діти навчаються за дном? Що за приємність слухати такого негармонійного співу церковного? Правда, що коли би учителі народні були платені за плекання церковного співу, як в Росії, то додали би собі праці, а спів шкільної молоді спротивив би приємності вірним.

Що до учителів самих, на них хотів донести учитель н. С. німеччини і їх, особливо тих, що не любують ся в „борах, іжанах-стат“ і прочим антипарексисах іжаними, в простіший спосіб обиде боятим, примітимо, що такими речами ми не воюємо. Називаєте н. С. учителів денунціантами. „Скажіть, пожалуйте, як назвати нас, когда вы указываете пальцем на поодинокі учителів і висечете їх? Не б'ють же не оправданы пороки? Не в'яже „Хороший человек!“ Пан С. чванить ся шаленими часами, у котрих просвітиці школи народні „Очень хорошо“ під надзором славно звісного інспектора Мартинюка, та укаже і на деяких учителів тодішніх і їх проступки. На се звинувачення коротко, що власті шкільні пересвідчили ся о діяльності сего мужа належнито аж тоді, як переняв сю службу другий інспектор, що має на оці лише відмінності просвіти народної, ему то в короткій час при его здібностях і твердій волі і віддало ся занепокоєно дихо направити. Хто засуджує тодішніх учителів, що небагато сповинали свої обов'язки, нехай досить ся самих тих учителів, а вони его своєю відповістю „посрамлять“. За їх безчинність винуватий той, котрий призначав собі платити дань. Одні привозили соли, другі кури і корбає, а інші ділили ревіренсерації і запозичили грошей з запискою „по нечестивому“. Ось вам і вся відповідь, загально відома тайна, коли тигне за язики!

НОВИНКИ.

Календар. Субота, 19/V. (1./VI.) с. м. Патрісія, Акація, задуш. субота: Р.: 1. червня. — Неділя, 20/V. (2./VI.) Ж. Сошествіє св. Духа, с. м. Талалея: Р.: Еразма.

Надане стипендій. Президент прав надан Павло Шухевичови, студентови прав і Вацлав Стімовичови, студентови філософії в Чернівцях стипендію для слухання руської народності на черновецькій університеті по 210 кор. річно на час університетських студій.

до хати, дивити ся на кожну річ, в кожній кути, котрий пригадував би її Анночку, занедало велике, щоб бачити людська могла его розбити, щоб она могла его нощі забути.

Она не має підваги затонити в печі, аварити якої страви, всею то пригадує їй Анночку. — Ой тіло дрижить, руки тремтять ся, — она не є в силі дечого пробити. Она ходить від хати до хати, але не по тое, щоб там своє горе згубити, (вирочіш нікому о тім не говорять) але по то, щоб тріпати тіло дечим зачисти, і по тое не приходять. Василька до чужої хати. — Она хоче перед образами помолити ся до Всевисного, попросити его о рай для Анночки, о скору смерть для її нещасливої матери. Але зблизіє її серце не може ні в шалених словах піднести високо до Бога. Оно в однім-однім слові помістидо всею молитву, несе жаля, несе печаль свою, в олові: „Боже-Боже, Боже-Боже“, котро безумно шептатиме.

Мешканці міста К. знали її породим, знають її і тепер і не дивують ся їй. — Але на селі бачать ся діти старої, сухої, згорбленої баби, а люди, коли її побачать, кажуть: — Дивіть ся, божевільна пішла.

15, серпня 1893.

До кваліфікаційного іспиту в маю с. р. згодилось ся: а) для вищихових шкіл 3, з них апробовано уч. Турецьку, і кандидата репробовано в і кандидатка відступила, б) для народних шкіл 21 учителів і 10 учителів, з котрих 2 кандидатів відступили, репробовано 3 учителів і 3 учителів виробовано учителів: Дашкевич Костянтин, Гредінбер, Гезер (з відзначенням), Кереміт (з відзн.), Козомішчу, Костенчу, Лайхнер, Лучко, Цигулик, Подмишлягу, Поповичу, Пратичай, Швер, Шестанбер, Жуковену, Серетин і Янушевську, для учителів: Гадзу, Гонна, Гара-симонича, Гусарчука, Ігнатюку, Німіджана, Ністора, Руснака, Семіюна, Вітана Кости і Юрія, Шкрабу, Берара, Острепського і Шлемка. Спеціальний ценз отбали: Дашкевич Марія і Качковська Марія з руської, а Костеріє Рахміл з польської викладової мови, доповнюючий: Айвасінг Марта з польської а Шваб Фелікс і Омельський Інокент з польської мови, Бомер Лев, Панчак Лео і інсп. Огратичу з російської, поспадний з відзначенням. (3 руської мови апробовані ті, що їх імена надруковані розстріленими буками).

Вірцева стилістика. яку подають „Buk. råd. Blätter“ учителям в руських статях, переважали всім поняття. Освітлена праця в статті самого редактора руської часті сего газети, яку правда рада шкільна ех обо напиде всім школам за дорогої гроші, що то їх складають руські громади на прибори наукові для шкіл народних. На стор. 153 і даліш 16 ч. „Buk. råd. Blätter“ з дня 25. мая с. р. читаємо в статті „Про світло“, що то є написав редактор руської часті сего газети н. Шкурган, такі стилістичні дивоглади:

„Тримавши бач скісно в воді, ели подивити ся позадок ного в дід, алясе ся нам тойже як-би переломлений; одиак такого явленя нема, наволи его тримати стрімко“.

„Вити монету, викинути ю н. пр. в корожий горнець або в порожню бочку, і віддалити ся від того сосуда так далеко, щоб її уже не можна видіти“.

„Подібним способом видале ся ціле дво судини підвешенням, що в одні чистих станів і рік важити“.

„Земля низшого Світу плоска, котру називає ріка Ніл“.

„Що але перед сходом і по заході сонця шийсь час показує ся світло, з початку слабе, а по раз сильніше, то тому завдануємо, що дучі світла в подучі підбивають ся“.

„Натомі соніва етане дуже мутною або непрозрачною, то або дуже несправний образ утворить ся в сітчатій, або жадного не буде на ній образа“.

„Перед меншою, котра звичайно є дуже випукла, отже лиш дуже малу жаринну (фокусону) далі має, находити ся мажорний ся упадіти предмет“.

Ось такої прамі і мудрости повне в кожній статті н. Шкургана, а треба знати, що списав він їх, як каже в замітці, для читання (!), що на жаль досі не виїшла. Додати-б що й то, що н. Ш. узяв себе дивно за найліпшого знатка руської мови. Ну, та нехай собі гадє, що хоче, але чи гадє рада шкільна уміняти учителів від примусової цензури такого змісту, чого вони рішуче жадують?

Загубила ся дитина. Іана Мигала-ток швеня з Галицької приїхав сего поведіла 26. с. м. на кримарок до Чернівців із жінкою і семилітньою донькою Маринькою. Ходили по селенях за сиротинами. Нарешті в одній есені з молами на Рудольфа плонці (Медальні) оглянули св родичів, що доньки нема. Почали шукати її, дали знати на поліцію і хоч уже пішла дів минуло, дитини не нема там нема. Усі їх заходи, аби доньку віднайти ехидати на дармо. Зрозумілий батько просить, нахилиб хто патрону на неї, аби зволни йому дати про се знати. Зверхний її вигляд: дещо росла, сухорізна на лиці, чорнобрива, очі чорні, волос чорний підпідний при ший. Убраня була у повний білий суконі в шнурованих черевках, в рижевім роженім руркованім капелюсі обложеном білою коронкою і червоною етикою, в коралках.

На поштовий віз, що з п'ятини на суботу їхав із Станіславова до Богородчан зі значною сумою грошей, наїлав у ночі якийсь розбійник, та почтар

відогнав его. Арештовано підозрілого розбійника залізничного.

3 „Дністра“. При великій катастрофі в Олешах погоріли в предметів обезпечених в „Дністрі“ церков і будинки 15 господарів, обезпечені на суму 29,540 кор.; рівночасно дучили ся більші пожари в Коронуві (нов. Рудки), де на 83 погорілих було 13 обезпечених в „Дністрі“ на суму 10,900 кор., і в Лісах (нов. Сопка), де на 31 погорілих було 8 обезпечених в „Дністрі“ на 4,130 кор. Рівночасно і то в одні дні 14-го мая одержала дирекція „Дністра“ доносів о 3 школах в Збаражні, 3 школах в Красній (нов. Надпірна), 1 школі в Додні, 1 школі в Городищу (нов. Березжани), 1 школі в Старосах (нов. Яворів), 2 школах в Грошовій (нов. Старий Самбір) і 1 школі в Тейсарові (нов. Жидачів). Всі ті школи вже закінчені і вишклені, а при більших школах в Олешах і Коронуві дирекція „Дністра“, не чекаючи окінчення ліквідації, зарядила зараз по пожарі виплату задатків на рахунок відшкодовані обезпеченим членам.

Нове товариство задатково урядників і селянщини. Ми подали коротку звістку, що дльвік Русини приступили до заснованя нового товариства задаткового урядників і селянщини на взір істнуючого для австрійської монархії Вестен-Вегей-у і істнуючих у нас польських урядників товариства задаткових, котрого цілю буде удержане і уагнутуванє доведеного личного кредиту руської інтелігенції. По нараді 21 с. м. відбули ся вчора 24. с. м. в сали руського „Сокола“ другі довірочні збори, на котрих передискутовано основно проєкт статута проєкції на. Ал. Серо-йковський. Ін. Бачинський і Григ. Грозиним. Проєкт сей, велим старанно оброблений, обговорено основно, при чім представителі поодиноких етанів висловили потреби дотичної династерії, котрі в проєкті узгадано, так що товариство завязане на основі того статута зможе знові відновити свої задачі. По обговоренні цього статута вибрано комітет, котрий має заняти ся скликанням перших загальних зборів для урядників статутів. В склад сего комітету увійшли нн. Ін. Бачинський емер. каїтин, о. Іоан Давидович еотрудник перших Успенія Пр. Дви Григ. Грозин урядник Товариства взаїмних обезпечен „Дністер“, д-р Теодосій С. Зап кандидат адвокатський, о. Теодосій Лежогубський урядник Товариства взаїмних обезпечен „Дністер“, о. Ал. Теминський прохр при заведєню карному у Львові, Роман Цеганський професор академ. гімназії і д-р Микола Шухення адвокат у Львові.

Головний Виділ товариства „Промсвіта“ рішив приступити вже в найближній часі до поставленя памятника на могилі заслуженого історика руського, нов. професора д-р Юліана Целевича. Сей паматник буде конструвати разом з місцем і посвяченням висше 400 корон. На се зібрано до сего часу 314 корон, та щоб пограти недостачу крото віднаємо ся до ионитатейв поїзного, аби зволни конструвати „Історію Світу Маньєвського“ по 2 пор. 40 еот., та надсилати сі гроші разом з добровільними датиами до Канцелярії Товариства „Промсвіта“ у Львові.

Страшний гураган дотис ся дня 25-го м. м. в Індях східних і знишив немалый кусняк краю, що тягне ся на кількадесят квад. миль. В однім місці міль дїо впрвало з корінем, а місто Мандалай, столиця провінції Барма, представала одне велике діло знищення. По бурі доправив ще дїше град і дощ, що пустив ся як з ведра. Не обійшло ся і без жертв в людях, бо агнуло їх до 20.

МАЛИЙ ФЕЙЛЕТОН.

Марко Черемшина.

Святий Николай у гарті.

(Коментар.)

Екзекутор перейшов ся скорим ходом по хаті і отукував паливою в одні, другий і третій гарт. Він бачив, що йому нема що звідси взяти: під передньою

стіною дошка дошка на трьох стовпах — то лавина; під прилежною стіною коротка дошка на двох стовпах — то „стіл“; на середній хаті има на ватру пришилена пошлом — то піч. Бачив се добре, але з приличкою „шукан“. По хвилинній зупинці він снів погляд на стіл, що під нею стояв „стіл“. Там була образ. Тао його чорно, закурене, тільки темно-жовтаві пемужки нагадували лице, голову і асноті над головою якогось сивого. Одні лишень руки, що видко вийшли з під майстерського, гупузного дозота, дохали йому поваги і призначали око. Стучу узяв, що „пан“ відважує ся в образ, і почівав ся в голову.

— То який кавад балвана? — про- буркотів сам до себе екзекутор.

— Ні, проше пана, то не Палагна, то святий Николай.

— Але руки ладні.

— То ще мій ирадїх їх різбив.

— Звідки ти маєш той образ?

— То тата, проше пана, з дїда- ирадїа.

— Присяжний! Здобий той образ!

— Та як-же це, націну? Спадайте на рани божі, лишть сивого, просиш Куріло.

— Спадайте на рани божі, лишний та якийсь мене адекутору, комісару наш любий, — голосила Курілиха.

Присяжний не їдав, аніж хутко образ і звів ся до двір. Тільки прохр закури ся і паутинням обведений простокутник дивив ся на тому місці, де стояв образ.

— Та як-же без образа в хаті, проше ясного пана? — падував ся Куріло.

— Не осоружте нам хату, комісару чесний, — заводала Курілиха.

— Шнода гадана: Ще й хата нїде на літцяцію, як не заплатиш податку; а права не скасує, — гринну пан екзекутор і вийшов на двір.

— Присяжні. До Гриця Сина.

Пішли...

На дворі вже добре вечеріло, позв Курілиха Стучука з маленькою дочкою Анничкою розпонула серед хати їму і відбавала з неї „начіне“: два галицькі горшки, п'ять деревляних ложок, стільки-ж червонових мисочок і кулошники. Юрко відвалив камінь з пригнітої терпії на даху і витягав із задоволеного поху одягнути та подавав Василькові і Петрикові, що бігом занесли її в хату.

— Вже все, Васильку? — питав батько синка, котрому подавав постолі з ошучами.

— Все, дядьку! Ваш сардак тай сорочка, нени мідтар, онинна тай сорочка, нани кожунинни тай сорочка, обі вертїці, лузник муш, бербенчича з огірками, Анничина фуетка тай нани, адї, постолі.

— Підї-ж принеси води на кузешу, а я напечу дров з Петриком.

— Добре, дядьку!

Тоді, як богач Приймак видїв своїх шість овец і вїс в дїйний скором до хати, сидїв його сусід Стучука за „столом“ тай доїдали горячу кузешу і мисочку огірків, а серед хати дотївало в їм вугли.

— Неве, а нїду спати, просяжїть оченям, — просила мала Анничка, що нахоринилась дримала при „стола“.

— Васильку, синку, тай склади ручки, Анничка пліннула, зложила ручки і піднесла свої оченята а гори в те саме місце, де стояв досі образ. Там була гола стїна. Вона повела оченятами по всіх стїнах, а образа не найшла. Донитимим поглядом дивилась вона нени в очі, а відтак протворила жалївою:

— Ненько! До святий Николай?

Василько а Петрик глянули на стїну і собі заголосоли:

— Дядьку, ненько, де святий Николай?

Важко вчинилась Юркею: він споглядав на жінку, а жінка споглядала мовчки на него. Зітхнули тяжко і відповіли дїтам обоє разом:

— Святий Николай у гарті! *)

— Взяв адекутор?

— Асже. небожета: святий Николай у гарті!

*) В гарті — на складі вантажів т. є. в громадській канцелярії. (Іронічна назва).

Весняні річи найновіші вже прийшли в гандлю Б. БАЛЬТІНЕСТРА молод. Чернівці, ул. Головна ч. 3.

Капелюхи для панів і хлопців вішні, чорні і в найрозумніших модних красок; з найкращих п. к. фабрик І. Генріха Іта у Відні, Осип Піллер і сини у Грону як також з фабрик Ворталіно, Пузенне, Фрателло в Александрии.
Мужескі капелюхи від 8— п. до 12— п. Хлопців " 1— " 3— "

Краватки виключно найновіші десени в найбільшій виборі.

Рукавички французького фабрикату (Glasé) шведки і до прани усе під гваранцією; даліше також Брен-Флор і шовкові рукавички.

Бронзові і всілякі річи зі старого срібла як: найновішого заграничного фабрикату годинників канделабри, карабон, гарнітури до писаня і куреня, всілякі фігури і т. п.

Товари обувні, лиш добрі фабрикати для панів, дам, дівчат і дітей. Головний склад французької фабрики обуви А. Сарека і Howlett & White, в Англії найкращої сорти:
Мужескі черевини від 8— п. до 20— п. Дамські " 7— " 24— "
Для дівчат і дітей " 2-50 " 8— "
Домашні черевини в найбільшій гатунку і найбільшій виборі.

Кальози найбільший склад з найбільшою петербурської фабрики.

Парасолі від дощу і сонця в найбільшій гатунку і найбільшій виборі.

Мужескі сорочки під гаранцією, вічні і денні, новітні, манжети, хустки до носа, мужескі шароватки, дамські і для дітей панчохи в найбільшій розмірі.

Гарнітури до писаня, стоячі сигарни, рами до фотографій і т. п.

Принагідне купно: бурштинові цигарниці від 1-25 зр. до 10 зр. разом з еутерадіом.

Склад ц. н. привілейної фабрики товарів з альпани і хінського срібла В. Бахмана і Сп. у Відні.

Маю честь повідомити Вн. П. Т. Публику, що від кількох літ проваджу

риставрацію, трактиєрню і каварню в Дорна-Ватрі

(Місце купелеве на Буковині.)

Яко фаховий реставратор і трактиєрник, маючи довголітню практику у веденні висше згаданих підприємств, як передше так і тепер буду старати ся аби Вн. П. Т. Публику в цілій повній так під зглядом якості харчу і напиків, скороу ретельної обслузи і на даліше приєднати собі загальну симпатію Гостий.

За харч, чи то поодинокі особи чи цілих родин, можна платити з гори або з долини, на жадане посилас ся їду до доміа.

Поручаючи ся з заставим наглядом пишу ся з глибоким поважанем

Василь Коцко
реставратор.

МАГАЗИН

вирин

М. ЯКУБОВСКИЙ

передтим Якубовский і Япра

Чернівці, Ринок ч. 5 під „Чорним Орлом“

поручає свої вироби із хінського срібла іменю:

вироби люкеусові, підставки, ліхтарі, канделябри, етажери, жірандієри, тютюварки, папіросниці, цукорниці, маслівиниці, самовари, зеркала, таці, сервіси на оцет і оливу, імбрички, чайники і т. п.

Цілковиті урядження для гостинниць, каварнів і цукорнів.

Спеціально поручає свій склад знарядів церковних.

Випожицає також сервіси на балі, весілі і т. п.

Порошок до чищення виробів золотих, срібних і плятированих.

Повизше згадані товари продає ся по дуже уміркованих цінах.

Гварантує за добрий товар.

Замовлення з провінції висилає ся відвотною поштою.

З поважанем

М. Якубовский.

8-7

Друкарня „Рускої Ради“ в Чернівцях
отворено в неділю і свято від 9 до 11 години рано.

Видає товариство „Руска Рада“ в Чернівцях.

З друкарні товариства „Рускої Ради“ в Чернівцях під зарядом Володимира Сетерського.

Для селян! САМОДІЛАЮЧА СИКАВКА

підливання всяких рослин

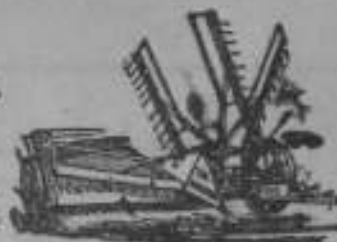
до кошеня для менших потреб.

МАШИНИ до

кошеня і громадженя сіна, трави і біна.

Найліпші

Машини до сїяня

суть Пр. Мауфарт і Сп. найновішої конструкції

„АГРИКОЛА“

(Систем Шубрада)

сїяти нею можна всіляке зерно незмінюючи колеса під гору і долину. Хід має найменший і найбільшу тривалість і дістати ту машину можна за лас найтаньшу ціну.

При ужитю тої машини можна зискати на часі, роботі і грошах.

Праса ручна до сїна і соломи, молоцарні, машини до чищення збіжя, плуги, борони і т. п.

вироблені і відстаєне ласо спеціальності під гваранцією в найновіших і найліпших конструкціях фабрика

PH. MAUFARTH & CO.

kais. u. k. n. privil. privil. Fabrikanten landwirtschaftlicher Maschinen

WIEN, P. Taborstrasse Nr. 71.

Фабрика нагороджена більше як 450 срібними — бронзовими медаллями.

Каталоги і цініки на жадане посилас ся.

Заступника і розпродача тих машин пошукує ся.

Г. Файлес

узувач нагнток

улиці
Чернівці, Руска ч. 8.

Яко дамська фризирна „Secession“

як також спеціалітетна у всіх парикмахерських дамських фризюрах поручає ся пані

АННА ВАЙС,

Чернівці, Tempelgasse 6,
(сальон фризирський Леона Вайса),

вотра у Відні за знаменитой смак у стилі „Secession“ і за фризирську техніку була подійно відзначена медаллями.

Ціни приступні.

За редакцією відповідає **Іван Созанський.**

Виходить в Чернівцях
що середи, п'ятниці і неділі.

Редакція, адміністрація і експедиція:
вулиця Петровська ч. 2.

Рукописи п'ястят ся лише за попереднє
запозичення. — Редакційні неоплачені
матеріали відкидаються.

БУКОВИНА

Передплата на „Буковину“

на цілий рік	20 Коп. — ост.
на пів року	10 „ — „
на чверть року	5 „ — „
на місяць	1 „ 70 „

Поодинокі чисел нештук 15 ост.

Передплата і відплатність на іноземні
платні в Чернівцях.

Народний язик в церкві.

„Руслан“ пише:

„Як звісно, наше каплапство є байстрючатем давньої сьвятоюрщини. З недостатку образования та знання народної мови, давні сьвятоюрні, виховані у німецькій школі а польським окруженню, истидали ся простонародної бесіди і позуючи на „аристократію“ уживали „висшого“ на пів церковного стилю. Сей ворожий народній мові напрям переродив ся відгал у самосвідоме каплапство.

Платні і неплатні агенти, „аб-русєвія“ старали ся всіма способами дискредитувати зростаючу між тм русько-українську літературу і самосвідомість. Самосвідомість української національності — се після них польська інтрига, а література — се радикально-атеїстична пропаганда.

Завсїгди були на язиці у сих хитрунів віра, церков і народні сьвятощі, яких немовто народищі не шалують. До народних сьвятощів они зачислили між иньшим і букви з та м та оголосили просто воєнний стан против упрощення перестарілої та невідповідної духови нашого язика правопису.

Ті крики, інсинуації та підозріння вчинили, що не лише в церкві довго проскрібовано наш народний язик, не подаючи мирянам ані зрозумілих молитов на рідній мові, на якій они могли би відчувати та уявляти собі цілу вагу вповіданих слів, ані церковних пісень, ані приступних, пориваючих проповідий, які лише в рідній мові можуть ври-

ти ся в серця слухачів незатертим п'ятном.

Віхрадий початок до заведеня народної мови в церковне житє зробили наші чернї Василяни, між ними під часу реформи проявила ся гідна признання енергія і справдішній патріотично-релігійний дух. Отсе прислали нам з Жовкви „Книжочку ювілейну“, під назвою „Сьвітлий Рік“. Ся книжечка містить в собі поясненя ювілея і потрібні молитви. Зладив єромонах Арсєвїй Ч. св. В. в Жовкві, з печатні ОО. Василяни 1901. Ціна брош. 15 сот., оправл. 25 сот. На другій стороні читаємо: Ч. 220/Орд. Позволяє ся печатати. Від гр.-кат. Митроп. Ординариату, Львів дня 12. мая 1901. + Андрей Митрополит.

Ледви рушились! Не лише ординариатський акт, підписаний самим Митрополитом написаний фонетично, але і ціла книжечка вложена в чистій, гарній мові, яка справді медоточними словами впливає на серця. З сеї книжечки може бачити кождий, хіба що навмисне не хоче видіти, що народна мова і упрощена фонетична правопис не вносять індеферентизму, деморалізації до церкви, але противно они згодні утвердити в народі правдиву набожність і натолкнути до духа.

А що ся справа має велику вагу у нашій церковній, як і народній житю, тож позволюмо навести собі бодай початок якої небудь молитви, але і цитати з сьв. писма стають нам ближшими, сердечнішими, коли їх чуємо та читаємо у своїй рідній, неперекрученій та непозичаній мові:

„Молитва перед сьв. Тайнами. „Господи, мій і Бог мій“, сказав сьв. Тома, коли побачив Тебе, о Ісусе Христе, по Твоїм воскресєню. Ти є правдивим Богом! Ти як то Церков молиш ся в символі віри, роджений від Отця перед всіми віками, Бог від Бога, сьвітло від сьвітла, правдивий Бог від правдивого Бога, роджений, не сотворений, єдиносуадний Отцю, котрим все стало ся. Та, о Ісусе Христе, вішнов з неба, прийми наше тіло, визнавай людську природу а Божою в одну особу. Тридцять три літ ти живи мєжи нами: „І слово стало ся тілом і вселило ся в нас“. І коли злоба людий хотіла тебе з землі жнучих удалити, Ти постановив в своїй мудрості і любові сю сьвяту Тайну, хочиши в ній мєжи людьми остатись аж по конєць віків. Вечером перед Твоїми страстями Ти вийи хайб в Свої сьвяті і пречисті руки і сказав: „Прийміть, їдьте, се є тіло мєє“. Так само взяв і чашу і сказав: „Пийте з неї всі, се є кров мєя, що за вас і за многих проливає ся на відпущєнє грїхів. Се творіть на мій спомин“.

Нехай се буде добрим початком! Щоб в церкві народна мова вилеторила між вірними тепло правдивого зрозуміла християнської науки, а у заряді церковної єрархії розвідала між духовенством останки історичного обєскурацізму і москвофільських аспірацій.“

До сих слів „Руслана“ скажемо з нашого боку, що справа народної мови в церкві стає чим раз то більше пєкучою, що все голосїйше домагає ся рішеня в інтерєсі самої церкви.

Ті самі заходи капанські, що в

Галичині, а ще до того румунізаторські заходи стоять на заваді починному і інтерєсі самої православної церкви рішеню язикового питання в православній церкві на Буковині. Капани гадають церковною мовою піддержувати альяз Русинів з Москалями а румунізатори думають, що незрозуміла для загалу Русинів мова церковно-славянська зажене нас у їх табор. Одні і другі помилують ся дуже, бо виявляючи поодиноких перевертїв московських і волохських з т. зв. інтелеґенції загал Русинів, особливо-ж простий люд не приляже ні до Москалів та ні до Волохів, а шукає і найде иньший вихід, коли заряд православної церкви уважати не капанські і румунізаторські інтерєси за важїйші як справу православної церкви. Вже сегоднє заходить православний люд радо до уїґатської церкви, скоро почує раз проповіді в зрозумілій для себе рускій народній мові, замість незрозумілої нераз і самому православному проповідникови понємаричини, яку прочитус з „Candel-u“ і т. п. Збірників проповідий „русских“. Вже инї читає православний простолюдин і православна дитина радо уїґатські біблїї, катихизми і т. п. книжки; бо вони списані в зрозумілій мові, наколи православних „русских“ творів того роду не розуміють навіть сьвященники. Вже тепер находить ся не один народній молитвенник уїґатський в руках православних людей, що воліють єго їзза руского перекладу церковного тексту. Православні Русини домагають ся неустанно і чим раз голосїйше всіх сих видань в зрозумілій народній мові, але наша

1) МАРІЯ СЛОВОДІВНА.

Поезія молодих її літ.

Не любили її.. не любили від маленької дитини. Ще на сьвітї її не було, а вже мати ненавиділа її, кидала-прокидала — не рада була побачити.

На сьвіт прийшла така погана, чорна, суха, то й не диво, що хто лише глянув на неї, відвертав ся з відразою. Лице малесенької дитини мало дивний вираз: сумне, мовби прибите терпінням, а очі ясні великі блистїли незвичайно. Дитя се було страшне — любити його не міг ніхто.

Минали дні, тижні, місяці.. Дитя розвивало ся. Побіліло, набрало тіла, стало гарнїйше, але за те дуже недобре. Кричало, плавало днями і ночами.. Тепер іще більше зненавиділи його всі дома, бо крик і плач той переливався усім ухами.

„Умре“ казали, „бо дуже недобре“.

А ніхто не подумав, що дитя

могло бути хоре. „Нї“, мовили „але таки, недобре, мов д'явол-чортик малий“.

Кількомісячну дитину били вже. Мати пораз кинула нею до коліски, що аж в подушницї відбила ся до гори. Годинами цілими лежала заходячи ся в плачу, а ніхто й не поглянув до неї. О сьвітлий було можливе всі виходили із хати, аби не чути крику, не журячи ся, що дієть ся із дитиною.. Били, мучили — та не вбили, не замучили.. Дитя жило.. росло!

Проминуло три роки..

У просторій, гарно прибраній хаті бігав двоє дїтїй. Хлопчик старший, коло п'яти літ і дівчинка трїлітня. Достатньо убрані обоє. На підлозі лежать забавки дитячі — коник, візок, батїг маленький, трубка і багато ріжних добрих і поносаних забавок хлопчачих.. дівчина забавляє ся маленькою лядьочкою, та під часу до часу кидав зависим оком на братчика, котрий що хвалі бере иньшу забавку в руки та бігав.. кричить.. співає ве село..

Мати занята в другій кім-

натї вбігла на хвилю до дїтїй погледити до колісочки наймолодшої донечки, бо иньку післала за чимсь там до міста. Вхопила хлопчика на руки, поцїстїла, вицїлувала, погладїла по головиці, і винїла із шафи ще якусь сьвіжну забавку, дала йому в руки та відійшла. На дівчинку, на маленьку Міню і не поглянула.

Дитя зачало плакати тихонько, але зараз і перестало. Опустїло руки та дивило ся мовчки на братачка зайвотого новою забавкою.

Хлопчик сидів якийсь час спокійно з новою забавкою в руках, але і вона вкучила ся йому. Він канув її, взяв візок та почав бігати з ним по кімнаті вививаючи батїжком на всі боки. Кричить що сили: вію.. гайта.. вієста.. Колісцята віака тарахочуть, у хаті крик, гамір, страшенний! Маленька Лєоня збудила ся.

„Тихо будь Славку, Лєоня збудила ся“ промовило дівча.

„То заколини!“ закричав Славко.

Його розказу услухало дівча.

Сїло на стільчику і дитиним голосочком співало монотонну пісеньку, яку від старої нинї навчило ся, ледви-ледви рухаючи своїми дрібненькими ручками тяжку коліску. На плач малої прибігла старенька бабуня, відсунула дівча та сама почала успокоювати дитину, яка плакала що раз більше. По хвилі бачучи, що не успокоїть її, віднесла її до матери.

Вернула, взяла Славку на руки, посадила собі на колїнах мов на коника, співала йому, сїмїяла ся в його радости та обидала його нечисленими поцїлуваннями. А коли напестїла ся з ним доволї, винїла з кишені кавалочок цукру, дала його Славкові і принавала, аби був чемний. Відходячи зирнула боком на Міню, що сперта о коліску дивила ся сумно сльозавими очима в простір.

(Далі буде).

Весняні річи найновіші вже прийшли в гандлю Б. БАЛЬТІНЕСТРА молод. Чернівці, ул. Головна ч. 3.

Капелюхи для панів і хлопців різні: чорні і з найрозумніших модних пра-
сок; з найславніших ц. в. фабрик І. Гер-
рика Іта у Відні, Осми Піклер і сини у
Грану як також з фабрик Борзаліно, Пузен-
но, Фрателло в Александрии.
Мужески капелюхи від 3— и до 12— и.
Хлопців . . . 1— . . . 3— .

Краватки відлучно найновіші де-
сені в найбільшій виборі.

Рукавички французького фабрику
(Glacé) швейцарські і до прани усе під гна-
панцією; даліше також Брен-Флор і
шовкові рукавички.

**Бронзові і всілякі річи зі ста-
рого срібла** як: найновішого загра-
ничного фабрику годинників канделібрів,
карабон, гарнітури до писанні і куреня, ве-
лика фігури і т. п.

Товари обувні, лиш добрі фа-
брикати для панів, дам, дівчат і дітей. Го-
ловний склад французької фабрики обуви А.
Сарек і Howlett & White, в Англії найліп-
шої сорти:
Мужески черевники від 8— и до 20— и.
Дамські . . . 7— . . . 24— .
Для дівчат і дітей . . . 2-50 . . . 8— .
Домашні черевники в найбільшій виборі
ку і найбільшій виборі.

Кальоші найбільший склад з най-
більшої петербурської фабрики.

Парасолі від дощу і сонця в най-
ліпшій гатунок і найбільшій виборі.

Мужескі сорочки під гаран-
цією, нічні і денні, ковфери, манжети, ху-
стики до носів, мужески шкарпетки, дамські
і для дітей шкарпетки в найбільшій виборі.

Гарнітури до писанні, стоячі шкар-
петки, рамки до фотографій і т. п.

Принагідне купно: бурштинові
шкарпетки від 1-25 ар. до 10 ар. разом з
футерами.

Склад ц. к. привілейної фабрики товарів з альпа-
ки і хінського срібла В. Бахмана і Сп. у Відні.

Маю честь повідомити Ви. П. Т. Публіку, що від
кількох літ проваджу

реставрацію, трактиєрню і каварню в Дорна-Ватрі (Місце купелеве на Буковині)

Яко фаховий реставратор і трактиєрний, маючи довго-
літню практику у веденні вишче згаданих підприємств, як
передше так і тепер буду старати ся аби Ви. П. Т. Публіку
в цілій повній так під зглядом якості харчу і напінків, скорої
ретельної обслуги і на даліше приєднати собі загальну сим-
патію Гостий.

За харч, чв то поодинокі особи чи цілих родин, можна
платити з гори або з долини, на жадане посилає ся іду-
домів.

Поручаючи ся закараним виглядом пишу ся
з глибоким поважанем

Василь Коцко
реставратор.

МАГАЗИН

фірми

М. ЯКУБОВСКИЙ

передтим Якубовский і Ярра

Чернівці, Ринок ч. 5 під „Чорним Орлом“

поручає свої виробу із хінського срібла іменно:

вироби люксові, підставки, ліхтарі, канделябри,
етажері, жірандієри, тютюнарки, напіросинці, цу-
коринці, маслівинці, самовари, зеркала, тади, сервіси
на оцет і оливу, імбрічки, чайники і т. п.

Цілковиті урядження для гостиниць, каварнів і цукорнів.

Спеціально поручає свій склад знарядів церковних.

Випожидає також сервіси на базі, півся і т. п.

Порошок до чищення виробів золотих, срібних і плянтированих.

Повніше згадані товари продає ся

по дуже уміркованих цінах.

Гварантує за добрий товар.

Замовлення з провінції висилає ся відвотною поштою.

З поважанем

М. Якубовский.

3-7

Друкарня „Рускої Ради“ в Чернівцях
отворено в неділю і святю від 9 до 11 години рано.

Для селян!
САМОДІЛАЮЧА СИКАВКА
до
підливання всяких рослин
до пошея для менших потреб.

МАШИНИ до

кошеня і громадженя сіна, трави і біжа.

Найліпші

Машины до сїяня

суть Пр. Манфарт і Сп. найліпшої конструкції

„АГРИКОЛЯ“

(Система Шубраді)

сїяти нем можна всіляке зерно взаємнючи нагеса
під гору і долину. Хід має найліпший і найбільшу
тривалість і дістати тоти машини можна за дуже
найменшу ціну.

При ужиттю тої машини можна за-
скати на часі, роботі і грошах.

Праса ручна до сїна і соломи, молоцарні, машини до
чищення збіжа, плуги, борони і т. п.

вироблені і відставлені як спеціальність під гаранцією в найліпшій
і найліпшій конструкції фабрики

PH. MAYFARTH & CO.

kais. k. k. priv. Fabrik landwirtschaftlicher Maschinen
WIEN, II. Taborstrasse Nr. 71.

Фабрика нагороджена більше як 450 срібними — бронзовими медалями.
Каталоги і ціни на жадане висилає ся.
Заступники і розпродавачі тих машин пошукує ся.

Г. Файлес

усуває нагіток

Чернівці, Руска ч. 6.

Яко дамсна фризирна
„Secession“

ни також спеціалітетна у всіх пар-
ених дамських фризюрах поручає ся
пані

АННА ВАЙС,

Чернівці, Tempelgasse 6,
(салон фризирський Леона Вайса),

погра у Відні за знаменитой смак
у стилу „Secession“ і за фризир-
ську техніку була подвійно відзна-
чена медалями.

Ціни приступні.

Виходить в Чернівцях
що середа, п'ятниця і неділя.

Редакція, адміністрація і експедиція:
вулиця Петровська ч. 2.

Рубрика закрита за дещо на попередню
контрактую. — Рубрикація неочиснені
місця від порта.

БУКОВИНА

Передплата на „Буківину“

на пів рік	20 Кор.	— сот.
на рік	40	—
на чверть року	10	—
на місяць	1	70

Подорожні чеків коштів 16 сот.

Передплата і підписка за історію
плати в Чернівцях.

3 політичної ниви.

Сподіване зміцнене польського
Кола вступленням опозиційних поль-
ських сторониців Стоянців і лю-
довців не виступити. Як показало
ся, вістка про дотичну ухвалу на
з'їзді провідників Стоянців була
лише містифікацією. Ухвали такої
не було, але лише обговорювано
таку есентуальність і однак против
сего виступили рішучо людвці і
ціла справа упала.

Деякі сербські круги хотіли би
бачити наслідником престолоа або
князя Ляхтенберського, або другого
князя Чорногори. Однак з добре
поінформованих відецьких кругів
випливає, що ні о однім, ні о дру-
гій не може бути бесіди. Кн. Лях-
тенберський є членом царської ро-
дини і тому не може обіймати ні-
якого балканського престолоа, як
свого часу не міг ні один з ав-
стрійських архикнязів прийняти по-
кликання на болгарський престол.
Творене-ж на Балкані династий з
пам'ючих вже там домія виключе-
не, бо напр. Австрія одержала
Босну і Герцеговину, як також пра-
во держати спільно з Туреччиною
залоги в новобазарській санджаку
лише в тій цілі, аби Сербія не зли-
зла ся з Чорногорією в одну державу.
Нова сербська конституція виключає
виправді побічні роди Обреновичів
від наслідства престолоа, але лише
тому, щоб дочка короля могла за-
сїсти на престолі. Однак коли би
король Александер не міг надіяти
ся сина або дочки, можна би окре-
ним законом покликати побічні роди
Обреновичів до Престолоа, а в такім

случаю найблизше право мав би
65-літній генерал бар. Федор Николо-
вич, угорський горожанин і член у-
горської делегації, з котрим цар
довго розмовляв приймаючи деле-
гацію угорську.

В Пекіні надійшло, що справа
відшкодування буде полагоджена ду-
же скоро. Держави домагаються
видачі царського едикту, котрим
Китай зобов'язує ся заплатити 450
мільйонів таялів з відсотками. Коли
Китай прийме то зобов'язання, дер-
жави усунуть свої війська з Китаю.
Вже й Вальдерзе займає прихиль-
не до згоди становище. Китайцям
дозволено наново виконувати су-
дівництво.

Серед військових кізистів панує
пересвідчене, що наближає ся оста-
точне улаштування китайської спра-
ви. Пороблено вже приготовання
уступлення з Пекіну європейських
військ. Оба німецькі батальйони мар-
шарки відійшли вже до одної з даль-
ших місцевостей. Гр. Вальдерзе га-
дає, що буде міг в половині липня
вийхати з Пекіну. Китайський цар
вель устроїти некіньські палати на
прибуті царського двора. Цар
верне до Пекіну зараз по уступ-
ленню союзних військ. — Союзні
війська мають уступити з Пекіну,
скоро лиш китайський двір розпочне
подорож в Сінафу до столиці, ки-
тайська поліція військова має посте-
пенно обсадити околиці коло
Пекіну і до Пекіну має прибути 3000
війська, на котре можна поклати
ся в армії Юаньшаня, для удержання
порядку, коли з міста уступлять
союзні війська. Часописи додають,
що доси нема ще остаточного рі-
шення на ті пропозиції. — Після
донесення Standard-а розпочало ся

знов писання ріжкової данини до
Тибету, Уважають то певною оз-
накою скорого повороту китайського
двора до Пекіну. — Англійські ча-
сописи доносять з Вашингтону аме-
риканський департамент справ за-
граничних пересвідчений, що гр.
Вальдерзе наміряє вийхати з Китаю
дня 1 липня. Отже заходить питання,
котре вже держави рішають, хто
мав би бути наслідником Валь-
дерзе і обняти команду над союз-
ними військами які полишили ся
ще в Пекіні. Висказують гадку, що
найліпше було би ухвалити, аби по-
черві один з найвищих офіцерів
кожної поодинокі народности мав
начальну команду на якийсь з горн
означений час.

3 ради державної.

З делегацій. В бюджетовій ко-
місії австрійської делегації дел. Бакач
заявив справоздані з бюджету міністер-
ства заграничних справ, в яких зазна-
чує, що союз із Італією і Німеччиною і
порозуміння з Росією тривають в справі
балканського півострова далі непохи-
тно.

Міжгосподарський над окупаційним кредитом
дел. Козловський наміряє з висловами
свого передбесідника дел. Вольфа і об-
ширив твердження, що Босанія утїляють до
Росії. Порівнюючи чесні козловський і Росії
з Боснією і вважає, що се порівнянє
виходить в користь Боснії, бо Чехам в
Росії має дїє ся. На запит Вольфа, що
в Боснії правительством за сильно проте-
гує католицьку віру, Козловський відпові-
дав, що тут може бути бесіда лиш про
опіку над інтересами католицької церкви,
і заявляє, що урядники мають мати по-
лю пошрати іди віри, котру ісповідує
царський дім і більшість австрійських
народів.

Спільний міністер фінансів, відпові-
даючи на ріжні інтерпретації, осконста-
тував, що в більшій частині шийа Босанія
викладовим явином є православний; що
католицькими школами тільки заводять у
себе власний план науки і що європейці
ріжних виробовидань правительством по-
ступає з найбільшою толеранцією. Пра-
вительство готово узгадирити бажання
Сербів в Боснії, коли они також пока-
жуть подібну готовність до угоди. Коли
би прийшло до угоди між православним
провідником а митрополитом, то прави-
тельство певно на ою угоду згодить ся,
пастерігуючи собі право надзору. Коли
нам поведе ся роздобути в окупованих
провінціях переконання, що на всякий
случай в складі австро-угорської монархії
буде ім найліпше, то ті краї стануть ся
також сильною підпорою монархії. Тра-
диція, історія, народність — все те пре-
ті краї до Австро-Угорщини, в границях
котрої они можуть задержати свій від-
рубний національний характер. — Емі-
грація, яка в поодіхній році нагло змо-
гла ся, стоїть в зв'язі з певною мате-
матичною агітацією, котра має свій по-
чаток в Мостарі. Власти зробили, що
лише було можливо, аби єю агітацію
здержати. Еміграція без сумніву сама
від себе перестане. О подіпнене платів
учителів міністер буде старати ся в гра-
ницях означених бюджетом.

Бюджетова комісія ухвалила кредит
окупаційний, бюджет спільного міністер-
ства фінансів, бюджет найвищої обра-
тункової палати і рахункові заміння.

Вісті з України

(За „Київського Старика“).

„Не вмирає душа наша, не вмирає
воля“ — ськазав колись Шевченко, а ої
его слова пророчі справджують ся з
кождим днем більше. Від смерті Ше-
вченка перебула Україна неодоле дихо, а
мимо того національна думка, національ-
не життя на Україні що раз ширше об-
хатує круги, пораз більше набирає сили
і значіння. Ось і кілька звісток про те
національне життя і змагання наших за-
кордонних братів.

2) МАРІЯ СЛОБОДІВНА.

Поезія молодих її літ.

Далі.

Вернула ся. Взяла ще ку-
сник цукру і погладивши її по
головці — всунула її у ручку
цукор.

Бабуня відійшла. Маленька
Льоня заснула. Мати прийшла
положити її до колиски.

„Чого ви так кричите, що
аж Льоню збудили“, промовила
до дітей, дивлячи ся однак ли-
ше на дівчинку. „Ще раз збу-
дїть, а вояму різгу!“

І погрозила дівчинці, що
спустила із жахом очі і усуну-
ла ся в кут.

„Мамо дай грушку!“ закри-
чав Славу заступаючи матери
дорогу. „Не пущу, не пущу, дай
грушку“, кричить із усяю силою
хватаючи матір за коліна.

„Та чейай бо Славу!“

„А даш грушку?“

„Дам, дам, лише пусти ме-
не!“

„Дні, дні дай!“

„Ну, дам і дві, алеж пусти
мене...“

Узяла кончикок, винила з не-
го дві найквітїйші грушки і
дала їх хлопчикови.

„Ще одну мамо, ще одну
дай...“

„Не можна більше“.

„Дай, дай ще одну“, з пла-
чем майже кликав хлопчина.

„Тихо Славу бо буду гнїва-
ти ся і татюви скажу, що ти
нечемний“.

Не помогла грозьба. Славу
не успокоїв ся, доки не дістав
третьої грушки. Його крик збу-
див ізнов Льоню, що почала
плакати.

„Чому не поколишеш Льоню?...
ти!“ — зі влостью відозвала ся
мати до задуманої дівчинки.
„Дитина кричить, а то стоїть
мов глухе! Ох Боже мій!“ і
скрививши ся відвернула голо-
ву, а на лиці матери так ла-
гідним, в очах повних любови
для хлопця нечемного, розпуст-
ного, відбила ся виразно неча-
висть для тої спокійної, тихої
дитини...

Дити зітхнуло півголосом, а
в зітхненні тїм чути було та-

кий глибокий жаль, смуток, що
хлопчик, який заїдав з веселим
помрукуванєм грушку, перестав
нагло їсти, замовк і глянув на
сестричку.

„Що? що будеш може пла-
вати? ти плаксо!“ сказала ма-
ти. „Ади, яка делїкатна! Нічого
сказати їй не можна! Зараз
хлипає! Дай спокій! Вже того
твого плачу маємо досить“.

Дівчинка не плакала ще, але
слова матери нимовлені різким
голосом та захмурене її лице
знать настрашили дитину, бо
вона почала плакати голосно,
не знаючи, що мати хотїла
приспати наймолодшу донечку.

„Тихо будь, тихо!“ кликну-
ла кілька разів мати, але дів-
чинка не замовкла. Нервово хли-
панє підносило маленьку її
грудь.

„Іде твій татко“ сказала ма-
ти глянючи у вікно. „Іди, по-
жалїй ся, іди!“

Дівчинка послухала. Обтира-
ючи фартушком очі вибігла з
кімнати. Усміхн укривив малень-
ке її личко, очі заблєстїли... З
необсохлими ще сльозами, з ру-
чками витягненими до батька,

з розвіяним косним волосєм —
гарна була вона, навіть дуже
гарна... Прибігла до батька вхо-
пила за руки, зачала цілувати...
Батько усміхнув ся, нахилив
ся до дитини, поцілував її кіль-
ка разів.

„Що се? Ти знов плакала?
Чого? Мама сварила?“

„Ні, ні, я не плакала“ від-
повіла дівчинка не можучи од-
нак здержати зітхнення.

І батько зітхнув тихо, та
відвернув лице, на яким видно
було гіркий біль. По хвилі ви-
няв із кишені тїстко, дав його
дитині, а сам увійшов до хати.

Мати бачила цілу ту сцену
батька з дитиною через вікно.
Захмарена сидїла колигучи
наймолодшу донечку. Нераз во-
на сварила ся вже з мужем за
те, що один він лише обходив
ся інакше з тою всією знена-
видженою. — Та й тепер не
відповіла на його щире приви-
танє ні слова. Похилена над
питєм мовчала.

„Що стало ся тобі Галю,
чого ти така захмарена?“ про-
мовив муж лагідно.

„Ет, відчепи ся від мене!“

Почитателі Шевченка в Катеринодарі подали з нагоди 40-х роковин його смерті до місцевої управи таку прохання, підписану 45 особами:

„Міска рада на засіданні 14. с. ст. другого постановила почитати 40-літній ювілей великого для визволення селян підвладних їм, що одну з нових шкіл назве на його пам'ять 19. ст. ст. другого 1861 р. В тім самім році 26. ст. ст. другого минуло 40 літ від дня смерті найбільшого українського поета Тараса Григорія Шевченка, що сам першим на собі тягар кріпаків і в такій кривдній і зворушеної нехристиянськими відносинами.

„Геній Шевченка привабливий усюди: його твори діждали ся много видань і були перекладені на мови: французьку, німецьку, чеську, польську, російську, італійську, сербську і шведську; два товариства: наукове в австрійському університеті в місті Львові і добродійне в Петербурзі назвали товариствами імені Шевченка; що року 26-го ст. ст. другого скрізь на Україні, в Галичині і в більших центрах Росії устроюють ся вечерини, посвячені пам'яті Шевченка; могила поета на вершину гори коло Канева відвідує много почитателів і туристів; в Австрії одна з улиць Львова називає ся „улицею Шевченка“; товариство атлетів в Петербурзі удамо ся до правління і просить о дозвіл збирати по всій Росії складки на пам'ятник Шевченка в Києві на високім березі Дніпра; і т. д. і т. д.

Зважаючи, що почитання великих людей має виховуюче значення і що Катеринодар, находячися в центрі українського населення, може таї повноту прилучити до вираження почестей для найбільшого з поетів України, — ми, нижче підписані громадяне Катеринодара, пропонуємо і просимо міську раду почитати пам'ять Шевченка в 40-ві роковини його смерті: 1. названем одної з місцевих шкіл „школою імені Т. Г. Шевченка“; 2. названем по імені поета одної з улиць Катеринодара або бульвару перед Марійською школою, на котрій описи можна би за складки поставити бюст поета“.

У відповідь на сю прохання рада міська ухвалила одностайно назвати одну школу „школою імені Т. Г. Шевченка“, а Ростовський бульвар назвати Шевченківським, в наслідок чого пам'ять українського генія буде утримана в Катеринодарі на довгі віки.

Петербургське „Товариство імені Шевченка“ оповідає, що з Шевченкових вечерин, устроєних д. 16. ст. ст. марта с. р. в Петербурзі було доходу (за білети, лані і продаж шалів) 1,468-20 рублів, розходу було 425 рублів, отже чистого злиску мало товариство 983-20 рублів.

„А чогож ти на мене злостиня? Що я зробив тобі?“

„Хтож як по ти зі своєю коханою донечкою!“

„Щож вона тобі зробила? Ой Галю, Галю! Як ти справді нерозумна! Через таку маленьку дитину злостити ся так та псувати собі гумор. Таж то мале, нерозумне — мусить посварити, покричати. На се-ж воно й дитина!“

„Славко таж дитина і Люба дитина, а в них я не маю стільки гризків, що з нею одною“ відкавала сердито жінка.

„Ну, ну дай спокій Галю. Сама знаєш що Мінні десять разів ліпша і чемніша ніж Славко. Крик дитини невинну дитину. Воно хоч мале, добре то чує!... Сльови має лише на свою оборону, а не знає, що за ті слови ти ще більше ненавидиш її. — Гріх мови Галю. Бог приказав рівно всі свої діти любити.“

„Те-те-те! Вже розговорив ся! Я кажу, що через того проклятого бахура я не маю ніколи спокою у хаті! Як не вона сама кричить-скачуть тобі над

При історичнім товаристві літописця Нестора в Києві засновано комісія для описання української старини. Міністерство народної просвіти на прохання Гр. Уварова дозволило тім комісії за посередництвом інспектора народних шкіл київського шкільного округу розіслати учителям і учителям народних шкіл питання: чи в їх околиці не знаходять ся старинні городища, могилки і т. п. Такі самі питання за посередництвом київської духовної консисторії розіслали також усім священникам київської єпархії. До товариства літописця Нестора прийшло вже багато відповідей в тім справі.

Петербургське етнографічне товариство вислало сего літа в Харківську губернію більшу числу екскурсій і музиків для збирання українських народних пісень.

Проект висуку Запорожського гнізда, острова Хортиці, заселеної тепер Німцями-колоністами, подано у „Вістнику козацьких Войск“ п. Коновалів предлаждати, аби почин сего літа взави на себе Кубанці, або прями потомки Запорожців, а то тим більше, що на основі теперішнього військового завізду Кубанського Войска мали бути гроші вилучені з Січі. Найбільше-ж належить числити на добровільні дати серед всіх козацьких військ і серед потомків українського козацтва в губерніях: Полтавській, Катеринославській і Херсонській. На викупленні острови проектує п. Коновалів заложити яку наукову інституцію, пр. вислу господарку пшаву зі стипендіями для козацьких дітей і потомків Запорожців. Нічо й говорити: зберечи останки Запорожської старини в буцімтій козацькій Запорожці було-б велим гарним ділом.

Допись.

Релігійно-моральне виховане руского православного народу і его пастирі духовні.

III.

Загляньмо до школи! Хто виховує релігійно-морально молодіж шкільно? Крім учителів лише одна частина справдішних священників. Лише по деяких школах навчають нав-отий нашу молодіж релігійно — більша частина молодіж росте без сеї науки. Ми думаєм, п. С., що се важливе діло, як аністот і спільне за даком! Чому не вчать в школах релігії? Во нема надюру доброго. Де-потрий протосей нерозуміє добре по руски, а впрочім крун круковачи не півні. Хоть лише раз на тиждень відправа в церкві, то не священники не мають часу. Нехай учителі вчать релігії, за то поучать пам'ятку 20 кр. за годину. Учителі обтяжені й так своєю службою, то-ж не хочуть за під-дурно

головою, то мати, або ти не дає мені жити через неї. А Боже мій!! І пощо вона на світ прийшла? На мою грізоту, на моє нещастя, хіба! „Кисло то, вмираю і не вмерло! Добре був би Бог давни забрав — а злого і лихого не візьме!“

„Та опам'ятай ся Галю! Що хочеш від неї?“

„Не люблю, ненавижду її, в крайню злостю промовила жінка. „Я казала тобі забери її від мене, дай на село, а як підрасте, може буде ліпша — тоді я візьму її до дому“.

Сумно поживав батько головою на сі слова.

„І ти даєш ся, що Мінні все сумна, захмарена, що часто плаче без причини — як нажеш... Чи гадаєш, вона не відчуває того всього, чи не розуміває, що вона тобі така неприємна, не бачить своєї гіркої долі, бідна!“

(Далі буде).

не свої обов'язки сповняти. Справді і такі священники, що дуже низько приходять до школи, не се з інтересу освітеного. Приміром наведу о. К. з С. під ради шкільної похвали за точне ухвалення науки з релігії, та біда в тім, що не вдові по тім вийшло швидко з школи. Ото прихилив таємний учитель молодіж шкільно при „обученні“ в читанні „Галичанина“ і „Провіщення“, о чім і власть шкільна довідалася.

Зайде й влада нехаче о. К. на учасстві Г., а хай вже і інших учителів, і нук давай п. С. дати. П. С. дає би ми науку, щоб нимали радше і вперед освіти в старині Аугіа у своїх торах, та вибрав би беремо зі свого око, а потім забрав би наставити числені між учителями — і вибрав би трієми з них, що знаходять ся аж під лісом. Гляньте, яке смієтє і терня заросло на нашій ниві. Возмієтє ся щиро до неї як у перші, так в школі і так у параві. Беріть собі за приклад діяльність священників шкільних віроповідань над їх властими. У них молодіж шкільна найдорожший скарб. Вони навчають дуже радо свою молодіж і приготавляють її на побожних і добрих християн. Учителі радо вмі при сій велим важкій роботі допомогти. А на лектуру не вибравте „Галичанина“ „Провіщення“, ані жадної иншої політичної газети молодіж, часословець і зостал томе ні, бо діти о політиці нічого не знають і не повинні знати, першочинну не розуміють, а зрештою школа не є місце для політики.

Викінці подають учителі п. С. для передачі тим, що его заставили намазати таку дошку, повну голів ораб, брехні і всякої злоби статю, відуючі точки до обдумани і сповнення:

1. Щоб священники православні рускі щоби знали красно читати і писати і співати по руски (не по московськи).
2. Щоб всі священники прав. рускі що неділі і свята толкували ся євангеліа у проповідях в церкві в народній рускій мові.
3. Щоб промі науки Христової о любові ближнього не порушували у перші політичних питань, та нікого не ганьбили і ніщо повагу не підкопували.
4. Щоб виховували своїх нарацій у строго релігійно-моральнім дусі.
5. Щоб ніхто з них не мішав ся до учительського стану (до сего призначені шкільні власті).
6. Щоб у всіх запанував охота і щира любов до праці над просвітою свого руского (не московського) народу.
7. Щоб а казаними не брательми, бо толоки в Н. М. поорати, баранів вже нема.
8. Щоб відурвали ся всіх тих, що непридержують ся церковних і царських приписів і парі обдирають.
9. Щоб подбали щиро о релігійну науку шкільної молодіж.
10. Щоб подбали о те, аби православна консисторія введла за науку церковного співу (а правосл. фонд) відповідну ремунірацію.
- 11.) Щоб всі священники здержували ся під політики в школі і.
- 12.) Щоб ніхто не обходив ся з учителями, як се лише людем з високою освітою.

Коли всі священники будуть так поступати, то учителі подадуть їм руку до спільної праці на полі просвіти і пошанують їх всіма і все.

Григорій.

НОВИНКИ.

Календар. Четвер, 24/V. (6/VI.) п. о. Симеона, с. м. Серапіона, Каз.: Р.: Боже тіло. — П'ятниця, 25/V. (7/VI.) Обріт. ч. гл. пр. Івана Хрост.: Р.: Люпрені.

Збори „Рускої Ради“ відбули ся вчора при дуже численній участі членів з провінції, особливо селян, яких було ся верх 200. Подібне справозданне подано в слідуочім числі. Тут заприїтмо лише, що деякі чернечі „інтелігентні“ Русини свідчили своєю неприємністю, поводуючи ся в своїй байдужності звітною послухом, що то, мовля без одного Василя обійде ся весілля забуваючи, що таких Василя у нас багато, та що обов'язком кожного свя-

того Русина є ставити ся до всього, коли й до виче народна справа, що повинна справдішному інтелігенту бути найважнішою, чим прогулянка, забави чи спочинок і то тим більше для тих „патріотів“, що для народної справи не багату жертвують часу і трудом.

Поминки Федьковича. Що року уряджує свідомі руска молодіж в Суботу перед Сошествієм св. Духа поминки славному бувальському письменнику Олександрові Федьковичеві. Сего року відновила та щира молодіж написи на надгробнику поета, уміла его цвітати і прикрасила двома цвітаними вінками, оден від учеників, другий від учениць. Відтак після водосвятів і загального півсаву коло православної канцїї, удали ся наша молодіж в числі шістьдесяти учеників і учениць середніх шкіл до гробу Федьковича, де пров. університету о. Бремйчук відправив пам'ятку за уноїй дорогого родимця, в суироводі прекрасного хору гімназистів. Можна гордити ся такою щирою молодіжею, що рік в рік пригадує і не забуває благих народних подвигів чоловічолобного руского сподвижника.

Прогулянка на Горичу уладжена академічним тов. „Молода Ураїна“ в неділю дня 2. н. ст. червня вийшла під кожним зглядом знаменито. В роїні, удезорованім гарно хоругвами товариства, зібрано ся понад 200 осіб. Забави розпочали ся о годині 4-ій та тривали до піаного вечора. Гості розійшли ся у веселім настрої дось доверпа по годині 10-тій.

Вибір вірменського архієпископа відбув ся після заповідженого перемаїзду. Голосувало 15 священників. О 12 год. в козудне оголошено екрутанійна комісія писалі виборів: на першій місці в терії поставлено ке. Іосифа Теодоровича (12 голосів), на другім ке. Богдана Давидовича (9 гол.), а на третім ке. Мотора (8 гол.). Так архієпископом вибраний ке. Іосиф Теодорович, бо після догенерішної практици поставлений на першій місці в терії був усе потверджений. Ке. Іосиф Теодорович родив ся в Жидачеві 1864 р., до его отец був властотелем пошлості. Початково ходив до школи в Коломиї а опісля в Станіславові і там зложив іспит зрілості. Якийсь час учив ся права в Чернівцях ані перервав і прийхав до Львова розпочав студії теологічні, а по писавчому відбув подорож за границю. Вернувши до краю був парохом в Бережанах а опісля на посаді каноніка у Львові став єпископом ані добрий проповідник. З праціни мавієстовавши свого патріотизму польського став він членом ради міста Львова і редагує днівник Przedmiot.

Вінчане д-ра Олександра Колесси професора львівського університету з Панною Ольгою Софією Літвинською донкою пн. Ольги і д-ра Лупіана Літвинського відбуде ся для 8 н. ст. червня о год. 7 вечером в гр. кат. катедральній церкві в Перемішлі. Обряди довершить Впр. єпископ Чехович.

Новий директор руского театру. Пишуть нам зі Снітина: Прахав уже до Снітина, представив ся деяким артистам директором театру, нинішнім знав людем „Angehender Director“, почав пригадати ся ладом театральному. Прахав п. Др. Кучурак... І етало нам на думі так важко, серце здавалося тий білі, коли погадали ми, на яке то може відти наш театр! Правда, доктором представив ся у нас п. Кучурак, хоч він студіював лише ветеринарію, але знають люди, що се не першій п. Кучураку грати ролю псевдо-доктора медицини! Радим би ми щиро з цього серця п. Кучураку махнути рукою на театр і віддати ся радше ветеринарії, а „Рускій Бесіді“ у Львові радим би ми, аби лише прилаштува ся людем, котрим хоче віддати таку святишу шугу, анію є наш театр. Думаємо, що наші слова не проговорять без сліду. Дякує але лише се, що п. Кучурак представляє ся вже директором театру, а не поначчоро читали ми в „Дні“ розказаний понура на директора театру з речинком до 80. червня. Як се погодити? В разі потреби можемо служити доказами, ані складаємо ріппочасно в редакції Буконини.

Сякжисний (одим з болатю).

Міністерство просвіти допустило розпорядком з дня 25. мая с. р. ч. 3515 єопетичне видане „Малого Катихизиса“ С. Ізюмича, апробованого пра-

Весняні річи найновіші вже прийшли

В гандлю Б. БАЛЬТІНЕСТРА молод. Чернівці, ул. Головна ч. 3.

Капелюхи для панів і хлопців фізичні; чорні і в найрозмаїтших модних красках; з найславніших п. н. фабрик І. Геприха Іта у Відні, Осви Піхлер і сини у Грону як також з фабрик Борзатіно, Пузенне, Фрателло и Александри.

Мужески капелюхи від 3— н. до 12— н. Хлопців . . . 1— . . . 3— .

Краватки надучно найновіші десь в найбільшій виборі.

Рукавички французького фабрикажу (Glaes) швейцарські і до прана усе під гваранцією; також також Брен-Флер і швейцарські рукавички.

Бронзові і воїнячі річи зі старого срібла як: найновішого затривачного фабрикажу годинників канцелярських, карабон, гарнітури до писаня і куреня, медальні фігури і т. н.

Товари обувні, лише добрі фабрикажи для панів, дам, дівчат і дітей. Голландський склад французької фабрики обуви А. Саре і Howlett & White, в Англії найкращі сорти:

Мужески черевини від 8— н. до 20— н.
Дамські . . . 7— . . . 24— .
Для дівчат і дітей . . . 2-50 . . . 8— .

Домашні черевини в найбільшій гатунку і найбільшій виборі.

Кальоші найбільшій склад в найбільшій петербурської фабрики.

Парасолі від дощу і сонця в найбільшій гатунку і найбільшій виборі.

Мужескі сорочки від гваранцією, нічні і денні, ковирні, малювати, хустки до носа, мужески шкарпетки, ланкети і для дітей панчохи в найбільшій розмірі.

Гарнітури до писаня, столичні сигарети, рами до фотографій і т. н.

Принагідне купно: бурштинові шкарпетки від 1-25 зр. до 10 зр. разом з еутералізом.

Склад ц. н. привілейної фабрики товарів з альпани і хінського срібла В. Бахмана і Сп. у Відні.

Маю честь повідомити Вп. П. Т. Публику, що від кількох літ проваджу

реставрацію, трактиєрню і наварню

в Доржа-Ватрі

(Місце купелеве на Буковині.)

Яко фаховий реставратор і трактиєрник, маючи довголітню практику у веденні висше згаданих підприємств, як передше так і тепер буду старати ся аби Вп. П. Т. Публику в цілій повній під зглядом якості харчу і напівків, ескорої ретельної обслуги і на даліше приєднати собі загальну симпатію Гостий.

За харч, чи то поодинокі особи чи цілих родин, можна платити з гори або з долини, на жадане посилася ся їду домія.

Поручаючи ся засклавим виглядом пишу ся

з глибоким поважанем

Василь Коцко
реставратор.

МАГАЗИН

вирни

М. ЯКУБОВСКИЙ

передтим Якубовский і Явра

Чернівці, Ринок ч. 5 під „Чорним Орлом“

поручає свої виробы із хінського срібла іменно:

вироби люксусові, підставки, ліхтарі, канделябри, етажери, жірандієри, тютюнарки, папіросниці, цукорниці, маслівниці, самовари, зеркала, таці, сервіси на оцет і оливу, імбрички, чайники і т. н.

Цілковиті урядження для гостиниць, каварнів і цукорнів.

Спеціально поручає свій склад знарядів церковних.

Виножитася також сервіси на бали, весіля і т. н.

Порошок до чищення виробів золотих, срібних і плятированих.

Повише згадані товари продає ся

по дуже уміркованим цінам.

Гварантує за добрий товар.

Замовлення з провінцій висилає ся відвратною поштою.

З поважанем

М. Якубовский.

3-7

Друкарня „Рускої Ради“ в Чернівцях
отворено в неділю і свята від 9 до 11 години рано.

Видає товариство „Руска Рада“ в Чернівцях.

З друкарні товариства „Рускої Ради“ в Чернівцях під заходом Володимира Северського.

Для селян!
САМОДІЛАЮЧА СИКАВКА

до

підливання всяких рослин

до кошеня для менших потреб.

МАШИНИ до

кошеня і громадженя сіна, трави і біжа.

Найліпші

Машички до сїяня.

суть Пр. Манфарта і Сп. найновішої конструкції

„АГРІКОЛЯ“

(Систем Шубрада)

сїяти нею можна воїяке зерно незмінюючи полеса під гору і долина. Хід має найменший і найбільшу тривалість і дістати тоти машини можна за дуже майтаньшу ціну.

При ужиттю тої машини можна зискати на часі, роботі і грошах.

Праса ручна до сїна і соломи, молоцарні, машини до чищення збіжа, плуги, борони і т. н.

виробана і обставана дуже спеціальною під гваранцією в найновішій і найліпшій конструкції фабрики

PH. MAYFARTH & CO.

kaiserl. königl. ausschl. priv. Fabriken landwirtschaftlicher Maschinen
WIEN, P. Taborstrasse Nr. 71.

Фабрика нагороджена більше як 450 срібними — бронзовими медаллями.
Натальогі і ціни на жадане висилає ся.
Заступники і розпродавачі тих машин пишуть ся.

Т. Файлес

усуваю нагійток

улиця
Чернівці, Руска ч. 5.

Яно дамська фризирна
„Secession“

як також спеціалістка у всіх париских дамських фризюрах поручає ся пані

АННА ВАЙС,

Чернівці, Tempelgasse 6.
(салон фризирський Леона Вайса),

потра у Відні за апамянитой смак у стилі „Secession“ і за фризирську техніку була подвійно відзначена медаллями.

Ціни приступні.

Виходить в Чернівцях
щодорож, п'ятницю і неділю.

Редакція, адміністрація і експедиція:
вулиця Петрівська ч. 2.

Розповсюдження здійснюється на підставі
виступаючих, — Редакція не несе відповідальності
за зміст вісних.

БУКОВИНА

Передплата на „Буковину“

на пів рік	20 Кор.	— сот.
на рік	30	—
на чотири роки	9	—
на місяць	1	70

Продовження членів комісії 16 сот.

Передплата і відсутність за листами
клатні в Чернівцях.

До ситуації.

Відомо, 1/6. 1901.

Перед латинськими зеленими святами закінчено паради над інвестиціями (будова залізничних доріг в розмірах за 430 мільйонів), а вчора о 12. годині вночі прийнято в другий читання закон про водні доріги, значить будова каналів від Чехії аж до Дністра і регуляція рік, які впливають в ті канали. На сю великанську роботу призначено до 1912 року 250 мільйонів а до кінця 1924 р. будуть канали коштувати около 750 мільйонів, а регуляція рік 300 мільйонів. округло отже 1000, значить одну мільярдую корон!

Сі підприємства великого значіння, та на жалі Буковина не зискала з них нічого, бо Німці і Чехи повели справу так, що головний хосен з того великанського підприємства припадає на них, а другі зискають лиш стілька при тім, скільки їх при переведенні проекту фізично не мож було оминути. Дуже верадо годились Чехи і Німці на канали галицькі від Кракова до нашого руского Дністра. Шенеріанці голосували і говорили явно проти будови тих каналів, а видівши, що не відійде нічого, поставили Німці (Пахер) внесене, щоб взяти у закон точку, після котрої мали б переводити ті великанські підприємства і займати значніші місця так в адміністрації як і в практичній роботі виключно лиш німецькі люди. Розуміє ся, що те внесення ушло.

Посол Пігуляк і Николай Василько забирали голос у справі

водних доріг і говорили різко проти такого болючого маловаження і неуважності Буковини. Пігуляк визнавав меншості до одноцільної злуки всіх меншостей супроти німецько-чеської переваги і без оглядності. Промову подамо в короткій.

Завсесіть ся тут на підковитий переворот політичний. Чехи і Німці зближують ся одні до других і задумують правління держави загартувати в свої руки, сотворити чесько-німецьку міністерію і господарити у державі так, як їм на руку і як характеризували се посол Пігуляк у вчерашній своїй промові в парламенті.

Тим тої нової політики вже показує ся поволі на тлі політичного ониду і зарисовує ся на будучність дуже невідрадно для других народів у способі переведення обох ліній що закінчених і вже в третій читання прийнятих господарських внесень правительства.

На нинішнім засіданні розпочато вже дебат у буджетовою провізорією. Говорило вже 6 бесідників після порядку на підставі львівських нумерів поодинокими влюбками.

І тут уже показують ся невідрадно наслідки нової політичної ситуації. Наколи вперед Чехи зовсім нещадливі своїми бесідами навіть при маловажних предметах часу, то тепер вже старають ся разом з правительством по можності заткати уста другим. Де вперед при ухваленні хотіли б лиш бюджетовою провізорією Чехи тижнями горлали би були, тепер згодили ся вже на те, щоб допустити з кожного влюбку лиш по одному бесідникови, тай ще до того не сьміє ніхто більше

як по 30 минут говорити. Але небезпечність тоті о стілько не така дуже грізна як виглядає, бо остаточне помірне Чехія з Німцями майже неможлива річ. Раз між Німцями самими нема єдності а по другим противоріччя між тими обома народими таке велике, що не дасть ся з собою скорше погодити, як між вогнем а водою. Але практичний зміст треба обом тим народам прийняти. Де ходило о загартування мільйонів, то зараз погодили ся між собою так, щоб другим нічого не лишити з тих мільйонів до зарібку. Близько півтора тисячі мільйонів корон опинить ся в протязі 24 років в німецьких і чеських кишнях.

Таким чином пережити ся на другий тиждень бюджетовою провізорією тай ще кілька нинішних малых, але для Чехів і Німців пильних справ, так раду державну розпустять около 10. червня до дому, щоб в осени а кінцем вересня або жовтня на ново скликати до праці.

Послідніми тижнями йшла робота надзвичайно скорим кроком, а надто в останнім тижні натовпила і прискорила робота шаленим ходом, до ненормального, просто хоробливого стану. Рано скликувано засідання вже від 11 або й 10 години і раджене до 4 або 5 години по полудню, а у вечер від 7 до півночі, деколи аж до по третій годині рано. По при те відбувалось ще і засідання поодиноких комісій а в останнім тижні ще й делегаций!

3 ради державної.

8 Делегаций. Делегат Николай Василько заявив, що треба би цілого пожертвованія населення, аби господарити на військовий бюджетом, бо наспірає прихильно військове патріотичне населення сего граничного краю було утиснене під богатих десятиків літ. Се вогтем однак не означає ніяк довіри до військової управи, яка не уважала жадам сільського населення всіх частин монархії. Бесідники обговорює далі справу вчорі і підчерпає, що по чотирь сотнях на п'ять літ в тижні консуляції з якими на два літ є рішучо за мило. Бесідники оповідає як йому заявив один полковник у Галичині, що він не давати-мо в поділ і свята вчорі, бо в тих днях жовнірі виходять і диктують від кушарок вчорі. Погляд аби кушарки прохориди-вали в певних днях жовнірів, не відповідає цілком повинностям держави зглядом найважливіших справ націй мешкаючих в державі.

Далі підносить на малу пошану святи грецько-орієнтальних. Обговорюючи справу заваж оцінря при женитбі, заявляє бесідник, що богато пораз найважливіших оцінряльних сил переносить ся до оборони країни, бо там нації менша. Визнає далі на се, що державні урядники живуть відповідно до свого стану — а звичай сей, який задержав ся у війську, має після него на підлі сотворити насту, що не мали би нічого до діла а людьми „militum gentium“. Нарешті апертає пос. Василько увагу на се, що як усеї державні корпорації, так і військова управа заведують Буковину. Доказом сего є, що мимо всяких просьб петитив, який у парламенті і делегациях о побільшенні військової сили в містах Буковини, зібрано що військової гарнізон зі Сучава, через що се місто підупало підковито.

3) МАРІЯ СЛОБОДІВНА.

Поезія молодих її літ.

Далі.

„Відна? бідна?“ закричала жінка. „Хтож кривдить її тут? Чи не убираю її як слід, чи їсти не даю скільки хоче, чи може винуваю ся над нею — що?... Що?... Скажи!“

„Абож я се говорю?“... прошептав тихо чоловік.

„О, певно вона скаржилася вже на мене перед тобою, та ще неправду наговорила! О, бо хоч то мало ще, але до алого розум має! Почевай дам я їй!“

„Галю, Бог із тобою! Міня не скаржить ся ніколи переді мною. От тепер, хоч я пізнав, що вона плакала, вона заперечила!“

„Не борони її, не борони! Знаю я її добре... ліпше як ти, то певно. Се гадінка! Не дай Боже, аби воно виростло, бо доброго з неї не буде нічого.“

Знає вичерпала ся терпе-

ливість чоловіка, бо лице його поблідло нараз, уста стягнули ся міцно. Насупив брови і глянув грізно на жінку.

„Галю! прошу тебе дуже, не називай мені дитини такими словами“, промовив твердим голосом. „Коли так конче хочеш, добре, відведу її за кілька днів до своїх батьків. Між чужими людьми, певно буде їй ліпше, як у рідної мамі.“

Тут голос його задрожав, мовби слізьми ядали його. Замовк. Лише почав ходити скоро по кімнаті.

„От маєш, не казала я, що чисте пекло в хаті через неї. Чи повірив би тут хто, що через таку малу дитину вічна неагода в хаті. Кричи, сварь на мене, що добре, що не побеш, і хто знає, чи не захочеш іще й бити мене через свою донечку. Боже! Боже мій! За що ти покарав мене?! Чим я так прогрішила?!“

І богато, богато подібних слів із слізьми і голосним оханям заповняло хату. Прибігла і бабуня і собі почала нарікати на зятя і на ту незжосну внучку, що одна колотить спокій у

хаті, але не згодила ся на те, аби віддати її із хати.

„Не годить ся“ казала „але ти Тоську не повинен нести її так як і ми, бо вона відріжнює ся від нас, стаєть ся гіршою, непослушною, азнаючи, що ти борониш її.“

В хаті зробило ся дійсне пекло. Жінка плакала, віддаювала на недоброго мужа, свекруха на зятя, а муж і зять стояв сумно, спустивши очі до долу, і думав над тим, як се дієть ся на світі, що батькови не вільно попестити рідну свою донечку, не вільно любити її.

Гірка доле!... Але щож робити. Для святаго спокою, треба згодити ся на все...

І знов минали дні, тижні, місяці...

Дівчина ставала з кожним днем сумнішна. Ходила більше задумана, понура. Від того памятного дня не чути було плачу Міні в кімнаті, не видів ніхто, аби батько нести її, чи поцілував коли. Дитина блукала спокійна по хаті, по обістю, не займаючи нікого собою — мовби не жила...

Коло хати був лан конопель. Із відтам розносили ся нераз довго плач дитини — тихий, але жалісний такий, що аж за серце стискав. Та хто знав, би на чуже плачуче дити, маючи свої! Плаче — а нехай собі плаче...

Одного дня сіли всі до підвечір'я та нараз заважмали, що Міні нема. Вийшла бабуня на поріг, поглянула на одні і другий бік, кликнула раз, другий — та вернула, думаючи, що дівчина прийде сама, бо знає чейже, що тепер пора на підвечірок.

Випили каву. Вже й пів години посиділи балакаючи, а Міні нема. Запеклися, піснали няньку і кухарку на село шукати, а самі розійшли ся по обістю.

Нема!

Перешукували всюди, де лиш можна було — нема!

„Зайшла певно до якої хати. Приведуть її над вчором“, сказала спокійно мати та пішла до кімнати бавити ся з Льоною, яка зачинала вже говорити.

Бабуня станула тимчасом

Весняні річи найновіші вже прийшли в гандлю Б. БАЛЬТІНЕСТРА молод. Чернівці, ул. Головна ч. 3.

Капелюхи для панів і хлопців різні: чорні і в найрозумніших модних красках; в найкращих п. н. фабрик І. Генріха Іта у Відні, Осип Шіллер і сини у Гранах та також з фабрик Боралліно, Гіузенне, Фрателло в Аленсандрії.
Мужескі капелюхи від 3— п. до 12— п.
Хлопські „ „ 1— „ „ 3— „

Краватки надруковано найновішіх десенів в найбільшій виборі.

Рукавички французького фабрику (Globe) швейцарські і до прана усе під гаранцією; даліше також Ерн-Фільор і шовкові рукавички.

Бронзові і срібні річи зі старого срібла як: найновішого загального фабрику годинники, канделябри, пороби, гарнітури до писань і курен, асфальтні фігури і т. п.

Товари обувні, лиш добрі фабрики для панів, дам, дівчат і дітей. Головний склад французької фабрики обуви А. Саре і Howlett & White, в Англії найкращої сорти:
Мужескі черевники від 8— п. до 20— п.
Дамські „ „ 7— „ „ 24— „
Для дівчат і дітей „ 2-50 „ „ 8— „
Домашні черевники в найбільшій виборі і в найбільшій виборі.

Кальози найбільшій склад в найбільшій петербургської фабрики.

Парасолі від дощу і сонця в найбільшій виборі і найбільшій виборі.

Мужескі сорочки від гаранції, нічні і денні, кофоти, манжети, хустки до носа, мужескі шаровари, дамські і для дітей панчохи в найбільшій виборі.

Гарнітури до писань, стоячі годинники, рамки до фотографій і т. п.

Принагідне купно: бурштинові цигарини від 1-25 ар. до 10 ар. разом з футералом.

Склад ц. к. привілейної фабрики товарів з альпани і хінського срібла В. Бахмана і Сп. у Відні.

Маю честь повідомити Вп. Н. Т. Публику, що від кількох літ проваджу

реставрацію, трактиєрню і каварню в Дорна-Ватрі (Місце купелеве на Буковині.)

Яко фаховий реставратор і трактиєрник, маючи довголітню практику у веденні висше агаданих підприємств, як передше так і тепер буду старати ся аби Вп. Н. Т. Публику в цілій повній так під зглядом якості харчу як і напийнів, скорої ретельної обслути і на дальше приєднати собі загальну симпатію Гостий.

За харч, чи то поодинокі особи чи цілих родин, можна платити з гори або з долини, на жадані пославати ся їду домі.

Поручаючи ся заспанним зглядом нину ся з глибоким поважанем
Василь Коцко
реставратор.

МАГАЗИН

фірми

М. ЯКУБОВСКИЙ

передтим Якубовский і Ярра

Чернівці, Ринок ч. 5 під „Чорним Орлом“

поручає свої виробы із хінського срібла іменно:

вироби люксові, підставки, ліхтарі, канделябри, етажери, жірандієри, тютюнарки, напіросниці, цукорниці, маслівниці, самовари, зеркала, таці, сервіси на одет і оливу, імбрички, чайники і т. п.

Цілковиті урядження для гостинниць, каварнів і цукорнів.

Спеціально поручає свій склад знарядів церковних.

Випожидає також сервіси на балі, весілі і т. п.

Порошок до чищення виробів золотих, срібних і платинованих.

Повисше згадані товари продає ся

по дуже уміркованих цінах.

Гарантує ся за добрий товар.

Замовлення з провінції висилає ся відвратною поштою.

З поважанем
М. Якубовский.

8-7

Друкарня „Рускої Ради“ в Чернівцях
отворено в неділю і свята від 9 до 11 години рано.

Для селян! САМОДІЛАЮЧА СИКАВКА до підливання всяких рослин до ношеня для менших потреб.

МАШИНИ

до кошеня і громадженя сіна, трави і збіжжя.

Найкращі

Машины до сїяня

суть Пр. Майфарта і Сп. найновішої конструкції
„АГРИКОЛЯ“

(Система Шубрада)

сїяти нею можна всіляке зерно незмінюючи колесо під гору і долину. Хід має найменший і найбільший тривалість в дістаті тоти машини можна за нею найталантлившу ціну.

При ужиттю тої машини можна зискати на часі, роботі і грошех.

Праса ручна до сїна і соломи, молоцарії, машини до чищення збіжжя, плуги, борони і т. п.

вироблені і відтоврені яко спеціалізація під гаранцією в найновішій і найкращій конструкції фабрика

PH. MAYFARTH & CO.

kaiserl. königl. unvers. priv. Fabriken landwirtschaftlicher Maschinen
WIEN, II. Taborstrasse Nr. 71.

Фабрика нагороджена більше як 450 срібними і бронзовими медаллями.
Наталяго і цінники на жадані вислалася франко.
Пошукє ся заступники і розпродавачі тих машин.

Г. Файлес

у сувак нагітток
улиці
Чернівці, Руска ч. 6.

Яко дамська фризьерна „Secession“

ли також спеціалізація у всіх парикмахерських фризюрах поручає ся нині

АННА ВАЙС,

Чернівці, Tempelgasse 6.
(салон фризьерский Леона Вайса).

котра у Відні за знаменитий смак у стилі „Secession“ і за фризьерську техніку була подвійно відзначена медаллями.

Ціни приступні.

БУКОВИНА

Виходить в Чернівцях
що середи, п'ятниці і неділі.
Редакція, адміністрація і експедиція:
вулиця Петровська ч. 2.
Ручним експонатом є лише на попереднє
вистереження. — Редкаційні неопечатані
лістини від порту.

Передплата на „Буковину“
на цілий рік . . . 20 Коп. — сот.
на пів року . . . 10 „ — „
на чверть року . . . 5 „ — „
на місяць . . . 1 „ — „
Посланим числом поштою 15 сот.
Передплата і підписка на ілюстрації
платити в Чернівцях.

Бесіда посла Нігуляка при де- баті над пропозицією водних доріг.

(Коментар.)

Я гадав, що правительство при на-
годі такого великого господарського про-
екту, як се пропозиція водних доріг,
підготує нагоду підпомочи сему наро-
дови добрим заробком і таким способом
прислужити ся цілому краю, але пред-
ложення нищать надію і приносять лише
гірке розчарування. Се се болюча і тяжка
кара, яка наказує ся в сім динім по-
ступованню правительства. Мимоволі на-
суваєть ся питання, чим ми Буковинці
так провинили ся, в чім лежить наш
переступок, що нас так гірко карають.
Я встановлюю ся часто над сям пита-
нням, але вдоволюючої відповіди не міг
найти. Ще найближче мож се так зрозу-
міти, що ми може за добрі, за малобез-
личні. Се припадді здають ся бути нашим
вещанням.

Одна бесіда на засіданню ваділу
бюджетного дав мені малу вказівку, чо-
му то так нерівно і несправедливо об-
ходять ся з нашим правом. Там бесідави
означив лиш два народи найважливіші в
Австрії, до котрих однак далося пере-
важачоу масу буковинської народности
не числити.

Але-ж я мушу против такого проку-
міна обетавин австрійських, котро вира-
зилося в господарських питаннях лиш на
прот, як найважливіше протестувати.
Таке зрокуміне австрійських обетавин
привело до того, що одні дивають з
напруженням всіх своїх сил замише лише
татарі на хосен другим, а другі-ж ви-
хиснували самі всі користи, які подіє
держана.

Як подивимо ся на дієту військ ав-
стрійського, то побачимо слідуєчий про-
центний визначений склад: 28-2 Німці,
18-9 Мадяри, 14-6 Чехи, 4 Словаци,
9-4 Польові, 7-9 Русини, 2-9 Словини,
6-8 Кроати-Серби, 5-8 Воляки і 1-5 Іта-
ліанці. Німці і Чехи разом 42-8 про-
центи, а тих тах званих маловажних,
або як пани Німці говорять, менше
вартних є 38-8 процент. Я мушу сю
дієту замише готову при собі.

Вичерпий раз тих тах званих
„менше вартних“ з дієти, а Австрії
можна також вичерпнути з ряду силь-
них держав. В такім разі зменшила би
ся в відношенні спосіб і так звана ва-
жність тої другої партії. Коли-б тут
меншости, котру тенер при кожній на-
годі унослідують, котра лише з асоци-
тих „перпоряджених“ має, зрокуміла
лішино свої інтереси заступати і коли-б
злучила ся в одну партію з іншими 50
або 60 голосами, тоді би перестали її
унослідувати і замислювати її між
меншости партіях.

Майже між всіма партіями в сій
палаті можливо при нараді над далою
переважачоу справами злучають мо-
менти найти, а ті вирази існуючі при-
нципальні засади можна обмежити на
декількі рішкі есучай. Казуть, що шведи
робить чоловіка розумним. Вирази бун
би вже час, з дотеперішньої шведи на-
родів, котрих заступало, відношенню на-
уку експерименту і злучитись до поваж-
ної, політично зрілої партії, без котрої
палата і правительство не могли би при-
ступити до порядку денного. Ще до
моєї засади до пропозиції справи, то
лимо унослідуючи Буковини, а буду го-
лосувати за пропозицією, бо тут хадить
о дуже важну і далекосягую справу для
загального добра держави. Я неволюю
собі внести до резолюції ваділу дола-
ток. Резолюція відноситься ся до при-
ладження Прута для корабельної плавиби
і тут я додаю би ще: „і рівночасно злу-
чити каналізований Прут і каналізований
Дністер каналом“. Я сійчич. (Оплески).

Заступник президента Палади:
Власне переді мною від н. посла
Нігуляка внесений доламок до резолю-
ції 9: він злучить (читає).

Внесене се відношенню підперте і
буде переді мене як сій.

Спільні делегації.

На опедішнім пленарнім засіданню
австрійської делегації ведено далішу
дискусію над військовою ординарією.
Промовляли дед. Акенан і Шенборн, а

опісля замінено генеральну дискусію і
по промові міністра війни Крігсмера
приступлено до подрібної дискусії.

Між іншим дед. Вайгел закладав
вносена демоліційних резервів, які осо-
бливо Краковони дають ся важкі.

Опісля прийнято військово ординарію,
а по рефераті дед. Поповського тавом і
сестра-ординарію. Ухвалено також ро-
зволюю дед. Помера, визнаючи прави-
тельство, щоби найважливіше в протигу
одного року пропозицію проєкт нової
карно-військової процедури.

Відтак приступлено до наради над
статом міністерства заграничних справ.

Дед. Каетин висказав глибокий жал,
що держави, які брали участь в гагевій
конференції, не змогли зановибчи полу-
дисло-американській війні. Бесідави ка-
дає, що відрадне порозуміння з Росією
не розширено та не поглублено. Також
уважимо міністра Голуховського, з при-
чини агітації македонського комітету,
від адресою болгарського правительства
було хибленим. Голуховський повинен
був звернути ся на адресу Царгорода.
Міністер згадував даліше про сербско-
російську мілітарну конвенцію, але до-
бри сусідські відносини до Росії дають
напоруку, що містре сїї конвенції не
зверне ся против Австрії. Чехи не є
протинниками тридержавного союзу і
бажають як найліпшої згоди Німців з
Італійцями, але чи потрібним є союз,
з якого нема жадного пожитку? Більш
важливе підписане збіжених мит, Сла-
ван-Австрійців а в морній лінії Польові
видаляють в Німеччині — для нас со-
юз з Німеччиною правдою, лише татарі.
Ми не можемо стояти в тіні Німеч-
чини, і тому не належить відновлювати
політичного союзу, але стремити до злу-
чи на підставі політичних симпатій.

Дед. Козловський замише, що Пола-
ти в Галичині, які найшли опіку і спра-
ведливості під сиритром Австрії, єї роз-
вій і могутність уважають заповуною
власних народних прав, тож старають
ся о сиринджен Австрії під стратегічним,
дипломатичним, політичним, культурним
глядом. В тридержавнім союзі добачу-
ють заборозло європейського мира, а се
уважають найважливішим добром для на-
родів. Хотів з огляду на народну солі-

дарність не приходиться се легко Пола-
там, то они годять ся на оборонний три-
державний союз, який під умілою рукою
міністра заграничних справ годен забез-
печити Австрії цілковиту великодержав-
ну рівнорядність. Даліше бесідави зга-
дує про видляюване польських робітни-
ків з Німеччини і жадає їх приношення.
Підносить з адоволенем зменшене нитай-
ської виправи, висказує міністри при-
знання за розумне ведення сїїдньої політи-
ки і війни замише ся імєнем Польові
за ухваленем довіри міністрими і впе-
ваннем сїу признання.

Дед. Вольф замише, що дуалізм в
війсьній формі є чимось монструальним
і дуже шкідливим для Австрії. Всенімці
домагають ся персональної унії, а лише
ограничені політики можуть добачувати
якесь небезпеченство в тім, що всенім-
ці бажають тісної злуки всіх Німців в
середній Європі.

Бесідави обжадує Австро-Угорщи-
ну, що она порушила неутральність су-
проти Бурії і називає Англіїв наро-
дом рабівників.

Дед. Почевін обговорював економі-
чне відношення до Італії.

На сїм перервано наради. Слідуєче
засідання в п'ятницю.

Вигляди на жнива.

Про стан жнив в західній Гали-
чині в місяці маю подає „Tygodnik rol-
niczy“ ось яке сириводжене: „Загалом
визнавши представляють ся жниви в за-
хідній Галичині відрадно, богато ліпше,
як в сїм часі минулого року. Стан озим-
них і вих жбів, як також городовини і
травних ростин є в ілзости вдоволюю-
чий. Найліпшими показують ся озимини.
Перезимоване озимини було добре і весни-
ні приморозки не викрадали великих
шкід. Ріпани хороші і буїні. Пшениця
представляє ся дуже добре, ліпше як
жито, яке дедече випріло. Одни знат-
ніших переосурвані жита не зголошено.
Весняні жниви вишали гірше, як озимі.
Причини сего належить шукати перше

4) МАРІЯ СЛОБОДІВНА.

Поезія молодих її літ.

Далі.

Родичі Міні замешкали у ве-
ликим місті в каменіці при ду-
же людній, гамірній улиці.

Славко і Льоня бавлять ся
забавками на подвір'ю. Докола
них кільканадцятіро дітний ріж-
ного віку. Скачуть, сьміють ся,
бігають, кричуть...

З улиці доходить турніт,
брякніт возів, стуїт копит во-
ний о камінний гостинець, го-
лосна бесіда прохожих, накли-
кування перекупнів — словом:
шум, галас страшний.

Міня сама сидить при вікні,
дивить ся на діти, сїдять Сла-
ва і Льоня очима, аби не зро-
бив їм хто кривди. Вліда біль-
ше як усе, сиривлена, притискає
що хвилі голівку руками. На-
раз опустила руки, впаила очі
в одну точку і задумала ся.
Знать солодке се думанє її бу-
ло, бо устечка усьміхнули ся,
очі заблестіли радісно, а личко

вкрило ся бліденьким румянцем.
Довгу хвилю сїділа так. Ма-
буть не чула, що дві сльози
скотили ся по її лиці і другі
уже точуть ся, а треті зависли
на повітріх — уста все аложені
до усьміху...

Двері відчинили ся. Увійшла
бабуня.

„Бабуню“, закликала дівча,
зринаючи ся до неї „вертаймо
домін на село... Я не можу бу-
ти тут. Голова мене болить,
тут мені зла. Ідмо бабусю,
ідмо зараз... Ах, що там ро-
блять мої цвітін?.. Чи прини-
ла ся та аломана, чи може всо-
хла вже — не було кому під-
ляти... Бабусю золота, ідмо,
ідмо, бо я умру тут. Той крик,
гамір, шум... Я уха затикаю а
ще шумить, гуде... Ой, ой, ой!...
А там так тихо, так добре, так
красно!...“

І дитина притулила ся до
бабуні і знов задумала ся.

„Що тобі Міню? Як можеш
казати, що на селі красше ніж
у місті. Тут стільки людей, так
гарно вони поубирані! Такі
гарні дома, каменіці, сирени, а
на селі... що ти там видиш?..“

„Там бабусю дуг, а на ньому
богато цвіток, моїх цвіток...
Ліс, річка і неба так богато, бо-
гато, а там так тихо бабусю,
що чути як вітрець повітре во-
рушить... Ах, ідмо бабусю, ни-
ні ще, добре бабусю?..“

„І не говори Міню того! Чим
не знаєш, що тато і мама для
тебе приїхали сюди і для Сла-
ва і Льоні... Досить уже бавила
ся ти, тепер будеш ходити до
школи, учити ся, аби бути чимсь
на світі... Іди до дітний, бав ся,
то не захочеть ся тобі вертати
на село... А до крику того при-
викнеш! От я стара, а прини-
кла.“

Дівча ще більше зблідло.
Сумно зітхаючи спустило голо-
ву. Остання надія — бабуня —
завезла її. Сирисагли ся всі, аби
замучити її. Ох! так у головці
заболіло, що дівча аж стри-
сло ся.

„Коли голова тебе болить,
то утвори ся, підемо до городу.
Там тихо, свіже повітре — го-
ловці зараз перестане боліти!...“

Пішли.

Бабуня провадила дитину за
руки, та цікаво оглядала ся на

всі сторони. Так давно не була
в місті — може десять літ уже
буде! Ще як по виправу для
своїх Гальови приїздила.

Згадавши доньку, глянула
на внучку і аж пристанула вди-
вована. Дівчина йшла побіч неї
байдужна, сумна. На прохожих,
на все, що діяло ся докола неї
і не звертала уваги.

Вона слаба — подумала ба-
буня і прискорила кроку, аби
чим скорше сісти з нею в хо-
лодку в городі.

„Чи то тут той огород?“
спитала дівчинка, коли сіла на
лавочці.

„Тут, тут. Гарний город
правда?“ спазала бабуня.

„Гарний? може... Але на се-
лі у нас, гарнійше...“

Бабуня не відповіла. Усьмі-
хнула ся лише сумно.

В городі сїділи з годину.
Крику дітний і гамору і тут не
бракло, хоч бабуня вибрала
часть города найбільше відда-
лену від улиці міста. В порі-
внянню однак до улиці при якій
мешкали родичі Міні, тут було
тихо.

Дівчинка усновоїла ся. Вид

НОВИНКИ.

Календар. Понеділок, 28/V. (10./VI.) с. м. Евтихія, ц. Никити, початок посту с. м. Р.: Маргарети. — Вівторок, 29/V. (11./VI.) с. м. Теодосія, Олвіяна, н. о. Александра; Р.: Варіани. — Середа, 30/V. (12./VI.) н. о. Ісаакія Ісенов, с. м. Наталія; Р.: Василіда.

Загальні збори товариства „Русна наса“ для обрання і пожиток в Чернівецькій губернії відбулися 10. червня с. р. о 4 годни по полудни при участі, що найменше позначилися членами. Наказав загальні збори не могли відбутися через те, що не явилось відповідне число членів, тоді відбулися с. о. годни 6. полудни в тим самим порядком денним без огляду на число явившихся членів. Порядок денний: 1. Прочитання протоколу, 2. справоздаєння вченого, 3. вибір старшини, 4. вибір комітету надзорного, 5. вибір ради правління, 6. внесення старшини, 7. візні вносення. Кожен член дійсний має право і повинен явитися лично на загальні збори, коли-ж він перешкоджений, то може післати § 20 статутів товариства дати ся заступити через такого повноваженого, котрий сам має право голосування.

Вислід спису населення в Чернівецькій губернії уже до піни. На разі можна сказати, що число Німців зросло о 22%, а число Русинів о 28%. Значить число Русинів зросло найбільше. Можна отже числити Русинів на 14—15 тисяч. Греко-католиків є 8000, решта припадає на православних з загального числа православних 15.000 — Римокатоликів є 18.000, з того на Польців припадає 8.000. Ближні і точніші дані подамо зараз по обчисленню сему населення.

Вінчене п. Вячеслава Будзиновського, співредактора „Діла“, з панною Оленою Стефанівною Стефанівною, учителькою в Цаніцах коло Заліщицького повітового артезиста рускої сцени відбуло ся в Успенській церкві у Львові в суботу дня 8. с. м. о 10. год. перед полуднем.

Віче аскултантів відбуло ся дня 2. с. м. в Оломуці. По довгій дискусії прийнято резолюцію, в якій вітчизняні домагалися ся знесення безплатних посад аскултантів і підвищення ад'ютів. Іменне, аби замість дотеперішніх 500 і 600 зр. заведено ад'ютів по 800 і 1000 зр. та щоб заведено лише платні посади судових практикантів по 500 зр. Вітчизняний меморіал має виготовити вітчизняний комітет і вручити его міністрови судівництва і посад до державної ради.

Мамка італійської королеви. Мамка італійської королеви, може собі пожелати щастя, але її стрізуло. На основі двірських виставок буде она побирана по 150 франків місячної платні, 10.000 фр. одержить тоді, як королева буде мати перший зуб, 10.000 фр. коли вимовить перше слово, а 10.000 фр. коли почне ходити. Крім того по вимовленню своєї заповіді Куві одержить винагороду в гроші 20.000 фр. і буде побирана до кінця життя по 100 фр. місячної платні.

Ц. к. державний музей промисловий. Міністерство культури і науки видало з 28. маб 1901 ч. 13384 нові приписи що до припинення учеників до ремісничої школи для будівничого промислу. Після них звертає ся на тих учеників найбільшу увагу, котрі скінчили 17 рік життя і можуть вивчати ся найменше 3-роковою практикою при будівничому промислі, при тім уважати ся практику окінчену лише в канцелярії будівничої не за повноваження. В мірі числа відомих місць приймає ся і учеників, що мають лише 15 або 16 років і менше ніж три роки практики. Існт прийняти обіймає предмети: мову німецьку, в разі також рахунок і рисунки. Кожен питомець мусить кожені подати: 1. свою метрику, 2. свідоцтво науки і свого заняття або книжку робітничу, 3. остатнє перед вступом в промисл одержане шкільне свідоцтво, 4. свідоцтва (виписки) промислової школи, до котрої питомець есентуально ходив в часі свого заняття, 5. свідоцтво моральності, виставлене пійтом місця остатнього побуту. Ученики, котрі не скінчили 17 року життя і не мають ще 3-рокової практики, можуть бути спонукані ходити в зміні на 1—3-хвилинні курси, а в дні віддавати ся практиці.

Скарби сучасних монархів. Одна англієська часопись порівнюючи скарби теперішніх монархів, так пише: В двох малих позначках заміну Віденське уміщено саму золоту і срібну посудину вартості двох мільйонів фунтів стерлінгів (50 мільйонів марок). Один золотий сервіс на 150 гостей оцінюють 19 мільйонів 200 тисяч марок, а золота чаша, що скляється ся сотнями дорогіших каменів, має вартість 9 мільйонів 600 тисяч марок. Порцелину, яку подала королева Вікторія, оцінюють на 72 мільйонів марок, а один сервіс до сервісу представляє дохід одного міністра за рік. Дорогочинності в англійській короні вартують 60 мільйонів марок. Величезне багатство! а однак тільки два предмети з того множення, які знаходяться в скарбниці переконливого шха, перевищують всі ті скарби англійської двору. Один — то золотий глобус, на котрім всі краї землі означені металікою з дорогих каменів, діамантів, рубінів, сафірів, ізмарагідів і других різних каменів, а около підстави глобуса знаходяться величезні золоті монети, з котрих кожна парта 656 марок. Сам той глобус оцінюють на яких 50 мільйонів марок. Побіч нього стоїть срібна скринька, для стонів його стоїть срібна широкі й висока; она до двох третин наповнена найрізноманітнішими перлами, які лише коли найдені. То лише два предмети з той найбагатшої скарбниці, яка є на світі, а котрої дійсної вартості ніхто не знає. Шхх має крім того ще й багато золотих та срібних посудин, вилочених діамантами, рубінами і сафірами, яких нема ніде на світі. Та й російський цар має величезні скарби. Самі корони царя і царниці представляють вартість 120 мільйонів марок, а багатства в скарбниці на Кремлі в Москві такі великі, що треба би доходити за один рік з цілою англійською державою, щоб їх заплатити. Так само багатий і султан турецький та ще кілька радників індійських, з котрих найбагатшим є Гангіван з Бероди. Він має самих дорогіших каменів вартості 60 мільйонів марок, цілий штучно нашитий перлами і діамантами.

Незнане доси звіря викрито в державі Конго в Аерії. Природонисці, які заважували ся краді, чули від тубошх, що там живе дивний звір і навіть вилізли скрі, з него, але самого звіряти ніде не стрічали. Після опису тамошнього поселення звір має виглядати так: голова тліра, кінська шия, уха ослів, величина ослів. На чолі має червону смугу, а шия і хребет в помаранчевих плямках. Его називали „окамі“. Аж сего року Швед. Ерісон, заважувачи краї над рікою Конго, застріляв кілька штук „окамів“ та поки-що вислав з них шкіри до британського природничого музею і начеркнув есписи жити сего звіряти. Природонисці дожидають з великим інтересом дальших звістей про „окамів“.

З історії авіаційної плавби. Недалеким вже час, коли ровери і самоходи відуть в кут, а заступити їх авіаційні машини. Поступ в авіаційній дійшов в останніх часах до сїєї степені, що можна кермувати баллонами в довільнім напрямі і з довільною швидкістю. Ціна баллонів стала так низькою, що нині дешевше можна набути авіаційний „самохід“ чим звичайний самохід. Як дивитися доносати, літати з Острова, Ожеговської, якийшов новий систем баллонів і опантетував свій пинахід. Баллон системи Ожеговського складає ся з двох менших баллонів, які передивими остріми кіпками обертають ся на спільній осі. В середині на осі міститься сідло, а коло нього електричний апарат або бензиновий мотор. Ціна баллона вносить 1.500 марок, отже є менша як ціна самохода.

дерев, цвітів поділав добре на її слабі нерви.

„Будемо ходили сюди що дни бабуню, коли я маю тут уже все бути.“

„Добре, добре, як лише буде погода — та щось ниніше не перебудить. Во я також волю спокій, тишину.“

І рано нерав і по полудни майже кожного дня ходила Міня а бабуню до городу. Полюбила ту лавочку сховану за деревами, той каштан що розкидав таку тінь. Бабуня читала книжку, а дівчина сиділа спокійно вслухуючи ся в шум листів великого каштана.

Нераз задивилася в ухах дівчини знайома їй пуга. Хвилями здавало ся їй, що вона там на селі серед цвітів своїх, в садку, в лісі над річкою... Зітхала тяжко. Сльози тиснули ся до очей, але вона здавляла їх, бо не хотіла робити бабуні прищипи.

А з часом зжила ся вона з містом. Уже не тужить за селом, не чути скарг і нарікань із уст її. Радіо перешидує вона

в городі, вслухуєть ся в шум листів, але не плаче, не зітхає...

„Вставай Славку, татко підуть вивести тебе до школи“ промовила одного дня мати.

„До школи?“ з неохотою відповів хлопчик.

„До школи?“ радісно кликнула Міня і в одній хвилі вишкочила з ліжка та в сорочинці підбігла до матери.

„І я маю іду до школи?“ опитала з жахом, лякаючи ся мабуть відмовної відповіді.

„Ти?..“

Мати усміхнулася з злосливо.

„Ні, тобі ще час, тебе не приймуть до школи.“

От і маеш! Привезли сюди, аби посилати до школи, а коли прийшов той час, кажуть: Ні, тобі час ще, тебе не приймуть до школи!

Чому? для чого?

Сього не сказали, а спитати ся про те матері, ворога свого, дівча не сміло, бояло ся... Спустило голову, відійшло в бік.

Але що се? На лиці її не малюєть ся безмежний смуток, жаль, як звичайно! Ні, на ній з'явило ся щось инше: щось, мовби заість, заважність. Її очі блиснули, пастуки затиснули ся і якась рішуча постанова осіла на лиці. Почала збирати ся скоро, без нічної помочи, а мати придивляла ся з боку тим рукам і ногам мов пачки, тому тілу маленькому, сухому, що кожду кісточку почислити на ньому можна і знов усміхнулася ся.

Глянула на Славку і Льоню що бігали в сорочинках по хаті, перевертали ся, живилили.. Ах, аж любо дивити ся на них, такі гладкі, товстенні! Тільки їх рожені, аж мислюють ся, кісточки там і не домацати ся... А се — от якась „відміна!“

І не глянувши більше на Міню взяла Славку та почала пристроювати його до запису.

Міня тимчасом пішла до бабуні просити, аби бабуня записала її до школи, коли мама і татко не схочуть. І при допомозі бабуні Міня довезла свого.

Її записали до школи. Не

радо вправді прийняли її, бо дуже дрібонька і хворита — але прийняли!

Щаслива, з трівожно буючим ся серцем найшла ся Міня між трицятьма а може й більше маленькими як і вона дівчатками. Всі вони гугорили весело, сміли ся, щобетали, знайомили ся із собою. Міня не підійшла до жадної, не загонорила... Стоїла на боці і уважно придивляла ся кождій із своїх товаришок. Кілька із них підійшло до неї, поспитало, як вона називаєть ся, але бачучи що вона відповідає не радо, усунули ся геть від неї.

Прийшла учителька. Казала дівчатам сидіти у лавки.

Посідали так як групами стояли розмавляючи. Із усіх боків розлягали ся накликувані: „ходи сюди“, „тут є ще місце“, „Галю, ходи, сидиш коло мене“, „Воню до мене присунь ся“.

На Міню не звертав ніхто уваги, її ніхто не кликав. Вона стояла озираючи ся за місцем і сіла в останній лавці — сама одна.

Весняні річи найновіші вже прийшли в гандлю Б. БАЛЬТІНЕСТРА молод. Чернівці, ул. Головна ч. 3.

Капелюхи для панів і хлопців різні; чорні і в найрозмаїтших модних краватках; з найславніших н. к. фабрик І. Генріха Іта у Відні, Оска Пілдер і сини у Гамбургу як також з фабрик Боралліно, Пузені, Фрателло в Александрии.

Мужескі капелюхи від 3—к. до 12—к. Хлопчів " 1— " " 3— "

Краватки чудово найновіші до осені в найбільшій виборі.

Рукавички французького фабрику (Glacé) швейцарські і до прани усе під гаранцією; даліше також Ерен-Феллер і повнові рукавички.

Бронзові і срібляні річи зі старого срібла як: найновішого загальноного фабрику годинників, канделябри, короби, гарнітури до писаня і куреня, всілякі фігури і т. п.

Товари обувні, лише добрі фабрику для панів, дам, дівчат і дітей. Головні склад французької фабрики обуви А. Сапек і Howlett & White, в Англії найкращі сорти:

Мужескі черевники від 8—к. до 20—к. Дамські " 7— " " 24— "

Для дівчат і дітей " 2-50 " " 8— "

Дамські черевники в найбільшій виборі.

Кальози найбільшій склад з найбільшій петербургської фабрики.

Паразоні від дощу і сонця в найбільшій виборі і найбільшій виборі.

Мужескі сорочки під гаранцією, нічні і денні, ковдри, махрові, хустки до носа, мужескі шкарпетки, дамські і для дітей панчохи в найбільшій виборі.

Гарнітури до писаня, стоячі годинники, рамки до фотографій і т. п.

Принагідне купно: бурштинові шкарпетки від 1-25 ар. до 10 ар. разом з футералом.

Склад ц. к. привілейної фабрики товарів з альпаки і хінського срібла В. Бахмана і Сп. у Відні.

Маю честь повідомити Вп. П. Т. Публіку, що від кількох літ проваджу

реставрацію, трактиєрню і каварню в Дорна-Ватрі

(Місце купелів на Буковині.)

Яко фаховий реставратор і трактиєрник, маючи довголітню практику у веденні висше згаданих підприємств, як передше так і тепер буду старати ся аби Вп. П. Т. Публіку в цілій повній так під зглядом якості харчу як і напиків, скороу ретельноу обслугову і на даліше приєднати собі загальну симпатію Гостей.

За харч, чи то поодинокій особі чи цілих родин, можна платити з гори або з долини, на жадане посидас ся Іду домі.

Поручаючи ся заславним заглядом пишу ся з глибоким поважанем

Василь Коцко
реставратор.

МАГАЗИН

фірма

М. ЯКУБОВСКИЙ

передтим Якубовский і Ярра

Чернівці, Ринок ч. 5 під „Чорним Орлом“

поручає свої виробы із хінського срібла іменно:

вироби люксові, підставки, ліхтарі, канделябри, етажери, жірандієри, тютюнарки, папіросниці, цукорниці, маслівниці, самовари, зеркала, тачи, сервіси на одет і оливу, імбрички, чайники і т. п.

Цілковиті урядження для гостинниць, каварнів і цукорнів.

Спеціально поручає свій склад знарядів церковних.

Випожидає також сервіси на базі, весіль і т. п.

Порошок до чищення виробів золотих, срібних і платинованих.

Повисше згадані товари продає ся по дуже уміркованих цінах.

Гарантує ся за добрий товар.

Замовлення з провінції висилає ся відвотною поштою.

З поважанем

М. Якубовский

3-7

Друкарня „Рускої Ради“ в Чернівцях
отворено в неділю і свята від 9 до 11 години рано.

Визає товариство „Руска Рада“ в Чернівцях.

З друкарні товариства „Рускої Ради“ в Чернівцях під зарядом Володимира Сесерського.

Для селян! САМОДІЛАЮЧА СИКАВКА

до

підливання всяких рослин

до носення для менших потреб.

МАШИНИ

до кошення і громадженя сіна, трави і збіжжя.

Найкращі

Машини до сїяня

суть Пр. Манфарт і Сп. найновішої конструкції

„АГРІКОЛЯ“

(Систем Шубра)

сїяти нем можна всіляке зерно незмінюючи нолод під гору і долину. Хід має найменший і найбільшу тривалість а дістати тоти машини можна за як найменшу ціну.

При ужитю тої машини можна зискати на часі, роботі і грошех.

Праса ручна до сїна і соломи, молоцарні, машини до чищення збіжжя, плуги, борони і т. п.

вироблені і відставлені як спеціальність під гаранцією в найновіших і найкращих конструкціях фабрики

PH. MAYFARTH & CO.

kaiserl. königl. ansechl. priv. Fabriken landwirtschaftlicher Maschinen
WIEN, II. Taborstrasse Nr. 71.

Фабрика нагороджена більше як 450 срібними і бронзовими медаллями.

Каталоги і ціники на жадане висилає франко.
Попикує ся заступниками і розпродавача тих машин.

Г. Файлес

усуваю нагітток

Чернівці, Руска ч. 6.

Яко дамська фризирка
„Secession“

як також спеціальність у всіх парикмахерських фризюрах поручає ся пани

АННА ВАЙС,

Чернівці, Tempelgasse 6,
(салон фризирський Леона Вайса),

котра у Відні за знаменитий смак у стилі „Secession“ і за фризирську техніку була неодноразово відзначена медаллями.

Ціни приступні.

Піці, Асман, командант маринарки Спави, референт Перісальт, почім прийнято сей буджок в загальній і подрібній дискусії.

3 ради державної.

В суботу зачали ся засіданя палати посідів о год. 10 min. 20 відчиталим внесенєм та інтерпелляциї. По відповіди міністра спарбу Бем-Валерка на інтерпелляції, приступилим в дневного порядку до подрібної дискусії над промисловою поліцею (88 59 і 69).

Перший пос. Плячек підняв потім меншості, мажаче прийняти додаткового внесення до § 59 промислового закону. По ім промовляли пп. Помер і Шнайдер.

В голосованню відкинуто внесення Плячека, а прийнято поправку Шнайдр, заважачу обшотене дватів по улицях і домах.

3 черги приступлено до наради над правовим законом. Після пос. Каваса взяли голос президент міністрів др. Кербер і віднараля приняли угоди з Угорщиною, визнаючи її користи так для промислу, як для різниництва.

Описали промовили пос. Лехер і вище, щоб кінтовий закон перекладано угодою комісії з 48 членів. По закінченню дискусії, як генеральні засідання промовили пос. Удржаль contra і пос. Швайгелъ pro, після чого закон перекладано комісії.

В дальнім ході почала ся дискусія над законом про будову зловальних ве-
дліниць. Реєсент Гіжонський промовив
на прийнятті закону. На сім перервано
наради о 7 год. вечером і назначено
слідуюче засідання на понеділок рано.

Між введеними пос. Добожинський і тов. які одно за завданням поєднано, примого поїзду з Кракова до Варшави, та друге за побудованам двох медично-хімічних будинків в Кракові. Пос. Швайдер інтерв'ював, чи правдиною є поговістка, що Гітлера улаславлено.

ПОЛОЖЕНЄ ЕВРОПИ.

Последні виправи Англії на позудне і Європи на схід усунули неправді над-продукцію товарів в деяких галузях промислу і виникли живіший рух, але тим більшої стагнації наляжуть ся надіяти небавем; а для інших галузей промислу, які не стоять в зв'язі з воєнним ремеслом, мілітарні подати є просто вбивчими.

Передопейм всесвітня торгівля по-
терпіла через те, що багато кораблів
правительств виважмили для транспор-

Учителька казала їй під час лекції ходити від лавки до лавки і показувати другим дітятам писати і читати. Міни стала учителькою своїх ровесниць. Чи ж думала вона про таке щасте? Вона найменша, наймолодша, наймарніша зі всіх?...

Тож радість її була безмірна, коли ходячи по класі учила багату старші свої товаришки.

Міня не мала спокійної хвилини ні перед годиною лекції, ні підчас відпочинку. Сиділа оточена дівчатами. Кождій із них допомогла, услужила...

Динне!... А чому ж вони всі не люблять її? Чому, коли не мали ямоїсь просьби, жадив не підійшла до неї, не заговорила

сердечно як з другими підчас забави? Міня все сама лишала ся на боці, ніхто не вибрав її. Виразно всі усували ся від неї мимо того, що Міня була чамна, услужна для всіх.

Чому ж учителька найліпшу свою ученицю, якою так часто виручала ся в науці і в надзорі над усіма ученицями, не полюбила ніколи до себе, не за-

ту своїй військ : довою утлі. Через те подорожіві ерахті пересилек, а надто неможливість скорого і певного транспорту стала меншою. Відтак, як другий важкий чинник для промислу і горнозів, настало подорожіві вуглім величезним запотребованням воєнних едіот. Далека ширва из сїд, а ще більше ефорвава блюкада подлуднено-аеранізмських берегів для недопущення бурської контрабанди, померзан такі засоби утлі, що его всеєлітнз цїна підєвочила значно в гору.

Подорожжя проадукованого вугля загнали зараз високостати з'організовані уголки для підвищення своєї плати та для скорочення робочого часу в заводах. По часті це уладоє ся їм завжди і викликало нове і тривале подорожжя сего необхідного, пального матеріалу для промислу і мореплавства. Але дещо важливішою причиною теперішнього та будучого застою є се, що широкі ринки збуту товарів у Китаю та в південній Азії змінили на довгий ряд міст. Цинтучі та продуктивні країни змінили півня в пустелі, тубільці змінили в груді немилість, яка буде жовіти і розвивати ся під родом в род. На довгий ряд міст Китай заселив чи зможе сплатити прибуток держави контрибуцію на відшкодоване понесених на виправу видатків, а Трансвааль ще і тепер стелить ся димом та трупами давних піонерів культури на спл окраїнних світа. Надто ще чума та голод в Індії підняли економічні засоби сел багатой землі, та змінилили є значне для світового промислу та торгівлі.

А з другої сторони постане грізний конкурент іротию Європи, який не лише цілу землю тузою обнімає своїми могутніми раменами, але навіть саму суперницю — Європу завоює обильнішою, дешевшою і швидше випродукованими товарами та різними, як промисловими

В Європі урожай буде гірший від мирного, а в багатих краях викаже великий недобір, а мимо сего не можна надіяти ся добрих цін на збіжжя, бо в Америці в сего року знаменитий урожай. Заможність Європи зменшилась ся наслідком великих банкрутств багатих фінансових фірм в Німеччині, а промислових в Росії, де страту бельгійських капіталістів обчислюють на 718, а французьких на 620 мільйонів франків.

Чим слабшим є фінансовий стан нашої частини світа, тим трудніше їй бороти ся з атлантичними конкурентами. В різних частині Сполучені держави вже рішучо мають перевагу над Європою, а небагато стануть до борби з європейським промислом і без сумніву переможуть його. Над сему заподіяно застановили ся вже європейські фінансисти та промисловці, а між ними навіть австрійський торговельний палат на недавній конференції в представителіх міні-

говорила до неї, не поспішати їй як багатим іншим дівчат менше чемних від неї, менше пильних!...

О, мабуть се прокляти матері тяжіли на ній і не дали нікому зблизити ся до неї із щирим, любячим серцем!

Не любилн її!

Міня знала вже про те, але не дивувала ся тому. Не вимагала від нікого любови, бо рідна мати, батько, брат і сестра також її не любили — хоч вона жите своє віддала би була за них!...

Міня не плакала, не нарізала. Одиною її потіхом були бабуня і книжка, з якою не розлучалися йдучи навіть до городу.

Заслухана нераз у шум ли-
стя, з гадками там, там, дале-
ко серед дуги з цвітаним, схо-
плювала ся нагло, стямлювали
ся і понила єнижку.

Смукот, задума і тута малювали ся все на лиці її, бласціли в очах великих... сльозаліх.

стеретива «ініансіа і торгоаї, доагаааа
са аааа охоронаі арааа Ааероааа уааа
аааа ааероааааа аааааа уаааа.

ВІДОЗВА.

Виділ «іспіт Руского товариства не-
дагогичного» в Коломиї, взвавши під
розпиту конвенту потребу основання руского
жіночого інституту в Коломиї, де кріп-
ильської видільної школи замовить си
на отворенє вже в недалекій будучности
жіночкької учительської семінарії, поста-
новив з дияк І. вересня 1901 отворити
такій же інститут під своєю управою.
Сей намір буде переведений в діло, на-
кази до дня 30. лют. червня зголосятъ
ся відповідне число родичів і оіпкунів
письменно або усно до виділу «іспіт на
імя голови виділу пров. Остана Мала-
рушкн. Близкі усеїна подають си кождїй
інтересованій особі в окреміх листі. —
Коломиї, дня 5. червня 1901. За виділ
«іспіт»: *О. Матрушка.*

НОВИНКИ.

Календар. Четвер, 31/V. С. ан.
Ермія, с. м. Евсевіота; Р: Антоиа, —
Питици 1VI. С. м. Вазаріана, Юе-
тина. Харити; Р: Антоиі.

Буховинський сейм збереєє 19. с. м.
на візьях незлі.

Д-ра Євгена Кобринського в Черніпцях іменовано в цих днях санітарним кондеієієм при правительстві.

Русий народний театр підіймає уже в Святинна на три представлення до Каломі. Виставлять там „Жидівку вихрестку“, „Дон Цезара“ і „Власть тіми“. Потім переїздить театр до Львова. На перше представлення, яке відбудеться, сїєї суботи у Львові призначила дирекція театру драму Тогобочного: „Жидівка вихрестка“. Рівночасно приготує дирекція до вистави у Львові „Загублений рай“, драму Тогобочного і його-ж драму: „Душегуби“, а крім того оперу „Гамелін“.

Загальні збори „Рускої наші“ в Чернівцях відбули ся в понеділок. Справаданні подано в найближшій часі.

Куди дорога з Чернівців до Любачова? Дістали ми інші ось яку картку: Адреса „Вн.“ в Любачові, Галичина у Вн.⁹⁴. Почтова стампівка „Чернівці 7 червня 1901“⁹⁵. Картку сю з душею точною і дуже виразно писаною рускою адресою посилають до Росії, як се свідчить російська стампівка „Доплатить „ 145 почт. вагон.“ і нарешті вона пертає знов до Чернівців як свідчить про се друга печатка „Чернівці 10 червня 1901“⁹⁶ і додатку сторож вайної редакції, знову зястованою доручив сю картку мусів доплатити 10 сотиній. Чи се такий порядок, аби карта адресована до Галичини, блувала по Росії і нарешті вернула до Чернівців не бувши в Любачові, ані ввагазі в Галичині і аби до неї доплачувати ще 10 сотиній, коли вона була правильно оформлена маркою за 5 сотиній. (карта ся — значайного формату з друком „Postkarte“). Чи се тому, що руска на ній адреса, вона засуджена на таку блуканину?...

Райфайзенські nasi жидам дуже не милі, бо синняють їх анжвирство. Не дивно проте, що Гершковна „Rundschau“ озвнала ся про наші класи і то, що ніби то наші класи не дають заноруху ретельної господарки, бо в них нема жидів. Правда, що оправданий заклад, коли заявити, що жид то сама ретельність? Гершкоє каже проте до виділу кравевого, абирозаглянуи ся по наших класах, може би такі найшов де якого гудла і розважалку насю, бо жиди, видно, вже відчувають, що анжвирство меншавє. Най сей крик жидівських анжвирів буде нам доказом, що наші класи їм на заваді, а се най заспокоїти нас до засповаии клас у кожнім селі на погиблєл анжвирєним пивіам. А зєрасованний Гершкоє най не турбує ся о наші класи, їх надзирає під кравевого виділу сам батько мужичних єє др. Стоцький. За те могад би „Rundschau“ заплати єє анжвирєством жидівських банкіи, що писеають нєрїд.

Непошанованє сьвята. Проф. прав др. Гальбан не тільки що має висладе на саме наше повнесєнє, але ще й читає виставки. Не виче-ж таке в Гальбан, що він у Львові, де Полькам, хоч би й можливостевого визнани, відно багатеїзувати Росній?

Збори виживничої еліти "Рускої Школи" підбудуться свої суботи, саме 15. червня с. р. о 3. год. поспрудити в Виж-
ніні, що сим пригадуємо членам свої еліти.

Польщу в Лужанах будув портієр залізничної стації, викликаючи поїзди по польськи, ну і по німецьки. Може би єму то пригадало, що Лужани позв „гросамі одчипили“.

Красна учителска конференция раз-
лично са 21. серията о 9. години рано и
са 21. серията о 9. години рано и

Єзуїтська проповідь Василянінина. У
зелений пістгорок в Задунайських коло До-
рошівців був відпуст, на котрій айшло
ся багато народу не тільки з Галичини,
але й з Буковини. На тім то відпусті
проповідував перед богослуженням і один
Василянінин із Жовкви і мав, як на-
малюють, сказати між иньшим ось що:
„Віра правдива, котра веде до царства
небесного, то лишень одна на цілій
світі, а то є наша католицка віра. Тра-
чайте-ж ся, милі брата, сеї віри, а бу-
дете спасені. Ви маєте тут під боком
Волохів, Шизматиків, від котрих му-
сите сторожити, з ними не стикати ся
ніколи, бо їх віра є гірша турецької або
кальвинської. До їх перш не заходити,
не сповідайте ся в їх священників і не
причащайте ся, не давати на службу
або на дякони, не пийте від них свя-
ченої води, не адожжайте коло їх церкви
палати і не хреситі ся, не шлюбте їх
хреста, бо приготуйте собі пекла, в
котрім будуть все чортя мучити і бу-
дете кинті в смоли! Хто їде до шизма-
тичкої церкви, той ще більший гріх творить,
як той, що їде до чужої жінок“.
Ось слова священника одної християн-
ської церкви про другу! Так говорить
запально латиньскі загорілі про церкву
унітську, отже найшов ся й руский Єзуїт,
що нішов їх сайдом підкожувати одних
християн проти других. Стид і ганьба
таким аже-проповідникам слова Христо-
вого! На такі огидні панасти право-
славні Буковини дали вірну свою спра-
ведливому обуренню в той спосіб, що
Дорошівська громада, що обилаца була
Задунайській подарувати кілька свяжін
камінь на будову церкви, як почула сю
проповідь, то урядила паліть за гроші
не продати: а каміні єнітропи, що поз-
начи були Задунайським мазірів до
стріляня, обиджені сю проповідію, за-
раз підобрали. Ось наслідок єзуїтського па-
латизму супроти другої християнської
церкви, котрої ісповідники відносили ся
супроти єго церкви в такий правдиво
християнський спосіб, до якого не доріє
сеї проповідник любови ближнього!

Нова дирекція земліниць. Вчора отримав міністер земліниць Віттек постанову сесію Ради земліницької, на котрій межі пільними справами узгадено установлення нової дирекції земліниць в Чернівцях.

Обсада уніяцького єпископства в
Станіславові. Зі Львова пишуть нам, що
вибір личности вже остаточно порішений.
З уваги, що стан адоренди Митрополита
є того рода, що потребує конечно по-
помічниця, ним зістане о. Філіп, влад-
ною Станіславінським зістане о. митрат
Віленський зі Львова. На нашу думку
вибір се не злий, бо каноніка деморалі-
зуюча господарка в Станіславові до-
дича вже до крайности а о. Вілен-
ський яко адміністратор дещо не дає
се пізнати зі строгої обєктивности
та енергії, ни раз єносібним до того,
щоби заглушити а ози та в руки Стані-
славівських матадорів, у яких крім осо-
бистих інтересів та московської насабми,
якою самі помагають від десятих аїт, нема
ніщо святого. Ни зачуваємо, на людях,
що мають на совісті різні справи
в брацкій бурсі та в повєстории, каноні-
ка ширя вже наперед дрозить. Се в
кождім разі signum loci але і добрий
знак. Шкода і то велика, що теоретич-
ний Митрополит бувши єпископом в
Станіславові, не забрав ся до тамошньої
канонічної господарки ні належить ся
та подивити сей інвентар таким, який
вот обав. Сеж незгідне навіть а прав-
нон переконанн, щоби щаз євхаристі-

(8000,000 дум) була позичена на погашення однієї казенної речовини, що обійшла бурю і конвенторію та робить на ній інтереса зі шкодою і перешкодою і народу.

Іспит зрілості в жіночій гімназії в Кракові відбув ся в днях 3—5. с. м. До іспиту підготувало ся 18 абитуриєнтів. З того здали іспит 16, одну репробовано на рік, а одна одержала похвалу.

Нещаслива пригода. В Болехові обходжено торжественно Боже тіло, а нагітений створив стріли з рушниць. Не уміючи обходитись з рушницею, замість стріли до гори, стріли до ученика 5 класу 14-літнього хлопця Га-куша і ранив його смертельно в черешок.

Перші загальні конституційні збори краєвого товариства кредитового управління і сільськогосподарського підвинули ся в січ днів і великій сесії „Народного Дому“ при численній участі. Збори отворили пероткою промовою проф. Цеганівського і його вибрано через аклямацію председателем зборів, а він позначив на секретаря п. Кузмича. Описав одержав слово референт п. Серошавський, а по повненню його про генезу засновання товариства приступлено до дискусії над статутом, котрий прийнято з деякими змінами, межі котрими була також справа, що товариство має нести лише руску фірму. По прийнятті статута приступлено до вибору членів ради наглядної.

Ювілейний концерт устроєє товариство „Львівський Боян“ в другій половині с. м. на в денстві свого існування. В програму концерту увійдуть твори усіх руских композиторів до дрігівана у-прошені зістануть усі дотеперішні дрігенти „Львівського Бояна“, згладно композитори. Другого дня по концерті відбудуть ся наради делегатів усіх наших „Боянів“ над справами розвитку Боянів.

Стояловці в Коля польським. Заповіджена поред кількома днями зузла по-свід Стояловців з Колом польським остаточно підбула ся і в суботу рано оголосили ся посли Бомба, Фіак, Шаер і Вілк у презеса Коло польського пос. Яворського і просили о прийняті їх до Коло. Пос. Шаер председателю влюбю Стояловців виглосили до пос. Яворського промову, в котрій заявили, що вступили они до Коло з причин народних і що не зробили того нерше лише зазла гнету, якого зазнавали при виборах. Підіте, що в справах народних Стояловці все йшли разом з Колом польським, від поли сучі в парламенті. Презеса Яворський відповів, що дуже тішить ся, що селянські посли вступили до Коло і заради сеччасе скликане засідання в тій справі, аби оголосити їх вступлене. Коло відбуло зараз засідане і ухвалило прийняти Стояловців. До сали увійшли по тій ухвалі посли Шаер, Бомба і Фіак; посли Вілка не було під ту пору в парламенті. Яворський привітав прибувших послив сердечною промовою, на котру відповів ему Шаер. Відтак закрито засідане.

3 під російського кнута. 3 Гельзінгфору доносить, що російській власті заборонили видавати дві енциклопедії „Філологія“ і „Дієвник віборський“. Крім того замкнено пильні видавництва на 14 до 30 днів.

Рекорда середніх шкіл в Росії. Головні засади проєктованої реформи сучі такі: Утворений буде лише один тип шкіл середньої. Програма наукова повинна бути однакова так для державних заведень наукових як і для приватних, користаючих із заомоги державної. Приватні заведень наукові, що не по-барають жадних заомог, можуть вести виклади послив нильного плану шкільного. Курс шкіл середніх буде семі-літній. Язика латинський і англійський мають бути надобовязованими предметами науки. Язик грецький буде викладаний лише в п'ятих гімназіях, а то в Петер-бурзі, Москві, Києві, Варшаві і Дорнаті, а наука латинського язика має почина-ти ся аж від четвертої класи. Описав налірено завести нові предмети: пра-визнаство, законодавство і природозна-ство. Наука двох перших предметів є лише для тих обовязовано, котрі від-казалися науку латинського язика. При-родознавство має бути обовязованою на-укою для всіх середніх заведень науко-вих, ученики будуть могли вступати без іспитів на наука фізично-математи-чний. На виділ правничий і лікарський будуть приймаєні лише ті, що побирали

науку язика латинського, а на фізико-лі-тінний лише ті, що в гімназіях учились обох язиків старинних. Ученими що не учились в гімназіях жадного з тих язи-ків можуть вступати на виділ правни-чий, лікарський або фізико-літінний, аж коли аладут іспит з помаганням язиків старинних. Програми янших класе ріж-них середніх заведень наукових і про-мислових будуть так улажені, щоб ученики могли переходити з одного за-ведень до другого. Пільги у службі вой-сковій, сподучені з укінченням середнього заведень наукового, порішено розширити. Окремі головні засади проєктованої ре-форми будуть незабаром розелджува-ні окремою комісією в міністерстві просвіти.

Молоденький король іспанський зі-тнув ся перший раз з народом в ден есгорічних своїх іменин. На площі за-містом відбував ся тоді перестил вой-ска. В янших краях підіслали би вій-сковий кордоном місце призначене для підєскових виправ а виділами. В іспанії інакше. Там люди прямо алали межі коні і синали виправ. Найбільша глада була в тім місці, де був молодий король. Товпи тиснули ся так, що король не міг нікуди рухнитись. Его бабця той етиок, але не міг нічо порадити, а мав перейти на протину сторону площі. Смерцу розгладив ся довго на остружені, аж по який хвили промови зацімо: „Переграша“ дуже напестя, але мушу сюда перейти“. Товпи розступили ся і з уст всіх задувало — „Най живе“!

МАЛИЙ ФЕЙЛЕТОН.

Володимир Бирчан.

Нетля і Лилик.

(Роман).

1. Ми вже не діти!

Задоблений Улян перейшов уже сім разів умишля та Лілі ще не було. А він таме думав: „Казала, що вийде — видно мені рада. Але чи любить? Ох Лілі! Як я тебе люблю! Лиш вийди!“ „А може не вийде? Ох горе мені!“ Та Лілі вийшла. „Моя покаяне Лілі! Як маєш ся?“ „Та от... Або що? Так знаєш...“ „Учора знав: а нині — не вчора, жито їде а нині все вперед. Нині ми сумні а завтра веселі, — мовив Улян і улавав дуже дозрілого чоловіка. А Лілі казала: „Мамця гунила мені вузальку... а не ходила вперед а вузальку...“ „А в і не гавкав ся? Янаж ти гарна в ній! Ти і молодина.“ „То нині а вже постаріла ся?“ „Ні Лілі! Ми ще не старі — але уже і не діти! Ні Лілі ми вже не діти!“

2. Les lettres d'amour!

Лілі сиділа і гравя прості гамі на фортеп'яні. І тоді дістала рожевий лист від Улана:

„Моя найзлюбійша Лілі!“

Уже давно мріяв а про який то шасте, тай генер іще мріяв про него, але вже не як про таке, що його не маю, мріяв про него, як про шасте яке, яке маю, а нині се Ти Лілі!

Твій широдобчий Тебе Улян*.

А Лілі відписала на картку зі зо-пшта:

„Уляне!“

Не знаю, як зачати до тебе писати. Але купи мені кілька помаранч і троха цукорків

Лілі*.

3. Улян не може учить ся.

Улян не може учить ся, бо яку не-будь возьме книжку, всьди находить агаду про свою Лілі. Се дражнить його і він різко коли бере книжку до рук. І нішов його сунулі! „Я не вийди й вчора і тому був слабкий; нині мушу й побачити! Ой ш-жу а, що біда на світ!“ І Улян не учить ся, бо нішов його сунулі!

„Пале Уляне учи ся!“, мовить го-сподини.

„Не могу, пані, нема сунулі!“

„Нема сунулі? Що се Уляне? Ти певно залюбив ся. Пале Уляне учи ся, бо до батька напину, що ти хочеш же-нити ся, Пале Уляне не жартуй!“

„Ні пані, а не жартую!“

4. Знова любовний лист.

„Що за шасте, що вона нині до мене. Ох Лілі! Моя ти любов!“ думав Улян і підлавав лист від Лілі.

Цілував та закурип ся, що грошей нема. Так закурип ся і нішов позичати до своєї господарки.

„Уляне!“ — звала пані називем.

„Я вже не дитина... позичте гро-ши... мене се дражнить...“

Лілі читала чорне на рожевім:

„Мому серцю призначена Лілі!“

Не сподівав ся так скоро листу від Тебе, а коли вже так скоро дістав, не дам заветидати ся і відписую. Але сей лист уже без жидів — а не як попередній. Бач, не могу відписати від жидів і пишу листи до Тебе, любя, моя задалі до школи.

Посилаю... і т. д.

Твій Улян.

Р. С. Ох любя! І на сей лист на-дав ся атрамент! Перепирав би а його, та, як тебе любля, уже німо і а хочу спити.

Твій широдобчий Тебе Улян*.

5. Поодинок.

„Ворисе! Не ходи понід пікна моєї Лілі!“, кричав Улян. „Хоч вечір, та а бачу тебе, бачу добро!“ „Твоєї Лілі? Вона вже твоя?“ „Так моя! Ти злюбив сьмієш ся?“ „Не подарую тобі того! Я маю честь!“ „А я музала!“

Чи то вірав крилами буть ся? Чи то хмари чорні туть ся? — Покотив ся казак... ніс розбитий — враз по-током... А побідником — Улян.

6. Який а щасливий.

„Цілую руку Лілі! Я знов на тебе довго ждав...“ „Та годі Уляне. Я маю багато пчи-ти ся.“ „Богато вчити ся? Ти у підлавах, у нас, в гімназії а більше. Четверта класа — скажуть — має бути легка, але може для тих, що нічого більше не ма-ють на думці, крім неї. Скоро однак хто-тав не а, журать ся і килькими справа-ми, то знов що нильного!“ говорив му-дрый Улян.

А Лілі сказала:

„Та у сеч жидівки сучі добрі чо-во-лиди! Уляне, ти знаєш се?“

А Улян відповів:

„Снажи любя Лілі, чи ти хотів би віддати ся?“

Завстиджена Лілі спустила очі до землі і — не відповіла нічого.

„Бо а хотів би. А знаєш а нині?“

„З нині?“

„З тобою серце Лілі! Бо тебе люблю! Мовчале, Лілі ухвалила свої кроки. Лілі, Лілі! Любе серце! Я люблю тебе!“

Мовчале.

„Лілі! Тебе обожаю! А ти любиш мене?“

„Я також...“

„Серце! Який а щасливий!“

7. Тихше Уляне!

У родичів Лілі нині празник — і Улян нішов туди.

Чи може йому вискзати запросини? Та Улян не потребує, щоб його аж просили; він їде до своєї Лілі — а се вистарить і а десять запросин.

Лілі обелугув нильне гостий, а Улян бігав а нею — і обелугув її.

А коли нішли до другого покою, щоб принести стіл, Улян, місто етоза, злила свою Лілі.

„Уляне, не цілуй! То не зрасно! Фе!“

Та Улян не чув.

„Тихше, Уляне! — в тамтім покою а мій катехит“.

8. Думки Лілі.

Улян мовив: „Лілі, а любови до тебе вагну!“ Тай мамця казала, що Галя а кохання змарилла.

„А се диняе! Хто-ж видів гинути та видіти а любови!“

„А а неї радю, бо Улян, що мене — каже — любить, приєззас помаранчі та цоволади, а тепер купив і пам'ятник — а часом то а поймає.“

„Сьмішний Улян! Уляне, купи по-маранчу!“ — А він і купує.

„Так любити ся, то а люблю! А інакше не буду ніколи, бо що і а зги-нула би та змарилла...“

9. Весіле коло Турки.

Банда грає — а Лілі танцює.

Чи се таке диво?

Не Лілі танцює — а зазлюблена Лілі гуляє.

„Той богослов! Ах Боже, який гар-ний, мабуть і укінчений... що проти него мій Улян! Мій Улян? Ні! Уляна тепер не хочу вже!“

І музика грає: Лілі не хоче Улана.

10. А Улян заплакав!

Уляннів батько мовив:

„Таки тая будо, як а кажу! Ідиш завтра а подуди а мною. Не хочеш? Пропало, хлопче! На перший курс дий-на та і тепер було би тая, скоро не змінимо гімназії. Пропало, хлопче!“

„Татку, а лишу ся тут!“

„Пропало! Я замовив уже етанцію в Перемишлі!“

А Улян заплакав!

11. Ноги болять.

„Понди, Лілі! Я задихав ся, ледяи тебе дігнав! І то... коло твого дому!“

„Не треба було і того!“

„Маю тобі розповісти богато... а їду — ти унікаєш мене... перни ся а мною... бодай нілька кроків!“

„Іду а фортеп'яну, не піду а тобою, вже вечір, бою ся!“

„Войм ся, бо вечір? Та ж а їду а тобою!“

„Та... а не бою ся, але змучена, мене ноги болять. Від весіля мене ноги болять“.

12. Ade, meine Liebe.

Улян підійшов від вікна Лілі і став сьнівати пращальну цієню:

Подай ручку на розстанне, Не забудь мене, покаяне! Сьвіт нас розганяє!

Подай ручку та дозони, Я в далоний сьвіт погоню! Сьвіт нас розганяє...

А а вікна злізів Лілі, виставив го-луву її богослов... „Ох зрада, зрада!“

Бандура злила з рук і розбивала ся... І що тут бандура завила?..

У Львові, в північ 1901.

Надіслане.

ДР. ЕВГ. КОБРИНСКИЙ
лікар-спеціаліст
у жіночих і дитинячих
недугах
ордує при уз. Гезовій
Емшенберга ч. 20.
— від 2—4 попол. —

Книги для кас райфайзенських не також

Відповідні друки

можна дістати лиш в друкарні тои.

„Рускої Ради“ в Чернівцях.

Весняні річи найновіші вже прийшли в гандлю Б. БАЛЬТІНЕСТРА молод. Чернівці, ул. Головна ч. 3.

Капелюхи для панів і хлопців різні: чорні і в найрозмаїтших модних кри-
сок; з найкращих п. н. фабрик І. Ген-
рика Іта у Відні, Осип Піхлер і сини у
Грану як також з фабрик Борзаліно, Пузен-
не, Фрателло в Александрии.

Мужескі капелюхи від 8—к. до 12—к.
Хлопські " 1— " 3— "

Краватки різноколірні найновіші де-
шев і найбільшій виборі.

Рукавички французького фабрику
(Glasé) шпелки і до прани усе під га-
ранцією; далі також Ерек-Фелор і
шпелки рукавич.

**Бронзові і срібні річи зі ста-
рого срібла** як: найновішого загри-
нського фабрику голландини, канделябри,
перобки, гарнітури до писаня і курона, ве-
личі фігури і т. п.

Товари обувні, лише добрі фа-
брики для панів, дам, дівчат і дітей. Го-
ловний склад французької фабрики обуви А.
Сарек і Howlett & White, в Англії найліп-
шої сорти:
Мужескі черевни від 8—к. до 20—к.
Дамські " 7— " 24— "
Для дівчат і дітей " 250 " 8— "
Домашні черевни в найліпшій гату-
нці і найбільшій виборі.

Кальози найбільшій склад з най-
більшою петербургської фабрики.

Парасолі від дощу і сонця в най-
ліпшій гатунці і найбільшій виборі.

Мужескі сорочки під гаран-
цією, нічні і денні, новітні, манжети, ху-
стці до носу, мужескі шкарпетки, дамські
і для дітей панчохи в найбільшій розмірі.

Гарнітури до писаня, столичі голди-
шники, рамки до фотографій і т. п.

Принагідне купно: бурштинові
шкарпетки від 1-25 ар. до 10 ар. разом з
футералом.

Склад ц. к. привілейної фабрики товарів з альпа- ки і хінського срібла В. Бахмана і Сп. у Відні.

Маю честь повідомити Вп. П. Т. Публіку, що від
кількох літ проваджу

реставрацію, трактиєрню і наварню в Дорна-Ватрі (Місце купелеве на Буковині)

Яко фаховий реставратор і трактиєрник, маючи довго-
літню практику у веденні вище згаданих підприємств, як
перешче так і тепер буду старати ся аби Вп. П. Т. Публіку
в цілій повній так під зглядом якості харчу як і напиків,
скорої ретельної обслуги і на даліше приєднати собі загальну
симпатію Гостий.

За харч, чи то поодинокі особи чи цілих родин, можна
платити з гори або з долини, на жадане носилася ся їдо-
домів.

Поручаючи ся ласкавим поглядом пишу єи

з глибоким поважанем

Василь Коцко
реставратор.

МАГАЗИН

в місті

М. ЯКУБОВСКИЙ

передтим Якубовский і Япра

Чернівці, Ринок ч. 5 під „Чорним Орлом“

поручає свої вироби із хінського срібла іменно:

вироби люкеусові, підставки, ліхтарі, канделябри,
етажери, жірандієри, тютюнарки, папіросниці, пу-
корниці, маслівниці, самовари, зеркала, таци, сервіси
на оцет і оливу, імбрички, чайники і т. п.

Цілковиті урядження для гостинниць, каварнів і пукорнів.

Спеціально поручає свій склад знарядів церковних.

Випожичає також сервіси на балі, весілля і т. п.

Порошок до чищення виробів золотих, срібних і платинованих.

Повніше згадані товари продає ся

по дуже уміркованих цінах.

Гарантує ся за добрий товар.

Замовлення з провінції висилає ся відворотною поштою.

З поважанем

М. Якубовский

Для селян! САМОДІЛАЮЧА СИКАВКА до підливання всяких рослин до пошеня для менших потреб.

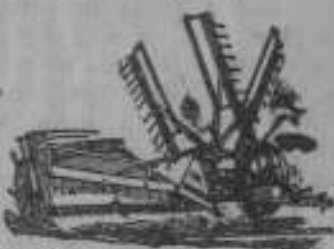

МАШИНИ

до кошения і громадженя сіна, трави і збіжя.

Найліпші

Машини до сїяня

суть Пр. Мауфарта і Сп. найліпшої конструкції

„АГРИКОЛА“

(Систем Шубра)

сїяня нею можна всїяти зерно незмінюючи колес
під гору і долину. Хід має найменший і найбільшій
тривалість і дістати тоти машини можна за лік
найташій ціну.

При ужиттю тої машини можна за-
скати на часі, роботі і грошех.

Праса ручна до сїна і соломки, молоцарні, машини до
чищення збіжя, плуги, борони і т. п.

вироблені і підставлені яко спеціальність від гаранції і найліпшої
і найліпшої конструкції фабрики

PH. MAUFARTH & CO.

kaiserl. königl. ausschl. priv. Fabriken landwirtschaftlicher Maschinen

WIEN, II. Taborstrasse Nr. 71.

Фабрика нагороджена більш як 450 срібними і бронзовими медалями.

Каталоги і ціни на мадянськ висилає ся франко.

Попишусь ся заступником і розпродавача тих машин.

Г. Файлес

у сувак нагіток

Чернівці, Руська ч. 6.

Яко дамська фризирка „Secession“

як також спеціальність у всіх пар-
ських дамських фризюрах поручає ся
пані

АННА ВАЙС,

Чернівці, Tempelgasse 6.
(салон фризирський Леона Вайса),

котра у Відні за знаменитий склад
у стилі „Secession“ і за оригіна-
льну техніку була надійно відзна-
чена медалями.

Ціни приступні.

Друкарня „Рускої Ради“ в Чернівцях

отворено в неділю і свята від 9 до 11 години рано.

Виходить в Чернівцях
що середи, п'ятниці і неділі.

Редакція, адміністрація і кореспонденція:
вулиця Петровська ч. 2.

Рубрикація вноситься на поштові
застереження. — Редакція не несе
відповідальності за зміст
публіцистики.

БУКОВИНА

Передплата на „Буківину“
на цілий рік . . . 20 Кор. — сот.
на пів року . . . 10 „ — „
на чверть року . . . 6 „ — „
на місяць . . . 1 „ 70 „

Послання число коштує 16 сот.

Передплата і надсилання по листу
платити в Чернівцях.

3 ради державної.

Засідання палати послів розпочалося о год. 11. відчитанням внесення та інтерпеляцій. Міністер просяв Гартель відповісти на інтерпеляції, а підтак переведено вибір до угодової комісії для розгляду вжитого пропозиції.

Відтак приступлено до дальшої генеральної дискусії над локальними залізницями.

До угодової комісії вибрано з галицьких послів: Яворського, Лисинського, Біндера, Колішера, Водзінського, Ковалевського і Данила Абрагамовича.

Між інтерпеляціями знаходиться інтерпеляція польського Козла проти картелів.

Польські люди повідомили вчора президію палати, що уконституовалися в окремий клуб під іменем: Polnische Volkspartei.

Дискусію перервано і засідання відложено до год. 7 вечером.

На вечірнім засіданні палата прийняла кілька правительствених пропозицій, про продаж правительственої власності, межі якими про продаж замку на Вавелю.

В сій справі заявив пос. Романчук, що вона має для Русинів засадниче значіння. Реальність, яку мають продати, була давніше замком польських королів, а тепер, по якій ухвалі галицького сейму, має стати переміною на резиденцію цесаря. Як ухвала впливати на назначення згодності галицької шляхти польської і то контом цього краю.

Австрійський цесар і король Галичини має тим способом немов стати наслідником польських королів, а ціла Галичина має предстанитися дійсно і правно за часті давньої польської держави. Отже Галичина не є новим польським і не є однією країною, ані під національним, ані під історичним оглядом. Русини ніколи не признали правним получення східної Галичини з Польщею, а тим менше можуть се признати тепер і застерігають ся против сего, щоб сего ухвалою про переміну королівського, польського замку на резиденцію Австрій призначено польську державу ідею, щоб сям способом задокументовано правну принадлежність східної Галичини до Польщі, і на цій Галичині витиснено п'ятно польського краю. Се застереження очевидно не є звернене против сего, що край хоче вчинити дарунок монарху, ані против сего, щоб Галичину прилучати до Австрії, бо Русини в протиставленню до Польщі не противили ся відкопці від Польщі. Але се застереження є звернене против забави Польщі, що до східної Галичини, немов то польського краю, правно принадлежне до Польщі, або одної її часті. Відповідно до сєї декларації член клубу не позмує уділу в голосуванні над сям пропозицією.

З черги прийняла палата пропозицію в справі цілих при належності для позичок кількох міст (між ними Львова і Кракова), в справі ревізії законів, про заробкові і господарські товариства, в справі робітничої статистики, в справі управління службових відносин в державнім ветеринарним зараді.

По ухваленню ще кількох внесення за допомогою для населення, дітківшого елементарними школами, відповідали на інтерпеляції президент міністрів і другі міністри.

Відтак Шенерер жалувся в передовій бесіді, що в теперішній сесії не зроблено нічого для селянського стану. Пос. Клофач називав еру др. Кербера не економічною, а корупційною; жалувся, що бурмістра Праги спонукано промовити до цесаря також по німечки. Пос. Фресьль рівнож в формі запиту обговорював подання з Німеччини і закликав ся за республікою. Президент відбирає ему голос.

Промовили ще і ставили питання гг. Райхштетер, Шалк, Цеттін і Каїзер, а підтак президент замикає засідання.

В працьовитій промові подякував послам за уділене ему поперте. „Стоїмо при кінці сесії — казав — яка на завжди остане пам'яттю в історії австрійського парламентаріату. Ми створили далекосягаї закони на економічній і суспільній політиці та можемо винести звідси переконання, що ціле населення буде нам за се вдячним“. Президент нікни поздравив послам веселих ферій і серед оплесків цілої палати замикнув засідання по годині 12. вночі.

Палата панів зібралася вчора о год. 11. переш полуднем на засідання з денним порядком дебатів над подними дорогами. Референт Проскович поручав до прийняття закон так, як є ухвалили палата послів, наслідуючись про сего ухвалу дуже прихильно. По промовах гр.

Франца Туна, міністра Вітена, Мадельсого і кн. Шенбурга забрав др. Кербер голос для підтверти закону про будову доріг в редакції, ухваленій палатою послів.

Після довшої ще дискусії ухвалено сей закон в другім і третім читанні.

Кінець парламентарної сесії.

Відень, 11. червня 1901.

На нинішнім засіданні палати панів, по відчитанні кількох внесення та інтерпеляцій гр. Гаррах вказав на ухвалення нагоди пропозиції про локальні залізничні палати послів і по короткій дискусії прийнято їх всіх.

П. Шенерер ставив таке саме внесення, що до правительствених пропозицій, ухвалених на посліднім засіданні палати послів і по короткій дискусії прийнято їх всіх.

Відтак палата погодила в другім і третім читанні закон про урівняння від рентного податку деяких об'єктів. Описав гр. Гаррах об'єкт реферат пропозиції про локальні залізничні; по дискусії, в якій брав участь міністер залізниць Вітен прийнято внесення про локальні залізничні в 2. і 3. читанні.

Дальше палата прийняла в 2. і 3. читанні закон про різні транспортні підприємства (між іншими і Вавелю), також ухвалено закон про чистове різничого і промислового руху.

Вкінці ухвалила палата панів в 2. і 3. читанні закон про управління ветеринарним.

Вкінці презес кабінету др. Кербер заявив, що з найважливішого поручення оголошує відпочине державної ради.

Австрійська делегація відбула сніди посліднє засідання. По відповідах міністрів на кілька інтерпеляцій і по утвердженню згоди ухвал обох делегацій, міністер заграничних справ гр. Голухов.

Марко Черемшина.

ОСНОВИНИ.

Така погідна днина, що поліг на царинках у очі сльоз. Край Довбушевого збору на маленькій трикутній поляночці не зміг окубути траву, а стара Семениха знала хату. Поверх десяти нових ріжної величини лежать розкидані по-при саму гуцуляну. Тому, що вони в негоді розкидані, значно, що лише на короткій час. Із них будуть не забаром проки, платив, нізлі і сводки. На дах підє висна отарих дракинь, що стоять окремо приперті до моря.

Середина поляни вирівняна мов тін, а сира глина із вирівняного місця розсипалася суміш із камінем дозів аж по сам камеральний скіп. Тут має стояти Семенихина нова хата. Чотири підмостки вже закладені і вже двігалися на собі підвалини, що їх майстер Никітєр обтесав, а на краях поробив їм замики, тільки що не позакладав одні в другі і не збив підвалини.

Серед зазначеного під хату місця стоять на правильній напратній сватарто стілі із чотирох старих олівів, котрі майстер призначив на стелю. Довкола стоїть дуги терний, що краще виглядають, чим замики у найпершого богача. Їх роздобула Семениха на двері до нової хати. З того боку, де прийдуть колись у новій хаті образи, стоять під стодою цибри з водою; на стоді три

бохонні чорного хліба один на другім, а побіч гуска сохи, оліяна з таким як вода натитом і груба доса сльоза.

Спіра на поляни біліють ся тріски із обструганого матеріалу. На підвалах сидить нігідно мов на конях-вершинних гурток бадів старих і молодих. Усі вони живо з собою розмовляють про будову хати. Одні пригадують собі, як вони свої хати ставили, як матеріал роздобували і як за тріски їх хитали. Другі, що не знають, спляли по-но стоять труду плавати нову хату, бо мешкають на підвалині, звертають свою увагу на Семенихину розпочату будівлю і на матеріал. Дехто відмірює проклами просторини, що її займали підвалини і укладає наперед будучий вигляд хати. Дехто підходить із стегів і виглядає когось-то, бо припадає руку на чоло, вибажуюче очі і перебігає зором усю довгу, просто як стілі стегу, що її на приває фервалтера прорубали люди за дванадцять років.

— А що, не видно, не йде? — питають ся дехотрі зирнувши бадів.

— Видити ми ся, що то він справив ся суди з Оліяничкової парини, бо має ціл нахон, от-ти сватар, — відповідає вишарпані бадів.

— Реєнтій завше тегне ноги за собою як берієня. — прожартував дехто.

— Бо хавтури заклали йому в ноги; нав би в так блакучив, то бих драки на собі не мав, — злобно прикинухтось із гурту.

Ніколи прилучають ся до бесіди і

майстер Никітєр, що розперзаний обтієє грубі нізлі на підвалині.

Недалеко від корчм ділянки горять ватра і смажить почоріле диме на ділячці. На грані розміщені горини-париники Той, що з голубими, то синіми; той, що з начинною, то пиничні-пирогів і від часу до часу із самото дна викидає пару. А савканий борщ кипить тай википають ся звід коприки і диме ся на грані, наче-б пославчував ся за ренгу і хотів загасити пичний жар вугла.

Семениха сидить на скорчених під себе ногах і припадає до ватри трісок і напруге, аби горини не позбігали, бо то її праця у них варить ся. Маєть то у неї найдорожша річ; аж із міста приїздила, бо в селі не бують олії. Але не до неї порують ся ще інші чоловіки, її думи та приязні кривини. Вони сучуть із поску сльозин тай розводять при тім таку займачу бесіду, що Семениха не годна втерати, аби не заговорала ся. Той забуває вона заколотити олії і він пригоряє до дна глиняної ринки тай завоєсть пригаром. Дехотрій бадівка питає із длобої длобу, витривав з неї „мачу“, пережмикує її в устах, накладає знов у длобу і підходить до ватри за вугликом. Куди, що сучуть з плоча гноти і обліплюють їх притисненням, миглим воском, не зволяють бадів переходити похід гноти.

— Хочеш, душко, ніти землю гравити? — говорять вони поважно.

Бадівка пригадує собі, що вона похід сльозин не годить ся переходити, бо ин-

тези за те сердить ся і обминає розставлене мотуза, тай заходить із ватри із другого боку. Але як раз із того боку лий притиць, бо туди прохув завоєсть дим просто йому в очі. Він „підводить“ дим рукави в иншу сторону, на ців жартом говорючи: „Туди баба діти подила, туди!“ Семениха вибирає найкращий, жаркий вугли і подає на долоні бадів. Так „грешно“ поводить ся тільки газдиня супротив гостей. Во-на-ж під олів, чей Біг дасть, буде газдинею в своїй хаті. Сегодня у неї вже основани нові хіжі на пустоку, длому хліну, на покінчею села, край Довбушевого збору.

Находяться далі із позатирєю. Всі питають ся з ним сердешно і обласно і не дорікають йому в очі за те, що припікає ся. Семениха дикє йому красно, що приїшов, не гордував ся, тай веде його за „стіл“ на перше місце.

— Тут буде моя голова лежати, як Біг дасть, що вхру в своїй хаті, тут най тепер голова сїдає, — припрошує вона його гостинно.

Далі знає позатирю на стіл, ондає а себе байбарак¹⁾ і напелюх тай роздупає чоботи. Бадів прикладають ся його напелюхи з коротенькими привали і чоботам з довгими задниками, тай угадують одні наперед другого, що вони могли би конштувати. То все дістав далі „в дарунок“ від навістий за те, що обходиться добре кон-бріарі.

Семениха приємує цибри звід сто-

¹⁾ коротенький спран.

Весняні річи найновіші вже прийшли в гандлю Б. БАЛЬТІНЕСТРА молод. Чернівці, ул. Головна ч. 3.

Капелюхи для панів і хлопців європейські; чорні і в найрозкішніших модних кра-син; з найкращих п. н. фабрик І. Ген-риха Іта у Відні, Осені Піхлер і сини у Гранау як також з фабрик Борзаліно, Гізен-не, Фрателло в Ассесандрі.
Мужескі капелюхи від 3— п. до 12— п.
Хлопців " 1— " " 8— "

Краватки виключно найновіші де-сені в найбільшій виборі.

Рукавички французького виробництва (Glas) швейцарські і до прання усе під гва-ранцією; далі також Ерен-Фелор і швейцарські рукавички.

Бронзові і срібні річи зі ста-рого срібла як: найновішого загран-ичного виробництва годинники, канделябри, короби, гарнітури до писаня і курека, ве-лікі фігури і т. п.

Товари обувні, лиш добрі ви-роблені для панів, дам, дівчат і дітей. Го-ловний склад французької фабрики обуви А. Сарека і Hewlett & White, в Англії найліп-шої сорти:
Мужескі черевники від 8— п. до 20— п.
Дамські " 7— " " 24— "
Для дівчат і дітей " 250 " " 8— "
Домашні черевники в найліпшій гату-нці і найбільшій виборі.

Нальові найбільшій склад з най-більшої петербургської фабрики.

Парасолі від дощу і сонця в най-ліпшій гатунці і найбільшій виборі.

Мужескі сорочки від гаран-тією, нічні і денні, коміри, майшети, ху-стя до носу, мужескі шарварти, дажені і для дітей нічохы в найбільшій розмірі.

Гарнітури до писаня, столичні годин-ники, рами до фотографій і т. п.

Принагідне купно: бурштинові цигаринки від 1-25 ар. до 10 ар. разом з еутералком.

Склад ц. н. привілейної фабрики товарів з альпа- ки і хінського срібла В. Бахмана і Сп. у Відні.

Маю честь повідомити Вп. П. Т. Публіку, що від кількох літ проваджу

реставрацію, трактиєрню і каварню в Дорна-Ватрі (Місце купелів на Буковині)

Яко фаховий реставратор і трактиєрник, маючи довго-літню практику у веденні висше згаданих підприємств, як передше так і тепер буду старати ся аби Вп. П. Т. Публіку в цілій поней так під зглядом якості харчу як і напінтів, скорої ретельної обслузи і на даліше приєднати собі загальну симпатію Гостей.

За харч, чи то поодинокі особи чи цілих родин, можна платити з гори або з долини, на жадане посліже ся іду домі.

Поручаючи ся заснавам виглядам пишу ся

з глибоким поважанем

Василь Коцко
реставратор.

МАГАЗИН

Фірми

М. ЯКУБОВСКИЙ

передтим Якубовский і Ябра

Чернівці, Ринок ч. 5 під „Чорним Орлом“

поручає свої виробы із хінського срібла іменно:

вироби люкеусові, підставки, ліхтарі, канделябри, етажери, жірандієри, тютюнарки, папіросниці, цу-корниці, маслівниці, самовари, зеркала, таці, сервіси на оцет і оліву, імбрички, чайники і т. п.

Цілковиті урядження для гостинниць, каварнів і цукорнів.

Спеціально поручає свій склад знарядів церковних.

Випожидає також сервіси на бахі, весіля і т. п.

Порошок до чищення виробів золотих, срібних і платинованих.

Повисше згадані товари продає ся

по дуже уміркованих цінах.

Гварантує ся за добрий товар.

Замовлення з провінції висилає ся відворотною поштою.

З поважанем

М. Якубовский.

8-1

Друкарня „Рускої Ради“ в Чернівцях
отворено в неділю і святю від 9 до 11 години рано.

Для селян!
САМОДІЛАЮЧА СИКАВКА
до
підливання всяких рослин
до пошеня для менших потреб.

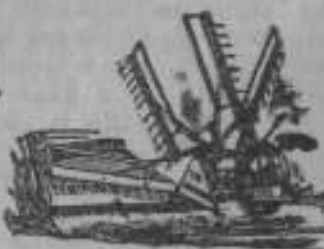

МАШИНИ

до кошеня і громадження сіна, трави і збіжа.

Найліпші

Машини до сїяня

суть Пр. Манфарта і Сп. найновішої конструкції

„АГРІКОЛЯ“

(Секрет Шубраді)

Сїяти нею можна коїляни зерно незмінюючи колес під гору і долину. Хід має найменший і найбільшу тривалість а дістати тому машину можна за як найменшу ціну.

При ужитю тої машини можна за-скати на часі, роботі і грошех.

Праса ручна до сїна і соломи, молоцарні, машини до чищення збіжа, плуги, борони і т. п.

виробляє і відправляє як спеціальність під гваранцією в найновіших і найліпших конструкціях фабрика

PH. MAYFARTH & CO.

kaiserl. kónigl. ansechl. priv. Fabriken landwirtschaftlicher Maschinen
WIEN, II. Taborstrasse Nr. 71.

Фабрика нагороджена більше як 450 срібними і бронзовими медалями.

Натальогі і цініки на жадане вислає франко.

Пашунос ся заступника і розпродавача тих машин.

Г. Файлес

усуває пагіток

улиці
Чернівці, Руска ч. 6.

Яко дамська фризирка
„Secession“

як також спеціальність у всіх париз-ських дамських фризюрах поручає ся пані

АННА ВАЙС,

Чернівці, Tempelgasse 6,
(салон фризирський Леона Вайса),

котра у Відні за знаменитий еман у стилі „Secession“ і за фризир-ську техніку була неодмінно відзна-чена медалями.

Ціни приступні.

Виходить в Чернівцях
щодорож, п'ятниця і неділя.

Редакція, адміністрація і акціонери:
улиця Петрівська ч. 2.

Рубрикатори не беруться за літературу, не беруться за
застереження. — Рубрикатори не беруться за літературу,
не беруться за застереження.

БУКОВИНА

Передплата на „Буковину“

на цілий рік	20 Кор.	— сот.
на пів року	10	—
на чверть року	5	—
на місяць	1	70

Поодинокі числа коштують 15 сот.

Передплата і наложити за іноземні
платні в Чернівцях.

Промова посла Барвіньського

в загальній розмові над бюджетом
провізорією на 58. засіданні
Ради державної дні 3. червня с. р.

Далі.

Для основного і успішного переведення таких вкладових підприємств задля підвищення селянства, була би конкретна організація селян, як се передбачено в пачерку закону про хліборобські спілки, котрим займає ся вже господарська комісія. Справді було би се на часі і в інтересі селянства, щоб се передбачено стало законом (голоси: на жаль тепер вже не можна того ухвалити!), протягом цих шести літ, бо ми вже десять літ ждемо, (бо перед 10 роками вперший раз внесло правительством сю пропозицію), щоб відтак союми могли ухвалити відповідні крайні закони. Лише організованим в спілки хліборобам було б можливо заспокоїти свої потреби гіпотечного і особистого кредиту, лише тим способом можна би дати селянам нагоду при парцеляційних набувати ґрунти, щоб не були безхлібним і безземельним пролетаріатом, лише організованим в спілки хліборобам можна би допомогти до сплати гіпотечних довгів і переведення меліорацій в господарстві; лише організовані в спілки хлібороби могли би брати участь в доставах для війська, як се перах залував міністер війни. Треба би в таким разі оснувати центральну спілкову касу для удеження спілкового кредиту, як се зроблено в Прусах законом з 15. липня 1895, до котрої тамошнє правительством приступило з сумою 5 мільонів ма-

рок в три процентових листах довжаних яко оборотним капіталом. Теперішня нужда селян стоїть неперечно в антагонізмі з загальним розвитком економічних і суспільних відносин, і не дасть ся усунути якимсь одним законом або розпорядком, але тривалим і систематичним співділанем держави з заступниками господарства і ремесла. Поодинокі міністерства, а особливо міністерство внутрішніх справ, різництва, торговлі і землі, мають важкі задачі сповнити в обсягу хліборобства, щоб при щораз зростаючій числї хліборобського населення можна хліборобів погодити з вимогами держави. Щоб відповідати сій задачі, мусить правительством подбати, щоб різниця продукції сирих плодів збільшилась, щоб чистий дохід був щораз вищий, і щоб хліборобські верстви двигнули ся з нужди.

Мусу отже здоволенням повитати заповіджене підвищення меліораційного фонду, бо лише тим способом можна в Галичині продуктивну силу землі, вилученої в значній частині, використати, щоб так по-двинути дохід з рілі і пасовищ, підвищити годівлю худоби, овець, коней, пчільництво і садівництво і інші галузі заробкованя, які щодня розвивають ся.

Галичина в тім огляді вельми занедбана, отже як-раз потреба би там ширшого розвитку науки господарства, підвищення годівлі твару.

Я не маю жувати великого значіння і наги великої інвестиційної програми правительством, але думаю, що при теперішній охоті і робучості ради державної, наколи она

буде тривка, було би на часі розпочати інвестиції в суспільно-пожиточні напрями на ширші розміри. Неперечно було би вельми корисне заведення забезпечення на случай старости в краєвих товариствах, які би мали в тій цілі оснувати ся. Але ще більшійшим видає ся мені від кількох літ правительством задумане загальне забезпечення від огню і інших елементарних шкід, отже правительством повинно би в сій справі розпочати діло з краєвими товариствами забезпечення. Теперішня пора пожарів пригадує рішучо konieczність такого забезпечення. Так само konieczним є загальне забезпечення від зарази між худобою. Замикання в поодиноких краях і державної границі наслідком зарази між худобою, спинає вниз худобу, а через те ослабляє ся і торговля і податкова сила, а на тім терпить державний і приватний кредит.

II. Міністер скарбу старав ся в своїх вимогах ослабити жалі і нарікання на упадок селянства і лише економічне положення взагалі і старав ся сї жалі спроводити до того, що в оцінюванню нашого безгладного стану мимохіть вмішує ся порівняння з іншими суспільностями, які скорше і шасливіше розвивають ся, однак нужда селянства особливо в Галичині не дасть ся залперчити і сего не треба спускати з ока.

Міністер скарбу оцінює положення річний після торговельного білнсу, державного кредиту, руху доходів і т. д. троха корисніше, як се є в дійсності і потім нас словами: „Ми не є добре живлені, але за те не є апатетичні!“ Се є вельми слаба потїха, коли чоловік

наслідком худорлявості чує ся безпечним перед ударом мозковим (всеселість), бо худорлявість, особливо між селянством в Галичині, кажує на недостаточне підживлення, а се потверджує аж надто голодова тифусова пошесть, яка виринує рік річно по селах в Галичині, що забрала чимало жертв навіть поміж урядовими лікарями. Було б отже конче потрібно, дати безробітному населенню при будові гостиниць, регуляції рік і інших публичних роботах нагоду до зарібку, щоб могла собі придбати чорний кусень хліба, а п. міністер скарбу зобов'язав би селянство до великої вдяки, наколиб до нимаганого здавна обниження ціни соли, сїй односторонньої омзети бідного населення, нахилив угорське правительством і довів се важке питання до прихильного рішення.

(Далі буде.)

Подорож цесаря до Праги.

Окоди о годині 10. перед полуднем виїхав цесар окремим дворним поїздом в товаристві президента міністрів д-ра Кернера до Праги. Міністри д-р Ресен і д-р Гартель виїхали наперед ранішим поїздом поїздом. Звертає загальну увагу, що цесар приїждить до Праги з такою численною дружиною, з якою ще ніколи в Празі не був. З цесарем приїхало сям разом 240 осіб.

В Празі вже відчасного поїзду тисячі тонни публичні залегали уличі і площі, котрим цесар мав перездати. О годині 3. почали уставити ся товариства, корпорації і молодіжні шкільна, творили шпалар при в'їзді цесаря. На двірці дожидали приваду монарха маршалок граф ш. Лобкович, представительство міста і бурмістром д-ром Сербом на чолі і начальники політичних і воєнних.

І схиляють ся над пахучі цвітки. Сторона 46, ті чотири стрічки.

Се вірші. Логічний почерк сльнян вказує мені на сю стрічку. І я читаю її тихо, поволи, адержуючи голос.

„Стрижена молодість — біля се страшний в якомі містять ся шалена туга серця шукає своє весня і даром шукає даром шукає...“

Глибша тиша. Панове в кімнаті говорять тихіше. Книжниця гадить непероручно в парк, а мене обгортає несподівано якийсь безмірна туга — не відаю сам чому? Сердешна, холода, чудово-гарна книжниця! Що ти тепер по старих горбах, що ти тепер по морозі, що пишати ся на її голові?

Розбуджений леготі провінляє між акаціями. І знає усе в тиші спочива.

По сїм звертає ся поволи до мене молода пані.

„Ах, які тепер незвичайні ночі,“ шепче вона тихо, хитаючи головою.

„Притім можна подумити. Там тамте на сї чотири стрічки, васи рішите ся. А може ви тепер як раз стоїте на тім, щоб ар своєї молодості прогайнувати...“

Ті незвичайні ночі!

Знов тепер вони вернули, хоч у ярачну сумовитість сповити. Так молода чудово-гарна книжниця далося, по сидить уже поруч мене, а я тепер сам, одинокий на великій балконі. За мною створені подвійні двері, що ведуть у кімнату, передивно у темряві стогрять на другім боці вулиці, хати в подонуді лиш освітленими пілками. На дїво ніяка

Н. Бусов.

НОЧИ.

Ах, які тепер тихі, незвичайні ночі!

Чую що звук тих кількох слів, той звук, що так дивно задержав ся в моїм уці. Так уже не тамто, від кого чує ся сї слова!

Коли наближаєт ся ліпень, а червоні й недоспілі ожини ховіають ся на галузках, тоді їм почався. Пекучий жар ясного дня гасне, гамір утихає, воздушні тумани пороку улягають ся поволи, а ніж бере увесь край в свої обійми й благословить його. Можливо, що се лиш уява; а однак вони найкрасні, ті ночі в серпні та у вересні. Воздух літний іно часом і повний апахи рож. Веліріні гвоздики динуть між тим важко. Мимо нічної темряви високо зносить ся сльотливий світ неба й розвивають ся в недоспільній обрї у молочний блискит. Одна за другою падають зіззди та знова згасають у зетї. Молоді суджені дріжати та мріють. Або знова змаря вернають небо оловом й паде тихий дощ, що наводять глибокий сум на спочиваючий світ. Все стоїть іще у своїх давних пристрах, так у багданий мразі дріжати уже згада про пінець життя, про замерзлі звуки пісні та про зворот наві загінаного сонця.

Ах, які тепер тихі, незвичайні ночі!

Такі були слова — а ось —

Сиджу на рундуку. Поруч мене чудово-гарна молода книжниця. Вона несподівано віддала ся. Її чоловік курить в кімнаті напіроску та готується з трохи неповоротним управителем дїб. Чуті виразно розмову, бо двері відхилені. В російській почі горить кілька поїл.

Свобідна розмова між нами приваєт ся. Ми глядимо в перед себе в аризонський парк, до якого ведуть просторі еходи в ния. По боках розвивають ся нах пазомові цвітї та вишарють зеленими галузками поза вулиці поручи. Те тут, то там уриваєт ся в городі за вчасно зріле облово та паде тихо й глухо на землю.

Нечаяно хтось затягнув пісню дось далеко в другій стороні парку, де паноройні гради простягають ся. Се певно огородинчик. Протяжні тони доходять аж до нас. Стара се народна пісня: „Ах, коли б так було можна, то-б я...“

І вярал я зітхну.

Молода чудово-гарна книжниця глянула на мене й усміхнулася ся.

„Чи ви закохані?“

„Мій Боже — не знаю влаетство, чи мїг би я бути закоханим...“

„Все-ж таки є в тім якийсь але“, притавлю вона. „А чи не могли би ви мені сказати, в чім воно?“

Вона має такі розумні, любі очі!

„Се зовсім проста дїячність, наша високість, й ви — знаєте мене — я —“

„Вам потреба лише дами великого сльїта, не правда?“

Як се дивно звенить! Наче-б янос

дрожання було чутне у голові. І рівно-ж дивно та поспішне питання: „Чи вона добра? Любить вона вас дуже?“

Я притавлю. Народна пісня у віддалі падає вприваєт ся. Неповоротливо глядїть чудово-гарна книжниця перед себе. Нечаяно забрякотїла золота браслетка з вярленим годинником; її над подив тонка рука спочила на моїм рамені.

„Вя не можете — ні — й ви не повинні. Одружити ся з тією дїячницею, — вона буде для вас добра й адячна — вона вчить мотї ся. Інакше — ні, любий друже, ви ніколи не зумієте у-відкрити ся і без найменшої користі будете посилчувати ся для „товариства“. Вприваєт я перша пресати му вас протавити нам ту молоду дїячницю, яко вашу сусірку.“

Вона нахлю відхила. Я задумів ся. Вона се примічує. Сильний румянець проблєстї на ханлю по її личі, промайнує по її студеним, ніколи не захмаренім чоці. Вона опускає свою руку.

„Я вам щось привнесу“, промовила. І зник в мїг хоч озвнєм відозвати ся, ступила своїм легким кроком до дверей.

Сам одини остав я. В горі перелєтан три миттєві вітри, одна за другою. Мій пазомови граєт ся метелик, пилик з сильно розвиненими крильцями.

По хвилі знов вертає чудово-гарна книжниця так тихо, як коли відходила, з книжкою в руці. Золотими буквами сльїтї їм поета на зеленій окладині.

„Читайте отес в голос“ проси она

був під Краковим Градцем, де потерпів великі втрати. На пам'ятку погиблим залишено в р. 1868. пам'ятник в Тернополі. Нині результати є той полк в Тернополі. Чотири батальйони полку стоять залогою у Львові, а допоміжний кадр в Тернополі. Властивою полку військ. 1846. є Адольф, великий князь Люксембургський і князь Нассауский. Торжество ювілею розпочалося сімнадцятим торжественним збором офіцерів полку в готелі Жоржа, куди заїхав ад'ютант властивої полку майор Ван Дайк. Вечером відбув ся великий похід з ліжками. На чолі походу йшла музика. Похід задержував ся перед будинком головної команди, перед намісництвом і перед готелем Жоржа і всім підтримував серенаду. — В середині відправлено полку Службу Богу на Яблонівській площі, а о год. 3. відбув ся в військовій касні великий бенкет, на котрий команда полку наслала запрошення до намісника і правого маршала та до президента міста д-ра Малаховського. В бенкетірім офіцерів палеу мали участь також: генеральний ад'ютант князя Нассауского, майор Ван Дайк, генерал-майор з командантом корпусу ген. Фідером на чолі і команданти інших полків стоячих залогою у Львові. Торжество закінчило представлено живих образів історичних.

З судової сали. В Станіславській підбув сімнадцятим процес против о. Николаса Воланського, сотрудника в Мадугі і товаришів за обиду релігії. Обжалований допустив ся вступити через те, що підбурих парохів против свого нарізана о. Николаса і Мексикорель разом з ними принав о. Янвевича обидливими словами підчас вступу похорону в Мадугі. — По переведеній розправі трибунал засудив о. Воланського на два місяці арешту, а прочих обжалованих засудив на 14 до 30 днів арешту.

Коли акривати зьвірята. Зьвірята вертає ся зимою на то, щоб їх огріти. Літом щоб охоронити від мух. Роботи зьвірята поди тиснуть, не треба акривати, але скоро перестануть робити, треба їх вертати. Коли коби при роботі упріюнь, то треба їх замкати прийдуть до холодної стайні, оберти добре соломом і підган вертати дорогою, щоб не переступали ся. Треба дуже уважати на то, щоб упріюнь коня не вертати півною дорогою, бо тоді може він дуже легко заведуться. Вирішати треба коні призначувати до великих знім водуха, але все там добре в акривати конем чи то під час дощу чи під час снігу хребет і кражі неперемалюють полотно.

Справедлива заборона. З Нового Перу доносить, що власти Сполучених держав видали приказ, аби емігрантів суїтинців не впускати до краю.

Російські дисертири. Дня 4 с. м. ушли на австрійську територію два коні з відділу чехословенської бригади граничної сторожі. Квітний відділ разом з австрійським тайним агентом вбрав ся пошукувати дисертирів і відійшов їх в однім селі коло Хмаринова. Коли дисертири не хотіли повернутися, квітний звернув ся о поміч до шанівського староства. Одна Австрія не має обов'язку видавати Росії дисертирів, тому і староста Черман відхилив жалобу квітня, а лише прикинув обох дисертирів до уряду і сунув їх чи хотять повернути добровільно. Вони завили, що досить натерпіли ся кутів і нагаридали ся, а тепер хотіли би деяки жити. Однак по довгих намовах вибрався з квітня в дорогу. Але на дворі в Тішені хтось остеріг їх, що не повернутися до Росії, то одержуть по 3 дні Сибіру. Тепер нічого не могли напоми квітня. Дисертири остали, а квітня сам відіхав. Оба воки походять з ділоз: один з околиць Астрахану а другий з Назана; перший є столярем, а другий огородиним.

Золото — се смерть, так говорять два пошукувачі золота, котрі недавно повернули до Англії з Америки, з краю золотих копалень. Розповідають, що коли пішли рікою Юнон, то на берегах називали 200 тунів ріжніх пібайголів, що в погоні за золотом поглибли під страшних мороків. А щом їх мусить бути в глибині краю?

Українські театри.

Укр. театр у Харкові. Перша Радом мим. р. вийшла з Харкова в Одесу українська трупа Ярошенка, а до Харкова відійшла приїхала трупа Суходольського. Трупа Ярошенка з початку мистецтва несе дуже поганіше через що і публіка було не багато, але під впливом почали давати штуки дівки, як „Доні сонце зійде роса очі виїє“ і інші і публіка кинулася у театр, так що збори були чималі. Суходольський дав 1 січня „Ой не ходи Грицю“ Старинського і обидва поставили „Сама чалого“ Карпенка-Карого. Сві великої тригоди нашого славного драматурга ще в Харкові не бачили. Вистави йдуть у т. зв. „театрі-парку“. Се дерев'яний будинок, літом у ньому добре, але в зимі дуже холодно.

К. Біб.

Укр. театр у Полтаві. В. м. Старих-Самарях, Полтавського повіту, д. 5 жовтня мим. р. інтелігентні-аматори виставили драму Ів. Тобілевича „Розумний та дурний“. Над рікою Ворсклою на швидку руку збили загорода і тільки над лантунками накрили ріднами. Перед вечером збирало ся на дещ, а у дев'ять тижнів трохи й поборили і дороги оздобили поновляли ся. Відні артисти і без того багато знали виставу, а тут ще й погода погана. Та не дивлячи ся на це в околиці сел понаїхало чимало замовних козаків та інтелігентів. Для народу були призначені дешеві місця по 25 коп. Люди коло театру було багато, а білетів ніхто не брав. Як згодом з'ясувало ся, причина була та, що 25 коп. для народу дорого. Коли ж спустили ціну на 15 коп., то враз театр став повний. Була саме виключно молодіж, парубки, дівчата та школярі. Комедія пройшла жваво, а деякі артисти грали зорієм талановито. Публіка була задоволена й висловлювала бажання, щоб такі вистави давали як найчастіше.

Зовсім інша була вистава в м. Решетилівці. Се була не вистава для народу, а народна вистава, бо грав сам народ. З початку місничої ершалами, що згуртувала коло себе деяких грамотних та жвавих дівчат і парубків, було задумано постановити в Решетилівському народному домі драму Кривиницького „Забитого“. Молодіж сама оббиравала сю драму, сама розбиравала ролі, а місцевий учитель, що має добрий досвід як режисер, більше місяця проводив ся в Решетилівці і драма пройшла чудово. Повадились інтелігенти, були навіть з Полтави, хоча щоб до драми послухати, а побачити, „ай сам народ заграє“. Театр був повний. Перша дія просто захопила всіх: до того натурально і жваво проносились малюнки перед нашими очима. Єдина ролі Гали, жінки Лободи, була взята інтелігентною — самою інцинторкою і то через те, що ці одна дівчина не хотіла грати розлогої баби.

Се перша широка народна театральна вистава в наших краях. Побажавмо-ж їй симпатичний молодий кумпан і на далі успіхів у слову духу. Покидаємо надію, що з такою молодіж, яка не з горілкою, а з вишколом проводить вільний час після щоденної роботи, не повинна дати дурні вистави — оглядавши перевертні, а свідують „люде“, а там, де люде, й щасте буде.

І. Л.

В Полтаві в новім будинку ім. Героїв для „просвітної мети“ аматорами були дані дві вистави для народу, по дешевій ціні: 5 лютого „Ого тиєць“ Карпенка-Карого, а 21 „Дві сім'ї“ Кривиницького. Обидві вистави зібравали повну салу глядачів і були виконані добре.

П. П.

Український театр в Москві. У Москві, в „Ермітажі“ починаючи від 20 лютого дає вистави українська трупа Кривиницького під сарадом Савсаганського та Савсаганського, при участі Заньковецької. Часовий афішю витяють високоцінні артисти і сьвідчать, що сьвятий й сьвятий, з ним буває зустріч з Заньковецькою, рідко діставали ся на долю й сьвятий знаменитостей. Поступові органи, як „Курьєр“ та „Руські Відомості“ сьвідчать про значний поступ новітньої художньої драми й комедії в українським репертуарі. Трупа пробуде в Москві до початку мая.

Український театр у Одесі. Трупа М. Л. Кривиницького при участі

и. Заньковецької, д. Карпенка-Карого, Савсаганського та Савсаганського буди грати протягом надоліста с. р. в Одеському міському театрі. Се товариство, по умові міської ради з антрепренером театру д. Соловйовим, з'являть ся на афішу віденської оперетної трупи, що грати-ме протягом жовтня; вересень грати-ме російська драма, а українську трупу змінить з 1 грудня італійська опера. Г. Коє-Коє.

МАЛИЙ ФЕЙЛЕТОН.

Ярослав Веселовський.

Мерці тихо сплять.

Посвячую Вн. Е. С.

Надходила вечірня година. Із за однієї гори в село темрява лягла ся, а за другою утоньшене сонце ховало ся. Червоне небо заливало, прованими смугами із землею прощало ся. Цілувало в останнє порознанні хрести на гробах мужицьких. Кропаво цілувало чолі хрестів, зворушували могили тих, що за життя кропави потом свої чолі купали. Хрести моє дрякали, розпростирали рамена, хилили ся і впасти хотіли до землі, щоб захляхоту сонцю прачальний віддати поклан.

Землі не пускала... Було так що печера.

Із тихим шепотом зсунула ся по мураві замислена книжка. Відкинув її байдужним рухом, бо не міг уже читати. Не міг? А може й не хотів? По що читати йому драму, коли в його душі, у власному його серці йшла своя драма без умишу.

Хоч минув уже третій акт, так над сніжком не зачала ще засна.

На крилах запального леготу все минуло, мов страшна мара стало перед очима.

Ох козюк забути! „Забвенець не дає Бог“ Лермонтового демона не сходило йому з тямки.

Привид неспокійний адляв ся без умишу своїм дарирами очима. Уверчувався вони в саме серце.

Свер зажурило голову на отару мужицьку могилу і сам до неї притуляв ся, немов потіху шукав.

Дарма!

На могилі зеленіла мурава, попридирана місцями розчиринками жовтої землі й чіпчик цинки.

Тихо було й мертво.

Мерці тихо сплять...

Цвинтар півною над озлом царице.

Тихенький вітерець над могилами попівав...

Не ніє; ледви, ледви дине.

Калина хитле важко галузям.

Плакуча берізка тужно шевелить своїм листям.

Вітерець мов на арешних струнах на надмогильних деревах жалібно пісню витривав.

Янаж се пісня, а не й мова?

Чи співав, що все мовить ся, що всім тут край, що тут лише спокій?...

Надгробні дерева впростали із серцем мерців.

Пригадав собі те із давньої, давньої казки...

Стара піснючка, сина Василя йому й розказувала, і пісні мають родити ся у мертвім серці, там їх хоріє.

...Може й та калина впроста із молодечого серця.

Важка калинина пісня — може се стогін в мертвої за шпестем, з ним не прийшло ся йому ніколи стрітати.

Хто лежав у гробі?

Хотів прочитати.

На похилому хресті написе дош із мим, вітер ідує.

Приложив ухо до гробу, але мерці тихо сплять...

Лежали вони тихо мертво, на хрест руни носиладали.

Вівають поруч себе череди, білі коти в заклятих поставах.

А чи там було все біле й тихе?

А може... Мав якусь ніжну, драгливу душу. Здріснув ся і не хотів дати поганій душі волю.

Сама тиснула ся на ум, перд ся із такою силою, що не міг її ніяким робом стримати.

А може між похоронними кістками робачий погана киніла.

Ех!...

Та небіжчик Гамлет вже краще про те говорив і думав...

І жалі йому їх стало...

Бо його душу жерла таке робачий, ні, лий один непомоний хрест жалю за... нею.

І хоч давно, давно вже пішла вона поміж чужі люди, там біл був усе один.

Я вихор деревами колісно, верховити їх аж до землі пригнав, так мотав ним біл мосторний.

А люди підстергали ся від нього.

Чи бачили, що для него вже прихолона час скоу?

Всі, що були як плахонієм отсім були йому чужі.

На палюди бігли вони за маревом зльідня, що шпестем зопеть ся.

Бігли, й чужим горем дорогу собі мостили.

Спинали ся одні понад других, надлявали спідних у землю, тратили в тім бою силу й падали не дійшовши до своєї мети.

А все нічого не март, усею край могла.

Знов склонив ся над могилу.

Хотів почути словечко ласкаве, але мерці тихо сплять.

Й сором йому стало самого себе.

Нечайний страх обхопив його серце.

Печує, що рука якась з поза гробу протиснула ся над його головою.

Рука та велика простягла свої довгі костясті пальці й німе говорила слово тверде, як крики: проч!

Встав і не оглядав ся.

Пшов швидко, немовби біг хто за ним.

Почув, що з жалем і сумом своїм не має права земати між сунікійними мужицькими гробами.

В серці його шаліла розсупка мов буря вила.

А мерці тихо сплять.

Сонце вже не стояло на небі.

Закотило ся за гори.

Село пітьма залила.

Залила село і чимини сувонми його душу сповивала.

Для одних надходить час відпочинку, а для других безсонні мучи.

Не гоїла ся рана.

Ніж не мож забути.

Як чорне гайвороне кривавою хмарою із неба спускаєт ся і верхи дубів стареших радіом жалібною кривавою, тав його голову скорбні думи оббили...

Томоріш, в червні 1900.

НАУКА, ШТУКА, ЛІТЕРАТУРА.

„Літер. Наук. Вістник“ за червень 1901. „Нам альбом“: Передсмертні мелодії А. Кримського (I—XVIII). Із поетичної Ілліа Гаврилюка (I—V). Співали думи, Ів. Федорченка (I—IV). Маві елегії, Ів. Франка (I—III). „Холера“, оповідання Сергія Євдокіма. „На изгнаних“, оповідання Ян. Ів. Ред. „Із оповідань Олександра Катренка“: П. Касаніць сон. „Міністри“: XVIII. Вісунана, Ярослава. XIX. Таранішник-доглядяч, Гр. Коваленка-Коломанського. XX. В збіт, Степана Гавушана. XXI. Учалі, С. Волоха. „По Європі“ гумористичні образи Джерома К. Джерома. Із хрїстних нарисів Еріха Гартлауба: П. Телачий нотатки. „Із оповідань Ангуста Стрідберга“: I. Над хмарами. „Із сьвятих сьвятих поетів, Маруса Богуславка в українській літературі“: Істор.-літературний нарис, С. Томашівського. „Ангуст Стрідберг“, Наталі Кобринської. „Новини нашої літератури“: I. Ще одна драма П. Дмитренка. II. Збірники творів М. С. Жерола, Г. Хоткевича. „Юліан Гини Барінон“ (О. М. Кузнецов). Б. Гриневича. „Загальні збори Наук. тов. імена Шенченка“. „Хроніка і бібліографія“.

Весняні річи найновіші вже прийшли

В гандлю **Б. БАЛЬТІНЕСТРА** молод. Чернівці, ул. Головна ч. 3.

Капелюхи для панів і хлопців різної: чорні і в найрозматніших медних красках; з найславніших п. н. фабрик І. Генріха Іта у Відні, Осені Шкаєр і сини у Грацу як також з фабрик Борелліно, Піузено, Фрателло і Александри.

Мужескі навулки від 8— п. до 12— п. Хаюцкі . . . 1— . . . 8— .

Краватки виключно найновіші десні в найбільшій виборі.

Рукавички французького фабрику (Glacé) швейцарські і до прана усе під гаранцією; також Брен-Фльор і шовкові рукавички.

Бронзові і золоті річи зі старого срібла як: найновішого заграничного фабрику годинники, канделябри, короби, гарнітури до писаня і курени, весільні фігури і т. п.

Товари обувні, лиш добрі фабрику для панів, дам, дівчат і дітей. Головні склад французької фабрики обуви А. Саєк і Howlett & White, в Англії найліпшої сорти:

Мужескі черевини від 8— п. до 20— п.
Дамські . . . 7— . . . 24— .
Для дівчат і дітей . . . 2-50 . . . 8— .

Домашні черевини в найліпшій гатунку і найбільшій виборі.

Кальози найліпший склад з найліпшої петербургської фабрики.

Парасолі від донцу і сонця в найліпшій гатунку і найбільшій виборі.

Мужескі сорочки під гаранцією, нічні і денні, сорочки, майонети, хустки до носа, мужескі шапирини, дамські і для дітей плячохы в найбільшій розмірі.

Гарнітури до писаня, столові годинники, рами до фотографій і т. п.

Принагідно купно: бурштинові пиярники від 1-25 ар. до 10 ар. разом з футераліком.

Склад ц. к. привілейної фабрики товарів з альпани і хінського срібла В. Бахмана і Сп. у Відні.

Маю честь повідомити Вп. П. Т. Публику, що під кількох літ провадку

реставрацію, трактиєрню і каварню в Дорна-Ватрі

(Місце купелів на Буковині)

Яко фахоний реставратор і трактиєрник, маючи довголітню практику у веденю вишє згаданих підприємств, як передше так і тепер буду старати ся аби Вп. П. Т. Публику в цілій повні так під зглядом якості харчу як і напиків, скорої ретельної обслугову і на дальше приєднати собі загальну симпатію Гостий.

За харч, чи то поодинокій особі чи цілій родині, можна платити з гори або з долини, на жадане посилає ся їду домів.

Поручаючи ся ласкавим виглядам пишу ся з глибоким поважанем
Василь Коцко
реставратор.

МАГАЗИН
фірми

М. ЯКУБОВСКИЙ

передтим Якубовский і Яра

Чернівці, Ринок ч. 5 під „Чорним Орлом“

поручає свої виробы із хінського срібла іменно:

вироби люкеусові, підставки, ліхтарі, канделябри, етажери, жірандієри, тютюнарки, папіросниці, цукорниці, маслівниці, самовари, зеркала, таці, сервіси на оцет і оливу, імбрички, чайники і т. п.

Цілковиті урядження для гостинниць, каварнів і цукорнів.

Спеціально поручає свій склад знарядів церковних.

Випожичає також сервіси на балі, весіля і т. п.

Порошок до чищення виробів золотих, срібних і платинованих.

Повишє згадані товари продає ся по дуже уміркованих цінах.

Гарантує ся за добрий товар.

Замовлення з провінції висилає ся відвратною поштою.

З поважанем
М. Якубовский

Друкарня „Рускої Ради“ в Чернівцях
отворено в неділю і святю під 9 до 11 години рано.

Для селян! САМОДІЛАЮЧА СИКАВКА

до підливання всяких рослин до носеня для менших потреб.

МАШИНИ

до кошеня і громадження сіна, трави і збіжжя.

Найліпші

Машики до сїяння

суть Пр. Манфарта і Сп. найновішої конструкції

„АГРІКОЛЯ“

(Систем Шубрада)

сїянню нею можна всїякко зерно незмінюючи колес під гору і долину. Хід має найліпший і найбільшу тривалість а дістать тату машину можна за дуже найташану ціну.

При ужиттю тої машини можна зискати на часі, роботі і грошех.

Праса ручна до сїна і соломи, молоцарні, машини до чищення збіжжя, плуги, борони і т. п.

вироблені і підставлені з дуже спеціальною, під гаранцією і найновіших і найліпших конструкторних фабрик

PH. MAYFARTH & CO.

kaiserl. königl. ansechl. priv. Fabriken landwirtschaftlicher Maschinen

WIEN, II. Taborstrasse Nr. 71.

Фабрика нагороджена більш як 450 срібними і бронзовими медаллями.

Каталоги і ціники на жадане висилає ся вільно.

Пошукє ся заступники і розпродавача тих машин.

Яко дамська фризирка „Secession“

як також спеціалістка у всіх парикмахерських фризюрах поручає ся пані

АННА ВАЙС,

Чернівці, Tempelgasse 6,

(сальон фризирський Леона Вайса),

котра у Відні за знаменитий смак у стилі „Secession“ і за фризирську техніку була подійно підана чина медаллями.

Ціни приступні.

Виходить в Чернівцях
що середи, п'ятниці і неділі.

Редакція, адміністрація і експедиція:
улиця Патрушча 4. 2.

Рукописи вносять ся лише на попередню
авторизацію. — Редакція не несе відповідальності
за зміст від початку.

БУКОВИНА

Передплата на „Буковину“

на цілий рік	20 Кор.	—	сост.
на пів року	10	—	—
на чверть року	5	—	—
на місяць	1	—	то

Поодинокі члени коштують 16 сот.

Передплата і наложитість за іноземні
платні в Чернівцях.

Буковинський сойм.

В понеділок дня 17. зібрав ся сойм на четверте засідання сей сесії. Участь в сій засіданню взяли лише 16 послів. Зараз на вступі перелічено пропозиції виділу краєвого:

Справоздане виділу краєвого з його діяльності в р. 1900, пропозиція виділу на установлене надрукованих учителів господарства; внесення в справі передачі надатків на жандармерію до каси державної, пропозиція на зміну інструкцій для виділу краєвого і для урядників і слуг виділу краєвого; замкнене рахунків краєвого шкільного фонду за рік 1899 і призначення прелімінару на рік 1901, замкнене рахунків краєвого фонду за рік 1899, прелімінар краєвого фонду за рік 1901, замкнене рахунків фондів, що стоять під зарядом краєвим, за рік 1899, замкнене рахунків бух. провінційного фонду за рік 1899 і прелімінар на рік 1901; уложення закону про належитості за оглядає помертих, замкнене рахунків краєвого фонду інвалідів за рік 1899, замкнене рахунків приходів і розходів в черновецькій шпиталі за рік 1899.

Прелімінар краєвого фонду на р. 1901. На порядку денним засідання, було проведено виділу краєвого в справі прелімінару краєвого фонду на рік 1901. Виділ краєвий постановив слідує: прелімінар фонду краєвого на рік 1901 призначено in ordi-patio на видатки 1,459,878 к. 49 с. а на покриті 357,608 к. 17 с. На

покриті розходів в сумі 1,102,270 к. 32 с. призначено 42 с. під корони з податків ґрунтових і домо-во-чиншних. Надзвичайні видатки призначені в сумі 460,784 к. 24 с. а їх покриті 441,899 к. 12 с., отже буде розхід 18,875 к. 12 с. Сей розхід покрити ся з надвизки суми призначеної на звичайні розходи, а решта сей надвизки має поставити ся в рубрику „покриті на рік 1902“.

Поодинокі справи віддає комі-сией. Слідуюче засіданне вже не призначене.

Промова посла Барвіньского

в загальній розправі над бюджетом
протязі року на 56. засіданню
Ради державної дня 3. червня с. р.

(Коментар.)

Нужда селянства в Галичині викликала також між духовенством погіршене його матеріального положення. Загальне різке перебільшене підбило ся і на духовенстві, котре в нинішніх обставинах майже виключно обчислене на доходи з господарства. Виправді законом з 19. вересня 1898 підвищено кон-ґруу о 200 корон (але в Буковині не дістали зв'язники навіть тако-го підвищення, хоч не мають оре-кціональних ґрунтів), однак коли порівняємо плату священників з пла-тою не урядників, але з платою воєв'я, то мусимо признати, що священники, котрі все-ж таки кінчили університет і ині серед вельми невідрадных відносин сповняють свій трудний і для здоров'я небез-печний уряд яко душпастирі, про-

відники, по найбільшій часті без-платні учителі релігії в народних школах і метрикали, а все те без-вигляду на вислуження, вельми покривджені матеріально.

Ревізія конґруального закону була би отже конечна в душі поста-вленого мною в раді державній вно-сення, щоби по мысли реферату д-ра Фукса з увазладненем § 2 его на-черку признає священникам плати-ти.

По тих замітках про економіч-не положення руского населення по-зволю собі перейти на поле націо-нальних і культурних потреб, на котрім багато ще треба вирівнати і виправити. Правительство висунуло наперед великі економічні справи, котрих поагода вийде не-перечно також в користь різних народностей нашої держави, а спіль-на робота на економічній полі до-веде до зближення і безпристрасного обговорення також національно-полі-тичних справ; але з руского ста-новища мусу домогати ся, щоби правительство взяло ся також до розв'язки національного питання, котре в Австрії є заразом лизковим питанням і то з цілою рішучістю. (Так єсть). Справедливо в престоль-ній річі названо національний опір переповню змагань звернених до успішного духового і матеріального розвитку держави, а законодавче управління сего питання заповід-жено яко акт справедливості і державної конечности. Сумніви ви-супені проти законодавчої поагоди сего питання в раді державній упа-ли по написанню начерку лизкового закона одним поважаним членом польского Кола, котрого вже нема в раді державній, і я думаю, що

при добрій волі сторонництва, яка тепер починає щораз більше про-являти ся в раді державній, було би можливо приступити також до рішення національно-лизкової справи, а заведем національного мира по-ложити основу до успішного роз-витку держави і країн.

Але коли прийде до всесторон-ного вдоволюючого рішення сей спра-ви, мусу яко заступник руского населення домогати ся, щоби в Га-личині до переведення лизкової рів-ноправности так легке є задля спо-ріджені обидвох красних лизків, бодай то, що доси розпорядили пра-вительства, було дійсно строго ви-конуване властями. Так н. пр. уряди часто доручують руским сто-ронам рішення не в рускій мові (слухайте! слухайте!), або коли они навіть написані рускою мовою, то за те латинським письмом (слу-хайте, слухайте!) хоч рішення дер-жавного трибуналу з 25. чвітня 1882 се визнає яко порушене дер-жавних основних законів (печува-но!).

В судівництві маємо цілий ряд розпоряджень міністерства судів-ництва і загально-державного а на-віть найвищих рішень, які доручено адвокатам, нотаріам свого часу яко вказівки до виконання, однак на сї розпорядження звичайно не зважає ся. Після тих розпоряджень повинні обжаловані рускі народности бути переслухані в рускій мові, протоколи повинні бути списані в тій мові, розправи судові повинні переводити ся рускою мовою, ви-роки повинні ся піддавати в рускій мові і всякі заагодження рускою мовою і письмом. Але се діє ся ду-же рідко. Таке поступованє най-

АВГУСТ ШТРИНДБЕРГ.

О сїнь.

Від їхнього весілля минуло уже до-сить літ. Чи були щасливі цілий той час? Ну, о сїнько, о сїнько, познала ся на се обставини. Обое тягнули тяжке ярмо життя, шоби пара одинако сильних поний.

Розумієть ся, що в першім році по-ховали у гробі богато мрій про женить-бу, як иньш абсолютне необхідне шасте. Слідуючого року прийшла дитина і тепер труд життя не лишам їм богато часу на того рода забаави.

Був несприятливий — може навіть і за надох; в родині найшов він свій малий світ — своє місце, а його се-редоточною був він сам, діти були ду-ченьки. І жінка старала ся також і то на власну руку стати ся такою середоточ-ною — хотів би і не у властивім центрі, бо його занає уже мун.

Тепер по десятилітнім родинним по-життю дістав він посаду секретаря при інженерній палаті; і тому мусів виїхати. От і то мало абурити порядок домаш-нього життя і тому відчував він дійсно поохоту, коли лише згадав, що цілий місяць було поза домом. Не знав напев-но, чи се була жінка, чи діти, за котри-ми тужити не найбільше — можливо, ніо не!

Вечером перед від'їздом сидить він на своїй софі і пригадує ся, як жінка

палає його куверок. Вона кличуть на підлогу і скидає білизну. Потім чистить чорне убрання і вкладає стирально до ку-верка, щоби змивало, як найменше місця. Він не розуміє ся на таких річах, а вона не уважала ніколи себе його слу-гою та і не жінкою — була матерію для нього і для дітей. Ніколи не адавало ся їй, що є пониженою, коли мусів на-правляти його інваритини, та і не ба-жала за се ладної заплата, а він не був їй винен нічого. Бо-ж знала добре, що він справить їй нові панчохи і много дечого вишного, на що, в протязімі ра-зі, мусів-б з такимим трудом поза домом заробити, тоді власне, коли діти позі-стали би дома.

Сидів в куті софи і пригадав ся П. Тепер, коли вечір роздувся уже над-близив ся, став заадаєтіль за нею ту-жити; пригадав ся її статут. У неї виставали уже троха доплати а наре-зів ся від праці над колоскою, коло поці і над низьким столом. Та і він агорбав ся від довгого сидіння при бюрку і мусів уже уминати окулярів — тепер однак не мисла над собою. За-уважав, що її волосє стало товщим і що на локотках місцях виставали уже сині волоски. Прийшло йому нитавно до голови, чи то він був тим, для котрого похортована своєю сльозу красу, він сам? Ні! Здавала ся для тої цілої малої громади, яку творили; бо-ж вона пра-цювала також і для себе. І його волосє уже потоньшало в борбі о удержанє їх воєх. Був би може більше молодого віку зажив, если би не треба було ста-

рати ся о тільки голови — если би сам один жив; але за жадні гроші не хотів сам остати ся.

„То вийде тобі на здоров'я, если троха переїдши ся“, мовила, „ти уже й так дома засидів ся!“

„Е! ти тиши ся, що побудеш ся мено“ — відповів на без гіркоти — „але я буду за вами тужити“.

„Ти жалувеш так, як нітка за толим кутком — та і за мною будеш мабути тужити“.

„А за дітьми ні?“

„Розуміє ся, але доперва тоді, коли від'їду. Дома усе на них кричаш — але прості, ти їх любиш, вірю тобі, не хочу бути несправедливою“.

Був підвечір був в ніжнім на-строю а його серце било ся сльозити-но, як злило. Відложив вечірню газету, на-віть не заглянувши до неї. Старав ся завести розмову зі своєю Лолоєю. Але її голосу наслало тільки журливіх гадє, мала тільки приготувати та розмелати, що і часу її не ставало на розмову. Окрім того прийшла свої чувства підчас десятилітньої праці в кухні і між дітьми.

Був зворушенням — навіть більше ніж міг по собі сподівати ся, а безлад в повою знаменюва його. Відів, як ка-вали його щоденного життя — його істенова лежала на столі та крисала в непорядку. А отворений, чорний кувер розкину ся неначе трунио, біло положно обивало чорне одіне, на котрім виділа ся еще сідли його колін та ліктів. Зда-вало ся йому, що видить самого себе в тій негучкій, білій сорочці та є уже

на те приготуванням, або його плакали ніком та вивезли на пинитар.

Слідуючого дня — було се в серп-ні — височина лаво з ліжка і убрав ся скоро. Був роздраженим. Улігував усі діти, що вивали протарили свої очі, потім обивав свою жінку, сів в повзі і поїхав на козійову станицю. Іла зі сво-ім носом тинила його і він пізнав, що то справді добре оттам бодай раз пере-їхати ся. Його дїм зекан дось там да-леко за ним. Коли прибув до Ліпівини, був досить урадованим і веселим.

Останок дня перенів на „арештант-ським обіді“ в великій гостинній, де усі пили на здоров'я намістника — а не арештантів, що — міжохити згадавши — пречин властивого причиною подо-рожи були.

Але прийшов вечір і його самотна комната. Ліжко, два криза, стіл, комода і дві стеганові сльичи, що освітлювали своїм млявим світлом розі танети.

Секретар був леваче не свій; йому бракувало усього. Та-ж ту не було ніч! Ані легких мейгів, ані вигідного на-стана, ані навіть цібуха та бюрко бра-кувало. Усіх тих малих річей, що були головною складовою частиною його життя, недоставало ту! А де діти та жінка! Як їм тепер поводити ся? Чи здорові? Став пошукати ся, а його гумор при-хмарив ся. Коли хотів годинник вику-тити — не було дось ключика. Ага! він вийсв дома на мазій підставці, котру йому жінка а презенті дала. Положив ся до ліжка і запалив цигаро; але мусів еще раз встати, щоби знайти собі яку

менше віднодіє правному почуттю і не може між руским населенням розбудити і підтримати погляд про предметність урядників. Через те повстають національні і політичні спори, нерозважно розбуджує ся пристрасть і порушує ся народне чутство. Ще в більшій мірі відноситься ся се до адміністративних властей, особливо нижчих степенів (притакування).

Для усунення сего несправедливого поступованя було би потрібно домагатися, щоб кандидати на урядників обов'язково вчилися на лекторські курси руского языка, установлені на університетах у Львові і Кракові, а перед вступленням до уряду виказали ся відповідним свідомством лектора та щоб тим урядникам, що нині ще не вміють руского языка і письма, наказано сего навчитися, що при добрій волі легко досягнути.

При сій нагоді мушу звернути і на зверхні річи, які стоять в зв'язі з національною рівноправністю. Мимо частих домагань, не бачимо руских напівів на урядових будинках і бюрох адміністративних властей, а також на денках ще двірчих безлізничних східної Галичини (так є!)

Тривкий національний мир можна досягнути лише заспокоєнням національних і культурних потреб руского народу, а в тім згляді і міністерство просвіти має широке поле. При всяких нагодах виказував я пера, що подвигнене рускої народності, свободний розвиток рускої мови, літератури і науки в тій мові має з державного становища важке значіння і є не лише домаганем справедливості, але і державною справою (оплески).

Передовсім звертаю увагу міністерства на хоєнну і живу діяльність Наукового товариства ім. Шевченка, котре протягом несповна ще десятиліття на полі рускої літератури і науки досягнуло значні успіхи і найшло признание таких поваг як Ягія, Брюкнер, Пипін і ин. (слухайте! слухайте!). Ціла громада молодих письменських талантів по-

явила ся, розпочато досліди на різних полях і тим способом нагромаджено багато цінного матеріалу. Товариство розвинуло дуже широку видавничу діяльність, але фонди сего не вистарчають на се і випадало би підмогу ухільювану міністерством побільшити, та встановити в бюджет на слідуєчий рік (притакування!).

Даліше зазначую, що в Галичині все ще за мало середніх шкіл, хоч кілька нових останніми роками отворено. Особливо число руских середніх шкіл не відповідає ані числу і потребам руского населення, ані місцевим підностям. Для того до союму вношено петиції о заведення рускої гімназії в Станиславові, котрі підіслали опісля міністерству просвіти, однак тут полагоджено їх некорисно з увагою, що нема потрібних учительських сил.

Признаю, що в Галичині все ще недостає потрібних сил для шкіл середніх ступенів, але в польських гімназіях є більше як 30 руских учителів, з котрих найменше 18 можна би ужити в руских гімназіях, отже засноване рускої гімназії з того згяду не пасує трудностей. Засноване рускої гімназії в Станиславові було би потрібне і тому, щоб приєднати людей для духовного стану, бо є недостаток священників.

Найважчий вже час був би, подумати про рускі катедри на філософічних відділах у Львові, щоб кандидати учительські для руских гімназій формували ся в рускій мові. Наляжало би в тій цілі дати визначним учителям стипендії на наукові подорожі, щоб могли приєднати ся до доцентур. Прошу отже п. міністра просвіти про се подумати в слідуєчій бюджеті.

Ще гірше стоїть шкільна справа на Буковині, про котрі хоч коротко згадаю. Для образованя учителів і учительок народних шкіл є лише німецька семінарія, з котрої мають виходити учительські сили для руских шкіл, а т. зв. руских паралельках при-

німецькій гімназії в Чернівцях учать лише двох предметів по руски, в Чернівцях нема навіть рускої народної школи. Нема також руских священників православних, щоб по руских громадах могли повинити душпастирські обов'язки, а сему можна би зарадити, якби дано стипендії з реліг. фонду кандидатам духовного стану.

На останку скажу кілька слів про становище мого клубу, котрий поручив мені забрати слово в сій розправі. Ми будемо голосувати за провізорією бюджетовою з становища державної konieczности, але доперва в розправі над цілим бюджетом будемо могли зазначити наше становище супроти правительства і висказати ся що-до довіри, а наше становище устроїмо відповідно тому, як правительство доводить потреби народності заступлених в нашій клубі.

Мусямо домагатися повної народної рівноправності на основі християнської справедливості, котра єдино може заспокоїти всі народи нашої держави, бо як один австрійський політик сказав, „лише там, де право і справедливість торжествують, може знайти пристановище внутрішній мир і свобода“ (живі оплески, бесідинкові гратулюють).

НОВИНКИ.

Календар. Середа 6/VI. С. м. п. о. Іларіона Нов. Висаріона; Р.: Герасіма Четвер 7/VI. С. с. Теодота, с. м. Артемія, Сусанни; Р.: Сільверія.

Сесія бул. союму потребав мабут. до вісця липня с. р.

Посол Пігуляк і майже всі прочі бул. послы до ради державної повернули до Черновців.

Академічне тов. „Союз“ пригадає сим всім тим Панаєм, що вичитали книжку з товариства, що вже крайня пора її книжки звернути. Бо й нині хтіли би користатися з бібліотеки, котра тепер на жалі опорожняється через таку проволоку. Дятего просимо еще раз всіх тих Панаїв, що мають у себе книжки

нашого товариства, щоб були ласкаві їх віддати найдашче до двох тижнів; в иньшій разі були б ми змушені з тими, що не додержать назначеного речинця, поступити собі в відповідний на се спосіб...

За підпис:

І. Висимовський,
заст. голови.

А. Сабат,
писар.

Віче учителів шкіл народних має відбутися в Чернівцях 20. серпня с. р. і буде радити про матеріальний стан і праця учительства, про шкільні власті і їх реформу, про народну освіту і др.

Круговий „Народного Дому“ в Чернівцях, значно розширено, вже готова. Гра в другій рокичній ся завтра, себто в середу, 19. с. м. вечером, на що виділа запрошана черновицьких і замісцевих Русинів. Що невіді новозбудови партії дам-сеа. Надіємо ся, що Русини допоможуть виділяти покрити великі видатки, поучені з реставрацією круговий, що презентує ся темер дуже гарно. На круговий і в газети читальні „Народного Дому“, буде й добра книга; отже на круговий, наші і планове!

Буковинське акційне товариство для індустрії цукру передає до союму правого петицію в справі субвенції для будови проєктованої локальної желізничі Жучка-Застава-Вінно-Дилігер. Петиція предложена до підпису до 15. с. м. Інтересовані громади просить ся, щоб про своє пристражене до сєї петиції дали знати вироси до союму або до дирекції цукроварні в Жучку.

Будова вузлоторової желізничі Чудін Кошца, Рішенням союму правого із дня 1. мая 1900 поручено правому відділові, щоб сїй розсудив справу будови всіх желізниць на Буковині і опісля сповістив про се на найближшій засіданні правого союму. На ту ціль ухвалили видіти правий кредит 3000 корон. Відповідно до того поручення, вібрав правий відділ листу в тій справі дня 25 липня 1900, яка предложила союмови ось які внесення: Щоб уможливити будову вузлоторової желізничі з Чудина через Чиреш, Давидени, Володимира Банниці, Гіалче до Кошца, та видіти правий дістає повномочення, виставити на ту ціль 800,000 кор. в асигнаціях, правий відділ має знов займатися на дальнє питання будови вузлоторових желізниць на Буковині, а за се дістанє із правого фонду кредит 3000 корон.

Перервана желізниця. З Станиславова доносать: В наслідок хмарозому желізничий шлях під Тажовом в чотирох місцях місцять перерваний. Шлях висить у водосі на протері 200 метрів. Рух поїздів між Станиславовом а Стрієм застаношений.

шляху до читання. В куфері лежало все в таім відриві порядку, що його боліло серце, усе те розкладувати. І коли так шукав, аналізовав свої наміри. Ні! вона дійсно на все намірала; і книжку найштов! Але не читав її вже. Положив ся знов і роздумував над минулими і над своєю жінкою в останніх літах. А опісля ставив її образ з давних часів перед його очима і розглядав ся в стрім димі в димар. Дим заносив ся воздвигатися в гору — до столу. Чув ся самотнім. Кожде острє слово, що не раз, не два між ними перешкодило, крапало темер його серце і він жалувал за кожною гіркою годиною, що її сплавив. Вісній заснув.

Слідуєчого дня знов праця і знов обід з толстими в здоров'я директора — а не арештантів. Вечером студив, пустив та самота. Відчував потребу розмовити зі своєю жінкою і тому то шукнув папір і сів до столу. Але уже при першій почерку пера задержав ся. Як же-ж мав зачати? „Люба Мамо“, писав за кожним разом, коли мав її повідомити, що хоче поза домом обідати. Але темер не була „мамою“ та, до котрої писав, вона була темер його жінкою, його любовою. Тому й написав „Моя любя Ліно!“ — цілком так, як се колись було. З початку ішло якимось тяжко, бо усі ті красні, чудові слова з давних часів протинали кудись та суха та тяжка буденщина. Але вскорі розпалало ся його серце і темер пригадали ся йому усі забуті мелодії, такти вальса й уривки романів, корчі бозу, ластівки і вечірні годни при заході сонця над озером. Усі спомини з весни життя впринудили неначе сонний дучі з хмар а всі вони груювали

ся околом неї. При вісній листу нарисувал згадку і написав коло неї: „успій се місце“. Зробив так, як се залюблені роблять і як сам колись діяв. Коли опісля еще раз той лист перечитав, почув, як його душе розжарило ся. Змішав ся, хоч сам не знав чому. Той аданалось йому, що віддав ся цілком своїм чутствам — але сам не розумів, чому.

Помімо того вислав лист. Минувало кілька днів, нім відповіди неспіва. А того дня очікував з несповном. Цілий час був в дивній своєб застидженім і пониженим.

Вісній надійшла вона. Траєня сам раз в добру струву, бо з вузлого гамору та крику дітків відстав ся чистий та гарний світ — теплий і світлий немаче перша любов.

І від темер стали обоє писати любовні листи. Кожного дня писав оден лист, а окрім того писав від часу до часу кореспондентія. Товариші не могли його виплатити. Іменно отав він старанійше одягати ся та більше уваги на себе звертати, тому то змалки його підозрівати, що він потону в новій любові. А він дійсно залюбив ся на ново. Вислав її свою фотографію без окулярів за що одержав смик її волосся. В своїм поступованні став ся дитинним, справив собі навіть рожевий листовий папір, на котрім були два голуби немалювані. Зрештою вона була пропорційально, еще молодшим в тілі татара жити звинив тому, що вони постаріли ся. Останніми літами заведвав її троха — не зі студени а тільки з якогось дивного почуття для неї — в ній видів матір дітків.

Подорож кінчила ся уже і темер

опановував його якийсь несповний, коли він собі про від'їзд нагадав. Перемишлював ся з любовою а темер мав побачити її матірню та господарню? Боєв ся отсеї обмані. Тому то й не хотів перший раз її тоді обняти, коли вона буде в кухоннім фартушку та коли діти будуть тримати ся за її сукню. Мусяли отже на якийсь иньшій місці адобати ся. Може могла би проти него виїхати до Вангольму а адобати би ся в тій малій гостинниці, де то не споді тільки веселих годни пережили? От то була ідея. Там мали адобати ся, два дні позітати і жити самими споминами.

Сів і побідилом її о тім замірі в довгим огнистім листі, на котрий пристала. Була щасливою, що внав на ту власне гадку, о якій уже від давня мріяла.

Два дні опісля був в Вангольмі і пораджував в гостинниці оден покій. Бул красний день життя. Він зів свій обід на самоті в великій сажі, почів винив цинлику вина і знову відмолоділ. Так легко та весело було йому на серці! А там на дворі і скрип ся синий залізний фюрда, а над берегом блимали берези своїм золотим листем. В огороді стояли еще далі в повнім розцвітті а з грядок лавилось знахом реведа. Десь-не-десь надзвезіла, еще почла до сухих корон цвітін — та обнявона відітала назад. Там далі панувало не від вітрила, що при кожнім своїм обороті злищали ся до сонця; мели літали великими кругами понад рибками, котрі снігли в човні.

На поранді винив лаву і став очікувати приїзд парохода, що мав о 6 годін наступити.

Був несповним, як би мало його

що несповного стрінути. Ходив по поранді туди й назад і споглядав на море. Вісній показав ся з далєна дим. Серце стало йому спиднійше бити ся й тому мусяв нанити ся ліжору. Опісля шийшов на набереж; паровець був уже в середній захину і то там бавлячи, що мож було розізнати хоругви на покладі. Чи й вона там була? Чи може задержала ся в останній хвилі? Та-ж потреба було тікати, аби котрій дитині чого забракло, а тоді позістала ся на немно дома, в таім случаю мусяв знов сам в гостинниці ночувати. Дуги, на котрих останніми часами не звертаю уваги, виділи ся йому темер тою колозою, що дежить між ним а нею. В своїй послідній листах говорили дуже мало про дітків, немачи-би не хотіли й порушувати той поезії, що між ними темер зановола.

Ішов відомий моста, що лучив набережю з приплавачимися набережнями. Під його ногами скрипіли дошки. Задержав ся і адивив ся остро на парохід, що з кожною хвилею білішав, а вода, що уступалася йому, на її боки розбурхувала ся, подавала на струю розтопленого золота. Виді, як на покладі порушав ся люд та знав навіть між ними майтків, що були заняті при статанню лави.

А відтамти — від перми малав хтось білою хусткою; оглянув ся — на мості був лише сам оден, отже се відносить ся тільки до него. А його не може далі віхти иньший адоронити окрім неї — тому винив також хусточку й став нею вимаховати. Парохід наснистав і задержав ся і доперва темер спізнав секретар свою жінку, подорожники ся

Конкурси з рускою шкільною мовою розписані а) в гімназійнім повіті: на місце управителя школи в Пидливінцях до 20. с. м., на місце учителя в Кадобіні до 28. с. м., учителя і підучителя в Кучурові малім і Вісній, на місце підучителя в Шиниці і Валіві, Вергометі, Брідуху, Чунікові, Дорошівцях, Горонівцях, Кадобіні, Кисиліві, Лашківці, Лужанах, Малайніцях, Оршівцях, Ошквітках, Погоризівці, Ресушівцях, Савинцях, Ставчанях, Суховірцях, Товтрах, Василіві, Веречанці, Заставній і Зеленої з реченням до 10. липня с. р.; б) в сторожизенській повіті: на місце підучителя в Брабінцях, Бросківцях нових, Бросківцях, Драбінцях, Галинці, Кабінці, Корчештах, Костинцях, Станіславських горішніх і долишніх, Волоні і Жалові до 22. с. м.; в) в чернівецькій повіті: на місце учителя в Черняхів-Шубринці і Чагірі, підучителя в Добри, Ілівцях, Камени, Ленивцях, Лужанцях, Мислачу, Ревні, Ширівцях горішніх, Василівцях, Рарачу, Старій Жучині, Топорівцях і Кучурові величій до 30. с. м.

Повінь в Сніагатиці в Галичині. Наслідком великої повені в селах Калагарівці і Волиці виступив для 6. с. м. Збруч із берегів і позалинив всі поля, облягаючи і над водою положені дома, що лише вода могла захопити без перенесення, забирала із собою, амі уносила посп, аміради дозові, уді і пчолами, дошки, верста і т. п., а по полях лишився лише памуд. Вужда межи селянством велика.

Уклінна просьба. Приступаючи до нового і критичного видання творів Юрія Федьковича, підписані, яким едльовітньою сенцією Наук. тов. ім. Шевченка поручено сю працю, звертають ся до всіх Ви. Земляків, кому дорога пам'ять одного з наших видатних поетів, з уклінною просьбою, ухвалити їм чи то автографів, чи копій із тих творів Федьковича, які досі або не були друковані, або були друковані в виривках, пропусках, з відмінами і т. п., або яких перадрасуни недостатні для нас. Особливо просимо ухвалити нам: 1. Посланіє на всю соборну Україну, досі не друковане ніде (маємо звістку, що автограф був між наперами пок. Вох. Навроцького). 2. Новобранчик, поема (автограф до надання був у пок. К. Горбала і Перемишля; текст друкований з копії, депо, адезет ся, відміною від автографа). 3. Лукіан Кобилниця (друкований з копії). 4. Осмий поетичний Т. Шевченка 1869 р. (друкований тодіж, та сей друг нам недоступний). 5. Слово о позы Ігора, переспів. 6. Довбуш, німецький текст. Надто просимо ухвалювати нам чи в копіях, чи в оригіналах листи Федьковича, доку-

менти, що показують світо на його життя, спомини про його хоч би й мідрі, звістки про те, коли й при яких обставинах були писані поодинокі його твори. Велі ухвалити нам предмети по нипористанню будуть з подорожнім відіслані Шан. давним, а імена їх будуть наведені в відповідних місцях видань. — Редакційний комітет: проф. др. Колеса, др. Іван Франко.

Нещасна пригода лучалась 13. с. м. в Калевині в саді пенсіонерного священника Михайла Гидого. Хлопці що переходили по при селі сад, підізнали на пагі, щоб пірвати собі підля вишнев. з саду о. Гидого; сторож сего саду Ст. Санчун, щоб настрашити хлопців вистріляв з ручниці і на нещасте потрапив 19-літнього хлопця Василя Ракоу, котрий вже був караний за крадіж овочей з сего саду. Постріляний відбіг ще кілька кроків і впав до землі. Его занесено майже неживого до родичів. Першу поміч подав нещасному лікар п. Лев Воевідан з Кірманя; за час приїхав також повітовий лікар і два судові урядники. Коли сторож почу, що має йти до протоколу, почав відікати і прити, що від тогити ся. Третого дня знайдено его в лісі і від ставлено до суду. Постріляний борить ся зі смертю.

До ч. к. кадетської школи для піхоти у Львові будуть прийняті з початком січнучого року шкільного — вересня 1901 — і то на перший рік аспіранти в числі окол 50; прийняте до всіхних класів послідують лиш вишквою. Усвідан прийняти на перший рік січнучого: 1. Аспіранти або угорські германьство. 2. Фізично ухвалювані до військового виховання. 3. Вік що найменше 14 літ і непереступаючий літ 17 (1. вересня в році прийняти). 4. Ухвалювані що найменше в достаточним поступом чотирьох низших класів школи реальної або гімназії, при чім не впадало ся на недостаточний поступ в ланках латинським і грецьким. Крім того мусять аспіранти азозити в кадетській школі метушній ісаєт. 5. Заважена оплати шкільної, а то: 24 корон річно за снів овічирів в чинний службі і на пенсії, військових душпастирів евангелічного і грек-всхідного віросповідання, в кінці військових урядників; 180 корон річно за снів гімназії в резерві, цивільних урядників державних і урядників, н. і к. двора, піддан державних слуг і слуг н. і к. двора; 300 корон річно за снів всіх інших державних. Оплату шкільну належить аложити в 2 ратах з горі; та оплата обіймає всі кошта за харч. одену, науку і шкільні підручники. 6. Вдоволяче обичайне поведене; в кінці 7. Заосмотрене білем і деякими нивіями предметами. Просьба о прийняте до кадетської школи

бував ся не раз веселий снів — там пачулася тишина.

Усюди навкруги уже осін, мовила.

Так! Не дуже то й мало глядіти на ті сумні ниди.

І пішав далі.

Може би ми туди зайшли, де ми тоді мешкали, запропонула.

Ходім! То буде краєво виглядати.

Перейшли попри кучезний заклад.

Тут лежав малий домик а до нього притинали два ниди. Перед огородем розтагали ся червоні штахети а до середини возела перада й каміни сходи.

Тепер виринули убі спомини. От там в повою уродило ся найстарше. То ді то була утіха й світо, весна жити й снів на устах. Ту ріс порч бозу, що його засадили а там лежала града сунінь, котру разом спонували — тепер і сід за тим усім пропав, бо все те заросла трава та бурани. На лесеях виділи ся ще сідні гоїтання, що там покла.

Дивую Тобі за твої любовні звста, мовила і стиснула його руку.

Почервонів ся, але ніч не відмовив. Овізли вернузи ся і пішли до гостиниці; по дорож оповідав подробиці в подорожж. В великій саді казав нахити і то при тім столі, при котрім усе перше їли.

(Конець буде).

послі візрід поміщеного в усвідан прийняти (Aufnahme-Bedingung) мають своали аспіранти анести просто до команди кадетської школи найпізніше до 15. серпня (найпізніше по унічовню шкільного року в середніх школах). Друковані подрібні усвідан прийняти (Aufnahme-Bedingungen) в німецьким польським або руським язикі можна дістати в команді кадетської школи за кошу 40 сотинів від примірника. Кадетська школа для піхоти має 4 класи, следи 4-го року, що мають відповідну пладфеісацию, виходить заступниками овічирів. Супротив теперішнього плану а піхоті і при стрільних освітлюють потому більше менше до року етени підручниками. — З ч. і м. команди школи.

Замкнене рахунки „Каси райфайзеньської“ в Брідуху за рік 1900. Обрахунок стану маітку (білансу):

Прийхід.	
Пай	к. 108.—
Вкладки шадничі	280.—
Кредит банковий	2000.—
Звернені позички	2740.—
Відсотки від позичок	96.83
Вотунні вкладки	8.—
Разом	к. 5232.83

Розхід.	
Дані позички	к. 5040.—
Звернені пай	48.—
Відсотки а) за вкладки пай	56.—
б) за кредит банк	54.88
Конта адміністраційні	62.32
Стан каси в готині з кінцем року 1900	27.07
Разом	к. 5232.88

Актив.	
Фонд резервовий з р. 1899	к. 55.04
Засіб касовий	27.07
Позички	3418.93
Відсотки належності	88.92
Внесок	8.—
Стан інвентаря	232.—
Разом	к. 3859.96

Пасив.	
Пай	к. 468.—
Довги а) фонд убогий	698.—
б) краєвий	2000.—
Вкладки шадничі	280.—
Відсотки 1. шадн. гроші	2.48
2. банк	39.52
3. за пай	18.86
Відатки адміністрац.	62.32
Чистий зиск	290.78
Разом	к. 3859.96

Дмитро Гудима, начальник.
О. Михайчук, Д. Михайчук,
члени старшини.

Виді тов. „Русний жіночий кружок“ в Коломні має честь повідомити своїм Ви. членів, що „Загальні Збори“ того товариства відбудуть ся дня 21-го червня с. р. о годині 5 пополудні в комітаті товариства. В случаж недостаточного числа членів о годині 6 того самого дня.

За виді:
М. Савозарови, Н. Юрєвичіна,
председателька, секретарка.

Галицький виді красний о руським театрі. Виді красний аладі для сойму справовдане о трех субвенціонованих а краєвих фондів театрах галицьких. Про руський театр каже справовдане, що під адрядом „Руської Весіли“ розвиває ся він гарно; усвідан его в Бракрві і Львові єсть найліпшою мірою его артистичної мартости і промазують за виплатою ему субвенції. Виді красний етверджує, що наш театр свідоме свій обовязок а належить ся і заслуга на поверт а краєвих фондів.

Голодові заворушення в Роскї. Періодичний весняний голод, що наліцують під величезні полеси парату, а за ним і мушкеті „бути“ стали вже в Роскї правдливим явищем. Революційна часопись „Непра“ дописує, що такі заворушення вибухли недавно в бесарабських селах: Трієонентях, Фрунїшеках і Сенирєні поділяло від австрійської границі. Тимочий селане адривжені у своєю ділчид мусять обраблїти его лани на печувано аких уселонїях. Колиж до того в посліднім році ті уселан потїршали ся, то селане адривжені анемїрувати, але ділчид, що сам рішочасно а „земским начальником“, не виді їм ашпорти.

Тоді перед его двором зібрало ся 600 людей та почінували спокійно — як казали — або на голодону смерть або на ашпорти. Ділчид і земский начальник в одній особі адривжал телеграфічно підсилову силу. Другого дня ранком на сідичу спокійно товну людей ашлалі в конім розгоні цілком несподівано дві швардрони кінний, буча наглісами та тритуючи кіними. Богато хлопів, утілюючи в ашвчійм страху, ашлалі ся в рісу, де й топили ся. Небавом підїкно відїшло, забіраючи зі собою 14 анованих „буятарів“. Ось оден із многих образів життя в тім раю, який так ашхалюють наші „асиренно-руссїє“.

Міліони людей під землею. Обчислено, що в снівчх тільки копальних ауглах адрядом під землею ашлалі міліона ауглоконів. Ще більше — бо аж 4 міліони людей — ріс за рудою. Аж ашчно подумати, яка сила людських ієтот не ашле майже утіхи свідчаного снівчх та ашдїс в підземній пітмі.

Пробна їзда парохода. З Галича доносять: Перший парохід на „Дистрі“ названий „Галич“ довершив в підїкю пробної їзди в присутності радника двора Шрам а міністерства торговлі, старшого інженера Блюма а міністерства сирив аштурїшних, радника будівництва Штала зі Львова, старшого інженера Пандежского а Станіславова, бурмістра міста Галича Савинького, директора фабрики будови кораблів Наймана а Ліну, директора фабрики пароходових машин Фінгера а Праги і запрошених місцевих гостей. Той корабель найновішій конструктор, устроєний елегантно і освітлений електрично, ашгладує ся на 55 центиметрів і ашзначений пош-а до татїєна славїа, а пізніше буде ухвалений до перевозу осіб. При спривчій погоді рушак корабель від галицького моста і прабу без ашвчїх перепок по 40 мінутах до пристави в Дубівцях, де відбули ся пробі, як ашлено корабель ашгладує ся. Відтак відбуло ся в салїновій каюті сідане, в часі котрого бурмістр Савинький ашдїс перший тост в честь С. В. Цесаря, почім радник двора Шрам на руш бурмістра ашлалі в честь міста Галича, котро під ашгладом чистоти і поради ашгладує ему іммені міста. Бурмістр відповів тостомо в честь радника двора Поворот а Дубовець до Галича, 6 кілометрів дорож, тривала горі водою 45 мінут, почім відбув ся на на замковій горі еєстїа, на котрій ашбуло кілька сот осіб в Станіславова і околиці.

На „Народний Дім“ ашжикли: Іван Гаврилюк, Іван Лаврієв, Іван Цуркан, Василь Молдован, Георгій Молдован; по 1 пероні. Разом 5 пероні.

Надіслане.

Др. ЕВГ. КОБРИНСЬКИЙ
лікар-спеціалїст
у жіночих і дитинячих недугах
орданує при ул. Головної Еппенберга ч. 20.
— від 2—4 попол. —

До Вп. Учительства. Зарад друкарні „Руської Раді“ в Чернівцях повідомля, що лиш в класекарній можна ашбути шкільних друкарств, та що друкарні нікому ніколи не давала в поміє друкар. Звертає проти ушату Ви. учительства на сю справу, щобі описал не було таких ошбок аш у ашнувшому році.
З поважанем
Володимир Сокерський,
управ. друкарні.

Не забувайте на „Народний Дім“ в Чернівцях!

очима але говорити не могли еще, бо було аз дазено. Так то вона — і не вона; десять літ стоїть перегородею. Від того часу ашвчїла ся мода тому й прїї сунїт уже не той сам, що тоді. Перед десять літ носила капелюх, що ашкращував її темне личю — тепер ашхалює ся на її голові ашвчї дивне чипїдрїа, що було несмачною імітацією мужеського капелюха. І довгий планд, що подібав на еїперетїй оберок, но був її до лича, ашвчїтою нїя ашшїнов уже з моди так само, як і та мала ашгортїа. А до того всего долушували ся еще страшні, на хїський лад ашвчїренї черевні, що тал огидно ашвчїрували її ногу.

То була вона і не вона! Обляв її й пошїзуван. Одно патало ся другого, що ашвчїати а по тім пішав ашвчї побережа.

Слова їх розмови були сухими, тяжкими та ашмученими. Так ашвчїо дивно. Хормально ашвчїдали ся себе і тому не ашвчїмудло ашвчїе з них про дієти.

Зібрав в кінці усе свою підвагу й ашвчїренив:

„Може би ми пішли на прїхід, нїм еще сонце ашвчїде?“

„Добре!“ відповіла й ашвчїла його рами.

Ішли одною з ашвчїц. малого передїєтїа. Усі ашвчїарї були ашвчїчені. Ту й там ашвчїло еще ашвчїе ашвчїо мїм рідним ашвчїтїо дієтїа дерев, на ашвчїдїах не було одної ашвчїде ашвчїтїа, аї етїа веранди не ашвчїало уже ашвчїтїо і вони ашвчїрали під нїєтїа і там, відїах перше ашвчїдало неаодне ашвчїе, відїах ашвчїо-

За редакцію відповідає Іван Созанський.

Виходить в Чернівцях
що середи, п'ятниці і неділі.

Редакція, адміністрація і експедиція:
вулиця Пятницька ч. 2.

Рукописи повертає ся лише на попередню
виправку. — Рекламіст повинен платити
вперед за п'ять днів.

БУКОВИНА

Попередплата на „Буковину“

на цілий рік	30 Кор. — сот.
на пів року	15 „ — „
на чверть року	8 „ — „
на місяць	1 „ 70 „

Поодинокі числа коштують 15 сот.

Попередплата і належність за інформативом
платити в Чернівцях.

Чесні торжества.

Нічого дивного, що очі всіх політиків звернені на цісарські торжества в Чехах, бо від уложених відносин чесько-німецьких головне залежить загальне політичне положення в Австрії і правильна робота в раді державній. Світла гостина цісарська в Чехах і одушевлення, яке в той нагоді проявилось поміж населенням обох народів, стає певним доказом, що як при інших важких нагодах, так і тепер династичні чутства і преданість народів для цісарського дому є тою кріпкою зв'язкою, яка лугає нашу могозячню державу. В найсумніших хвилях показувала ся та зв'язка тою провідною зорею, що вказувала надію красної будучини і та надія ніколи не обманювала. Здає ся, що два головні народи Австрії вивели з подій останніх літ науку, що не можна доводити розладу і міжнародного спору до крайності з огляду на самого володаря держави, в котрім уособлений зорець терпеливості і миролюбивості. Тим-то і торжества під час цісарського побуту в Чехах стають неперечно тим граничним каменем, що відмежовує добу розладу і спорів від мирного уладження внутрішньо-політичних відносин. Мирне зближення, яке несміливо розпочало ся в раді державній, стане тепер ще тіснішим. Сі прояви одушевлення і преданості, яких дізнав монарх в Чехах від обох народів, вказують на те, що всі годять ся з бажанням монарха, котрий хотів би мирного уладження відносин.

Ледви тиждень минає з того часу, як відкрито раду державну, а краєві сойми починають свою роботу. Цісарська гостина в Чехах не могла обійти ся без того, щоб і в краєвих соймах не найшла голосного відгукую. Під прапиром чеських торжеств приступають краєві сойми до своєї роботи. Ми вже вказували на те, що теперішня хвиля для роботи зовсім не є пригідна. Рада державна, яка стільки занедбала, як і сесія делегацій вважала краєвим соймом найпригідніший час до поладки справ, а навіть довели до того, що н. пр. у Галичині виділи краєвий мусей вести фінансову господарку на власну відповідальність без призову сойму. Тим способом викорочено конституційні права соймів, підорвано їх значення, а се стоїть в різкій суперечності не лише з історичною індивідуальністю поодиноких країв коронних, але й з виразними постановами конституції. Соймам належить ся цілковита рівноправність і рівновартність з радою державною і лише тоді зможуть вони відповідно сповнити свої задачі. Сим разом можна се виправдати в частині тим, що живемо в переходовій добу розладу заподіяного обструкцією до нормальних відносин парламентарних. Сі обставини вимагали отже, щоб раді державній дати більше часу, як звичайно, а коли відносини уладять ся, то годило-б ся, щоб і сойми краєві були скликувані у відповідній хвилі і мали досить часу для поладки важких справ.

Теперішня сесія краєвих соймів випала в таку непригідну пору, що годі буде удержати посів на довгий час, хоч правительством ли-

шав соймам повну свободу радити хочби до кінця серпня. Очівидно, що при таких обставинах ледви чи встигнуть сойми що пильного зробити окрім ухвалення бюджету.

Між краєвими соймами неперечно зверне на себе найбільшу увагу всіх чеських соймів, що збирає ся на сесію зараз після цісарської гостини. Можна сподівати ся, що ті прояви одушевлення і преданості для монарха не остануть без наслідків також на хід розправ в чеських соймах.

Се також остання сесія законодавчої доби чеського сойму. Се пора велими пригідна для радикальних публіцистів і змагає які проналяють ся звичайно під конець сесії кожного законодавчого тіла, щоб забезпечити собі мандати.

Обов'язком розважних і умірених елементів запобігти вибуху таких радикальних, екстремних змагань. Здає ся, що з чеського боку децю в тім напрямі підготовлено. Передовсім се річ певна, що чеська консервативна шляхта здивна є віра своїй посередничій і примирительній задачі.

В соймі даліше мусить бути поведена та примирительна робота, яка розпочала ся в раді державній, бо і тим же властива робота не зроблена.

Найтрудніша частина задачі ради державної відложена на осінь. Прояви під час цісарської гостини розбуджують певні надії на мирне уладження відносин, слова цісарські висказані не при одній нагоді до заступників чеського і німецького народу не остануть без наслідків. Можна сподівати ся, що они припинять ся до мирної ходи обрання. А то й верх у хаті, бо вона на хідзничий, а він лишень „на ґрунт“, тому мусить угоджати.

— Ти приймаю, ти загнав мене в біду тай забув мого дитину! Казала-сь: не бери корову від жидів, най щонай менше нас, а ти, господарю, свої тай свої. У папір було моє слово завити, чуєш, у папір-і-і-і! — дорікала йому безнастанно Параска, а Анничка ще помагала йому.

Тому Тимофій усе втівав із хати. Вчора обіцяв ся куму Танасію повернути до него тай подивити ся, що Анничка хвилює. Він добре розуміє ся на маржині!

Тимофій пантрує під стовном, коли кум іти-ме із дівчиною до ворони. Доки-не хотів би зацятити Параску, щоб так не уїла на нього. Вона при чужому не буде рипіти-дорігати, але буде соромити ся.

Нарешті дівкав ся Тимофій кумом. От іде дорогою д' горі так як би під ворони.

— Куме тив! — крикнув він дівчині своїм хантиним голосом.

— Агив! — відозвав ся кум.

— А ждів-ко!

Тимофій зійшов на дорогу і привитав ся з кумом, а відтак став вихвалити сьогоднішню верему. Коли-ж проїз за проїзом дійшли до того місця, де починаєть ся в бік стежка до Тимофійової хати, став Тимофій пригадувати кумови свою вчорашню просьбу.

— Алу будьте зобачні, кумочку Танасію, тай зайдіть на часок до мене.

чеського сойму і утвердять ті заміри, які доси промисли ся, та доведуть до народного мира в Чехах, що не остане без впливу і на інші краї Австрії.

„Руслан.“

Перегляд політичний.

Позавчера радили вже майже всі сойми краєві в Австрії.

Чеський сойм отворив маршалок краєвий промовою, в котрій обговорював значіння побуту цісари в Чехії. Між іншим маршалок звернув увагу на се, що цісар окрім до Праги, вступав також до німецьких міст, аби виключити всяку навіть тінь підозріння, що він хоче одну з обох націй відзначити, або лупше трактувати від другої.

На засіданні стирійського сойму п. Вальдхейм інтерпелював представителів правительств в справі виданої намістником заборони пива в часі якогось торжества чорно-червоної-золотої хоругви. Slovenski Narod виступав против словенських послів в причині їх абстиненції в стирійському соймі і твердить, що абстиненція політика не видасть ніяких результатів.

Slovenski Narod визнає також істрійських послів, аби залишили абстиненцію і прийшли на засідання сойму до Капо д'Істрія.

Кількалітню працю угодової комісії моравського сойму обговорюють Lidove Noviny і підносять що ся комісія не зробила доси нічого, хоч працює вже кілька літ. Праці сей комісії суть формальною комедією. Дневник визнає комісію до

Марко Черемшина.

Більмо.

Так-от як застівчино гніздо ляснуло на Магурі Тимофійова хата. Коли-б хто з долини подивив ся на неї, то не знав би, чи агадав би, що то амурає хата. Не багато тих алічєних корчів довкола неї, а так її заслонюють, що лише жемлю перше видно. Але як Тимофій застівчє у подію під обід, то дим чимхав геть д' горі поперек корчів, і тоді будь-хто розпізнає, що то не чорний ріг каменної плити, а людська хата.

На Магурі нема їх більше, лиш Тимофійова сама одна, а довкола, куди оком глянути, все камар.¹⁾ Тому нікому не було в голові проковати туди возову дорогу, аби був до хати азід тай вихід. А Тимофійові й поготів се не в голові. Навіщо йому дороги, коли нема що возити, тай „тегла“²⁾ нема! Своєю пилу вивесе він і степкою, як іде до сід сонця на трачку різати ковбик. Стежка хоч ійде качай; від цісарської дороги через гору просто перед сам поріг заведе. Від коли Тимофій прийшов на ґрунт Параски, то лиш один голий раз прийшло ся йому варити на степку. Тоді, як золотий ливин був його в поперек від того, що підіймав на трачку свій ду-

бовий ковбик, і він хотів умирати. Тоді провадила його Параска до сповіді у церкву за третій азір.

— Аби-с ся запала в озір на пресподне, ека-припра! — стояла тоді Тимофій. Але то лише раз так було, і він уже про те забув, а навіть описати не вміє ся на „пона“ за те, що не хотів пійти із цісарської дороги і з хати зйти тіло його середущого поніччєка Митриша.

На самому вершку Магури стоїть високий, побілений стовп, що його на щось там закопали „еднораз“. Тимофій не повертає ся свєршу до того стовпа. Але як-раз наци справляли польованє і під тим стовпом сиділи свою „арнарію“³⁾, а його закликали, аби соловий, і відгав начку тютюну за тєс дали, то від тоді налив він до того стовпа. Як прийшов він свєрх, то він пераз перескідів тай ціле поволоудне. І дуже радів, коли його відтак хто запитав:

— Ба що вара поважає ваша ніха, бадіку Тимо?

— Ге! покажу, браччє, на баталю, так дриччєла вчєра, як би плакала: буде каліччє! — відповідав з рішучою певністю Тимофій, одозваний тим, що люди признають йому немов право власності над стовпом.

Сьогодні вже раніше вийшов про-стовозосий піл „ліху“⁴⁾ і відмовив Очеваші до невідлєжних свєрх. Від коли наветарша його довкола Анничка вилізла, від тоді Параска дуже дохотить

¹⁾ цісарський ліс.

²⁾ ливна худоба.

³⁾ ливна й прибори.

⁴⁾ похресниця.

⁵⁾ козлик.

Учитель народний не був би тогди неспокійним есенієм у очей народу, але батьком, приятелем, до потроги а охотою віддавати б родичі свої діти, бо робили б то під напором примусу морального.

Тоді безперечно зменшили би ся процент аналіфетів, просвіта досягла би всіх народних мас, а з нею і гаразд зайняв би до нашого краю.

Висказавши загальне свої гадки, даю слово перам, нехай самі говорять, — може що цікавого довідаєм ся.

Не маю під рукою справознавця б. к. Раді шкільної краєвої, тож не можу напевно сказати тільки тисяч корон платити буюнською населеною шкільних нар, але маю справознавця б. к. Раді шк. кр. в Галичині і з відом подан естатистичні дані.

Школа справознавця б. к. Раді шкільної краєвої у Львові за рік 1898 складала 64.741 дитин на грошеві карі в сумі 112.281 к. 84 с., а з того 11.002 на кару арешту. Бачимо, що на арешт засуджено шесту частку загального числа, або наколибсьмо замінити арешт на кару грошеву, то она винесла б округло 20.000 к. Отже 132.281 к. 84 с. платити річно нарід в Галичині на шкільні карі.

Зваживши однак при тім, що галицькі настановці народних шкіл, стончи під впливом пануючої естатичної класи, як збісно протинної просвіти, — недбало і неправильно накладають ті нарі, коли протинно б. к. правительством високо держачи стиг просвіти з цілою респективно стигла ті шкільні карі, щоб лані пригорнути нарід до школи, — дійдемо до переслідчення, що в Буюнській напівправдоподібній парі ті винесуть ся більший процент як в Галичині. Факт що на Омихлібі, кінмаського повіту, котрі платять річного податку округло 3.000 к. подальше як сего року наложено поперх 2.000 к. 4) нар шкільних може лані укріпити мою гіпотезу. Позволю собі звернути увагу в иншу сторону.

Ще би сказала галицька правляча класка, виби закладав хто 132.281 к. 84 с. на підвешене платні тамонним учителям? Всі консервативні дивини верікали б на ціле горло: край бідний, нема відки, се рабунко..., а коли ті і нині гроші йдуть марно, без хісна пропадають, то на се ніхто не звертає уваги.

Ті числа знайдуть вимовно доказують, що місце фізичного примусу шкільного, треба вже раз завести примус моральний, а гроші, котрі йдуть рік річно на шкільні карі роздати рівномірно на цілий край і з того підвищити учительні платні.

Се мої гадки. Я тішив би ся, щоб они не були альфою і омегою, але щоб не хто забрав голос в тій справі так з учительських, як і наукачельських сфер. Через відміну гадок винесла б ся та важна справа і мало-помало упрямилася б ся підносили.

14. червня 1901.

I. P.

4) Після інформатив у начальника громади і посла на сойм краєвий Казимира Богдановича.

НОВИНКИ.

Календар. Пятниця 8/VI. С. м. с. в. м. Теодора Страт. с. м. Євгена; Р. А. Алоїса Субота 9/VI. С. о. Киріла, Алоїсандра, с. Теоді; Р. Павліна.

Промоція. В пятницу, 21. с. м. о 11. год. відбуло ся в акад черновецького університету промоція п. Осипа Мажови на доктора філософії.

Краса рада шкільна ухвалила на засіданні з дня 5. с. м. предлажити сойма новий закон пенсійний для учителів шкіл черновецьких, розширити школу в Чудові на 5 клас, в Ангустендорф і в Слободин-Раранчу на 2 класи а в Банилові волосоків на три класи волоско імений, прим того-ж одержати також двокласову руско-волоску. принакти пастити додатки надуч. Номешови і Комариничови, уч. Комариничови і пастити. Младийши, на коєць іменувала Л. Ілього учительку у Вишній, Боронича уч. а Ралу Дайч учителькою в Кіпмани.

Підписна на ренту в уряді почтової шкільної. Для узгодження підписки на ренту 4%, ренту коронну улажені остали всі почтові і податкові уряди до припинення підписки про ренту шкільну. Ті-ж уряди видають сторонам безплатно проспекти та візирі агазовани, напечатані в дотичних краєвих шкільних. Почтові і податкові уряди обділені уже потрібними друками а їх посланки обіймає около 1.000.000 візирів. З огляду на агадані притовендені і на дуже користний курс підписки ожедає ся, що публіка буде користувати ся численно даною їй спосібністю пожиточного уміщення збереженого капіталу. Уж тепер лаяє ся много занятих в агаданій справі.

Знов випадок смерті від карбонічних бонбонів дитини 15. с. м. в Чернівцях, а то померла 18-літня дитина, споживши кілька цукорин. Отже бачимість, родичі!

Гершкові Чопові і его „Buk. Rundschau“ винесли ся підля червонової промисловій обурені і погорди за те, що ся газета називала їх неспосібними до доброї роботи. Що там наговорили про Гершка і его газету „байного“, те не спинає би і на волоні шкільні, та у Гершка груба шкільна.

† Андрій Осташи, надучитель в Селетині, упокоїв ся по короткій хворості 29. п. ст. мал с. р. в 60. році жити. В. с. н.!

Валикий град уназ сел подля в Боянх і наробив величезну шкоду.

Нова німецька часопись п. а. „Viktor-Kamerad“ стала виходити від 15. с. м. в Чернівцях.

В Каменці настановила консисторія співдружним Волоху, що не уміє по руски. Парохіали просить нає подати сю крикду до відомості его Експлуатині п. президента краю з просьбою, о єї усуненні.

Вистава образів нашого славного артиста п. Івана Труша почала ся передвечеря в сальоні помісного „Товариства приятелів науки“ при площі св. Духа у Львові, та задля виїзду п. Труша до Києва, потрівав лише короткий час. Частини виставлених дрібних картин є вно власністю проє. М. Грушевського, п. М. Теодора і дра Меріана в Кошиць. Картинку: „Вид Шевченкової могили“ закупило Наук. товариство ім. Шевченка. З більших картин інтересніші: „Місце хрещення Русів в Києві“ і „Захід сонця на Дніпрі“.

З львівської судової салі. Окоди вчором по шлюденній розправі засуджено Євгена Новицького за сповнення деєрандації на один рік тяжкої кари з постійною місією. За лагодичу обставину трибунал признав се, що „Новицький допустив ся злочину не в намірі сповнити деєрандацію, але задля відостатку наглядку“. Обжалований признав вироки і почав оводі відслідкувати кару.

Руська гімназія в Станиславові. Посол Баранський поставив у галицькій соймі винесені на заложення рускої гімназії в Станиславові. Мотивуючи своє винесення, зазначив він, що число середніх шкіл в Галичині, в порівнянні з нинішніми краями, є за мало, і не відповідає числу населення; на 32 гімназії в Галичині, лише 4 з ланом виладовим руским, а се не відповідає ані числу рускої людности в краю, ані потребам рускої молодішки шкільної. Станиславів як раз надала ся до заложення рускої гімназії, бо лежить в осередку поїтій руских, є столицєю єпископа, і має дуже значне число рускої молодішки. Учителі не забравше, бо тепер по польських гімназіях є до 30 учителів руских, з котрих по наближенню 18 можна би преділати до рускої гімназії. У винесенні дозвгає ся, щоб завізвати правительством до заложення тої гімназії з роєм шкільним 1901/2, а під заглядом формальним просить відослати винесення до комісії шкільної, таї і зроблена.

Професорський іспит з французької мови зложив на львівській університеті, суплент при черновецькій грек. прав. реальній школі, Теодор Бриндзан, з дуже добрим успіхом.

Парубок-злочинець. Юстин Бурак з Чорткова в Галичині вступив дня 16. с. м. на службу до властителя єяри.

Ворода Клодєра, що мешкає в Чернівцях улиці Вандера. Передвечеря рано пера Бурак способом палочни річи, в яких було 120 ворон і багато партих наперіп таї вітк. Нахилил сідати за алочницю.

Звірський чоловік Сеґединський прокураторії донесено про страшну родинну драму, яка абула ся там на днях. Іван Чедо, дідоборб, мав гарну жінку і любив єї аж до злести. Завість змінила ся в часом в першоду недугу, котрої нападів Чедо діставав дуже часто. Окоди Чедо вернув дитин пізно вночі, витягнув жінку перед хату і відкинув її голову топориком. Окоди відшав до хати і підризав собі бритвою горло.

Реформа російських університетів. З Києва донесуть: На шкіданні російського міністра просвіти зібрав ся сенат київського університету і на 11 засіданні обговорив проєкт реформи університетів в Росії. Сенат ухвалив задати: автономій університетської управи, щоб було вільно вибирати ректора, декана і професорів; підвешення проє. платні на 8.000 рубл.; винесення доцентури; установлення 24 стипендій для підготовлених кандидатів на професорів; зміни державних іспитів; підвешення стипендій; винесення університетських судів а наведення мирових судів між студентами і дозволу організації студентських кружків.

Страшне убийство. З Бруксєй донесуть, що вперто там окоди єрото-убийство, якого допустив ся мешканець там від недавна торговельний агент Дема на своїй 30-літній жінці. На сід алочницю напало то, що з мешканця Демов почав добувати ся страшний соух. При переглядню мешканця найдено окремо в пучеру голову убитой, окремо туловище, а окремо руки і ноги. Убийця арештовано.

Таємне подружжє. Перед двома роками помер в Аріо в 75 році жити архимандрит Ернест, шук славного архимандра Карла. В віденських дивинках появили ся тоді певні згадки про нещасливе жите помершого задля низьких любовних обставин. Справу винесла антенер брошура п. а. „Die heimliche Ehe des Erzherzogs Ernst von Oesterreich und seine Kinder“ — яку наймисливі інтересовані і представили цілу історію в драстичний спосіб. Зміст брошури ось такий: Дня 16. швітня 1858 р. відбуло ся в мешканця архим. Ернеста в Люблянській тайне вінчанє его з гарною мадрикою Лаврою фон Слубиц, яку на принак архим. записаво яко бар. Валльбург. Винчав їх підсвоєний капелан, а свідком був архим. Генрик. На пільбий метриці капелан записав се подружжє яко морганатичне. Оно було церковно важне, але законом неважне, бо протинило ся статутам Габсбургського дому. Здаєсь навіть, що пізніше се подружжє в Римі унезаважено, а імено тоді, як над надвешення архимандритом заведено курателю, яку справував его брат архим. Райнер. В тім часі померла бар. Валльбург і залишила четверо дитин. Троє жє ще досі: найстарша дочка є унїєсною нерозданна, молодша Калотилда віддала ся за угорського ротмістра, а син Ернест був євєнром, але лані наробив довгів, а опікун не хотів їх платити, Ернест розарав ся з відсєком. Описав мав марий процес, був кондуктором при трамваї, а нині має у Відні якусь малу посаду і є батьком шестері дітей, нині послячено в киїжці довну згадку. Калотилду і Ернеста виховувало поштом архим. Райнера, котрого секретар був їх опікуном. Батько, архим. Ернест, бачив ся з дітьми, коли они вже піросли, і приїзжав ся в розмові з ними, що є їх батьком. Калотилда мала навіть бути у шєсар Франца Йосефа на аудієнції, а як наже автор брошури, предложено їм 200.000 алр. за пречене ся всяких претенсій. Однак обєс не приїзжав на се і домагати ся віддані єпіскапів, які після їх численя має винесити 12 мільонів. Видно, що у Відні мусить бути пересвідчені про розв'язанє подружжє, коли з ними так строго поводили ся. Невєсно є також справа євєльного єпіскапства, яке капелан надєр був з книги і довний час нерешовував у своїй родині.

Самоубийство мільонера. З Петербурга донесуть: Харківський богатир Альчевський, один з найбогатіших російських фабрикантів цукру, київ євєноді під колєса автомобільного поїзду, що

їшов в Гатчині до Петербурга. Поїзд відорвав йому обі ноги. Альчевський погав на місці.

Вісті з американської Руси. (Справознавця з засіданні комітету Тов. „Руский Народний Дім емігрантський в Америці“). Дня 19. мал с. р. в рускій школі в Джеран Сіті предладалє товариства отворити засіданє в приєвності сідуючих членів комітету: Л. Сиротина а Йонієра, К. Кирчова з Джеран Сіті, Ів. Паризана і П. Яреми з Нового Йорку, о. А. Вончєвського а Ансоні, таї сідуючих гостей: Ів. Сабата з Йонієра, Д. Данька і Ф. Скюдента з Ансані, о. Н. Дмитрова з Трой, Ф. Года, Я. Кодя, Л. Салєн, С. Бреня, В. Гладина з Нового Йорку, Л. Гули, Вас. Криничного, Л. Го-П. Чухти, Гар. Соколича, а Джеран Сіті. — В. Гладина, Ів. Паризан і предладалє тов. наєван богато винайдів, котрі дозвужуть, що польський дім емігр. в Новім Йорку (під заримом „міоті“) має обєхадити ся з рускими емігрантами, а наєві не хотів видавати дівчата вєвним номимо доброї порукі. Вєс одяголасно ухвалили зібрати всієї зносини з польським домом емігр., а то в тої спосіб, що досі не отворити ся наш руский дім емігрантський, то хан довго наш руский агент буде через австр. дім відбирати руских емігрантів. Переведено і закінчено угоди з австрійським домом емігр. поручено юмїтотопи ад нос авбраному, а то: предладалє тов. Ів. Паризанови і В. Гладинови. Принато до відомості наєсно справознавця єяри-тара і наєспєра по дєн. 19. мал 6. р. Стан наєс 600 доларів 21 цент. Таможє принато до відомості, що єяєр алочєв бєнд (варієсіс наєспєр) на 1000 доларів, котрий наєхадєє ся в руках предладалє, Дра Теодіа Кормоша а Переминили іменовано адвокатом і заступником справ руско-американських в старім краю; в наду сего тутешні Русини, єсли мають в краю яку „справу“ ґрунтову або другу могуть удалати ся до него впрєст або через наше товариство Р. Н. Дім Емігр. (предладалє уділати рад каром). Незадолго тов. наєвано зносини з руским адвокатом на Угорщині. Ухвалено, єскоє лані буде руский агент, вєстєрати ся о право продажі корабельних карт і утварити єяєр робітничє а агєнтами в євєжій наєвій рускій колоній. Єсли аже до є чесний Русин продаєчий корабельні карти, то товариство его заєвєрєє аєс євого заступника і поручити его загалови, а дотичних емігрантів приєсланих агєнтами наш агент буде відпропаждувати на кораблі. Ухвалено єскоє раз заєвєзвати лєх руских євєжєнєвєк, рускі братєства і ґромади, щоб вєстували в чєлєні нашого товариства, бо жертвувати раз на рік 50 центимів єей нїємому не є тяжко. Ухвалено далєше ті братєства, що аґолєсли євоє приєвуплєє до нашого товариства, а до тепєр грошєв не надєслали, заєвєтати, що за приєчина їх євєвєлєнє і чєму дєтєєр не нєкєнали: добровільно принато ухвалили.

(За амер. „Свободою“).

НАУКА, ШТУКА, ЛІТЕРАТУРА.

Калєваха, фінська народна єпосєа, новий переклад Е. Тимчєна. Накладом укр. руської нєдавничєї єпілки. Львів 1901. Ціна 3 кор.

Орєст Авдикєвич: Дємон руїни. Львів 1901. Ціна 90 сот.

Лєопгін Цєгєльєскій: Русь-Україна і Московщина, ієторична розвідка. Коштом ієзаходом тов. Просвіта. З фундації іємени Стефана Дубравєського 8-ма премієвана книжочка. Львів 1901. Ціна 60 сотиків.

Книги для нас райфайзєньєских ає також

відповідні друки

можна дієтати лані в друкарні тов.

„Рускої Ради“ в Чернівцях.

Маю честь повідомити Вп. П. Т. Публіку, що від кількох літ проваджу

реставрацію, трактиєрню і каварню в Дорна-Ватрі

(Місце кунелеве на Буковині)

Яко фаховий реставратор і трактиєрник, маючи довголітню практику у веденні нинішніх закладів підприємств, як передчас так і тепер буду старати ся аби Вп. П. Т. Публіку в цілій повній так під зглядом якості харчу як і напийків, скороу ретельноу обслугову і на даліше приднати собі загальну симпатію Гостей.

За харч, чи то поодинокі особи чи цілих родин, можна платити з гори або з долини, на жадане посилав ся іду домів.

Поручаючи ся засканим виглядом пишу ся

з глибоким поважанем

Василь Коцко
реставратор.

МАГАЗИН

фірма

М. ЯКУБОВСКИЙ

передтим Якубовский і Яра

Чернівці, Ринок ч. 5 під „Чорним Орлом“

поручає свої виробні із хіньського срібла іменно:

вироби люкеусові, підставки, ліхтарі, канделябри, етажери, жірандієри, тютюнарки, папіросниці, цукорниці, маслівниці, самовари, зеркала, таці, сервіси на оцет і оливу, імбрічки, чайники і т. п.

Цілковиті урядження для гостинниць, каварнів і цукорнів.

Спеціально поручає свій склад знарядів церковних.

Випожидає також сервіси на балі, весілля і т. п.

Порошок до чищення виробів золотих, срібних і платинованих.

Повисше згадані товари продає ся

по дуже уміркованим цінам.

Гарантує ся за добрий товар.

Замовлення з провінції висилає ся відверотною поштою.

З поважанем

М. Якубовский.

8-7

Друкарня „Рускої Ради“ в Чернівцях
отворено в неділю і свята від 9 до 11 години рано.

Для селян! САМОДІЛАЮЧА СИКАВКА

до

підливання всяких рослин

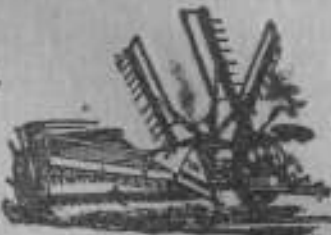
до кошеня для менших потреб.

МАШИНИ

до кошеня і громадженя сіна, трави і збіжжя.

Найліпші

Машины до сїяня

суть Пр. Манфарт і Сп. найновішої конструкції

„АГРИКОЛЯ“

(Система Шубрала)

сїяти нею можна вогнеко зерно незмінюючи кожен під гору і долину. Хід має найлегший і найбільшу тривалість в дістаті тому машину можна за нею користуватись цілу.

При ужиттю тої машини можна зискати на часі, роботі і грошях.

Праса ручна до сїна і соломи, молоцарні, машини до чищення збіжжя, плуги, борони і т. п.

виробляють і відталяють зовсім спеціальність під гаранцією з найновіших і найліпших конструкцій фабрики

PH. MAYFARTH & CO.

kaiserl. königl. ansechl. priv. Fabriken landwirtschaftlicher Maschinen

WIEN, II. Taborstrasse Nr. 71.

Фабрика нагороджена більше як 450 срібними і бронзовими медаллями.

Каталоги і ціни на жадане зискать франко.

Пошукує ся заступника і розпродавця тих машин.

Г. Файлес

усувач напівток

улиці
Чернівці, Руска ч. 6.

Яко дамська фризьєрна
„Secession“

як також спеціальність у всіх париских дамських фризюрах поручає ся пані

АННА ВАЙС,

Чернівці, Tempelgasse 6.
(салон фризьєрський Леона Вайса),

котра у Відні за знаменитий смак у стилі „Secession“ і за фризьєрську техніку була подвійно відзначена медаллями.

Ціни притетуні.

Весняні річи найновіші вже прийшли

в гандлю **Б. БАЛЬТІНЕСТРА** молод. Чернівці, ул. Головна ч. 3.

Капелюхи для панів і хлопців філіцові; чорні і з найрозмаїтших модних красок; з найбезпачивіших ц. н. фабрик І. Гоніна Іта у Відні, Осип Піхлар і сини у Граду як також з фабрик Борзакіно, Гіузелло, Фрателло в Александрії.

Мужескі капелюхи від 8— н. до 12— н.
Хлопців „ „ 1— „ „ 3— „

Краватки вишучо найновіші десні в найбільшій виборі.

Рукавички французького фабрикату (Glacé) шовкові і до прання усе під гаранцією; дально також Срен-Фальор і шовкові рукавички.

Бронзові і всілякі річи зі срібного срібла як: найновішого заграничного фабрикату годинники, канделябри, короби, гарнітури до писаних і хурених, всілякі фігури і т. п.

Товари обувні, лиш добрі фабрикату для панів, дам, дівчат і дітей. Головний склад французької фабрики обуви А. Саре і Howlett & White, в Англії найліпшої сорти:

Мужескі черевники від 8— н. до 20— н.
Дамські „ „ 7— „ „ 24— „
Для дівчат і дітей „ 2-50 „ „ 8— „

Домашні черевники в найліпшій гатунку і найбільшій виборі.

Кальози найбільший склад з найбільшої петербургської фабрики.

Парасолі від дощу і сонця в найліпшій гатунку і найбільшій виборі.

Мужескі сорочки під гаранцією, шовкові і хурени, манжети, хустки до носа, мужескі шарикати, дамські і для дітей панчохи в найбільшій розмірі.

Гарнітури до писаних, столці годинники, рами до фотографій і т. п.

Принадне купно: буринтинові цигаринки від 1-25 гр. до 10 гр. разом з еутералієм.

Склад ц. н. привілейної фабрики товарів з альпа-

ки і хіньського срібла В. Бахмана і Сп. у Відні.

Виходить в Чернівцях
щодорож, п'ятницю і неділю.

Редакція, адміністрація і експедиція:
улиця Петровська ч. 2.

Републіка зморгнула на неї, на попередню
постереження. — Републіка неохоче
відповідала їй.

БУКОВИНА

Передплата на „Буковину“

на цілий рік	20 Коп.	—	ост.
на пів року	10	—	—
на чверть року	5	—	—
на місяць	1	—	70

Подаються чимало коштів 15 коп.

Передплата і відносини з іншими
платами в Чернівцях.

Посол Ник. Василько.

В ч. 120 нині „Руслан“ ось що: „Перед кількома роками сказала ся доволі рідна несподіванка, що до народницької рускої громади на Буковині пристав нараз Миколай Ritter von Василько і призначив себе Русиним. Ми зазвичай доволі обережні з такими набутками, бо тісно Далава et dona ferentes, але кождо добру силу, що хоче рівно трудити ся для руского народу, питаємо щиро на нашій ниві. Такий оборот послужив, що Василько став в попередній сесії ради державної послом, одиноким вже в першій своїй промові при всіх своїх спеціальностях показав недостатку політичної рівноваги. Обов'язок руского посла євонин добре, виступивши в строгому критичному проти румунської переваги, але для забезпечення популярності в москвофільського боку зарекомендував себе „Altrudhen-om“ і накинув ся мокрим радном на червонощого професора-народника, що підстав крила москвофільської пропаганди. Але після тако першого виступу на віденській нараді почав оглядати ся, що бажачи високо вихопити ся, треба і Богови свідку поставити і чортю комеру. В новій огнєвій раді державній підняв ся великої розді, бути керівником всіх руских послів, щоб їх звести до спільного знаменника, а сини можна би всім тили осягнути певні аспекти перед лицем правительств. Алеж популярності можна нині удержати лише оновленням, отже треба було винісати оновлення, але зручно підмалювану виписку. Отже в горічній опозиційній бейсї не найшов п. Василько ані слова для оборони руских інтересів на Буковині, не зміг ані слова промовити про кривди заподіяні рускому народови германізацією і румунізацією, бо на границі Буковини почуває ся, ніби його сів, правительств. За те пустив ся бейсї на Sorlog, бо щож то кому шкідить, як він нині ся на поділу шпигу. Але незбагом показало ся, що така тактика була потрібна, не тилив ні Німцї ні Волохів і таким способом молоденький, що нічим не за-

служений посол дістав ся до делегації, на широкі підвали.

А тут не мав пильнийших для руского народу справ порушити, як про жінку оєнірив і може добре, що руски справи не тилив, бо вводи проявив ся у него новітні нерозуміння. Одначе кажути, що не знати чогось, що не є гріхом, та і п. Василько може ще того навчити ся з часом, бо має до того спосібності, лише треба би доброї волі і пильності. Але чи є у него добра воля до того, се показав другою своєю промовою в делегації при міністерстві заграничних справ.

Коли дед. Барвінський промовив про потребу удержання призначених з Росією мимого того, що в Росії триває русифікаційна система, спливаюча розвитку літератури пензурними гнобленнями, виключення рускої мови з церкви і школи, драматичне поступоване з академічною мозаїкою задала того, що добила ся права академічної свободи (що в різних статтях агітації навіть проє. Ягич), дед. Василько вважав потрібним в своїй промові заявити, що він не згоджує ся з словами дед. Барвінського, як і жалюми висловлюваними з тої нагоди землемірами, значить, дед. Василько згоджує ся і похваляє систему гноблення укр.-русого народу в Росії, хоч наріває на утиху Русинів в Австрії. Кому ж служить і який справді дед. Василько? Очевидно москвофільській централістичній системі, котру похваляв також москвофільський Галичанин і на Буковині! Щож Русини-народники буковинські, котрі змілі москвофільство на Буковині удержати в тісних межах, що вони скажуть на те, що член їх громади, котрого вони піддержували при виборах і шесали его сюди заступати інтереси руского народу а не москвофілів, тепер виступає навіть проти так загідного зазначення нашого сумного положення в Росії, як се зробив дед. Барвінський?! Радуй ся, зелена Буковино!

Так нині „Руслан“, а ми спавемо на се із свого боку ось що.

Перед усім констатуємо, що посол Василько не пристав до народницької рускої громади і не був тай не є членом. Правда, що буковинські Русини-на-

родники піддержували его при виборах, одержавши приречені, що посол Миколай Василько не тільки ніколи не вступав ні супроти інтересів Русини-народників, але й не зробив ніякого впливового проку політичного не порозумівши ся вперед із рускими послани-народниками. Призначити треба, що посол Василько поступав доси у своїй зовсім зовсім супроти руских послів-народників, через що руска справа в сій репрезентації багато знесла. На жаль не так спало ся в раді державній. Тут посол Миколай Василько поставив уже двічі, як то кажути, і Богови свідку і чортю огарок, як то виходить із певної статті „Руслана“. Уже минулої сесії виступив в раді державній зовсім не потрібний проти одного з професорів-народників, а притиснений до стін послани-народниками, випростив весь догичний уступ своєї промови із етнологічного протоколу. Ми не забирали тоді публічно слова в сій справі, бо вона не мала особливого значіння, таї тому, бо надіяли ся, що посол Василько, зазначивши її, не порушить більше злочинних відносин між ним з нашими послани. Та на жаль окляло ся інше. В австрійській делегації мав посол Барвінський промову, в якій сказав між иншим ось що:

„Так само, як супроти тридержавного союзу, так само і супроти Росії, не можемо русоводити ся почуванням серця, лише тверезим умом і державними інтересами. Наколи-б розходило ся о почування серця, то як Русини мушу щиро признати, що Росія, де система русифікації і амальгамована більш як 25-міліонного руского народу триває, де монархія і церква (опієки), а розвиток рускої літератури адержуваний нігде таким способом не практикованого цензурою, де навіть на архієпископському конгресі не допускають строго наукових рефератів в тій мові, де по драконськи обходять ся з академічною свободою, за те, що домагає ся права академічної свободи, в наших серцях будить великі прикрий чувства, і заслугоє на строгий осуд перед лицем Європи (опієки).

Але при всіх тій мушу а становити

державних інтересів і удержання європейського миру, уложене призначених відносин з Росією, які остаточно перед чотирма роками довело до порозуміння в Петербурзі, назвати великим успіхом політики нашого міністерства заграничних справ а орієнтаційним питанням, і бажано, щоб ті взаємини, які також російській дипломатії дають, ринку безпечності щодо нашої монархії, були також і на далі удержані“.

Сими словами дед. Барвінський заговорив не тільки з душі міліонів поприданого руского народу на Україні і всіх євродомих Русинів у Австрії, але й усіх шовінізованих Європофіль. Супроти сїх справедливих заміток виступив п. Ник. Василько, синавши після етнологічного протоколу: „Сї дружинні відносини до Росії не можуть бути піддержані словами, які в почує із уст його передбачення, заступника народа, рідного не племені і крові, а нахожду ся проте в немалім пазомі, що мушу сиротинити ся сам словом“. Сім своїм виступом, а ще більше телеграмми, до того ще невідомими з етнологічним протоколом, які помістили „Bukowiner Nachrichten“ і „Galizianer“ про зміст сїх промов, поставив ся посол Василько в протиположність до всіх тїх своїх виборів, що є євродомих Русини, ба до всього цивілізованого світа, що обурює ся на великий гнот російський, який засуджує навіть свідаті Росіїни, а хвалить лише одні наші москвофільські пропагандисти, котрим адно й угодив п. Василько. Таким своїм поступованем не адекватно собі пос. Миколай Василько миру між людьми, ані пошановани, яке належить ся серйозному чоловікові. Ба, таким поступованем приєвонять він наших послів, котрі для євродомих Русинів і з ним працювати і їти в згоді і єдності, — аби заклали проти него тили становити, яке наказує їм добре зрозуміла честь народна, а що-ж тоді? Борба! А чи така борба вийде на користь народові? — Годі! Не-хай же над тим застановити ся добре пос. Миколай Василько, бо за всім наслідком дальшого роз'яснення поміж рускими послани-буде він одні відповідати, бо наші послі не дали доси найменшої

1) МАРІЯ СЛОВОДІВНА.

ШТУКА.

I.

Льонко прийшов на сая, коли як раз скінчив ся перший акт. Станув при дверях і почав водити очима по кріслах. Побачив п. Сиділа в другім ряді. Але не так то легко було дістати ся до неї!... Не хотів розтручувати нагально людей, що йшли у різні сторони, або стояли гуртами, бо мігби звернути на себе увагу. Ждав, аж зробить ся вільний перехід, а поки-що станув і почав приглядати ся їй.

Була в скромній, темній сукні. Її світло біле лице, чудні лоні очі і волосє відбивали ще більше від темної краски сукні.

Сиділа сумна, задумана... Неродно відповідала якійсь старшій дамі, що приглядала ся їй і індагувала її мов судді злочинця.

Лють зняла Льонка на ту стару сатану, як назвав її в ду-

ші... Він хотів стати на перешкоді дальшому слідству і тому не зважаючи вже на нікого пустив ся наперед.

По хвилі станув із глибоким укланом перед Ядвігою, що на його вид спершу поблідла, а потому почервоніла.

— Добрий вечір — прошептала тихо, та відвернула голову, мовби і не догадувала ся, що він прийшов не аби сказати лише „добрий вечір“.

— Чи місце коло пані вільне? — спитав Льонко, не зваживши ся тим зважним прийнятем.

— Вільне!

— Позвольте пані усїсти мені тут?

Глянула на него здивована. Хвилюк помовчала. А далі промовила:

— Місце се може бути заняте.

— Коли досі не найшов ся вляститель його, то нехай сам собі припише вину. Коли лише пані дозволить мені зайняти його, то вже я не дам собі його забрати, аби там не знали хто був.

— Сідайте, сідайте, коли не ликаєтє ся якої неприємності.

— О! Дякую!... Якже бавлять ся пані? — спитав сідаючи.

— Не бавлю ся! Я не люблю приходити на представлення, але одна товаришка просила мене, аби я прийшла критикувати її гру.

— Якто? Пані не люблять театру?

— Ні! Я дуже люблю театр! І лише із замишування посвятила ся штудії. Але не люблю ходити до театру тут, де мене знають. Бо звертати увагу на себе не хочу. І неміло мені сидіти, коли знаю що всі очі звернені на мене.

— Я думаю, що коли пані грають, то більше ще дивлять ся всі на вас...

— А... се що иньшого, а тоді не є собою. Я не бачу тоді публіки цілком. Не бачу нікого.

— Справді? Як се можна так? Я не розумію!

— Я не зумію вияснити вам сего добре. Бачите, коли я граю в якійсь штудії, то пере-

ношу ся цілком у світ, який представляєтє ся на сцені, стараю ся піддати як найвірнішню характер і індивідуальність тої особи, яку представляю, відтворити після мого поняття тип, який автор, пишучи штудію, бачив у своїй уяві. А коли хочеть ся аби такий тип був суцільно викінчений, треба зрозуміти ціле окружене даної особи, треба пізнати відки вона вийшла, хто вона і що вона, треба зрозуміти її душу, треба відчувати характери співдіяючих осіб.

— І се все мусяте мати на думці коли граєте?

— А вжеж! Інакше годі. А часом трапляєтє ся й таке, що не все можна відтворити даний тип як слід. Мені здаєтє ся нерозумно, ось так і так буде добре. Автор хотів так мабуть амальговати свою героїку. А в часом бачу, що я хибно зрозуміла її, що ліпше чи природнішє граю її в иньший спосіб. Що тип відтворений мною не є ще добрий, не є викінчений, що багато в нїм неконсеквенцій. І ролю, яку я граю вже десять

причини до непорозуміння і хочуть і далі в добре зрозумілих інтересах народнім поступати разом з ним в згоді і єдності. Даного маємо ще надію, що на тім виступі і отсім заявленню все непорозуміння закінчить ся.

НОВИНКИ.

Календар. Неділя 10/VI. Ж. 3 по С. с. Д., с. в. м. Александра; Р.: Етель-трава. Понеділок 11/VI. с. ап. Вартоломея, Варнава, с. Володимира; Р.: Йоана Христ. Вівторок 12/VI. п. о. Плуерія, Петра, Юліана, Зенона; Р.: Проспера.

Міністер судівництва іменував се-претаріям суду судових ад'юнктів д-ра Ів. Гольца в Огородниці, д-ра А. Рампа-порта в Чернівцях, обох для Чернівців; а д-ра Милошу Пуркана для Сучави. Отже знов два судії, що не зміють мов яраєвих.

Вступний іспит до першої класу II. гімназії (русько-їмєської) в Чернівцях від-буде ся 15. і 16. липня с. р.

3 Ради шкільної краєвої. На остан-нім засіданню ради шк. дістали слідуючі особи учительського стану похвальні при-значення за напружену працю і за одержані дуже добріх успіхів у науці: учи-тельки: Юлія Іванович, учитель: Атанас Русина, Михайло Галер, Филип Федоро-вич, Денис Вендесевич, Салимон Шульц, Іван Вендер, Никіфор Страта; підучи-тельки: Марія Данилов, Сара Шітер, Софія Любул, Марія Кухаренка, Адоль-фіна Рутновська, Євгенія Попеску; під-учителі: Михайло Шемльос, Никола Без-підтійний.

Бураки а школа. Щоби спомогти у-праву цукрових буряків, яка розпочала ся с. р. на Буковині, заридило бул. пра-вительство, щоби місцеві ради шкільні ужили свого права на увільнене дити віх науки через три дні в році а той спосіб, що увільняє їх на 6 півднів щоби мали можливість помагати при упр-аві буряків. Се розпорядження порозуміли деякі місцеві ради шкільні і управителі шкільні а той спосіб, що вигнали шкільну молодіж на силу на лани буряків і сиду-вали їх полоти буряки за дармо, ніби за панщину. Звертаємо проте увагу всіх інтересованих на те, що місцева рада шкільна має в наслідок уведеного розпорядку лише право увільняти дити на 6 півднів від науки, щоби дити могли помагати при управі буряків родичам або тим, що їх до того за згодою родичів наймуть. Скасувати дити до сеї роботи, хоч би за гроші, а не то задармо, не має ніхто права, крім одних родичів. Де би дити не

такі наджити, просимо нам довести, а пановників потягнути до відповідальности. А чи дити робили вже кому на силу за дармо, най мадані вилати, хочби судова, бо панщини вже у нас нема.

Кому скаржити ся на почту? Вже пераз приключили ся різні випадки листів по заграниччю, листовою доручу-вали листи о 2—3 дні пізніше, і бо-гато маємо, але аби картку кореспон-денційну, де вказує ся о безчасовий приїзд до дому, де міг дити ся який випадок, дістати аж пів т. с. 21. че-рвня нагоди вона була 3. червня надана а дуже точним адресом до друкарні „Рускої Ради“ в Коломиї до Чернівців. се ще не чувано річ. На се мігби хто і віри не дати, але на червоношій пошті все можливе. Озираючись на червоношій пошті мабути дуже старенький, нагоди сю картку вже 18-ти днів а пошті до адресата. Червоношій дирекція пошти вказує на „миста“ для листової, коли вони доручують адресатам картки, коли їм подобає ся. Чи довго ще будемо упо-минати ся о лінійній пораді і чи він настане коли? — Ціаю!

Ев. Крушинський.

Подяка. Тутешний катехит, отець Стефан Маланчук, парох в Горішнього Лупави, зволив обдарувати тутешню шкільну молодіж молитовниками, за що підписаний заряд шкільний складає ему сердечну подяку. — Мега, дня 20. червня 1901. У. Брага, управитель школи.

Красивий виді про руский театр. Красивий виді заклад для союзу сара-воддані о трех субвенціоніах з кра-євих фондів театральних гадячих. Про ру-ский театр вже справоздані, що під зарядом „Рускої Бесіди“ розвиває ся він гарно; успіхи его в Кракові і Львові суть найбільшою мірою его артистичної вартости і промовляють за винагою ему субвенції. Виді крамний стверджує, що наш театр сновное свій обов'язок, як належить ся, і заслуги на пошерт а краєвих фондів.

В справі посла д-ра Олесницького, якого видачі закладає від союзу повіто-вий суд в Стрию, так пише „Діло“: „В ц. к. стрийськ. суді є совітником п. Киприн Кошовский, звісний автор статей в „Przeglad“ про Lex Norka і співро-бітник органу Голода Kijew Strujski. Сей пан совітник має претенсію канди-дувати при виборах до ради державної в IV. курії в Стрию; а що др. Олесни-цький по провідник політичний Русинів а Стрийський з тою кандидатурою не згодив ся, а підпис і підписав канди-датуру о. Давидина, хлятого став п. Ко-шовский яко судія а іменю яко член ци-вільного трибуналу у всіх справах, в ко-трих одну з сторін заступав др. Оле-сницький, найвиступав явив при роз-правах свою тенденційність в несправі

той сторони. Коли дальше п. Кошовский посунув ся до того, що навіть поза су-дом в публічних зборах став обузу-вати недвозначно своє сторонниче упо-собожене згладом справ заступлених д-ром Олесницьким, ужили др. Олесницький сред-ства предваженого на подібні случаи законом, а іменю зажадав визначити п. Кошовського а сенату в справах ним за-ступлених. Суд окружний в Стрию при-хилив ся до сего wniosенія, і тепер є п. Кошовский систематично відлучений від участі в тих справах, в котрих др. Оле-сницький заступає сторони. Крім того а причини, д-ром Олесницьким в прошенях о відлученні наведених, а переведенням доказами стверджених, введено против п. Кошовського постановлені дисциплінарні, щоби ратуватися в тім постановленні, лише п. Кошовский против д-ра Олесни-цького і его двоох комісарию картку скаргу о обиду чести, поновлену ниммо че-рез лист внесень о відлученні, а що др. Олесницький лише посом є несправедливий, зажадав суд від союзу его видати. Све-го дорогою виїх др. Олес. против п. Ко-шовського рівнеж скаргу картку обиду че-сти, поновлену п. Кошовским через лист его записанія, але на внесень о відлученні зложив в стрийськ. суді.“

Четверта донька. Цесарєва росій-ська Александра стала матір'ю четвертої доньки Анастасії. І знов не одійнади ся надії пари на столонасідданню. І знов лишалась ся далі столонасідданню най-молодший брат царя вел. князь Михайло Александрович.

Рекорда календаря. Популяризатор астрономії, Кароль Фліммаріон, задумав вистити новий календар, який має би складатися з 364 днів або 52 тижнів; але що астрономічний рік складає ся з 365 днів і 6 годин, то з тих надлишкових днів має би зложитися що б зт одні тиждень. Сей тиждень має би бути нічийний від праці для всіх і Фліммаріон хотів би, аби всі люди щасливо его про-вели. Але чи недуги і смерті будуть его святкувати? — Тому і реформатор оголосив, що має 5,000 франків, зложе-них нимсь добродієм, в нагороду для того, що подасть найліпший проект ре-форми календаря.

НАУКА, ШТУКА, ЛІТЕРАТУРА.

Видавництва, надіслані нашій редакції.

„Молода Україна“, часопис укра-їнської молодіж, ч. 5. і 6. Зміст: Іван Труш: Вракція з могили Шевченка. — Василь Щурат: Прошлої кон-церту гімназ. молодіж в Перемишлі в пам'яті 40-них роковин смерті Тараса Шевченка. — С. Любкевич: Про

основу і значіння свінности в поезії Та-раса Шевченка. — Микола Висо-чанський: Василини в шкільних. — Тарасові обходи: Чернівці, гімназія; Львів, Вечерній П., III, IV. і V. гімназія та школа реальної; Перемишль, гімназія; Самбір, гімназія і учительська семінарія; Тер-нопіль, учительська семінарія, гімна-зія і реальна школа; Львів, українська гімназія; Перемишль, учительська школа семінарії; Перемишль, у-країнський діловий інститут; Броди, гімназія; Коломия, українська гімна-зія; Дрогобиць, гімназія; Золочів, гімназія; Львів, українська вільна школа ім. Шевченка; Відень, това-риство „Січ“; Львів, учительська му-жеська семінарія; — Хроніка зна-шого життя: Відозва комітету „Над-абітурієнтів Українців у Львові“; Відозва комітету матурієнтів у Кракові; а товариства „Академічна Громада“ у Львові; а українського академічного то-вариства „Союз“ у Чернівцях; а нау-чного кружка „Академічної Громади“; а Перемишль; а Бучача; а обороні праці; Полеміка. — З чужого жи-ття: З Москви; До добрих людей; По-ді в Москві; До студентів; злива органу комітету студ. техніків; Хто внесе? — Іван Токопольський: Топара-шені на епохи. — Бібліограф: X-Strahlen, тижневик. — Дрібні за-мітки: Шляхоцька аргонія. — Пе-реніска редакції. (Адреса: Львів, ул. Динамська ч. 4. Коштує 6 коп. у рік).

„Волк“, орган української соціаль-ної демократії. Ч. 12. Зміст: не. Сто-лонський; Бориславський стрей; Водні дороги; Охорона робітників при будові польних хорів; Хроніка. — (Адреса: Львів, ул. Липого 8. Ціна 3 коп. річно).

„Двінок“, ілюстроване часопис для науки і забави руським дітям і молоді-ж. Ч. 12. Зміст: Дивні пригоди ко-лаха Сантіна, най самий розумний (дос-відчений Інат Хоткевич). Як розвиває ся писмо? (Написан після німецьких ро-віжон І. Кр.); Микола Чернявський: На релігій, вірша; Ев. Ярошівська: Дод. (Адреса: Львів, ул. с.в. Софії ч. 9 а, ці-на 6 коп. річно).

„Газета господарська“, часопис для різниці, промислу, домового і торго-ват. Ч. 4—9. Важливі статі, які дру-кували ся у тих числах є: Про управу ріа; Робота в селі на весні; Що робити з рідою конюшиною на весні; Дещо про управу картопель; Чим можна скрі-пити слабу конюшину на весні; Про що треба пам'ятати при заоснованню селя-ни. Про щире хабазів! Пряміти для пастичів перед рідою; Що робити по градобиттю; Як приготувати насок до річки і малобору; Як наидати нест? — (Видає Василь Король, адреса: Львів,

або й більше разів, а починаю студіювати на ново. А коли прийдець ся шевонати її, від-дати так, як я зрозуміла її остан-нім разом, а не можу дивити ся на публіку, або й думати про те, що на мене дивлять ся сотні народа.

— Значить для вас не існує публіка як ви граєте. Вам не робить се ріжниця, що сотні очий звернені на вас?

— По правді... так. Але буває, що я не можу в ніякий спосіб пе-рейти ся ролю. Се коли я або змучена, або коли мої нер-ви дуже роздражнені. Тоді ба-чу публіку, але як раз тому не можу повертати ся свободно. І тоді я знаю рішучо, що граю але. Ви може не зрозуміли ме-не. Я бачите не вмію сказати так сего, як хотіла би. Але мо-же бодай догадаєте ся, що я хочу сказати!

— Розумію вас пані. Але скажіть мені, прошу, чи кожда артистка так дивить ся на сю справу і подібно як ви трактує штуку.

— Рішучо не можу сказати вам сего. Мені здаєть ся лише,

що інакше розуміли її не мож-на і не вільно. Штука після ме-не сьвата річ. Хто голосить ли-ше, що є її приклонником, а в дійсности не працює над тим, аби пізнати її добре і відпові-сти гідно високій тій цілі, той є комедіантом, його місце на цирковій арені в ролі акробата!

Заслона піднесла ся. Почав ся другий акт. Ядвіга замовкла. Звернула очі на сцену і сліди-ла пильно гру молоді ще ак-торки. За кожним невмаштним рухом, жестом, чи інтонацією голосу кришила ся мямоволі, хмарила ся. Знати гарно було їй із тим, бо Льонко не вводив із неї очий.

Вона чула його погляд на своїм лиці. Румянила ся що хвилі, а врешті румянець не сходив із її лиця.

Заслону спустили. Кінець і другого акту.

Крики, оплески і тупання но-гами. Раз по раз викликувано артистів, що з усміхом вдоно-лення кланили ся, дякуючи за уяване.

Ядвіга обкинула згрідлившим поглядом публіку і стягнувши

брови, ваднилася ся десь у про-стір.

— Чого пані посумніли? — считав її Льонко.

— Я не посумніла. Чогож би? — відповіла, стараючи ся роз-погодити своє лице.

— То може пані невдоволе-ні з гри товаришки?

— Ні! Гра її не була зовсім зла. Троха неприродна, але во-на ще недавно на сцені. Пер-ший раз грає сю роль. Місяцями була навіть дуже добра; зреш-тою мала роль, на неї мало хто аважав.

— Якто, препі викликували її щось чотири чи п'ять разів. Ось знов змагаєть ся буря опле-сків.

— Хиба ви не були тут, що не знаєте кому властиво буть „сланно“.

— Признаю ся, що я бул задуманий і не знаю, як акт сей скінчив ся. Щож се викли-вало таку загальну веселість?

— Той, що грає Роберта, потручений злєгва Ніною пере-вернув ся досить неповоротно, а притім зробив несмачний жест...

— А! тепер розумію сей ви-бух веселости, а вразом вираз невдоволення на вашім лиці.

— Така то наша публіка! Фарси, веселі оперетки подоба-ють ся їй. А поважні річи вона ігнорує.

— У нас се звісна річ, що на поважних комедіях, на дра-мах, театр сьвітить пустяками, а коли часом збереть ся більше народа, то він не задає собі на-міть стільки труду, аби відчува-ти із сим артистом на сцені, аби зрозуміти його. Вайдуюно слухає і невдоволений вертає домія. Тому я сердечно жалую артиста, коли бачу, як він нер-ви свої напружує на тій сцені, а на сотку людей найдеть ся може кілька осіб, що розуміють його. А в першій мірі, я залю-вас панно Ядвіго. Шкода здо-ровли кажу вам, шкода праці! Ви мучите ся дві, три години, аби представити нам скінчений тип принципів ідеальної жінки — ваші товаришки знаєє якийсь немудрий дотеп, ще до того пе-ревернуть ся і ціла наслуга, що штука подобала ся, йому припа-де в паю, бо по його дотепам

Маю честь повідомити Ви. П. Т. Публіку, що від
нільнок літ проваджу

реставрацію, трактиєрню і каварню в Дорна-Ватрі (Місце купелів на Буковині)

Яко фаховий реставратор і трактиєрник, маючи довго-
літню практику у веденні висше згаданих підприємств, як
передше так і тепер буду старати ся аби Ви. П. Т. Публіку
в цілій повній ти під зглядом якості харчу як і напінків,
снороу ретельної обслузи і на дальше приєднати собі загальну
симпатію Гостей.

За харч, чи то поодинокі особи чи цілих родин, можна
платити з гори або в долині, на жадане послуге ся їду
домів.

Поручаючи ся ласкавим зглядом пишу ся
з глибоким поважанням
Василь Коцко
реставратор.

МАГАЗИН

фірми

М. ЯКУБОВСКИЙ

передтим Якубовский і Ярра

Чернівці, Ринок ч. 5 під „Чорним Орлом“

поручає свої вироби із хінського срібла іменно:

вироби люкеусові, підставки, ліхтарі, канделябри,
етажери, жірандієри, тютюнарки, напіросниці, цу-
корниці, маслівиниці, самовари, зеркала, таці, сервіси
на оцет і оливу, імбрички, чайники і т. п.

Цілковиті урядження для гостинниць, каварнів і цукорнів.

Спеціально поручає свій склад знарядів церковних.

Випожидає також сервіси на базі, несїли і т. п.

Порошок до чищення виробів золотих, срібних і платинованих.

Пописше згадані товари продає ся

по дуже уміркованих цінах.

Гварантує ся за добрий товар.

Замовлення з провінції висилає ся відверотною поштою.

З поважанням
М. Якубовский.

3-7

Друкарня „Рускої Ради“ в Чернівцях
отворено в неділю і сьнято від 9 до 11 години рано.

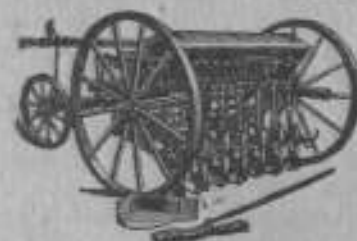
Для селян!
САМОДІЛАЮЧА СИКАВКА
до
підливання всяких рослин
до ношеня для менших потреб.
МАШИНИ

до кошеня і громадженя сїна, трави і збіжжя.

Найліпші

Машины до сїяня

суть Пр. Майфарта і Сн. найкращішої конструкції

„АГРИКОЛА“

(Система Шубрала)

сїяє нею можна всїяє зерно незмінюючи колесо
під гору і догору. Хід має найлегший і найбільшу
тривалість а дістати тату машину можна за ледь
жодячу ціну.

При ужиттю тої машини можна за-
скати на часі, роботі і грошех.

Праса ручна до сїна і соломи, молоцарні, машини до
чищення збіжжя, плуги, борони і т. п.

вироблені і підставлені як спеціальність від співрощення в найкращій
і найліпшій конструкції фабрики

РН. MAYFARTH & CO.

kaiserl. k. u. n. g. l. ausschl. priv. Fabriken landwirtschaftlicher Maschinen

WIEN, II. Taborstrasse Nr. 71.

Фабрика нагороджена більше як 450 срібними і бронзовими медалями.

Каталоги і цінники на жадане вислає орданко.

Попише ся заступника і розпродавача тих машин.

Г. Файлес

у сувач нагітток

Чернівці, Руска ч. 6.

Яко дамська фризирна
„Secession“

як також спеціальність у всіх париж-
ських дамських фризюрах поручає ся
пані

АННА ВАЙС,

Чернівці, Tempelgasse 6,
(салон фризирерский Леона Вайса),

котра у Відні за знаменитий смак
у стилі „Secession“ і за фризир-
ерську техніку була подвійно підзна-
чена медалями.

Ціни прїстунні.

Принагідні закупна з причини опізнення сезону!!!
в склепі Б. БАЛТИКЕСТРА молод.

О 35% таньше як передше
літні парасольки, модних кольорів, чорні і нечі
з коронками.

О 10% таньше як передше
лєна обува для пань, панів, дівчат, дїтний і
убува до Lawun Tempis, Кнайпівські мешти.

О 25% таньше як передше
Солом'яні капелюхи і легкі капелюхи фільцові
і літні шапочки.

Подорожні прибори, склад найгарніших
куфрів ручних і валізок топки з урядженем
або без уряджень пуделка на мужеські і дамські
капелюхи — етїю на парасолї, кошї на їду,
торбинки.

Мужеське білє, англійські зефіри, ковпїри,
маншети і краватки.

Виходить в Чернівцях
щодорож, п'ятницю і неділю.

Редакція, адміністрація і експедиція:
улиця Петрукачівська ч. 2.

Рубрикація зберігає всі листи на попередню
записку. — Рекламувати неможливо
визначити від початку.

БУКОВИНА

Передплата на „Буківину“

на рік	20 Кор.	— сот.
на пів року	10	—
на чверть року	5	—
на місяць	1	70

Посилання чужою поштою 16 сот.

Передплата і відплата за ілюстрації
платити в Чернівцях.

3 політичної ниви.

Угорські Словани і Русини
зачали організувати ся, аби виступити
спільно до виборчої боротьби під націо-
налістичним і антимадлярським гаслом. Се оче-
видно несподобало ся мадлярським шовіні-
стам в Будапешті, і они, аби ослабити
сей рух і спонукати влади до ще без-
важлившого давлення всякого немадляр-
ського національного руху на Угорщині,
представили сей рух як результат
панславистичної агітації. Мадлярські дия-
воли розпорошують небезпечну, що се
панславистична агітація кинута між Ру-
синами і Слованами спеціально в око-
лицях Бардичева; агітація іде з Америки,
а кермує нею католицьке духовенство,
котре між народом розкидає брошуру,
твердячи, що цар приготував ся до
анексії Угорщини. Після донесення буда-
пештських дияволи жандармерія вже
впала на слід великої панславистичної
агітації, котрої жерелом є Америка.
Скороісковано багато брошур зі зваме-
нами державної праці.

Відрядну вістку подає „Руслав“
про послів в галицькій соймі: ось вона:
„Чимало у нас написало ся і наго-
ворило на тему примирення руських сто-
ронників, чимало робило ся в напрямі
т. зв. консолідації всіх руських сил, чи-
мало укладали всяких програм і відозв
в тім напрямі, натворено великих комі-
тетів, однак усіх цих тих і подібних
змагань був або великий незначний і
хвилявий або уємний. Причини нещас-
ливого гадити в тих змаганнях і несподі-
вних, що були схожі на добре відому
війну байку: Птах, щупак і рак. Взяли
ся і думали ся до діла звичайно еле-
ментарно, що стояли в своїх національних
заасах і поглядах на зовсім відрубаних
в засаді суверенних становищах. Лучила
їх зичливо лише негативна сила — не-
навість і вороговання до третього. Тим
то така злука не могла бути сильна і
тривка, бо не було у всіх національної

односудності, яка би закріплювала всіх до
праці для руського народу.

Відрядний приклад такої однодус-
ності маємо тепер в праці руських сой-
мових послів. Коли зібрав ся галицький
сойм на перше засідання, зібрали ся по
засіданню всі руські посли на нараду і
попелання безкоштовної розправи програ-
мової, признали потребу однодусного по-
ступовання в соймовій праці. На другій
сходинах обговорили руські посли най-
важливіші предлоги соймові і розділили
поміж себе реферати. Кожен референт
має перестудіювати прихильну ему пред-
логу і дати реферат на сходинах послів.
З такою розділу роботи, яка ще має
бути описана спільно обговорена, може
вийти лише хосен для самої справи і в
кожній важливішій справі будуть посли
забирати голое в соймі.

Се відрядна проява показує ясно,
що можлива є однодушність і спільна пра-
ця всіх руських послів, бож кождий з
них лише „добра хоче руській осмі“, а
можлива така однодушність тому, бо всі
руські соймові посли стоять на народних
основах і на тих основах бажають по-
вального культурного розвитку руського на-
роду, его мови і письменства. Та думка,
що бажає і змагане одуховляти всіх, тим
то і можлива є однодушність поступован-
ня, однодушна праця в тім напрямі. Потребу
такого однодусного поступовання і спіль-
ної праці признали руські соймові посли
неперечно під враженням злуки Столяників
і сподіваної злуки людності з польським
Колом, в нім по закінченні боротьби по-
між собою думали ся всі елементи, що
стоять на народних ґрунті. Довголітній
досвід показує, що москвофільська злука
була тим елементом, який роз'єднував
злуку Русинів-народовців, розбивав їх на
табори, підтримував між ними ворого-
вання, щоби тим способом спонукати
самостійний розвиток культурний укра-
їнсько-русського народу яко окремішньої
індивідуальності. Можна сподівати ся,
що зрозуміє сучасного положення про-
являю і в ширшій перспективі і що така
спільна праця на народних основах мати
ме великі успіхи“.

Побут цесаря в Чехії під-
дав немов сираді усновоючо на полі-
тичні круги так між обома народностями,
як і між самими Чехами. Pilsenske Li-
сту доносить, що монарх підчас свого
побуту в Чехах мав сказати до Енглі,
що має надію побачити его небавом на-
зад в парламенті. Після донесення старо-
чеських дияволи, побавом почнуть ся
робити виступи проти до виборчого ко-
мітету межі Старо- а Молодочеських.
Сей компроміс обмежений також на
дальшу мету і як припускають дияво-
ли, між би довести до злуки обох сто-
ронників проти радикалів.

Дияволи зановіли візана візиту мо-
нарха, але єї візиту ще дуже сумнівні.
І так що до подорожжя цесаря Вілгельма
на чолі ескадри до Кадису на при-
вітання німецьких військ, повертаючих з Ки-
таю, виявилось ся, що дотична візиту
лондонського Daily Express позитала
на омибі, бо се лише корабель „Цесар
Вілгельм II.“ відбуде згадану подорож,
а на нім брат цесаря, адмірал ви. Гер-
рик на чолі ескадри. Що-до поголоски,
що цар приїде на маневри до Гданьска,
вийшла она від Berl. Neueste Nacht,
про які неважно було оголошено, що не
належить їх уважати пірфіційним
органом. Вкінці донесено, що сербські
корвети самі запросили ся з візиту
до царя, і цар прийняв їх візиту, але
без назначення речниці. Отже се ще
швистя, коли єї відвідани збудуть ся.

Зі швейцарського Берна доносить, що-
до конвенції Червоного Хреста, що по
мисли багатьма, писаного на галицькій
конференції, швейцарське правительство
запитує ся держав, належачих до кон-
венції, чи приймають своїх заступників
на дотичну конференцію. Італія, Фран-
ція, Англія і Союзні Держави вже від-
повіли потакуючо; Австрія і Німеччина
визнали належно також ухві, — Росія
що не дає відповіди. Що-до речниці,
коли ся конференція має відбутись, Ан-
глія застерегла собі, щоби не відбула
ся перед покінченням трансальської війни.
Се застереження Англії потверджує звіс-
ти про жорстоке поступовання Англії

з буряни, як се засвідчують що раз
нові листи.

В італійському парламенті
при дискусії над бюджетом міністерства
внутрішніх справ, вийшла бесіда на
аграрний рух в Італії. Міністер внут-
рішніх справ замітив в справі сего ру-
ху, котрий в Італії є ще новий, хоч в
інших краях існує вже від днина,
правительство поступило цілком консти-
туційно. До дня 17. с. м. позагрожено
угодово 500 страйків, в котрих брало
участь 600.000 робітників. Причина тих
страйків була чисто економічна; они
кінчили ся з хвалою, коли робітники
одержали справедливі уступки. Коли би
правительство отвергло було виступило
проти робітників, то сей рух не набрав
би був політичного характеру.

Угодава липня правительства була
закінчена в тім напрямі, аби між обома
сторонами припинити різниці. Робітники
законували ся тісно і тим доважали, що
населення Італії дивило ся до свободи. Мі-
ністер заповідав соціально-політичні за-
кони і заважав, що палата буде мусіла
заняти ся політичним вихованням робіт-
ників і реформою податкових законів.

Аристократизм кацапів.

Як звісно, москвофільські менери на-
зивають нашу живу русько-українську
мову „зливом пастухов і свинякоств“,
котрою говорять лиш хлан. Щоби ві-
дрізнити від „простого каца“ говорять,
важливий шипуть они страшно покру-
ченим польсько-руссько-чесько-російсько-німецько-
керономним масароїзмом, не вважаючи
на се, що такою мовою „паламаричи-
ною“, котрої навіть жаргоном не можна
назвати, не хотів би говорити, ні писати
ані оден пастух, ані свиняко на
світі, — не то прославлений чоловік.

Та коли їх аристократизм обмежав
ся лиш на мову... А то і у всяких зна-
синах з престоюдином хоче елліти по-
казати свою вменість, та поводить ся і

2) МАРІЯ СЛОВОДІВНА.

ШТУКА.

Далі.

— А колиб ви залюбили ся,
а той кого би ви любили, жа-
дав від вас аби, ви покинули
сцену?

Лидя Ядвіга, хоч були вже
червоні, стали нараз аж пурпу-
рові. Вона спустила очи, не
знаючи що відповісти. Але в
тій хвилі васлона знов підне-
сла ся і вибавила Ядвігу з кло-
поту.

Скінчив ся і третій акт, а
заразом ціла штука. Гості по-
чали виходити. Встала і Ядвіга.

— Чи пані підуть іще до
гардероби?

— Ні, не підуть!

— Так позволите провести
себе домів?

— Коли би вам мало се бу-
ти недогідне, то дякую. Піду
сама!

— Мені се зробить велику
приємність.

— Так?...

— Не вірять пані?...

Не відповіла нічого. Зверну-
ла ся до виходу.

Вийшли на улицу. Ніч бу-
ла гарна, тепла, але темна. На
улицях було вже тихо.

— Чи можу пані подати ра-
мя? Темно дуже...

Мовчки прийняла його рамя
і трохи явсь несміла ступала
дрібними кроками побіч него.

Мовчали. Її було явсь нїя-
ково, а він не сьмів говорити
того, що виривало ся йому з
глибини душі, а про що иньше
говорити не хотів. Волів мовча-
ти. Її горичу руку чув на сво-
ім рамені. Тепло се розходило
ся по цілім тілі, доходило аж
до серця, а серце било ся мов
несамовите.

До мешкання Ядвіги ще ли-
ше кількадесят кроків. Ляон-
кови ставало жалко, що ама-
нував стільки хвиля і не гово-
рив із нею нічого. Глянув на
неї. Вона була задивлена перед
себе, задумана, але гадки її бу-
ли знати невеселі, бо уста скри-
вила мов із болю.

— Вам що такого, панно

Ядвіго? Про що ви так дума-
єте?

Вона прокинула ся, задро-
жала, глянула на него, а в очах
її заблосли сльози.

— Ви плачете? Чого? Ска-
жіть мені, прошу вас, дуже про-
шу!

Ядвіга розсьміяла ся. Се про-
ява чутливості у мушчини ви-
дала ся їй дуже неприродно.
Списуючи його руку промо-
вила:

— Що вам пане? я не пла-
чу! От прийшло на думку щось
сумне, та сльози закрутили ся
в очах.

— Яксе, то і ви маєте су-
мні думки?

— Ох, мій Боже, а ви гада-
ли, що жите мов устелене ро-
жами?

— Так повинно бути!

— Повинно бути — промо-
вила, сумно хитаючи головою.

— Се я винен, що позволити
вам задумати ся. Справді, який
то я! Але я поправляю ся. Ни-
ні ще простіть мені пані.

— Я не гніваю ся на вас!...
Але от я вже дома. Спасибі
вам...

— Я вам дякую панно Ядві-
го, що ви були ласкаві приня-
ти мов товариство, дуже вам
дякую... А тепер добраніч, спо-
кійної ночі. Нехай вам при-
сниться ся той, кого любите...

— Коли я нікого не люблю...

— Справді? Нічого що?...

Отже нехай вам присниться
той, хто нас любить.

— Ха! ха! ха! що ви гово-
рите! Преці мені можуть рі-
жні люди приснити ся, а я маю
зараз думати, що вони люблять
мене? Можу дуже легко поми-
лити ся.

— Хто анає... Завтра сви-
жете мені хто приснив ся, та
будемо міркувати, чи він любить
вас, чи ні. Добре?

— Добре, добре. Добраніч, я
вам желаю рівнож, аби вам при-
снились ся всі ті, котрих ви лю-
бите і що вас люблять.

— Я люблю лиш одну і хо-
чу, аби вона одна мене любила.

— Що ви так ті бідні роки
мняте? Чи вони призначені
для кого?

— Вони були призначені
для... вас, лиш у мене не було

ним в почувано, в цивілізованій свідомості, грубий спосіб. Частенько трапляє ся, що і обірве ся часом такому „аристократичному“ від нього мудрийшого, підважнішого мужика, але той з аристократичною сумою сховає се до кишені!... ані чиря.

Наколи би ми самі навели факти для констатації повисшого стану річ, то „аристократи“ могли б сказати, що се неправда, що ми накидаєм ся на них. Огю зачерпним троха каламутної води з їх найгодиннішого жерела, який є безперечно „Гадючий“.

„Никакой Николаевич“, пише на ту тему довшу статтю в ч. 127. „Лазичанка“ з дня 22. червня с. р. п. з. „Имний уми самшати да смышить“.

На вступі констатує факт грубого поведіння ся кананів „въ отношении“ з селянами і взагалі з людьми низшої верстви суспільності, хочби найчеснішими. Дальші єго виводи поміщено в епіфорою дословно. Іменно пише він так:

„Мы возмущаемся грубым поведением некоторых чиновников въ отношении къ крестьянству, но сами неоднократно подражаем беззастенчивым сатрапамъ въ отношении къ меньшей братии. Не рідким случаем, що свинчені душінасти (розуміє ся канан, бо ту о кананах він говорить), когда къ нему обратится по какому либо дѣлу прихожанинъ, трактуетъ его дурьгаршимъ словомъ, какъ: осле, дурию, сечай і т. д., а озучаетъ ся, що и ударить и чѣмъ невинного раба Божьяго. Обыкновеннымъ формою приличія, какъ просити интересанта сѣдяти и т. д. считаютъ у многихъ проступленіемъ противъ общепринятой (у кананів) формы, що хлопъ долженъ находится chez Schmitt vom Leib.“

Сьогодні однакож тоть угнетений „дегтемъ и гноемъ понижій“ мужикъ немножко приходить къ сознанию, що и онъ созданный Богомъ на Его образъ и подобію и що єму также належить уваженіе. Припомнює ми сѣдуючий факт: Однажды зашелъ въ одною селѣ на русское (кананське) приходство сгонщикъ безрогъ, впротомъ почтенный человекъ и пошедше къ приходской канцелярію ушелъ на падающую ся тамъ канану и разговаривалъ съ „еймошею“. Но тутъ изъ сѣдней комнаты вышелъ священникъ и затрепалъ: „Смывишь ли ты загабундъ то мѣсто не для тебе!“ Тогда сгонщикъ осторожно поднялся, сѣдаль глубокій поклонъ, обратился къ канану и смиренно проговорилъ: „А вотъ прошу емошею, мое хвалекое (сѣдуювало par excellence „на-

родное“ слово, не надающее ся къ напечатанію) не осталось на вашей пишской канані“. Tablean! Сѣдую иншихъ неспротивностей неспротивається иногда сплениннѣ сѣдотнѣ безтактнаго обращенія съ своими прихожанами!..“

Чи можна краще представити тов-вар. поведене ся кананів, якъ представив намъ „Николаевич“? Звісно канан най-ліпше знає кананську натуру. Але пригляньмо ся бачиме статі „Николаевича“.

Чи бачимо в ній поступового демократичного духа?

Ві, — зовсімъ ні!

Преці він сам каже, що лиш тому належало б змінити „общепринятую историческую форму“ мужикъ — chez Schmitt vom Leib“, бо хлопъ немножко приходить къ сознанию! і в наслідок грубого „обращенія“ з нимъ може канан „нести вѣтъ много неспротивностей.“

Значить ся, наколибъ мужикъ і надалше був такий токий якъ до тепер, що дуже довгий кананам на серця, не треба було б змінити тактики поступована з нимъ, а так на жалъ немилосердний духъ часу приневолює і тихъ пшаралунниківъ розпрацтвѣ з любими „общепринятыми историческими формами“.

Якъ бачимо демократизація у кананів не може наступити ніколи; они мусять держати ся пшарового аристократизму, бо вінъ ще троха утримує їх при житю. Але заждѣмъ назу лѣгъ лехай той духъ часу, духъ поступу, котрий вже теперъ наважує змінити їмъ тактику, кирве їмъ і сѣй феодальний аристократизмъ, — коли они пізнають кирсоту народної моли, народної поезії, та кирво подлюблять сѣй руско-український паріа протия котрого дотепер сѣдѣмо чи неспротивно вороже виступали, тогда пропадає вся кананія на віні пічнѣ — аминь.

23. червня 1901. І. Г.

НОВИНКИ.

Календар. Середа 18. (25)/VI. С. м. Ахиліи; Р. Івана, Павла. Четвер 14. (27)/VI. Пр. Євфесъ, с. о. Методія и Ювита; Р. Владислава.

Буковинський сойм. Найближше за-сѣданє буковинського сойма відбудеть ся в середу 26. с. м. о 10 год. перед полуднемъ.

Міністерство рільництва іменуєло провізориного інспектора краєвої культури Візльгелма Адамеца сталим ін-спекторомъ в VI районі і покликає д-ра

Стоцкогго і директора госпаларекот шкоти Баєра на членівъ ради краєвої культури.

Міністерство торговлі іменуєло кон-спектора Ераклія Бонанчу почетнимъ комисаремъ в Чернівцяхъ.

Похвали учителямъ черновецкимъ, про які ми згадували в попередній числі, ухвалила мієса а не краєва рада в Чернівцяхъ.

Зарядъ „Руской каси“ в Чернівцяхъ повідомляє, що каса в дняхъ 28, 29 і 30 червня с. р. для сторінъ замкнута.

На ювілейний концертъ „Львівського Бояна“ і сполучений з нимъ вѣдъ уѣдъ „Боянівъ“ вѣселе „Буковинський Боянъ“ годую проє. Омеєла Попонича і члена пѣдлу вѣдъ. Сѣдѣмъ на сѣдѣхъ делегатівъ.

Перший загальний збіръ Каси помич-ковой і щадничої для громади Южинець, стоваршени зареєстрованого з необме-женою поручкою відбуде ся в недѣлю дня 30. червня с. р. з зачтайнимъ дневнимъ порядкомъ.

Спростованє. До П. Т. редакції „Буковина“ в Чернівцяхъ. З ч. 122. „Рус-скаго“ вчитавъ я, що ваша часовиєса помістила недавно тому зовсімъ ложні вѣ-сти про мієснѣ в Заулиничѣхъ, вѣселевѣ-ючи з нихъ тяжко обиджаючи насъ уваги і напасті. Прешу протѣ на відетані за-пону кирсового помістити в найближшій числі нашої часовиєси сѣдуюче спростован-ня: Неправдою є, будѣто би одинъ з мієснѣарівъ в Заулиничѣхъ, говоривъ о Во-локахъ, уживъ слова: низькити. Рівнокъ неправдою є, будѣто би мієснѣаръ гово-ривъ до Заулиничѣхъ католиківъ, що „му-сѣте від Волохівъ сторонити, з ними не стикати ся ніколи, бо їхъ віра кірша є турецької або казміньської“. Неправдою є, будѣто би говоривъ „не шѣте під нихъ сѣдѣною водѣ... бо кирготованѣ собі пекло, в котрімъ будѣть насъ чортъ мучи-ти, і будѣте шѣтити в смоді“. Неправдою є, будѣто би сказавъ: „хто їде до низма-тичнѣхъ перѣли, той білийнѣхъ грѣхъ тѣ-рити, якъ той, що їде до чужої жѣни“. Ані сѣли, ані зворотѣ, ані порівнанѣ пѣ-линичѣхъ не уживъ нашъ мієснѣар, а іменно сказавъ, що прадѣнна віра, котра веде до царства небесного, є лишень одна на вісімъ сѣдѣтѣхъ, а тою є наша католиничѣ віра. Трѣмъайте-жъ ся, які брати, той віри а будѣте спѣсені“. Хотѣчи Заулиничѣхъ католиківъ остережѣти від утрати віри, го-воривъ о. Филиппъ дальше такъ: „Ви ма-єте тутъ підъ бокомъ Волохівъ, но їхъ віра не є така якъ наша, не є католиничѣ. Тому намъ католикамъ не вѣдно до їхъ перѣли заходити, ані у їхъ сѣдѣннѣхъ словѣ-дати ся, ані причащати ся, ані на службѣ

божі або анаѣсти давати, ані прѣста в їхъ перѣли цѣловати“. Пѣдѣмъ Філає, ч. с. В. В., провідникъ мієснѣхъ вѣсѣлѣн-сѣхъ. Уланівцѣхъ, 18. червня 1901. (Чи єго слова дальше відбѣгли від нашої ін-форманці в тій справѣ, най осудити самі читачі. — Ред.)

Помилував! „Правит. Вѣстникъ“ ого-лосивъ царскій указъ, якимъ цар помилувавъ студентівъ, заслуженихъ і сѣдати за уч-астѣ в розбѣрахъ. Указъ звучить: 1. Уні-верситетскі студентѣ, якихъ в наслідокъ сѣдѣучастѣ в розбѣрахъ вѣдѣлено і засла-но в сѣдати, а котрі на основѣ родни-нихъ статутівъ уживають прѣдѣлѣтѣ і клѣ-си, або є зади єдиничнихъ хѣбъ нездѣліи до вѣсѣлової службѣ, сѣдѣчасъ мають бути увѣдѣнені зі службѣ. 2) Вѣдѣ иншихъ сту-дентѣ, які теперъ служать за пару, мають одержати сѣдѣ права що-до вѣсѣлової службѣ безъ згладу на рѣчѣнѣцѣ, коли мають відбудвати вѣсѣлову службѣ. 3) Часъ, який студентѣ відѣсѣужили досѣ у вѣсѣлу за пару, вѣсѣдѣє ся їмъ до злѣчай-ної службѣ.

Зарядъ „Руской каси“ в Чернівцяхъ подає до загальної відомостѣ, що годниєхъ урядовѣ в касѣ є від 3 рано до 3 поно-лудни а в недѣлі і сѣдѣята гр. ориєнт. від 10—11 рано. Вѣсѣлі вѣдѣлати і вѣдѣлати можуть вѣсѣтупити лишѣ міжъ 10—12¹.

МАЛИЙ ФЕЙЛЕТОН.

Марко Черемшина.

Більмо.

(Коментарі.)

— То таки, прѣше панна, рохує ся служба від завтра, ни нанъ схочутъ ажъ від другої недѣлі? — питавъ що неспротивно Тимошій.

— Службу лѣчу од кіршого!

— Але, паннѣ, паннѣу єдиний, від першого дня; сьогодні маємо недѣлю, а від вѣдѣ середѣ за тиждѣнь мѣємо Бого-родичицу мѣлої.

Вийшли на дорогу. Лієничий їде пер-редомъ, за нимъ його побережѣникъ Тарасѣй, а по задѣ Анниничъ з похиденою годиною. Вона соронить ся. Бѣсѣми по-при дорогу біжѣть її двѣ менші сестричѣхъ і братчикъ, що не втерпѣли і крадьки вѣсѣли з хати сестру кирѣдѣжати. Братчикъ Семѣнѣхъ несѣ на рукахъ найменшу сестричку Гѣдѣну, що не вѣспрѣла такъ, аби її неспѣ-старѣла сорочинку. Вінъ не може підбѣ-гати і при кождѣму порѣзѣхъ причѣти на сестричѣхъ, щобѣ відѣждѣли його.

відваги... але тепер, коли зволит-те прийняти ті бідні рожі...

— О! Дякую! Се перші рожі, які дістаю сего літа... Ну, але таки добраніч... Ах, іще одно були би я забула... Чи ви не гніваєте ся на мене?

— Я... гнівати ся... на васъ панно Ядвіго?...

Ну так, маєте до того повне право!

— За що?

— Ну за те, що я не до-держала слова...

— А!... Ні! Ні! не гніваю ся, Я навіть хотѣвъ перепросити васъ, що осмѣливъ ся...

— А довго ви ждали?

— Півтора години.

— Ах мій Боже, се зовсімъ не мило... Простѣте же мені. Я, знаєте, підъ тимъ зглядомъ дуже нерозумна. Здаєть ся мені, що йти на сходи з молодимъ му-щиною чесна дѣвчина не повин-на, тимъ більше на моімъ стано-виску артистки... Боже знаєте, що ми тамъ бідні, що про насъ загадъ ніколи добре не думає, навіть тоді, коли ми найневи-ннѣйші. Вже така доля артистѣхъ, чи якъ вони кажуть комедіант-ки...

— Ні, пані, розумний чоло-вікъ але не думає про нікого, хѣба самъ пересѣдѣчить ся... А

завтра пані, прийдѣть до горо-ду? Я хотѣвъ би сказати вамъ щось.

— Ні не прийду. Але коли маєте яке дѣло, то прийдѣть до мене. Я мешкаю зі старою то-варинкою. По полудни, коло четвертої, пѣятої години. Ну, вже на правду кажу вамъ до-браніч.

Подала йому руку і щевза в брамі.

П.

Вечерокъ у одного мецената штуки. Міжъ артистами є й Ядві-га. З номієхъ мієськихъ гостей, Льонко. Несподівано побачили ся вони тутъ, тожъ утишили ся собою немѣрно.

— І ни тутъ, пане Антоно-вичъ — кликнула радісно Ядвіга, підбѣгаючи до него. Вона була нині дуже гарна в ясній обти-слѣй і троха витѣтій сукні.

Льонко онімівъ із радости на її видъ.

— Чи се васъ, панно Ядвіго, я бачу...

— Мене, мене! Хѣба я ни-ні неподобна до себе?

— Ви все гарні... але сѣго-дні...

— Сьогодні я подобала ся вамъ?

— Пані!...

— Ах, то дуже тішу ся сим! А теперъ скоро ангажуйте мене до всіхъ танцівъ...

— Чомужъ такъ дуже скоро?...

— Бо я не маю охоти гуля-ти, а ви будѣте згладні для ме-не. Правда?... Троха будѣмо гу-ляти, троха розмавѣдати... А в кимъ иншимъ мусѣла би я тан-цювати якъ сѣдѣ.

— Ви маєте справді надѣю, що я буду такий згладний ду-же?...

— Я знаю се рѣшучо.

У відповідъ стиснувъ її силь-но за руку.

Гуляли... Ядвіга щаслива, усмѣхнѣна спирала ся на його рамя — вінъ притискавъ її до своєї груди... Чули сильне бѣте своїхъ сердець і плали-уносили ся пірвані алуками гарної музики, заслухані в чудні тони піснѣ любови, яка грала їмъ у душі... Їхъ очі шукали себе взаїмно, руки стискали ся сильнѣйше і такъ добре було їмъ у тімъ танці, такъ добре...

Надійшла хвиля... довше мѣ-чати не сила.

— Ядвіго люблю тебе! Лю-блю надъ житѣ, надъ сѣвітъ, надъ усьо! Люблю тебе, люблю, лю-блю... — прошептавъ горячимъ, дикимъ шептомъ.

Вона збѣдѣла мѣхъ стѣна, примкнула очі і спѣрта на ві-кно вѣгладѣла якъ мертва.

— Бѣдина, кохана!... Найдѣ-росша моя — шептавъ Льонко — що тобі?... Невже не любишъ мене, і мої слова обидѣли тебе? Кажѣ, кажи скоро, бо я агнѣ-умру з неспѣвности... Ядвіго, панно Ядвіго...

Поволѣ румяніцѣ вертали на її лице. Вона отворила очі, очі повні слізъ. З надміру щастѣ планала, але крѣзь слѣзѣхъ ті усмѣхнула ся до свого коханѣ-го. А усмѣхъ сѣй сказавъ йому всѣо... всѣо. Та вінъ хотѣвъ, аби її уста її солодкі вимовили се чу-дне слово...

— Любишъ? любишъ? скажи що любишъ...

— Мій Боже, чи я потребуу вамъ се говорити? Ви не знаєте сего від давна... не бачили?...

— А ти не знала, не бачи-ла? А ждала ажъ я скажу...

— Ні я не знала нічого — мо-вила сѣмѣючи ся.

— Такъ і я не знаю, і прошу скажи, моя, моя кохана, моя єдина моя найдѣросша!... Лю-бишъ, любишъ...

— Люблю...

— Ангеле мій!

Тутъ одна ізъ панѣхъ вибра-ла Льонка до танцю. Ядві-

Принагідні закупна з причини опізнення сезону!!!

в склепі Б. БАЛЪТІНЕВЪТРА молод.

О 35% таньше як передше
літні парасольки, модних кольорів, чорні і ясні
з коронками.

О 10% таньше як передше
ясна обува для панів, панів, дівчат, дитин і
убува до Lawup Tennis, Княйнівські менти.

О 25% таньше як передше
Солом'яні капелюхи і легкі капелюхи фільцові
і літні шапочки.

Подорожні прибори, склад найгарніших
куфрі ручних і валізок тонких з урядженням
або без уряджень пуделна на мужеські і дамські
капелюхи — етоті на парасолі, коні на їду,
торбники.

Мужеське біле, англійські зефіри, конітри,
майшети і краватки.

Найліпші МАШИНИ ДО ШИТЯ

є так звані обручкові (Ringschiffchen).

Сі машини йдуть дуже легко і надвичайно скоро (2000 штихів на мінуту).
Сі машини мають прилад до гафтованя і прилад до острени
голок та ножиць. Окрім сих маю ще найновіші машини для
шенців, кравців, Емарів і такі, що шиють для потреби в
перед і взад.

За кожду машину гарантую 5 літ.

Продаю за готові гроші і на викуп дешевше як всюди, хто невірять
най переконає ся.

В. Данилевич

машинист
в бровари Штайнера ул. Двірцова ч. 21 в Чернівцях.

Для селян! САМОДІЛАЮЧА СИКАВКА

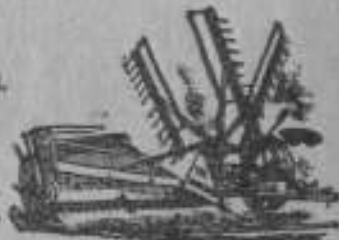
до
підливання всяких рослин
до ношеня для менших потреб.

МАШИНИ

до кошеня і громадженя сіна, трава і збіжжя.

Найліпші

Машины до сїяня

суть Пр. Манфарт і Сн. найновішої конструкції
„АГРІКОЛЯ“

(Систем Шубраха)

сїяти нею можна всяке зерно незмінюючи колес
під гору і долину. Хід має нахилений і найбільшу
гнелість а дістати тату машину можна за лас
найтавжню ціну.

При ужитю тої машини можна за-
скати на часі, роботі і грошех.

Праса ручна до сїна і соломи, молоцарні, машини до
чищення збіжжя, плуги, борони і т. п.

виробляє і відстає: **дуже спеціальність** під гарантією з найновіших
і найліпших конструкцій фабрика

PH. MAYFARTH & CO.

kaiserl. künigl. unvers. priv. Fabriken landwirtschaftlicher Maschinen

WIEN, P. Taborstrasse Nr. 71.

Фабрика нагороджена більше як 450 срібними і бронзовими медаллями.

Натальогі і ціни на жадане вконець франко.
Пошукує ся заступники і розпродавачі тих машин.

Рік заснована 1892.

Товариство взаїмних забезпечень

„ДНІСТЕР“

Львів, Ринок ч. 10. (дім „Просвіти“)

перше і одинове русне Товариство аскураційне, обезпечє будинки,
і всі предмети движимі против шкід огневих.

„Дністер“ припоручили Присовні, Ординаріати Веч. Духовенству і
вірним всіх трех Епархій.

Фонди гваранційні „Дністра“ з днем 31-го грудня 1900

Фонд резервовий . . .	311.540 кор.	11 сот.	} разом 520.406 л. 65 с.
Резерва премій . . .	171.942	—	
„спеціальна“ . . .	6.000	—	
Фонд емеритальний . . .	30.924	54	

Тарифи „Дністра“ дуже умірковані. Надвизка річна розділяє ся між
членів в формі зворотів. За рік 1900 дістають члени 8%, звороту
з премій.

„Дністер“ виплатив до 31. грудня 1900 відшкодовані 2.120.884 кор.
Шкоди ліквідують ся безпроблемно в присутності Делегата і 2 членів.

Поліси „Дністра“ приймають при пожитках гіпотечних: Баля крає-
вий і Баси опадности у Львові, Коломиї, Самборі, Долині, Снятині,
Городені, Терембові, Заатинах, Городку, Ярославі і Богородчанях.

На житє треба обезпечатися тілж через „Дністер“ в Товаристві
взаїм. обезпечень в Кракові; а таких обезпечень через „Дністер“ іде
частє провізій на русні публичні добродійні діли; поліси і квоти уні-
дє Крайське Товариство рускі.

„Дністер“ пошукує спеціальних агентів, особливо селян господарів в
окрестностях, де єще нема базисно агенцій „Дністра“. — Агенти за-
робили вже 274.964 кор. провізій. — Зголошеня о агенстві треба
вносити до Дирекції у Львові.

Селяни обігають ся тілж о агенстві „Дністра“.

Г. Файлес

усуває нагнитоє

Чернівці, Руска ч. 8.

Яко дамсна фризьерна
„Secession“

як також спеціальність у всіх парі-
ских дамских фризюрах поручає ся
пані

АННА ВАЙС,

Чернівці, Tempelgasse 6,
(салон фризьерский Леона Вайса),

котра у Відні за знаменитий смак
у стилі „Secession“ і за фризьер-
ску техніку була подійно відана-
чена медаллями.

Ціни приступні.

Види товариство „Руска Рада“ в Чернівцях.

З друкарні товариства „Рускої Рада“ в Чернівцях під заходом Володимира Сакерського.

За редакцію відповідає Іван Созанський.

ні Горемікіна, а тепер я незвичайно адоптований, що він вже забрався. — На це Победоносцев не був приготований, поблід і сказав: Прощу В. Ц. М. звільнити мене від обов'язків. — На це цар: Ще подумаю над тим. — Від тоді Победоносцев „недухає“. Імовірно цар повідомлено про зміст листу Победоносцева, в якому він строго напав на міністра фінансів Віттога. — Слідуючого дня по відкритті Победоносцева прийшли до царя міністер Сивігін і другий ще, щоб адати справу з робітничих розривів. Оба міністри посадилися в присутності царя, а цар не став у обороні жадного з них. Наслідком сего оба подали ся до димісії. Тоді цар мав крикнути: Ні, ні, тисячу разів ні! — В міністерській завітці панувало велике надружене, а дня Победоносцева почалися.

В листах з Петербурга подають зграйничі часописи кілька подробиць о дійсній помилуванні царем російських студентів. Справа була така: Матері студентів зазначили до побити вказали прохання до царя о помилуванні своїх. Прохання випечатали в тисячах примірників і розкидали по шкільній Росії. Цар прийняв прохання подалу йому царською, однак адержав ся з єї подальшим аж до уродни наймолодшої дитини. Кажуть, що коли би був прийшов на світ син, помилування було би значно обширніше.

НОВИНКИ.

Календар. Пятниця, 15. (28)/VI. Пр. Ам'єа, С. о. Ангустина; Р. Льва пана. — Субота, 16. (29)/VI. С. о. Тихона. С. с. Марка; Петра і Павла.

Іменования. Цар іменувал Олександра Барвильського, головного учителя львівської учительської семінарії членом галицької шкільної ради кращої на будучий період урядованя.

Сенат академічний червоноцього університету складати мав ся в 1901/2 р. із: Ректор магніфікус: др. Ом. Воюшикий; проректор, др. Франц Гаузе; декани: гр.-ор. теол. відділу Евзевій Попович, права, в. др. Евгений Ераїх, філософ. в. др. К. Золіна; професори: теол. в. др. Тодор Тарнавський, права, в. др. Валтер Герман та Гербах, філософ. в. др. Жигмонт Гербергер-Френкель; сенатори: др. Василь Гайна т., др. Юлій Гербури Ротман т., др. Ернст Казіна т.

Конкурс на місце учителя і двох підучителів в Милінінських та підучителів

в Молдаві (Гадюцького повіту) з рускою мовою викладавою розписаний до 15. п. ст. липня с. р.

Збори гр.-ор. співробітників відбудуть ся 8. липня о год. 10 перед полудн. в городі реставраційнім Хіра. На зборах сих обговорювати мети ся матеріально положення співробітників.

Конкурс. Староство в Кіцмані розписало конкурс на обладнання опорожненої посади лікаря громадського для опурга санітарного Заставна. Платня річна 1200 корон.

В орфеум Грудера в Чернівцях співвають дві Віленки, сестри Шеєр і дует наші пієти: „Сонце півночі“ і „Гон мої гречанни“ та гуляють козачка, за що збирають гучні оплески.

Руский театр гостить тепер у Львові. Рускі і польські часописи висказують ся о ній похвально. Тепер якого браз підчували ми в Чернівцях дуже, пробув театроми наново в особі п. Григорівича, знаного доброго співача з попередніх літ.

Великий огонь. Позавчера вибух у Скаторинському в тамешній складіх дерева великий огонь, що знищив досі багато складів дерева, мешкальних будинків і тартанів.

Вже стягають податок за рік 1901. Сегодня шкільний день був у нас по Ошклябах еженктор. Стені Араних кожухів, та справі вказували на єго „додатно право“. Дивно, що уряд податковий підмисливий уряджує такі експерименти тепер, в часі тижневого передплату, коли люди не то грошей, але і кришки хліба не мають, — а що найважливіше, жадають грошей вже за 1901 рік (!), хотів ніхто наперед не збігнє чи тих пару копосів з ноза уласть ся швидко сховати. З горі платити і податок, сего єще ніхто не видав. Чи не можнаб того відложити хоч на осінь?

10-літній ювілей львівського „Бояна“ відбуде ся в п'ятницю і в суботу в днях 28. і 29. с. м. В програму обходу входять 1. Концерт (дня 28. с. м.); 2. 3-й ад делегатів усіх „Боянів“ (дня 29. с. м.). — На концерті о год. 8. вечером, у великій залі „Народного Дому“ виконали будуть лібреті твори усіх наших композиторів. 3-й ад делегатів ухвалили видати „Львівського Бояна“ предположити під обрання зглядно ухвалили слідуючі точки: 1. Сполучення усіх „Боянів“ в одне краєне товариство; 2. Справу видання для потреб „Боянів“; 3. Справу конкурсів на музичні твори; 4. Потребу щорічних з'їздів „Боянів“; 5. Внесення делегатів. — Запрошення на обід вказано всім львівським народним товариствам і всім позальвівським „Боянам“. — Про-

грама ювілейного концерту „Львівського Бояна“: 1. Нербицкий: Симфонія G-mol — оркестра. 2. Бортнянский: Концерт 31 „Блажен муж“ — мішаний хор. 3. а) Вілновський: „Яко беззаконіє“ б) Томашинский: „Ой три плях“ в) Людвиг: Косар — хори мужські. — Лисенко: Заплата в доліні — дуєт на сопран і тенор. 5. а) Кишленко: „Сонце гріє, б) Лаврішевський: Осін, в) Кумановський: Вазанка пієсья, г) Сичинський: Дібро рево — мішаний хор. 6) Гайичан: „Заграй нитане“, баритонове соля в супроводі симфонічної оркестри. 7. А. Воробінич: Над Прутом, б) Ничинський: Занувала та сина задула, в) Ніжаниковський: Гуляки — мішаний хор. 8. Колесса: Вулиця — мішаний хор. 9. Матюк: Цялітка дрібная; Вахнянин: Помаранча наша дола — солов'їні п-а О. Машуги, 10. Лисенко: Вить пароти, — хор мішаний в супроводі оркестри.

Удар грому в церкву. В Головецьку коло Спаського надійшли опогді велика туча. Люди котрих багато зібралось було на обхід ювілейний, вибігли на вулицю і переляк, заперли ся і по значаю стали звонити. Нараз заспало небо червоним світлом, а в церкві ударив грім. На часті не спали єї, а лише продерлися по хресті середньої бані в середину наму розторопили наум, спалили один угол і вилку тетрапада, палер скатерти, спалили великі підсвічники, переминули євангеліє під стіну і вилетів віном.

Стан засівів. Справозданне міністерства рішництва про стан засівів в полонній червині вказує, що озимі засіви перетривали час посухи о много ліпше, як ярі засіви, а лише значно потерпіли перепади в тих околицях, де зовсім не було дощу. Стан шпешний подекуди мірний, подекуди мірно добрий. Ріпак середно добрий. Кукуруза представляє ся дуже гарно. Цукрові буряки в Чохії переважно добрі, впрочім середно добрі. — Що-до Галичини справозданне вказує, що озимі засіви в північній домі в північній домі значно поправили ся, а стан їх загально ліпший, як попереднього місяця. В західній Галичині стан шпешний заповідно вдовольні життя, а у північній стан шпешний в північній домі ліпший життя домі ліпший життя. Жито в західній Галичині імовірно ще вдовольно, у північній середно. Ріпак в Галичині добре не довівся. Стан ярих засівів в Галичині представляє ся по части як середно добрий, по части як середний. То само дасть ся сказати про коноплину. Барабол, як показує ся, добре зародить.

На німецького наслідника престоло виконано замах на днірці в Бохум. Якийсь незвичайний урядник ударив на-

линою у вікно, де сидів імператор. Урядника сейчасно арештовано і перессахано. Показало ся, що він був паний і „горячо бажав побачити наслідника престоло, а щоб єго лише бачити вибив вікно“. Так імператор, як єго дружина уважають єєй замах за гумористичну пригоду.

Заряд „Рускої преси“ в Чернівцях повідомляє, що в днях 28, 29 і 30 червня с. р. для сторін замкнено.

МАЛИЙ ФЕЙЛЕТОН.

Антін Крушельницький.

СЕРДЦЕ.

Сиджу один при столі. Передо мною склянка пива. Майже потишана. Не смакує мені воно, то пиво. І не зайшов я сюди, аби пити його. Я ждав на Михайлишина.

З ударом восьмої години входить він до реставрації. Сильно зморщене чоло вказує, що його мізок куртує якесь важке думка. Перші слова, якими повтав мене, були: „Perent homo, crescat humanitas“. Потім розгорнувшись і казав дати собі вечерю.

— Perent homo, crescat humanitas — повторив ще раз і понав у глибоку задуму.

Я почав привітати ся йому. Що єе таке сиділо ся з Михайлишином? Правда, він ходив нічно задуманий. Але тоді лише, як ніхто не бачив його. І єм не похизав дуже часто його лице. Але і того не зміг ніхто ніхити. Сумним і задуманим можна було підгазнути його лише тоді, як зайшло ся його візду на вулиці. І дивно. Навіть у такій хвилині вираз його лица зміняв ся. Із сумного переходив миттю у веселий, ба — іронічний, глузливий.

Михайлишин вилезав до тих нечелювних людей, про яких казав, що вони не мають серця. Зблизив ся до него і щось там і відгукав тебе віден. Із його лица не читавши нічого більше, як таум, нини. Його слова падали на тебе, як цила на жовізо. Камінь, твердий камінь!

Привітав він не мав. Бо я як міг їх мати, коли можому, його лише подивав на своїй дорозі, показував замість серця злобу. Таким видав ся він спершу і мені. Але потім, коли ми алали ся вже троха ближше, мене привоуваало щось до сего чоловіка. По правді він ніколи не показав мені ще свого серця, не розкривав ніколи своєї душі передо мною.

— Пів до шестої — прошептала, — за годину найпізнійше, треба піти... Ох! — зойкнула і попала в задуму.

— Паниунцю, погляньте но, чи так воно прасуєть ся? — кликала дівчина.

Ядвіга чула, чи не чула, але не оввала ся.

— Ай! ай! ай! Прощу пані може то буде але, — звернула служниця по хвилі в друге, а в її голосі було чути страх і тривогу.

Ядвіга мовчала. Оперта на руки усміхала ся до мрій своїх...

— Я бігме не знаю як, наробию шкоди, потому буде біда, — мовила вже майже криком служниця дівчина.

— Уважай, аби лише не поналили ся коронки, — промовила Ядвіга, та знов задумала ся.

— Бійте ся Бога Ядвіго! Як можна було! Гляньте но, що вона зробила зі сего...

Ядвіга піднесла голову. Перед нею стояла її стара товаришка Желіхоська, тримаючи у руці легонький білий пенюар, що мав місцями великі жовті плями, місцями був зімнятий, немовби хто сидів на ній. А

коронки були долом брудні, подонтані... Одним словом був немисливий до убрання.

— Мати божа! А ти що зробила Мариська? — крикнула Ядвіга, заломлюючи руни.

— А я казала паниунці, що не умію.

— Такий гарний пенюар, — бідькала Желіхоська, оглядаючи тоненький батист та делікатні коронки.

— Пропало, нема що кавати, — промовила з реангнацією Ядвіга.

— Що стало ся вам, що ви самі не прасували... Я думала, що ви вийшли на місто, або що ви заняті чим иньшим...

— Голова мене бодить. Думаю, що вона з'уміє пригладити коронки...

— Та чомуж ви мене не попросили! Я зробила би вам ліпше як вона... Щож тепер убере?

— Не уберу зовсім пенюару, лишу ся в сукні, або уберу розжовий, або синій, який небудь!

— Що я чую? Панно Ядвіго, се ви, чи не ви?

— Я! я! або що? — озвала ся Ядвіга сьміючи ся.

— Я не пізнаю вас. Що

стало ся із вами? Чи вам справді так байдужно, який ви убере пенюар?

— Справді!... А вас се так дивує?

— Дивує і чи мало! Бо знаю вас не від нині і не раз я мовила, що нема хіба другої артистки, що викадала би так багато грошей і стільки праці до гардероби та вибирала ся так красно, порядно, як ви!

— Бачите і я змінила ся, — сказала байдужно Ядвіга.

— Бачу, на жаль бачу... бо я сею зміною не тішу ся.

— І мене вона не тішить. Але що робити...

— Прощу пані, панна Глядикивна питає, чи пані йдуть уже?

— Якаж се година?

— Три чверти на сему!

— Три чверти до представлення... Не піду ще... Зрештою не маю ще всього в порядку. Скажи Марисю, що я ще не готова, най панна Глядикивна йде сама.

— Ви не уберете ся нині на час — промовила Желіхоська. — Дайте, я поможу вам у де-чім.

— Прощу, зложіть мені все те до поща.

— Пождіть... пригладжу вам іще сі стяжки.

— Коли ласка ваша, то й овшім.

Желіхоська, жінчина не молодода вже, вдова, артистка із замилування, але без крихти талану, грала дуже мало. Ледви кілька роль змогла нинити ся і вистудіювати. А що була собі ще й немилосердно погана, режисер не хотів дати їй роль. Часом лише, мусіла вже грати, коли жінок не стало, або деколи діставала ся їй сьмішна, карнаатурна роль старої панни, якої не хотіли приняти иньші артистки. Вона жаліла ся, нарікала, що кривдять її, що не найшов ся досі той, що пізнав би ся на ній і тішила себе надією, що не втратила ще нічого, що небавом уже квітть ся справжній артист і той покаже тим комедиянтам, як згідно називала всіх своїх товаришів і товаришок, що рівної їй талантом артистки між ними нема.

„Се дуже можливе, зовсім правдоподібно“ — говорила Ядвіга серіозно. Вона бачила в Желіхоській багато інтелігенції,

Але в розмові із ним підхопив я багато таких моментів, які викликали нагадки, що є в його серці. Я був певний майже, що чутливіше його в Михайлишині, ніж у тих, що продають своє серце на базарі. Тим то я приставав до нього все ближче і ближше. Нас дучила та дивна, незнайома мені ще сила, що казала йому ховати свою душу поред людми.

Загал уважав його циніком. Циніком і я називав його до цієї миті. Книжки із усіх і всього — отсе його засада. Не було чадоніти, йому нім дарував би. Кожде слово, кожний рух, кожда думка викликувала на його уста цинізм. А чим більше протиник життя, тим сильніше різав його Михайлишин своїм жаром. Так злобно відити слова і любовати ся із цинізмом на протиник — умів хіба лише Михайлишин. Що більше, він міг жити із усього найбільшійшого собі. Здавало ся, що нема річи, перед якою він завагав би ся, аби не закрити собі із неї.

За той час, як я пригадував ся над ним, йому привнеси вечерю. Він кинув ся майже на неї і не промовив ані слова, доки не випорознився тарілицю. Потім цинізм і почав крутити цинізм.

Диває. І тепер не змінив ся його стан. Навряд, його рухи стали першопі. Хвилю ми мовчали ще.

— Іду, іду, знаєте, іду за три місяці.

— Куди?

— До Парани...

Я відхилив ся на него.

— Спробуй іду. Не вірите?

Мені ніколи було перечити.

— Вірю. Чому ж би ні. А що-ж, маєте з чим?

— По троха маю. А зрештою: Ресей нема! Але не бійте ся, я не загину. Мені коби там, а потім уже яносе буде. Перших кілька місяців буду робити на дні, доки не познайомаю ся з відносинами і доси не навчу португальської мови. А потім... Аби лише перейти цілу Парану, аби познайомити ся з відносинами наших земляків, їх долю і долю, а потім — хочби й загинути.

— Що-ж вас пре туди?

— Що?.. Богато би говорили... Знаєте ціла наша еміграція є найбільшою струною українського народу. А вже Парана найбільше болючою. Побачите, десяти, двадцять років, Парана буде оголошена польською республікою. А тоді наша нація пропаде там. Читайте польські диванки, читайте всі дощечки — чи найдете до хоч агаду про Українців у Парані.

— Так що-ж вам дивувати ся, коли нема там йому зайди ся українським рухом.

— Правда, наша правда. І тому як раз я рішив ся на се. Подумати лиш

серця і чуття, вірила в її талант та думала, що він не розвинув ся у неї лише тому, що немав нагоди. Комічні карикатурні типи старих паннів не відповідали її вдачі, тому не могли вийти добре. Нераз Ядвіга просила директора і режисерів, аби спробували і дали Желіхоській добру роль. Але вони висміювали її все і відправили із нічим. Желіхоська знала про все те і любила за те Ядвігу дуже. Її одну із поміж сотні людей називала справжньою артисткою, її славою тішила ся як своєю... Ядвіга студіювала все свої ролі при Желіхоській, що нераз піддала їй вправді не зовсім ясно якусь гадку, але в кождім разі можна було її хоч у дечім випорознистися. І хоч люди всім силами старали ся поришити їх, вони живуть із собою в найбільшій приватності і правдивій любові вже третій рік.

(Далі буде.)

страшний нестаток, який промах зробили ми в тій еміграції! Пускати людей без провизу, на заклад. Ні, се парварство! А далі: Що се еміграція? Притакнумо ся їй в історичнім освітленні. Фейхтінг, Громи, Рамзани. Далі в пошійних часах Німці, Французи, Англичани... Бачимо колонию всіх цих народів. Може ві?

Я притакну. На столі новино се єврейське пише. Ми відрали ся емігрантами і почали жити.

— І що-ж далі бачимо? Ні одна із тих паннів, що емігрували, не потрапили ся, не загинули. Навряд, діти ся що ниніше. Емігранти приходять до сели, богатства, стають наукою нацією в загарах землях. Ба, що більше, вони окридають своєю силою матірню націю. Чим Англичани такі сильні, як не своїми колоніями!

— Ваша правда. Але чим ми вирізняєм ся від усіх тих паннів, що стремлять до серйозності своєї сили! Ми-ж прося емігрували емігранти, ми-ж уважали, ба й досі ще уважаємо найбільшніми ворогами свого народу прихильників еміграції.

— На мою думку що ми останніми часами найбільшого зробили і чого найбільшійше доведеть ся нам небажано жалувати, то наша байдужність до еміграції. Ми повинні були звернути ся до англійського правительства, аби поновити нам землю при дні, а в разі розриву агітацію за масовою еміграцією. А не так як діяло ся, що пуснали ма десятих, сотні родин на заклад. Великим наприклад Канаду. Як там відносини? Як паннують люди, там визначають їм поступенно землю. По всіх усядах перемішані нації. А вже, дивіть ся, Польня. В Парані є їх 85 тисяч разом із Українцями. Розумієте ся, що вони винистують перед світлом, ані самі Польня. А австрійський консул у Парані — хіба-ж він не польський консул!

По хвилі:

— А наші люди! Чи цікавлять ся вони чимось такою справою? Правда, починають цікавитися, але вже тоді, як закінчило. Як уже не відити нічого.

— А що-ж нас як раз спонукало вибрати ся туди? Маєте які плани? Навідали які знаєш?

Хвилю поговчав. Дивив ся лише понуро в свою скриньку. А далі:

— Плани? Плани придуть самі до себе. Знаєте? А на що мені їх павизувати. Приду на місце... Та що там!

І знов замовк. А коли почав говорити по хвилі, голос його звучав більше понуро. Голос струна жалю гуділа у ній.

— Я мушу жити без огляду як і що! Мушу. Все складаєт ся на те, аби я їхав.

Похитуючи головою в дозину. Його зір потону в скриньці нива. На зині розпала ся якась ширіть, сердечність. Я відчув, що зближаєт ся хвиля спокою, хвиля, якої не можна перебити ні словом, ані поглядом панні. І в похитуючи ся тавом і відити ся у свою скриньку. А до мого уха завітало спокійний голос і завадав на дво мей душі...

— Передо мною стоять дві дороги. Оби однакі. Або їхати туди і посвятити своє життя для тих понижених братів, або лишити ся тут і жити для родини. Я вибрав першу. Правда, я міг би лишити ся тут. Але життя моє не зміняло би ся нічим. Жити для себе?.. Се не прозвучило для мене. Я, коли маю прихилити ся намі, не знаю, що се шасте, що се відолана. Від найраніших днів я не знав того, що люди зовуть шастем. Я не знаю його. Не знаю, яке воно. Що більше я не стремлю до него, не бажало собі його ніколи.

Потягнув нива. Веселі гомони при сусідніх столах, нахилювали кельнерів, бренькі тарілок, брязкіт склянок.

— Шасте, відолана находити люди в любові. Я не люблю нікого і ніхто не любив мене. Незнаю мені се чуте. Родичі... Я не спажу, аби я їх не любив. Або вони мене. Але наша любов не така, як у інших людей. Батько відносив ся до мене, ба й тепер іще відносив ся як до чужого. Ми не говоримо до собою ніколи більше двох-трьох слів. А ще й не дивимо ся собі в очі. Його слова — се гомін гробового знана, мої застримують у горі, або лунають як відгук із безкрайної віддалі. Мати ніжніша натура, але зломана. Піддаєт ся

усьому. І се доніс мене, коли я перебуваю із нею. І сплоси у голоді роздражують мене. Вискикують на мої уста пенурій звук. Слухаючи пераз її жалів, я відрубав їй так, як може нікому. І пераз аляжю ся звуку своїх слів. Я не говорю так ні до кого. А до матері... Хіба-ж тому, що се моя матір?..

Нова склянка нива. Голова Михайлишина похитують ся глибше. Слова його стають більше глухі, більше пенурі.

— Женціли не любив я нікого. Моя зверхня постать, а ще більше мій зині відстрахує жіночий пол від мене. І притакну і немав ніколи. Правда. Часами зближаєт ся хто до мене, але не на довго. Ще не встиг пізнати мене, а вже щось відсунуло його від мене. Бувало, що починаю вже привалити ся з ним, — так роздирати нас люди, то знов розлучуть нас мої родинні відносини, то знов моя пача.

Веселі сльмих сусідів. Крики: „нива“, „пачити...“

— Мені заважають брак серця. Так, правда. Але мого серця не бачив ніхто, що живе мене в душі. Але у мене є серце. Є, може навіть чутливіше, як у того, що любить шашено, любить цілим серцем, і... зводять свою кохану, а потім відкидає її від себе. Люди кажуть, що в него є серце, бо-ж він любить так шашено! Я не зможу би нікому життя. Подумати: життя людини аломити, звихнути, відбрати їй віру в людей, відбрати їй усьо, що вона може мати на сім світі... Такого я серця не маю. І не маю такого серця як той, що не минає жebra, аби не дати йому милостині. А відвернеть ся від абордого духом, або кинимися його збуде. Я не даю милостині, бо сам не маю.

Реставраційний сонух, дям із напіросом, пар нива затуманює голову.

— Жити не приманює мене нічим. Не дає мені нічого, крім самих протиників, природств. За турботами я не знав ані одної аспійної хвилі. А були й такі хвилі, коли я ставив собі питання: що я живу? Се були страшні хвилі. Перед мої очі винистало ціле моє життя у повній скриньці. Я розбрав його. Що я дав людям?.. Нічого. А що люди мені дали?.. У відповілі на се я лопив нервово за шашено, але життя онуєскану крайню огірчений. Я не маю навіть за що купити собі револьвер, аби положити кінець своїй пачді. А роздобувати гроші, пачав піддавати довгі і знов на револьвер не стало.

Засльтив нервово сльми, закурип погасду напіросу, затягнув ся кілька разів поною грудю.

— Я міг би жити для родини. Двох братів маю. Я міг би посвятити їм своє життя. Виховати їх так, як я розумію. І припадо ся намі, а борон ся вічно. Що не аадумаю зробити, аби вони стали передо мною. І я чую, що повинен їм посвятити ся. І все так було... Нині моя нерішучість устала. Я перетив узод і сказав собі: їх двоє, а там цілі тисячі.

І знов потягнув нива.

— Як буду жалувати за ним, то лише за матірню. Вона така мученка. Не заважала вона шасте. В нині вся її пачді. Як я поїду, її се готово абити. Я знаю се — і мене се так болить. Той жал, той жал. Я не міг ніколи побороти його. Але тепер усьо сльмило ся.

Донині нервово решту нива.

— Усьо сльмило ся. Ціл, до якої я стремлю тепер, варта хочби найбільшій жертви. Себе, братів, матір, усьо що маю, що важе мене до сльми, я пожертвую їй. Вона писла понад усьо, понад родинні звязи, понад аляжю шасте, життя. Тут родина — там загублений народ, нинейний своїм на поталу. Я не зарозумілий, а не кажу, що зроблю богаче, що буду йому корисний. Я хочу лише бути таким. Чи зможу — пачна річ.

— Пива, — майже шеннуз я кельнерів.

— Так, нива! — повторив уже нинім голосом Михайлишин. — Пива!

А до мене знов понуро:

— Ви забуваєте. Я не обідав два дні. Тепер три склянки пива на порожній майже жовуде. Відрали в голову. Я сказав за богато. Я винистуи проти своєї завади: Я хочеш добре купити конину і добре оженити ся, не повалуй нікого серця. Даруйте, голова важить.

Нову склянку нива витилили ми душком.

Замлатили. Вийшли з ресторани.

— Підено хіба на чорну?

— А яка година?

— Десята.

— То вже вже одно. За браху треба платити.

По хвилі весело:

— Але колись як я стану міліардером, то не буду я вже журити ся брамою. Чесайте: міліард. Сила він несе проценту? Сороч міліонів. А жите коштівати не мене, раху три сотні. Рента тристадесять міліонів, девятьдесятьдесять тисяч, аїеот линаєт ся.

— І що-ж я аадумаєт з тими грінми?

— Що?.. Го, го, го! Висудно ірунті, український університет, при університеті буреа для адукації. Розумієте ся, що вони жити муьт аїеше, ніж їх фундатор. А як приїду коли на ниву Україну, то повозю собі вже стратити нити тисяч. Можна, правда можна?

— Ну аїе-ж, що можна.

— Кельнерам — пачка. Чорна двипачка ірейарів, рента за усядугу. Трамвай — пачка. Пан, най знають, що пан! А аттератам українським по пачці за стрічку. За таку стрічку: „Гірше твоє сонане було колись за мене“ — пачка! Цілих десятих керон! Або за таку: „Любов мей пачнала ся від тебе! А я ще пачнав і перенешував тебе!“ Не варта пачки? А може й більше, може богато більше! Ах, великі українські письменники! Який би се рай був для нас!

І жартований тону поплали знов у віддівний, у свій аичайний настрій!

У Львові, в аутім 1901.

НАУКА, ШТУКА, ЛІТЕРАТУРА.

Др. В. Щурат: Вибрані оди Геракліа. Погляд на жите зі становища автора (Відбитка зі сираизданні н. н. П. Гиппані в Перемині), Перемини. 1901. 1. До Мецената, 2. до Ляллі, 3. до алопозного дерева, 4. до Віпсала Агріппи, 5. до Мунація Панни, 6. до Сентіміа, 7. до А. Секета, 8. до Леваной, 9. до Квінта Гірііа, 10. до Мецената, 11. до Помпея Вара, 12. до Мецената, 13. до Деллі, 14. до Вергіліа, 15. до Валлія Руза, 16. до Ілііа, 17. до Салвіста Кріена, 18. до Кораблі в Вергіліа, 19. до Ілііа Мурені, 20. до Аріетія Фуска, 21. до Аполліа, 22. до Медіомени. — Оді сї видані з повененіа на гарній вселіній папери представляють ся дуже гарно як і пачкаї неї пачала д. Щурата.

До Вп. Учителства. Зарад друзарні „Рускої Ради“ в Чернівцях повідоміє, що зин в канцелярії можна абути шліханий друзортів, та що друзарня нікому ніколи не давала в номі друзів. Звертає проте увагу Вп. учительства на се справу, щобі описі не було таких ошобок як у мінувшому році.

З поважанієм

Володимир Секерський,

управ. друзарні.

Надіслане.

Др. ЕВГ. КОБРИНСКИЙ
лікар-спеціаліст
у жіночих і дитинячих
недугах
ординує при ул. Головної
Енценберга ч. 20.
— від 2—4 поноч. —

Справоздане касове „Рускої Каси“

за місяць май 1901 року.

А) Приходи.

На початку місяця		в протигу місяця прибуло		3 кінем місяця		
пор.	к.		пор.	с.	пор.	с.
24	—	1. На фонд резерв. загальний	—	—	24	—
—	—	2. На фонд резерв. товар.	—	—	—	—
727	50	3. Вложено паїв	—	—	727	50
8375	93	4. Вложено вкладок шадв.	1595	42	9971	35
7497	01	5. Звернено позичок на скрипти	1736	35	9233	36
3785	36	6. Звернено позичок на векселі	1363	33	5148	69
1861	45	7. Побрано відсотків	473	06	2334	51
290	25	8. На адміністрацію побрано	29	64	319	89
41	29	9. Побрано коштів спору	94	43	135	72
22602	79		5292	23	27895	02
5099	79	10. Готівка	421	61	5099	79
27702	58		5713	84	32999	81

Б) Розходи.

На початку місяця		в протязі місяця убуло		3 кінцем місяця	
кор.	с.			кор.	с.
4	—	1. Вложено на фонд рез. загал.	—	4	—
5	—	2. Вложено на фонд рез. тов.	—	5	—
992	88	3. Виплачено паїв	169	06	1161
14044	92	4. Виплачено вкладок шадв.	3432	33	17477
6970	—	5. Дано позичок на скрипти	—	6970	—
4492	—	6. Дано позичок на векселі	630	—	5122
219	65	7. Виплачено відсотків	116	11	335
201	76	8. Виплачено коштів адміністрації	95	08	297
18	79	9. Виплачено оплат скарбових	—	18	74
—	—	10. Розділ чистого зиску	—	—	—
305	97	11. Виплачено коштів спору	403	37	709
26	—	12. Видано на інвентар	—	26	—
27280	97		4846	05	32127
421	61	13. Готівка (Сальдо)	167	79	867
27702	58		5713	84	32994

В місяці маю виступило 6 членів з паями на суму 169 кор. 6сот.

Дирекция:

Ат. Руснак
виступник голови.Антін Клим
член старшини.Друкарня „Рускої Ради“ в Чернівцях
отворено в неділю і святю від 9 до 11 години рано.Найліпші
МАШИНИ ДО ШИТЯ

є так звані обручкові (Ringschiffchen).

Сі машини шдуть дуже легко і надвичайно швидко (2000 штихів на мінуту). Сі машини мають прилад до гафтовани і прилад до острени голос та ножидь. Окрім сих маю ще найновіші машини для шевців, крапців, марів і такі, що шдють для потреби в перед і взад.

За кожду машину гарантую 5 літ.

Продаю за готові гроші і на видає дешевіше як всюди, хто невірять, най переконає ся.

В. Данилевич

машинист

в бровари Штайнера ул. Двірцова ч. 21 в Чернівцях.

Рік заснована 1892.

Товариство взаїмних обезпечень

„ДНІСТЕР“

Львів, Ринок ч. 10. (дім „Просьвіти“)

перше і одинок руске Товариство ассуранційне, обезпечє будинки, і всі предмети движимі против шид огневих.

„Дністер“ припоручили Просьвиц. Ординаріати Всє. Духовенству і вірним всіх трех Епархій.

Фонди гваранційні „Дністра“ з днем 31-го грудня 1900

Фонд резервовий . . .	311.540	кор.	11	сот.	} разом 520.406 к. 63 с.
Резерв премій . . .	171.942	—	—	—	
спеціальна . . .	6.000	—	—	—	
Фонд емеритальний . . .	30.924	—	54	—	

Тарифи „Дністра“ дуже умірковані. Надвишка річна розділяє ся між членів в формі зворотів. За рік 1900 дістають члени 8% звороту з премій.

„Дністер“ винятков до 31. грудня 1900 відшкодовань 2.120.834 кор. Шкоди ліквідують ся безпосередньо в присутності Делегатів і 2 членів.

Полісє „Дністра“ приймають при позичках гіпотечних: Банк краєвий і Каса ощадности у Львові, Коломиї, Самборі, Долині, Снятині, Городені, Теремболо, Заліщиках, Городку, Ярославі і Богородчанях.

На жите треба обезпечити ся тільки через „Дністер“ в Товаристві взаїм. обезпечень в Кракові; з таких обезпечень через „Дністер“ іде часть провізів на рускі публичні добродійні ціли; полісє і квоти; видає Краківське Товариство русє.

„Дністер“ пошукує способних агентів, особливо селян господарів в окрестностях, де єще нема близько агєнцій „Дністра“. — Агєнти заробили вже 274.904 кор. провізів. — Зголошенє о агєнції треба вносити до Дирекції у Львові.

Селяни обігають ся тільки о агєнції „Дністра“.

Від огню обезпечайте ся тільки в „Дністрі“.

На жите обезпечайте ся тільки через „Дністер“.

Принагідні закупна з причини опізнення сезону!!!

в склепі Б. БАЛТИКЕВСТРА молод.

О 35% таньше як передше
літні парасольки, модних козьорів, чорні і ясні
з коронками.О 10% таньше як передше
лєсна обува для пань, панів, дівчат, дітий і
убува до Lawun Tennіs, Кнайпівскі мешти.О 25% таньше як передше
Соломяні капелюхи і легкі капелюхи фільцові
і літні шапочки.Подорожні прибори, склад найгарнійших
куфрів ручних і валізок тошки з урядженєм
або без уряджень пуделка на мужєські і дамські
капелюхи — етюї на парасолі, кошї на ґду,
торбинки.Мужєське білє, англійські зефіри, ковпирі,
маншети і краватки.

Виходить в Чернівцях
що сороди, п'ятниці і неділі.

Редакція, адміністрація і експедиція:
вулиця Патрушова ч. 2.

Рукописи вносять ся лише на попередню
заплату. — Рекламні вносочасні
плати від порта.

БУКОВИНА

Передплата на „Буковину“

на півріччя	30	Кор.	—	сот.
на рік	60	—	—	—
на чверть року	15	—	—	—
на місяць	4	—	—	—

Поводиться число поштою 16 сот.

Передплата і належність за інформат
плати в Чернівцях.

До буковинського союму.

Буковинське шкільництво і учительство вижидає від союму подорожжів не тільки звичайних рахунків за минулий і предмінара на сей рік дотично шкільного і пенсійного фонду, але щось більше. Перех усім надіє ся край, що сойм застановить ся над недостатками буковинського шкільництва, на які вказує справозданне крайньої шкільної ради, а те заснована шкільна народних в тих відкритих громадах, де їх по п'яти чвертьвіках приналежності Буковини до Австрії на стій і на шкільну краю і доси нема, далі треба розширення все ще незначного числа однокласових шкіл, будови нових і множин шкільних будинків замість курних хат, ба хлібів, в яких дусить ся сотня дітей людських; до них треба обширивши шкільних огорохів і богатших бібліотек.

На всі ті річові видатки роздобути-б фонди залл позичок і підмог бідним громадам, та зміняти-б дотеперішній несправедливий розділ тих видатків між громадою а двіреним обшаром. Треба би всім сил подбати о засновані і розширення шкіл в тій мірі, щоб ізза недостатків шкіл не оставали тисячі дітей без всякої науки, як доси. Відтак конче би подбати о певний спосіб, щоб в. пр. умисно настановлені озекutori позидомали родичів сейчас про пари шкільні і стигали їх сейчас по ушній терміну, призначеного на рекур, а не щоб без всякого заповідання родичів наконлювали ся тисячі кар без властивого ушну, яким має бути управліня нею посіщені школи.

Дальшою певною потребою є збільшене числа учительських сил, між котрими вже доси одна п'ятна не має кваліфікації. В тій цілі домагатись би сойму аі всею енергією реорганізації невідповідної для краю теперішньої семінарії учительської на руску і полеску. Відтак годі сойму зволітати далі з позашинен плати учительства. Чернівці платять учителям і підручникам по 200 корон більше, як край, хоч живе в місті

о много дешовіше і вигіднійше. Чернівці обшарили своїм учителям час служби на 35 літ під користішними умовами пенсійними, бо 40% плати по десяти, а по 2-4% за кожний дальний рік і нагдо половину річної плати учителя для его відпочи. Отже й край не сьміє далі оставати позаду міста, коли не хоче вбити шкільництво, коли не хоче відобрати учителям охоту до праці і коли не хоче загнати усе учительство в табір радикалів, що не перебарать в средствах. На остаток місяця сойм впорядкувати справу правильного побору наивацій шкільних зміною § 43 крайового закону з дня 30. січня 1873, в. пр. а. ч. 9 на те, щоб всі наивацій стигали й виплачували в. пр. податкові уряди, коли не мають річично стояти десятим шкільна ізза недостатків оплати замкнені тижнями в місяцях.

Отже є найважнійшою справою шкільної, аї сойм повинен заагодувати ще сей сесії, коли ему дійсно належить на піднесені народної освіти на Буковині, про яку і послідній сине людности з кінцем 19. стоїти не видать підлябного свідчення для крайової репрезентативної Буковини.

О сьмію знаємо, то крайова рада шкільна зробила в сих справах своє, не знаємо лише, що зробив в тій ділі правий відділ, але надіємо ся, що сойм не перейде над сими живими справами крайової культури до дивного порядку, особливо-ж надіємо ся, що рускі послідні сьміє справи в номієсах, а коли-б там не зайшли поперту, то упійнуть ся о те лише на публічних засіданні сойму.

Буковинський сойм.

На засіданні сойму в четвер ній посол др. Янку Флєндор інтерпеллював до президента краю в справі одного листу, який інтерпеллював вислав до редакції тутешньої румунської „Дештеатаре“ а який ізза несьвідомості посланого відібрав в уряді заміру нажевтогий і поробив там знамені із сего листу як і його коверту відослав

до президента краю. Бесідни заштує, чи й президентови звіні такі випадки і чи не признає він, що тако поступовані може вистадити лише державних урядників.

Президент краю бар. Бурбінсон відповідає, що сей випадок знаний йому остільки, що одного дня прийшов до бюро уряду виміру належностей ісланець, і урядуючому там урядникови віддав лист. Урядник не дивлячи ся на адресу, отворив лист позичками і вийшов у ній кілька записаних аркушів паперу. Урядник зачав читати, побачивши однак, що адреса є хибна, віддав напері ісланцям замикаючи писмо в шкільну коверту. О стільки відома ся справа бесідникови, але на підставі виводів перелесідника справа буде розсіджувана далі, а як покаже ся, що урядник робив тут у злім намірі, покараєт ся його остро.

Далі поставив др. Штраухер висесне, в яким виниметь ся крайній відділ, аби в сесії сідуючого року славив справоздані і поставив висесити в справі зміни ординації крайової і крайової ординації соймоної.

Посол Пігуляк питаєт ся президента краю і просить крайового маршалка о висесені в який етапді находити ся справа неспівного закону учителя і знижені років служби на 35.

Відповідь на се барон Мустаца яко референт сей справи вказує на се, що перетинжене податкове населені є вже найвище, а що нема нинішних средств на подорожжів сей справи, отже для наивішньої долі учителя не можна тепер зробити нічого.

„Руска Громада“

політичне товариство у Львові.

Відроджені українсько-руської літератури в 60-их роках XIX. стоїти розбудило на Україні народну свідомість поміж тамешньою освіченою верствою української суспільности і спонукало освічених Українців, подбати про роз-

повсюджені просвіти і народної свідомості також в ширених перетках народних. Сю задачу прийняли на себе громади по всіх уездах, де лише наїшло ся певне число свідомих Українців.

Народно відроджені, викликані літературним рухом на Україні, наїшло також голосний відгомін в Галичині, а опісля і на Буковині. Пості, зроблений в Галичині на народній нині під впливом благодатного деготу України першим нашим народним поетом Марціаном (Русаном) Шашкевичем, заглушив буряні погодинської козачки і доперва відроджені українсько-руської літератури 60-х років пробудило і в Галичині зажеру народну свідомість. І тут почули свідомі освічені Русини потребу трудити ся на народних основах для розвитку рускої мови, руского письменства, дбати про розповсюджені просвіти і розбуджені народної свідомості в наивішніх веретках рускої суспільности. Поки ще в Австрії пошав ся закон о товариствах і зборах, були громади свідомих своєї народности Русинів, що принази назву народности, тили огнищами, які розбуджували, розвивали, плакали і розповсюджували народно-руську ідею, які пологали підвалини до втворенні народно-руського стороништва, стороништва народности в рускій суспільности в Галичині. Спершу обмежало ся се стороништво народности до пізнанні народу, его мови і звичаїв, до розповсюдженні просвіти між селянством і міщанством, до розвитку письменства в рідній мові. Зложено майже виключно з молодих, павних людей, держало оно високо національний прапор, берегло его чистоту, щоб неспазали его замарані руси народних відступників, що курали ся рідної рускої мови і народности, плакали і розвивали традиції пошвинені Марціаном Шашкевичем і его громадою, а в тих змаганнях піддержували руску молодіж патриоти-ветерани Осип Запорожський, Степан Качала, Теофан Галицький і інші. Весь рух просвітний, літературний і національний опираєт ся також на релігійно-моральних основах.

На таких основах опираєт ся заснована народностями „Просвіта“, на таких стала також ними заснована львівська

4) МАРІЯ СЛОВОДІВНА.

ШТУКА.

Далі.

— Ну вже маєте все готове, — сказала входячи по хвилі до комнати Ядвіги, що сперта чолом о шибку вікна знов думала.

— Чи так дуже голова вас болить... як же будете грати?

— Ні, не так голова, як не маю охоти грати нині!

— Не кажіть так Ядвіго. Хіба хочете, аби я стратила віру у ваш артизм?

— Лишаю ся, що я сама страчу сю віру, — дивно якось усміхаючи ся прошептала Ядвіга.

— Дитина з вас... Певно якийсь дівчак скритикував із зазисти вашу гру. Що?

— Ні!... А зрештою знаєте, що я мало роблю собі із того,

— А щож стало ся вам такого?

Желіхоська не знала про відносини Льонка до Ядвіги, бо була би догадала ся зараз, де

лежить причина того наглого знеохочення до сцени. А так мучила свою бідну сиву вже голову над розвизанєм тої загадки. Брови її стягнули ся, чоло зморщило ся, а лице аж почервоїло із великого напруженія. Ядвіга, глянувши на неї, вибухнула пустим сьміхом.

— Вам що, Желіхоська?! Входите в характер? О! якби директор побачив вас у тій позі, ручу, що роля Марії Штварт ваша. Не надумував би ся ані хвилини.

— От і маєш! Я думаю над тим, як би її розвеселити, розрухати, аби набрала життя... до нинішньої ролі, а журю ся нею, а вона платить мені кепкованєм!... Добре мені так, нема знати правди на сьвітлі. І вір тут нині...

Желіхоська обурива ся справді а її величезні, густі брови збігли ся ще тіснійше над великим носом. Вона виглядала ще комічнійше, тож Ядвіга дивлячи ся на неї не могла здержати ся від сьміху. Сьміючи ся до розлику, підтупала її руки, лице і перепрошувала, що нехо-

тичи обидила її. Крізь сьміх ледви можна було розуміти її.

— Дівчино! Ти чого сьмієш ся ізнов?

— Бо мені сьмішно! Я зовсім здорова і так лише чогось не хочеть ся мені йти до театру, а ви гадаєте зараз, що се щось неавичайне і робите трагічну міну...

— Тим гірше для вас, Ядвіго, коли се знеохоченіє походить не із фізичної хвороби. Але що тут говорити про те! Сема минула, хочете, не хочете, мусите йти. Се ваш обовязок... А я завтра вже поговорю про се із вами.

— Ісусе Христе! Аж страшно мені!

— Кажу вам не пора жартувати! Ідіть уже! Марисю бері кіш...

Силоміць вложила капелюх на голову Ядвіги, закинула на неї загортку і витрутила її за двері.

— О то! як би хто побачив, що мене викидають так із моєї власної хати! — говорила Ядвіга все іще сьміючи ся.

— Двадцять хвиль до пред-

ставлені — у відповідь кинула їй Желіхоська.

Ядвіга стямила ся. Двадцять п'ять хвиль до представлені... Справді так? Десять хвиль до рога, п'ятнадцять треба убирати ся... Га, мусять троха пізнійше зачати. Із того справді готоні бути неприємности від директора. Треба квапити ся! — думала прискорюючи ходу так, що Марися з кошем лишила ся яких тридцять кроків за нею.

Вбігла за куліси. Тут були вже майже всі убрані до представлені. Режисер бігав неспокойно по сцені.

— А!... — кликнув, побачивши її. — 6 ви пані віяні!... Що стало ся із вами?

— Чияж то так пізно? — спитала Ядвіга удаючи що не знає про те.

— За десять хвиль починаємо!

— Справді?...

— Ну так, чверть на осьму минуло! П'ять хвиль можна заждати на вас, але більше годі!

Ядвіга вбігла до своєї гардероби. Тут було ще темно...

рогатої худоби 3,700.618 (2,461.068),
мулів і осів 960 (1134), кіз 17,952
(21,210), овець 486,286 (636,007), сви-
ней 1,253,049 (780,337); число уліт
209,257 (259,908); курей 7,690,759, гу-
сей 454,998, качок 228,329, інших птахів
домашніх 135,120.

З товариства ім. Котляревського у Львові. Витяг із справознавчих з дільно-
сти Видлу від 1. мая до 15. червня
1901. — Видлу відбув три засідання,
на яких порішено між иншим, скла-
дати загальні збори літературної секції
в Шан доповідати її заряду і передати
її совіти жадач, порушених на засіда-
ннях Видлу товариства. На збори запро-
шено також визначних діячів нашої
драматичної ниви. — Для придбання фон-
дів на будову руского театру у Львові
порішено видати кореспонденційні кар-
тки в видом будучого театру. — Спра-
вою нинішнього Скарбівської секції займав
ся Видлу через кілька засідань з черги,
однак в виду аміни Диренши „Руского
народного театру“ порішено на разі пе-
рервати переговори з управою театру
Скарбів. — Ухвалено азамити принадо-
ду на торжественним вечері в зло-
калі тов. „Руска Бесіда“ ВП. Катшев-
ському, артистови місцевого театру у Львові
за його нагоди і старани окола устроєни
аматорських вистав театральних. — Ка-
сово справознавця: Приходи: членські
платили — 196.75 К., добровільні дати
— 216.98 К., з негодок — 18.40 К.,
з пущи — 20 К., з представств 40 К.,
Розходи виплатили 228.35 К. — 288.78
К. — Добровільні дати на будову рус-
кого театру зложили (далше) ВП: о.
Михайло Зубрицький з Мшани 8 К., Н.
Н. 5 сот., Кучма 40 сот., П. Гладилонич
від В. Шелюха 8 К., Малай 27 сот., У-
стинович 20 сот., П. Чайковський з по-
мереу в Комарні 10.81 К., Тов. „Ді-
стер“ 50 К., Л. Ганкевич з вечери Шен-
ченківського похоронів гімназій і школи
реальної 70 К., І. Борне з Кракова (ска-
дка) 12.67 К., Кошко 40 сот., Заць 60
сот., Іванець 45 сот., М. Мельник (від
учеників Тернопільської гімназії) 10 К.,
І. Бурачинський з Киждвора 2 К., Н.
М. зі Львова 2 К., В. Івнатів (абри-
н. Беніша) 8 К., о. Ос. Скоморовський 5
К., Др. Яр. Кулачковський 10 К., В. Чума
(з весла и Гузевича) 10 К., А. Вігнов-
ський з Бібрі (скадка) 4.73 К., Гуме-
нон з Сокиринськ 14.70 К., з пущи
„Нар. Терголат“ в Сятині 20 К. — Проє.
Піларий Огеновський жертвував на цім
товаристві ілюстроване видання „Гайла-
мів“ Шевченка. — Товариство Котля-
ревського збрало досі на будову театру
2,823.11 К., а товариство „Прогресиві-
ст“ 60,215.62 К., — разом 62,438.73 К. —
Сей фонд в справді дуже малий, а при-
чиною такого пинного его зросту є
байдужність, з якою зверх тримісячовий

Льонка, що прийшов за хви-
лку разом із Марискою.

Мовчки пересунули ся серед
порожніх куліс і приставок
всіх тих та за хвилюк най-
шли ся на вулиці.

Тут було вже зовсім пусто.
Пів години минуло від пред-
ставлення. Навіть цікані побачи-
ти акторів, а властиво акторок,
що вертали з гардероби, розій-
шли ся. Коло самого будинку
панувала тишина як і на даль-
ших вулицях.

Служниця Ядвіга пішла з ко-
шем цвітів скорше наперед.
Ядвіга в Льонком інші поволі.
Вона змучена з прибілним ли-
цем із похиленою головою, лін
із здивованем в очах, неспокій-
ний. Раз у раз отирав уста,
хотючи промовити та замикав
їх скоро, не маючи відваги пе-
рервати мовчання.

(Далі буде.)

русский народ в Галичині відноситься
до своєї драматичної штуки. Видля то-
варства відноситься проте до патристич-
ного почуття неї ВП. родимий, аби при
всій нагоді не забували про важну
світину драматичної музики. Головно
звертаємо ся з отсим завданням до ВП.
Членів нашого товариства і до тих До-
бродіів, що в їх руках знаходяться се-
години на будову руского театру на за-
гальну кшту 4.000 К. Як-раз за кілька
днів маємо першого читця, то і зінша
нагода зібрати більше девет та прислати
їх нам на „добрий початок“ нового пі-
ролу.

Про народні школи в Англії писав
книжечка часопис „Schoolmaster“. Чи-
сло дітей, що записувались собі школи,
є незначайно велике. Статистика ви-
казує, що зі записаних до школи дітей не
приходить до школи дивно коло пів ми-
ліона. В самім Лондоні є 190,000 шкіль-
них дисертирів. Они то становлять бу-
дучі лабони волопогів, злодіїв і розби-
шаків. Дивно, що родичі замість карати
свої діти за неходжене до школи, вераз
їх за те похваляють, або що найменше
рівнодушно на се дивлять ся. Винес
сам тижж сам зарад школи. Траває се
нераз, що учитель або інспектор бере
першу айшу дитину зі школи на пла-
тну службу, а родичі раді, що їх діти
самі на себе заробляють. На 600,000
дітей ледя 50,000 ходять до школи по
12 роц. Сі відносини в школах ароста-
ють від годі, як побіляло ся число
учителів. В 1851 р. було в Англії 70%
учителів а 30%, учительок. В 1870 р.
сі відносини аривали ся, але в 1900 р.
було знова 75% учителів а 25% учи-
тельок. Уздібених на учительську посаду
вимагає ся дуже мало: жінщина му-
сить мати що найменше 18 літ, іспиту
зрілості не треба, але свіденство ще-
плені вісни мусить бути залучено до
подани.

Посол Пігуляк запрашає сим
своїх виборців і Русинів з Чер-
нівців і з околині на посольське
сироздане, що відбуде ся в поне-
ділок, 1. ст. липня с. р. о 7. го-
дині вечером в салі „Народного
Дому“ в Чернівцях. Далши сир-
оздані на провідній відбудуть ся
в протажу місяця липня с. р.

Заряд „Рускої каси“ в Чернівцях
подає до загальної відомости, що години
урядові в касі в під 9 рано до 3 по-
луудині а в неділі і свята гр. ориват.
під 10—11 рано. Воні виплати і випла-
ти можуть наступити лише між 10—12^{1/2}.

МАЛИЙ ФЕЙЛЕТОН

Антін Крушельницький.

Перед від'їздом.

На постелі лежить памі Наталя
Кравчинська в невеличкій темній кім-
наті. Під головою дві подушки — другі
дні за пачею під стіною. Її прериває
покривало, так що лише голову видно
та лице, та й то не дуже добре, бо го-
лову заслонили їй чорним серпанком,
аби їй мухи не додали.

В кімнаті тихо — нема крім неї
нікого. Тай вона не порушить ся, хіба
що хартити раз-у-раз здавсеним, хри-
павим голосом. Нараз ринули двері
від сусідньої кімнати. Війшов молодий
жучина двадцяти літ. Розглядає ся по
хаті, потім наблизив ся тихо на пал-
ках до ліжка. Його вигляд сумний, в
очах і на лиці мадрість ся жалі. При-
сунув собі присіло до ліжка, підвер бо-
рону правом руком та сідить кожний
віддих, кожний рух коваючої.

Він зашпирити нервовий рух під
покривалом. Сей рух побіляв ся, під-
сував ся гори. В кімні піднесло ся по-
кривало, а від него показала ся рука.
Тонка-тонка та суха, лише пість, та на
ній звисала жовта, поморщена шкіра.
Морщини на ній стільки, що й до айну
не почисив би.

Та не було вже сили в тій старе-
чій руці. Наталя хотіла піднести її в
гору, але рука она безсилно па дж-
но. В грудях коваючої захрипів — не

мо кашель, не то хартити. Вона руши-
ла головою, хотіла піднести її, голова
однак попала ся талож взраз на по-
душку.

— Се ти, Володко? — прошептали
уста Наталя.

— Я, бабуню. Відирати нас?

Та відповіли не було.
Володко відійшов серпанком із голови,
відирив покривало по груди, та відійшов
ся в сей живий кістий. Ні дрібни меса,
ні м'ясні на цім тілі. Груді — то
ребра покриті шкірою, лице — се дві
беззубі щокі з великою прогалиною, що
зарисувала ся між одною щочною та дру-
гою. Очи — се дві глибокі ями, що за-
пали ся між пістю чола та горішньою
щочною.

Володко дивить ся на неї; йому
жалко бабусі, що вона так мучить ся.
Чому смерті не розваже її із сям нуж-
деним жити, із сям муками? Нараз
відирив ся очі коваючої. Вона глянула
на Володку, прошептала лише незрозумі-
мі звуки, відтак стала рушати голо-
вою та руками. Володко порозумів її.
Хотів сісти. Підійє її легенько, підсу-
нув обережно подушку під плечі.

— Така така... до... до... до... до...
— прошептала троха невразливіше.

— Клякай... клякай... клякай... тут...
тут... клякай... — вилетіло п'яканиць
раз із її уст.

Володко кляк механічно коло ліжка,
зловив голову на подушку. Її руки впа-
ли на його голову.

— Багато... скажеш... тебе... багато...
скажеш... Най... най тебе... Бог благо-
словить... Най тебе Бог веде... в цілім
житті... Най тебе не випускає... зі своїх
оцих...

Володкові закружили ся слози в
очах. Підвів голову та став цілувати
бабусю по руках. В одній хвилині про-
майнула йому перед очима ціла його
молодість. Дитиною виколесала його ба-
буня, потім водила по саді та навчала
молитви. І як йому стало жалко тих літ,
коли він молив ся щиро до Бога з ві-
рою, що всі його просьби вислухає Все-
вишній! Він слухав тепер благословен-
ства бабусі, слухав, як вона віддала його
в оцику Богу, слухав, але в його ду-
ші відбивала ся холодна критика. І він
уважав себе негідним сього благословен-
ства коваючої бабусі, її глибокої віри,
з якою віддала його в оцику Богу.

Голова Наталя впадала на подушку.
Її ація роз'яснило ся, виногодило ся —
на ній змалювало ся якесь вдоволене.
Вона стала говорити спокійніше.

— Ти коли прийшов?

— Нині. Тільки що.

— А в така слаба... синючку... Я
так вижидала тебе... хотіла тебе побачи-
ти... поблагословити...

— Бабуню болять де?

— Ой болять, синючку... болять...
всю мене болять... кожда кісточка... Не
хоче Бог милостиний... змишувати ся...
заврати мене до себе...

— Ей, де бабуня будуть іще мми-
рати! От уже літо. Іще бабуня будуть
ходити по городі.

— Ой ні, синючку, ні... Куди мені
уже ходити... Я рушити ся не можу...
Видиш, так піднесуть мене... підпруть
подушками... то треба дивля ся на той
світ божий... Піднеси, сину, стору...

Володко підніс стору, відчанив ві-
кно. В хату повіяло свіже повітря, впа-
ло аєне проміння сонця.

— Який прасний час... Коби так
було гарно на моїм похороні... Так було,
пам'ятаю, коли довали мого... небіжчика
чоловіка... Не знати, де йому там Бог
присудив...

— А деж би, як не до неба. Небі-
жчик хло бун добрий чоловік.

— Ой де, де, синючку... Нагрівив
пін... пай йому Бог простить... богато в
своїм житті... Казав раз бити парубка...
тамлю, як нині... розтягнули його два
гайдуки... а він бия та бия... аж дупу
винер із него... Сионав зараз вечір... За-
сиди, сину, вікно... бо мене світло ра-
зить...

— Та нехай іще троха.

Але відповіди ає не почув. Очи
Наталя замкнули ся, голова рушила ся
в зад, лице посиніло, в грудях зачало
кленотити. Володко дивить ся на неї та
дивить ся очима душі. Хотів би підчу-
ти, що з нею дієт ся в сей хвилю. На-
раз хартити в грудях утихло, віддих
почав слабшати, слабшати — далі не-
мов урвав ся. Володко прикинув, метнув
ся в двері, а за хвилю вернув із усею

рідною. Перелісаний батько шнур ся
до ліжка, став ридати та молити ся.
Мати вихопила воскову свічку, що сто-
яла на столі, завітала її та відкинула
в задубілі пальці коваючої. Малий брат-
чик прикип і собі та став також пла-
кати та хрестити ся. І Володко кляк при
ліжку та заловив голову в долоні. Ри-
дане батька поміняє з молитвами, плач
матери, брата, все те крутило ся в його
голови. Все те злило ся в якусь дилу
гармонію, що вилучала недалеке ліхо.

Та Наталя дивил ся. Вона чула,
що діяло ся кругом неї, не мала однак
сили відкрити віна своїх очей. Чим далі
губили ся звуки, що доходили доїд до
її слуху. Перед її душою виступили дав-
ні картини її життя. Вона в горілі. Позе
праз із наймичкою грядки. Нараз чує
крик сусідів: Горить! Оглядає ся: її
хата в оци. Летить боржій, але з огню
ніже не можна нічого врятувати. Вони
лишили ся неї в одній сорочці. Аж тут
сусіди, що мешкала з нею через сін, в-
парбили крику.

— Де моя дитина? де моя дитина?
Згоріла! Падоньку мій нещасливий, де
моя дитина?

— Люди впадають ся на агариша,
витагають із під припечки дитану, що
згоріла на вуголь.

Мати наде зоміла на землю. Аж
тут підбігає старий її син.

— Мама як утікала, понула Ка-
трусу, і вона сховала ся під припечку.

Картина змінюєт ся.

Вона прийшла до Заліцких до сина,
що ходив тим до школи. Дивить ся, а її
Михась бігав по місті з дидицями.

— Гов, Іване! Стань! Заклич па-
нича!

Іван сипив коні. Покидав Михаса.

— А ти драб! Ти смарачу! То
я твоїй нані борбенію сара, то я мі-
шок муш, то я два кірші барабелі, а ти
по місті тіпаєш? з жидками?

Тай у кари, тай у кари.

— Ругай, Іване!

— Куди, проку нані?

— На станину.

Виходить різничка.

— То ви мені так сина пантруєте?

Вя його так дозирате? Я прийшла як
добра до него, а він мені по місті лая-
дачить ся? Босня, обдіралий?

— Та деж я його можу доглянути?
Коби то моваде, вирветь ся як вітер...

— Як би ви добра пані, то ви би
дбали про мою дитину! Ви знали би,
яуди він обертаєт ся! Пожди, гал'яно!
Я тобі сирало снідані в хаті...

Вона сидить у хаті та дивить на-
проти на обід. Аж тут чує на подвір'ю
крик чоловіка.

— А ви сні-такі! Ви господній!
То я товчу ся по палових далах, а ви
позаказуєт в хату та хриєт по при-
печках!... Снігні одечка ривоть ся у го-
роді, кури норпають ся по грядках, а
ви і носа не посяжете на двір! А від-ж
сиди котра!

Та де! Вони поховали ся по кутах,
смілих їх було, бо чоловік уже вертав
під напінном. Покичав-покичав що
хвилю, поводи ся у хату тай висті за-
хрипів. А вона сиде в кутину тай пла-
че-плаче! Не солодкими слозами!

— Ото Бог мені світ завязав з та-
ким окришном! Ні в хаті, ні при хаті
не можна нічого утримати ілаз його.
Не даром то ворожизні ні снік ні так не
плазла, як я піддавала ся за него: „По-
живете з ним — побачите!“ Ой побачи-
ла я, побачила свою недолу!

Вона вертає з сивогого весіли. Як
там її шалували!... Посадили на першій
місці. Вона бачила їх обоєчно щасливих
— як вони підійшли собі під пару!...
Коби вже діддати ся оцим — ото би
голицала!...

— Ось вона іде возом та задумала ся.

Нараз бачить, аж там ілаз ліса вихо-
дить хлончик білий-білий, а такий паж
сарний, як мальований. Донге, аєне по-
засе сивиза йому на плечі. Деж її віз?

Хлончик загально боре її за руку. І вона
чуєт ся талож свіжкою, молодою...

— Куди підемо?

— Ось туди! Зо мною!

Вона стрепенула ся. Свічка, що її
тримала у руці, захитала ся. Велі замі-
тили сей останній рух, останню хвилю
жити. Заголосили на всю хату. Одна
невістка притримув посвою свічку в
лохотий руці свезруки.

Принагідні закупна з причини опізнення сезону!!!

в склепі Б. БАЛТИКЕВСТВА молод.

О 35% таньше як передше
літні парасольки, модних кольорів, чорні і леві
з коронками.

О 10% таньше як передше
пеня обува для пань, панів, дівчат, дитий і
убува до Lawun Teppis, Кнаппівскі менш.

О 25% таньше як передше
Соломинні капелюхи і легкі капелюхи фільцоні
і літні шапочки.

Подорожні прибори, склад найгарніших
куфрів ручних і валізок тошки з урядженням
або без уряджень пуделка на мужеські і дамські
капелюхи — отві на парасолу, коні на ху,
торбинки.

Мужеське біле, англійські зефіри, конітри,
манжети і краватки.

Найліпші МАШИНИ ДО ШИТЯ

є так звані обручкові (Ringschiffchen).

Сі машини йдуть дуже легко і надзвичайно швидко (2000 шитків на хвилину).
Сі машини мають прилад до гафтованя і прилад до острєня
голок та ножиць. Окрім сих маю ще найновіші машини для
шивця, кравця, марів і такі, що шивють для потреби в
перед і взад.

За кожду машину гарантую 5 літ.

Продаю за готові гроші і на викуп дешенше як завжди, хто невірять
най переконає ся.

В. Данилевич

машинист
в бровари Штайнера ул. Двірцева ч. 21 в Чернівцях.

Для селян! САМОДІЛАЮЧА СИКАВКА

до
підливання всяких рослин

до пошеви для менших потреб.

МАШИНИ

до кошеня і громадженя сіна, трави і збіжа.

Найліпші

Машини до сїяня

єсть Пр. Манфорта і Сп. найкращої конструкції

„АГРІКОЛЯ“

(Систем Шубраха)

сїяти нею можна всілякі зерно, незміняючи колес
сід гору і долину. Хід має найменший і найбільш
тривалість і дістати таку машину можна за дуже
найтаньшу ціну.

При ужитю тої машини можна за-
скати на часі, роботі і грошех.

Праса ручна до сїна і соломи, молоцарні, машини до
чищення збіжа, плуги, борони і т. п.

виробни і підтанки лімо спеціальністі під гаранцією в найкращих
і найліпших конструкціях фабрика

PH. MAYFARTH & CO.

kaiserl. königl. ansechl. priv. Fabriken landwirtschaftlicher Maschinen

WIEN, II. Taborstrasse Nr. 71.

Фабрика нагороджена більше як 450 срібними і бронзовими медаллями.

Каталоги і цінники на надане вишлос франко.

Попишує ся заступник і розпродавач тих машин.

Рік заснованя 1892.

Товариство взаїмних обезпачень

„ДНІСТЕР“

Львів, Ринок ч. 10. (дім „Просвіти“)

перше і одинокє руске Товариство асекураційне, обезпечая будинки,
і всі предмети движимі проти шкід огневих.

„Дністер“ припоручили Присвящ. Ординаріати Вєч. Духовенству і
підпис всіх трєх Єпархій.

Фонди гваранційні „Дністра“ з днем 31-го грудня 1900

Фонд резервовий . . .	311.540	кор.	11 сот.	} разом 520.406 к. 65 с.
Резерва премій . . .	171.942	"	"	
спеціальна . . .	6.000	"	"	
Фонд емеритальний . . .	30.924	"	54 "	

Тарифи „Дністра“ дуже умірковані. Надвишка річна розділяє ся між
члєнми в формі зворотів. За рік 1900 дістають члєни 8% звороту
в премій.

„Дністер“ виізлати до 31. грудня 1900 підшюдовань 2.120.834 кор.
Шкоди ліквідують ся безплатовочно в присутності Делегата і 2 члєнів.

Подієи „Дністра“ приймають при помичках гіпотечних: Банк крає-
вий і Банк ощадности у Львові, Коломиї, Самборі, Долині, Снятині,
Городені, Теремболо, Заліщицях, Городну, Ярославі і Богородчанях.

На житє треба обезпечатись тілко через „Дністер“ в Товаристві
взаїм. обезпачень в Кракові; з таких обезпачень через „Дністер“ іде
часть провіант на рускі публичні добродійні ціли; подієи і клопи пи-
дає Краківське Товариство рускі.

„Дністер“ пошукує способних агентів, особливо селян господарів в
окрєстностях, де єще нема близько агентів „Дністра“. — Агенти за-
робили вже 274.964 кор. провіант. — Зголошеня о агенції треба
вносити до Дирекції у Львові.

Селяни обігають ся тілко о агенції „Дністра“.

Від огню обезпечайте ся тілко в „Дністрі“.

Найкраще обезпачення є в „Дністрі“.

І. Файлес

усувач нагиток

Чернівці, Руска ч. 6.

Яко дамська фризьєрна
„Secession“

як також спеціальєтє у всіх парі-
єлєх дамських фризурєх поручєє ся
пані

АННА ВАЙС,

Чернівці, Tempelgasse 6,
(салєон фризьєрський Леона Вайса),

котра у Відні за знаменитий смак
у стилє „Secession“ і за фризьєр-
єву техніку була подвійно відзна-
чена медаллями.

Ціни приступні.

Виходить в Чернівцях
щодорож, п'ятницю і неділю.

Редакція, адміністрація і експедиція:
улиця Петрівська ч. 2.

Рухомі листи не лише на попередній
загрозі, — Рухомі листи не лише на попередній
загрозі, — Рухомі листи не лише на попередній

БУКОВИНА

Передплата на „Буковину“

на пів рік	20 Кор.	— сот.
на рік	40	—
на чотири роки	160	—
на місяць	1	70

Подорожні чекати коштують 16 сот.

Передплата і підписка на іноземні
платні в Чернівцях.

Справоздане посла Пігуляка.

Посол Пігуляк подавав учора, як се ми знаємо, були, перед провідниками своєї партії і мужами довіри всієї партії справу зі своєю діяльністю в раді державній. Насамперед згадав про свої заходи, щоб злучити всіх руских послів в один клуб, що на жаль і сподулося не вдалося, але з іншим своїм дійшло хоч до лінійних відносин між рускими послами обох клубів. Справоздавши злучився з групою послів Барвінського, бо описання малої групи послів не має вигляду на іллі усеїх. Утворивши „народно-русский клуб“, з'єднався з сьомим клубом з іншими послами славянськими в „Союз славянського центра“, до якого належало 21 послів руских, словенських, чеських і хорватських. Є надія, що сьомий союз зростає небавом на 40 послів, що творили б уже значну партію, а коли ні, то „Народно-русский клуб“ стане й собі зовсім відділом.

Справоздавши описує відтак відносини в парламенті за час безробіття перед великими і час горячкової праці по величезній, тиху обсерваторію чеську і посередній напівку, відтак умови правительств в Чехії і Німеччині, а почасті і в Польщі, що й забрали за те міжгороду нагороду, надали всі інші народи прийшли майже з нічим, ба не могли задати жодної сьомої величезної сторони навіть промовити устами до своїх послів про великі приклади, які їм діють. Серед таких трудних і несподіваних обставин здалося усе. Пігуляк прийшов до слова, щоб хоч кількома словами ознати ся про приклади руских, яких на його жаданні спіймав і пос. Барвінський. Посол Пігуляк пропонує раді державній і правительству найважливіший жадання руских, руских у своїх 7 вносеннях, домагаючи ся руско-гінимати поза Чернівцями, розширення паралельно в Чернівцях на висоту гімназії, заснованих приготування курсу при сьомих паралельках і їх реорганізації згідно викладової мови, апробати учебників прав. реалії в рускій мові і пра-

вонном, стівенний для кандидатів духовного стану, руских паралельно при прав. хлосачій школі в Чернівцях і двох міліонів корон для адержання емігрантів руских до Америки. Два вносення, а то: апробата прав. патримонію і приготування курсу при чернівській гімназії вже погоджені в нашу користь (Славно!), а на далі є новина налі. Крім того зазначив пос. Пігуляк зверх сьомої справ дрібніших і приватних, в яких удавали ся виборці до него. Крім того не снуєся посол Пігуляк з очей, як сказав, головної задачі свого життя, себто аби синути з православних руских соромно армо румунізаторське. Своє справоздане закінчив пос. Пігуляк промовою, щоб присутні висказали свій суд про його дотеперішню діяльність і погляд на будуче. (Гучні оплески).

Провідник зборів, пос. др. Стоцький, отримавши дискусію, просить справоздавши о висновках вірогідних відносин в „Славянському Центрі“, бо дехто зазначає пос. Пігуляк, що злучився в ній з католицькими клерикалами.

Пос. Пігуляк відповів, що в справах релігійних має кождий член клубу вільну руку, та що такі справи не порушують ся ніколи в клубі.

Справоздавши для ще на кілька хвилин висловив учасників зборів адопційну відповідь, а по вичерпаній дискусії навізав збори пос. Пігуляк одноголосно повне довіря і щиро по-даку.

3 політичної ниви.

В уторнім сьомі президент мілістрів Сель зазначив що з огляду на ніше сьомі, парламентарне позагодуване вчорашнього пропозиція неможливе. Клода буде отже означена Порокою. При дискусії над законом о incompatibilitas, п. Газри порушив звітну справу Угроні, і запису законів неспівать, бо прями-ром справа Угроні, котрий ділав про-тив найважливіших інтересів краю, не підпадає під его постанови. Угроні

жодяв від чужої держави міліонів. Зі становища обговорюваного закону не може сну за те нічого зробити. Угроні зазначив багато. Однак на щасте загра-нична політика лежить в так сильних і добрих руках, що ніякі інтриги не були би їм шкодили, навіть коли би Франція дала ся була піддурити Угроні. На Угроніні кождий є прихильником тридержавного союзу, і нема в цім краю нічого, котрий не уседин би ашні Угроні. — П. Польоні не боронить Угроні, але пригадує, що Бані також старав ся за границею о міліонний виборчий фонд. П. Вішовтай боронить Угроні, і також твердить, що Бані старав ся о виборчий фонд в Австрії, а се також заграничний грім. П. Комут зазначає, що его сторонництво єсть за тридержавним союзом, і осуджує всі заходи о заграничний грім. Остаточо закон о incompatibilitas прийнято.

Daily Mail оголошує вісті з Капштаду, котрі в Лондоні викликали великий неспокій. Напад Бурів на Капштад має що раз поважніший характер. В наслідок нападів міліонних рекрутів іміліонна армія числить вже 10,000 людей. Край в чотире-пятиху Кенгард-Дортрахт, Вілловмор і Наматва є в електричній посідані Бурів. В окрузі Кріфтера заповнюють в рішучий спосіб, що повстане з Капштад розросте ся до величезних розмірів. Генерал Френч не чує ся в силах побороти сьомий рух і домагає ся більшої допомоги. В палаті послів мілістрів війни зазначив, що після послідних доносів з Капштаду, лише коло два тисячі Бурів стоїть в пози. Війна коштує тепер щодня 1 1/4 міліона фунтів стерлінгів. — З трансваальського посольства в Брюсселі доносить, що др. Лейбо від дошного часу дуже занятий тайними переговорами і що безперерно одержує деномі від командантів військ, що очевидно може дати ся лише в порозумінню з Англією. Говорить також, що Бізлов в послідних часах посередничив в користь Бурів. — В околиці Райку Англії стріли ся з кошовим відділом Деліре. По стороні Англії погибав тогди багато людей; мамо того они добули 71 воїн. — Про напад Кріштора на англійський відділ під Ватерклофен

доносить, що Бурі 17 Англії убили, 32 ранили і 102 полонили. Англіїський відділ розбито на прах. В битві під Кайнентеном Англії стріли 11 убитих, 28 ранених і 47 полонених. Кріштор зворнув ся в сторону Зонерфесту, на сьоміх полонили Капштаду.

Будова руско-народного театру у Львові.

На розі ул. Рускої в Підвалі, на-протів Успенської церкви заносить ся двоповерхова каменица, в ній руский „Союз“ має свій мовал. В камениці містит ся ще в партері торговля, а на обох поверхах кватире, мабуть лише до осени, вілять в гімназії. Мура, дах, двері в добрім стані, не без того, що камениця камениці не потребував би там робити що року деяких аданцій. Фронт камениці під Підвалі довгий окол 32 м. а бік під ул. Рускої висить окол 20 м. Перед каменицею лежить на 12 метрів широкій сквер, який при перестрої сьомої камениці має би в агляду на регуляцію улиці бути забудований. За те на розширені Рускої ул. підішло би 4 1/2 м. Так передтавляє ся площа, на якій мала би стати камениця нашої драматичної музи.

Над закінченням будинку відбула ся одна з важких тригодинних ожилена дискусія в „Рускій Бесіді“. В нараді брав участь понад 20 осіб, виділених товариства „Пресвіта“, „Рускої Бесіди“, Товариства ім. Котляревського, членів 6. Комітету для будови театру, театральної комісії правого відділу і запрошених визначних руских. Почав до сьомої зборів длао товариство „Пресвіта“, якого Вахля на засіданні обговорював справу купки агадані камениці і в засіді порішив єї нібутти, а щоб азокже доси зі складок фондів (звик 60,000 к.) самому не розпоряджати, запросив до участі в нараді ширший гурт людей, що займали ся, або тепер займають ся справою будови театру у Львові. Народи отворив п. Розанчук, що го-

5) МАРІЯ СЛОВОДИВНА.

ШТУКА.

Далі.

Так дійшли до мешканця Ядвіги.

— Добраніч Льонку! — промовила Ядвіга простираючи до него руку і не затримуючи ся ні хвилю.

— Що? Що? Добраніч?!...
— Чейже не добраніч? — відповіла різко.

— Ти говориш се так серіозно?

— Що ж ти не хочеш, аби я казала тобі добраніч?... Ну, то бувай здоров!..

— Ядвіго!..

— Чого хочеш?

— Що стало ся тобі?

— Нічого... Я роздразнена лише троха.

— Розлею?

— Так, так по часті... і...

— Чому ж не скажеш мені всього?..

— Прости мені. Я не настро-

ена нині до розмови з тобою в тім напрямі.

— Зі мною?..

— Добраніч, Льонку мій! Не гнівай ся, я тебе люблю!

І занадто міг стимулю ся, жидосла ся на пальцях, діткнула ся горячими устами його уст і в одній хвилині майже зачинила за собою браму. Він стояв остовіплений. Не знав просто, що стало ся з ним. Чув горячі уста Ядвіги на своїх устах. Тепло перейшло ціле його тіло, врешті нагло остигло... Ядвіга відійшла, він дригав цілий і довго, довго ще стояв перед її вікнами, в яких ні на хвилю не заблистало світло. Врешті учувши себе змученим, вертав поволи додому. Не тямив себе, не бачив, куди йде... Лише уста його повторяли все: „Що їй стало ся? Що їй стало ся?..“

Ядвіга тимчасом, прийшовши до хати, не наваля сьвітити лампу. Веліла служниці лягти спати, а сама знявши капелюх і загортку, кинула ся убрата на постіль.

Її долова горіла, сили оу-

стили її зовсім, вона лежала мов мертва, а заснути не була в силі.

— Ох! ох! ох! Боже мій! Боже єдиний! — виривали ся слова з її уст разом із зітхненнями.

— Що я маю робити? Що діяти?.. — повторяла знов та по хвилі зовсім замовчала.

Лише отверті широго очі і прискорений віддіх вказували, що вона не спить, а думками працює тяжко.

IV.

Сонце почало сходити, коли вона вснула врешті. Встала за те пізно. На її лиці були сліди сльоз, а очі запухли.

— Чи ви не хорі, Ядвіго?

— Або що?

— Дуже вже виглядаєте... і здаєть ся мені, ви не спали добре сьомої ночі. Щось вам дола-гає?..

— По правді нічого... Але моя вдача така глупа, що я роблю собі багато з річій, про котрі й думати не варт.

— Ну преці раз ви самі

прийшли до того пересвідчення...

Бо я вам се раз казала, що ми артистки повинні бути все спокійні, безжурні, свободні, журити ся лише сьомим хибом, що тнеєть ся сьомі і рілє наших... А ви навіть і сьомий журб не можете мати. Маєте талант, красу і всі прикмети, яких треба, аби стати сьомою...

— І слава заступить усе, всьоме інше?

— Не розумію вас...

— Чи панна Ядвіга встала?

— Ах, се пан Лев! Уже другий раз нині, а я не казала вам сего.

— Попросіть його до себе. Я буду готова за хвилю.

Льонку усе на вказаній місці в маленькій, пересадно устроєній кімнатці пані Желіхоської.

Лице його було бліде, очі блискучі, червоні, трохи запухлі, свідчили про але переспану ніч. Він був неспокійний.

Впливши очі в двері, що вели до кімнати Ядвіги, порушав ся нетерпеливо за кождим голосієм шепестом. А коли по недовгій хвилі двері відчи-

дова „Просьвіти“, представив справу купця каменний, яку сторговано за 94.000 к. та заявив, що остаче лінійні по згоді лібрих емісії контрикт і виплатити першу рату. Почім п. Нагірний представив наочери теперішнього виду і стану каменний і мачого станути на тім місці театру та недає дещи важкийші да-ти фінансові що-до каменний. Над спра-вою купця сої реальності розвинула ся дискусія, в якій забирали голоси п. Гро-нин, В. Мороз, проф. Г. Огоновский, ди-ректор Нагірний, проф. Копоруд, проф. Вахнин, др. Савчан, Паньківський і ин. Проти купця піднесено запит, що се місце рішучо за мале під будову театру, тим більше, що нині існують для те-атру даско (хучі) лінійні поліційні а огладу на безпечність: заходить також оуміти, чи місце рада згодить ся на будову театру в тім місці і чи підсту-пить плану перед каменницею, а навіть, піднесено за високу ціну. За купцем промовляв ся обетавана, що на разі ці-на реальності упала, що годі буде пла-ти відновити місце, а коли тако бу-де, то буде єдино дороге. Навіть магі-страт хедик чи хадик айше місце на високу петичію Товариством ім. Котля-ревського.

Прийшло до голосованя над трема внесеними, які менше більше так зну-чати: 1) уперейти над предложем „Про-сьвіти“ до порядку денного (п. Грози-ка); 2) закунати каменницю аж по до-кладній перевірці, чи на сім місці бу-де можна побудувати театр (проф. Ва-хнин); 3) приступити до закупи ка-менний, а тим, що на сім місці стане руский театр (д-ра К. Левіцького). По сформованню внесень председателя на-ради зарядив перерву, аби виділи і ко-мітети могли нарадити ся, не мають го-лосувати, пожемо згоджано ся, що по-длий виділи чи комітет має один голос.

При голосованю перші два внесення уклали, а третє перейшло, але доповнено его отені: Комісія зложена з інженерів пп. Левіцького, Нагірного і місцеого бу-дівничого при участі кількох членів на-рад має нині перевірити згадане місце і висказати свій оуд, чи на сім місці може стянати театр.

Справа купця має стати вирішеною до вторника дня 2. кінця.

НОВИНКИ.

Календар. Серода 20. (3)/VI. С. м. Методія, в. о. Казиста, Атанасія; Р. Аппіта. — Четвер 21. (4)/VI. С. м. Юліана, Аеродісія, Терентія; Р. Удъріа.

ниди ся і станула в них Ядві-га, він зірвав ся горичково, але в ту-ж мить мов остовнів. Не був у силі промовити слова. Ядвіга підійшла до него, подла йому руку і сподібно, весело, мовби нічо не зайшло, почала розвинувати про річні дрібни-ці. Він мовчав усе, та лише вплив у неї очі широко отво-рені, новні здивовані.

— Льонку! Тобі що? Чому так дивив ся на мене як на непрі-томну?

— Бо я справді не можу зрозуміти...

— Чого ти не можеш зрозуміти?... Ха! ха! ха! Якій же ти сьмішний, коли так дивив ся на мене!...

— Я сьмішний, сьмішний, правда!...

Голос Льонка задрожав.

— Ну, ку! Не гнівай ся! Я не думала обидити тебе! Льон-ку мій! Льонечку коханий! — почала його гладити по лиці.

— Ха! ха! ха! — засьміяв ся сухо, відсуваючи її від себе.

— А се знов що?

— Те, що ти комедиянтка.

Сим разом його голос набрав сили і певности. Тепер вона ткнула на него адивована.

— Льонку, ти забуваєш ся!

Ювілейний концерт „Львівського Бо-яна“ вчинив дуже гарно. Велика сяди „Народного Дому“ задли помістила всіх прагнущих зблизити ювілейне торже-ство так симпатичного товариства, яким є „Львівський Боян“, та почути „руську пісню Благівісню, гармонію, мшну“. З „Бояном“ обходив також 10-літній ювілей головицана в сім товаристві проф. Володимир Шухевич, якому зроб-лено скромну, але приємну овалію. По відіграню першої частини повною ор-кестрою 30 п. н., коли проф. Шухевич виступив на естраду почитати зібраних на сім святі гостей, диригент „Бояна“ п. др. Федик в короткій промові піді-бавив проф. Шухевича, яко голови товариства, і в доказ признани его за-ходів омоло розвитку „Бояна“, вручив ему від Боянців в дарунок золотий перстень. По концерті, який починив ся по 11. год. в ніч, відбув ся концерт в павільоні реставрації в присутстві парку, де при численних промовах і тостях переведено час до пізної ночі.

У Галицького намісника гр. Льва Пінйського відбув ся омаді посольський обід на 34 осіб. Між иншими запро-шено на обід: міністра д-ра Пентана, о. митрополита Шенганського і архієп. Білгородського, б. міністра Адама Сидже-ловича, президента Малаховського, проф. Вахнин, о. Мандиченського, Володи-слава В. Чайковського, д-ра Нордана, Ст. Сидельовича, ресторана Крушевича і Німентовського і др.

Міста Галичини після послідного списку населення челять разом з війско-ними закладами, котрих число подіємо в списках: Бохин 10.061 (691), Броди 27.361 (888), Бережани 11.443 (832), Бучач 11.756, Дрогобич 19.432 (82), Ярослав 22.660 (4.358), Язго 6.571, Коломия 34.188 (1.890), Новий Савч 15.724 (575), Подгурже 18.153 (490), Перемишль 46.295 (8.165), Рипів 15.910 (2.269), Самбір 17.939 (771), Сніжк 6.365 (804), Станиславів 30.410 (3.397), Стрий 23.205 (825), Тернопіль 30.415 (1.724), Тарнів 31.691 (2.426), Володимир 6.328 (532), Золочів 11.812 (1.899).

З Києва. Дружина російско-мале-русских артистів під управою п-ні Ра-мірової виставила від 19. до 27. с. м. отей українські штуки: „Юрко Донбуг“, драма в 4 діях зі сьпівами, хором і танцями, сюжет взятий з епохи боротьби Чорногорських Русів з Турками, Старинного; „Наталя Полтава“, оперета в 3 діях Котляревського і „Вечерини“ Шиньського; „Маруся Богуславна“ істо-рична драма в 5 діях зі сьпівами і тан-цями, М. Старицького.

Господином подаємо тут спосіб, як в літі охоронити месо від зіпсути. Вкладає ся месо до глининого горшка і вливає ся цілком молоком квасним або солодким, яке також вливає. Описав ставити ся горнець в пивниці. Таким способом можна переконатися месо в єди-нім стані навіть цілий тиждень, а пе-ред ужиття треба месо добре перепола-тити і висунути полотенцем. Сего способу уживають у Франції, а молоком з під меса кормлять безрого.

Шкільна реформа в Росії. Комісія для реформи в середніх школах під проводом міністра Валуєвського ухвалила: з початком шкільного року 190/2 внести в гімназії в I. і II. класі латин-ський, а в III. і IV. класі грецький, а в-номість увести в двох класах класик науку історії, а в усіх класах науку географії. В реальних школах вводять ся в I. і II. класі науку історії і поглиблює ся науку математики в I. а географії і наук при-родних в II. класі. В 1902/3 р. переі-мніть ся перші п'ять класів гімназійних, а в 1903/4 р. заведе ся амінену про-граму в трох старших класах, так, що в 1905 р. покінчить ся ціла переі-ня. Укінченням середню школу буде при-п'єднувати право і повелі в службі військової і при вступленю в службу державну.

Фабрика налік на Україні. Звістие загально, що наші люди милосердять ся дуже над бідними і жалілими та оном-гають їх чим хто може. Се єсть адаєт і причиною, що у нас жебраків даємо більше як деінде. Нехай лиш хтось саривить ся та стане стогнати, викличе зараз чувство в наших людях і знайде поміч. Тому то у нас були з давен да-шна фабрика жебраків, котрі навіть горди-ли ся тим, що они „дід з дід праді-да“. Що такі діди допускали ся воі-мних злочинів, що крали дітям і робили з них калік се звістие також. Отже ви-кло, що такі факоні діди не перенес-ли ся до Росії на Русь-Україні, бо ось до-носять з Києва, що там арештовано двоє дітів, фабриканти калік, котрі крім факонного ремесла жебрацтва займа-ли ся що фабрикацією калік. Судство покла-ло, що они крали дітям і робили з них калік, щоб відтак з їх калітва тигну-ти зиски. Діди ті водили в собою двоє хлопців, з котрих одному вивозили очі і відрізали язык, а другому знов по-калічили ноги та пообрізували пальці на руках. Третій хлопець погіб підчас тої операції, коли з него робили калібу.

Месть римської матери. Недавно тому кували ся в Римі в річ Тибрі два хлопці, шкільні товариші Альберто Бе-з-

зю і Ромео ді Фано і Ромео утенив ся. Мати Ромея в своїй розпачі записала чотирмайли-двіти Альберта, бо той мав іти то бути причиною того, що єї син утопив ся. Коли обі сторони прий-шли до суду і матір Ромея побачила там Бе-зю, плала єї така жалість, що она ки-нула ся на хлопця і закрила що хто міг тому переі-мніти, пробіла єї три ра-зи штилетом в живот: Через тебе мій син загинув, то гни! і ти! Матір ареш-товано а хлопця ледки ще живого від-везено до шпиталю.

Пригода ученого. Недавно шайла страшна буря в Берліні і маробила немало шкоди. Також багато людей по-терпіли нещастя, а меж иншими про-фесор Вірхов. Він переходив улицю, як непрожданою пірнав его вихор і ки-нув об дерево. Вірхов аїмів, а ратун-ковсь товариство відвезло его до дому, до заосмотрено ему тяжку рану над лівим оком.

Звірське поведене Англії. Допи-суетелем Daily Express з Канштаду описує подію, яка свідчить про демо-ралізацію англійської армії в полудневій Азії. В англійській буревій сесі Англії спіймали кількох Бурів і на приказ ої-цера поіснені полонених. Нешасливі Бурі ще живи, як ої-цери приклали їх відітати. Але відітати з волі не ру-шив ся виконати сїй приказ. Тоді ої-цери нитигнув шаблю, аби відітати шасливи-ків, але оден з воїків відхилив ся: „На галуні є ще місце на одну особу“. Ої-цери оглянув ся, а коли побачив, що воїки обурені его поведенем, відітмов.

До Вп. Учительства. Зарих друкар-ні „Рускої Ради“ в Чернівцях поідо-мляє, що лиш в канцелярії можна на-бувати шкільні друкарські, та що дру-карні нікому ніколи не давала в коміє друків. Денесні жидівські гандаліри дораджують купувати у них друкарські, бо друкарські ті ніби то взяті в коміє в друкарні „Рускої Ради“. Звертає ся увагу Вп. учительства на сю справу, щоб о-нісая не було таких ошибок як у мину-лому році і просить ся купувати дру-карські лиш в друкарні „Рускої Ради“. Друкарські які ми маємо на складі є всі шкільні на як найліпшій папері і най-дешевше. Замовлення в провінції писала ся відвортною поштою.

З поважанем
Володимир Сетерський,
управ. друкарні.

— промовила простуючи ся гордо.

— Що говорю тобі правду? А так! Я повабув... Ви правди не любите, вашою щоденною поживою є лож, обманство... Бачиш, я не привик до коме-дианського життя!...

— І можеш не привикати зовсім! Але обиджати мене за се, що я повірила в твою лю-бов, се зовсім не чесно. Се вже і між комедиянтами не лучаєть ся... Прощай!

Ядвіга бліда мов крейда, з піднесеною головою, горда і пи-шна, мов цариця зглядом сно-го найнужденнішого слуги, показала Льонкові двері.

Він і собі випрямив ся, ки-нув з легка головою і заки Ядвіга стямилась ся, вибів із кім-нати.

V.

Переходячи по при ліно Ядвіга побачила Льонка, що стояв на тротуарі по протівній стороні і відхилив ся у вікна її кімнати.

Не думаючи про те, що сповняє його желаня, затрима-ла ся при вікні і усьміхнула ся до него як лише уміла солодко.

Він лише ждав на те. Заки во-на стямилась ся добре, він стояв уже з радістю в очах при ній, і цілував її руки.

Але дводнева розлука не ватерла вражіння останнього дня. Ядвіга пригадала собі все і звичайна гордість жінки збу-дилась в ній. Очи сияючі ща-стем і радістю затагли ся в мить мракою суму, рескіпно усьміхнені уста скривили ся болем, а морщина між бровами надавала цілому її лицю вираз думної, загніваної цариці.

Льонко остовнів. Із його ли-ця щезла радість. Не сьміло по-чал вертати ся до порога, не-спускаючи з неї здивованого погляду.

— Сдай прощу — озвала ся перша Ядвіга.

Сів. Хвилину залягала кім-нату прикра для обох тишина.

— Ти дістала мій лист?

— Так! Перед хвилюю...

Як раз мала я відписати, коли...

— Як то, чиж би я помилив ся? Се не ти була у вікні?

— Я!

— Отже?

— Що такого?

— Ядвіго! Хіба ти не чи-тала мого листу?...

— Читала, або що?

— Яж не ждав ніякої від-повіді від тебе лише...

— Ні?!

— Мавш той лист?

— Маю! деж би я мала ді-ти його?

— Позволь, прочитаємо його... Ядвіга ввела лист зі столи-ка і підійшла до Льонка.

Льонко читав у голос: „По-кажи ся у вікні, се буде знак“...

— А, а?

— Отже?

— Чи я показала ся тобі?

— Хіба не мені?

— Я переходячи, затримала ся при вікні...

— А сьміяла ся до мене?...

— Я? сьміяла ся?

— Ядвіго! Я прийшов поро-зуміти ся з тобою, винисити причину... а ти знов починаєш своє...

— Чи ти думаєш досить на-писати „найдорожша“?...

— Ні! не думаю так! Тому стою перед тобою, аби розпо-ніти тобі все і кожди в справді завинив, перепросити...

— Коли справді завинив... Чи ти сумніваєш ся, гадаєш що тут моя вина...

— Добре, нехай буде моя вина. Тому я хочу виправдати ся. Але не розумію знов тебе. Чого гравш ся мою любовю?

МАЛИЙ ФЕЙЛЕТОН.

Антін Крушельницький.

Останній раз.

У похмурій гарно умебльованій кімнаті панувала тишина. Спритні мінували завісами вікна і наводили янтарний сум на сніг снігачку, що й так уже прибрала темні. При столі сидить молодий чоловік і черний окуляр. Підперла чорні долонями і задумала ся. Сиділа так перед нею нерухома. І цюжур не кинувши ще до неї. Логонька пара підносила ся із кили, улігав в немітрі і розливалася ся у ній. Жінка дивилася на нього із під долонь на каву — але не зміняла навіть сего, що вона ось-ось вистигне. Потрачений її мізок перестав працювати. Завмерли у ній усі думки, замалили нерви її тіла.

Нараз вона прокидається ся немов із глибокого сну. Якась відорвана думка продирає ся в її мізок. Потрачений її нерви. Голова підіймається до гори, очі отримують ся ширше і дивлять ся адно-одно перед собою, нічого чувають чогось, нічого хочуть порозуміти, що се діється докола.

Пані Кріпавська потирає рукою чоло, а на її лобі змалюються ся непомірні жаля і біль. Уста шепчуть ледяно чувно: — Пані вже останній раз...

І знов понахде в задуму. Перед очима її душі виринула якась багдартинна. Десь чи велика сідла... ні, театр. Вона сидить в ложі. І її батько і мати. А докола галітло, що її протігнути годі. Театральна зала битком набита. І партер і ложі і поверхи і перший і другий і третій... а вже на галерії, то шийлих не втримав би. А так усюди тихо, майже глухо. Всього немов то чого шийляють. Очі звернені на сцену, а підліх тая і замирає у грудях. І вона дивить ся на сцену. Але сцена закрита заслоном. Нараз стає в сніг темні, оркестр починає грати прелюдію... Сумно, а таку жарну, таку дивну... Різні звуки спливають ся у одну могутню мелодію, вилітають ся в серці слухачів і шарпають душу, першачуть її за собою геть у вічні простори, де ні життя, ні руху, лише одна-одина думка, шалена, пристрасна, дика, дивна, як вихор серед бурі по погідній дині, пристрасна, як перші цвіти любови жінок, шалена, як стадо снолошних тавбух.

Вона слухає сеї музики і вся роз-

пинається ся у ній. Усё перестав істнувати для неї. І її оточення і її мати і батько... лише він, він один живе для неї, живе у ній. На її жилах крилах чарівних тонів злітає до її серця і там убиває всю жать і шепче їй у одно: "Маму, а твій, твій... будь меню..."

Невмигнуче шеле в перед очей ас-слоня. Новий світ розкривається ся перед очима її, світ любови, розкоши, принадного чару... Виривають у ній безжурні, веселі постаті... а їх снів сил-ває на цілющий бальзам на серця одних, а серця других проколює затресними шийликами.

"Маму, що тобі?... Чи не слаба ти?... Там тремтіння уся, а пром раз бе до лиця, раз силіває геть із него..."

"Ні, мамушко, мені ніщо", шепче Маму, шепче ледяно чувно, аби не втра-тити ані одного звуку і голосу Юліки.

У вечорі: — Що тобі, Ма-мусю?... Хто-ж бачив таке! Ти донесла ді-дича, вистигла трих сел... а він — рангом співає... Ет, не гинай мене біл-ше такими дуринками!"

Вона палче-заходиться ся. "Ні, а хви нічим не буду жати, як лише з ним, із ним одним..."

"Маму, дитинко, усюди ся. Ти ще молоді, сьма побачиш волю, яка се сьмійна мрія. Чи-ж ми тобі вороти, обоє в татом?" усюди ся її мати.

А далі так її познайомили ся. Кріпавський відідував їх день-у-день, співав, говорив, сьмійав ся... а вона слу-хала і слухала його, і не могла наспі-тити ся його голосом.

Пані Кріпавська завила очі пал-цями правої руки. Миттю виринули пе-ред нею дві постаті: Вона, молоденька жінка грає на еортенані, а Юліка сто-їть коло неї — співає. І лише спійла ся снів, що не атих його гомін у ній-варті, вона ще не мала часу відорвати пальців від клавирів еортенані, як до її лобі прилипли уста Юліки, горачі, жарні...

— Ні, ні, ні, негідник, негідник, як він мій...

Виза худакми а етіз. Нараз рука скотила ся її на козін, а уста просто ігнали із жаляком:

— ...пан не любив мене... Ах!

Схилила ся, адавила голю руками, припала лицем до подушки.

То адавлений плач зашланує та-шину коінати... то уривані стоїони...

Хвилює тихо. Вона не рушає ся і адаєт ся їй, що не думав її про що. Але се їй лише адаєт ся. У голові ду-шок хмара — неї вони топлять ся, обивають ся у якусь чорну масу, розри-

ною разом... Не розлучаючи ся ніколи із нею, набрав би чоло-вік сили, охоти, енергії... Мав би для його життя, працювати... І чомуж се зажити так щасливо? Преці се щастє заложить лише від нього, від нього самого!

Ся кохана, ся солодка оста-не лише його, його коханою, єдиною, виключно його, його жіночою...

Ядвіга перестала планати. Її очі повні безмірної любови гля-діли на Льонку з повним до-вірем. Під поглядом сьм він минав ся з радості. Промалював до неї, як лише мнів найсо-лодше, найгорічійшими словами любови — тисячі приснг скла-дав на любов, на вірність, ші-дував пристрасно її очі, уста, а вона дрожаючи віддавала йому ті поцілуї — пошляла обійма-ти себе, притискати до серця... Вона чула себе безпечною в його обіймах... І хоч вечір у-крив давно сьвіт, вони не роз-лучали ся із собою...

Задивлені в зорі, заслухані в битя своїх розкоханих сердець потонули у щастю...

(Далі буде.)

нають її мізок, розливають його. Валь-ся в серце, гонять пром до неї жилах, летять на розбуханах каплях то в руни, то в ноги, то в голову. А де лише не запонадуть, сиралляють зараз дні, шалені іррида, ось адаєт в руку і палці руки затиснули ся судорожно, та вже вони в нозі — і ноза скорчила ся, вигнула ся, а вони вже в голові, при-пали до мізку — запалот, вир, як у трубі шаленого вітру... веї перш затремтіли: прижмурили ся судорожно повні очі, на ухах затремтіла тоненька шийра, руни скорчили ся, ноги замалили, в серці немов у фабричній кузні сто обухів бе на усі сторони, розбиває дрібні коїрки, а в голові шумить, шийше, стоїгне сла-жена буря...

А далі тихо...

Шалені елі вітру думок почина-ють розвивати ся... вже лише де-нез ви-летіли у дрібну коїрчину її ертаніаму і там як капля води на зеленім ли-стечку блищать до сонця, грають ся різкими красками, примилують ся до него, передирають ся, просять: "Лини мене, лини мене... най живи ще хви-лину, одну, маленьку, дрібеньку...", а сонце бавить ся нею, злюбуєт ся її крас-ою і враз вилітає летні шийлики її життя, забрав ся до себе — ось так і шийтотні розбуханах думок западають у темні кути і шеляють там, у сьвітлі, сонця нової картини, що родить ся у мізку пані Кріпавської.

За тиждеві вони мають побрати ся вже.

Сидять у кімнаті і шепчуть собі любовні слова. Вона зовить душею ко-жний звук його голосу, а ті звуки —

Тоді вона гадала іншиме: — ...а ті звуки були такі пу-сті, такі глузі...

Гадала найти в них щось, що до-поминало би її життя, що настигло би її жажду шийлих чогось нового — а най-шла сошмійний вогонь, найшла будову красної палати... із карт.

І тоді вже починала розуміти, що він не може дати їй нічого.

Побрали ся.

Його тигно вічно у безжурній арти-стичній сьмі. Вона його жінка?... Нині, завтра... а позавтра... адабав сьмачку... за місяць покинув її, адабав другу. І сьм покинув, лише її, своєї сьмачної жи-ни не міг покинути ся. А вона відчувала се, страх, як добре відчувала, що ба-важдала йому...

І розійшли ся.

Пані Кріпавська поправилася на ліж-ку. В її серці запанувала байдужність, ніяк режигнація. Лише де-нез родив ся жаля... за чимсь, чого сразу не зміла на-знати. Їй адавало ся, що вона любить його. Її душа бажала чогось неозначе-ного. І се щось являло ся раз у виді любови, раз знов неявилося. Так вона й любить і ненавидить його. Хотіла би дивити ся на него, аби напійти свої очі його шийлом, слухати його голосу, що вчарував її, а враз і рада би відійти у ній якийсь новий рис, за який могла би ненавидіти його ще гірше. Але ні, ні, вона й не любить його і не на-видить... вона чує до него страшний, непомірний жаля за те, що він ербував її молоді роки, ербував її щастє, жи-те... Чи могла би вона його ненавидіти?... Його, що був сьмідком найкращих жи-вля у її житю, що вів її у сьвіт ро-жевих мрій, що ерхив у її душі... лю-бов?... Чи могла би ненавидіти чоловіка, що своїм голосом вилівав у її серці чар весняного сонця, запал манних шийліт, тужлі принальні звуки соловейка? Лю-дану, що була якийсь час її житем, її істнованем, що була паном її душі?...

А любити?...

Як вона може його любити?... Ний-ші животи тепер як у раю, і її усміхав ся такий рай... а тепер сама-саміська, онушена... а там він живе й буває... і мо-же й не адаєт ніколи про... чи-ж се мо-жливе?... Ні, ні, він мусить мати дово-ри сумління... а може...

І як не мати їй жаля до него...

— Знаєш Маму, нема білетів.

— Ах, се ти. Що, що, нема біле-тів? Нема? Се неможливо.

— Нема ані одного.

— Але-ж ні, ні, мусьт бути. А ні, то піду на галерію, але мушу бути. Ось-ось, він їде завтра, нині останній раз... Бій ся Бога, чому ти не постара-ла ся шийлише, як ти могла забути разо...

Товаришка закурила ся.

— Але-ж Маму. Чого ти так люби-ваш ся. Піду, може як родобуду.

— Ні, ні, піду й я. Мушу, мушу дістати білет. Останній раз сего сезону і знов рік, а може два, три...

Говорила як не пра собі, крутила ся по кімнаті, шукала загортки, причі-сувала волосє.

Вони вже на вулиці. Біжуть, не зважають на нікого, нічого не бачуть, не чувають. Уже під театром, убігають на партер. Уже пра кассі.

— Нема ані одного.

— Ані одного?

Земля крутиться ся їй перед очима, в очей потемніло.

— Може пані відкупити собі, маю ще два партерові, — підходить до неї молодий актор і простягає два білети.

— Прощу, прошу...

Вириває йому їх майже із рук...

Сидить у кассі, бавлять сцени.

А коли він її Юліку мав повияти ся, вона замала. Заперла дух у грудях і дивить ся на око спонійно перед собою, а в душі переживає цілі віки. Показала зьорнотку на козінках, поправала рукою волосє, прикладла дозону до розжареного лица. І чує нараз сильні оплески докола себе. Се він позиває ся. Завернула на не-го свої очі, шийлині, усміхнені. Слухає його голосу, а в душі співає одну ме-лодію: "Не змінив ся, не змінив ся ані дрібн..." Нараз чує, як її адавало у грудях, чує як якийсь біл підступив їй до серця, як переносить ся із підтам у гору, напирив на гортанку. Зробила рух, аби провинула щось і адавало ся їй, що провинула той біл, але він шийрав ся, шийлише вище, вище, уже в очах, напирив на повні, налив їй о-гнем... Сльоза, дрібна, перлиста слеза підпривить ся із очей... Зловил зьор-нотку, піднесла її до очей, притисла до ний... а слеза скотила ся як багд злі-ада а неба у погідну ніч. Обтерла її не-мамітно. Чує оплески, крики, гамір: "Сла-вно! славно!" — і собі бе "славно", бе дрібними долонями одною до одної, під-носить їх гори... Вік кланяєт ся їй, їй також. Мусьт азімити її. Бачив, як во-на одушевляєт ся його сьміом, радуєт ся його славою.

Сейчм. Вилітають його раз, дру-гий, третій, викликують, аби побачити його в останнє. І вона викликує Л... пра-щаєт ся із ним шийним поглядом. Пра-щаєт ся, а в серці струни рауть ся і біл віден непомірний у її душі, у цілім тілі...

Не повив ся вже більше.

У Львові, в марці 1900 р.

Надіслане.

Др. ЕВГ. КОБРИНСКИЙ

Лікар-спеціаліст

у жіночих і діточих

недугах

ординує при ул. Головної

Енцелберга ч. 20.

— від 2—4 понол. —

На продаж! На продаж!

РЕАЛЬНІСТЬ

в дуже краснім положен-ню, майже осередок мі-ста, до того великий ка-валок ґрунту, котрий можна попарцелювати під будову або ужити на огорог.

Услівя найкористнійші.

Влизнах інформацій ухліть Н. Грабчук, улиця Бальна ч. 13 (Balschgasse) Чернівці.

Виходить в Чернівцях
ще сороки, п'ятниці і неділі.

Редакція, адміністрація і експедиція:
вулиця Петровська ч. 2.

Решенням зборища сіл і міст на попередній
засіданні. — Рекламіст новочасний
зілля від порту.

БУКОВИНА

Передплата на „Буковину“

на цілий рік	20 Кор.	— сест.
на пів року	10	—
на чверть року	5	—
на місяць	1	70

Одноразове число коштує 10 сест.

Передплата і надсилання за ілюстраціями
платити в Чернівцях.

Буковинський сойм.

Засідання з дня 2. липня с. р.

По відчитанню з попереднього засідання протоколу прочитано петиції, які уніфікували до сойму. Між ними: Громада руського Банишова о субвенцію 10.000 кор. на регуляцію берегів Прута; громада Терешинів, Преворокшів о асфальтові дороги, що веде через їх громаду між сусідніми дорогами. Громадянин з Топтрів просить о спосібне розгачування на гостиницях, о спосібне обшарівання діверсій, о зміну закону виборчого до сойму, о спосібне § 40 уст. 2 шкільного закону, т. зв. абн і ділячі платили на будову і утримання шкільної те, що на них припадає від зарп. податкового, а не лише ниту на яку того, що платять громада; наразі о те, абн в неділі і святі були поршні позамислені, а громадянин з Небешинів просить о спосібне розгачування. Омелья Якович, цюва по учителю, просить о підвищення пенсії, аби „Руської Школи“ у Вишніві о високіше дит озуби учителів іа 40 на 35 і о зміну відповідного параграфу в пенсійнім законі.

Вітаті відчитує секретар дні інтерв'ювання до президента, чому то тепер підвищують засиди податки, особливо особито-доходовий по містах, тай що думає зробити президент, аби взяти в оборону людей, що в без того страшно обтяжені податками.

Потім пос. Янко Фальондор запитує капітана краєвого, чому нарада сойму починається о год. 11, коли її назначено на 10; тай чому капітан не визнає пос. Пігуляна на останнім засіданні до порядку за слово „параліти“, аким то словом Пігулян обидив усіх сьмичеників.

Капітан краєвий відповідає, що засідання почалося о тому пізніше, бо соймони партії мали наразі і що таке подіти ся і не можуть соймах. А посла Пігуляна тому не визнає до порядку, бо він розумів його так, що пос. Пігулян призначив се слово аки до таких сьмичеників, котрі знаючи самі, що не від-

повідують для громади, бо не уміють з людьми розмовити ся, тай намагаються в ті громади; зрештою і то треба знайти, що сьмиченики самі не намагаються ся, але їх носили консьторія. Вишнів міг прені кожний посол жадати того від капітана краєвого, чого жадав тепер пос. Фальондор. А коли се не наступило в часі засідання, видно, що значне сьмі і. Пігуляна було інше, як се тепер твердить бесідник.

Потім пос. Пігуляна запитує позавно, чи закон пенсійний і справа зниження роки служби для учителів прийде ще сей сесії на порядок денний? Бесідник не відповівши на це, каже, що барона Мустанца і побовіть ся, що тут іа о се, аби платили не поставити сей справу на порядок денний. Капітан краєвий Луиза покликують ся знов на дотичні виводи референта у вишні краєвий і прарікає, що справа ся прийде ще сей сесії на порядок денний.

Пос. Штраухер констатує, що шестимісячна бюджетна провізорія минала з кінцем червня, а не продовжено її; отже звертає ся з запитанням до председателя фінансового відділу, коли прийде до сойму предложене на 1901 р.

По повеленню пос. Янгенгана, що наперед треба поінформувати з прямим шкільним фондом, председатель признає, що бюджетний виділ працював дуже швидко і що предложене виготовлене прийде вже за кілька днів під обрання.

Потім приступлено до порядку денного. Пос. Штраухер і тов. ставлять внесення, аби заміняти виділ краєвий до аложені справозданні з перенесених йому внесків і ухвал палати дотично реформи ординації краєвої і ординації виборів до сойму.

Пос. Ганке і тов. ставлять внесення, аби коли адміністрація державна приступить до будови конечно потрібних будинків університетських, сойм причинив ся до сего звичайною пютою.

Тенев наступило справозданне комісії адміністраційної про гостиниці повітової. В імені сей комісії пос. Василько вносить, аби справозданне виділу краєвого про гостиниці прийнято до відомости. Се ухвалив сойм. А крім того

ухвалив іще на внесок комісії дати громаді Підлахарич заимогу з фонду краєвого на будову дороги з Підлахарича до повітового гостиниці в Ростонах 9387 кор. і 8 сест. і визнає виділ краєвий, аби в порозумінні з правительством найшов спосіб, яким би чином долазону дорогу до двірця в Чудині по-правити так, аби сей титар не став на громаду Чудині; а наразі визнає виділ краєвий, аби вистарав ся о поміч із скарбу державного на будову гостиниці в Вишніві аж до Плески, а з горішнього Жикова аж до Киримбаби.

Наразі наступило справозданне комісії адміністраційної (справозданне Николай Василько) про справу желязнич. При тім промовляв насамперед посол Штраухер, нарікав, що правительством зовсім не дбає про Буковину, до лише може, там падають, розклад іади на желязничих дуже несприятливий, дворечу у Чернівцях, се сором для краю, жадани краю, аби для Буковини була особна дирекція желязнич. правительством не сповні, через що прав торити, бо стані-свавіська дирекція всі роботи при желязничій і всі достали матеріалів роздає своїм людям.

Пос. Лангсганг нарікає особливо на дуже високі оплати за перевіз товарів на желязничих.

Пос. Вольчинський не нарікає на дирекцію в Станіславові, лиш на міністерство желязнич. за всі злиби в справах желязничих.

Пос. бар. Мустанца жадє, аби товариство невих буковинських локальних желязнич мало свій осідок у Чернівцях.

Палата прийняла всіні справозданне до відомости і також цілий ряд внесків, поставлених при сій нагоді, а далі з огляду на сьміну пору перервало засідання, назначаючи продовження його на середу.

В середу раджене над дальшими точками денного порядку вторгового засідання: Справозданне комісії адміністраційної про регуляцію платні оглядачів мостів, про субвенції з правого фонду на підвищення старих платнів до корчовання про замінене рахунців пенсійного

фонду учительського на р. 1899 і предімар сего фонду на р. 1901.

Слїдуюче засідання назначено на субботу, 6. с. м.

З галицького сойму.

На рускі потреби ухвалила бюджетна комісія галицького сойму:

Руский народний театр 14.500 кор., Товариство „Воля“ у Львові 600 кор., на видавництво руских шкільних книжок 12.000 к., часопис „Учитель“ 1.000 к., Товариство „Просвіта“ 8.000 к., часопис „Посланник“ 400 к., наукове товариство ім. Шевченка 10.000 к., часопис „Дзвінок“ 400 к., для СС. Службищів в Жужани і в Кристинювці 1.200 к., на видавництво рус.-укр. бібліотеки Рус. Товариства педагог. 600 кор., для руської школи підкової ім. Шашкевича 4.600 к., Василянцям на видавництво 400 к., на реставрацію церков 11.000 к. На 4 інститути дівоць 5.000 к. На 8 дзівіснї товариства 600 к. Для Товариства „Сельский Господар“ в Одеську 600 к.

Захоронки, Соколи, бурен, акад. товариства, шкільні помочи побирають з загальних дотацій, котрі розділяє офісний Виділ краєвий.

В дальшій ході засідання з вістїрив Среднявський мотивує своє внесення, щоби сойм признав будову желязнич Подгуми-Мисленіш-Любін наглядною справою та вставити сї нараз на 2. точку денної програми, а заравом уповажив краєвий виділ обити на рік праю закладових акцій за 1 міліон корон. Пос. Кручиневич мотивує своє внесення, щоби краєвий виділ перевіз пороговори з правительством в ібли відповідного поміщення кабіні лісарного відділу у Львові: іменно державно-лісарної і огулїстичної та осправни нових: для нерволах недуг і умислових, кабіні для дітей, горла і носа, для ушних недуг і довїстички.

Пос. Ромалювич підпирив внесення за заведенням закону про дисциплінарно поступованє з учителями народних шкіль, бо се потрібне для зрівняня їх мораль-

6) МАРІЯ СЛОВОДІВНА.

ШТУКА.

Далі.

VI.

Гарний, теплий день. На веранді сидять дві жінки. Одна старша, погана, але з дуже милим лагідним лицем, друга — молода коло двадцяти зїтні незвичайно гарна о строгім широкім лиці. Старша читає книжку. На її лиці мінить ся вражіння, які відчувала читаючи, молодша, задивлена в її лице, усміхається ся гірко, вивувши зїгрядно уста. Сиділи мовчки дуже довго. Врешті старша зітхнула голосно, відложила книжку на бік, піднесла голову, а її очі аустрінула ся з поглядом молодшої.

— І знов?...

— І знов, і все, і все до смерті!

— Знаєш Ядвіго, що я не в силі повдержати болю, коли побачу твій зїгрядливий усміх, воли чую як ти сьмієш ся із усього

того, що недавно іще уважала сьвятим, чим жила...

— Доки дурна була!

— Ядвіго, не кажи так! Гріх!

— Ха! ха! ха!... Гріх?...

Гріх?... Що се таке?

— Се, що ти не віриш у Бога, не віриш у людей, у любов, у чесноту, в свій талант, що ти марнотратив свої молоді літа, що цураєш ся сцени, що бажаєш смерті...

— І що ще? І що ще?

— І все, що ти думаєш тепер, і ціле твоє життя теперішнє!

— Ха, ха, ха! Ха, ха, ха!...

Говори, говори далі, говори ще... Яке любо було мені слухати твоєї мови... Ну, чи-ж не мавш уже нічого сказати?

— Ядвіго! стям ся!

— Що з тобою? Хиба гадаєш, що я ніяка, чи божевільна?

— Ядвіго, дитинко моя! Успокій ся! Притули головку до мого серця, от так... Тут при моім серці буде тобі добре, бо воно розуміє тебе, розуміє твої терпіння, бо і саме переходило тако, — ох може ще й тяжше...

— Ні! Ні! се не можливе!

— Можливе, Ядвіго, послухай лише!

— Слухай ти мене! Що тобі шкочить се, що я кепкую із себе, із цілого сьвіта, із усього сьвятого, не вірю в людей, у їх любов у чесноту.

— Не віриш у свій талант, в іскру божу, якою Бог надїлив тебе...

— Що се таке талант?

— Талант, талант... що се талант?...

— Так!

— Талант, се є щось вроджене чоловікови, чим...

— Щось... Се є ніщо, се вдумка підлих людей для вивурування в легкий спосіб грошей, се рід забави великосьвітової голоти... се сїтня, в котру ловлять ся дурні...

— Досить, досить!

— Ха, ха, ха! Чому ж не хочеш учути всього?

— О нехай буде проклятий тисяч разів той, хто став причиною...

Ядвіга зірнула ся. Очі її заблестіли, мов у дикого kota. Таким грізним поглядом обки-

нула Желіхоську, що вона зблїдла мов стїна.

— Прошу замовчати! — на причуд поволн і спокійно, промовила. — Не вільно нікому обвиняти мене, ні...

— Прости Ядвіго... Тиж знаєш, що я не зі злого серця... Я пішла би за ним на край сьвіта, аби лише знала, що я ним верне твоє замилуванє до штуки, віра в свої сили, в свій талант...

— Дарма, дарма, дарма! Хоч він і вернув би, то вже не верне мое замилуванє до штуки, мое віра в силу артизму, в талант.

— Алеж проте ти граєш пречудно, твоя гра теперішня природнійша як давнійше, твоя, суцільна до...

— Комедия! Комедия!

— Ну, добре, добре! Для тебе нехай буде комедия, але для загалу... Молодіні будуть учити ся від тебе, ти станеш ся пожиточною суспільности, своему народові.

— Ха! ха! ха!

— Не сьмієш ся, не сьмієш ся

ного і правного становлення з державними функціонерами так само, як підвищення пенсій. Пос. Малахольний піднімає питання в справі поліпшення платні народних учителів, підносячи се, що навіть позніє і літні платні, чим они за своєю такою відмінною і пожиточною працею. При регуляції платні різних категорій повинно лише одних учителів і тому належить зробити деякі свої пропозиції. Інше не перекладано шкільній комісії.

В бюджетній комісії при шкільній бюджеті промовив п. Барвінський і нагадував потребу подати про образовані заводських учителів господарства. Комісія прийняла резолюцію: „Поручає ся Виділою правому, щоби обдумав способи, як би можна кандидатам, котрі по лінійним учительську семінарію з добрим успіхом і визначили ся замішаним до науки господарства, уможливити образовані в дубницькій висшій школі на заводських учителів господарства при учительській семінарії.“

Крім того висказав п. Барвінський, що багато є громад, в котрих нема шкільних будинків, а багато таких, де будинки дуже дрібні, так що і молодіж шкільна і учителі западають через те на адоранцію, а громади не є в силі поставити ліній. Висе отже резолюцію, котру прийнято: „Поручає ся Виділою правому, щоби в сільських бюджеті вставив на будову шкіль окрім дотеперішньої коти 200.000 кр. на певну чергу літ, щоби з того можна уділити підмог громадам на будову шкіль.“ Пос. Барвінський інтерпретував на вчорашньому засіданні ки. Чарторийського яко презеса шкільної комісії, що він думає заризити, щоби субкомітет вибраний 20. червня в справі рускої сім'яли в Ставишіві раз міг зібратися і щоби постановити в свої справі. Досі бо мимо заповіданого Озівнік-ом електричного посіпу субкомітет не дійшов ся. Ки. Чарторийський підновив, що субкомітет три рази збирав ся, одним не було кміслету і що він просив гр. В. Дідушинського, презеса субкомітету, щоби скликав его у вівторок. Чи се не є заблажнюване справу?!

НОВИНКИ.

Календар. Пятниця: 23. VI (5. VII) Евсебія: Р.: Нумеріяна. — Субота: 23. VI (6. VII) Кирила і Методія: Р.: Ісаї.

Черновоцка філія „Рускої Школи“ мати не зборя, що були зареєстровані на

7. с. м., аж у п'ятницю 12. липня з тим самим дивним порядком.

Огонь в Садогурі. Вночі о 1. годині з нічтірею на сороку, 3. с. м. вибух огонь; згоріло кільканадцять домів з бічними будинками. Огонь зайняв у якомусь складі мабуть з неосторожності. Школи ще не обчислено. Се вже в третє с. р. вибух огонь у Садогурі: післяшній випадок що не було вітру, бо огонь зайняв майже в самому осередку містечка.

Перший загальний збір класи пожиткової і шкільної в Василіві, відбувся в неділю дня 7. липня 1901 в 2-й годині по полудні в домі Василя Семеновка. Тогож самого дня отримав ся там також і читальня „Рускої Бесіди“, якої статуту уже давно потверджено. — *Людмила Тимонюк* — ініціаторка.

Програма літніх подорожних цісаря: Вчора виїхав цісар до Ішан і там забавляв до 26. серпня, а потім верне до Відня, агадно до Шенбруну. Для 1. вересня поїде цісар на Угорщину до вест-примарського комітату пригласити ся проба в новий гарматами. 7. вересня верне до Шенбруну, щоби тут обходити оумну річницю трагічної смерті цісареві Єлисавети дня 10. вересня. Для 11. вересня удасть ся цісар на великі маневри до Прагви, які потребують цілий тиждень; 18. вересня цісар поверне назад до Відня.

Русини з Русинами. Під сям заголомом помістили іменні червоношкі члени новинку про бійку двох студентів на ринку в Чернівцях. Віста є хибна, тож ми подіємо з хронікарського обов'язку сам факт як він дійсно був. На номері іменного буржешапету напав ся при однім стоїч членів акад. товариства „Союз“ з членами московського „общества Карпат“. В промові своїй член Карпата С. заявив, що в Карпаті групується ся молодіж сильна характером яка не покидає своєї програми без огляду на переслідування. Нема в сїм товаристві місця для карпатовичів... і т. п. Член тов. „Союз“ В. почув ся обидженим, а відносно слова С. до цілого товариства, висказав С. в імені товариства „Союз“ до поезинку. С. поезинку не прийняв і В. мав висказати ся, що шиб його тешир на улюблєній шпїєрутею. Діалекти ся про се С. не ждав на спонсене грїзби В., лише здивавши его на ринку приступив до него і дав ему в лице, з чого виявляла ся погана бійка.

Пора вогні, страшних пожеж по селах, пожеж які нищать не раз цілий

добуток господаря що є найстрашнішим несчастьем для селянина — зближає ся! Зближає ся також час, коли наш хлібороб починає стигати на гумна увесь свій доробок із поля. Сільські заводи почнуть небавом закладати ся зтожками сїва і оборотами збіжжя. А щож може бути в такий час страшнийшого для хлібороба як пожежа! Одна хвилинка — і цілий доробок, цілорічна праця, увесь хліб, який він мав годувати себе, свою сім'ю і свою худобу може зникнути ся в куну пожели! Але естерожемо Бог естероже, каже народна прислів'я. І правда її велика. Хто хоче спати спокійно і бути певним, що навіть на випадок пожежі майно його не пропаде, повинен заасекурувати своє майно від огню в руській аскураційній товаристві „Дністер“ у Львові. За кілька корон на рік, може спати спокійно! Тому забезпечайте хлібороби свою нерухомість від огню, а втрати не потерпите ніякої. Аскурувати ся можна через „Руську Касу“ в Чернівцях, яка тримає агенцію „Дністра“. Далі повинні аскурувати ся в „Дністрі“ ті, що задумують закупи собі грунт, бо „Дністер“ має і свою касу позичкову з якої можна на закупно поля грошей (навіть більші суми) тим, що мають найменше пільг морків землі, але і є рішучасно заасекуровані в „Дністрі“. А при роздаванню позичок уважає дирекція „Дністра“ також і на се, аби дати у першій мірі позичку тому, хто даний час аскуруваний у „Дністрі“. Отже чим ширше зааскуруєте ся, тим лініше для вас. (Звертаємо на се головно увагу нашіх учителів, аби вітували по селах за аскурацією в „Дністрі“). Подвійну сповість наведе задачу: Раз приедужите ся своїм найбільшим, ратуючи може не одного таким чином від нужди, а другий раз приедужите ся і нашіх цілий народній інституції, якою є „Дністер“.

Най жис консолидація! Читасмо в „Дні“ з 2. Липня: „В неділю дня 30. с. м. відбула ся нарада делегатів „Народного Комітету“ і „Руської Ради“ з незалежними руськими послами парламентарними і соймовими в справі аншї виборчої до сейму. Рішено вести аншю на основі об'єднаного порозуміння і в тій цілі сходити ся правильно на нараду.“ „Jak bieda to do żyć“ каже Поль, а посол Романчук у виду не дозволив виборів до сейму нагадав собі ту посьоню і гайда консолидувати ся з націями! Дарма, що як заважала ся національно демократична партія, гово-

рило ся: нема консолидації з пересортними. Забув і то п. Романчук, як вигнали камиш (берім нападеної проводирі) тави його есторонніска д-ра Євгена Олександровича висуваючи против него кандидатуру „русского человека“. Але не дурний то вигадав: „Чим горше, краще...“ Посол Романчук правий уже так судити на кількох стільцях, що як найшов ся нараз на однім, доти крутив ся, доти вертів ся, аж випрутив наперед побідну пісню: „Най жис консолидація!“

Сільські хори з учителів. В тій справі пишуть до „Руського“ Учителівської семінарії опускає рік річно значне число учеників, які обов'язково учились через 4—5 літ музики і співу. Належало би сподівати ся, що навчили ся певно трети на з них виснесла основне знання церковного співу, котрого обов'язково повинні вивчитися і завели хори в селах, де працюють яко учителі, піднесли би тим замішаним співу у нашого сільськобного народу, причинили б ся багато до піднесення і уморальнення его, а для школи придбали б індивідуальні громадин. Хотий кождий тимущий чоловік мушт принайти велику вагу введення хорів по селах, котрим в першій мірі повинні замістити сьвященники і учителі, то в жаль мусимо ствердити, що є цілі повіті, де нема ні одного сільського хору. Годі нам поновити собі се неохотою або неінтересом ваги співу, хибя мусимо прийняти, що так сьвященники як учителі, котрі обов'язково побирають науку співу, мимо сего не виносять знання інстїльско, аби могли бодяй вести сільські хор. З огляду, що справа ся є для нас не малої ваги, мусимо глянути глибше за причиною сего, чи може не лежить она в сїм, що молоді адепти учительського стану вивчають ся всього рода есеєттової музики, а церковний спів обмежується на малу частинку в науцім пільні. Яка б і не була причина сего, то на разі длачаємо се яко факт, що під оглядом співу виховане нашої молодіж є сильно занедбане і нимає рішучої поправки.

Кореспонденційні картки з видами. Міністерство торговлі вважало, що під тепер буде вільно продавати картки з видами лише на основі промислової карти з видами, призначені виключно до задоволення потреб промислу і обороту або товариського життя, пр. з краєвидами, з оголошеннями торговельними — мусить мати на те промислову карту. Хто хоче продавати карти з видами, які не служать до више наведених цілей, але пр.

Ядвіго, послухай мене. Козловський жде на рішуче слово.

— Чув уже його три рази!

— Ядвіго! Ядвіго!

— Желіхоська, послухай мене. Аби ти не мучила мене більше, я розповім тобі децю з мого життя. По тім ти зміркуєш, чи могло задержати ся в моїм серці замишуване до сцени і любов ітуди, чи повинна я зважувати себе і працювати далі на сцені, грати комедію...

— Як раз я думаю, що по тім, що постигло тебе, ти повинна лишити ся на сцені. Деж ліпша спосібність вилакати ся, висказати перед сотисами народа те, що давить, гніте твою душу як тут!... Чи не розкіш бачити в сотнях очей співчуте, слези, чи не лєнше тобі стане, коли будеш бачити, що стільки людий плаче з тобою, жалєє тебе?

— Ні, ні! і ще раз ні!

— То я не розумію тебе вже зовсім.

— Так не розумієш мене! Бо не розумієш моїх почувань, мого серця, моєї душі...

— І чи справді „він“ зробив такий переворот у твоїй душі? Чи се можливе?

— Що можливе, бачиш по мені.

— Як же воно стало ся!

— Як воно стало ся?... Я сама де знаю... Тямин сей день, коли то Марисья попала мій білий пенюар?

— Тямлю, тямлю, або що?

— Отже від тоді здаєть ся, наступив сей, як ти кажеш, переворот у моїй душі.

— Як то?

— А так... Я любила Льонка першою любовю, я в перше упивала ся поцілунками, мліла у його обіймах... Бо досі я не знала ніякої роскоші, над росніш, яку я чула, коли відіграла добре роль, а публіка висказувала мені оплесками своє признає, досі дрожала я лише під штучними поцілунками своїх сценічних коханців... Мои кров розбурхана, розігріта на сцені, остигала в моїй гардеробі... Домів вертала я спокійна, свободна... Нараз я пізнала ту любов поза сценою. Почула розмову ще солодшу, пристраснійшу, як чула досі на сцені, а ті обійми, ті поцілути, ся росніш, ся дрож — чи могла рівняти ся із тою на сцені!... Ні, ні, ні, бо всі ті мої коханці на сцені були для мене байдужні, а свого Льонка я любила, любила над інте своє... Чиж могла я бічи з радістю на сцену знаючи, що там люди удають свої чутя, а тут я маю все те правдиве — чи могла я плакати переймати ся

нуждою людською, коли у мене в душі співали голоси щастя, радости, лунали тони весільної музики?... Я йшла на сцену, бо там кликав мене обов'язок. Сповнити сумлінно свій обов'язок, се не легка річ, та тим труднійша, коли один лише розум сидить ся сповинити його, а всьо иньше бунтуєть ся, відповідає службу... Нема ані доброї волі, ані охоти... Я йду на сцену, але як на ваторгу, бо там я немов з батоном стою над собою... І ліниво недбало убираю ся і неохотно, з невдоволенням лицем виходжу на сцену, і силує ся запанувати над собою... Граю, плачу, стогну, кидаю ся в розпущі, вслухую ся в свій голос, та чую, що в риданні сїм звенить щось веселого, що крик роспущі радше до радісного зігхнення подібний! Що се? що зі мною? — думаю собі — і... починаю грати, грати подібно, як грає акробат у цирку, що сьмієть ся, хоч йому не сьмішно, стаю комедіанткою, справжньою комедіанткою... Прибираю штучні пози, голосом надаю штучного звуку, горджу сама собою... А за те публіка бе „славно“ до непамяти, кричить мов палена... Подають мені великий нім цвітів... приклонили таленту — в доказ признає... Ха, ха, ха! Ха, ха, ха!

— Шож тут сьмішного?... Чи се перший раз у доказ узнає ти дістала цвітів?

— Не перший раз. Я діставала цвітів дуже часто, і не все може заслужила на них, але того вечера я з розмислом грала комедію. І хотіла, аби хто наговорив мені дуринць! Я мала охоту набити себе по лиці за се, що я зобидила сьвяту річ, штуку, сьвятий її вітвар обкинула болотом байдужности, легковаження. І коли, бач, я простягнула руку по цвітів, наступив у моїй думці переворот. Комедія, всьо комедія!... Я сама грала досі перед собою комедію, лише чудним дивом не піянала ся на тім. Аж тепер на раз отворили ся мені очі і ажже дурити далі саму себе!

— Ядвіго! Я аж тепер розумію тебе!

— Розумієш?... Прощу!...

— Розумію. Він, він причиною сего перевертоту в тобі. Через него ти знепамятала штуку і сцену — і для него хочеш повинити її!

(Кожець буде).

Принагідні закупна з причини опізнення сезону!!!

в склепі Б. БАЛТИКЕВСТРА молод.

О 35%о таньше як передше
літні парасольки, модних кольорів, чорні і ясні
з коронками.

О 10%о таньше як передше
леса обуна для пань, панів, дівчат, дитин і
убуна до Lawn Tennis, Кнапівські мешти.

О 25%о таньше як передше
Солом'яні капелюхи і легкі капелюхи фільцові
і літні шапочки.

Подорожні прибори, склад найгарніших
куфрів ручних і валізок тошки з урядженням
або без уряджень пуделка на мужеські і дамські
капелюхи — етні на парасолі, коші на їду,
торбинки.

Мужеське біле, ангайські зефіри, ковпирі,
маншети і краватки.

Найліпші МАШИНИ ДО ШИТЯ

є так звані обручкові (Ringschiffchen).

Сі машини йдуть дуже легко і надзвичайно скоро (2000 шитків на хвилину).
Сі машини мають прилад до гафтованя і прилад до острени
голок та ножиць. Окрім сих маю ще найновітні машини для
шенця, крапця, Емарія і такі, що шиють для потреби в
перед і взад.

За кожду машину гарантую 5 літ.

Продаю за готові гроші і на виплат дешеншо як всім, хто невірять
най переконає ся.

В. Данилевич

в бровари Штайнера ул. Двірцева ч. 21 в Чернівцях.

Рік заснованя 1892.

Товариство взаємних обезпечень

„ДНІСТЕР“

Львів, Ринок ч. 10. (дім „Просвіти“)

перше і єдине руске Товариство аскураційне, обезпечє будинки,
і всі предмети движимі против шкід огнених.

„Дністер“ припоручил Присовиц. Ординаріят Вел. Духовенству і
вірним всім трем Епаркіям.

Фонди гваранційні „Дністра“ з днем 31-го грудня 1900

Фонд резервовий . . .	311.540	кор.	11	сот.	} разом 520.406 ж. 65 с.
Резерва премій . . .	171.942	„	—	„	
спеціальна . . .	6.000	„	—	„	
Фонд смеритальний . . .	30.924	„	54	„	

Тарван „Дністра“ дуже умірковані. Надзвичка річна розділяє ся між
членів в єорні зворотів. За рік 1900 дістають члени 8% звороту
з премій.

„Дністер“ виникав до 31. грудня 1900 відшкодованя 2.120.834 кор.
Шкоди ліквідують ся безплатно в присутності Делегата і 2 членів.

Позієв „Дністра“ приймають при помочіх гіпотечних: Банк крає-
вий і Каса ощадности у Львові, Коломиї, Самборі, Дольні, Сятині,
Городені, Терембові, Загірних, Городку, Ярославі і Богородчанам.

На жите треба обезпечатися тілком через „Дністер“ в Товаристві
взаєм. обезпечень в Кракові; з таких обезпечень через „Дністер“ (до
часті провіант на рускі публичні добродійні цілі; позієв і квоти від-
дає Краківське Товариство рускі).

„Дністер“ пошукує спосібних агентів, особливо селян господарів в
окрестностях, де єще нема близько агенцій „Дністра“. — Агенти за-
робили вже 274.964 кор. провіант. — Зголошєня о агенції треба
вносити до Дирекції у Львові.

Селяни обігають ся тілком о агенції „Дністра“.

Для селян! САМОДІЛАЮЧА СИКАВКА

до
підливання всяких рослин

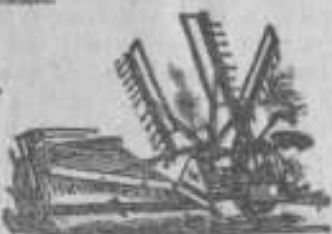
до кошеня для менших потреб.

МАШИНИ

до кошеня і громадженя сіна, трави і збіжжя.

Найліпші

Машини до сїяня

єуть Пр. Манфарт і Сп. найновітній конструцій

„АГРІКОЛЯ“

(Система Шубрада)

сїяти нем машина воляке зерно незмінюючи нєлєс
від гору і долину. Хід має найменший і найбільшу
тривалість і дістає тоту машину можна зєх лєс
найташчу ціну.

При ужитю тої машини можна за-
сєкати на часі, роботі і грошєх.

Праса ручна до сїна і соломи, молоцарні, машини до
чищення збіжжя, плуги, борони і т. п.

виробляє і відстаєє лєсє спеціальність під гваранцією в найновітних
і найліпших конструційних фабриках

PH. MAYFARTH & CO.

kais. u. k. unigl. ausschl. priv. Fabriken landwirtschaftlicher Maschinen

WIEN, II. Taborstrasse Nr. 71.

Фабрика нагороджена більше як 450 орієнтами і бронзовими медалями.

Каталоги і ціни на наданє окликає франко.

Пошукує ся заступники і розпродавача тих машин.

Т. Файлес

усуваєч нагітєк

Чернівці, Руска ч. 8.

Яко дамсна фризєрна
„Secession“

як тємєнє спеціальність у всіх пар-
єних дамєних фризєрах поручєє ся
пані

АННА ВАЙС,

Чернівці, Tempelgasse 6,
(салєн фризєрєкий Леона Вайєс),

котра у Відні за знаменитий смак
у стилє „Secession“ і за ориєн-
єку техніку була подвійно відзна-
чена медалями.

Ціни приступні.

Виходять в Чернівцях
що середи, п'ятниці і неділі.

Редакція, адміністрація і експедиція:
вулиця Петровача ч. 2.

Рухоме зберігання є лише на попередню
заплату. — Рухомі матеріали
виплати від порту.

БУКОВИНА

Передплата на „Буковину“

на цілий рік	20 Кор. — сот.
на пів року	10 „ — „
на чверть року	5 „ — „
на місяць	1 „ 70 „

Позначене число коштує 16 сот.

Передплата і нарахунок на листівки
виплати в Чернівцях.

Буковинський сойм.

На засіданні, дня 2. липня при обговорюванні желязничних справ посли др. Смаль-Стоцький і пос. Пігуляк партія сильно дотичну впасть, що досі не видала що інструкції для висланих слуг желязничних у рускій і румунській мові, через що Буковинці не можуть прийти уміщені при висланих поездах. Посол Пігуляк ставлять резолюцію, яка затратила ся торік у виділі краєвім, що звучить: Вис. сойм зважить ухвалити: Припоручає ся усильно п. к. правительству старати ся, аби інструкції оповіщення і навісї відносачі ся до Буковини, були видані також у рускій і румунській мові. На се відповів йому капітан краєвий Луна, що резолюція ся не затратила ся в виділі краєвім, бо вона була ввернена по до виділу краєвого, лише до правительства.

Заступник правительства Барзевоні подас до відомости сойму заяву міністерства желязниць після якої видала ся сего рода інструкції є получене з труднощами. Правительством однім пригадується ся що над соєю справою і не можна сказати, що правительством відомости ся несправильно до сего жадання.

Пос. др. Смедяк заступляє ся горячо за вибудоване головного плового уряду II. кл. в Сереті і зазначає при тім обоніж правительством помочи таким чином укладаючи мішености і піднести в ній торгівлю.

Засіданне з дня 3. липня с. р.

Предсідатель: капітан краєвий І. Луна. При правительственим столі: президент краю барон Бургінзон, інспектор краєвий Гумбрж і староста Несік. Посол Пігуляк здає справозданне фінансового виділу з предложення виділу краєвого. дотично закінчени рахунки пенсійного фонду учительського 1899 р. Його прийнято до відомости.

Посол Пігуляк здає справозданне

фінансового виділу в справі предложення пенсійного учительського фонду на р. 1901.

Виділу фінансовий перейшов старанно предложене подане йому краєвим шкільним фондом до попередньої наради і зложено справозданне і складає сядуюче справозданне: Предложено подане п. к. краєвою радою шкільною письмом дня 12. марта 1901 р. ч. 1491, виділові краєвому, показує за рік 1901 жадане висоти 1,172,966 к. котре при дорахуванню ново прибувшої суми висоти 21,000 к. підвищує ся на 1,193,966 к.

Що в жаданню багато рубрик показує підвищені суми стоїть се у зв'язі з дальшим розширенням народних шкіл.

Значне підвищення дістало загально жаданне через ново прийнятий поштовий номер 22: доплата до учительського пенсійного фонду в сумі 21,000 кор.

При рубриці: Безпроцентні задатки на будоване нових шкільних будинків, на перебудоване і добудоване старих не може фінансовий виділ не звернути уваги високого сойму знов на те, аби особливо з огляду на теперішнє критичне положення населення зв'язати при шкільних будинках на те, аби щадити як найбільше громади при коштах будівлі таких будинків, далі аби є будівлі були відповідні, а в таких випадках, де вони не ведуть ся у власнім обемі ділани, аби дотичні особи давали запоруку, що виконані ними будівлі будуть відповідати під кожним зглядом своєї цілі. Бо загально нарікають на се, що багато шкільних будинків коштує за дорого, що мешкальні кімнати

учителів є такі малі, що годі мешкати в них, а що найгірше, то в багатьох шкільних будинках кидаєть ся зараз у перших роках гриб і через се громади руйнують ся матеріально. Припоручаєть ся отже п. к. правительству при устроюванні і будові шкільних будинків звертати увагу на наведені моменти і головню дбати о розширенне шкільних будинків.

Дотично питанні покрити є всі позиції приходів цілковито умотивовані в прилогах, до Виділу краєвого.

Потрібно 1,193,966 к. покрити 646,699. к.; виходить після того в порівнянню з потребою недобір 557,267 к. котрий можна буде покрити через 40-відсоткові додатки від 70-відсоткового розложени податку по 1,710,000 к. отже 1,107,000 к. з вислідом 478,800 к. як також після внесення виділу краєвого через доповнене з надвизки приходів виділу Краєвого попередних років по 70,000 к. Після того остає надвизка 1533 к.

Русні внесення шкільні в гаціц-нім соймі.

Внесення руских послів в справі заложення рускої гімназії в Станіславові, поділу краєвою радою шкільної на руску і польську секцію і уведення руских викладів в університеті львівським — се. головнійні постулати наших послів в теперішній сесії львівського сойму. Внесення ті по їх умотивованню переказано шкільній комісії, як того вимагає регулямін, а комісія вибрала

тїснійший комітет в цілі близшого розвмотру і поставленя остаточного від себе висновок.

Поки ціла справа перейде цілий формалістичний аламбик і прийде або й цілком не прийде на днешній порядок сід в біж. сесії, котрої дні і так почнезнені, польська журналістика прийняла ті рускі постулати так неприхильно, з таким упередженем, допомагаючи ся зложення їх просто до архіву, що трудно було більшої нетерпимости і заїзлости надїяти ся.

Однє голос, що можна назвати об'єктивним, хоть би лиш з польського становища, стрічаємо в краківським *Głos-y Narod-a* і опісля на-рафразований в XX-ім *Wiek-y*, що заступаєсь бодай в критичну оцінку внесення пп. Олесницького і Окуневського.

По гадці названої газети о прантичній стороні тих жадань діло би ся багато сказати, а іменно внесення п. Олесницького насуває що-до свого здійсненя поважні сумніви. Русини не мають, сказавши коротко, стільки і таких сил наукових, котрими можна би замістити рівнорядні катедри всіх предметів у львівським університеті. Не звістно також, чи число слухачів, що вписали би ся на рускі лекції оправдало би таку дорогу поїзду. Урадові справозданні вказують, що правда, снорий президент Русинів у львівським університеті; але та імплуюча шпєра дуже значно зменшити ся, коли відчислени богословів.

Напомість внесення п. Окуневського мало би більше практичну підставу. Загально число руских шкіл в краю є дійсно значне; а пели краєва рада шкільна в теперішнім своїм складі не пересторігає належноті інтересів рускої народности, то нема радий противити ся установленню спеціальної сесії, зложеної в Русинів.

З огляду теоретичного шиклий висланий чоловік не повинен би принципіаль-

7) МАРІЯ СЛОВОДІВНА.

ШТУКА.

(Коментар.)

— Так! так! Ха, ха, ха! Ти відгадала!

— Сором, сором, і ще раз сором! Покидати штуку, сцену, для одного ледащо муштини! Чи бодай варт він того? Що він обіцяв тобі в заміну?

— О! Обіцяв багато! Ха, ха, ха!

— Не сьмієш ся шалена!

— Слів не стало! А комедиянських проливати вже не вмію!

— Заспокой ся Ядвіго. Поговорім серіовно.

— Добре, говори! Цінаво, що скажеш?

— Ти знов своє?..

— Мовчу!

— Ні, не мовчи, але говори як пристало людині зі здоровим розумом.

— Добре! добре!..

— Слухай же!

— Слухаю!

— Ядвіню!..

— Що кажеш?

— Коли бо у тебе все іронічний усміх на устах. Я не люблю того!

— Памятай, що чим акція живійша, тим твір вийде краще. А ти проволікаєш так довго. . .

— Чи хочеш мене довести до спазмів Ядвіго?!

— Комедиянтка!

— Цить! цить! бо не видержу!

— Гістеричка! Тьфу!

— Ядвіго! Ядвіго! Ох, слабо мені, слабо, ох. . .

Желіхоська зімліла. Зсунула ся з крісла на землю і через хвилину лежала мов мертва.

Ядвіга випрямила ся гордо, видула уста і почала ходити великими кроками по веранді, кидаючи від часу до часу згрідлиний погляд на зімлілу. Нарешті бачучи, що вона не рухаєть ся, припинила служницю, а сама щевла в хаті.

Крайно подразнена вилетіла по хвилі з кімнати. Куди? Вайдуже. Все далі і далі. У го-

лові очинив ся якийсь заколот. Всьо поміняло ся у якусь дивну мішанину. Різні обради різні картини з минулого починали виринати, а відсьвіжуючи ся, мучили її. Вона старала ся не думати про ніщо. Перескакувала з предмету на предмет, аби лише не дати присісти думці на ніякім спомяні.

Директор... Чогож він ще хоче. Преці сказала йому раз. Сказала й не відступити від свого. Не відступити. Покине сцену. Завтра, завтра, може вже завтра.

Скорше треба вірвати ту облудну маску. Най її се не мучить. . .

„Алеж ви так любили сцену. . .“

— Так, любила. Але перестала її любити. Стратила замиловане до сцени. А уважати штуку своїм фахом, що приносить їй хліб щоденний, бути комедиянткою!.. Ха, ха, ха! Комедиянткою стала. . .

Останні думки прибрали ся проти її волі у форму звуків і вилетіли з грудий — такі гіркі, такі жалкі, такі роспучні.

Почувши їх вона успокоїла ся троха. Якась нова струн чути підступила до її серця. Якийсь зловбий голос почав дражнити її:

— Як же мені жаль тебе, ти запалена ентузіастно.

— Так, я була нею.

— Була?..

— Була. Во не є вже. . .

— Чому, коли можна. . .

Змовчала. Лише адавила серце рукою, здавила його сильно, вгризла ся майже дрібними пальцями у те тіло. А з грудий вилетів сик, а далі застогнали слова:

— Ох, як тут порожно. . . як порожно. . .

По хвилі сумно:

— Поїдеш на село, до мамі, господарювати меш. . . Потім вийдеш заміж — будеш мати мужа, діти, будеш годувати їх, доглядати. . .

Злобно:

— І комедия скінчена!

А налякана своїми словами стрепенула ся.

— Скінчена?.. Ха, ха, ха! По-

МАЛИЙ ФЕЙЛЕТОН.

Антін Крушельницький.

Слюбна жінка.

— Параско, Параско...
— Чого хочеш?
— Та встань-но.
— Що?
— Мені бачить ся, хтось знони.
Пискливий електричний звоночок почав зводити знон.
— То мабуть нан вернув із міста.
— Аааа... Лихо би то вийшло се погане жите. Ні то виспати ся, ні то відпочати. Лягай і встанай і лягай і знон встанай.

— Ну, ну від, бо буде жити ти ся.
Параска сховила ся з дивану, накинута на себе хустину, вийшла в руки палітичну ліхтарню і паліти від брами та вийшла в кімнату.

Що лише заперла за собою двері, як знон захрепетав і знон знон.

— Тьфу, проклятий! А остання би тобі була година! Знонись і знонись, як в ухах лізуть!

Василь проснув ся, обернув ся на постелі та вийшов очі у вікно, крик вже продрігав ся місичне світло.

— Ігі, десь і місяць, як не місяць! Чисто боїть ся загинути зимию своїми очима у сніг кучу. Ані світліть тал, як би то ласку робив.

На сходах затупотіли повітряні кроки.

— Ет, се він, той наш пан, чорт би його бабу... Гудне до опівночі бігива нуди, а тепер стоїв йому... А не встан би вже з тої постелі!

Пізнув із досади та затиснув носом носом.

— Ая! Маря його візьме! Най би не він ось тут переспан ся одну ніч, то вже хоч просто на Личаків. А песті сніг гадає, що робить нам іще ласку! Де-ж сторожовий таке мовчав!

І нові рукою по хаті, янби показував її кому.

Була се пята метрів довга та чотири широкі плинниця з малим закратованим віконцем. Зі стін аж капала потічка, а повітря було в ній таке, як у муруванні замкненої гробі. Під вікном стояв стіл, при нім ханка та старе, позомане крісло, на кучі дві-три черевані горшки, коло дверей коновані з водою, та ще в куті ліжка, а коло ліжка скриня зі шматком. Ось і все мобіль кімнати.

— Гай, гай! Ого добрий ся ніжний! Не лише то було не женити ся? Переспан, де переспан, а то тепер мусиш мати хату. Та вже ала вона є, та-ка вона є, а все така є — все така не під голим небом. Дякувати Богу і за таку.

Повіхнув на цілу хату, перекрестив рет і закріпив голову у подушці. Зразу почали прутити ся йому по голові аніс несправні думки, чим далі роздівали ся в них аніс спомини, мрії, далі почали блимати йому у мізку як позуміли, розгаскою лампи, нарешті потахли, потахли, роздівали ся як мрак в сонячній світлі.

Закмурив очі й заснув.

— * * *

Коли Параска вийшла за двері, почала тривати ся як у акторській.

Ах, знон зачепить ся!
Відчинила напівну браму та пішла за ним гори сходами до його кімнати.

Почала стоїти ліжка.

Нан ходять задуманий по кімнаті і сніжко. Нарав вона чує як прастає коло неї. В ній заперло дуд. Лице жарить огонь, сорно товчить ся як нині у лаві. Світлі її закрутив ся.

І обіймала сильна рука нана. Не стамала ся, як він сіл на ліжку та по-сидів її на своїх колінах.

— Нано... — не-то зачала, не-то благала.

— Параско, Параско...

Притримув її голову душою долоню до себе та почав цілувати пристрастно її уста. Сніг поцілував палили її очем, то морозили ледом.

— Нано, я слюбна жінка.

І почала ханлати.

— Ти плачеш Параско? Чого ти плачеш? Чи-ж я тобі поріг? Ти не бачиш, що я дав вам службу, хату, помагаю вам, Параско, ти мені так подобалася. Ходи... ходи...

— Що?... Ні, ні, нано, прошу вас, пустіть...

Хотіла вирвати ся.

— Ну, бачиш, ані ти! Від вози я вже тебе прошу — тихенько, дла, мі-сич, а ти ні тай ні... Так що-ж добре? Тихо. Обсе мовчати.

— Параско, добре? кажи! Підеш, правда? Ну, хай.

— Ні, нано, пустіть. Не піду, бігме не піду.

— Ні?...
У його голові звучала злоба. Як би кожен поширив жеманий горни.

Пустив її. Думає. Зморився чоло, насунило брови. На лий запереть ся іронічна усмішка.

Станув перед нею.

— Ні?...
Вона мовчить.

— Так скажи чоловікові, аби шукав собі від першого півного місяця.

Цілив повали останній слова. Вони вивалили ся як отруй палками крізь його зуби та затривали кров Параски. Заголомнена стоїла ні в сніх, ні в тих, далі заточила ся як нана напівні під негі.

— Панує, не губить нас, не проганяйте... Де-ж ми тепер найдемо службу. Нано, наш добродію, не лишайте нас без хайба.

Відвернув ся від неї. Вона, як лежала, так принала лицем до землі та навила гіркими словами.

Або ні?... Зроблю, зроблю, чого хоч. Піддам ся. Василько давно вже казав: «Прожене, як не піддам ся».

Така галпа стрілила її до голови. Вона піднесла ся зі землі, обертає за паскою сплоси і сіла на ліжку.

Здивований нан усміхнув ся весело та закинув плечима:

— Ну, що-ж?...
— А що-ж би?...
Сніг мимувшеї, на око веселі слова Параски почали бурати у ній кров.

Сніг коло неї. Обійняв її.

— Так добре?
Притиснула головою.

— Ох...
Був се стоїв жертви мученої нано...

— * * *

— Ти давно прийшла Параско?

— Іно що тепер.

— А тобі що? Ти чого така сумна? Чи не плачеш?

Здержуваний у грудях плач бухнув цілою силою.

— А ти чого?

— Вже не всім.

— По всім?...
Василь не-то напівнів ся, не-то загорів злостью. Повернув ся на той бік, адляв спляхивше плечу та махнув потім рукою.

— Та я знав се давно!.. Лягай, лягай спати!..

У Львові, 20. вересня 1899

У переддень.

У просторій, чорній кімнаті незначайний якийсь рух. Складні стоять напівнів і значайно при своїх високіх столах і перебирають проворно пальцями в численних скринках, виймаючи раз ся, раз ту бичку, і хлюпці не унікають ся більше як усе, і порежтор, що читав вже другу коректу, не рушається із місця, але на лий кожного пробивається ся нежидане, неспівність, кожний чує те, що що година, дні, а потім... потім може й тиждень і дві не загине до друкарні. Чує се і сонце, що завтра вже не буде почі сніг напівнівати ян-них машин і хоч уже третя година, жарить із такою силою, що під ганає з чорних лий усе їх робітників. Капля відориває ся з чола, скотить ся по лий і лишиє за собою слід, а далі друга, третя. У світляних промінях сонця грають ся хмарини-хмарини дрібного чорного порошку. Лігають сюди-туди, порежтор, ся, доки ала не скотить ся на землю, не прилягне до ани складача, або не влетить до його дихавчих грудий, харкотаних легки.

«Ка-хи, ка-хи» — вириває ся десь із кута сухий, придавлений кашель, а у відповідь йому відкинувшись ся десь у другім куті таке саме «ка-хи, ка-хи».

А далі тихо, лише чути, як напівнів не-

ребирають у жеманних черенках, чути, як хлюпці. відбінає щільною коректу, чути деякі прокляти по причині спани...

І тримачі голів повертають ся рипномірно в напрямі скринку, а потім у сторону черенка. А часто-густо самі анше руки упадуть механічно на скриночку, замашени пальці виймуть черенку, постав-лять її до складу і знон шукають за вишнюю.

— Юрку, чому не скрочиш хати? Принежко тая, що в неї не буде гіршої жарі! — звертає ся старий складач до хлюпця. Його глухий голос добуває ся із грудий, як із неспівності-ної безодні.

Юрко відкидає відбиті листи коректи, несе її коректореві, а потім розвир-рає ся за водою. Стоїла на протинній бічці в жеманній коноваті. Спримовує ся до неї. Його ноги ледки валичуть ся по дозілці. І йому горячо, страх, як горячо, а тут ще завтра сиди і позавтра. Вей підуть, всі страйкують, лише він один лишиє ся в друкарні. І завидує «ш-с-с-с-с-с» складачам.

Узяв коновку, всадив у воду долоню та хлюпав раз коло разу по землі. А розвіллина вода так і збивається ся в поросі у калі, покривається ся зверху сні-рою корою. Як сподосенне стадо гайворони залітають гори соті-тисячі нилин куряв. Вир, замолот такий у повітря як на полевій дорозі, коли переїде по ній у опису від річки.

А груди складачів дихають важче, і частіше лише чути глухе: «ка-хи, ка-хи».

А час летить, шезає... все ближше і ближше до кінця.

На бідних лицах молодих складачів видно нетерпеливість. Вони страй-кують муть у перше. Чи довго буде тривати се безробіття? Чи стане їм на цілий час гроший? А як не стане, що будуть робити тоді? І лийно їм троха того страйку, але з другого боку при-мають їх новина: наради, демонстрації...

А руки так і швидко унікають ся поміж скриночками, а очі так і швидко-ше бігають по записаних нечитаних пас-мом листках.

Але старий Марко не такий то ш-с-с-с-с на півні. Він не може позбутися ся одної гадки: «Дітам хайба». І як не вговорює в себе, що зазирить ся десь у котось, що набере мули на віру, не сходить йому з перед очей хата жінки, не втаває в ухах ілч голодних дітків, зразу гримить, розпучний, далі слабший і тихий і чим раз більше глухий... Вже лише по кутках валичуть ся і тихо-тихо в хаті... лише деякі ударили дитина головою до стін раз, другий, а з уст її вислизить: «хйба» і знон: «хйба» в то: «хйба» — а потім тихо, глухо... А там знон друга, третя...

А жінка не плаче, ні! Лише за кож-ним приком дитини накидає ся на него:

«А видни? та! Треба тобі було сего? Захотіло ся тобі страйкувати? Дітам поздохнуть а голоду іза дурного тпайного розуму! Лайдану, драбе, не хочеть ся тобі робити!»

Марко махнув ся. Потер замашеною рукою по розваленим чоли. Хотів прогна-ти від себе сумні гадки. Потім глянув на склад і занів. Три слова зложив так погано, що мусів із розбирати.

І знон виринуло перед ним лице жінки. Вгадала ся йому, як нині рано кадула на него новком, коли почав роз-вирати ся по хаті:

«Що?... Вже дивни ся, що можна продати? А не дідеш ти вивести із відс хочби ось тільки! Я тут гадина! Я старада на хату! Я прихобала дещо лажі!.. Я не дам рушити ані-ані!»

«Гі, нех тобі! Тьфу на твою голову! Вже вивни ся?»

«Я не вивни ся, ноки не буде що їсти? Гадаєш, що на довго стане та пилка, що ти приніс учера? А потім що?... Га?...»

Відвернув ся з досадою від неї, на-сунув сильніше палець на голову та запернув до дверей.

«Довго будете страйкувати?»

«Або я знаю?»

«А хто-ж має знати? Захотіло ся вам не...»

«Мовчи бабо! Я тобі казав, не мі-шай ся ти до мене!»

Коли вже був у дверех, вона на-кула ся до него.

«Марку, Марку, лиши ся при ро-боті... прошу тебе, дітям тебе запла-чаю...»

Благала його.

— Дурна баба — плакала йому із уст.

— Як кажете, Марку? — поспитав товариш.

— Ет!..

І махнув рукою.

Знон минають години. Ташину пере-бравляють зразу такі шепоти, далі ури-зани слінца, нарешті сніжність ся гамір. Пережидують ся, сніжність ся... регочуть. На бідних лицах зариваються ся сухі-личі румини, казавуть ся розжарюють ся на ілчівну слабим огнем, худощаві руки виймають досади у повітря.

— Але наш старий сканить ся зі злості?

— Ба, погодить! Не вивни, якої він нам заспівав потім!

— Якої?... А якої-ж?... Або — або...

— Ба!.. коби...

— Ей, коби то йому так з місяць!..

То-то поспирати би!.. Май!..

— Будо нам місяць, будо!

— Або чому, Марку?

— Чому?... Затаните ви собі на

другий раз «чому»? Гадаєте, що то їсти не хочеть ся?

— Ей, Марку, ви все такий горя-чий, так заважаєте ся, а тепер відби-раєте нам охоту...

— Відбираю охоту?... Гей, гей! Коби ви всі були такі охоті до діла, як я!.. Але що тут казати! Тиждень ни-тримавмо це, а далі...

Похилив голову. По хвилині до-кинув:

— А зрештою!..

За хвилину було вже тихо в кімнаті. Ні живої душі крім Юрка. Та й він замів забрати ся до своєї звичайної ро-боти — замітати хату, сніг при віні і задумав ся. Тишина наводила на него сум, до очей натискають ся слези. Шось адляло його в горлі. Глянув на підвіре — пусто. Обернув ся, глянув по кімнаті — і тут пусто. А перед хви-линою було ще так гамірно. І припаджу-єт ся йому постать Марка, значайно пригвоблена, а тепер на відхіднім тава жина. І причувають ся йому звуки гімна: «Шаййше, шаййше скажені на-ти!» що його почав співати перший Марко, коли виходив відс, а за ним заатали і інші. Чому й він не може піти з ними? Чи-ж йому не дієт ся також крила? Бо проці Марко казав вразно: «Голодувати нимо, а крила не дамо собі зробити!» Чому він не старший, чому?!

Та нараз почув на коритарі проки-пана, сховив ся, зловив вики та почав замітати навзятю долівку.

У Львові, 13. марца 1900.

Надіслане.

Др. ЕВГ. КОБРИНСКИЙ
лікар-спеціаліст
у жіночих і діточих
недугах
ординує при ул. Голонній
Енценберга ч. 20.
— від 2—4 попол. —

Заряд «Рускої каси» в Чернівцях
подає до загальної відомости, що години
урадові в касі є від 9 рано до 3 попо-
лудни а в неділі і свята гр. орачт.
від 10—11 рано. Вони вилати і випла-
ти можуть вступити лише між 10—12½.

Книги для кас райфайзенських

ли також

відповідні друки

можна дістати лиш в друкарні тов.

«Рускої Ради» в Чернівцях.

Принагідні закупна з причини опізнення сезону!!!

в склепі Б. БАЛЪТІКЕВСТРА молод.

О 35%о таньше як передше

літні парасольки, модних кольорів, чорні і ясні з коронками.

О 10%о таньше як передше

ясна обува для пань, панів, дівчат, дитяй і обува до Lawun Tepnis, Кнайпівські мепти.

О 25%о таньше як передше

Солом'яні капелюхи і легкі капелюхи фільдові і літні шапочки.

Подорожні прибори, склад найгарніших куфрів ручних і вахзюк тошки з урядженем або без уряджень пуделна на мужеські і дамські капелюхи — еткої на парасолі, коні на їду, торбанни.

Мужеське біле, англійські зефіри, коніри, маншети і краватки.

Найліпші МАШИНИ ДО ШИТЯ

е так звані обручкові (Ringschiffchen). Сі машини бідуть дуже легкі і надзвичайно скоро (2000 шитків на мінуту). Сі машини мають прилад до гафтованя і прилад до острени голок та ножиц. Окрім сих маю ще найновіші машини для шещип, крапців, марія і талі, що шикють для потреби в перед і назад.

За кожду машину гарантую 5 літ.

Продаю за готові гроші і на видаєт дешевше як всюди, хто невірять най переконає ся.

В. Данилевич

в бровари Штайнера ул. Двірцева ч. 21 в Чернівцях.

Для селян! САМОДІЛАЮЧА СИКАВКА

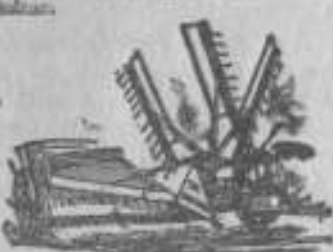
підливання всяких рослин до пошеня для менших потреб.

МАШИНИ

до кошеня і громадженя сіна, трави і збіжа.

Найліпші

Машини до сїяня

суть Пр. Манфарт і Сп. найновішої конструкції

„АГРІКОЛЯ“

(Систем Шубрца)

сїяти нїю можна воілене зерно незмінюючи колесо під гору і долину. Хід має найменший і найбільшу тресалість а дієтати тоти машини можна за лиз найташшу ціну.

При ужитю тої машини можна зискати на часі, роботі і грошех.

Праса ручна до сїна і соломи, молоцарні, машини до чищення збіжа, плуги, борони і т. п.

виробляні і відстаняєт лизо спеціальніста під гваранцією з найновіших і найліпших конструкційних фабрика.

PH. MAYFARTH & CO.

kaiserl. kónigl. ausschl. priv. Fabriken landwirtschaftlicher Maschinen

WIEN, II. Taborstrasse Nr. 71.

Фабрика нагороджена більше як 450 орїбками і бронзовими медаллями. Натальогі і ціни на мадалє висказ орїбно. Пешукє се заступники і розпродавач тих машин.

Рік заснованя 1892.

Товариство взаїмних обезпачень

„ДНІСТЕР“

Львів, Ринок ч. 10. (дім „Просьвіти“)

перше і одинокє руске Товариство асекураційне, обезпачає будинки, і всі предмети движимі против шкід огневих.

„Дністер“ приворучаєт Приосвац. Ординаріати Вєч. Духовенству і вірним всіх трех Епархїй.

Фонди гваранційні „Дністра“ з днем 31-го грудня 1900

Фонд резервовий . . .	311.540	кор.	11 сот.	} разом 520.406 к. 65 с.
Резерви премій . . .	171.942	„	—	
„ спеціальна . . .	6.000	„	—	
Фонд смертальний . . .	30.824	„	54	

Тарифи „Дністра“ дуже умірновані. Надвизна річна розділяє ся між членів в формі зворотів. За рік 1900 дістають члени 8% звороту з премій.

„Дністер“ виплатив до 31. грудня 1900 відшкодовань 2.120.834 кор. Шкоди ліквідують ся безплатовочно в присутності Дєсїгата і 2 членів.

Полїєм „Дністра“ приймають при помочих гіпотечних: Банк праєний і Каси опадности у Львові, Коломиї, Самборі, Дзвині, Снятині, Городенці, Теробовлі, Захїмцях, Городку, Ярославі і Богородчані.

На житє треба обезпачитись тілко через „Дністер“ в Товаристві взаїм. обезпачень в Країні; з таньх обезпачень через „Дністер“ їде часть проїзної на рускі публичні добродїїні ціли; полїєм і квоти на дїє Країнєне Товариство рускі.

„Дністер“ пешукє способних агєнтів, особливо сєлани господарів в окрєстностях, де єще нема багьльо агєнцій „Дністра“. — Агєнти зрєбляи нїже 274.964 кор. проїзної. — Зголошенє о агєнцїї треба вносити до Дирєкції у Львові.

Сєлани обїгають ся тілько о агєнцїї „Дністра“.

Г. Файлес

усуваєч нагїтєк

Чернівці, Руска ч. 6.

Яко дамєна фризїєрна „Secession“

як також спеціальєтєна у всіх нариєних дамєних фризїурах поручає ся нани

АННА ВАЙС,

Чернівці, Tempelgasse 6, (салїон фризїєрєскїй Леона Вайса),

котра у Відні за знаменитий смак у стїзю „Secession“ і за фризїєрєску гєхїку була подвійно піднїчєна медаллями.

Цїни приступні.

Видає товариство „Руска Рада“ в Чернівцях.

З друпарїї товариства „Рускої Ради“ в Чернівцях під зарядом Володїслава Сєкєрєкого.

За редакцію відповїдає Іван Созаньскїй.

Від огню обезпечайте ся тілько в „Дністрі“.

На житє треба обезпачитись тілько через „Дністер“ в Товаристві взаїм. обезпачень в Країні; з таньх обезпачень через „Дністер“ їде часть проїзної на рускі публичні добродїїні ціли; полїєм і квоти на дїє Країнєне Товариство рускі.

Виходить в Чернівцях
щодорож, п'ятницю і неділю.
Редакція, адміністрація і експедиція:
увага! Петрівська ч. 2.
Розміщення в газеті на зображеннях
забезпечено. — Рекламні вставки
вільні від податку.

БУКОВИНА

Передплата на „Буковину“
на цілий рік . . . 20 Кор. — ост.
на пів року . . . 10 „ „ „
на чверть року . . . 5 „ „ „
на місяць . . . 1 „ „ „
Посилання чл. поштою 16 ост.
Передплата і нарахунок на листівки
платні в Чернівцях.

Посол Пігуляк запрошує всіх своїх виборців з кінця м'ясяця до повіту на неділю, дня 14. с. м. на 1. годину з полудня до Кічманів, де здасть справу із своєї діяльності в раді державній. — П. Т. читателі нашої газети звольте повідомити про це виборців із свого села.

Паразити.

За починком Мордковий „Вук-Рост“ напнула ся волонія в соймі (посли Калінеску і Янку Фльондор) і поза соймом („Демонстратор“) на посла Пігуляка, що нібито він назвав усе духовенство і всіх лікарів паразитами (Schmarotzer). Тому і знаючи, що найдуть ся й сапаники, що повторять сю жидівсько-циганську напасть, подаємо дотичні промови посла Пігуляка і зану канітана краю про них тим більше, що Русини вдичні будуть п. Пігулякови, що налягував, як сід, румунізаторських паразитів, що стоять під покровом Мордка, Калінеску і Фльондора. Ось ті промови п. Пігуляка, нігломешні підчас соймової наради над справами земліничими.

Висока Палато! Санітарне питання краю є таке важке, що не можна дивувати ся, коли дискусія над ним прибрала таку широку форму. Його не можна обговорювати і трактувати так мимоходом. Се питання має також господарське значіння, бо установлення красивих і попитових лікарів вкладає на плечі народу великі титари.

Коли лише одно і друге правдиве, а того не можна заперечити, повинно уважатися на дотичнім

місці, аби переведено сю таку важку річ так, щоб дістало ся справді те, до чого стремить закон у санітарнім згляді. Лікар для тіла є тим, чим священник для душі. Перший дбає, стараєть ся, а в міру обставин ратує тіло, а священник дбає, опікуєть ся, ратує душу. І з можу рішучо з чистим сумлінням сказати, що ані один ані другий не сповинить своєї задачі, коли він не знає цілковито мови народу.

Для ілюстрації як сповинють свої функції деякі наші красні лікарі наведу знаній мені особисто приклад: Приходить красний лікар до одної хорої жінки селянки та ще й Русинки, що хорувала на грудну недугу, а виставило на заклане легке. Обзираючи її грудь казав їй відіхнути і в тій цілі ужив слова: „Ану адохни“ значить: „Krepiete, або „mach den letzten Athemzug“.

І з трудом ледви можна уявити собі який вплив мало се жадане лікарю на хору жінчину. (Веселіє). Представлене сего факту видасть ся вам мої поважані панове, смішним, як сумно однак, що се справді так було! Дуже сумно що з нашим руським народом поводити ся так одна часть лікарів тіла і душі. Та ще в додатку утримує і оплачує наш нарід цих людей останнім крейцаром. І вони не можуть дати Русини нічого иншого як лише казати йому „ану адохни“. Ось такі то у нас відносини і то тому, що при наладанню посади не питають ся ані одного ані другого, чи зможе він порозуміти ся з народом, для якого має працювати. Не можу в сій хвилі знайти відповідного парламентарного

виразу на означення таких людей, які в почутті того, що ізза незнай народної мови не зможуть сповинати своїх обов'язків між народом, всеж таки йдуть між сей народ, есати його (schmarotzen) не даючи йому за се нічого. Се справжні паразити народу.

Мусите мені признати високоповажані панове, що лікарське поступоване не може обмежити ся лише на відділюване ліку на хорого. В богатіях разях, найважкішим і найправдинішим ліком є приязне приговорене лікаря, подаве надії, і потішене так у тілесно як і душевно хорих людей.

Позволю собі отже поставити просьбу до тих людей, що рінуть наставлене лікарю, аби вони уважали чи лікар той зможе порозуміти ся з хорими і чи таким чином зможе сповинувати сумління свою функцію.

Нарівають справедливо на постоноване Буковини і Буковинців. Отже тим більше є нашим обов'язком уважати на се, аби ми бодал тут в краю спинили постоноване Буковинців Буковинцями, значить, аби ми виставляли на публічній уряді людей, що дослали під кожним зглядом до сповинуваня своєї задачі.

Прому отже ц. к. правительству як і Вихід красний, аби кожний лікар, який має наставити ся в якійсь місцевості, був укавалікований сповинати свої функції особено через се, що розуміє мову населення.

На се обізвав ся був посол Калінеску в обороні румунізаторських паразитів, на що дістав від посла Пігуляка таку підпору:

Висока палато! Коли би се, що підібе велим шановний пан посол Калінеску, не мов би то я обидив загал гр. ор. духовенства, полигало лише на непорозумінню, значить на невластиво ужитім слові, то можна би сю справу полагодити через ине не дотичного слова. На жаль велим шановний пан посол знає за добре, що він мовить неправду. Бо обиди гр. ор. духовенства або взагалі духовного стану виходить так із цілого змісту наведеної мною річі, як і з цілою моєю попередньої приватної і публічної діяльності. Він знає дуже добре, що він шнижає руський нарід, він знає дуже добре, що рік річно посизав на консисторіальній раді до руських громад священників, які не знають руської мови, він знає дуже добре, що я виступаю і жалую ся лише на тих священників, що не дослали до святости свого звания, він знає дуже добре, що останніми часами вислав до чисто руських громад як напр. Топорівці, Корнівці, Камінка, Глібока і н. священників, які не знають ані слова по руськи. (Калінеску: Се лише сотрудики!) Пігуляк: А сотрудики не є священники? Вони не потребують знати мови народу, який мають учини?

Се все, мої велим шановні панове, знає він аж за докладно, як зрештою і сам се тут потвердив, а проте відважив ся себ достойний пан встати тут і прибравши найсвятішу міну, занипути мені обиду гр. ор. духовенства.

Сей достойний пан відважив ся використати своє поважне становище на се, аби дати правді пошочину, аби мої правдиві жалоби нев-

АНТІН КРУШЕЛЬНИЦЬКИЙ.

На порозі життя.

Настали різдвяні святка.
Ганя налагодила ся так, як би се вже бузи останній святка в її житю. Чого вже не напекла, не наварила — та все лише бігав то сюди то туди, аби що не припадило ся, не обігло, аби бузав не поропав ся, аби не пересодити годуби.
Аж відіткнула левню, коли все у-дало ся по її думці.
Святкий вечір.
Вже позасвічували світила, пошарпавали стели, та всім здасть ся, що погоєць недостаток. Мати Ганю, що почала вже приходити до алоронів, ходить із одної кімнати до другої, пазирає, чи все як слід, а далі каже:
— Ну, що-ж? Схляймо.
Сі слова врізали Ганю у серце, як би пожем. На її очах замерехтіли дрібні, перлисті слези... Що се з нею? Чого вона так плакала ся?... І в уся зважало ся, що хтось приїде, брах, сестра... вона так і заварилась раз-у-раз у ніска, паслухувала свідки разів надзоденьотин диниш на селі, чи не завернуть сани у їх ворота. Ні і ні і ні. А може ще приїдуть... а може ще потім... а може ще потім...
— Так схляймо. Чого-ж нам дождати? — сказав батько, тай почав молити ся.

Сль.
Батько і мати почали їсти борщ, та так і мовчати. І Ганя ніяково говорити. Вона їсть і не їсть, пошнорнула очі в тарілку, та так і задумала ся.
Про що?
Про те, як то вона почав ся ма-дою дитиною по сні під столом, як то балять ся праз із братом та сестрою по вечері:
— А я спати-му тут на сні... іду ніч спати-му на сні.
— Тай я, Василью...
— Тай я, тай я...
Спинають, поладують, сміють ся... Чим далі, тим тихіше і тихіше, аж на-решті позасипляють усі троє на сні.
— Що-ж, мати, нема нас до пари, — мовив батько.
— Годі... Але небаром буде нас ізнов до пари.
— Чому?...
— Лишимо ся обоє, та заживемо у парі.
Ганя позирнула ще глибоко очі в тарілку. Хоч тут не знала ніхто її імені, та про те вона знала, що бесіда йде про неї.
— А може знов лишнить ся хто з нас без пари... Таке то і...
І знов тихо.
— А се хто? Чи не Василь?...
На обістю задзвеніють динки.
— Ганю, а йди-ж по, полий ся...
Ганя хоче встати, але ноги відна-ють їй послуху.
Піду, піду, мушу піти, не покажу нічого по собі!...

Силою волі підняла ся з крісла.
— Де-ж ти? Та там заложеш на зиму двері, не знаєш? Веди їх через кухню.
Кого? Чому їх? Хмб-ж прийхав хто з Василем?
А може се не Василь?
— Василью, Василью!...
Чи стискада вона його ноги так шире, чи підпала? Сама не знає, чо-му се...
— Пан Осип Юстини... мій приятель...
Побачила, побачила, аж тепер побачила, що унішав зараз за Василью та обтрівував сніг із плаща.
— Здорово намерзав ся, Осипо! Давай погріти ся!... Але хто-ж міг надіяти ся такої сніговини? Що-ж, ви ждали на нас із вечером? Ні, ні, бачу що ні. Ну так, але я писав, що приїдемо рано.
— Ти писав? — поспитала диню-вана Ганя і попросила їх до покою.
Писав, так він писав... І чому-ж мені не агадував ніхто про те, що він приїде?... А я все таки надіяла ся на його...
Пішла заридити що-дещо в кухню.
Я нія? Осип... ну, не агадаю. Брюнет, та які гострі очі... Чого він прийхав? Так лише? На святка?
І чому-ж мені Василью не написав, що хтось приїде? Я була би прилаго-дила ся... Десять щось уніла собі... Ах, а я в такий оуні, буденка, чорна, бруд-на... Так уже ніяк передати ся.

— Що-ж ти Ганю забарила ся так? Давай наливки, борщу. Парни померзли.
— Даво, даю...
І позасідали.
Цілу ніч не спали.
Минула ніч. Минув ранок. Пообідали, родичі полягали спати.
— Що-ж будемо робити? Ну, Ганю, яку придумавш забаву?
— Або я знаю?
— А що-ж ми можемо знати? Ви тутешній, панно Ганю, так скорше зна-єте, що нам робити.
— Панно Ганю, панно Ганю!... Яко солодке те „панно Ганю!“ Чи раз уже се чула, та ніколи сі слова не звеніли їй так мило в ушах, як нині. „Панно Ганю...“
— Ой викинь ти Ганю задумана ви-ді... навіть не чути наших слів. Та хмб агадаймо.
І почали поладувати. Одну, другу, третю коладу.
— Весело вам живеть ся, панно Ганю, на селі?
Хотіла відповісти „в тій хвилі ре-село“ — вже сиділи їй сі слова на праві язика, але обернула ся: нема брата.
— Де Василью?
Осип і собі скрутив ся. Розглянув ся по хаті.
— Так ви налякали ся?
— Ні, але...
Спазнені на дяді.
— ...але був тут іно-що, тай...
— Панно Ганю...
Знов „панно Ганю“. Та не таке воно, як передше. Ні. То було весело,

траляувати інсинуаціями і підтримувати далі неправду.

І коли я поставив задачею свого життя витворити можливе для буковинських Русинів гр. ор. духовенство, і працюю на с'м поли безупинно — велими шановний мій передбесідник, що протиню, як се смідус з дотеперішньої його діяльності, ахдаєт ся поставив собі цілю с'мивонати витворюване руського гр. ор. духовенства, важить ся ще закидати мені тут прилюдно обиду гр. ор. духовенства.

Коли хто робить кривду гр. ор. духовенству, то певно лише ті, що образують таких с'мивоників у почутті того, що с'мивоників с'м, не знаючи руської мови, не можуть підпоріти своїй с'мивоній задачі, а післані в народ, стають пос'мивоничем сего народа, а предметом моєї тут жалоби. А одним із перших і найбизначніших иншоників є мій шановний передбесідник, який післан з гори уложеного п'лину постпонує під десатків айт руський гр. ор. народна полі церковним.

Я не маю стільки слів погорди і нехтованія для тих індиидуів, які в почутті того, що не знаючи руської мови не зможуть сповістити совісно своїх обов'язків, ідуть між народ лише аби він годуван їх, аби вони могли вести жите паразитів. Але с'м слова засуду звертають ся ще більше проти тих, що образують таких с'мивоників, а потім посилюють їх поміж народ, як се робить достойний пан передбесідник!

На с'м промови закричав Мордко в своїй „Вик. Пост“ гезаат, а Янку Ф'льондор заінтерпелював на другім засіданні капітана краю, чому не зганив посла Пігуляка, що образив духовенство і лікарів. На се заштане підновів капітан краю так:

Що тикаєт ся другого запитання, то я мушу признати ся, що пиводи п. посла Пігуляка коли зроаумієт ся їх до слова, не данали жадної причини до непорозуміння.

На мене зробило се таке вражінє, що п. посол Пігуляк, хоч він ужин слова паразити, не мав на думі простої обиди духовного або лікарського стану. (Охляки: Цілком справедаливо!) і тому то я не прикликав п. посла Пігуляка до порядку.

П. посол Пігуляк мовив лише, що всі ті особи, які підрають ся на села, не дорішні до своєї залачі, можна означити назвою паразитів.

Тепер знаємо всі дуже добре, що так лікарі як і с'мивоників не підрають ся до громад, але їх вибирають, або назначують їм місця.

Зрештою, мої панове, капітан крайний має право приликувати до порядку, коли покажеть ся до того потреба. Але з другого боку кожний, хто є уповажненний до нарах у соїмі, має право закидати від капітана крайного, ані він приликав дотичну особу до порядку.

Отже мої панове, кожний із панів послів міг зажадати від преласідателя, аби він приликав посла Пігуляка до порядку.

Видно з того, що перше вражінє слів було інакше як тепер. (Голоси: Цілком слушно).

Тому я думаю що справа покінчена.

Буковинська інтелігенція!

Перед нами лежить справозданє І. держ. гімназій у Чернівцях з р. 1900/001. Є там у тім справозданні новелічка рубрика: Statistik der Schüler. На неї значаино не звертає ніхто уваги, як і взагалі маловажають ся у нас дуже нікіліні справозданні і відомі то може походити так слабо розвинена зг'тация між мінданством і мужицтвом за тим, аби посидати свої діти до шкіль, аби продукували як найбільше число руської інтелігенції.

Ма позинимо всі частини з с'м рубрики а зійнем ся лише одною, поділом на народності. І так Німців було в цій гімназії 583, Румунів 232, Русинів 90, Польків 77, а Чехів 8. Після реалій с'м 985 учеників ділять ся на: Римокатоликів 169, гр. в а т. 31,

ірім. кат. 14, гр. ор. Румунів 236, гр. ор. Русинів 75, гр. ор. вірменського обряду 4, Еванг. 49, Жидів 407.

По перше опадде з очі мінімальне число Русинів. На се спазнаєт ся, що реншта їх містять ся в гімназії. Алеж бо після виказу віроєповіданні с'мидить, що є 31 гр. кат. (отже самі Русини), а гр. ор. Русинів 75 — разом 106. На се у низкій народності бачимо немого лише 90 Русинів.

А далі на загальне число публичних учеників 985 бачимо 407 Жидів. Вносити з того можна, що за 12 років було з того 300 докторів, 300 посад на Буковині буде в руках Жидів коли християни можуть адобути ся землі на таке саме число людей — не числячи віко на се, що знаєт частини відпаде на духовну інтелігенцію!

Се можемо сказати лише на підставі одного справозданія. А якіж застрашуючі числа дістали би ми, колиб порівняли всі справозданні і почали виводити висновки що до будучої нашої інтелігенції угадуючи Німців і Румунів. Жиди займаючи становища адвокатів беруть у свою опіку жидівські пивни — ліхварії. На се однім наш мужик може зарадити собі піддаючи ся в опіку сумлінному руському адвокату. Німці одніа і Румуни, займаючи становища державних урядників стають ажною для загату руського населення. Не знаючи руської мови і не хотачи вчити ся її, напосаєт несповітовану школу руському мужицтву, але не може породити ся з властиві, а виступаючи значаино як повриважена сторона теринить все. Не маємом тепер такої аномалії в Чернівцях, що на 4 урядників у прокуратурі в Чернівцях, грех із них не знає руської мови. А далі чим мало маємо державних урядників по всіх урядах, які не можуть п'лини чиним розмовити ся зі стороною!

А починаючи кже незване руської мови, сам еант національної несповісти других до Русинів мусят відбирати покриважений руської стороною надію найти коли побудь своє право!

І деж шукати причини сего сумного стану? Таки в байдужности нашого селанства і мінданства до науки і просвіти, а далі в хибних поглядах тих, що найбільше з ними стикають ся. Мало є дбати про душу нашого мінданства, коли небадьєт ся про те, аби та душа його могла остати чистою, аби бачучи всюди лож і неправду не потребувала в собі йти сими дорогами. Забуєт ся у нас дбати про продукованє власної інтелігенції, ані заповинили всі уряди, давала би запоручку що руський мужик, руський мінданін буде трає-

тований на рівні із усіми нашими людьми, що бодай зроауміє його мочу той, хто має рішати його долю, а не раз і його жите!

Спідки то інтелігентних людей могли би доставити лише самі чернеческі руські передмісти, ані би могли мати до них розумна думка приступ!

Чи не пора би, аби ті, що стаали панам думок наших міндан, прийшли до них із с'м справозданнем у руках і отворили їм очі на с'м сторонні цери! Коли вже нашому мужицтву так тяжко стати викадом у невзначну перетву нашої інтелігенції, то бодай, аби окрідали ті, що могли би се робити без ніякої матеріальної втрати без ніяких трудностий.

Бо інтелігенція наша така не численна, що довго ще не змогла би нова зайняти всіх становищ, які зайняти повинна. А такі навчили би ся люди, готово бути заінію! Не буде вже чого займати.

Буковинський сойм.

Суботнійше заєднанє тутешнього сойму зачало ся о год. 10 перед полуднем. Внесено наперед кілька інтерпелляцій, а потім сойм прийняв у 1 читання предложенє Виділу крайного в справі крайного статистичного уряду Буковини.

Потім с'мидуван вибір 5 членів до окремої комісії в цілі наради над внесеним посла Штраухера і тов. в справі речорни ординації крайної і соймової ординації виборчої. До комісії для речорни виборчої вибрано ин. Чунтузіна, Богосевича, Пігуляка, др. Страухера і бар. Васильєва.

З черги вибрано 5 членів окремої комісії для нарад над внесеном ректора Гавного і тов. у справі причинення ся краю до встановлення потрібних університетських будинків. Вибрано ин. др. Гавно, до Льюж, Лангенгана, Ончюла і др. Волчинського.

Дальшою точкою порядку денного було справозданє адміністративної комісії в справі предложення Виділу кр. відносного ся до зміни інструкції: а) для Виділу кр., б) для його урядників і слуг, в) прагматик службової для урядників і слуг. Пос. др. Штраухер поставив внесенє, аби над с'м предложенєм перейти до порядку денного, сойм одіає не ухвалив внесення, а прийняв іже предложенє так у першій як і другій читанні.

дівинно, срібне — се сумне, придаланє, п'лязанє... Чому його голос зміни ся так тепер? Чого його очі такі неленні, як іскра вогню присинана пошлом?

Мимохіт воступила дна проки пазал. — Панно Ганю, знаємо ся не цілий дні...

Ах, поже-ж тепер?... Холодна дроз перебігла по її тілі. Вона стрепенула ся ціла.

— Ви адинували ся, що я від сего зачан. Але ніяк інакше. Я бачу вас не цілий дні, а знати — знаю вас так, як би цілі роки.

— Ви? мене?

— Так. Я вездухав ся про вас багато.

— Про мене?

— Так. Від Васильєва.

Вже не сумнівала ся. Вже тепер, параз... Ах, як радо візказ би віден. Схонадаєт би, запала під землю! Вель, вель, аби лише не стояти тут, аби не чути того, що мусят почути зарал, у с'м хвилях.

— Панно Ганю, чи не стаали би ви мене жінкою?

Ні, ні, не хоче, не хоче слухати далі... Тивати, тивати... Де? куди?... Що, що він сказав?

Сльози бухнули з її очей. Вірнула ся та далі у двері.

— Куди-ж ти біжиш? Де Васильєв?

— Ах то мамуни...

У дверех ставула мати.

В її голосі звучить адинованє, але на ливі гримі п'лязанє усмішка, та очі так і стріляють врини огнем щастя.

Вечірня нарада.

Батько, мати і вона.

— Ну, Ганю, віден заміж?

— Ні, ні, і ще раз ні. Не хочу, не хочу. Я сидіти-му дома.

— Так чого досидиш ся?

— Чого?...

Отворила широко свої вишквалі очі.

— Чого?

Ну, чого, чого? Аби вона знає?

Що се таке „чого“? Вона раптом не чула сего слова. Ніхто її не питав ся, „чого“ досидити ся?

— Хіба-ж ти не знаєш, що не можеш вічно сидіти дома? От Степан с'мивчить небаром школу, так що-ж? Дні нас сидіти-мете в хаті?

— Або що?

— Як се: „що“? Треба буде її віддавати, а тут ще ти сиди-меш.

Тепер вона порозуміла вже троха своє положенє. Вона мусят вийти ламіж. Мусят зробити Степан місце. Дні їх не можуть сидіти в хаті.

— Ну, що-ж?

— Най буде, як мамуни какуть та татуно.

У родичів.

Рані в'їзали в село.

Ганя почала втерпелювати ся. Вона не була тут уже так давно! Гадала, що настане Бог зна' які зміни, а тут усьо старе. Але їй хотіло би ся як найсворше привитати ся з родичами, ушдувати їм руки. Чи постаріли ся? Батько десь поспівів сердечя як году! Зігнув ся у двоє! А мама?... Чи тримаєт ся вона ще троха?

На прибі коло Мамолової хати в'їрпаєт ся кітла. Троє ротат присідало ся до її груди. Там і зросли ся з нею. Сеуть її.

Вони нагадали Гані давні дїта. Во-

на шунає за котятами на стріху, на обороші, в етедаді, в етайні... а тяжкою бідою находити їх під хворостом у дригиті. Що-ж там не було вже радості! Цілий дні носила їх у подолу, а стара кітла так і бігала з нею. Милувотить та милувотить.

— Каш, каш... кашуно...

Ловить її, одіає на траві, кладе кітку в подолу... Котити шукають за щипами, перенідають ся, відгрудують ся, кожде ловить за свою щипу... а далі сеуть, сеуть, як пивни. Але її се не бивить. Вона козить дивити ся, як вони перенідають ся. Відринає їх від щипок, переставляє, с'мидєт ся як вони шукають знов кожде за своєю щипкою. Найшли. Сеуть. І вона знов відринає їх, і знов, і знов... А стара кітла дивить ся на неї благословим зором: „Лини їх, лини, най сеуть! Вони голодні!“

Минули Миколу.

Ганя отратила кітку з очей. Але вона бачить її очима душі... і бачить ту бурю кітку, най вона робила рішні паности.

Давні чаєт!

Семанішні діти кунають ся на обори в соняшних промінях. Двоє старших дивить собі хату з бозота: тешуть кілочин, роблять пали, місят бозото зі соломою. А меньший ростом хлопчик бігає з прутником у руках за п'лячком.

— А що! а що!...

— Івано, лини! Най етеда!

Де, де!... Іван послухав би їх!

— А що, а що!...

А п'лячок задр хвист до гори і бігає з одного кінця обори в другий, та все шось хрюкотить з недоволення.

— А сиди ти п'ляком, Івано, пазал!...

Во буду бити!

— А я скажу мамуні, як ти будеш

мене бити... І скажу, що ти ливив хату і хочеш пачи бульбу і кукурудзу.

І не етими ся Іван, як старший братчик підбіг до него та в карє, та в карі!

— А будеш казати? а будеш казати?

— Таки скажу! Таки скажу!...

Сльози не дали йому далі говорити.

— Ні, ні, не скажу, не бай Микасю, не бай!...

Ганя відвернула очі в той бік. Се сказало ся вельо мяттю на її очах.

Колісь то і вона бігала так і банила ся з с'мивськими дітками!... І не раз було набере ось так, як с'м Іванко, і ані чичирі! Зможе, так віддаєт, а ні, так пивачить ся, пивачить ся, а за хвилю бачить ся далі з тими, що побіли її перед хвилю і забуває на них про свою пригоду.

Ні, не на віки! В старшій віці, по кільцаніях роках приймаєт усі образи з молодих дїт, стають перед очима зразу як якийсь невинний блиск, неясний спомен, далі вакуть ся з нинішніми такими моментами, з одними, другим третім... Мрачні іскри спливають ся в одну гармонічну цілість, набирають раз-у-раз виразивших расів, невинних красен. Образ росте, яснійшає, відновляєт ся. Те, що було колись дївностю, було порожнє, відскакуєт ся на дїтах у нині. І вірити не хочеть ся, аби се по-с'миде колись на собі одіж жите, аби се було твором власних рук!...

— Пивнуно, бачите онтам!...

— Іка я пивнуно, Гриню! Не бачить, якого маю сина?

Гриню подивив ся на Лася, так як би мав до него жал, позитав голову та ладри бородного батогом.

— Бо то чоловік привик: „пивнуно-

Приєднуємо потім до дискусії над пропозицією Надізу краєвого про призначення фонду краєвого на р. 1901. Перший набрав голосів понад дві тисячі. Другий набрав трохи більше ніж тисячу. Др. Фальондор висловлював іменем людської гуманності намір усіх країн і переслідувати, як і терпяти, як і боритися з тими, хто не хоче довести до кінця свою справу. Підносили і особливі наміри, що краєве правління має містити в справу означення краєвої народно-гуманності; бачили застерігати, як і проти сего в імені своїх виборців.

Далі говорив др. Фальондор про надання в часі виборів зі сторони старости, про несправу економічних інтересів румунських громад, про дискусію поєднання жандармерії, про податковий гнет, в загальні про вжиття положення так близько як і малих посідачів і при цьому своїм баченням займав у румунській мові румунських посідачів до соціального поступовання, до самооборони проти крадіг і переслідування зі сторони краєвого правління. А що бачили говорив не раз досить остро, заступник капітана бар. Кохановіч зважав його слова разів до порядку.

НОВИНКИ.

Календар. Серода 27/VL (10/VL) п. о. Самсона, с. м. Анекта, с. Поана; Р. Амап. — Четвер 28/VL (11/VL) Перш. мов. с. Кира і Поана, с. м. Папія; Р. Па І.

Черновецька міська рада шкільна ухвалила не приймати до народних шкіл дітей не-черновецьких, хіба в окладі. Ся ухвала пішла до затвердження до ради міської краєвої. Ухвалу сю спонукала відмова союму і правління пошколи, якої заважала міська рада шк. черновецька на утримання шкіл. З огляду на те, що таким чином був би обмежений шкільним дітям і то майже лише Русинам приступ до гімназій, ся ухвала мала би фатальні наслідки. Дитина по окінченню 2-класової шкільної школи мусить розглядувати із дальшої науки. Можна також сумнівати ся, чи багато допомогли би тут чотирикласові поштові школи! Приймаючи з одного боку рачню міській раді шкільній у Чернівцях, що вона не є обов'язана оплачувати більшу сім'яність учителів для шкільних дітей, не треба забувати, як будуть дальші наслідки сего ухвали в разі потвердження її радою шкільною краєвою.

Цю та панинуцю*, та янось чудно тепер інакше... Вачито, йдуть наші емоції.

За хвилину прийшли ся.

Старенький нан-отчик підійшов по-важно до поза.

— Готі, готі!... А чоловік де?

— Дома. Але беру за те вука.

І піднісся до горі на руках Леса.

— А який поганій! Тьфу, тьфу, тьфу... аби не впрочі... Що? Ти хочеш злізти? — Сиди, сиди... до хати вже недалеко. Ідате, ідате, я прийду поволі за вами.

Але Ганна стояла вже на землі. Гринько рушив і поїхав домі. Вони за ним.

— Але-ж то татушко посивів! Як же-ж ведуть ся? Добре?... — Е! Як мені ведуть ся, ти не пита! Я вже не дитина. Але розкажи-но, як тобі йде на молоді господарстві! Давши собі раду з чоловіком?

— Давши собі обоє раду, як можемо і знаємо...

— Ну, то добре! Ну, то добре... Що-ж, дороні?

Ганна притисла у відповідь синка до грудей і поцілувала його разок.

— Ну, що-ж вивч? Гей, гей, коби то не дити! Вай би я його на руки, а та божу ся, аби не поштортати ся, та й було би нам обом!... А нестий, нестий, о, нестий!... Із очей йому видно се... Га, що-ж!... Мамли син!

— Одинак — замітила Ганна весело і поцілувала його.

Пан-отчик і собі усміхнувся та позитав головою:

— Буде тобі тих одинаків, що не дає собі в раду!

— Як Бог дасть.

— Та воно правда, що село в руках Бога.

Доходили до хати.

На воротах стояла вже нані-матка і викидала їх нетерпеливо. Далі не витерпіла і пішла їм на стрічу.

— Ну, маме, по постидиши ся свого вука.

— А чого-ж я мала би стидати ся! Най би його мама стидала ся, як би поганій пдав ся... А що? Тато, чи мама?

— Тато, тато... і ніяк як у тата і очі...

— Ну, то добре! Син повинен вдатися в батька.

Завернули до хати.

Родичі заспокоїли. Ганну питали.

Вона хоч і відповідала, але на її анці видно змучена. Перетрипала ся дорогою, вигодовувала. Коли вже прийшли до хати, поклала дитину на ліжку, а сама так і вилала на кризо.

— Змучила ся дорогою?... Та бо то правда, було куди їхати! Що-ж тобі молода, чи зробити кину?

— Ти також питаєш ся! Давай що с. Вона досі добре вигодовувала ся. Стільки сьвіт...

Принесли власного молока. Ганна линула ся на него з якоюсь жалобою, з якоюсь пристрастю, як би бояла ся, аби не щезло. Та не за молоком вона бояла ся, ні! Вона бояла ся, аби не щезли ті спомини, які викликала в ній се молоко.

Коли лише прийшли домі, усе давали їй зараз власного молока. Які то веселі були тоді часи! Ні гризла ся чим, ні журила ся. Година була свободна, мішок продумував лише над забавою, розривками. Істє було молоком, а думкою до-ринчє уже курити, бігати за качками понад потік, гризати жовті магонікі папірків з абляки. Ще й не доїсть, а вже біжить до кухні, комори, а то до стай-

сеймові з домаганими постоновного за-сновоювання культурно-національних, економічних і політичних домагань руського народу. Домагани їх на тім полі були засідки мінімальні і обмежали ся до най-конечніших і найбільше неучих потреб. І в тогочасній сесії не пішли домагани руських посілів поза ті границі. Між ними були підносили ми іменю конечну і нагальну потребу постоновного засновання руської гімназії в Станіславоні з огляду, що 1790 учеників Русинів не мають можливості поборити науку в середніх школах в різній мові. Сего мінімально-го, воєсторонно оправданого домаганя руських посілів не позагоджено. Крім того підносили руські посіли основні, на провіренних даних оцерт інтерпретаций до н. н. правління, дотикаючи найважливіших і найкращіших справ політичних і кращих руського народу на тім полі. Вей ті інтерпретаций остави без відповіди. Супроти того, що також закон о рентових осягах прийнято проти за-стерєження руських посілів і загальної ошкіт руського народу, зазначено, що руські посіли дальшої участі в соймових обрадах брати не можуть. Ся зава зробила на соймовій більшості велико-вразливе.

Крадіж. В почі з 5. на 6. липня 1901 в селі Ошніхбах позіснєні злочинні викрадення шини, викради ся до поміш-каня тамошнього селянина Іої Гупула, розбили скриню і забрали з неї все, що лишало ся плати: кожухи, сфари, білі і т. д. Шкода виносить 100 кор.

Винахід Пісудського. Російський по-ковник Пісудський, котрий перед роком переніс ся з Петербурга до Парижа, аби працювати над своїми далекоглядними проєктами, довершив великого діла на полі електротехніки. Пісудському пове-до ся винайти спосіб телеграфувати без дрота на дальні відстані, а спосіб сей є цілком інший як Марконіого. Крім того електричні струї ужиті при теле-графуванні зникли електросу на полі, де відбували ся досліди з телеграфом. Винахід Пісудського має ще більше при-чорювання: електричні струї пущені до моря запалюють торпеди. Досліди ви-казали незвичайну партію сего вина-ходу, який має перед собою важну задачу в будучности.

Заряд „Рускої каси“ в Чернівцях подає до загальної відомості, що години урадові в касі є від 9 рано до 3 попо-лудни а в неділі і свята гр. орєнт. від 10—11 рано. Векні вилати і шила-ти можуть наступити лише між 10—12½

Підла містифікація. „Dziennik polski“, а за ним інші галицькі газети поділи звістку, що н. Р. Сембратович застеріг ся. Тепер, як показує ся, був се най-нужденіший, найнідалий, найнещасний спосіб мести сего газетарської шкати за отаті талановитого нашого земляка-жур-наліста по німеченних часописах, у яких то статки н. Сембратович витягав на європейське іогім різні плагіатства з табору галицької польської шкати. Підчеркуємо на сьм місці заслуги імена Романа Сембратовича, підчер-куємо його витривалість у борбі з про-тивником, що не загавать ся посатувати ся найнужденішими в сьвітї сред-ствами.

Пригадує ся, що в сьм липня для 12. с. м. відбуло ся прогуляна ака-демичного товариства „Союз“.

Проч із книжкою, писаною в руській мові, проч із книжкою, писаною євоне-тикою! Під тилком окуляром прогнали су-часельні пани чоловіки, що продали на відкуп Івана Сучавського книжку, на-писану о. Д. Єремійчуком, про Івана Су-чавського! От і бачи ся монахи, аби народ не страши ся на книжку! Са-рани!...

Відкликане аматорське представле-не „Зорі“ відбуло ся в неділю 14. с. м. в місєнім театрі.

Складка на похорон живого неби-щика. Члени черновецького католицького братства ходили сего року по полях і прибирали новажну ємну грешний. А що за велика вона здавала ся їм, аби віддати її цілу на цілу, як яку її зби-рали, вразили поділити ся сини грешни. Та найшов ся совісний чоловік, у якого руках були сї гроші, і не ждучи на по-ді, віддав цілу ємну до церкви. За се братство побил його так, що він дістав вибух крові, перележав цілу весну, а ошкіт сповідав ся на смерть. І сего ве-дїлі напереджено не службі божій скла-ду на покрите коштів курації сего члена братства. Одинак прикро вразила присут-них жінка, що складала ся є також на покрите коштів похорону на ви-нахід його смерти. Не знати, чи вразувал би ся він дуже, як би ді-знав ся, що збирано гроші на його по-хорон!

Вихід руських посілів із галицького союму. Перед приступом до загаль-ної розправи над краєвим бюджетом на р. 1901 заважала голоси в європейській справі посол Барнінський і анголоски отєю зава: „З уповаження руських посілів маю честь зложити сьлїдуючу за-яву: Від 1883 р. приступали руські посіли

своємові з домаганими постоновного за-сновоювання культурно-національних, економічних і політичних домагань руського народу. Домагани їх на тім полі були засідки мінімальні і обмежали ся до най-конечніших і найбільше неучих потреб. І в тогочасній сесії не пішли домагани руських посілів поза ті границі. Між ними були підносили ми іменю конечну і нагальну потребу постоновного засновання руської гімназії в Станіславоні з огляду, що 1790 учеників Русинів не мають можливості поборити науку в середніх школах в різній мові. Сего мінімально-го, воєсторонно оправданого домаганя руських посілів не позагоджено. Крім того підносили руські посіли основні, на провіренних даних оцерт інтерпретаций до н. н. правління, дотикаючи найважливіших і найкращіших справ політичних і кращих руського народу на тім полі. Вей ті інтерпретаций остави без відповіди. Супроти того, що також закон о рентових осягах прийнято проти за-стерєження руських посілів і загальної ошкіт руського народу, зазначено, що руські посіли дальшої участі в соймових обрадах брати не можуть. Ся зава зробила на соймовій більшості велико-вразливе.

Крадіж. В почі з 5. на 6. липня 1901 в селі Ошніхбах позіснєні злочинні викрадення шини, викради ся до поміш-каня тамошнього селянина Іої Гупула, розбили скриню і забрали з неї все, що лишало ся плати: кожухи, сфари, білі і т. д. Шкода виносить 100 кор.

Винахід Пісудського. Російський по-ковник Пісудський, котрий перед роком переніс ся з Петербурга до Парижа, аби працювати над своїми далекоглядними проєктами, довершив великого діла на полі електротехніки. Пісудському пове-до ся винайти спосіб телеграфувати без дрота на дальні відстані, а спосіб сей є цілком інший як Марконіого. Крім того електричні струї ужиті при теле-графуванні зникли електросу на полі, де відбували ся досліди з телеграфом. Винахід Пісудського має ще більше при-чорювання: електричні струї пущені до моря запалюють торпеди. Досліди ви-казали незвичайну партію сего вина-ходу, який має перед собою важну задачу в будучности.

Заряд „Рускої каси“ в Чернівцях подає до загальної відомості, що години урадові в касі є від 9 рано до 3 попо-лудни а в неділі і свята гр. орєнт. від 10—11 рано. Векні вилати і шила-ти можуть наступити лише між 10—12½

Підла містифікація. „Dziennik polski“, а за ним інші галицькі газети поділи звістку, що н. Р. Сембратович застеріг ся. Тепер, як показує ся, був се най-нужденіший, найнідалий, найнещасний спосіб мести сего газетарської шкати за отаті талановитого нашого земляка-жур-наліста по німеченних часописах, у яких то статки н. Сембратович витягав на європейське іогім різні плагіатства з табору галицької польської шкати. Підчеркуємо на сьм місці заслуги імена Романа Сембратовича, підчер-куємо його витривалість у борбі з про-тивником, що не загавать ся посатувати ся найнужденішими в сьвітї сред-ствами.

Пригадує ся, що в сьм липня для 12. с. м. відбуло ся прогуляна ака-демичного товариства „Союз“.

Проч із книжкою, писаною в руській мові, проч із книжкою, писаною євоне-тикою! Під тилком окуляром прогнали су-часельні пани чоловіки, що продали на відкуп Івана Сучавського книжку, на-писану о. Д. Єремійчуком, про Івана Су-чавського! От і бачи ся монахи, аби народ не страши ся на книжку! Са-рани!...

Відкликане аматорське представле-не „Зорі“ відбуло ся в неділю 14. с. м. в місєнім театрі.

Складка на похорон живого неби-щика. Члени черновецького католицького братства ходили сего року по полях і прибирали новажну ємну грешний. А що за велика вона здавала ся їм, аби віддати її цілу на цілу, як яку її зби-рали, вразили поділити ся сини грешни. Та найшов ся совісний чоловік, у якого руках були сї гроші, і не ждучи на по-ді, віддав цілу ємну до церкви. За се братство побил його так, що він дістав вибух крові, перележав цілу весну, а ошкіт сповідав ся на смерть. І сего ве-дїлі напереджено не службі божій скла-ду на покрите коштів курації сего члена братства. Одинак прикро вразила присут-них жінка, що складала ся є також на покрите коштів похорону на ви-нахід його смерти. Не знати, чи вразувал би ся він дуже, як би ді-знав ся, що збирано гроші на його по-хорон!

Вихід руських посілів із галицького союму. Перед приступом до загаль-ної розправи над краєвим бюджетом на р. 1901 заважала голоси в європейській справі посол Барнінський і анголоски отєю зава: „З уповаження руських посілів маю честь зложити сьлїдуючу за-яву: Від 1883 р. приступали руські посіли

своємові з домаганими постоновного за-сновоювання культурно-національних, економічних і політичних домагань руського народу. Домагани їх на тім полі були засідки мінімальні і обмежали ся до най-конечніших і найбільше неучих потреб. І в тогочасній сесії не пішли домагани руських посілів поза ті границі. Між ними були підносили ми іменю конечну і нагальну потребу постоновного засновання руської гімназії в Станіславоні з огляду, що 1790 учеників Русинів не мають можливості поборити науку в середніх школах в різній мові. Сего мінімально-го, воєсторонно оправданого домаганя руських посілів не позагоджено. Крім того підносили руські посіли основні, на провіренних даних оцерт інтерпретаций до н. н. правління, дотикаючи найважливіших і найкращіших справ політичних і кращих руського народу на тім полі. Вей ті інтерпретаций остави без відповіди. Супроти того, що також закон о рентових осягах прийнято проти за-стерєження руських посілів і загальної ошкіт руського народу, зазначено, що руські посіли дальшої участі в соймових обрадах брати не можуть. Ся зава зробила на соймовій більшості велико-вразливе.

Крадіж. В почі з 5. на 6. липня 1901 в селі Ошніхбах позіснєні злочинні викрадення шини, викради ся до поміш-каня тамошнього селянина Іої Гупула, розбили скриню і забрали з неї все, що лишало ся плати: кожухи, сфари, білі і т. д. Шкода виносить 100 кор.

Винахід Пісудського. Російський по-ковник Пісудський, котрий перед роком переніс ся з Петербурга до Парижа, аби працювати над своїми далекоглядними проєктами, довершив великого діла на полі електротехніки. Пісудському пове-до ся винайти спосіб телеграфувати без дрота на дальні відстані, а спосіб сей є цілком інший як Марконіого. Крім того електричні струї ужиті при теле-графуванні зникли електросу на полі, де відбували ся досліди з телеграфом. Винахід Пісудського має ще більше при-чорювання: електричні струї пущені до моря запалюють торпеди. Досліди ви-казали незвичайну партію сего вина-ходу, який має перед собою важну задачу в будучности.

Заряд „Рускої каси“ в Чернівцях подає до загальної відомості, що години урадові в касі є від 9 рано до 3 попо-лудни а в неділі і свята гр. орєнт. від 10—11 рано. Векні вилати і шила-ти можуть наступити лише між 10—12½

Підла містифікація. „Dziennik polski“, а за ним інші галицькі газети поділи звістку, що н. Р. Сембратович застеріг ся. Тепер, як показує ся, був се най-нужденіший, найнідалий, найнещасний спосіб мести сего газетарської шкати за отаті талановитого нашого земляка-жур-наліста по німеченних часописах, у яких то статки н. Сембратович витягав на європейське іогім різні плагіатства з табору галицької польської шкати. Підчеркуємо на сьм місці заслуги імена Романа Сембратовича, підчер-куємо його витривалість у борбі з про-тивником, що не загавать ся посатувати ся найнужденішими в сьвітї сред-ствами.

Пригадує ся, що в сьм липня для 12. с. м. відбуло ся прогуляна ака-демичного товариства „Союз“.

Проч із книжкою, писаною в руській мові, проч із книжкою, писаною євоне-тикою! Під тилком окуляром прогнали су-часельні пани чоловіки, що продали на відкуп Івана Сучавського книжку, на-писану о. Д. Єремійчуком, про Івана Су-чавського! От і бачи ся монахи, аби народ не страши ся на книжку! Са-рани!...

Відкликане аматорське представле-не „Зорі“ відбуло ся в неділю 14. с. м. в місєнім театрі.

Складка на похорон живого неби-щика. Члени черновецького католицького братства ходили сего року по полях і прибирали новажну ємну грешний. А що за велика вона здавала ся їм, аби віддати її цілу на цілу, як яку її зби-рали, вразили поділити ся сини грешни. Та найшов ся совісний чоловік, у якого руках були сї гроші, і не ждучи на по-ді, віддав цілу ємну до церкви. За се братство побил його так, що він дістав вибух крові, перележав цілу весну, а ошкіт сповідав ся на смерть. І сего ве-дїлі напереджено не службі божій скла-ду на покрите коштів курації сего члена братства. Одинак прикро вразила присут-них жінка, що складала ся є також на покрите коштів похорону на ви-нахід його смерти. Не знати, чи вразувал би ся він дуже, як би ді-знав ся, що збирано гроші на його по-хорон!

Вихід руських посілів із галицького союму. Перед приступом до загаль-ної розправи над краєвим бюджетом на р. 1901 заважала голоси в європейській справі посол Барнінський і анголоски отєю зава: „З уповаження руських посілів маю честь зложити сьлїдуючу за-яву: Від 1883 р. приступали руські посіли

своємові з домаганими постоновного за-сновоювання культурно-національних, економічних і політичних домагань руського народу. Домагани їх на тім полі були засідки мінімальні і обмежали ся до най-конечніших і найбільше неучих потреб. І в тогочасній сесії не пішли домагани руських посілів поза ті границі. Між ними були підносили ми іменю конечну і нагальну потребу постоновного засновання руської гімназії в Станіславоні з огляду, що 1790 учеників Русинів не мають можливості поборити науку в середніх школах в різній мові. Сего мінімально-го, воєсторонно оправданого домаганя руських посілів не позагоджено. Крім того підносили руські посіли основні, на провіренних даних оцерт інтерпретаций до н. н. правління, дотикаючи найважливіших і найкращіших справ політичних і кращих руського народу на тім полі. Вей ті інтерпретаций остави без відповіди. Супроти того, що також закон о рентових осягах прийнято проти за-стерєження руських посілів і загальної ошкіт руського народу, зазначено, що руські посіли дальшої участі в соймових обрадах брати не можуть. Ся зава зробила на соймовій більшості велико-вразливе.

Крадіж. В почі з 5. на 6. липня 1901 в селі Ошніхбах позіснєні злочинні викрадення шини, викради ся до поміш-каня тамошнього селянина Іої Гупула, розбили скриню і забрали з неї все, що лишало ся плати: кожухи, сфари, білі і т. д. Шкода виносить 100 кор.

Винахід Пісудського. Російський по-ковник Пісудський, котрий перед роком переніс ся з Петербурга до Парижа, аби працювати над своїми далекоглядними проєктами, довершив великого діла на полі електротехніки. Пісудському пове-до ся винайти спосіб телеграфувати без дрота на дальні відстані, а спосіб сей є цілком інший як Марконіого. Крім того електричні струї ужиті при теле-графуванні зникли електросу на полі, де відбували ся досліди з телеграфом. Винахід Пісудського має ще більше при-чорювання: електричні струї пущені до моря запалюють торпеди. Досліди ви-казали незвичайну партію сего вина-ходу, який має перед собою важну задачу в будучности.

Заряд „Рускої каси“ в Чернівцях подає до загальної відомості, що години урадові в касі є від 9 рано до 3 попо-лудни а в неділі і свята гр. орєнт. від 10—11 рано. Векні вилати і шила-ти можуть наступити лише між 10—12½

Підла містифікація. „Dziennik polski“, а за ним інші галицькі газети поділи звістку, що н. Р. Сембратович застеріг ся. Тепер, як показує ся, був се най-нужденіший, найнідалий, найнещасний спосіб мести сего газетарської шкати за отаті талановитого нашого земляка-жур-наліста по німеченних часописах, у яких то статки н. Сембратович витягав на європейське іогім різні плагіатства з табору галицької польської шкати. Підчеркуємо на сьм місці заслуги імена Романа Сембратовича, підчер-куємо його витривалість у борбі з про-тивником, що не загавать ся посатувати ся найнужденішими в сьвітї сред-ствами.

Пригадує ся, що в сьм липня для 12. с. м. відбуло ся прогуляна ака-демичного товариства „Союз“.

Проч із книжкою, писаною в руській мові, проч із книжкою, писаною євоне-тикою! Під тилком окуляром прогнали су-часельні пани чоловіки, що продали на відкуп Івана Сучавського книжку, на-писану о. Д. Єремійчуком, про Івана Су-чавського! От і бачи ся монахи, аби народ не страши ся на книжку! Са-рани!...

Відкликане аматорське представле-не „Зорі“ відбуло ся в неділю 14. с. м. в місєнім театрі.

Складка на похорон живого неби-щика. Члени черновецького католицького братства ходили сего року по полях і прибирали новажну ємну грешний. А що за велика вона здавала ся їм, аби віддати її цілу на цілу, як яку її зби-рали, вразили поділити ся сини грешни. Та найшов ся совісний чоловік, у якого руках були сї гроші, і не ждучи на по-ді, віддав цілу ємну до церкви. За се братство побил його так, що він дістав вибух крові, перележав цілу весну, а ошкіт сповідав ся на смерть. І сего ве-дїлі напереджено не службі божій скла-ду на покрите коштів курації сего члена братства. Одинак прикро вразила присут-них жінка, що складала ся є також на покрите коштів похорону на ви-нахід його смерти. Не знати, чи вразувал би ся він дуже, як би ді-знав ся, що збирано гроші на його по-хорон!

Вихід руських посілів із галицького союму. Перед приступом до загаль-ної розправи над краєвим бюджетом на р. 1901 заважала голоси в європейській справі посол Барнінський і анголоски отєю зава: „З уповаження руських посілів маю честь зложити сьлїдуючу за-яву: Від 1883 р. приступали руські посіли

своємові з домаганими постоновного за-сновоювання культурно-національних, економічних і політичних домагань руського народу. Домагани їх на тім полі були засідки мінімальні і обмежали ся до най-конечніших і найбільше неучих потреб. І в тогочасній сесії не пішли домагани руських посілів поза ті границі. Між ними були підносили ми іменю конечну і нагальну потребу постоновного засновання руської гімназії в Станіславоні з огляду, що 1790 учеників Русинів не мають можливості поборити науку в середніх школах в різній мові. Сего мінімально-го, воєсторонно оправданого домаганя руських посілів не позагоджено. Крім того підносили руські посіли основні, на провіренних даних оцерт інтерпретаций до н. н. правління, дотикаючи найважливіших і найкращіших справ політичних і кращих руського народу на тім полі. Вей ті інтерпретаций остави без відповіди. Супроти того, що також закон о рентових осягах прийнято проти за-стерєження руських посілів і загальної ошкіт руського народу, зазначено, що руські посіли дальшої участі в соймових обрадах брати не можуть. Ся зава зробила на соймовій більшості велико-вразливе.

Крадіж. В почі з 5. на 6. липня 1901 в селі Ошніхбах позіснєні злочинні викрадення шини, викради ся до поміш-каня тамошнього селянина Іої Гупула, розбили скриню і забрали з неї все, що лишало ся плати: кожухи, сфари, білі і т. д. Шкода виносить 100 кор.

Винахід Пісудського. Російський по-ковник Пісудський, котрий перед роком переніс ся з Петербурга до Парижа, аби працювати над своїми далекоглядними проєктами, довершив великого діла на полі електротехніки. Пісудському пове-до ся винайти спосіб телеграфувати без дрота на дальні відстані, а спосіб сей є цілком інший як Марконіого. Крім того електричні струї ужиті при теле-графуванні зникли електросу на полі, де відбували ся досліди з телеграфом. Винахід Пісудського має ще більше при-чорювання: електричні струї пущені до моря запалюють торпеди. Досліди ви-казали незвичайну партію сего вина-ходу, який має перед собою важну задачу в будучности.

Заряд „Рускої каси“ в Чернівцях подає до загальної відомості, що години урадові в касі є від 9 рано до 3 попо-лудни а в неділі і свята гр. орєнт. від 10—11 рано. Векні вилати і шила-ти можуть наступити лише між 10—12½

Підла містифікація. „Dziennik polski“, а за ним інші галицькі газети поділи звістку, що н. Р. Сембратович застеріг ся. Тепер, як показує ся, був се най-нужденіший, найнідалий, найнещасний спосіб мести сего газетарської шкати за отаті талановитого нашого земляка-жур-наліста по німеченних часописах, у яких то статки н. Сембратович витягав на європейське іогім

Виходить в Чернівцях
що сиреди, п'ятниці і неділі.

Редакція, адміністрація і експедиція:
вулиця Петровська № 2.

Розповсюдження газети на лінії на території
встановлено. — Розповсюдження поштою
вільно від податку.

БУКОВИНА

Передплата на „Буковину“

на місяць рік . . .	20 Коп. — сот.
на рік року . . .	10 „ — „
на чверть року . . .	5 „ — „
на місяць . . .	1 „ — 70 „

Послужило часом пошту 16 сот.

Передплата і надання на території
вільно від податку.

Посол Нігуляк запрошує всіх своїх виборців з Кіцманського повіту на неділю, дня 14. с. м. на 1. годину з полудня до Кіцманя, де здасть справу із своєї діяльності в раді державній. — П. Т. читателі нашої газети зволіть повідомити про це виборців із свого села.

Буковинський сойм.

В пополуночній засіданні в суботу перший забрав голос п. президент Бургіньон і докладав численними актами неправдивість обжаловань, які підніс посол др. Янку Фальондор в ранішній засіданні. П. президент висловив справу точка за точкою в задовольняючій спосіб.

Потім забрав голос наш посол п. Левицький і говорив по руски. Він представив нужденний стан наших хліборобів, як они терплять під тучами і неврожаєм. Ударяють ся в біді до банків, а що статуту по банках в німецькій мові, так наш хлібороб не знаючи принципів не тримає ся їх за всім точно. На це чекають лише сї панки із банку і немилосердно друкать із хлібороба шкіру. При таких нагодах не обходиться і без бійки. І так видіє раз сам посол як жиди в Ванкільцях викинули із банку селянина обкравленого і побитого. Пан посол вимагає правительство, щоб оно контролювало такі банки і не допускало до надухити. При таких стані річий не дивно, що люди забирають ся до Канади. Щоби сему

лихови хоч часом запобігти, пропонує посол Левицький слідує. Він вказує, що великі посідання фонду релігійного опирають ся в руках великих панів і жидів, що се пахне тують. Пожадано булоб ті широкі лани фонду розділити і меншим посідачам, селянам дати в пахт. А там, де нема землі, що належала до фонду, закупити землі від великих посідачів і розparcelювати між селян.

П. посол закликає також видіти красний, щоб дивив ся ліпше на рахунки різниці школи в Чернівцях, що коштувала край 75.000 зр. Потім підносить, що пані великі посідачі не приймають людей, що кінчать ся школу, до своїх господарств. А се було би пожадано. Сї люди знають по більшій часті мову нашого селянина, они стинали би ся більше з нашими хліборобами і давали б вказівки до поліпшення нашого господарства. При кінці примічує з задоволенням добру хіть нашого правительства, нашому селянинові допомогти, що показує в заснованні красеного гіпот. банку, котре зробилоб конєць мандриці до Канади через підпирание нашого селянина в бід. Потім закликає п. посол правительство, щоб оно рівно обходило ся так із селянами як із панями, бо селяни то підвалина держави.

Послідній з ряду говорив посол Николай Василько. Він звернув свою бесіду проти закидів посла Фальондора, мов би то правительство з деякими народностями краю поступало собі в негідний спосіб і докладає, що найменше теперішнє правительство заслугоє на нагану. А висновки посла др. Фальон-

дора то вичемна робота, що тягнеть ся вже через три роки і справлена туди, щоб підбурювати наріз против тих осіб, що намагають ся свою тяжку задачу сповнити в гідний спосіб. Коли більша посідаць підпадає то се лиш завдичити дуже розширеної біржоній гри, а що до селянства то правительство робить, що в його силі.

При обговорюванні справи красен, робить п. посол правительство уважним, що краска Німців чорно-червоно-золота, що сї пидко в посідачів часах чим раз то частіше, не дуже то причинюєсь до спокою. Ціле поступованє др. Фальондора і його бесіда се наганяє ся між реакцією а збудженем диких пристрасей.

О десятій годній вечером перервано засіданнє, а слідує замовлено на поведілок рано.

В поведілок забрав перший голос п. президент і відповів на запитання посла Левицького, а надіпрний совітник Шедль на закиди посла Штранхера. Посол Лингенган звертає свою промову до посла др. Фальондора і докладає, що всеж ціла справа, яку той в своїй бесіді підніс, не є така чорна, як посол Фальондор сї намалював. Відтак звертаєсь посол до посла Василька і з обуренням протестує проти закиду, немов би Німці не були людями, хотий они сьвято поважають краску чорно-червоно-золоту. Відтак звертаєсь посол др. Фальондор до п. президента і докладає, що його суботнійшій доклади безпідставні. П. президент Бургіньон відповідає п. др. Фальондору. Між тим счи-

няєть ся порекалка між ним а п. президентом і посол Фальондор виходить із сали.

По промові п. президента пос. Калінеску підхлібно висказуєть ся про діяльність і критикує нетактовно тактику п. др. Фальондора і его виступ із волоского клубу, позаяк між одними а другими нема принципіальних а є лиш тактичні різниці. Звертаючись по руски до п. Левицького каже, що его ради підносно parcelюваннї ґрунтів релігійного фонду і віддати їх в наєм дрібним хліборобам не можуть допомогти малоземельности наших мужиків, бо „як легко приворів, так легко протратив“, як се показало ся в р. 1848, коли мужики подіставали землю на свою власність прогайнували сї.

З галицького сойму.

Про сесію руських посівників „Русали“:

В посідачів числі подали ми вісті про многоважну подію, яка склалась на дні перед закінченням сесії (шестидітної) законодавчої ради галицького сойму, про вихід руських посівників з сойму, попереджений алявою, яку піднісав п. Барвінський іменем всіх товаришів. Ся подія викликала велике вражінє серед соймової більшости і в жіродайних кругах, розійшла ся бенгальською по місті і була предметом всіх тожів. Зараз в часі соймового засідання відбула ся нарада членів сойму, проводирів соймової більшости, а іменем соймового вола польського спикувал ся особабити залку руських посівників Гр. Войтїх Дідуняк, а також намісник забирає голос в бюджетовій розправі і говорив із свого становища про сї подію. І польське денникарство розвивало ся о сїй справі, спикуючи ся виправдувати поступованє соймової більшости і

АНТІН КРУШЕЛЬНИЦЬКИЙ.

Перший день.

Прийшов старий Калимонів подивити ся у останнє на свою загороху. З дід-прадіда сидів у сїй низонькій хатчині, на сїм добре справленім кусинку землі Калимонів — і жили, як жили, аж ось на него напала якась кара божя!

Ставун коло старого, похилого плота, овер ся на нїм пасчима, похилив голову на груди.

На обору зайав віз, на нїм було багато пакунків річий. Похрипів, жовті дїзна, плетені кірси, отїз, шафа. Зайав другий із курами, скринями, постією.

Стоїть Калимонів і дивить ся, а з очей слюза: пан, і друга: пан...

Обтер їх рукавом від сорочин і завернув до воріт.

З уличі надійшов пан Юстини.

— Дай Боже панови щастя на новім гадистині.

— Дякую за добре слово. Що-ж, як прийшли подивити ся?

— Ой, прийшов пане, прийшов, та бодай і не приходив!.. Вачу: Удуть з вашими річами... тадаю собі: подивляю ся... а як прийшов, як мене адавило за серце...

Махнув рукою і почав хитати головою.

— Мій прадіда сидів тут, і дїло сидів, і тато сидів і відсе привели його на пантар... а мені не судило ся вже!.. Побачив сьвіт під сєм стріхою, жив що жив під нею, а вже до гробу вивести мене із під чужої!

Глянув жалісно на хату.

— Ой пане, пане, як то болить!

І завернув на уличю.

— Та вже йдете? Ходить іще до нас...

Калимонів махнув рукою.

— Ей! По що задавати душі жалю!.. І нішов.

Юстини був так урадований своїм щастєм, що не розумів жалю Калимонів. За хвилину й забув про сї стрічу з колишнім гадом, а теперішнім помірником.

У хаті порала ся Ганна. Давала всьому дал. Се тут поставити, а то там, се занести на стріх, то до коширя...

Червона була, як їм-що розпалала рожа. На білім лиці виступили сімалі рум'яні, уста всміхали ся з радости, руни тремтіли.

— Уважайте, аби зорвало не стояло ся... Ах, образ, рама витреть ся... що?.. сїло від ливня трісло?.. а то коли? Уважайте, уважайте, не зламать ноги від плачу... В куєрі геть дось попередергало ся всьом...

Як винесли сї річи з хати, як склали їх на віз, як вели потім майже нів мизі по груді і каміням, на якім відкакувал що хвиля — вона не кричала, не вважала на се, не болала ся, аби не потопило ся, не позомило ся.

Тепер, коли вже всьом було на місці, коли при маленькій ливні увазі можна було всьом посидати, як сїд на місці — вона тремтіла про кожну найменшу річ, бігла, кричить, просить, остерігає...

— Ого, прийдець ся виникути на село три нові, — почала нарікати у вечері перед чоловіком, коли встали обоє до чаю. — І проси їх і мози, не вважайте! Дїл нас тепер кожний сотик такий дорогий!

— Ало-ж бій ся Бога, Ганно... хто-ж бачив журити ся тими трема новими? Добре, що нема біаїшої пидоди. Ми повинні тішатися ся, що сидимо вже під своїм дахом.

Ганна, що сиділа поруч Осива, сїла на сїм його груді, як дитина. Щастє змогло її. Рум'яні лише відбивали сїмнийше від сїмного лица, груди жмїе хвилювала власне, серце товкло ся своє і швидко.

— Хату, ми в своїй хаті!..

— У своїй власній!..

І пошднували ся так горячо, обняли ся так пристрасно...

Ганна заплалала тихосенько, зашалакала з надміру щастя.

А Осив пукнув густі клуби диму із уст.

На авдиенції.

(Присвячує Васильку Словачу).

— Що?.. конкурє на Перемині?.. Урадова часоньсь випала Юстининові із рук.

Конкурє, на який він ждав так довго!

І боре знов часоньсь у рука і читає другий, третій, десятий раз. Хочє зпівити ся.

Від довгого вже часу розніхуєть ся, чи не буде в Перемині якого місця? Довго ходять там до саміара, сїм до гімназії. Янз се була би позешна, коли би він так дістав ся до Перемини!.. Що перед кількома тижнями був там — тоді не було нічого чувати про візку посаду. Вернув ся домів знеохочений, як і за кожним попереднім разом і ждав, і ждав далі.

Аж ось конкурє!..

Приходить австоном.

— Ест?

— Ні, картка.

Юстини вишлиз крейцар, для австоновани за картку.

Кинув на пої овер. Від товариша з Перемини.

„Крикун умер. Подавай ся. Можеш дістати ся легко“.

Крикун?.. Та-ж він був цілком здоровий. І що-ж йому могло стати ся?.. Відва жінка! Не нажила ся з ним довго. Таке то! Одні плачуть, другі тінуть

ослабити вражнє впливане виходом руских послів.

Найчудніше звучала промова гр. Дідушинського, котрий назвав пошту руских послів неоправданим, позаяк ніхто з комісії займав ся справою рускої гімназії в Станіславові, однак сойм не мав ніякої справи до погодження цієї справи. Забув однак гр. Дідушинський прийняти ся перед соймовою палатою, що як-раз він як представитель субкомітету ніхто з комісії довгий час не експонував наслідки і що він стояв на чолі недостойної тайного сойтинна обструкції, веденої в німійській комісії, щоби справу рускої гімназії заблагити і не довести до рішення в сій сесії.

Супротив талого постулювання німійської комісії, споводованого очевидно впливами перманентів соймової більшовости, мусіла вичерпати ся руска довготерпеливість. Від р. 1883 старали ся рускі послы о поєднання заспокоєння національних потреб руского народу, а вже найбільше важкою справою мусіла бути освіта молодіжи в рідній мові. І в сій законодавчій добі змисли рускі послы до того, щоби мирною дорогою тут в красній репрезентативній законодавчій поладжувало оправдані з кожного боку домагання руского народу. Справа рускої гімназії в Станіславові була загальним багатем руского населення тих околиць і цілого краю. Виразом того були петитії, внесені на вторинній сесії соймової Пресси, палатною Шенціцим. Сойм ухвалив відослати їх красній палаті, щоби в порозумінню з н. к. радою н. к. розсудив ся справу і прийшов з висновком на огоричній сесії. Кр. палата віднесла ся до н. к. ради н. к. і до палати ради пенітентів в Станіславові, котра збирала ся 4 рази, однак не до доставило потрібного до ухвали числа членів. Рада пенітентів воловодила подібно, як субкомітет, котрого представителем був гр. В. Дідушинський. Задля того красній палаті не міг переджити сойму ніякого внесення і се спонукало посла Барвіньського виступити в палаті в самостійним внеском. Се внесення йшло зараз на першій засіданню, тил що сойм міг его противити теперішній сесії по заходити. Председателю німійської комісії кн. Чирторийський відно ся предметово до сего внесення і поставив его зараз на денний порядок в комісії. Однак воловоджене субкомітету казало адогадувати ся, що перманенті соймової більшовости хотять справу убити. Се споводувало н. Барвіньського до інтервенції в палаті,

ся!... Хто знає, чи його смерть не має бути моїм щастям...

І знов прочитав оголошене конкурсу.

Двадцять дві години часу. Треба знати ся! Подам ся, поїду до Львова. Тепер або ніколи.

Довгі роки служба стануть перед його очима.

Зачав її військом. Дослужив ся ранги полковника. Потім практична в податковій уряді. І знов цілі літа адвкатом. Потім іменовано його контролером, перенесено сюди до сїї діри. Військові літа пилетів йому вже давно з голови. Вже й забув про них! Одно, що лишиндо ся йому в пам'яті, се шалене парубочье життя. Віт жінки, віт дітей, віт хати — нічим було журити ся, ні на що було старати ся... Жило ся з дня на день, воби лише до вечора, того шаленого, гуляного вечера!... І перші роки служби в податковій уряді затерли ся у його пам'яті. Жінка, двоє дітей, потім третє, але все інше при куні. Жило ся в малим містечку, як можна було наставити руки! Діти росли; треба поєднати їх до шкіль. Вет трое в Перемишлі. Він робить заходи, аби й собі там дістати ся, або в загаль до якого небудь більшого міста. Дарма. Вет заходи позалати віна чим. Власні діти на його проєбні. І жінки слези не помагали нічого. Погоспують контролером і переносять — до Мостиса... Як вони поєднали ся тоді обоє із жінкою! Як плали тим, що там у горі рішавою долю вуждарів, рішавою на обиди, не дивлять ся на те, чи витиснуть на їх очах слези щастя, чи слези розпачу. Прокляти минули безсвідно. Юстиція сирвадала ся до Мостиса і мусіла сидіти тихо. Лише по році дізнали ся, що лмер реєрент їх подана, той, якому вони так кланяли ся, якого так просили, якому так налядали.

звернено до председателю німійської комісії. Пос. Вихинич звертає увагу в своїй річі в німійській розправі на несприхальність більшовости і висловив надію, що більшовість ще схамонить ся. Також і приватно рускі послы звертали увагу міродаїних кругів на сю справу і домагали ся її позалати. Але німійська комісія не давала обструкції аж до вчерашнього дня, щоби підати вимовити ся недостатком часу. Се і спонукало руских послів, що зобразили ся з початком засідання попереднього на нараду, котрої вислідом була заява і вихід. Ся поди отже небула ані несподіванкою, ані незастійством, ані маневром обчислення на ефект, але актом кончентости. Коли дохто думає, що се маневр передвирборчий, то дуже помиляє ся, а тил само і ті, що висловили, мовби з тими послыми спільна робота була неможливою. Їх постулювання було до крайности терпеливе і уступчиве, але не найде ся ніякий посол і в будучині, котрий поєднє би на таке малопажане негучих і опраланних потреб руского народу бути байдужим. Прийдуть инші, то й ті мусять стати в обороні прав руского народу і будуть і мусять вимагати поєднати рускої справи. она не дасть ся нічим заштитати, ані промовчати, ані обструкцією ударемити.

Прелімінар фонду краєвого

який ухвалив сойм, в попередок, дня 8-го липня 1901.

Звичайні видатки:

I. Видатки соймові (двєти послы, стенограф, служба і т. д.) 30.200 кор. Видатки палаті краєвого: а) плати виділових, урядників і слуг 76.897 к. б) плати для урядників державних за ведене рахунків краєвих і ремуєрації 18.946 к. в) видатки канцелярійні і на друкарню 6.120 к. г) утримане палати красної і репаратії 2.832 к. II. Кошта шпитальні 236.000 к. III. Видатки на жандармерію 20.323 к. 23 с. IV. Видатки на гостиниці 6.000 к. V. Видатки на дім для поліжниць 16.129 к. VI. Видатки санітарні 19.080 к. VII. Видатки на веєлі 8.064 к. VIII. Видатки на шупас-

і на душі поєднали їм троха: „За людські вриди!“... Бог вислухав їх проєбні... І знов сидіти тихо... Лише Юстини каздувал ся що тини, чи нема пади на яке місце в Перемишлі.

Аж ось і є!

Дарма, що вже тільки разів заводида його надія: як усе, так і тепер пади ся, що ось-ось — і він замешкає прав із своїми діточками в Перемишлі, заощадить яких п'ятдесят рисельких мієнчю.

Души чим далі плутують ся, міняють ся. Голова клінять ся безсвідно на руки. Очи падають на панір зашпеланий слоними нумерами. Вумори слізуть, міняють ся, слізяться ся у одну маду. Виймає годинник, дивить ся на него і не бачить годинки. Протирає очи, отирає їх широко: одинайцять. Пентарне мішля разів устами душі: „одинайцять“ — аж нарешті з великим трудом зміг порозуміти, яка се година. Одинайцять годину ще треба урихувати. Ні, він не в силі. Ветве, загортає ся, кладе напелюх на голову, у руки бере паличку. Мадить ся по кінцях, чи має паличку від столу, роззирає ся по столі, чи не забув чого, пробіє шухляду чи замкнув її, ще раз устремляє руки в кінці, виймає паличку, числить їх, отирає столу, пересидляє в нім палери, замкнує його, кладе оком на годинник і віддає.

На порозі адбав його Жид — Моріц. Кланьєть ся йому. Усміхаєть ся. Чого?... Чи не хоче він смикати: який дурний! Гадає, що буде що із сего?... А може гратуєть?... — Пан добродій на перекуску?...

Там дома моя жінка... — Ні, ні, дякую.

На перекуску?... Він же знає, що а не ходжу ніколи на перекуску!

Вийшов на вулицю. Подув свіжого повітря обиди його, протверезив.

ниство 3.000 к. IX. а) Видатки на господарську школу в Чернівцях 43.960 к. б) Видатки на різничу школу в Кіцмані 17.394 к. в) Видатки на різничу школу в Радівцях 17.143 к. 86 с. г) Видатки на конінарську школу в Сторожинці 4.770 к. X. Стипендії 12.000 к. XI. Премії за убиті звірі 270 к. XII. а) Запомаги для пилі 7.637 к. б) Інші запомаги 47.804 к. XIII. Сплата донгів 690.288 к. XIV. Податки і асекурація 3.417 к. XV. Пронізі і пенсії 13.353 к. 40 с. XVI. Для комісії для годівлі худоби 5.000 к. XVII. Статистичний уряд 4.400 к. XVIII. На квартирункове для войска 19.000 к. XIX. Передвирборні видатки 15.000 к. XX. Додаток до фонду шкільн. 141.000 к. Разом 1.489.328 корон 49 сотиків.

Звичайні приходи:

I. Зворот коштів шпитальних 23.000 кор. II. Додаток із скарбу державного на господарську школу в Чернівцях 6.000 к. III. Додаток із скарбу державного на школи різничі в Кіцмані і Радівцях 10.000 к. IV. Зворот коштів шупасництва 1.127 к. V. За винаймлені помешкання 700 к. VI. Відсотки від готівки зложеної тимчасом на процент 8.000 к. VII. Даток із скарбу державного з податку особисто-доходового 75.498 к. VIII. Податок красній від нина і т. д. 15.000 к. IX. Податок красній від горючих палитив 161.201 к. X. Надвирборні із торічного податку краєвого 27.032 к. 17 с. — Разом 357.608 корон 17 сотиків.

Надзвичайні видатки:

I. На фонд для годівлі худоби 3.000 кор. II. На регуляцію ріки Молхони (4-та рата) 48.202 к. III. Запомаги для піднесення домашнього ткацтва 3.000 к. IV. На надзвичайні потреби школи різничої в Кіцмані 908 к. V. На те саме для школи в Радівцях 1.650 к. VI. На

Куди?... Домів?... О одинайцять?...

Стає, падуєть ся, обертаєть ся головою в сторону будинку податкового уряду. Мужики, що стоять довкола него, кланьють ся йому.

— Ви може до мене? Майте яке діло?

— Та ми, прошу нана, платили податок...

— Платили, ну, добре, бувайте здорові.

Ноги роблять кілька кроків наперед. Нараз чує, що біжить щось на них, вноєлає йому на плечі.

Обертаєть ся.

— Бриску! Підеш!...

Збентежений несе хвіст під себе, похиливлює голову і стає кілька кроків позад него. Він ждав на свійого пана, хотів прийняти ся із ним, аж ось такий немилый привіт.

Юстиниу стає жалі вірного слуги.

— Бриску, ся тут Бриску!

— Бриску прибігає, вимхає хвостом, підносить голову то похиливлює її, лепече ланком, аби би хотів оправдати ся, поцілувати свійого пана.

— Са тут Бриску!

Осьмілений скаже Бриску на него, лише його по руках, слянууть із радости.

Пан поглядив його. Врадуний Бриску полетів на перед. По дорозі адбав синю, що лежала в болоті. Присклює до ної, ганьке. Синяні оєжугіла, схопила ся, скочила в бік. Він гонить інше хвиляну за нею, далі лизає її і летить до хати.

(Далі буде.)

толковане і друк книжки завоєні для громад 6.000 к. VII. На незапачицію з Кімполонга до Дорні 240.000 к. VIII. а) Запомага на будову „Народного Дому“ 2.000 к. б) Запомага для Societatea волоскої 2.000 к. в) Запомага для кураційної комісії в Солі 1.200 к. г) Запомага на музей красній 2.500 к. IX. На будову безпечного ганку в касарні жандармерії 6.000 к. X. а) Керніці в палаті красній 652 к. 27 с. б) Нове уряджене в палаті красній 2.500 к. XI. а) Керніці в школі господарській 422 к. б) репаратура будинків господарських 2.520 к. XII. Запомаги для кас поживочних (райфайвенон) 6.000 к. XIII. Податки доходів 31.500 к. XIV. Купно акцій цукронарні 100.000 к. XV. Сходи в домі для поліжниць 600 к. — Разом 460.784 корон 27 сотиків.

(Конець буде.)

НОВИНКИ.

Календар. Пятниця 29/VI. С. м. с. ап. Петра і Павла; Р.: Йоана Субота 30/VI. Собор с. 12 апостолів. с. м. Мелитона; Р.: Маргарети.

Бук. сойм буде ще радити дось до кінця с. м., бо має ще заагостити чимало важних справ. Та денні послы, між ними й н. Школяр Василько, розіклали ся відпочивати від великого труду, побираючи й далі двєти з мужицьких податків.

Членами-основателями „Народного Дому“ в Чернівцях стали н. посол Зепіцій із Чирторії, що зложив 60 кор., і н. начальник громадский із Василева, Лєнґін Томорук, що зложив 30 корон членської палати.

„Schmarotzer“. Mordche vin der „Buk. Post“, що під таким заголовком панає на посла Пігуля, набрехавши, що посол Пігуля назвав усіх єврейських і дікарів паразитами, кладе за напечатане правдивого змісту промови посла Пігуля, яку ми подали онєгда, 40 корон. Стілько ждале Мордох за напечатане правди; кілько-ж бере він від румунізаторів за свої брїхї на Русинів, надю по тім, що вже кунав собі каменіцію зараз таки побіч буди, де румунізатори гудуть яничарів з руских дітей. Найогиднійший рід паразитів ті, що живуть коштом людської честі, що забирають людям сєй найбільший скарб. А така іменно жидівська преса.

Політичного поєдинку межі волоским послом до бук. сойму і високим достойником правительственным, про який розписали ся червоєвські газети, на превеликий жалі волоских галабурданів не буде; бо нема до того ніякої причини.

Особисті відомости. Надсвітник і «ніаєсовий» прокуратор Євгеній до Зубрицький вже повернув з урльону. — Радник двору Коссович повернув вчєра з Відни до Черновців.

Пригадуємо, що сегодня в пятницу, 12. с. м. відбуло ся в міску на Горєчи протєстська академічного товариства „Союз“ в Чернівцях. Комітет.

Премійоване коний на Буковині відбуде ся в Стороні-Путілані дня 5. серпня, в Шиноті дня 6. серпня, в Дорні-Ватрі дня 9. серпня, в Кімполонґі дня 10. серпня, в Сучаві дня 12. вересня і в Радівцях дня 13. вересня 1901 р.

Незвичайно відзначене дієств наш буковинський земляк н. Альфред Адлер, знавий нам з частих припадків наступів ані гість на музикальних представлєннєх наших товариств окінчивши свої студия на відєньській консерваторії з відзнаючим успіхом. Особливо радо вїтаємо его і бажаємо ему щастя знаємо, що товариство любителів музики у Відні признало его гідним премії Бетовєна.

Принагідні закупни з причини опізнення сезону!!!

в склепі Б. БАЛТИКЕВСТРА молод.

О 35% таньше як передше
літні парасольки, модних кольорів, чорні і ясні
з горонками.

О 10% таньше як передше
асна обува для панів, панів, дівчат, дитин і
убува до Lowun Tepnia, Клайнівські менті.

О 25% таньше як передше
Солом'яні капелюхи і легкі капелюхи фільцові
і літні шапочки.

Подорожні прибори, склад найгарніших
куфрів ручних і валізок топки з урядженням
або без уряджень пуделка на мужеські і дамські
капелюхи — егюї на парасолі, коші на їду,
торбинки.

Мужеське біле, англійські вофіри, ковпирі,
манжетні і краватки.

Найліпші МАШИНИ ДО ШИТЯ

е так звані обручкові (Ringschiffchen).

Сі машини йдуть дуже легко і надзвичайно швидко (2000 шитків на мінуту).
Сі машини мають прилад до гафтовани і прилад до острени
голок та ножниц. Окрім сих маю ще найновіші машини для
шевиці, крапців, марів і такі, що шють для потреби в
перед і назад.

За кожду машину гарантую 5 літ.

Продаю за готівні гроші і на видає дешевше як всюди, хто невірять
най переконає ся.

В. Данилевич

в бровари Штайнера ул. Двірцева ч. 21 в Чернівцях.

Для селян! САМОДІЛАЮЧА СИКАВКА

підливання всяких рослин

до кошеня для меляних потреб.

МАШИНИ

до кошеня і громадженя сіна, трави і збіжя.

Найліпші

Машини до сїяня

сиз, Пр. Манфарт і Си. найновішої конструкції

„АГРИКОЛЯ“

(Систем Шубрала)

сїяти нею можна всіляке зерно незмінюючи колесо
під гору і долину. Хід має найменший і найбільшу
тресалість а дістати тату машину можна за лас
найменшу ціну.

При ужиттю тої машини можна за-
скати на часі, роботі і грошех.

Праса ручна до сїна і соломи, молоцарні, машини до
чищення збіжя, плуги, борони і т. п.

вироблені і встановлені зма спеціальністю під гаранцією з найновіших
і найліпших конструкцій виробки

PH. MAYFARTH & CO.

kaiserl. königl. unverschl. priv. Fabriken landwirtschaftlicher Maschinen

WIEN, P. Taborstrasse Nr. 71.

Фабрика нагороджена більше як 450 срібними і бронзовими медалями.

Каталоги і цінники на надане виснає франко.

Попишує на заступника і розпродавача тих машин.

Рік засновання 1892.

Товариство взаїмних обезпечень

„ДЖІВТЕР“

Львів, Ринок ч. 10. (дім „Просвіти“)

перше і одиноке руське Товариство аскураційне, обезпечує будинок,
і всі предмети движимі проти шкід огневих.

„Джістер“ припоручили Присвоєнц. Ординаріята Веч. Духовенству і
вірним всіх трех Епархій.

Фонди тваранційні „Джістра“ з днем 31-го грудня 1900

Фонд резервний . . .	311,540 кор.	11 сот.	разом 520,406 к. 65 с.
Резерва премій . . .	171,942	—	
спеціальна . . .	6,000	—	
Фонд смеритальний . . .	30,924	54	

Тарифи „Джістра“ дуже умірновані. Надання річні розділяє ся між
членів в формі зворотів. За рік 1900 дістають члени 8% звороту
з премій.

„Джістер“ виплатив до 31. грудня 1900 відшкодувань 2,120,834 кор.
Шкоди ліквідують ся безпримовочно в присутності Делегата і 2 членів.

Поліс „Джістра“ приймають при помочках гіпотечних: Банк крає-
вий і Каса ощадности у Львові, Коломиї, Самборі, Долині, Снятині,
Городені, Терембові, Захисних, Городку, Ярославі і Богородчані.

На житє треба обезпечитися тіжко через „Джістер“ в Товаристві
плати, обезпечень в Кракові і таких обезпечень через „Джістер“ іде
часті провізії на русь публичні доброділи ілія; поліс і квоти ви-
дає Краківське Товариство руські.

„Джістер“ пошунує спосібних агентів, особливо селян господарів в
окрестностях, де еще нема банько агентів „Джістра“. — Агенти за-
робили вже 274,064 кор. провізії. — Зголошеня о агентстві треба
вносити до Дирекції у Львові.

Селяни обігають ся тільки о агентстві „Джістра“.

Г. Файлес

усуває нагнїток
улиця
Чернівці, Руска ч. 6.

Яко дамсна фризьерна
„Secession“

як також спеціальність у всіх пар-
ских дамских фризюрах поручає ся
пані

АННА ВАЙС,

Чернівці, Tempelgasse 6,
(салон фризьерский Леона Вайса),

вотра у Відні за знаменитий смак
у стилі „Secession“ і за фризьер-
ську техніку була подвійно підня-
чених медалями.

Ціни приступні.

Видне товариство „Руска Рада“ в Чернівцях.

З друкарні товариства „Рускої Ради“ в Чернівцях під зарядом Володимира Сенерського.

За редакцію відповідає Іван Созанський.